ŠVENTAS RAŠTAS

ARBA

BIBLIJA

NAUJO INSTATYMO

LIETUVIŠKON KALBON IŠGULDYTA

VYSKUPO KUNIGAIKŠČIO JUOZAPO ARNULPO GIEDRAIČIO.

ANTRU KARTU ATPSAUSTA KAŠTU

Kun. S. PAUTIENIAUS, šv. Juozapo parapijos klebono, Mahanoy City, Pa.

Su komentorium parengtu

Kun. A. Staniukyno, Šv. Kryžiaus parapijos klebono, Mt. Carmel, Pa.

Žvaigždės Spaustuvėje, Shenandoah, Pa. 1906 m.

Nihil obstat.

Antonius Milukas,
Censor Deputatus in Archidioecesi Philadelphiensi.

Imprimatur.
+ Patritius Joannes Ryan
Archiep. Philadelphien.

Nuo Išleistojo.

Vyskupo Giedraičio pirm 100 metų išleistas Šventas Raštas, Biblija, Naujo Instatymo użsiliko tik kur-ne-kur.

Lietuviai Katalikai iki šiol turējo apsieiti be Sv. Rašto savo kalboje.

Kad suteikti Lietuviams Katalikams tikrą katalikišką Biblija, išleidau savo kaštu Vyskupo Giedraičio vertimą.

Tą išleidimą redagavo su daleidimu dvasiškos valdżios kunigas A. Staniukynas, kuris ilgą laiką tyrinējo Bibliškus mokslus Ryme ir Palestinos żemēje; atlankē visas żymesnes vietas, kur Mūsų Išganytojas apsakinējo savo mokslą.

Kunigas Staniukynas prie Vyskupo Giedraičio teksto pridējo komentorių, paaiškinantį sunkesnes vietas.

Kun. S. Pautienius.

NAUJOJO INSTATYMO TURINYS.

Kas buvo Senojo Instatymo turinys, būtent, Kristus ir Jojo Bažnyčia, kaip sako šv. Augustinas prasčiokėlius mokindamas, tasai pats yra ir Naujojo Instatymo turinys. Nes, kaip vėl tasai Sventasis sako, Sename Instatyme slepiasi Naujasis, ir Naujame Instatyme appsireiškia Senasis. Ir kitoje vietoje: Sename gul paslēptas Naujasis ir Naujame atsirado Senasis. Ir todēl pasakē Viešpats: Neatējau išrišti zokono arba pranašų, bet išpildyti. Nes ištiesų sakau jums, dangus ir žemē praeis, viena jota arba vienas taškelis iš zokono nepraeis, kol viskas išsipildys. Šiais žodžiais aiškiai Išganytojas parodo, juog Naujasis Instatymas yra niekas kitas, kaip tik išpildymas Senojo.

KETURIŲ EVANGELIJŲ TURINYS.

Evangelijos istoriškai apsako gyvenimą mūsų Viešpaties Jezaus; jos aiškiai rodo (šv. Jon. XX, 31), juog Jis yra Kristus, Žydų Karalius, kurio jie laukē visą Senojo Instatymo laiką; o teiposgi, juog jie iš savo pačių piktumo ir apjakimo (nors tasai jų nelabumas nuo Senųjų prasidējo, bet jam pagalios pritarē ir minios) nenorējo Jo priimti, bet jo mirties jieškojo, Jis ją daleido ant savęs nuo jų nukentēti, bet jie teisingiausiu būdu užsipelnyjo būti atmestais nuo Jo, ir kad Jo Karalybē arba Bažnyčia būtų nuo jų atimta ir atiduota stabmeldžiams. Tosios Bažnyčios įsteigimui Jis išrinko dvyliką ir vieną iš jų paskyrē viršninku visų, ir, teip šiam, kaip ir aniems atsakančius pamokinimus davē.

Istorija Kristaus gyvenimo yra keturių parašyta, kurie pas Ezekielių ir Apokalipsoje yra prilyginti keturiems gyviems sutvērimams, pagal tą, nuo ko jiejie savo knygą pradējo rašyti. Šv. Mateušas yra prilygintas žmogui, nes jis pradējo aprašymą Kristaus gentkartēs kaipo žmogaus. Šv. Morkus yra prilygintas liūtui, nes pradējo nuo garsaus mokinimo šv. Jono Krikštytojo, tartum rēkimo liūto ant tyro. Šv. Lukas prilygintas teliui, nes pradeda nuo Senojo Instatymo kunigo, būtent Zakarijos (šv. Jono Krikštytojo tēvo), nes jie aukojo Dievui telius. Šv.

Jonas ereliui, nes jis pradējo nuo Kristaus Dievybēs, išlēkdamas teip augštai, kaip augščiaus negalima. Trįs pirmiejie plačiai aprašo, ką veikē Kristus Galilējoj po uždarymui kalinēje šv. Jono Krikštyojo. Todēlei šv. Jonas Evangelistas, rašydamas paskui juos visus apleidžia Kristaus darbus Galilējoje (išskyrus vieną, kurio anie nepaminējo, apie stebūklingą duoną, apie kurią Jis Kapharniečiams sakē, juog gal ir nor jiems duoti, (šv. Jon. 6 per.) ir aprašo pirmiausia, ką Kristus veikē, kada da šv. Jonas Krikštytojas mokino ir krikštyjo, o paskui, po uždarymui šv. Jono kalinēje, ką Kristus veikē Žydijoje kas mets apie Velykas. Bet apie Išganytojaus kančią visi keturi plačiai rašo.

Reik čion pažymēti, juog nuo Kristaus krikšto, kuris, kaipo mano, įvyko apie Tris Karalius, Jezus turējo apie trisdešimtį metų amžiaus (šv. Luk. 3 p.), iki jo kančiai skaitosi trįs metai ir trįs mēnesiai, tame laike buvo teipgi ketverios Velykos.

Naujojo Insatatymo Knygos pagal Katalikų Bažnyčios skaitlių.

Keturios Evangelijos.

Šv. Mateušo, perskyrimų		28	Šv. Jono	,,	21
Šv. Morkaus	,,	16	Apaštalų Darbai	,,	28
Šv. Luko	,,	24			

Keturiolika Laiškų šv. Pauliaus.

Pas Rymiečius, perskyrimų		16	I pas Tesalioniečius	,,	5
I pas Korintiečius	,,	16	II pas Tesalioniečius	,,	3
II pas Korintiečius	,,	13	I pas Timotejų	,,	6
Pas Galiatiečius	,,	6	II pas Timotiejų	,,	4
Pas Epheziečius	,,	6	Pas Titų	,,	3
Pas Philipiečius	,,	4	Pas Philemoną	,,	1
Pas Koliosiečius	,,	4	Pas Ebrejus (Žydus)	,,	13

Septyni Katalikiški Laiškai.

Šv. Jokūbo, perskyrimų		5	II Jono	,,	1
I Petro	,,	5	III Jono	,,	1
II Petro	,,	3	Šv. Judo	,,	1
I Jono	,,	5	Apokalipsą (Apreiškimas)		22

Šventa Jezaus Kristaus Evangelija pagal šv. Mateušą.

Šventas Mateušas, vienas iš Apaštalų dvylikos, iš muitininko, tai yra mokesčių rinkējo, buvo mūsų Viešpaties ant Apaštalo pašauktas; jo pirmutinis vardas buvo Levi. (Šv. Luk. 5 p., 27 e., ir šv. Mork. 2 p., 14 e.) Jis iš keturių Evangelistų pirmas parašē Evangeliją. Evangelijos kalba buvo ebraiška arba aramaiška, nes tokia kalba żydai tuomet Palestinoje šnekējo. Šios Evangelijos pirmoje jos kalboje dabar nēr, bet juogei Apaštalų laike ji buvo išversta į graikišką kalbą, jos vertimas buvo lygios su pirmuoju rašymu vertēs. Šv. Mateušas rašē Evangeliją pagal Euzebijų apie šeštuose arba teisingiaus pagal šv. Ireneju apie dvidešimts ketvirtuose metuose po mūsų Viešpaties į dangų użżengimui.

I PERSKYRIMAS.

Kristaus giminēs eilē. Jis buvo pradētas ir gimē iš mergelēs.

1. Knygos giminēs Jezaus Kristaus, sunaus Dovydo, sunaus Abraomo.

2. Abraomas pagimdē Izaoką, o Izaokas pagimdē Jokubą, o Jokubas pagimdē Judą ir brolius jo.

3. O Judas pagimdē Faresą ir Zarą iš Tamaros, o Fares pagimdē Ezroną, o Ezronas pagimdē Aramą.

4. Bet Aramas pagimdē Aminadabą, o Aminadabas pagimdē Naassoną, o Naassonas pagimdē Salmoną.

5. O Salmonas pagimdē Boozą iš Raabos, o Boozas pagimdē Obedą iš Rutos, bet Obedas pagimdē Jessą, o Jessas pagimdē Dovydą Karalių.

6. O Dovydas Karalius pagimdē Saliamoną iš tos, kuri buvo Urijošiaus.

7. O Saliamonas pagimdē Roboamą, o Roboamas pagimdē Abijošių, o Abijošius pagimdē Azą.

8. Bet Aza pagimdē Jozafatą, o Jozafatas pagimdē Joramą, o Joramas pagimdē Ozijošių.

9. O Ozijošius pagimdē Joatamą, o Joatamas pagimdē Achazą o Achazas pagimdē Ezechijošių.

10. Bet Ezechijošius pagimdē Manassesą, o Manassesas pagimdē Amoną, o Amonas pagimdē Jozijošių.

11. O Jozijošius pagimdē Jechonijošių ir brolius jo iki nuvedimo Babilionan.

12. O po nuvedimo Babilionan, Jechonijošius pagimdē Saliatijelių, o Saliatijelius pagimdē Zorobabelių.

13. O Zorobabelius pagimdē Abijudą, o Abijudas pagimdē Elijakimą, o Elijakimas pagimdē Azorą.

14. O Azoras pagimdē Sadoką, o Sadokas pagimdē Achimą, o Achimas pagimdē Elijudą.

15. O Elijudas pagimdē Eleazarą, o Eleazaras pagimdē Mataną o Matanas pagimdē Jokubą.

16. O Jokubas pagimdē Juozapą, vyrą Marijos, iš kurios užgimē Jezus, kursai vadinasi Kristumi.

17. Ir teip visos giminēs nuog Abraomo iki Dovydo, giminių keturiolika; o nuog Dovydo iki nuvedimo į Babilioną, giminių keturiolika; o nuog nuvedimo Babilionan, iki Kristaus, giminių keturiolika.

18. O Kristaus užgimimas teip buvo: Kada buvo suvinčiavota motina Jo Marija su Juozapu, pirmiaus neg susiējo rasta yra neščia iš Dvasios Sventos.

19. O Juozapas, vyras jos, budamas teisus, ir nenorēdamas jos apskelbti, norējo paslapčiai apleisti ją.

20. O kad jis apie tai dumojo, štai Aniuolas Viešpaties pasirodē jam miege, tarydamas: Juozap, Sunau Dovydo, nesibijok priimti Mariją moterį tavo: nes kas anoje užgimē, yra iš Dvasios Sventos.

21. O pagimdys Sunų, ir pramįsi vardą jo Jezus: nes anas išganys žmones savo nuog nusidējimų jų.

22. O tai vis stojosi, idant išsipildytų, kas yra pasakyta nuog Viešpaties per pranašą tariantį:

23. Stai pana bus neščia, ir pagimdys sunų, ir pramįs vardą jo Emmanuel, tai išsiguldo: Dievas su mumis.

24. O Juozapas, atsikēlęs iš miego, padarē, kaipo jam įsakē Aniuolas Viešpaties, ir priēmē moterį savo.

25. Ir nepažino jos, pakolei pagimdē sunų savo pirmgimusį, ir praminē vardą jo Jezus.

---

1 p., 16 e. *Vyrą Marijos.* Evangelistas, pagal žydų paprotį, kurie nerašydavo moterių gentkartēs, paduoda vien tik šv. Juozupo giminēs eilę; bet, kaipo pas žydus vyras vezdavo savo giminaitę, tokiu budu Juozupo gentkartē rodo ir Marijos giminēs eilę.

25 e. *Pakolei pagimdē sūnų savo pirmgimusį.* Iš šių žodžių Helvidijus ir kiti eretikai piktai išveda, juog šv. Pana turējo ir daugiaus vaikų. Bet, šv. Jieronimas įvairiais paveizdais išrodo, juog toks išsireiškimo budas buvo priimtas pas žydus, ir, žodis *pakolei* pas juos ženk-

II PERSKYRIMAS.

Išmintingųjų aukos. Bēgimas Egiptan. Nekaltų vaikelių nužudymas.

1. Kad tada užgimē Jezus Betlejeme Judo, dienose Herodo Karaliaus, štai Išmintingi nuog užtekējimo Saulēs atējo Jerozolimon,

2. Tardami: Kur yra, kursai užgimē karalius Žydų? nes regējome žvaigždę jo ant užtekējimo saulēs, ir atējome nusižeminti jam.

3. O išgirdęs Karalius Herodas, nusigando ir visa Jerozolima su juo.

4. Ir surinkęs visus vyriausius Kunigus ir mokytojus žmonių, dasityrinējo nuog jų, kur turējo Kristus užgimti.

5. O anie tarē jam: Betlejeme Judo; nes teip yra parašyta per Pranašą:

6. Ir tu Betlejem, žeme Judo, nieku budu nēsi mažiausia tarp Kunigaikščių Judo: nes iš tavęs išeis Vadas, kursai valdytų žmones mano Izraēliaus.

7. Tada Herodas pavadinęs paslapčiomis Išmintingus, labai klausinējo nuog jų apie laiką žvaigždēs, kuri jiemis pasirodē.

8. Ir siųzdamas juos į Betlejem, tarē: eikite ir klauskite tikrai apie vaikelį, o kad rasite, duokite man žinią, idant ir aš, atējęs, pasikloniočia jamui.

9. Kurie, išklausę Karaliaus, nuējo. O štai žvaigždē, kurią buvo regēję rytų šalyje, ējo pirm jų, pakolei atējusi apsistojo viršui, kur buvo vaikelis.

10. O išvydę žvaigždę, džiaugēs džiaugsmu labai didžiu.

11. Ir įēję į namus, rado vaikelį su Marija, motina jo, ir parpuolę garbę davē jam: ir atvērę skarbus savo, atidavē jam dovanas, Auksą, kodylą ir mirrą.

12. O apturēję per miegą persergimą, idant negrįštų pas Herodą, kitu keliu sugrįžo į savo šalį.

---

lina tą, kas jau buvo, be jokio atžvilgio ant to, kas bus. Teip, Gm. kn. 8 p., 6 ir 7 e., yra pasakyta, juog *Nojus išsiuntē juodvarnį, kurs išlēkē ir negrįžo PAKOLEI vandenys nenudžiuvo ant žemēs*, t. y. jis negrįžo visai. Teipgi pas Izaiją 46 p., 4 e., Dievas sako: *Aš esmi PAKOLEI jųs neužaugsit.* Kas iš to drįstų išvesti, juog paskui Dievas liovēsi buvęs? Ir vēl pirmoje Makkabejų knygoje, 54 e., pasakyta: *Ir priējo jie prie Sinajaus kalno su džiaugsmu ir linksmybe ir paaukavo deginamąsias aukas; nes nei viens iš jų nebuvo užmuštas PAKOLEI nesugrįžo ramybēje*, tai yra nei viens iš jų nebuvo užmuštas nei pirma, nei paskui, sugrįžus. Dievas tarē savo Sūnui: *Sēdēk po mano dešinei PAKOLEI* nepadēsiu *Tavo priešų Tavo kojų* pamynimu (*paminaite*). Ar Jis nesēdēs ir toliaus po Jo priešų pergalējimui? Teip, ant amžių! Ir teip, šv. Jieronimas šv. Rašto paveizdais išrodo, juog pirmgimusis Marijos sūnus buvo jos vienturtis.

13. Kurie kad atsitolino, štai Aniuolas Viešpaties pasirodē miege Juozapui, sakydamas: Kelkis, ir imk vaikelį ir motiną jo, o bēgk į Egiptą, ir būk tenai pakol tau pasakysiu. Nes bus, jog Herodas jieškos vaikelio, idant jį nužudytų.

14. Kursai atsikēlęs, paēmē vaikelį ir motiną jo naktį, ir nuējo Egiptan:

15. Ir tenai buvo iki smerties Herodo: idant išsipildytų, kas yra nuog Viešpaties pasakyta per Pranašą tariantį: iš Egipto pavadinau Sunų mano.

16. Herodas tada regēdamas jog buvo apviltas nuog Išmintingųjų, labai užsirustino ir, nusiuntęs, išmušē visus vaikelius, kurie buvo Betlejeme, ir ant visų jos rubežių, nuog dviejų metų ir mažiaus, pagal laiko, apie kurį buvo ištyręs nuog Išmintingųjų.

17. Tada išsipildē, kas yra pasakyta per Jeremijošių Pranašą sakantį:

18. Balsas Ramoje yra girdētas, verksmas ir raudojimas didis: Rachel apverkianti sunus savo, ir nenorējo buti palinksminta, jog jų nēra.

19. O numirus Herodui, štai Aniuolas Viešpaties pasirodē per miegą Juozapui Egipte,

20. Tardamas: kelkis, o imk vaikelį ir motiną jo, o eik į žemę Izraēliaus: nes numirē, kurie dušios vaikelio jieškojo.

21. Kursai, atsikēlęs, paēmē vaikelį ir motiną jo ir atējo į žemę Izraēliaus.

22. Bet, išgirdęs, jog Archeliaušas karaliavo žemēje Judos vietoje tēvo savo Herodo, bijojosi tęnai eiti; o persergētas miege nuējo į šalis Galilejos.

23. Ir atējęs, gyveno mieste, kursai vadinasi Nazaret; idant išsipildytų, kas yra pasakyta per Pranašus: Jog Nazarensku bus vadintas.

III PERSKYRIMAS.

Jono mokinimas tyre. Kristaus apkrikštymas.

1. O dienose anose atējo Jonas Krikštytojas, apsakydamas girioje Judejos,

2. ir kalbēdamas: Darykite pakutą; nes prisiartino Karalystē dangaus.

3. Nes tas yra, kursai apsakytas yra per Izaijošių Pranašą tariantį: Balsas šaukiančio girioje: Taisykit kelią Viešpaties: tiesius darykite takus jo.

4. O tas Jonas turējo rūbą iš šerių verbliudo, ir diržą šikšnos aplink strēnas savo: o val-

3 p., 2 e. *Darykite pakūtą*. Poenitentiam agite, Tie źodźiai pagal Raštą ir šv. Tēvus źenklina netik gailestį uź nuodēmes ir gyvenimo pataisymą, bet teipgi savęs baudimą po kaltei pasninku ir kitais panašiais metavonēs darbais.

gis jo buvo žiogai ir miško medus.

5. Tada išējo pas jį Jerozolima, ir visa žemē žydų, ir visa šalis aplink Jordaną.

6. Ir buvo krikštyti nuog jo Jordane, išpažindami nusidējimus savo.

7. O regēdamas daug Farizeušų ir Saduceušų, ateinančių pas krikštą savo, tarē jiems: Driežų veisle, kas jums parodē, idant bēgtumēt nuog ateinančios rustybēs?

8. Darykite tada vaisių vertą pakutos.

9. Ir nenorēkit sakyti patįs savyje: Tēvą turime Abraomą: nes sakau jumis, jog galingas yra Dievas iš tų akmenų prikelti sunus Abraomui:

10. Nes jau kirvis prie šaknies medžių yra pridētas. Dēlto kiekvienas medis, kuris neduoda vaisiaus gero, bus iškirstas ir į ugnį įmestas.

11. Krikštiju tiesa aš jus vandeniu ant pakutos: bet kursai paskui manęs ateis, stipresnis yra už mane, kurio kurpių nevertas esmi nešioti: jisai jus apkrikštys Dvasia šventa ir ugnimi.

---

7 e. *Farizeušu ir Saduceušu.* Buvo tai dvi sekti pas žydus; iš kurių pirmoji buvo didesnēje dalyje susidējus iš žinomų veidmainių, kita iš valnamanių tikējimo dalykuose.

12. Kurio vētyklē rankoj' jo, ir iššluos klojimą savo: ir surinks kviečius savo į kluoną, o pelus sudegįs ugnimi neužgęsama.

13. Tada atējo Jezus iš Galilejos Jordanop pas Joną, idant butų nuog jo apkrikštytas.

14. O Jonas neleido jo, sakydamas: Aš turiu buti krikštytas nuog tavęs, o tu ateini pas mane?

15. Bet Jezus atsakydamas, tarē jam: Perstok dabar; nes teip mums prigul išpildyti visą teisybę. Ir tada jį prileido.

16. O Jezus apkrikštytas, tuojaus išējo iš vandenio; o štai atsivērē jam dangus: ir regējo Dvasią Dievo nužengiantį kaipo karvelį, ir ateinantį ant savęs.

17. O štai balsas iš dangaus kalbąs: Tas yra sunus mano mielas, kuris man pamēgo.

IV PERSKYRIMAS.

Kristaus keturiasdešimties dienų pasninkas. Jo gundymas. Viešpats pradeda mokinti, rinkti mokinius ir stebuklus daryti.

1. Tada Jezus buvo nuvestas girion nuog dvasios, idant butų gundytas nuog velnio.

2. O kad išpasninkavo keturias dešimtis dienų, ir keturias dešimtis naktų, potam išalko.

3. Ir priējęs gundytojas tarē jam: jei Sunus Dievo esi, liepk, idant tie akmenįs stotųs duona.

4. Kursai atsakydamas tarē: Parašyta yra: Ne pačia duona gyvas yra žmogus, bet visokiu žodžiu, kuris išeina iš burnos Dievo.

5. Tada paēmē jį velnias į Šventą miestą, ir pastatē jį ant viršaus bažnyčios.

6. Ir tarē jam: jei esi sunumi Dievo, nusileisk žemyn. Nes parašyta yra: Jog Aniuolams savo įsakē apie tave, ii nešios tave ant rankų, idant kartais nepažeistumei kojų savo ant akmenio.

7. Tarē jam Jezus: Vēl parašyta yra: Ne gundysi Viešpaties Dievo tavo.

8. Vēl paēmē jį velnias ant kalno labai augšto, ir parodē jam visas karalystes svieto, ir šlovę jų.

9. Ir sakē jam: Vis tai duosiu tau, jei puolęs pasikloniosi man.

10. Tada tarē jam Jezus: Eik šalyn šētone: Nes parašyta yra: Viešpačiui Dievui tavo kloniosies, ir jam vienam tarnausi.

11. Tada apleido jį velnias: o štai Aniuolai priējo ir tarnavo jam.

---

4 p., 8 e. *Parodē jam.* Tai yra *parodē jam*, kur kiekviena karalystē guli ir žodžiu paaiškino, kas iš jų kiekvienoje buvo garbingiausio ir įstabiausio. Arba ištiesē prieš jo akis, kaip ant didelio žemlapio, gyvus tų karalysčių paveikslus.

12 O kad išgirdo Jezus, jog Jonas buvo išduotas, nuējo Galilejon:

13. Ir palikęs miestą Nazaret, atējo ir gyveno Kafarnaume prie marių, ant rubežių Zabulion ir Neftalim:

14. Idant išsipildytų, kas yra pasakyta per Izaijošių Pranašą:

15 Žemē Zabulion, ir žemē Neftalim, kelias marių už Jordano, Galileja pagonų:

16. Žmonēs kurie sēdējo tamsybēje, išvydo šviesybę didžią, ir sēdintiemiș šalyje šešēlio smerties, užtekējo šviesybē jiemis.

17. Nuog to laiko pradējo Jezus apsakinēti ir kalbēt: Pakūtą darykite; nes prisiartino karalystē dangaus.

18. O vaikščiodamas Jezus pagal marių Galilejos, išvydo du broliu: Simoną, kuris vadinasi Petru, ir Andriejų brolį jo, laidančius tinklą į marias, (nes buvo žvejais.)

19. Ir tarē jiemis: Eikite paskui manęs, o padarysiu jus, jog stositēs žvejais žmonių.

20. O anie tuojaus palikę tinklus, ējo paskui jo.

21. O iš ten toliaus eidamas pamatē kitu du broliu, Jokūbą Zebedeušo, ir Joną brolį jo laive su Zebedeušu tēvu jų,

taisančius tinklus savo: ir pavadino juos.

22. O anie tuojaus palikę tinklus ir tėvą, ėjo paskui jo.

23. Ir apvaikščiojo Jezus visą Galileją mokindamas bažnyčiose jų, ir apsakydamas Evangeliją Karalystės; o gydydamas visokią ligą, ir visokią negalę tarp žmonių.

24. Ir išėjo šlovė jo ant visos Syrijos, ir atnešinėjo jop visus sergančius visokiomis ligomis ir sopuliais suspaustus, ir kurie velnius turėjo ir puolančias ligas, ir stabu ištiktus, ir išgydė anuos.

25. Ir ėjo paskui jo didės minios iš Galilejos ir Dekapolejos, ir iš Jerozolimos, ir iš Judejos, ir iš anos šalies Jordano.

V PERSKYRIMAS.

Kristaus pamokslas ant kalno. Aštuoni palaiminimai.

1. O pamatęs Jezus minias, užėjo ant kalno, ir kad sėdosi, atėjo jop mokintiniai jo.

2. O atvėręs burną savo, mokė juos sakydamas:

3. Palaiminti ubagai dvasioje: nes jų yra karalystė dangaus.

4. Palaiminti romųs, nes anie apturės žemę.

5. Palaiminti, kurie verkia: nes anie bus palinksminti.

6. Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės: nes anie bus pasotinti.

7. Palaiminti mielaširdingi: nes anie mielaširdystę apturės.

8. Palaiminti čystos širdies: nes anie Dievą regės.

9. Palaiminti pakajų darantiejie: nes anie sūnumis Dievo bus vadinti.

10. Palaiminti, kurie persekiojimą kenčia dėl teisybės: nes jų yra karalystė dangaus.

11. Palaiminti este, kad jus piktažodžiuos, ir persekios jus, ir visą piktą kalbės prieš jus meluodami dėl manęs:

12. Džiaugkitės ir linksminkitės, nes užmokestis jųsų gausus yra danguose: nes teip persekiojo pranašus, kurie pirm jųsų buvo.

13. Jųs este druska žemės. O jei druska pasigadįs, kuomi bus sūdyta? niekam daugiaus nedera, kaip idant būtų laukan išmesta, ir nuog žmonių sumyniota.

14. Jųs este šviesybė svieto. Negal pasislėpti miestas ant kalno išstatytas.

15. Neuždega žvakės, ir nestato jos po saiku, bet ant žibintuvo, idant šviestų visiems, kurie yra namuose.

16 Teip tegul žiba švie-

---

5 p., 3 e. *Ubagai dvasioje.* Tai yra nužeminti ir tie, kurių dvasia neprisiplakus prie turtų.

sybē jųsų po akių žmonių, idant regētų darbus jųsų gerus, ir garbintų Tēvą jųsų ,kuris yra danguose.

17. Nedūmokite, jog atējau išrišti zokoną arba Pranašus: neatējau išrišti, bet išpildyti.

18. Nes užtiesą sakau jums: kolei praeis dangus ir žemē, viena jota arba viena žymelē neatsimainys Zokone, pakolei vis išsipildys.

19. Kas tada išrištų vieną iš tų mažiausių prisakymų, ir teip mokintų žmones, bus vadintas mažiausiumi karalystēj' dangaus: bet kas darytų ir mokytų, tas didžiu bus vadintas karalystēj dangaus.

20. Nes sakau jums: jog jei nebus didesnē teisybē jųsų, neg mokintojų rašto ir Farizeušų, neįeisite į karalystę dangaus.

21. Girdējot, jog pasakyta yra seniemis; Ne užmušk; o kas užmuš, kaltas bus sūdo.

22. O aš sakau jums: jog kiekvienas, kursai rūstinasi ant brolio savo, kaltas bus sūdo. O kas sakytų broliui savo raka: kaltas bus sumanios. O kas sakytų, beprotis: kaltas bus pragaro ugnies.

23. Jei tada duodi dovaną tavo prie Altoriaus, o tenai atmįsi, jog brolis tavo tur ką prieš tąve.

24 Palik tenai dovaną tavo prie Altoriaus, o eik pirmiaus susiderēti su broliu tavo, ir tada atējęs atiduosi dovaną tavo.

————

17 e. *Bet išpildyti.* Invykindamas visus paveikslus ir pranašystes; ir ištobulindamas kas buvo netobulo.

18 e. *Užtiesą.* Visi keturi Evangelistai užlaikē čion ebraišką žodį — *Amen*, t. y. *užtiesą*, tikrai, teisingai. Viešpats jį vartodavo iškilmingam ir smarkiam teisybēs patvirtinimui.

20 e. *Mokintojų rašto ir Farizeušų.* Rašto mokintojai buvo Maižio įstatymų žinovai. Farizejai skaitēsi už žmones rūpestingiausiai pildančius įstatymus, ir, delei tos priežasties labai žmonių godojamus.

21 e. *Kaltas bus sūdo.* Tai yra užsipelnįs būti sūdytas mažesnēs teismavietēs, vadinamos pas žydus *sūdu*, kuris rinkdavo žinias apie tokius nusidējimus.

22 e. *Raka.* Žodis reiškiantis didelę apmaudą ar pažeminimą. *Kaltas bus sumanios.* Tai yra užsipelnįs būti sūdytas augščiausio žydų teismo, vadinamo *Sumania*, *Roda* arba *Sanhedrimu*, susidedančiu iš septyniasdešimties dviejų ypatų; į Sanhedrimą eidavo svarbiausios bylos ir buvo jo tyrinējamos ir sprendžiamos; jo vieta buvo Jeruzaleme. *Beprotis* — prasmēje *bedievis*. Tas žodis, jeigu buvo ištartas su paniekinimu, buvo laikomas už biaurų užgavimą ir dēlto teip rūsčiai kaltinamas. *Kaltas bus pragaro ugnies.* Iš graikiško žodis į žodį: užsipelnįs būti įmestas į *Gehenną ugnies*. Tuos žodžius Išganytojas vartojo išreiškimui pragaro ugnies ir bausmēs.

25. Susiderēk greitai su savo priešininku, pakolei su juo ēsi kelyje : idant priešininkas neatiduotų kartais tave sūdžiai, o sūdžia nepaduotų tavęs tarnui, o būtumei įmestas kalinēn.

26. Užtiesą sakau tau, neišeisi iš ten, neg atiduosi paskučiausį pinigēlį.

27. Girdējote, jog pasakyta yra seniems: Nesvetimoteriauk.

28. O aš sakau jums: jog kiekvienas, kuris veizdi ant moteriškēs dēl pageidimo jos, jau svetimoteriavo su ana širdyje savo.

29. Jei tada akis tavo dešinē piktina tave, išlupk aną, ir mesk nuog savęs; nes geriaus tau, idant vienas iš sąnarių tavo pražūtų. neg visas kūnas tavo būtų įmestas į pragarą.

30. O jei dešinē ranka tavo piktina tave, atkirsk ją, ir mesk nuog savęs: nes geriaus tau, idant vienas iš sąnarių tavo pražūtų, neg turētų eiti visas kūnas į pragarą.

31. Ir pasakyta yra: kas norint apleis moterį savo, teduoda jai raštą atsiskirimo.

32. O aš sakau jums: Jog kievienas, kuris apleistų moterį savo, išēmus priežastį palaidos, daro, jog ji svetimoteriauja, ir kas atskyrtą vestų, svetimoteriauja.

33. Teipogi girdējote, jog pasakyta yra seniemis: Neprisiek neteisiai: bet atiduosi Viešpačiui prisiegas tavo.

34. O aš sakau jums: idant nējokiu būdu neprisiegtumēt, nē per dangų, nes yra Sostas Dievo.

35. Nē per žemę: nes yra pasparu kojų Jo: nē per Jerozolimą, nes yra miestas didžio karaliaus:

36. Nē per galvą tavo prisieksi; nes negali padaryt vieną plauką baltą arba juodą.

37. Bet tegul bus kalba jųsų: yra, yra; nēr, nēr: O kas daugiaus yra, neg tai, nuog pikto yra.

38. Girdējote, jog pasakyta yra: Akį už akį,o dantį už dantį.

39. O aš sakau jums: idant nepriešingautumēt piktamui:

---

29 e. *Piktina tave.* Jei yra tau įžeidimo akmuo, ar nusidējimo proga. Šie žodžiai mus mokina bēgti nuo artimiausių nuodēmēs progų, nors jos mums būtų teip brangios ar reikalingos kaip ranka ar akis.

34 e. *Idant nē jokiu būdu neprisiektumēt.* Tie žodžiai nedraudžia prisiekti su tikrumu, teisybe ir teismu, garbinant Dievą, teisingai ginant save arba artimą; uždraudžia bet prisiegauti be apmąstymo, bedieviškai, paprastoje kalboje ir be reikalo.

39 e. *Idant nepriešingantumēt piktamui.* Tie žodžiai mus ragina prie kan-

Bet jei kas tau ištiktų į dešinę pusę veido tavo, paduok jam ir antrą.

40. O tam, kuris norētų vesti tave į sūdą, ir rūbą tavo atimti, paleisk jam ir ploščių:

41. O kasnorint tave priverstų ant tūkstančio žinksnių, eik su juomi ir kitus du.

42. O kas nuog tavęs prašo, duok jam: o norinčiam nuo tavęs unkščia imti, neatsikreipk.

43. Girdējote, jog pasakyta yra: Mylēsi artimą tavo, o ne apkęsi neprietelių savo.

44. O aš sakau jums: Mylēkite neprietelius jųsų, gerai darykite tiems, kurie jus neapkenčia; o melskitēs už persekiojančius ir šlovę jųsų plēšiančius:

45. Idant būtumēt sūnumis tēvo jųsų, kuris yra danguose: kursai daro, jog saulē jo užteka ant gerų ir piktų, ir nuleidžia lytų ant teisiųjų ir neteisiųjų.

46. Nes jei mylite tuos, kurie jus myli, kokį užmokesnį turēsite? ar ir muitininkai to nedaro?

47. O jei pasveikintumēt brolius tiktai savo, ką daugiaus darote? argi ir pagonai to nedaro?

48. Būkite tada jųs tobulais, kaip ir Tēvas jųsų dangiškas yra tobulas.

VI PERSKYRIMAS.

Tolimesnē pamokslo ant kalno tąsa.

1. Dabokitēs, idant teisybēs jųsų nedarytumēt prieš žmones, idant nuog jų būtumēt regēti: nes užmokesnio neturēsite nuog Tēvo jųsų, kuris yra danguose.

2. Kad tada darai almužną, netriūbyk pirm savęs, kaipo veidmainiai daro bažnyčiose ir ant ūlyčių, idant būtų pagirti nuog žmonių: Užtiesą sakau jums: atēmē užmokesnį savo.

3. Bet kad tu darai almužną, tegul nežino kairē tavo, ką daro dešinē tavo:

4. Idant almužna tavo būtų paslapčioj, o Tēvas tavo, kuris mato paslapčioj, atiduos tau.

---

traus nukentējimo paniekinimų ir užgavimų, bevelyjant ir daugiaus da nukentēti, ne kaip duoti valią norui atkeršyti. O kas toliaus yra pasakyta, nereikalauja rūstaus sulyg raide išpildymo, nes nē Kristus, nē šv. Povilas *nepadavē* kitos veido pusēs. Jono 18 p. ir Dar. Ap. 23 p.

46 e. *Muitininkai.* Viešpatystēs mokesčių rinkējai: žmonēs be garbēs, žydų neapkenčiami už jų plēšimus ir neteisybes.

6 p., 1 e. *Teisybes jųsų;* t. y. teisybēs darbai, kaip: pasninkas, malda, mielaširdystēs darbai, kuriuos privalo atlikti be parodos, ne kad žmonēms patikti, bet vien tik tam, kad patikti Dievui.

5. O kada meldžiatēs, nebūkite kaipo veidmainiai, kurie bažnyčiose ir ant kampų ūlyčių stovēdami čedija melstis, idant būtų regēti nuog žmonių: Užtiesą sakau jums: atēmē užmokesnį savo.

6. Bet tu kad melsies , įeik kamaron savo, o duris uždaręs melskis Tēvui tavo paslapčiomis, o Tēvas tavo, kuris mato paslaptyje, atiduos tau.

7. O melzdamies nenorēkite daug kalbēti, kaipo pagonai; nes dūmoja, jog daugkalbējime savo bus išklausyti.

8. Nebūkite tada jiems lygųs; nes žino tēvas jųsų, ko jųs reikalaujate, pirmiaus neg jo prašote.

9. Jųs tada teip melsitēs: Tēve mūsų kursai esi danguose: švęskis vardas tavo.

10. Ateik Karalystē tavo. Būk valia tavo kaip dangui teip ir ant žemēs.

11. Duonos mūsų visų dienų duok mums šiandieną

12. Ir atleisk mums kaltes mūsų, kaipo ir męs atleidžiame saviems kaltiems.

13. Ir nevesk mūs į pagundinimą, bet gelbēk mus nuog pikto. Amen.

14. Nes jei atleisit žmonēms nusidējimus jų, atleis ir jums Tēvas jųsų dangiškas nusidējimus jųsų.

15. Bet jei neatleisite žmonēms; nē Tēvas jųsų atleis jums nusidējimus jųsų.

16. O kad pasninkaujate, nebūkite kaipo veidmainiai nuliūdę; nes veidus savo išnaikina, idant pasirodytų žmonēms pasninkaujančiais. Užtiesą sakau jumis: jog atēmē užmokesnį savo.

17. Bet kad tu pasninkauji, patepk galvą tavo ir nuprausk veidą tavo.

18. Idant nepasirodytumei žmonēms pasninkaująs, bet Tēvui tavo, kuris yra paslaptyje: o Tēvas tavo, kuris mato paslaptyje, atiduos tau.

19 Nerinkite sau skarbus ant žemēs, kur rūdis ir kandis gadina ir kur vagys iškasa ir išvagia.

20. Bet rinkite sau skarbus danguje, kur nei rūdis nei kandis negadina, ir kur vagys neiškasa ir neišvagia.

21. Nes kur yra skarbas tavo, ten yra ir širdis tavo.

22. Sviesybē kūno tavo yra akis tavo. Jei akis tavo bus gera, visas kūnas tavo bus šviesus.

---

11 e. *Visų dienų*, arba, kaip čion iš lotyniško yra pavadinta, *viršbūtybiškos duonos*, t. y. gyvenimo duonos, kurią męs priimam Šv. Sakramente.

13 e. *Nevesk mus į pagundinimą*, t. y. nedaleisk, idant mus pergalētų pagunda.

23. O jei akis tavo bus pikta, visas kūnas tavo bus tamsus. Jei tada šviesybē, kuri yra tavyje, yra tamsybe, kaipogi didē bus pati tamsybē?

24. Niekas negal dviem ponams tarnauti; nes arba vieną neapykantoj turēs, o antrą mylēs: arba pas vieną laikysis, o antrą paniekįs. Negalite Dievui tarnauti ir mamonai.

25. Dēlto sakau jums: nesirūpinkit apie dūšią jųsų, ką valgytumēt, nei apie kūną jųsų, kuomi apsidengtumēt. Ar ne brangesnē yra dūšia, neg valgis: o kūnas, neg apdaras?

26. Pažiūrēkite ant paukščių dangaus, jog ne sēja nei piauna, nei krauna į kluonus: o Tēvas jųsų dangiškas peni anuos. Ar jųs neeste daugiaus brangesni, neg anie?

27. Ir kas iš jųsų dūmodamas gal pridēti prie savo stuomenies uolaktį vieną?

28. Ir apie apdangą ko rupinatēs? prisiveizdēkit lauko lelijoms, kaip auga, nedirba nei verpia.

29. O sakau jumis, jog nei Saliamonas visoj šlovēj savo nebuvo aprēdytas, kaip viena iš tų.

30. O jei žolę lauko, kuri šiandien yra, o rytoj bus į pečių įmesta, Dievas teipo apdengia; kaip nedaugiaus jus mažatikiai?

31. Todēl nesirūpinkit kalbēdami: Ką valgysim, arba, ką gersim, arba kuomi apsivilksim?

32. Nes to viso pagonai jieško. Nes žino Tēvas jųsų, jog to viso reikalaujate.

33. Jieškokite tada pirmiaus karalystēs Dievo, ir teisybēs jo; o tai vis bus jums priduota.

34. Nebūkite tada rūpesningi apie rytojų. Nes ryto diena rūpinasi pati apie save: Pakanka dienai vargas jos.

VII PERSKYRIMAS.

Pamokslo ant kalno trečia dalis.

1. Nesūdykite, idant nebūtumet sūdytais.

2. Nes kokiu sūdu sūdytumēt, būsite sūdytais; ir kokiu saiku seikēsite, bus jumis atseikēta.

3. O ką matai krislą akyje brolio tavo, o rąsto akyje savo nematai?

4. Arba kaip sakai broliui tavo: leisk, išimsiu krislą iš akies tavo; o štai rąstas yra akyje tavo?

5. Veidmainy, išmesk pirmiaus rąstą iš akies savo, o paskui matysi išmest krislą iš akies brolio tavo.

6. Neduokite švento daikto šunims, nei meskite žemčiūgų

---

24 e. *Mamonai*, t. y. turtams ir svietiškam labui.

jųsų kiaulēms, idant kartais jų nesumyniotų kojomis savo, o atsigręžusios, idant jųsų nesudraskytų.

7. Prašykite, o bus jums duota: jieškokite, o rasite: tuskenkite, o bus jums atverta.

8. Nes kiekvienas, kuris prašo, gauna: o kuris jieško, randa: o tuskenančiam bus atidaryta.

9. Arba kuris yra iš jųsų žmogus, nuog kurio, kad sūnus jo prašytų duonos, ar paduos jam akmenį?

10. Arba jei prašytų žuvies, ar paduos jam žaltį?

11. Jei tada jųs, būdami pikti, mokate geras dovanas duoti sūnums savo: kaipo daugiaus Tēvas jųsų, kuris yrą danguose, duos gerus daiktus prašantiems savęs?

12 Vis tada, ko tiktai norite, idant jums žmonēs darytų, ir jųs aniems darykite. Nes tas yra zokonas ir pranašai.

13. Ineikite per ankštus vartus: nes platųs yra vartai ir platus kelias, kuris veda ant prapulties, o daug tų yra, kurie per anuos įeina.

14. Kaip ankšti yra vartai ir siauras kelias, kuris veda į gyvenimą: o maż yra, kurie aną randa!

15. Saugokitēs nuog netikrų pranašų, kurie pas jus ateina rūbuose avių, o viduj yra vilkais plēšančiais.

16. Iš vaisių jų pažįsite anuos. Argi renka iš erškēčių vyno vuogas, arba iš usnių fygas?

17. Teip visokis medis geras, vaisius gerus duoda: o blogas medis, vaisius blogus duoda.

18. Negal medis geras blogus vaisius išduoti: nei medis blogas gerus vaisius išduoti:

19. Visokis medis, kuris neduoda vaisiaus gero, bus iškirstas ir į ugnį įmestas.

20. Delto iš vaisių jų pažįsite anuos.

21. Ne kiekvienas, kuris man sako: Viešpatie, Viešpatie! įeis karalystēn dangaus, bet kuris daro valią Tēvo mano, kursai danguose yra, tas įeis į karalystę dangišką.

22. Anoj dienoj daug sakys man: Viešpatie, Viešpatie! ar ne vardan tavo pranašavome, ir vardan tavo velnius išmētinējome ir vardan tavo daugel stebūklų darēme?

23. O tada išpažįsiu jiems: Jog jųsų niekados nepažinau: atstokite nuog manęs, kurie piktą darote.

24. Kiekvienas tada, kuris klauso tų žodžių mano, ir daro anuos, bus prilygintas vyrui išmintingam, kuris išstatē namus savo ant uolos.

25. Ir nulijo lietus ir užējo

vandenįs ir vējai pūtē ir užpuolē ant anų namų, o nesugriuvo; nes ant uolos buvo pastatyti

26. O kiekvienas, kuris klauso tų žodžių mano, o nedaro anų, prilygintas bus vyrui neišmintingam, kuris išstatē namus savo ant smilties:

27. Ir nulijo lietus ir užtvino upēs, ir vējai pūtē ir užpuolē ant anų namų, ir sugriuvo, ir buvo sugriuvimas jų didis.

28. Ir stojos: kada pabaigē Jezus tuos žodžius, stebējosi minios iš mokslo jo.

29. Nes mokē juos kaipo galybę turįs, o ne kaip jų mokintojai rašto ir Farizeušai.

VIII PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo raupuotą, šimtininko tarną, Petro uošvę ir kitų daug; tildo audrą ant jurių, išveja iš dviejų apsēstų vyrų velnius ir daleidžia jiems sueiti į kiaules.

1. O kad nužengē nuo kalno, ējo paskui jo minios didēs:

2. O štai raupuotas priējęs pasikloniojo jam tardamas: Viešpatie, jei nori, gali mane apčystyt.

3. O ištiesęs Jezus ranką dasilytējo jo sakydamas: Noriu. Būk apčystytas. Ir tuojaus apčystyti buvo raupai jo.

4. Ir tarē jam Jezus: Žiūrēk, idant niekam nesakytumei: bet eik, pasirodyk Kunigui, ir afieravok dovaną, kurią liepē Maižiešius ant liūdyjimo jiems.

5. O kad įējo į Kafarnaum, atējo pas jį šimtininkas melzdamas jį,

6. Ir tarydamas: Viešpatie! tarnas mano gul namie stabu ištiktas ir sunkiai serga.

7. Ir tarē jam Jezus: Aš ateisiu ir išgydysiu jį.

8. O atsakydamas šimtininkas tarē: Viešpatie! neesmi vertas, idant įeitumei po stogu mano, bet tiktai ištark žodį, o bus išgydytas tarnas mano.

9. Nes ir aš esmi žmogus po valdžios pastatytas, turįs po savim kareivius. O sakau tam: Eik, ir eina; o kitam: Ateik, ir ateina: O tarnui mano: Daryk tai, ir daro.

10. O išgirdęs Jezus, stebējos, ir tarē einantiems paskui savęs. Užtiesą sakau jums, neradau teip didžio tikējimo Izraeliuje.

11. O sakau jums: jog daug nuog užtekējimo ir nusileidimo saulēs ateis ir sēsis su Abraomu ir Izaoku ir Jokūbu Karalystēj dangaus:

12. O sūnųs karalystēs, bus išmesti į tamsybes toliausias, tenai bus verksmas ir griežimas dantų.

13. Ir tarē Jezus Šimtininkui: Eik, o kaipo įtikējai, tegul tau stojas. Ir išgijo tarnas anoj valandoj.

14. O kada atējo Jezus į namus Petro; išvydo uošvę jo gulinčią ir drugiu sergančią.

15. Ir nutvērē ranką jos, ir apleido ją drugys, ir atsikēlē ir tarnavo jiemis.

16. O kad vakaras buvo, atvedē pas jį daug turinčių velnius; ir išmētinējo dvasias, žodžiu; ir visus ligonius išgydē:

17. Idant išsipildytų, kas pasakyta yra per Izaijošių pranašą, tariantį: Jisai negalējimus mūsų priēmē ir ligas mūsų nešiojo.

18. O regēdamas Jezus didžias minias aplink save, liepē persiirti už marių.

19. Ir priējęs vienas rašto mokintojas, tarē jam: Mokintojau, seksiu tave, kur tiktai eisi.

20. Ir tarē jam Jezus: Lapēs tur urvus, o paukščiai dangaus lizdus: o sūnus žmogaus netur kur galvos priglausti.

21. O antras iš mokintinių jo, tarē jam: Viešpatie, daleisk man pirmiaus eiti ir palaidoti tēvą mano.

22. O Jezus tarē jam: Eik paskui manęs, ir daleisk numirusiems laidoti numirēlius savo.

23. O kada jis įējo į laivelį, įžengē su juo mokintiniai jo:

24. O štai sujudinimas didis stojos ant marių, teip jog laivelis buvo aplietas vilnimis, o jisai miegojo.

25. Ir priējo jop mokintiniai jo, ir pabudino jį, sakydami: Viešpatie! gelbēk mus, žųstame.

26. Ir tarē jiems Jezus: kodēl bijotēs, mažatikiai? tada atsikēlęs sudraudē vējus ir marias, ir stojos didis nutilimas.

27. O žmonēs stebējosi kalbēdami: Koksai yra tas, jog vējai ir marios klauso jo?

28. O kad persikēlē už marių į šalį Gerazenų, užbēgo jam du turinčiu velnius, iš grabų išējęs, labai smarkųs, teip, jog niekas tuo keliu eit negalējo.

29. O štai šaukia, sakydami: Kas mums ir tau Jezau sūnau Dievo? Atējai čionai pirm laiko mus varginti?

30 O netoli nuog jų buvo būris didis kiaulių ant ganyklos.

31. O velniai prašē jo sakydami: Jei mus iš čionai išmeti, leisk mus į pulką kiaulių.

32. Ir tarē jiems: Eikite. O anie išeidami įējo į kiaules. O štai visas pulkas kiaulių skubiai nuog skardžio įsimetē ma riosna, ir pagaišo vandenyje.

33. O piemenįs pabēgo, ir atēję miestan vis apsakē, ir apie anuos, kurie velnius turējo.

34. O štai visas miestas išējo prieš Jezų, ir pamatę jį, meldē, idant atsitolintų iš jų rubežių.

IX PERSKYRIMAS.

Kristus gydo stabu ištiktą žmogų; pašaukia Mateušą; išgydo kraujo plūdimą; prikelia iš numirusių Jairo dukterį; sugrąžina dviem akliem vyram regėjimą ir gydo velnio apsėstą nebylį.

1. Ir įėjęs į laivelį persikėlė, ir atėjo į miestą savo.

2. O štai atnešė jam stabu ištiktą, ant lovos gulintį. O regėdamas Jezus tikėjimą jų, tarė stabu ištiktam: Sūnau turėk viltį, atsileidžia tau nusidėjimai tavo.

3. O štai nekurie rašto mokytojai kalbėjo tarp savęs: Tas piktai prieš Dievą kalba.

4. O regėdamas Jezus dūmojimus jų, tarė: Kodėl dūmojate piktą širdįse jųsų?

5. Kas yra lengviaus tarti: Atsileidžia tau nusidėjimai tavo; arba tarti: Kelkis ir vaikščiok?

6. Bet idant žinotumėt, jog sūnus žmogaus tur galybę ant žemės atleisti griekus, tada tarė stabu ištiktam: Kelkis, imk lovą tavo, o eik į namus savo.

7. Ir kėlės ir ėjo į namus savo.

8. O regėdamos minios, bijojos, ir garbino Dievą, kuris davė tokią galybę žmonėmis.

9. O kad iš tenai ėjo Jezus, išvydo žmogų sėdintį ant muito, vardu Mateušą, ir tarė jam: Eik paskui manęs. O kėlęs ėjo paskui jo.

10. Ir stojos, kad jis sėdėjo už stalo namuose; štai daug muitininkų ir nusidėjusiųjų atėję, sėdėjo už stalo su Jezumi, ir su mokintiniais jo.

11. O regėdami Farizeušai kalbėjo mokintiniams jo: Kodėl su muitininkais ir su griešninkais valgo mokytojas jųsų?

12. Bet Jezus išgirdęs, tarė: Nereikia gydytojo sveikiems, bet negalintiems.

13. O eidami išsimokinkite kas tai yra: Susimylėjimo noriu, o ne afieros. Nes neatėjau vadinti teisiųjų, bet nusidėjusių.

14. Tada atėjo pas jį mokintiniai Jono, sakydami: Kodėl męs ir Farizeušai tankiai pasninkaujame; o mokintiniai tavo nepasninkauja?

15. Ir tarė jiems Jezus: Ar gal verkti sūnųs jaunikio, pakolei su jais yra jaunikis? Bet ateis dienos, kad bus nuog jų atimtas jaunikis, o tuomet pasninkaus.

16. O nė vienas nededa lopo gelumbės naujos ant palaikio rūbo: Nes atplėšia nuo rūbo pilnumą jo, ir stojas didesnis perplyšimas.

---

9 p., 15 e. *Sūnai jaunikio.* Žydų kalboje ženklina jaunikio bičiuolius ar draugus.

17. Nei vyno jauno pila į senus indus; nes kitaip trūksta sūdai, o vynas išteka, ir sūdai genda. Bet jauną vyną į naujus pila indus, ir abeji użsilaiko.

18. Kad jis tai aniems kalbējo, štai vienas Kunigaikštis priējo ir kloniojos jam, tardamas: Viešpatie, duktē mano dabar numirē; bet eik, użdēk ant jos ranką tavo, o atgis.

19. O kēlęs Jezus ējo paskui jo, ir mokintiniai jo.

20. O štai moteriškē, kuri kraujo plūdimą per dvyliką metų kentējo, priējo iš użpakalio, ir dasilytējo krašto rūbo jo.

21. Nes kalbējo savyje: Kad tiktai dasilytēčiau rūbo jo, būsiu sveika.

22. O Jezus atsigrężęs ir regēdamas ją tarē: Turēk viltį, dukte, tikējimas tavo sveiką tave padarē. Ir sveika stojos moteriškē nuog tos valandos.

23. O kad atējo Jezus į namus kunigaikščio, ir išvydo vamzdininkus ir minias betrenkiančias, tarē:

24. Atstokite: nes nemirē mergaitē, bet miegt. Ir juokēs iš jo.

25. O kad buvo išvaryta minia, įējo ir nutvērē jos ranką. Ir kēlēs mergaitē.

26. Ir išējo tas garsas per visą aną żemę.

27. O kad iš tenai ējo Jezus, sekēs paskui jo du aklu šaukdami ir sakydami: Susimilk ant mūsų sūnau Dovydo!

28. O kad įējo į namus, prisiartino jop akli. Ir tarē jiems Jezus: Tikite, jog galiu jums tai padaryti? atsakē jam; Ir labai Viešpatie.

29. Tada dasilytējo akių jų tarydamas: Pagal tikējimo jųsų tegul jums stojas.

30. Ir atsivērē akįs jų: ir użdraudē anuos Jezus, tardamas: Veizdēkite, idant kas nežinotų.

31. O anie išeidami garsino jį visoj anoj żemēje.

32. O kad tie atsitolino, štai atvedē jam żmogų nebylį, velnią turintį.

33. O kad buvo išvarytas velnias, pakalbējo nebylys, ir stebējosi minios, sakydamos: Niekados tai nepasirodē Izraeliuje.

34. Bet Farizeušai sakē: Per vyriausį velnių išvaro velnius.

35. Ir apvaikščiojo Jezus visus miestus ir miestelius, mokindamas bażnyčiose jų, ir apsakinēdamas Evangeliją karalystēs, ir gydydamas visokią ligą, ir visokį negalējimą.

36. O regēdamas minias, pasigailējo jų: Nes buvo suvargu-

sios ir gulinčios kaipo avįs neturinčios piemenies.

37. Tada tarē mokintiniams savo: Piutis, tiesa, didē, bet maż darbininkų.

38. Melskite Viešpatį piuties, idant atsiųstų darbininkus ant piuties savo.

X PERSKYRIMAS.

Kristus išsiunčia savo dvyliką Apaštalų su stebuklų darymo galybe. Pamokinimai, kokius jiems duoda.

1. Ir suvadinęs dvyliką mokintinių savo, davē jiems galybę ant dvasių nečystų, idant anas išvarinētų, ir gydytų visokią ligą, ir visokį negalējimą.

2. O Dvylikos Apaštalų tie yra vardai: pirmasis Simonas, kuris vadinas Petras, ir Andriejus, brolis jo.

3. Jokubas Zebedeušo, ir Jonas brolis jo. Filipas ir Baltramiejus. Tamošius ir Mateušas Muitininkas. Jokūbas Alfeušo ir Tadeušas.

4. Simonas Kananietis ir Judošius Iskarijotas, kuris ir išdavē jį.

5. Tuos dvyliką išsiuntē Jezus, įsakydamas jiems, tardamas: Ant kelio pagonų neeikite, ir į miestus Samaritonų neużeikite.

6. Bet geriaus eikite prie avių, kurios pražuvo iš namų Izraeliaus.

7. O eidami apsakykite, tardami: jog prisiartino karalystē dangaus.

8. Ligonius gydykite, numirusius prikelkite, raupuotus apčystykite, velnius išmētinēkite; dovanai gavote, dovanai duokite.

9. Neturēkite aukso, nei sidabro, nei pinigų čeraslose jųsų.

10. Nei maišelio kelionēje, nei dviejų rūbų, nei kurpių, nei lazdos. Nes vertas yra darbininkas valgio savo.

11. O į kurį norint miestą arba miestelį įeisite, klauskite, kas aname yra vertas: ir tenai būkite, pakolei neišeisite.

12. O įeidami namuosna pasveikinkite anuos, tardami: Pakajus tiems namams.

13. O jei būtų anie namai verti, ateis ant anų pakajus jųsų, o jei nebūtų verti, pakajus jųsų sugrįš pas jus.

14. Ir kas norint nepriimtų jųs, nei klausytų kalbos jųsų: išeidami laukan iš namų arba iš miesto, nukratykite dulkes nuog kojų jųsų.

15. Użtiesą sakau jums: lengviaus bus żemei Sodomos ir Gomoros dienoj Sūdo, ne kaipo miestui anam.

16. Stai aš jus siunčiu kaipo avis tarp vilkų. Būkite ta-

da protingi kaipo žalčiai, ir prasti, kaip karveliai.

17. Saugokitēs nuog žmonių. Nes išduos jus į rodą, ir bažnyčiose savo plaks jus.

18. Ir būsite vadžioti pas vyresnius, ir pas karalius dēl manęs ant liūdyjimo jiems ir pagonims.

19. O kad jus išduos, nedūmokite kaip, arba ką kalbētumēt, nes bus jums duota anoj valandoj, ką kalbētumēt.

20. Nes ne jųs este, kurie kalbate, bet dvasia Tēvo jųsų, kuri kalba, jumįse.

21. Ir išduos ant smerties brolis brolį, o tēvas sūnų: ir kelsis sūnus prieš gimdytojus; ir smerčiu juos nužudys.

22 Ir būsite pas visus neapikantoj del vardo mano: bet kas iškentēs iki galo tas bus išganytas.

23 O kad jus persekios tame mieste bēgkite į kitą. Užtiesą sakau jums, jog nepabaigsite miestus Izraeliaus, neg ateis sūnus žmogaus.

24. Nepereina mokintinis mokytojį, nei tarnas poną savo.

25. Gana mokintiniui, idant būtų kaip mokytojis jo, o tarnui, kaip ponas jo. Jei vyriausį namų išvadino Beelzebubu: kaipogi daugiaus namiškius jo?

26. Nesibijokit tada anų. Nes nēra nieko uždengto, kas ne būtų apreikšta, nei užslēpto, kas nebūtų žinoma.

27. Ką jums sakau tamsybēse, sakykite šviesybēje, o ką į ausį girdite, apsakinēkite ant stogų.

28. O nebijokit tų, kurie užmuša kūną, o dūšios negal užmušti; bet labiaus bijokite to, kuris gal ir dūšią ir kūną pražudyti pekloje.

29. Ar neparduoda dviejų žvirblių už pinigēlį: o vienas iš jų nenupuls ant žemēs be Tēvo jųsų?

30. O jųsų plaukai ant galvos yra visi paskaityti.

31. Nesibijokit tada: geresni jųs este, ne kaip daug žvirblių.

32. Kiekvienas tada, kuris išpažįs mane akįse žmonių, ir aš išpažįsiu jį akįse Tēvo mano, kuris danguose yra:

33. O kuris užsigintų mane tarp žmonių, užsigįsiu ir aš jį prieš Tēvą mano, kursai danguose yra.

34. Netikēkit jog atējau siųsti pakajų ant žemēs: neatējau siųsti pakajų, bet kalaviją.

---

16 e. *Prasti,* t. y. nekalti, atvirųs, teisingi, be prigavystēs. Kristus rodija savo mokiniams turēti žalčio išmintį, tik pataisytą ir sulygintą su karvelio prastumu.

35. Nes atējau suvaidyti żmogų prieš tēvą savo, ir dukterį prieš motiną savo, ir marčią, prieš uošvę savo.

36. Ir bus neprieteliais żmogaus namiškiai jo.

37. Kas myl tēvą arba motiną daugiaus ne kaip mane, neest manęs vertas, ir kas myli sūnų arba dukterį daugiaus už mane, neest manęs vertas.

38. Ir kas neima kryżiaus savo, ir neina paskui manęs, neest manęs vertas.

39. Kas atrado dūšią savo, prażudys ją: o kas prażudytų dūšią savo dēl manęs, atras aną.

40. Kas jus priima, mane priima; o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntē.

41. Kas priima pranašą vardan pranašo, atims użmokesnį pranašo; o kas priima teisųjį vardan teisojo, użmokesnį atims teisojo.

42. O kas norint duotų gerti vienam iš tų mażiausiųjų kupkelę vandenio šalto, tiktai vardan mokintinio: użtiesą sakau jums, nenustos użmokesnio savo.

---

35 e. *Nes atējau suvaidyti żmogų*, ne dēlto, kad toks būtų siekis arba tikslas mūsų Viešpaties atējimo, bet juogiai jo atējimas ir Jo mokslas turēs tą pasekmę dēlei atkaklaus daugelio priešinimosi jam ir persekiojimo tų, kurie jo laikysis.

XI PERSKYRIMAS.

Jonas siunčia savo mokinius pas Kristų, kuris kolioja żydus už jų netikējimą ir šaukia prie savęs tuos, kurie yra apsunkinti.

1. Ir stojos, kad Jezus pabaigē duoti prisakymus dvylikai mokintinių savo, iš tenai išējo, idant mokintų ir apsakinētų miestuose jų.

2. O Jonas išgirdęs kalinēj darbus Kristaus, nusiuntęs du iš mokintinių savo,

3. Tarē jam: Tu esi, kursai turi ateiti, ar kitą laukiame?

4. O atsakydamas Jezus, tarē jiemis: Nuēję pasakykite Jonui, ką girdējote ir regējote.

5. Akli mato, raiši vaikščioja, raupuoti yra apčystyti, kurtiniai gird, numirēliai keliasi iš numirusių, pavargēliams apsako Evangeliją.

6. O palaimintas yra, kuris iš manęs nepasipiktįs.

7. O kada anie atstojo, pradējo Jezus kalbēti minioms apie Joną: Ką išējote į girią regēti? nendrę siūbuojančiąsi nuog vējo?

8. Bet ką išējote regēti? żmogų švelniais rūbais apvilktą? štai kurie švelniais rūbais rēdosi, yra namuose karalių.

9. Bet ką išējote regēti? Pra-

---

11 p. 6 e. *Kuris iš manęs nepasipiktįs.* Tai yra tokis, kuris nedarys sau progos pasipiktinimui iš mano nusiżeminimo ir mano gēdingos ant kryżiaus mirties, kurią aš iškentēsiu.

našą? Užtikrą sakau jums, ir daugiaus neg pranašą.

10. Nes tas yra, apie kurį yra parašyta: Stai aš siunčiu Aniuolą mano pirm veido tavo, kursai taisys kelią tavo pirm tavęs.

11. Užtiesą sakau jums, ne kėlės tarp užgimusių iš moteriškių didesnis už Joną krikštytoji: bet kuris yra mažesnis karalystėj dangaus, yra didesnis už jį.

12. O nuog dienų Jono krikštytojo iki šiolei, karalystė dangaus gvoltą kenčia, o gvoltą darantieji pagauna aną.

13. Nes visi pranašai ir Zokonas iki Jono pranašavo.

14. O jei norite priimti, jis yra Elijošius, kuris tur ateiti.

15. Kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso

16. O kam prilygįsiu tą giminę? lygi yra vaikamis sėdintiemis ant turgavietės, kurie šaukdami sau lygiems,

17. Sako: Giedojome jums, o nešokinėjote, raudojome, o neverkėte.

18. Nes atėjo Jonas nei valgąs nei gerią̨s, ir sako: Velnią tur.

19. Atėjo Sūnus žmogaus valgąs ir gerią̨s; ir sako: Stai žmogus rįjūnas ir girtuoklė vyno, prietelius muitininkų ir griešninkų. Ir nuteisinta yra išmintis nuog sūnų savo.

20. Tada pradėjo rūgoti ant miestų, kuriuose buvo padarytų labai daug stebuklų jo, jog nedarė pakūtos.

21. Bėda tau Korozaim: bėda tau Betsaida: nes kad Tyre ir Sydone daryti būtų stebuklai, kurie pas jus stojos, seniai būtų ašatinėje ir pelenuose darę pakūtą.

22. Bet vienok sakau jums: Tyrui ir Sydonui lengviaus bus dienoj sūdo, ne kaip jumis.

23. O tu Kafarnaum, ar iki dangaus išsikelsi? iki peklos nužengsi. Nes jei Sodomoje būtų padaryti stebuklai, kurie tavyje stojos, gal būtų užlikusi lyg šios dienos.

24. Užtikro sakau jums, jog lengviaus bus žemei Sodomos dienoj Sūdo, ne kaip tau.

25. Anuo metu atsakydamas Jezus tarė: Garbinu tave, Tėve, viešpatie dangaus ir žemės, jog paslėpei tuos daiktus nuog išmintingų ir protingų, o apreiškei anuos mažutėliams.

26. Teipo, Tėve: jog teip tau pasimėgo.

———

12 e. *Gvoltą kenčia*, tai yra, juog dangaus karalystė negal būti įgyta kitaip, kaip tik prievartą darant patiems sau nusimarinimu, metavone ir pasipriešinimu piktiems savo palinkimams.

14 e. *Jis yra Elijošius*. Ne ypatoj, bet dvasioje. Luk. 1 p.

27. Visi daiktai man yra paduoti nuog Tēvo mano. Ir niekas nepažįsta Sūnaus, tiktai Tēvas: nei Tēvą kas pažįsta, tiktai Sūnus, ir kuriam norētų Sūnus apreikšti.

28. Eikite pas mane visi, kurie vargstate ir apsunkinti este, o aš jus atgaivįsiu.

29. Imkite jungą mano ant savęs, ir mokinkitēs nuog manęs, jog esmi romus ir nužemintos širdies: o rasite atilsį dūšioms jųsų.

30. Nes jungas mano yra mielas, o našta mano lengva.

XII RERSKYRIMAS.

Kristus papeikia Farizejų apjakimą, ir išrodo Jo stebuklų priskaitymo šetonui neteisingumą.

1. Anuo metu ējo Jezus per javus subatoje: o mokintiniai jo būdami alkani, pradējo raškyti varpas ir valgyti.

2. O Farizeušai regēdami tarē jam: Štai mokintiniai tavo daro kas nepriguli subatoj daryt.

3. O jisai tarē jiems: Neskaitēt, ką darē Dovydas, kada alkanas buvo, ir kurie su juomi buvo:

4. Kaipo įējo į namus Dievo, ir duoną paguldymo valgē, kurios neprigulējo jam valgyt, nei tiems, kurie su juomi buvo, tiktai vieniems kunigams?

5. Arba neskaitēte zokone, jogei subatose kunigai bažnyčioj peržengia subatą, o yra nekalti?

6. Bet sakau jumis, jog čionai didesnis yra, neg bažnyčia

7. Bet kad žinotumēt, kas yra: Mielaširdystēs noriu, o ne afieros; niekados būtumēt nepaskandinę nekaltųjų;

8. Nes Sūnus žmogaus yra viešpatim ir ant subatos.

9. O iš tenai paējęs, atējo į bažnyčią jų.

10. O štai žmogus turįs ranką nudžiūvusią. Ir klausē jo sakydami: Ar dera subatoj gydyti? idant jį apskųstų.

11. O jis tarē jiems: Kuris iš jųsų bus žmogus, kursai vieną turētų avį, o kad ana įpultų subatoj į duobę, ar jos nepaims ir neištrauks?

12. Kaipo toliaus geresnis yra žmogus už avį? dēlto dera subatoj gerai daryti.

13. Tada tarē žmogui: ištiesk ranką tavo. Ir ištiesē; ir buvo sveikaton sugrąžinta, kaipo antra.

14. O išēję Farizeušai susirodijo apie jį, kuo budu jį nužudytų.

15. Bet Jezus žinodamas išējo iš ten: ir daug ējo paskui jo, ir išgydē anuos visus:

---

12 p., 4 e. *Duona paguldymo.* Teip vadinosi dvylika duonų, kurios buvo padētos Dievo bažnyčioje priešai Šventą-Šventųjų vietą.

16. Ir uždraudē juos, idant jo neskelbtų.

17. Idant išsipildytų, kas yra pasakyta per Izaijošių pranašą tariantį:

18. Štai tarnas mano, kurį išrinkau, mielas mano, kuriame gerai pamēgo dūšia mano. Padēsiu dvasią mano ant jo, o apsakys sūdą pagonims.

19. Ne barsis, nei šauks ir niekas negirdēs balsą jo ant ulyčių.

20. Nendrēs palūžusios nedalauš ir linų rūkstančių neužgesįs, iki išves sūdą ant pergalējimo.

21. O vardan jo pagonai viltį turēs.

22. Tada buvo jop atvestas velnią turįs, aklas ir nebylys, ir išgydē jį, teip, jog kalbējo ir regējo.

23. Ir stebējosi visos minios ir tarē: Ar ne tas yra sūnus Dovydo?

24. O Farizeušai išgirdę tarē: Tas neišvaro velnius, tiktai per Beelzebubą vyriausį velnių.

25. Bet Jezus žinodamas jų dūmas, tarē jiems: Visokia karalystē su savim nesutinkanti bus išnaikinta; ir kiekvienas miestas arba namai, tarp savęs nesutinkanti nestovēs.

26. O jei šētonas šētoną išvaro, tarp savęs yra nesutinkąs; kaipogi tada stovēs jo karalystē?

27. O jei aš per Beelzebubą išvarau velnius, sūnųs jųsų per ką išvaro? dēlto anie bus sūdžiomis jųsų.

28. O jei aš dvasioje Dievo išvarau velnius, tada atējo jųsump karalystē Dievo.

29. Arba kaipo kas gali įeiti namuosna stiprojo, ir jo turtus paimti, jei pirmiaus nesurištų stiprojo? o tada namus jo išplēš.

30. Kas ne est su manim, prieš mane yra: ir kas nerenka su manim, barsto.

31. Dēlto sakau jums: Kiekvienas griekas ir piktžodžiavimas prieš Dievą, bus žmonēms atleistas, bet piktžodžiavimas dvasios, nebus atleistas.

32. Ir kuris norint ištartų žodį prieš Sūnų žmogaus, bus

---

31 e. *Piktžodžiavimas dvasios.* Čion paminēta nuodēmē yra tuomi piktžodžiavimu, kuriuomi Farizejai Kristaus padarytus Dievo Dvasia stebuklus priskaitydavo Beelzebubui, velnių kunigaikščiui. Toji kaltēs rųšis tur paprastai tiek atkaklumo savyje ir tiek liuosos valios pasipriešinime Dievo Dvasiai ir pripažintai teisybei, juog jos kaltas žmogus retai arba niekad neatsiverčia: dēlto ir toji kaltē niekad nebūna atleista, nes niekad ne būna apgailestaujama. Kitaip sakant, nēr ir negali būti kaltēs, kurios Dievas nenorētų arba negalētų atleisti tiems, kurie gailisi ir savo metavonēje prie Bažnyčios raktų kreipiasi.

jam atleista: bet kas kalbētų prieš Dvasią Šventą, nebus jam atleista, nei šiame, nei būsiančiame amžiuje.

33. Arba darykite medį gerą, ir vaisių jo gerą, arba darykite medį piktą, ir vaisių jo piktą: nes medis iš vaisiaus yra pažįstamas

34. Gimine driežų, kaip galite gerus daiktus kalbēti, būdami piktais? nes iš gausumo širdies burna kalba.

35. Geras žmogus iš gero skarbo išneša gerus daiktus; o piktas žmogus iš pikto skarbo išneša piktus daiktus.

36. O sakau jums, jog iš kiekvieno žodžio tuščio, kurį ištartų žmonēs, išduos rokundą už aną dienoj sūdo.

37. Nes iš žodžių tavo būsi išteisintas, ir iš žodžių tavo būsi apsūdytas.

38. Tada atsakē jam nekurie iš rašto mokytojų ir Farizeušų, tardami: Mokytojau, norime nuog tavęs ženklą regēti.

39. Kursai atsakydamas tarē jiems: Giminē pikta ir svetimoterаujanti, ženklą jieško: o ženklas nebus jai duotas, tiktai ženklas Jonošiaus Pranašo.

40. Nes kaipo Jonošius buvo pilve didžuvēs tris dienas ir tris naktis, teip Sūnus žmogaus bus širdyje žemēs tris dienas ir tris naktis.

41. Vyrai Ninivitai kelsis ant sūdo su ta gimine, ir paskandįs ją: jog pakūtą darē dēl apsakymo Jonošiaus. O štai čia daugiaus, ne kaip Jonošius.

42. Karalienē iš pietų šalies kelsis ant sūdo su ta gimine, ir paskandįs ją, jog atējo nuog kraštų žemēs klausyt išminties Saliamono: o štai čia daugiaus ne kaip Saliamonas.

43. O kad nečysta dvasia išeis nuog žmogaus, vaikščioja po vietas sausas, jieškodama atilsio, o neranda.

44. Tada sako: Sugrįšiu namuosna mano, iš kur išējau; o atējusi randa anuos tuščius, iššluotus ir išdabintus.

45. Tada eina ir paima su savim septynias kitas dvasias piktesnes už save, ir įējusios gyvena tenai, ir stojas pasku-

---

32 e. *Nei būsiančiame amžiuje.* Iš šių žodžių šv. Augustinas (Dc. Civ. l. 21, c. 13) ir šv. Grigalius (Dial. 4 c. 39) išveda, juog nekurios nuodēmēs gal būti atleistos būsimame amžiuje, ir todēl yra ten viduriņē vieta — čyščius.

36 e. *Iš kiekvieno žodžio tuščio.* Tai parodo, juog ten, kitame sviete, tur būti laikinēs bausmēs vieta, kurioje bus baudžiamos tos mažesnēs kaltēs.

38 e. *Ženklą,* t. y. stebuklą iš dangaus. Šv. Luk. 11 p., 16 e.

40 e. *Tris dienas,* ne pilnas, bet trijų dienų ir trijų nakčių dalį, pagal žydų skaitymo nuo vakaro iki vakarui.

čiausi daiktai ano žmogaus piktesni, ne kaip pirmieji; teip bus ir tai pikčiausiai giminei.

46. O dar anam kalbant minioms, štai motina jo ir broliai lauke stovėjo, norėdami su juomi kalbėt.

47. Ir tarė jam nekuris: Štai motina tavo ir broliai tavo lauke stov, jieškodami tavęs.

48. O anas atsakydamas kalbančiam sau, tarė: kuri yra motina mano, ir kurie yra broliai mano?

49. Ir ištiesęs ranką ant mokintinių savo, tarė: Štai motina mano, ir broliai mano.

50. Nes kuris norint padarytų valią Tėvo mano, kuris danguose yra, tas mano brolis, ir sesuo, ir motina.

XIII PERSKYRIMAS.

Prilyginimai apie sėjiką ir kukalius, apie garstyčios grūdą ir kiti.

1. Anoj dienoj išėjęs Jezus iš namų, sėdėjo pamarėje.

2. Ir susirinko jop didės minios, teip jog į laivelį įėjęs sėdėjo; o minia visa ant krašto stovėjo.

3. Ir sakė jiems daug per prilyginimus, tardamas: Štai išėjo sėti, kuris sėja.

4. O kada sėjo, nekurie puolė prie kelio, ir atlėkė paukščiai oro ir sulesė anuos.

5. O kiti puolė ant uolos, kur neturėjo daug žemės, ir tuojaus išdygo, jog neturėjo gilumo žemės.

6. O kad saulė užtekėjo, pavyto; o jog neturėjo šaknies, padžiūvo.

7. O kiti puolė tarp erškiečių: o erškiečiai užaugo ir nusmelkė anuos.

8. O kiti puolė ant žemės geros, ir išdavė vaisių, vienas šimteropą, kitas šešdešimtąjį, kitas trisdešimtąjį.

9. Kas tur ausis ant klausymo, teklauso.

10. O atėję mokintiniai tarė jam: Kodėl per prilyginimus sakai jiems?

11. Kuris atsakydamas, tarė jiems: Jog jums duota yra žinot paslėptinės karalystės dangaus: o jiemis neest duota.

12. Nes kursai tur, jam bus duota, ir apsčiai turės, o kas netur, ir ką tur, bus nuog jo atimta.

13. Dėlto aniems per prilyginimus sakau, jog regėdami

---

48 e. *Kuri yra motina mano.* Tie žodžiai nebuvo ištarti Jo motinos paniekinimui, bet parodymui, juog neprivalo mums atsitraukti nuo tarnavimo Dievui dėl neprideranČio prie savo žemiškų gimdytojų prisirišimo, ir, tas, ką Išganytojas ypatingai savo motinoje godojo, tai buvo jos pildymas Jo dangiško Tėvo valios. Tas išsireiškimas gal teipgi toliaus nurodyti žydų atmetimą, Jo brolių pagal kūną, ir stabmeldžių išrinkimą.

neregia, ir girdēdami negird ir neišmano.

14. Ir išsipildo ant jų pranašavimas Izaijošiaus sakančio: Girdējimu klausysit, o neišmanysite, o regēdami regēsit, o nepamatysite.

15. Nes užtuko širdis tų žmonių, o ausimis sunkiai girdējo, ir akis savo užmerkē, idant kuomet akimis nepamatytų, ir ausimis neišgirstų, o širdžia neišmanytų, ir atsigręžtų, o išgydyčiau anuos.

16. O jųsų akys palaimintos, jog mato, ir ąusys jųsų, jog gird:

17. Nes užtiesą sakau jums, jog daugel pranašų ir teisųjų norējo matyti, ką matote, o neregējo; ir girdēti, ką girdite, o negirdējo.

18. Jųs tada klausykit prilyginimo apie sējantį:

19. Kiekvienas, kuris klauso žodžio karalystēs, o neišmano, ateina piktasis ir pagauna, kas pasēta yra širdyje jo, tas yra, kuris prie kelio pasētas yra.

20. O kuris ant uolos pasētas buvo, tas yra, kuris klauso žodžio, ir tuojaus aną su džiaugsmu priima:

21. O netur savyje šaknies, bet yra iki laiko. O kad ateina suspaudimas, persekiojimas dēl žodžio, tuojaus piktinasi.

22. O kursai yra pasētas tarp erškiečių, tas yra, kuris klauso žodžio, o rūpestis šio svieto ir apjieškojimas bagotysčių užtroškina žodį, ir stojas be vaisiaus.

23. O kuris užsētas yra ant geros žemēs, tas yra, kuris klauso žodžio, ir išmano, ir vaisių atneša, ir padaro vienas šimteropą, o kitas šešdešimtąjį, o kitas trisdešimtąjį.

24. Kitą prilyginimą pasakē jiems, tardamas: Prilyginta yra karalystē dangaus žmogui, kuris pasējo gerą sēklą ant dirvos savo.

25. O kad žmonēs miegojo, atējo neprietelius jo ir užsējo kukalius tarp kviečių, ir atstojo.

26. O kad užaugo žolē ir vaisių išdavē, tada pasirodē ir kukaliai.

27. O priēję tarnai gaspadoriaus, tarē jam: Viešpatie, argi ne gerą sēklą pasējai ant dirvos tavo, iš kur tada tur kukalius?

28. Ir tarē jiems: Neprietelius žmogus tai padarē. O tarnai sakē jam: Nori? tai eisime surinksime anuos?

29. Ir tarē: Ne: idant kartais rinkdami kukalius, neišrautumēt su jais drauge ir kviečius.

30. Daleiskite abiejiems augt iki piuties, o laike piuties tarsiu piovējams: Surinkite pirmiaus kukalius ir suriškite

anuos į pēdus ant sudeginimo, o kviečius sukraukite į kluoną mano.

31. Kitą prilyginimą pasakē jiems, tardamas: prilyginta yra karalystē dangaus grūdui garstyčios, kurį ēmęs żmogus pasējo ant dirvos savo.

32. Kursai tiesa yra mażiausias uż visas sēklas, bet kad użauga, didesnis yra uż visas darżo żoles, ir stojas medżiu, teip jog paukščiai dangaus ateina ir gyvena ant šakų jo.

33. Kitą prilyginimą pasakē jiems: Prilyginta yra karalystē dangaus raugui, kurį ēmusi moteriškē įmaišē į tris mieras miltų, pakolei vis surūgo.

34. Vis tai kalbējo miniomis Jezus per prilyginimus, o be prilyginimo jomis nekalbējo.

35. Idant išsipildytų, kas yra pasakyta per pranašą, tariantį: Atidarysiu burną mano prilyginimuose, iškalbēsiu paslēptus daiktus nuo pradżios svieto.

36. Tada paleidęs minias parējo namuosna: ir prisiartino jop mokintiniai jo, tardami: Išguldyk mums prilyginimą kukalių ant dirvos.

37. Kursai atsakydamas tarē jiems: Tas, kuris sēja gerą sēklą, yra Sūnus żmogaus.

38. O dirva, yra svietas. O gera sēkla, tie yra sūnųs karalystēs. O kukaliai, yra sūnųs piktojo.

39. O neprietelius, kuris anuos użsējo, yra velnias. O piutis, yra pabaiga svieto. O piovējai, yra Aniuolai.

40. Kaip tada kukalius surenka ir ugnimi sudegina, teip bus prie pasibaigimo svieto.

41. Atsiųs Sūnus żmogaus Aniuolus savo, ir surinks iš jo karalystēs visus papiktinimus, ir tuos, kurie daro piktybę.

42. Ir įmes juos į pečių ugnies. Tenai bus verksmas ir grieżimas dantų.

43. Tada teisingi żibēs kaipo saulē karalystēj Tēvo jų. Kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso.

44. Prilyginta yra karalystē dangaus skarbui paslēptam dirvoj: kurį radęs żmogus, paslēpē: o per dżiaugsmą iš jo eina ir parduoda vis, ką tur, ir perka aną dirvą.

45. Teipogi prilyginta yra karalystē dangaus żmogui prekējui ieškančiam gerų perlų.

46. O atradęs vieną brangią perlą, nuējo ir pardavē vis, ką turējo, ir nupirko ją.

47. Teipogi prilyginta yra karalystē dangaus tinklui użleistam į marias, ir visokio vaisiaus żuvis sugaunančiam.

48. Kurį, kad buvo pripildytas, ištraukē, ir ant krašto sēdēdami, išrinko geras į sūdus, o blogas šalin išmetē.

49. Teip bus pabaigoj svieto; išeis Aniuolai, ir atskirs piktus iš vidaus teisųjų.

50. Ir įmes anuos į pečių ugnies: tenai bus verksmas ir griežimas dantų.

51. Išmanēte tai vis? Tarē jam: Teip.

52. Tarē jiems: Dēlto kiekvienas raštininkas, mokintas karalystēj dangaus, prilygintas yra žmogui gaspadoriui, kursai išima iš skarbo savo naujus ir senus daiktus.

53. Ir stojos, kad Jezus pabaigē tuos prilyginimus, paējo iš tenai.

54. Ir parējęs į tēviškę savo, mokē anuos bažnyčiose jų, teip, jog stebējos ir sakē: Iš kur tam tokia išmintis ir stebuklai?

55. Argi tas neest sūnumi dailidēs? ar ne jo motina vadinasi Marija, o broliai jo, Jokubas ir Juozapas, ir Simonas, ir Judas?

56. Ir seserįs jo, ar ne visos pas mus yra? iš kur tada tam vis tai?

57. Ir piktinosi iš jo. O Jezus tarē jiems: Neest pranašas be šlovēs, tiktai tēviškēje savo, ir namuose savo.

58. Ir nedarē tenai daug stebuklų dēl neįtikējimo jų.

XIV PERSKYRIMAS.

Erodas išduoda miriop Joną Krikštytoją. Kristus peni penkis tūkstančius tyre. Vaikščioja jūrių paviršiumi ir gydo visokias ligas pačiu jo drabužio palytējimu.

1. Anuo metu išgirdo Herodas Tetrarcha šlovę Jezaus.

2. Ir tarē tarnams savo: Tasai yra Jonas Krikštytojas: jisai kēlēs iš numirusių, ir dēlto stebuklai per jį darosi.

3. Nes Herodas sugavo Joną, ir surišo jį, ir įsodino kalinēn dēl Herodijados, pačios brolio savo.

4. Nes Jonas jam kalbējo: Neprigul tau jos turēti.

5. O norēdamas jį užmušti, bijojos žmonių, nes už pranašą jį turējo.

6. O dienoj užgimimo Herodo, duktē Herodijados šokinējo viduj, ir pamēgo Herodui.

7. Dēlto su prisiega žadējo jai duoti, ko tik norint nuog jo prašytų.

8. Bet ana įmokinta nuog savo motinos, tarē: Duok man čionai ant bliūdo galvą Jono krikštytojo.

---

13 p., 55 e. *Broliai jo.* Jais buvo Šv. Panelēs sesers o Kleopo pačios Marijos sūnųs (šv. Mat. 28 p., 56 e.; šv. Jono 19 p., 25 e.); pagal paprastą šv. Rašto išsireiškimą jie vadinosi broliai, t. y. artimi Išganytojaus giminēs.

14 p., 1 e. *Tetrarcha*, graikiškas žodis, ženklina karalystēs ketvirtos dalies valdytoją; Erodas valdē Galileja, savo tēvo karalystēs ketvirta dalia.

9. Ir nuliūdo karalius: bet dēl prisiegos, ir dēl tų, kurie drauge sēdējo, liepē duoti.

10. O nusiuntęs nukirto Joną kalinēje.

11. Ir buvo atnešta galva jo ant bliūdo, ir paduota mergelei, ir nunešē savo motinai.

12. O mokintiniai jo atēję atēmē jo kūną ir palaidojo jį, ir nuēję pasakē Jezui.

13. Ką išgirdęs Jezus, atsitolino iš ten laive į pūstą vietą skyrium; o minios išgirdusios ējo pēščios iš miestų paskui jo.

14. O išējęs išvydo didžią minią, ir pasigailējo jų, ir išgydē ligonius jų.

15. O kad vakaras atējo, prisiartino jop mokintiniai jo, kalbēdami: Pūsta yra vieta, o valanda praējo: atleisk minias, idant nuējusios į miestelius pirktų sau valgymą.

16. O Jezus jiems tarē: Nereikia joms eiti, duokite anoms jųs valgyt.

17. Atsakē jam: Neturim čionai, tiktai penkias duonas ir dvi žuvi.

18. Kuris tarē jiems: Atneškite man anas čionai.

19. O kad liepē miniai atsisēsti ant žolēs, ēmęs penkias duonas ir dvi žuvi, paveizdējęs dangun, pašlovino ir laužē, ir davē mokintiniams duonas, o mokintiniai minioms.

20. Ir valgē visi, ir pasisotino. Ir surinko, kas liko, trupinių, dvyliką pilnų pintinių.

21. O valgančių buvo skaitlius, penki tūkstančiai vyrų, nerokuojant moteriškių ir vaikų.

22. O Jezus tuojaus privertē mokintinius sēst į laivą, ir pirm savęs persiirti už marių, pakolei atleistų minias.

23. O atleidęs minias užžengē ant kalno pats vienas melstis. O kad vakaras atējo, pats vienas tenai buvo.

24. O laivą viduj marių vilnįs mēčiojo; nes priešingas vējas buvo.

25. Bet ketvirtoj sargyboje nakties, atējo pas juos vaikščiodamas viršu marių.

26. O išvydę jį viršu marių vaikščiojantį, nusigando kalbēdami: Jog pameklē yra. Ir iš baimēs sušuko.

27. Ir tuojaus Jezus kalbējo jiems, tardamas: turēkite viltį, aš esmi, nesibijokit.

28. O Petras atsakydamas tarē: Viešpatie, jei tu esi, liepk man ateiti pas save viršu vandenio.

29. O jis tarē: Eikš. Ir išžengęs Petras iš laivo, ējo viršu vandenio, idant ateitų pas Jezų.

30. O regēdamas didį vēją, nusigando. O kad pradējo skęsti, sušuko tardamas: Viešpatie gelbēk mane.

31. Ir tuojaus Jezus ištiesęs ranką, nutvērē jį, ir tarē jam: Mažo tikējimo, kodēl abejojai?

32. O kad įžengē laivan, vējas nutilo.

33. O kurie laive buvo, atējo ir pasikloniojo jam sakydami. Tikrai esi Sūnumi Dievo.

34. O kad persiirē, atējo į žemę Genezar.

35. O vyrai anos vietos pažinę jį, išsiuntē į visą aną šąlį, ir atnešē jam visus negalinčius.

36. Ir prašē jo, idant norint krašto rūbo jo dasilytētų.

O kurie norint dasilytējo, sveikais stojos.

XV PERSKYRIMAS.

Kristus baria Rašto Mokytus. Gydo Kananietēs dukterį ir kitų daug. Peni keturis tūkstančius septyniomis duonomis.

1. Tada prisiartino jop rašto mokytojai nuog Jerozolimos, ir Farizeušai sakydami:

2. Dēlko mokintiniai tavo peržengia įstatymus vyresniųjų? nes nemazgoja rankų savo, kad valgo duoną.

3. O jis atsakydamas tarē jiems: Dēlko ir jųs peržengiat prisakymą Dievo dēl įstatymo jųsų? nes Dievas pasakē:

4. **Sēnavok tēvą ir motiną; ir: Kas keiktų tēvą arba motiną, tegul smerčiu miršta.**

5. O jųs sakote: Kas norint kalbētų tēvui arba motinai: Dovana kokia norint yra iš manęs, tau bus naudinga;

6. O nešēnavos tēvo savo arba motinos savo: ir pavertēt už nieką prisakymą Dievo dēl įstatymo jųsų.

7. Veidmainiai! gerai apie jus pranašavo Izaijošius tardamas:

8. **Žmonēs tie lūpomis mane garbina, bet širdis jų toli yra nuog manęs.**

9. **Bet bereikalo mane garbina, mokydami mokslus ir įstatymus žmonių.**

10. O pavadinęs pas save minias, tarē jomis: Klausykite o išmanykite.

---

15 p., 5 e. *Dovana kokia norint.* Tai yra auką, kokią aš Dievui padarysiu, bus vietoje to, ką aš ant tavo naudos turēčiau išduoti. Šis Farizejų padavimas buvo išrastas jų pačių pralobinimui; jie atliuosuodavo vaikus nuo savo tēvų užlaikymo, jei tie atiduodavo Bažnyčiai ir kunigams tą, ką jiems reikējo duoti savo tēvų užlaikymui. Toks pasielgimas buvo Dievo ir gamtos įstatymų laužymas, ką čion Išganytojas ir pasmerkia.

9 e. *Instatymus žmonių.* Mokinimai ir įstatymai čion papeikti buvo priešingi Dievo įstatymams (kaip, savo tēvų apleidimas, po priedanga davimo Dievui), arba, bentgi buvo tušti, nenaudingi, nevedantys prie tikro dievotumo, kaip tankus rankų mazgojimas ir kiti, be atžvilgio ant širdies čystumo. Bet kaslink Bažnyčios valdžios ir įsakymų, dalyke pasninkų, švenčių ir tt., jie nepriešingi Dievo įstatymams, bet labai sutinka su šventu Dievo žodžiu ir krikščionišku padorumu: ir tokie įstatymai negal būti

11. Ne kas į burną įeina, sutepa žmogų: bet kas iš burnos išeina, tai sutepa žmogų.

12. Tada prisiartinę mokintiniai jo tarē jam: žinai, jog Farizeušai išgirdę tą žodį, pasipiktino?

13. O jis atsakydamas tarē: Kiekvienas čiepas, kurį neįsodino Tēvas mano dangiškas, bus išrautas.

14. Leiskite juos; akli yra, ir vadai aklųjų. O aklas jei aklą vestų, abu į duobę įpuola.

15. O Petras atsakydamas tarē jam: Išguldyk mumis tą prilyginimą.

16. O jis tarē: Dar ir jųs este be išmanymo?

17. Neišmanote, jog vis, kas į burną įeina, eit į pilvą, ir išsimeta į išeigą.

18. Bet kas išeina iš burnos, išeina iš širdies, o tai sutepa žmogų.

19. Nes iš širdies išeina piktos dūmos, žmogžudystēs, svetmoterystēs, kekšavimai, vagystēs, neteisųs liūdyjimai, piktžodžiavimai prieš Dievą.

20. Tie yra daiktai, kurie žmogų sutepa. Bet valgyt nemazgotomis rankomis nesutepa žmogų.

21. O iš ten išējęs Jezus nuējo į šalis Tyro ir Sidono.

22. O štai moteriškē Kananietē išējusi iš anų rubežių, šaukē, sakydama jam: Viešpatie, sūnau Dovido, susimylēk ant manęs: duktē mano sunkiai nuog šētono yra varginta.

23. Kursai neatsakē jai nē žodžio. O prisiartinę mokintiniai jo, prašē jį, tardami: Atleisk ją, nes šaukia paskui mūsų.

24. O jis atsakydamas tarē: Ne esmi siųstas, tiktai pas avis, kurios pražuvo iš namų Izraēliaus.

---

priskaityti prie žmonių mokinimų ir įstatymų, nes jie nepaeina grynai nuo žmonių valdžios, bet nuo Kristaus įstatytos valdžios Jo Bažnyčioje, kurios ganytojų Viešpats prisakē mums klausyti, kaip savęs pačio. Šv. Luk. 10 p., 16 e., šv. Mat. 18 p., 17 e.

11 e. *Ne kas į burną įeina.* Dūšią gal subiaurinti ne valgių nevalumas, arba rankų nenuprausimas prieš valgį, bet vien tik nuodēmē arba širdies nepaklusnumas Dievo įstatymams ir valiai. Kada Adomas paēmē uždraustą vaisių, ne obuolys į jo burną įeidamas, bet Dievo valiai nepaklusnumas sutepē jį. Tą galima sakyti apie žydą, jeigu jis sename įstatyme, būtų valgęs kiaulieną, arba atsivertęs į krikščionystę Apaštalų laikuose, būtų valgęs kraują, tuomlaik Apaštalų uždraustą, arba jei kas šiose dienose peržengtų Dievo bažnyčios įsakymą pasninkuose; šiuose visuose atsitikimuose dūšia būtų sutepta ne tuomi, ištikro, kas įeitų į burną, bet širdies nepaklusnumu, liuosavalingu peržengimu Dievo prisakymo, arba prisakymo tų, kurie tur nuo Jo valdžią.

25. O ana atējo ir jam pasikloniojo, tardama: Viešpatie, gelbēk mane.

26. Kursai atsakydamas tarē: Ne yra gerai, imti duoną sūnų, o mesti šunims.

27. O ana tarē: Teip, Viešpatie: nes ir šunykščiai ēda trupinius, kurie nupuola nuog stalo ponų jų.

28. Tada atsakydamas Jezus, tarē jai: O moteriške! didis yra tikējimas tavo, tegul tau stojas kaipo nori. Ir nuog tos valandos buvo išgydyta jos duktē.

29. O kad iš ten atsitolino Jezus, atējo prie marių Galilejos, o užžengęs ant kalno, sēdējo tenai.

30. O prisiartino jop didēs minios, turinčios su savim nebylius, aklus, raišus, lušus, ir daug kitų; ir pametē anuos prie jo kojų. O išgydē anuos.

31. Teip, jog minios stebējosi, regēdamos nebylius kalbančius, raišus vaikščiojančius, aklus reginčius; ir garbino Dievą Izraeliaus.

32. O Jezus suvadinęs mokintinius savo, tarē: Gailu man minios, nes jau tris dienas išbuvo su manim, o netur ką valgytų: o nenoriu anų alkanų atleisti, idant ant kelio nepailstų.

33. Ir tarē jam mokintiniai: Iš kur tada mumis teip daug duonos girioj, idant teip didžią minią pasotintumēm?

34. Ir tarē jiems Jezus: Kiek turite duonos? o anie sakē: Septynias, ir maž ką žuvelių.

35. Ir liepē miniai, idant atsisēstų ant žemēs.

36. O ēmęs septynias duonas, ir žuvis, ir padēkavojęs, laužē ir davē mokintiniams savo, o mokintiniai davē žmonēms.

37. Ir valgē visi ir pasisotino, ir surinko, kas užliko, iš trupinių, septynis pintinius pilnus.

38. O buvo tų, kurie valgē, keturi tūkstančiai žmonių, be vaikų ir be moterų.

39. O atleidęs minią, įžengē laivan, ir atējo ant rubežių Magedan.

XVI PERSKYRIMAS.

Kristus atsisako parodyt Farizejams ženklą iš dangaus. Petro išpažinimas atlygintas. Kristus jį papeikia už jo prieštaravimą Kristaus kentējimui. Visi Jo pasekējai tur išsižadēti patįs savęs.

1. O prisiartino jop Farizeušai ir Saduceušai, gundindami, ir prašē jo, idant ženklą jiems iš dangaus parodytų.

2. O jis atsakydamas tarē jiems: Kad yra vakaras, sakote: Bus giedra, nes dangus yra raudonas.

3. O rytmete: Šiandien dar-

gana, nes raudonuoja dangus ūkanas.

4. Dangaus tada veidą numanyt mokate, o ženklų laiko negalite žinot? Giminė pikta ir svetmoteraujanti, ženklą ješ ko, o ženklas nebus jai duotas, tiktai ženklas Jonošiaus pranašo. Ir palikęs anuos paėjo.

5. O kad persiirė mokintiniai jo ant kito krašto, užmiršo paimt duonas.

6. Kursai tarė jiems: dabokite ir saugokitės nuog raugo Farizeušų ir Saduceušų.

7. O anie dūmojo patįs savyje, tardami: Jog neėmėm duonos.

8. O žinodamas Jezus, tarė: Ką dūmojate tarp savęs, mažtikėjai, jog duonos neturite?

9. Dar neišmanote ir neatminate penkių duonų ant penkių tūkstančių žmonių, ir kiek pintinių surinkot?

10. Nei septynių duonų ant keturių tūkstančių žmonių, ir kiek pintinių surinkot?

11. Kodėl neišmanote, jog ne apie duoną sakiau jums: Saugokitės nuog raugo Farizeušų, ir Saduceušų.

12. Tada išmanė, jog nesakė, idant saugotųs nuog raugo duonos, bet nuog pamokslo Farizeušų ir Saduceušų.

13. O atėjo Jezus į šalis Cezarejos Filipo, ir klausė mokintinių savo, tardamas: Kuomi žmonės sako būti sūnų žmogaus?

14. O anie sakė: Vieni Jonu Krikštytoju, o kiti Elijošiumi, o kiti Jeremijošiu, arba vienu iš pranašų.

15. Tarė jiems Jezus: O jųs kuomi mane būt sakote?

16 Atsakydamas Simonas Petras tarė: Tu esi Kristus, Sūnus Dievo gyvojo.

17. O atsakydamas Jezus, tarė jam: Palaimintas esi, Simonai Bar-Jona, nes kūnas ir kraujas neapreiškė tau, bet Tėvas mano, kuris yra danguose.

18. O aš sakau tau, jog tu esi uola, o ant tos uolos pasta-

---

16 p., 18 e. *Tu esi uola.* Kaipo šv. Petras, per Dievo apreiškimą, padarė čion iškilmingą tikėjimo išpažinimą į Kristaus Dievystę, teip, Viešpats to tikėjimo ir išpažinimo užmokesčiui, parodo jam garbę, į kurią Jis teikiasi jį pakelti. Tai yra, juog tas, kuriam Jis davė jau *Petro* vardą, ženklinantį *uolą* (šv. Jono 1 p., 42 e.), ištikro bus uola. neįveikiamo tvirtumo parėmimui pastatytos ant jos Bažnyčios, kurios jis po Kristaus bus arčiausia vyriausiuoju pamatiniu akmeniu, kaipo augščiausias ganytojas, viešpats ir valdonas. Jis turės Bažnyčioje visą valdžios pilnumą, išreikštą dangaus karalystės raktais. *O ant tos uolos.* Kristaus žodžiai, ištarti į Petrą, žydų kalboje skambėjo teip, tartum būtų pasakęs: *Tu esi Petras, o ant to Petro,* ir tt., kas lietuviškai išeina: *Tu esi uola, o ant tos uolos pastatysiu bažnyčią mano.* Sulyg aiškia žodžių prasme, Petras yra čion paskirtas būti uola, ant kurios bus pastatyta Bažnyčia: Kristus pats bus jos

tysiu bažnyčią mano, o vartai peklos ją nepergalēs.

19. Ir duosiu tau raktus karalystēs dangaus. O ką tiktai suriši ant žemēs, bus surišta ir danguose, o ką tiktai išriši ant žemēs, bus išrišta ir danguose.

20. Tada įsakē mokintiniams savo, idant nē vienam nesakytų, jog jis yra Jezus Kristus.

21. Nuog to laiko pradējo Jezus rodyti mokintiniams savo, jog reikia jam eiti į Jeruzalem, ir daug kentēti nuog vyresniųjų, ir nuog rašto mokytojų, ir nuog vyriausių kunigų, ir būt užmuštu, ir trečioj dienoj keltis iš numirusių.

22. O paēmęs aną Petras, pradējo jį barti, sakydamas: Apsaugok tave, Dieve, neateis tai, Viešpatie, ant tavęs.

23. Kuris atsigręžęs tarē Petrui: Eik paskui manęs, šetone, esi man papiktinimu, jog neišmanai to, kas yra Dievo, bet tai, kas yra žmonių.

24. Tada Jezus tarē mokintiniams savo: Jei kas nor paskui manęs eiti, tegul pats savęs užsigina, ir tegul ima kryžių savo, o tegul eina paskui manęs.

25. Nes kas norētų užlaikyt dūšią savo, pražudys ją, o kas pražudytų dūšią savo dēl manęs, atras aną.

26. Nes ką padēs žmogui, noris visą svietą nupelnytų, o dēl dūšios savo iškadą apturētų? Arba kokią duos žmogus atmainą už dūšią savo?

27. Nes Sūnus žmogaus ateis garbēj Tēvo savo su aniuolais

---

vyriausias pamatas ir įsteigējas. Čia reik patēmyt, juog Kristus, statydamas savo namus, t. y. Bažnyčią, ant uolos, apsaugojo ją nuo visų audrų ir tvanų, kaipo išmintingas statytojas, šv. Mat. 7 p., 24, 25 e. — *Vartai peklos*, t. y. tamsybēs pajiegos, arba viskas, ką tik šetonas gal daryti pats, ar per savo veikējus. Nes kaipo Bažnyčia čion yra prilyginta prie namų arba drūtvietēs ant uolos pastatytos, teip priešingos galybēs yra prilygintos prie priešingų namų arba drūtvietēs, kurios vartai, t. y. visa pajiega ir visa galybē nepergalēs Kristaus miesto arba Bažnyčios. Tame prižadējime męs turime užtikrinimą, juog nē stabmeldystē, nē koks paojingas mokslas niekad Kristaus Bažnyčios nepergalēs.

19 e. *Ką tiktai išriši ant žemēs.* Ryšių išrišimas laikinēs bausmēs už nuodēmes vadinasi atlaidas, kurio valdžia čion yra suteikta.

22 e. *O paēmęs aną Petras.* Tai yra nuošaliai nusivedęs iš meilēs, godonēs ir uolumo savo Viešpačio ir Mokytojo garbēs, pradējo jam išmētinēti ir nekaipo jį barti, sakydamas: Viešpatie, toli tebūna nuo Tavęs kentējimas ir mirtis, bet, Viešpats tarē Petrui, 23 e., *Eik paskui manęs, šetone.* Tie žodžiai gal ženklinti: eik šalin nuo manęs; bet, šv. Tēvai tą kitaip aiškina: *Eik paskui mane* arba *sek mane*, net ir mano kentējimuose, bet neprieštarauk Dievo valiai. Žodis *satan* žydiškas ir ženklina priešininką arba tą, kuris prieštarauja.

savo, o tuomet atiduos kiekvienam pagal darbų jo.

28. Užtiesą sakau jums, yra nekurie iš čia stovinčių, kurie neragaus smerties, pakolei išvys Sūnų žmogaus ateinantį karalystėje savo.

XVII PERSKYRIMAS.

Kristaus persimainymas. Jis išgydo mēnesienos liga sergantį vaiką, pranašauja apie savo kančią, ir užmoka didrachmą.

1. O po šešių dienų ēmē Jezus Petrą ir Jokubą, ir Joną brolį jo, ir užvedē anuos ant kalno augšto skyriu.

2. Ir persimainē akyse jų. O veidas jo pražibo kaipo saulē, o rūbai jo stojos kaip sniegas.

3. O štai, pasirodē jiems Maižiešius ir Elijošius su juomi kalbanti.

4. O atsakydamas Petras, tarē Jezui: Viešpatie, gerai yra mums čionai būti: jei nori, padarykime čia tris gyvenimus, tau vieną, Maižiešiui vieną, ir Elijošiui vieną.

5. Dar jam bekalbant, štai debesis šviesus uždengē anuos. O štai balsas iš debesio, kalbąs: Tas yra Sūnus mano mielas, kuriame sau gerai pamēgau: jo klausykite.

6. O išgirdę mokintiniai, puolē ant veido savo, ir labai bijojos.

7. Ir priējo Jezus ir dasilytējo anuos, ir tarē jiems: Kelkitēs, o nesibijokite,

8. O pakēlę akis savo nieko neregējo, tik vieną Jezų.

9. O kad anie nužengē nuo kalno, įsakē jiems Jezus, tardamas: Niekam nesakykite regējimo, pakol Sūnus žmogaus kelsis iš numirusių.

10. Ir klausē jo mokintiniai, sakydami: Ką tada rašto mokytojai sako, jog Elijošius tur pirmiaus ateit?

11. O anas atsakydamas tarē jiems: Elijošius, tiesa, ateis ir vis pataisys.

12. Bet sakau jumis, jog Elijošius jau atējo, o jo nepažino, bet su juomi padarē, ką tiktai norējo. Teip ir Sūnus žmogaus kentēs nuog jų.

13. Tada išmanē mokintiniai, jog jiems apie Joną krikštytoją kalbējo.

14. O kad atējo miniosp, prisiartino jop žmogus, puolęs prieš jį ant kelių, tardamas: Viešpatie, susimilk ant sūnaus mano, nes puolančią ligą tur, ir sunkiai kenčia: nes tankiai į ugnį puola, ir tankų kartą į vandenį.

15. Ir atvedžiau aną pas mokintinius tavo, o negalējo aną išgydyt.

16. O atsakydamas Jezus tarē: O gimine netikinti ir perversta! pakol būsiu su ju-

mis? kolei jus kentēsiu? atneškit jį čionai pas mane.

17. Ir sudraudē jį Jezus, ir išējo nuog jo velnias, ir buvo išgydytas nuog tos valandos vaikelis.

18. Tada priējo mokintiniai Jezusop atskiriai, ir tarē: Kodēl męs aną išvaryt negalējom?

19. Tarē jiems Jezus: Dēl netikējimo jųsų. Nes užtiesą sakau jums, jei turēsite tikējimą, kaip grūdą garstyčių, sakysite tam kalnui: Persikelk iš čia tenai, o persikels, ir nebus dēl jųsų nieko negalimo

20. O ta veislē neišvaroma yra, tik per maldą ir pasninkavimą.

21. O kad anie buvo Galilejoj, tarē jiems Jezus: Sūnus žmogaus bus išduotas į rankas žmonių.

22. Ir užmuš jį, o trečioj dienoj kelsis iš numirusių. Ir buvo labai nuliūdę.

23. O kad atējo į Kafarnaum, priējo Petrop, kurie mokesnį (didrachmas) renka, ir tarē jam: Mokytojas jųsų nemokia didrachmų.

24. Tarē: Kaipgi ne. O kad įējo namuosna, pasiskubino pirm jo Jezus, tardamas: Kas tau regis, Simonai? Karaliai žemēs, nuo kurių ima duonį arba mokesnį, nuog sūnų savo, ar nuog svetimų?

25. O jis tarē: Nuog svetimų. Tarē jam Jezus: Taigi liuosi yra sūnųs.

26. Bet idant nepapiktintumēm anų, eik pas marias ir užmesk meškerę, o tą žuvį, kuri pirmiaus ateis, imk; o atvēręs nasrus jos, rasi pinigą (staterą), tą paēmęs duok jiems už mane ir už save.

---

17 p., 19 e. *Kaip grūdą garstyčių.* Tai yra tobulą tikējimą, kuris savo ypatybēse ir vaisiuose panašus yra į garstyčios grūdą prilyginime, 12 p., 31 e.

23 e. *Didrachmas.* Didrachma buvo tai pinigas pusēs sikelio ar pusēs staterio vertas; (angl. pinigais 15 penų; amerik. 30 centų; rusiškais 60 kap.); buvo tai mokestis uždēta ant kiekvienos galvos Bažnyčios užlaikymui.

XVIII PERSKYRIMAS.

Kristus mokina nusižeminti, saugotis papiktinimo, šalintis progų vedančių į nuodēmę, apskelbti Bažnyčiai nepasitaisančius nusidējēlius, ir tuos, kurie Bažnyčios neklauso, laikyti už stabmeldžius. Prižada savo mokiniams surišimo ir išrišimo valdžią, ir juog Jis bus jų susirinkusių viduje. Nēr atleidimo tam, kuris nenor atleisti.

1. Anoj valandoj atējo Jezusop mokintiniai, sakydami: Kas, dūmoji, didesnis yra karalystēj dangaus?

2. O Jezus, pavadinęs mažutēlį, pastatē jį vidui jų,

3. Ir tarē: Užtiesą sakau jums, jei ne atsiversite ir nestositēs kaip mažutēliai, neįeisite Karalystēn dangaus.

4. Kas norint tada nusižemįs, kaipo tas mažutēlis, tas yra didesnis karalystēj dangaus.

5. O kas priimtų vieną tokį mažutēlį vardan mano, mane priima.

6. O kas papiktintų vieną iš tų mažutēlių, kurie į mane įtikia, geriaus jam būtų, idant užkabintas būtų akmuo girnų ant kaklo jo, ir paskandintas gilume marių.

7. Bēda svietui dēl papiktinimų. Nes tur ateiti papiktinimai: bet vienok bēda žmogui anam, per kurį ateina papiktinimas.

8. O jei ranka tavo, arba koja tavo piktina tave, atkirsk aną ir atmesk nuog savęs: geriaus tau yra lušam arba raišam įeit į gyvenimą, ne kaip turinčiam dvi ranki, arba dvi koji, būt įmestu į ugnį amžiną.

9. O jei akis tavo piktina tave, ištrauk aną ir atmesk nuog savęs: geriaus tau yra su viena akia įeit į gyvenimą, ne kaipo dvi aki turinčiam būt įmestu į ugnies pragarą.

10. Žiūrēkite, idant nepaniekintumēt vieną iš tų mažutēlių; nes sakau jums, jog aniuolai jų danguose visados mato veidą Tēvo mano, kuris danguose yra.

11. Nes Sūnus žmogaus atējo, idant išganytų kas pražuvo.

12. Kas jums regis? jei kas turētų šimtą avių, o viena iš jų paklystų, ar ne paliekt devyniųdešimtų devynių ant kalnų, ir neina ješkot anos, kuri paklydo?

13. O jei atsitiks aną atrasti, užtiesą sakau jums, jog labiaus džiaugias iš jos ne kaip iš devyniųdešimtų devynių, kurios nepaklydo.

14. Teip neest valia Tēvo jųsų, kuris yra danguose, idant pražūtų vienas iš tų mažutēlių.

15. O jei nusidētų prieš tave brolis tavo, eik ir pabark jį tarp tavęs ir tarp jo paties. Jei tavęs paklausys, sujieškosi brolį tavo.

16. O jei tavęs neklausys, paimk su savim dar vieną arba du, idant burnoj dviejų arba trijų liūdininkų stovētų visokis žodis.

17. O jei anų neklausys, pasakyk bažnyčiai. O jei bažnyčios neklausys, tegul tau bus kaipo pagonis ir muitininkas.

18. Užtiesą sakau jums, ką norint surišite ant žemēs, bus surišta ir danguje, o ką norint išrišite ant žemēs, bus išrišta ir danguj.

---

18 p., 6 e. *Kas papiktintų*, t. y. padētų užsigavimo akmenį ant jo kelio ir būtų jam priežasčia įpuolimo į nuodēmę.

7 e. *Nes tur ateiti* ir tt., veizint ant svieto ištvirkimo ir sugedimo.

8 e. *Piktina tave*, t. y. esti tau priežasčia nusidēti.

19. Teipogi sakau jums, jog jei du iš jųsų susiderētų ant žemēs apie kiekvieną daiktą, kurio prašytų, stosis jiems nuog Tēvo mano, kursai danguj yra.

20. Nes, kur yra du arba trįs susirinkę vardan mano, tenai esmi viduj anų.

21. Tada priējęs Petras jop, tarē: Viešpatie, kiek kartų nusidēs prieš mane brolis mano, o turēsiu jam atleist? iki septynių kartų?

22. Tarē jam Jezus: Ne sakau tau, iki septynių kartų, bet iki septynių dešimtų septynių kartų.

23. Dēlto prilyginta yra karalystē dangaus žmogui karaliui, kuris norējo skaičių daryt su tarnais savo.

24. O kad pradējo skaičių daryt, atvestas buvo jop vienas, kuris jam kaltas buvo de šimtį tūkstančių talentų.

25. O kad neturējo iš kur atiduoti, liepē jį viešpats jo parduot, ir moterį jo, ir vaikus, ir vis, ką turējo, ir atiduot.

26. O parpuolęs anas tarnas, meldē jį, sakydamas: Turēk kantrybę dēl manęs, o vis tau atiduosiu.

27. O viešpats pasigailējęs ano tarno, i'leido jį, ir skolą jam atleido.

28. Bet išējęs anas tarnas rado vieną iš savo draugtarnų, kuris jam kaltas buvo šimtą grašių, ir nutvēręs smaugē jį, sakydamas: Atiduok, ką esi kaltas.

29. O parpuolęs drauginінkas jo, meldē jį, sakydamas: turēk kantrybę dēl manęs, o vis tau atiduosiu.

30. O jisai nenorējo: bet nuējo ir įmetē jį kalinēn, pakol atiduotų skolą.

31. O regēdami draugtarnai jo, kas atsitiko, labai nuliūdo, ir atējo ir apsakē ponui savo vis, kas stojosi.

32. Tada pavadino jį viešpats jo ir tarē jam: Tarne piktasis, visą skolą atleidau tau, jog manęs prašei.

33. Ar tada ir tau neprigulējo pasigailēti ant draugininko savo, kaipo ir aš ant tavęs pasigailējau?

34. O užsirūstinęs viešpats jo, padavē jį mučytojams, iki užmokētų visą skolą.

---

20 e. *Tenai esmi viduj anų.* Čion reik suprasti tik susirinkimą padarytą Kristaus vardan ir Jo valdžia, vienybēje su Kristaus Bažnyčia. Šv. Ciprijonas de Unitate Ecclesiae.

24 e. *Talentų.* Talentas turējo 750 sidabro uncijų; skaitant unciją po 5 šilingus, talentas bus vertas 187 svarų ir 10 šilingų, arba 1875 rublių.

28 e. *Grašių.* Rymiškas grašis (skatikas) turējo aštuntą uncijos dalį, arba apie 30 kap.

35. Teip ir Tēvas mano dangiškas padarys jums, jei neatleisit kiekvienas broliui savo iš širdies jųsų.

XIX PERSKYRIMAS.

Kristus apskelbia moterystę esant nesuardomą; išaugština panystę ir persiskyrimą su visais daiktais dēl Jo. Parodo turtingųjų paojų ir atlyginimą už apleidimą visų daiktų dēl Jo sekimo.

1. Ir stojosi, kad Jezus pabaigē tąs kalbas, išējo iš Galilejos, ir atējo ant rubežių Judejos už Jordano.
2. Ir ējo paskui jo didēs minios, ir išgydē anąs tenai.
3. Ir atējo jop Farizeušai gundindami jį ir tardami: Jei dera žmogui apleist moterį savo, dēl kurios norint priežasties?
4. Kursai atsakydamas tarē jiems: Neskaitēte, jog kuris sutvērē žmogų nuog pradžios, vyrišką ir moteriškę sutvērē anuos; ir tarē:
5. Dēlto apleis žmogus tēvą ir motiną, o prisiglaus prie moteries savo, ir bus du viename kūne.
6. O teip jau ne du yra, bet vienas kūnas. Ką tada Dievas suglaudē, tegul žmogus neskiria.
7. Tarē jam: dēlko tada Maižiešius įsakē duoti gromatą atsiskyrimo, ir apleisti?
8. Tarē jiems: Jog Maižiešius dēl užkietējimo širdies jųsų daleido jums apleist moteris jųsų, bet nuog pradžios nebuvo teip.
9. O sakau jums: jog kas norint apleistų moterį savo, neg dēl kiekšystēs, o kitą paimtų, svetmoterauja, ir kas apleistą paimtų, svetmoterauja.
10. Tarē jam mokintiniai jo: jei toks yra reikalas žmogaus su moterimi, neprigul ženytis.
11. Kursai jiems atsakē: Ne visi išmano tą žodį, bet kuriems yra duota.
12. Nes yra išromyti, kurie iš žyvato motinos teip užgimē, ir yra išromyti, kurie nuog žmonių yr padaryti, ir yra išromyti, kurie patys save išro-

---

19 p., 9 e. *Neg dēl kiekšystēs.* Pati, kalta kiekšystēs, t. y. svetmoterystēs, gal būti pavaryta; bet ir tokiam atsitikime vyras negal kitos sau imti už moterį, kol jo pati gyva.

11 e. *Ne visi išmano tą žodį.* Tai yra, juog visi netur dovanos gyventi pavieniui ir nekaltai, jei ne meldžia Dievo malonēs, idant duotų jiems galējimą teip gyventi, kitiems tam tikslui reik pasninkaut ir melstis: ir tokie nekaltybēs dovaną aptur iš augščiau.

12 e. *Yra išromyti, kurie patys save išromyjo dēl karalystēs dangaus.* Šio išsireiškimo nereik suprasti žodis į žodį, bet jog yra tokie, kurie padarē tvirtą ir pagirtiną pasiryžimą vesti pavienį ir nekaltą gyvenimą, idant tobulesniu būdu Dievui tarnautų, nei tie, kurie ima pačias, kaip šv. Povilas aiškiai išrodo, I Kor. 7 p., 37, 38 e.

myjo dēl karalystēs dangaus. Kas gal išmanyti, tegul išmano.

13. Tada atnešē jop mažutēlius, idant ant jų uždētų rankas ir melstųs. O mokintiniai barē juos.

14. Bet Jezus tarē jiems: Leiskite mažutēlius, ir neginkite aniems eiti manęsp: nes tokių yra karalystē dangaus.

15. O kad uždējo ant jų rankas, paējo iš tenai.

16. O štai vienąs priējęs tarē jam: Geras mokytojau, ką turiu gero daryt, idant apturēčiau gyvenimą amžiną?

17. Kursai tarē jam: Ko mane klausi apie gerą? Vienas yra geras Dievas. O jei nori įeit į gyvenimą, užlaikyk prisakymus.

18. Tarē jam: Kuriuos? o Jezus tarē: Neužmuši, Nesvetimoterausi, Nevogsi, Neteiso liūdyjimo nekalbēsi.

19. Sēnavok tēvą tavo, ir motiną tavo; o mylēsi artimą tavo, kaip pats save.

20. Tarē jam jaunikaitis: Vis tai užlaikiau nuog jaunystēs mano: ko-gi dar man reikia?

21. Tarē jam Jezus: Jei nori būt tobulas, eik parduok ką turi ir duok ubagams, o turēsi skarbą danguje: o ateik, sek mane.

22. O kad išgirdo žodį jaunikaitis, atstojo nuliūdęs; nes turējo daugel turtų.

23. O Jezus tarē mokintiniams savo: užtiesą sakau jums: jog nepigiai įeis bagotas Karalystēn dangaus.

24. Ir vēl sakau jums: Pigiaus yra verbliūdui per ausį adatos pereit, nekaip bagotam įeit Karalystēn dangaus.

25. O išgirdę tai mokintiniai labai stebējos, sakydami: Kas tada galēs būti išganytas?

26. O Jezus pažiūrējęs tarē jiems: Žmonēms yra tai negalimas daiktas, pas Dievą visi daiktai yra galimi.

27. Tada Petras atsakydamas tarē jam: Štai męs vis apleidom ir sekēme tave, kas tada mums bus?

28. O Jezus tarē jiems: Užtiesą sakau jums, jog jųs, kurie sekēte mane, prie atsigimimo, kad atsisēs Sūnus žmogaus ant sosto šlovēs savo, sēdēsit ir jųs ant dvylikos sostų, sūdydami dvyliką giminių Izraeliaus.

29. Ir kiekvienas, kuris apleistų namus, arba brolius, arba seseris, arba tēvą, arba motiną, arba moterį, arba sūnus, arba dirvas dēl vardo mano, šimteropai atims ir gyvenimą amžiną apturēs.

30. O daug iš pirmųjų bus paskučiausiais, o iš paskučiausių pirmais.

XX PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie darbininkus vyndarźyje; garbēs jieškojimas (ambicija) dviejų Zebedejaus sūnų; Kristus sugrąźina dviem akliem regējimą.

1. Prilyginta yra Karalystē dangaus żmogui gaspadoriui, kuris labai anksti išējo samdyt darbininkus į vynyčią savo.

2. O suderējęs su darbininkais po grašį ant dienos, nusiuntē anuos į vynyčią savo.

3. Ir išējęs apie valandą trečią, išvydo kitus dykus ant turgaus vietos stovinčius,

4. Ir tarē jiems: Eikit ir jųs į vynyčią mano, o kas bus teisingo, duosiu jumis.

5. O anie nuējo. Ir vēl išējo apie šeštą ir devintą valandą ir teipogi padarē.

6. O apie vienuoliktą išējo ir atrado kitus stovinčius ir tarē jiems: ko čia per visą dieną dyki stovite?

7. Tarē jam: jog niekas mūsų nesamdē. Tarē jiems: eikit ir jųs į vynyčią mano.

8. O kad vakaras atējo, tarē Viešpats vynyčios użveizdētojui savo: pavadink darbininkus ir atiduok jiems użmokesnį, pradējęs nuog paskučiausių iki pirmųjų

9. Kad tada atējo, kurie apie vienuoliktą valandą buvo atēję, ēmē po grašį.

10. O atėję ir pirmiejie tikējos, jog daugiaus turētų imti, bet ēmē ir anie po grašį.

11. O imdami murmējo prieš gaspadorių

12. Sakydami: tie paskučiausi vieną valandą dirbo, o padarei anuos lygius su mumis, kurie sunkumą dienos ir karščio nešiojome.

13. O anas atsakydamas vienam iš jų tarē: Prieteliau, nedarau tau abidos: ar ne po grašį su manim suderējai?

14. Imk, kas yra tavo, o eik: noriu teip ir tam paskučiausiam duot, kaip ir tau.

15. Argi man nedera daryt, ką noriu? ar akis tavo pikta yra, jog aš esmi geras?

16. Teip bus paskučiausi pirmais, o pirmieji paskučiausiais. Nes daug yra pavadintų, bet maż išrinktų.

17. O eidamas Jezus į Jeruzalem paēmē dvyliką mokintinių skyriu, ir tarē jiems:

18 Štai einame į Jeruzalem, o Sūnus żmogaus bus išduotas vyriausiems kunigams, ir rašto mokytojams, ir apsūdys jį ant smerties.

19. Ir išduos aną pagonims ant išjuokimo ir nuplakimo, ir nukryżiavojimo, o trečioj dienoj kelsis iš numirusių.

---

20 p., 15 e. *Ką noriu.* T. y. kas sutinka su mano gerumu ir dalyke kurs prigul nuo mano gerumo.

20. Tada prisiartino jop motina sūnų Zebedeušo su sūnumis savo, kloniodamasi, ir nuog jo ko ten melzdama.

21. Kuris tarē jai: Ko nori? Tarē jam: Sakyk, idant sēdētu tuojdu sūnu mano, vienas po dešinei tavo, o antras po kairei karalystēj tavo.

22. O Jezus atsakydamas tarē: Nežinote, ko prašote. Galite gerti kieliką, kurį aš gersiu? Tarē jam: Galime.

23. Tarē jiems: Kieliką mano tiesa gersite: bet sēdēti po dešinei mano, arba po kairei, ne mano yra daiktas duoti jums, bet kuriems yra sugatavota nuog Tēvo mano.

24. O išgirdę dešimtis pasirūstino ant dviejų brolių.

25. O Jezus pavadino anuos savęsp ir tarē: Žinote, jog kunigaikščiai giminių ponavoja ant jų, o kurie vyresniais yra, tur valdžią ant jų.

26. Ne teip bus tarp jųsų: bet kuris norint tarp jųsų norētų būt vyresniu, tegul bus tarnu jųsų

27. Ir kas tarp jųsų norētų būt pirmuoju, bus tarnu jųsų.

28. Kaipo sūnus žmogaus neatējo, idant jam tarnautų, bet tarnauti ir duoti dūšią savo ant atpirkimo už daugio.

29. O išeinant aniems iš Jericho, sekē jį didē minia;

30. O štai du aklu sēdinčiu pagal kelio išgirdo, jog Jezus praeina, ir šaukē tardami: Viešpatie, susimilk ant mūsų, Sūnau Dovydo.

31. Bet minia draudē juos, idant tylētų. O anie didžiaus šaukē, tardami: Viešpatie, susimilk ant mūsų, Sūnau Dovydo.

32. Ir apsistojo Jezus ir pavadino anuos, ir tarē: Ko norite, idant jums padaryčiau?

33. Tarē jam: Viešpatie, idant atsivertų akys mūsų.

34. O Jezus pasigailējęs ant jų, dasilytējo akių jų, ir tuojaus regējo, ir ējo paskui jo.

XXI PERSKYRIMAS.

Kristus įjoja į Jeruzalem ant asilaičio; išmeta perkančius ir parduodančius iš Bažnyčios; prakeikia figos medį ir uždaro burnas kunigams ir Rašto mokytiems.

1. O kad prisiartino pas Jeruzalem ir atējo į Betfagę kalnop Alyvų, tada nusiuntē Jezus du mokintiniu,

2. Sakydamas jiemis: Eikite į miestelį, kuris prieš jus yra, ir tuojaus rasite asilyčią pririštą ir asilaitį su ja; atriškite ir atveskite manęsp.

3. O jei kas ką jums sakys, tarkite: jog reikalauja anų Viešpats: o tuojaus anuos paleis.

4. O vis tai stojos, idant išsipyldytų, kas yra pasakyta per pranašą kalbantį:

5. Pasakykite dukterei Sijono: Štai eina tau karalius tavo, romus, sėdįs ant asilyčios ir ant asilaičio vaiko pajungamos.

6. Nuėję, tada mokintiniai, padarė, kaipo jiems įsakė Jezus.

7. Ir atvedė asilyčią ir asilaitį; ir uždėjo ant jų rūbus savo ir užsodino jį ant anų.

8. O minia labai didė klojo rūbus savo ant kelio, o kiti kirto šakas nuog medžių ir ant kelio klojo.

9. O minios, kurios pirmu ėjo, ir kurios paskui sekė, šaukė, kalbėdamos: Hozanna Sūnui Dovydo: pagirtas, kuris eina vardan Viešpaties: Hozanna ant aukštybių.

10. O kad įjojo Jerozolimon, susijudino visas miestas sakydamas: Kas tasai yra?

11. O žmonės tarė: Tas yra Jezus pranašas iš Nazareto Galilejos.

12. Ir įėjo Jezus bažnyčion Dievo ir išvarė visus parduodančius ir perkančius bažnyčioj, o stalus maininінkų ir kreses parduodančių karvelius išvertė.

13. Ir tarė jiems: Parašyta yra: Namai mano, bus vadinti namais maldos, o jųs padarėte anuos duobe razbaininkų.

14. Ir priėjo jop akli ir raiši bažnyčioje ir išgydė anuos.

15. O vyresnieji kunigų ir rašto mokytojai regėdami stebūklus, kuriuos darė, ir mažutėlius šaukiančius bažnyčioj ir sakančius: Hozanna Sūnui Dovydo, užsirūstino;

16. Ir tarė jam: Girdi, ką tie sako? O Jezus tarė jiems: Jaugi. Niekados neskaitėte, jog iš burnos kūdikėlių ir žindančių, padarei garbę?

17. O palikęs anuos, išėjo šalyn iš miesto į Betaniją ir tenai pasiliko.

18. O rytomete pagrįždamas į miestą, išalko.

19. O išvydęs vieną figos medį pagal kelio, atėjo jop, ir nieko ant jo nerado, tiktai lapus ir tarė jam: Tegul iš tavęs niekados neišeina vaisius ant amžių; ir nudžiūvo tuojaus figos medis.

20. O išvydę mokintiniai stebėjos, tardami: Kaip tai tuojaus padžiūvo?

21. O atsakydamas Jezus tarė jiems: Užtiesą sakau jumis, jei turėtumėt tikėjimą ir neabejotumėt, ne tiktai su figos medžiu padarysite, bet jei ir tam kalnui tartumėt pasikelk, o įsimesk į marias, stosis.

22. Ir vis, ko norint prašytumėt maldoj, tikėdami, gausite.

23. O kad atėjo bažnyčion, prisiartino pas jį mokinantį vyriausi kunigai ir vyresnieji žmonių, tardami: Iš kokios val-

džios tai darai, ir kas tau davė tą galybę?

24 O atsakydamas Jezus tarė jiems: Pasiklausiu ir aš jųs apie vieną żodį, kurį jei man pasakysite, ir aš jumis pasakysiu iš kokios valdžios tai darau.

25. Krikštas Jono iš kur buvo? iš dangaus, ar nuog żmonių? O anie dūmojo tarp savęs, kalbėdami:

26. Jei sakysim iš dangaus, tars mumis: Kodėlgi jam netikėjot? O jei sakysime, nuog żmonių, bijomės minios; nes visi turėjo Joną už pranašą.

27. Ir atsakydami Jezui tarė: Nežinome. Tarė ir jisai aniems: Nei aš jums pasakysiu, kokia valdžia tai darau.

28. O kas jumis regisi? Turėjo nekuris żmogus du sūnu, ir priėjęs pas pirmąjį, tarė: Sūnau, eik šiandien, dirbk vinyčioj mano.

29. O anas atsakydamas tarė: Nenoriu. Bet potam gailėsiu suimtas, nuėjo.

30. O atėjęs pas antrąjį teipojeg sakė. O anas atsakydamas tarė: Einu viešpatie: o n'ėjo.

31. Kurisgi iš dviejų padarė valią tėvo? Tarė jam: Pirmasis. Jezus jiems tarė: Užtiesą sakau jums, jog muitininkai ir paleistuvės pirm jųsų įeis karalystēn Dievo.

32. Nes atėjo jųsump Jonas keliu teisybės, o neįtikėjot jam, o muitininkai ir paleistuvės jam įtikėjo: o jųs regėdami, nei potam gailesio neturėjot, idant jam įtikėtumėt.

33. Kito prilyginimo klausykite. Buvo żmogus gaspadorius, kuris użsodino vynyčią ir aptvėrė ją tvora, ir įkasė anoje spaustuvą, ir išstatė bokštą, ir pasamdė aną artojams, ir toli išvażiavo.

34. O kad prisiartino laikas vaisių, nusiuntė tarnus savo pas artojus, idant atimtų vaisius jo.

35. O artojai sugavę tarnus jo, vieną sumušė, kitą użmušė, o kitą akmenimis nużudė.

36. Vėl nusiuntė daugiaus kitų tarnų, ne kaip išpirmo, ir jiems teipojeg padarė.

37. O ant galo, nusiuntė pas juos sūnų savo, tardamas: Bijosis sūnaus mano;

38. O artojai regėdami sūnų, kalbėjo tarp savęs: Tas yra tėvainis. Eikite, użmuškim jį, ir apturėsime jo tėviškę.

39. Ir nutvėrę jį, išmetė iš vynyčios ir użmušė.

40. Kad tada ateis viešpats vynyčios, ką darys aniemis artojamis?

41. Tarė jam: Piktus piktai išżudys, o vynyčią savo pasamdys kitiems artojams, kurie jam atiduos vaisių laikuose savo.

42. Tarē jiems Jezus: Neskaitēt niekados raštuose: Akmuo, kurį atmetē budavojanti, tas stojosi galva kerčios. Nuog viešpaties tai stojos, ir stebuklingu daiktu yra akyse mūsų.

43 Dēlto sakau jumis, jog bus atimta nuog jųsų karalystē Dievo, o bus atiduota giminei, darančiai vaisius jos.

44. O kas parpuls ant to akmenio, bus sutrenktas, o ant kurio anas pultų, sutrįs jį.

45. O girdēdami vyriausi kunigai ir Farizeušai prilyginimus jo, suprato, jog apie anuos kalbējo.

46. O jieškodami jį sugauti, bijojos minių: nes jį už pranašą turējo.

XXII PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie vestuvių vaišes; Kristus įsako mokēti duoklę ciesoriui; nutildo Sadducejus; parodo, kuris yra pirmas prisakymas įstatyme; sumaišo Farizējus.

1. O atsakydamas Jezus vēl kalbējo jiems per prilyginimus, tardamas:

2. Prilyginta yra karalystē dangaus žmogui karaliui, kuris padarē svodbą sūnui savo.

3. Ir nusiuntē tarnus savo vadinti pakviestus ant svodbos; o nenorējo ateiti.

4. Vēl nusiuntē kitus tarnus, tardamas: Pasakykit pakviestiems: Štai pietus mano patiekiau, jaučiai mano ir penēti daiktai yra pamušti ir vis gatava: eikit ant svodbos.

5. O anie apleido ir nuējo, vienas į kaimą savo, o kitas ant prekystēs savo.

6. O kiti sugavo tarnus jo ir gēdą jiems padarę užmušē.

7. O išgirdęs Karalius užsirūstino ir nusiuntęs karius savo išžūdē anus žmogmušus ir miestą jų sudegino.

8 Tada tarē tarnams savo: Svodba tiesa gatava yra, bet kurie buvo pakviesti, nebuvo vertais.

9. Eikit tada ant perskyrimo kelių, o kuriuos norint rasite, kvieskite ant svodbos.

10. Ir išēję tarnai jo ant kelių, surinko visus, kuriuos rado, piktus ir gerus: ir pripildyta buvo svodba sēdinčiais.

11. O įējo karalius, idant pamatytų sēdinčius ir išvydo ten žmogų neapvilktą rūbu svodbos

12. Ir tarē jam: Prieteliau, kaip čia įējai neturēdamas rūbo svodbos? O anas nutilo.

13. Tada tarē Karalius tarnams: Surišę rankas ir kojas jo, įmeskit jį į tamsybes viršutines: tenai bus verksmas ir griežimas dantų.

14. Nes daug yra pavadintų, bet maž išrinktų.

15. Tada nuēję Farizeušai

susirodyjo, idant jį kalboj' sugautų.

16. Ir nusiuntē jop mokintinius savo su Herodijonais, sakydami: Mokytojau, žinome, jog teisus esi ir kelią Dievo tiesoj' mokai, o neatboji ant nieko; nes neveizdi ant asabos žmonių.

17. Pasakyk tada mumis: kas tau regis, ar prigul duot donį Ciesoriui, ar ne?

18. O Jezus pažinęs piktybę jų, tarē jiems: Veidmainiai, kodēl mane gundinate?

19. Parodykit man pinigą donies. O anie jam padavē grašį.

20. Ir tarē jiems Jezus: Keno yra tas abrozas ir parašas?

21. Tarē jam: Ciesoriaus. Tada tarē jiemis: Taigi atiduokite kas yra Ciesoriaus Ciesoriui, o kas yra Dievo, Dievui.

22. O išgirdę stebējosi ir palikę jį šalin nuējo.

23. Anoj dienoj atējo pas jį Saduceušai, kurie sako: nēra prisikēlimo iš numirusių; ir klausē jo.

24. Sakydami: Mokytojau, Maižiešius sakē: Jei kas numirtų neturēdamas sūnaus, tegul jo brolis veda moterį jo: ir teprikelia sēklą broliui savo.

25. O buvo pas mus septyni broliai: o pirmasis vedęs moterį numirē, o neturēdamas sēklos paliko moterį savo broliui savo.

26. Teipogi antras ir trečias, iki sekmojo.

27. O ant galo po visų numirē ir moteriškē.

28. Prie atsikēlimo tada iš numirusių, keno iš tų septynių bus moterimi? nes visi ją turējo.

29. O atsakydamas Jezus tarē jiems: Klystate neišmanydami rašto, nei galybēs Dievo.

30. Nes atsikēlime iš numirusių, nei ves, nei tekēs: bet bus kaip aniuolai Dievo danguje.

31. O apie atsikēlimą iš numirusių, neskaitēte, kas yra pasakyta nuog Dievo kalbančio jums:

32 Aš esmi Dievas Abraomo ir Dievas Izaoko ir Dievas Jokubo? Ne yra Dievas numirusių, bet gyvųjų.

33. O girdēdamos minios stebējosi iš pamokslo jo.

34. Bet išgirdę Farizeušai, jog nutildē Saduceušus; susirinko drauge,

35. Ir paklause jo vienas iš jų mokytojas zokono gundindamas jį.

36. Mokytojau, kuris yra didis prisakymas zokone?

---

22 p. 16 e. *Su Herodijonais*, t. y. su tais, kurie prigulējo prie Erodo, ir su juomi iš vien laikē reikale duoklēs mokējimo Romos Ciesoriui. Kaikurie mano, juog žydų tarpe buvo sekta vadinama Herodijonais, kurie tvirtinę Erodą buvus laukiamu Messija.

37. Tarē jam Jezus: Mylēsi Viešpatį Dievą tavo, iš visos širdies tavo, ir visos dūšios tavo, ir iš visos dūmos tavo.

38. Tas yra didžiausis ir pirmas prisakymas.

39. O antras lygus tam yra: Mylēsi artimą tavo, kaipo patsai save.

40. Ant tų dviejų prisakymų stov visas zokonas ir pranašai.

41. O kad susirinko Farizeušai, paklausē jų Jezus,

42. Sakydamas: Kas jumis regis apie Kristų? keno yra sūnus? Tarē jam: Dovydo.

43. Sakē jiems: Kaipogi tada Dovydas dvasioje vadina jį viešpatim kalbēdamas:

44. Tarē viešpats viešpačiam manam, sēskis po dešinei mano, ikikoleik padēsiu neprietelius tavo suoleliu kojų tavo.

45. Jei tada Dovydas vadina jį viešpatim, kaipogi yra sūnumi jo?

46. O nei vienas negalējo jam žodžio atsakyt, ir niekas nedrįso nuog anos dienos daugiaus jo klausti.

XXIII PERSKYRIMAS.

Kristus persergsti žmones, idant sektų Rašto mokytų ir Farizejų gerą mokslą, o ne piktą jų paveizdą; perspēja mokinius, idant nepamēgdžiotų jų ambicijos; grūmoja jiems įvairiomis nelaimēmis už jų veidmainystę ir apjakimą.

1. Tada Jezus kalbējo miniomis ir mokintiniamis savo:

2. Tardamas: Ant Sosto Maižiešiaus atsisēdo mokytojai rašto ir Farizeušai.

3. Vis tada, ką norint jums sakys, užlaikykite ir darykite, bet pagal darbų jų nedarykite, nes kalba, o nedaro.

4. Nes naštas sunkias ir nepakeliamas riša, ir uždeda ant pečių žmonių, o pirštu savo nenor anų pajudinti.

5. O visus darbus savo daro; idant regēti būtų nuog žmonių: nes platina savo ženklus paminklo ir padidina kraštus rūbų.

6. O myl pirmas vietas ant večerių ir pirmas kreses bažnyčioje.

7. Ir pasveikinimus ant turgaus, ir būt vadintais, Rabbi, nuog žmonių.

8. Bet jųs nenorēkite vadintis Rabbi: Nes vienas yra mokytojas jųsų, o jųs visi este broliais.

9. Ir nevadinkite sau tēvą ant žemēs: nes vienas yra tēvas jųsų, kuris yra danguose.

10. Nei vadinkitēs mokytojais, nes vienas yra mokytojas jųsų, Kristus.

---

23 p. 5 e. *Ženklas paminklo.* Iš graikiško *phylakterijas*, t. y. juosteles iš pergamino, ant kurių Žydai rašē dešimtį Dievo prisakymų ir nešiojo jas prisirišę ant kaktos priešai savo akis. Farizejai stengēsi platesnes juosteles nešioti, kad pasirodyti uolesniais įstatymų pildyme.

9 ir 10 e. *Ne vadinkite sau tēvą, nei vadinkitēs mokytojais.* Tai yra, juog mūsų dangiškas Tēvas tur būti nelyginant

11. Kas iš jųsų yra didesnis, bus tarnu jųsų.

12. O kas save išaugštintų, bus nužemintas, o kas save nužemintų, bus išaugštintas.

13. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeušai veidmainiai, jog užrakinat karalystę dangaus žmonēms; nes jųs neįeinate, nei įeinantiemis daleidžiate įeit.

14. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeušai veidmainiai, jog prarįjate namus našlių, ilgas maldas darydami; dēlto didesnį sūdą apturēsite.

15. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeušai veidmainiai: jog apeinat marias ir žemę, idant padarytumēt vieną naują žydą, o kad stosis, darot jį sūnumi pragaro, du kartu daugiaus neg save.

16. Bēda jums vadai akli, kurie sakote: Kas norint prisiektų per bažnyčią, tai niekis yra: bet kas prisiektų per auksą bažnyčios, kaltas yra.

17. Pasvaigeliai ir akli: Nes kas yra didesnis, auksas, ar bažnyčia? kuri pašvenčia auksą?

18. O kas norint prisiektų per Altorių, niekis yra: bet kas prisiektų per dovaną, kuri yra ant jo, kaltas yra.

19. Akli: Nes kas yra didesnis, dovana, ar altorius, kuris pašvenčia dovaną?

20. Kas tada prisiekia per Altorių, prisiekt ant jo ir ant viso, kas ant ano yra.

21. O kas norint prisiektų per bažnyčią, prisiekt per ją ir per tą, kuris gvyena anoje.

22. Ir kas prisiekia per dangų, prisiekia per sostą Dievo, ir per tą, kuris sēd ant jo.

23. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeušai veidmainiai, kurie duodate dešimtinę iš mietrų ir iš anižių, ir iš kmynų, o palikote kas yra sunkesnio zokone: sūdą ir mielaširdystę ir tikējimą. Tuos daiktus reikējo daryt, o anų neapleist.

24. Vadai akli: kurie uodus perkošiate, o verbliudą prarijate.

25. Bēda jums mokytojai rašto ir Farizeušai veidmainiai, jog apčystijate iš viršaus kubką ir bliūdą, o viduj pilni este plēšimo ir biaurybēs.

26. Farizeušai aklas: pirmiaus apčystyk, kas vidui yra kubko ir bliudo, idant tai, kas yra viršuj stotųs čystu.

---

daugiaus gerbiamas, nei koks nors tēvas ant žemēs, ir juog nereik sekti jokio mokytojaus, kuris norētų mus nuo Kristaus atitraukti. Tas bet nedraudžia, idant męs, pagal Dievo įstatymus, godotume savo gimdytojus ir dvasiškus tēvus (I Kor. 4 p., 15 e.), teipogi savo perdētinius ir mokytojus.

27. Bēda jums, mokytojai rašto ir Farizeušai veidmainiai, jog este prilyginti grabams pabaltintiems, kurie iš viršaus rodos žmonēmis gražųs, bet vidui pripildyti yra kaulais numirēlių ir visokia biaurybe.

28. Teip ir jųs, iš viršaus rodotēs žmonēms teisųs, bet vidui pilni este veidmainystēs ir piktybēs.

29. Bēda jums rašto mokytojai ir Farizeušai veidmainiai, kurie budavojate grabus pranašų, ir dabinate grabų žymes teisiųjų.

30. Ir sakote: Kad būtumēm buvę dienose tēvų mūsų, nebūtumēm buvę jų drauginінkais ant kraujo pranašų.

31. O teip sūdyjate patys prieš save, jog este sūnumis tų, kurie užmušē pranašus.

32. Ir jųs pripildykite mierą tēvų jųsų.

33. Žalčiai, driežų gimine: kaipogi išbēgsite nuog sūdo peklos?

34. Dēlto štai aš siunčiu jųsump pranašus, ir išmintingus ir mokytojus rašto, o iš jų užmušite, ir nukryžiavosite; ir iš jų nuplaksite bažnyčiose jųsų, ir persekiosite nuog miesto, iki miesto.

35. Idant ateitų ant jųsų visas kraujas teisus, kuris yra išlietas ant žemēs, nuog kraujo Abliaus teisaus, iki kraujo Zacharijošiaus sūnaus Barachijošiaus, kurį užmušēt tarp bažnyčios ir altoriaus.

36. Užtiesą sakau jums, ateis vis tai ant tos giminēs.

37. Jeruzalem, Jeruzalem, kuri užmuši pranašus, ir akmenimis žudai tuos, kurie pas tave buvo siųsti. Kiek kartų norējau surinkt sūnus tavo, kaipo višta surenka vištelius savo po sparnu, o nenorējai?

38. Štai atliks jumis namai jųsų apleisti.

39. Nes sakau jums, nematysite mane nuog šio laiko, iki tarsite: Pagirtas, kuris ateina vardan Viešpaties.

---

29 e. *Budavojate grabus* ir tt. Tai neženklina, idant statymas arba puošimas pranašų grabų būtų pats per save negeras darbas, bet čionai apkaltinama yra Farizejų veidmainystē, kurie, rods, godojo pranašų atmintį, bet persekiojo miriop pranašų Viešpatį.

35 e. *Idant ateitų ant jųsų* ir tt. Ne idant turētų kentēti daugiaus, nē už savo nuodēmes teisingai užsipelnijo, bet juogei Dievo teisybē kris, galutinai, ant jų su tokiu kerštu, sykį ant visados, juog talpįs savyje įvairius teismus ir bausmes, kokios kadanorins buvo uždētos už nekalto kraujo praliejimą.

XXIV PERSKYRIMAS.

Kristus pranašauja apie bažnyčios sugriovimą, ir apie ženklus, kurie pranoks jį ir pastarąjį teismą.

1. O išējęs Jezus iš bažnyčios, ējo, ir prisiartino mokintiniai jo, idant jam parodytų budavonę bažnyčios,

2. O jis atsakydamas tarē jiems: Regite vis tai? Užtiesą sakau jums, ne užliks čionai akmuo ant akmenio, kursai nebūtų išgriautas.

3. O kad jis sēdējo ant kalno alyvos, prisiartino jop skyriu mokintiniai tardami: Pasakyk mumis, kuomet tai bus? o koks ženklas atējimo tavo, ir pabaigos svieto?

4. O atsakydamas Jezus tarē jiems: Žiūrēkite, idant kas jųsų neapgautų.

5. Nes daugel ateis vardan mano tardami: Aš esmi Kristus, ir daugel apjieškos.

6. Nes išgirsite kariones, ir žynius apie kares. Dabokitēs, idant nenusigąstumēt; nes ta tur stotis, bet dar neyra galas.

7. Nes kelsis giminē prieš giminę, ir karalystē prieš karalystę, ir bus marai ir badas, ir sudrebējimas žemēs vietomis.

8. O tai vis yra pradžia sopulių.

9. Tada išduos jus ant varginimo, ir užmuš jus, ir būsite neapykantoj nuog visų giminių dēl vardo mano.

10. O tada daugel pasipiktins, ir kits kitą išduos, ir kits kitą neapkęs.

11. Ir daugel neteisių pranašų kelsis, ir suvadžios daugel.

12. O jog pasigausino neteisybē, užšals daugiuose meilē.

13. O kas iškęs iki galo, tas bus išganytas.

14. Ir bus apsakyta ta evangelija karalystēs ant viso svieto, dēl liūdyjimo visomis giminēmis: o tada ateis pabaiga.

15. Kad tada pamatysite biaurumą išnaikinimo, kuris yra apsakytas nuog Danijeliaus pranašo, stovinti ant vietos šventos: kas skaito, tegul išmano.

16. Tada kurie yra žemēje žydų, tegul bēga ant kalnų:

17. O kas ant stogo, tegul nelipa, idant ką paimtų iš namų savo:

18. O kas ant dirvos, tegul negrįžta paimti rūbą savo.

19. O bēda neščiomis ir žindančiomis anose dienose.

20. O melskitēs, idant nebūtų bēgimas jųsų žiemoj arba subatoj.

21. Nes bus tuometu suspaudimas didis, koks nebuvo nuog pradžios svieto iki šiolei, nei bus.

22. O jei nebūtų nutrumpintos anos dienos, nē vienas kūnas nebūtų užlaikytas: bet

dēl išrinktų, bus nutrumpintos dienos anos.

23. Tada jei kas jums sakytų: Stai čionai yra Kristus, arba tenai: netikēkite.

24. Nes kelsis netikri Kristai ir netikri pranašai: ir darys ženklus didžius ir stebūklus, teip, idant įvesti būtų į paklydimą (jei gal būti) ir išrinkti.

25. Stai jumis apsakiau.

26. Jei tada sakytų jums: štai girioj yra, neeikite, štai viduj namų, netikēkite.

27. Nes kaipo žaibas išeina nuog užtekējimo saulēs, o pasirodo iki nusileidimo: teip bus ir atējimas Sūnaus žmogaus.

28. Kur norint būtų kūnas, tenai susirinks ir ereliai.

29. O tuojaus po suspaudimo dienų anų, saulē užtems, ir mēnuo neduos šviesybēs savo, o žvaigždēs iš dangaus nupuls, ir galybēs dangaus bus pajudintos.

30. Ir tuomet pasirodys ženklas sūnaus žmogaus ant dangaus; ir tada raudos visos giminēs žemēs: ir pamatys sūnų žmogaus ateinantį debesiuose dangaus su didžia galybe ir šlove.

31. Ir nusiųs Aniolus savo su triūba ir su balsu didžiu, ir surinks išrinktuosius jo iš keturių vējų nuog kraštų dangaus, iki kraštų jo.

32. O nuog medžio figos mokinkitēs prilyginimo: kad jau šaka jo sprogsta, ir lapai leidžias, žinote, juog arti yra vasara.

33. Teipogi ir jųs, kad vis tai išvysite, žinokite, jog arti yra durįse.

34. Užtiesą sakau jums, jog nepraeis ta giminē, iki vis tai stosis.

35. Dangus ir žemē praeis, bet žodžiai mano nepraeis.

36. Bet apie aną dieną ir valandą niekas nežino, nei Aniolai dangaus, tiktai vienas Tēvas.

37. O kaipo dienose Noe, taipo bus ir atējimas sūnaus žmogaus.

38. Nes kaipo dienose pirm paskandos valgē ir gērē, moteres ēmē, ir išdavē už vyrų, iki anos dienos, kurioj Noe įējo Karoblin.

39. Ir nepažino, neg paskanda užējo, ir visus paēmē: teip bus ir atējimas sūnaus žmogaus.

---

24. p. 28 e. *Kurnorint* ir tt. Kristaus atējimas turi būti staigus, ir visam svietui, kaip žaibas, aiškiai matomas; ir kur tik jis ateis, ten, susirinks prie jo visi žmonēs, kaip susirenka ereliai prie negyvo kuno

29. e. *Žvaigždēs.* Ar panašųs į žvaigždes degantiejie meteorai.

30. e. *Ženklas* ir tt. Kristaus kryžius.

35 e. *Praeis.* Nes prie svieto pabaigos jie bus atmainyti į naują dangų ir į naują žemę. II šv. Pet. III per. 13 e.

40. Bus tada du ant dirvos; vienas bus paimtas, o antras paliktas.

41. Dvi malančios melnyčioj, viena bus paimta, o antra palikta.

42. Jauskite tada, nes nežinote, kurioj valandoj ateis Viešpats jųsų.

43. O tai žinokite; jog jei žinotų gaspadorius, kurioj valandoj vagis ateitų, užtikro jaustų, o neleistų įsikast į namus savo.

44. Dēlto ir jųs būkite gatavi, nes kurioj valandoj nežinote, sūnus žmogaus ateis.

45. Kursai dūmoji yra tarnas viernas ir išmintingas, kurį pastatē viešpats jo ant šeimynos savo, idant jiemis duotų laike valgyt?

46. Palaimintas tarnas anas, kurį, kad ateis viešpats jo, atras teip darantį.

47. Užtiesą sakau jumis, jog ant visų savo turtų jį pastatys.

48. O jei anas piktas tarnas tartų širdyje savo: Ilgai trunka viešpats mano pagrįžti.,

49. Ir pradētų mušt draugtarnus savo, o valgytų ir gertų su girtuokliais.

50. Ateis Viešpats ano tarno, dienoj, kurioj netikiasi, ir valandoj, kurios nežino:

51. Ir atskirs jį, o dalį jo padēs su veidmainiais. Ten bus verksmas ir griežimas dantų.

XXV PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie dešimtį panų ir apie talentus. Paskutinio teismo aprašymas.

1. Tada prilyginta bus karalystē dangaus dešimtiems panoms, kurios paēmusios lempas savo, išējo prieš jaunikį, ir prieš jaunąją.

2. O penkios iš anų buvo netikusios, o penkios išmintingos.

3. Bet penkios netikusios, ēmusios lempas, neēmē su savim aliejaus.

4. O išmintingos ēmē aliejų induosna savo su lempomis.

5. O kad jaunasis užtruko, užsnūdo visos ir užmigo.

6. O pusiau nakties stojosi šauksmas: Stai jaunasis eina, išeikite prieš jį.

7. Tada kēlēs anos visos panos, ir pritaisē lempas savo.

8. Bet netikusios tarē išmintingomis: Duokite mums aliejaus savo, nes gęsta lempos mūsų.

9. Atsakē išmintingos tardamos: Idant kartais mumis ir jumis nepritruktų, eikite geriaus prie parduodančių, o pirkite sau.

10. O kad ējo pirkti, atējo jaunikis: o kurios buvo gata-

vos, įėjo su juomi ant svodbos, ir uždarytos buvo durįs.

11. O ant galo atējo ir kitos panos, sakydamos: Viešpatie! viešpatie, atidaryk mumis.

12. O jis atsakydamas tarē: Užtiesą sakau jums: nepažįstu jųsų.

13. Jauskite tada, nes nežinote dienos nei valandos.

14. Nes kaipo žmogus tolyn išvažiuodamas, suvadino tarnus savo, ir atidavē jiems turtus savo.

15. Ir davē vienam penkis talentus, o kitam du, o kitam vieną, kiekvienam pagal jų išgalējimo, ir tuojaus išvažiavo.

16. O nuējęs anas, kuris buvo ēmęs penkis talentus, vertēsi jais, ir nupelnē kitus penkis.

17. Teipogi ir kuris buvo ēmęs du, nupelnē kitu du.

18. Bet kuris ēmē vieną, nuējęs užkasē žemēje, ir paslēpē pinigus viešpaties savo.

19. O po ilgo laiko sugrįžo viešpats anų tarnų, ir padarē skaičių su jais.

20. O priējęs tas, kuris buvo ēmęs penkis talentus, atnešē kitus penkis tardamas: viešpatie, penkis talentus davei man, štai kitus penkis nupelniau.

21. Tarē jam viešpats jo: Gerai tarne geras ir viernas, jog ant mažo buvai viernu, ant daugio tave pastatysiu, įeik į linksmybę viešpaties tavo.

22. O priējo teipogi kuris buvo ēmęs du talentu, ir tarē: viešpatie, du talentu davei man, štai du kitu nupelniau.

23. Tarē jam viešpats jo: Gerai tarne geras ir viernas, jog ant mažo buvai viernu, ant daugio tave pastatysiu, įeik į linksmybę viešpaties tavo.

24. O priējęs, ir kuris buvo ēmęs vieną talentą, tarē: Viešpatie: žinau jog esi žmogus kietas, piauji, kur nesējai, ir renki, kur neišbarstei.

25. O bijodamasi nuējau ir paslēpiau talentą tavo į žemę, štai turi, kas yra tavo.

26. O atsakydamas viešpats jo, tarē jam: Tarne piktas ir tinginys; žinojei jog piauju, kur nesējau, ir renku, kur nebarsčiau:

27. Reikējo tada tau pinigus mano duoti piniginainiams, o aš atējęs užtikro būčiau atēmęs, kas mano yra, su nuomu.

28. Atimkite tada nuog jo talentą, ir duokite tam, kuris tur dešimtį talentų.

29. Nes kiekvienam turinčiam bus duota, ir apsčiai turēs, o tam, kuris netur, ir ką regis turēti, bus nuog jo atimta.

30. O tarną nenaudingą įmeskite į tamsybes paviršutines; tenai bus verksmas ir griežimas dantų.

31. O kad ateis sūnus žmo-

gaus šlovėje savo: ir visi Aniolai su juomi, tada atsisės ant sosto šlovės savo.

32. Ir bus surinktos po akių jo visos giminės; ir atskirs juos vienus nuog kitų, kaipo atskiria piemuo avis nuog ožių.

33. Ir pastatys avis po dešinės savo, ožius po kairės.

34. Tada sakys karalius tiemis, kurie bus po dešinės jo: ateikit pagirti tėvo mano, atimkite karalystę jums sugatavotą nuog pradžios svieto.

35. Nes alkanu buvau, o davėte man valgyt: troškau, o pagirdėte mane: buvau svečiu, o priėmėt mane,

36. Nuogu, o pridengėt mane; ligoniu, o aplankėt mane; kalinėje buvau, o atėjot pas mane.

37. Tada atsakys jam teisieji, tardami: Viešpatie, kada regėjome tave alkaną, o papenėjom tave: trokštantį, o pagirdėme tave?

38. Ir kada tave regėjome svečiu, ir priėmėm tave? arba nuogu, ir pridengėm tave?

39. Arba kada tave regėjome ligoniu, arba kalinėje, ir atėjome pas tave?

40. O atsakydamas karalius tars aniems:. Užtiesą sakau jumis: pakolei padarėte vienam iš tų brolių mano mažiausių, man padarėte.

41. Tada sakys ir tiems, kurie po kairės bus: Eikite nuog manęs prakeikti į ugnį amžiną, kuri yra sugatavota velniui ir aniolams jo.

42. Nes alkanas buvau, o nedavėte man valgyt: troškau, o nedavėte man gerti.

43. Buvau svečiu, o nepriėmėt mane: nuogu, o nepridengėt mane: ligoniu ir kalinėj, o neaplankėt mane.

44. Tada atsakys jam ir anie tardami: Viešpatie, kada tave regėjome alkanu, arba trokštančiu, arba svečiu, arba nuogu, arba ligoniu, arba kalinėje, o netarnavome tau?

45. Tada atsakys jiems tardamas: Užtiesą sakau jums: Pakolei nedarėte vienam iš tų mažiausių, nei man nedarėte.

46. Ir eis tie ant kentėjimo amžino, o teisi į gyvenimą amžiną.

XXVI PERSKYRIMAS.

Žydai susitaria priešai Kristų. Jį patepa Marija Magdalena. Judošiaus išdavimas. Paskutinė vakarienė. Malda Alyvų Darže. Mūsų Viešpaties suėmimas. Apsiėjimas su Juomi Kaijapo (Kaipošiaus) namuose.

1. Ir stojos, kad Jezus pabaigė tąs visas kalbas, tarė mokintiniams savo:

2. Žinote, jog po dviejų dienų bus velykos (Pascha), o sūnus žmogaus bus išduotas, idant būtų nukryžiavotas.

3. Tada susirinko vyriausi kunigai, ir vyresnieji żmonių į dvarą augščiausio kunigo, kuris vadinosi Kaifošium.

4. Ir susikalbējo, idant per vylių Jezų sugautų ir użmuštų.

5. Bet sakē: Ne šventoj dienoj, idant kartais nestotųs sumaišymas terp żmonių.

6. O kad Jezus buvo Betanijoj namuose Simono raupuoto.

7. Priējo jop moteriškē turinti indą alabastro brangios mosties, ir išliejo ant galvos jo sēdinčio uż stalo.

8. O regēdami mokintiniai papyko tardami: Kam ta patrota?

9. Nes galējos tai brangiai būt parduota, ir ubagamis išdalinta;

10. O żinodamas Jezus tarē jiems: Kodēl varginate moteriškę? nes gerą darbą padarē dēl manęs.

11. Nes ubagus visados turite su savim, bet mane nevisados turite.

12. Nes ana išliejusi tą mostį ant kūno mano, padarē ant palaidojimo mano.

13. Użtiesą sakau jums: kur norint bus apsakyta ta Evangelija ant viso svieto, ir ką ana padarē, bus pasakyta ant atminties jos.

14. Tada nuējo vienas iš dvylikos, kuris vadinos Judošiumi Iskarijotu, pas vyriausius kunigus.

15. Ir tarē jiemis: Ką man norite duot, o aš jį išduosiu jums? O anie suderējo uż trisdešimtis sidabrininkų.

16. O nuog ano laiko ješkojo patogumo, idant jį išduotų.

17. Pirmoj tada dienoj prēskienių, atējo mokintiniai pas Jezų kalbēdami: Kur nori, idant pritaisytumēm valgyt paschą (avinēlį velykų).

18. O Jezus tarē: Eikite į miestą pas nekurį, o sakykite jam: Mokytojas sako: Laikas mano arti yra, pas tave darau velykas su mokintiniais mano.

19. Ir padarē mokintiniai, kaipo jiemis įsakē Jezus, ir pritaisē Paschą.

20. O kad buvo vakaras, sēdējo su dvylika mokintinių savo.

21. O kad anie valgē, tarē: Użtiesą sakau jumis; jog vienas iš jųsų išduos mane.

22. Ir labai nuliūdę, pradējo kiekvienas sakyt: Beg ne aš esmi, Viešpatie?

---

26 p. 11 e. *mane ne visados turite.* Tai yra, regimu budu, kaipo tada, kada ant żemēs gyveno, ir, kaipo turime beturčius, kuriuos galime kasdien gelbēti ir šelpti.

17 e. *Preskieniu.* Buvo tai neraugintų duonų šventē.

23. O jis atsakydamas tarē: Kurisai su manim siekia ranka į bliūdą, tas mane išduos.

24. Sūnus żmogaus tiesa eina, kaipo parašyta yra apie jį; bet bēda żmogui anam, per kurį sūnus żmogaus bus išduotas; geriaus jam buvo, idant neużgimęs būtų anas żmogus.

25. O atsakydamas Judošius, kuris jį išdavē, tarē: Beg ne aš esmi, mokytojau? Tarē jam: Tu pasakei.

26. O kad anie valgē večerę, ēmē Jezus duoną, ir pašlovino, ir laużē, ir davē mokintiniams savo, ir tarē: Imkite ir valgykite: Tai yra kūnas mano.

27. O imdamas kieliką dēkavojo, ir davē jiems, sakydamas: Gerkite iš to visi;

28. Nes tas yra kraujas mano naujo testamento, kuris bus uż daugel išlietas ant atleidimo nusidējimų.

29. O sakau jumis, negersiu nuog šio laiko iš to vaisiaus vyno medżio, iki dienos anos, kad aną naują gersiu su jumis karalystēj Tēvo mano.

30. Ir dēkavojimą atkalbējęs išējo ant kalno alyvos.

31. Tada tarē jiems Jezus: Visi jųs pasipiktįsite šioj naktyje iš manęs. Nes yra parašyta: Ištiksiu piemenį, ir išsiblaškys avys iš būrio.

32. Bet kad kelsiuos iš numirusių, pranoksiu jus į Galileją.

33. O atsakydamas Petras

---

26 e. *Tai yra kūnas mano.* Nesako: tai yra mano kuno paveikslas, bet, *tai yra kūnas mano* (2 Nicējos Kons. 6 Akt.) Ir nesako: *tame* arba *su tuomi yra kūnas mano*, bet visiškai: *tai yra kūnas mano*, kas aiškiai reiškia permainą duonos butybēs į Kristaus kūną.

27 e. *Gerkite iš to visi.* Tai pasakyta buvo į dvyliką Apaštalų, kurie visi ten tuomet buvo, *ir gērē iš jo visi*, kaip sako šv. Morkus, 14 p. 23 e. Bet iš šių żodžių, ištartų Apaštalams, neišeina, juog visiems tikintiemsiems buvo prisakyta iš kieliko gerti, kaip nebuvo prisakyta visiems tikintiemsiems konsekruoti, aukauti ir dalinti šitą sakramentą, nes, Kristus, prie tos progos, ir, tame pat laike, prisakē Apaštalams tą daryti żodžiais: *Tai darykit ant atminimo mano.* Šv. Luk. 22 p. 19 e.

28 e. *Kraujas naujo testamento:* Kaipo Senas Instatymas buvo užmuštų aukų krauju pašvęstas šiais Maižio żodžiais: *Tasai kraujas testamento* ir tt. (pas Żydus 9 p. 20 e.). Teip, čionai yra pašventimas ir įsteigimas Naujo Instatymo Kristaus kraujuje slaptingai (mistiškai) praliejamame tais żodžiais: *tas yra kraujas mano naujo testamento.*

29 e. *Vaisiaus vyno medżio.* Tuos żodżius, pagal šv. Luk. 22 p.18 e. nereik suprasti apie sakramento taurę (kieliką); bet, apie vyną, kurį gērē prie valgymo Velykų Avinēlio. Nors ir sakramento taurę galima buvo pavadinti *vaisius vyno medżio*, nes ir konsekruotas vynas užlaiko panašumą ir visas vyno ypatybes.

31 e. *Pasipiktinsite iš manes* ir tt. Kaip tik mane suims, jųs visi pabēgsite ir mane apleisite.

tarē jam: Noris visi iš tavęs pasipiktintų, aš niekados nepasipiktįsiu.

34. Tarē jam Jezus: Użtiesą sakau tau, jog šioj naktyj, pirm neg gaidys pragys, tris kartus mane użsigįsi.

35. Tarē jam Petras: Noris man ateitų su tavim mirti, neużsigįsių tavęs. Teipogi ir visi mokintiniai kalbējo.

36. Tada atējo Jezus su jais į kaimą, kuri vadinasi: Getsemani, ir tarē mokintiniams savo: Sēdēkite čia, iki eisiu tenai ir pasimelsiu.

37. O paēmęs Petrą ir du sūnu Zebedeušo, pradējo būti nuliūdęs ir nerimot.

38. Tada tarē jiems: Nuliūdusi yra dūšia mano iki smerties, laukite čionai ir jauskite su manim.

39. O maż ką paējęs, puolē ant veido savo melzdamasi ir tardamas: Tēve mano, jei gali būti tegul praeina nuog manęs tas kielikas. Vienok ne kaipo aš noriu bet kaipo tu.

40. Ir atējo pas mokintinius savo ir rado juos mieganĉius ir tarē Petrui: Teip negalējote vienos valandos jausti su manim?

41. Jauskite ir melskitēs, idant neįeitumēt į pagundinimą. Dvasia yra tiesa stropi, bet kūnas silpnas.

42. Vēl antrą kartą nuējo, ir meldēs tardamas: Tēve mano, jei negal tas kielikas praeiti, tikt idant aną gerčia, tesistoja valia tavo.

43. Ir atējo antrą kartą, ir rado juos mieganĉius, nes akys jų buvo apsunkintos.

44. O palikęs anuos vēl nuējo, ir tretį kartą meldēs tą paĉia kalbą kalbēdamas.

45. Tada atējo pas mokintinius savo ir tarē jiems: Miegokite jau ir ilsēkite: štai prisiartino valanda, o sūnus żmogaus bus išduotas į rankas griešnųjų.

46. Kelkitēs, eikime: štai prisiartino, kuris mane išduos.

47. O anam dar bekalbant, štai Judošius vienas iš dvylikos atējo, o su juomi didē minia su kalavijais ir vēzdais išsiųsti nuog vyriausių kunigų ir nuog vyresniųjų żmonių.

48. O kuris jį išdavē, davē jiems żenklą tardamas: Kurį norint pabuĉiuosiu, tas yra, gaukite jį.

49. Ir tuojaus priējęs Jezausp tarē: Sveikas būk Rabbi. Ir pabuĉiavo jį.

50. O Jezus tarē jam: Prieteliau, ant ko atējei? Tada priējo ir użpuolē ant Jezaus, ir sugavo jį.

51. O štai vienas iš tų, kurie buvo su Jezum, ištiesęs ranką, ištraukē kalaviją savo, ir ištikęs tarną augšĉiausio kunigo nukirto ausį jo.

52. Tada tarē jam Jezus: A-

tidēk kalaviją tavo į vietą savo: Nes visi, kurie ima kalaviją, pražus nuog kalavijo.

53. Ar tiki, jog negalēčia melsti Tēvą mano, o pastatytų man dabar daugiaus, ne kaipo dvyliką pulkų Aniolų?

54. Kaipgi tada išsipildys raštas, jog teip reikē stotis?

55. Anoj valandoj tarē Jezus minioms: Išējote, kaip ant žmogžudžio su kalavijais ir su vēzdais sugaut mane: Kasdieną sēdējau pas jus mokydamas bažnyčioje, o nesugavot mane?

56. O vis tai stojos, idant išsipyldytų raštas pranašų. Tada mokintiniai visi, palikę jį, pabēgo.

57. O anie nutvērę Jezų vedē pas Kaifošių Augščiausį Kunigą, kur buvo susirinkę mokytojai rašto ir vyresnieji.

58. O Petras ējo paskui jo ištolo iki priangio Augščiausio kunigo. O įējęs vidun sēdējo su tarnais, idant matytų galą.

59. O vyriausi kunigai ir visa roda jieškojo neteisaus liūdijimo prieš Jezų, idant jį ant smerties išduotų.

60. Bet nerado, noris atējo daugel neteisių liūdytojų. O ant galo du neteisiu liūdytoju atējo.

61. Ir tarē: Tas kalbējo: Galiu sugriaut bažnyčią Dievo, o po trijų dienų aną vēl išstatyt.

62. O kēlęs augščiausias kunigas tarē jam: Nieko neatsakai ant to, ką tie prieš tave liūdyja?

63. Bet Jezus tylējo. O augščiausias kunigas tarē jam: Prisiekinu tave per Dievą gyvąjį, idant mums pasakytumei, jei tu esi Kristus sūnus Dievo?

64. Tarē jam Jezus: Tu pasakei. Vienok sakau jums, nuog šio laiko regēsite sūnų žmogaus sēdintį po dešinei galybēs Dievo, ir ateinantį debesiuose dangaus.

65. Tada augščiausias kunigas perplēšē rūbus savo sakydamas: Išbliuznijo. Kamgi dar reikalaujame liūdininkų? štai dabar girdējot bliuznijimą.

66. Kas jums regisi? O anie atsakydami tarē: Kaltas yra smerties.

67. Tada spiaudē ant veido jo, ir mušē jį kumščiomis, o kiti plaštakomis jo veidą daužē.

68. Sakydami: Pranašauk mums Kristau, kas yra, kuris tave ištiko?

69. O Petras sēdējo lauke priemenēje, ir priējo pas jį viena tarnaitē, sakydama: Ir tu buvai su Jezum Galiliečiu.

70. O jisai užsigynē prieš visus tardamas: Nežinau, ką sakai.

71. O jam išeinant per duris išvydo jį antra tarnaitē, ir ta-

rē tiems, kurie ten buvo: Ir tas buvo su Jezu Nazarenišku.

72. Ir antrą kartą użsigynē su prisiega: Jog nepażįstu żmogaus.

73. O maż ką potam priējo, kurie stovējo, ir tarē Petrui: Tikrai ir tu esi iš anų; nes ir kalba tavo tave išduoda.

74. Tada pradējo keiktis ir prisiegotis, jog nepażino żmogaus. O tuojaus gaidys pragydo.

75. Ir atsiminē Petras ant żodżio Jezaus, kurį buvo pasakęs: Pirm neg gaidys pragys, tris kartus mane użsigįsi. O išējęs laukan, karčiai verkē.

XXVII PERSKYRIMAS.

Tolimesnē Kristaus Kančios istorijos tąsa. Jo mirtis ir palaidojimas.

1. O kad ryto metas buvo, įējo rodon visi vyriausi kunigai ir vyresni żmonių prieš Jezų, idant jį smerčiu nużudytų.

2. Ir surišę atvedē jį, ir padavē Pontskam Pilotui Storastai.

3. Tada regēdamas Judošius, kuris jį buvo išdavęs, jog buvo apsūdytas, gailēsiu apimtas, sugrążino trisdešimtis sidabrininkų vyriausiems kunigams ir vyresniemis,

4. Tardamas: Sugriešyjau, išduodamas kraują teisų. O anie sakē: Kas mums iki to; tu veizdēkis.

5. O pametęs sidabrininkus bażnyčioj, atsitolino, ir nuējęs pasikorē.

6. O vyriausi kunigai sidabrininkus atēmę tarē: Nepriguli anuos dēti į karbonką, nes yra mokestis kraujo.

7. Ir susikalbēję, nupirko uż anuos dirvą puodżiaus ant laidojimo pakeleivių.

8. Dēlto ana dirva pramintą yra, Haceldama, tai yra, dirva kraujo, iki šios dienos.

9. Tada išsipildē, kas yra pasakyta per Jeremiošių pranašą, tarintį: Ir ēmē trisdešimtis sidabrininkų mokestį apvertoto, kurį apvertavo iš sūnų Izraēliaus.

10. Ir davē anuos uż dirvą puodżiaus, kaipo man įsakē Viešpats.

11. O Jezus stovējo prieš storastą; ir klausē jo storasta, tardamas: Tu esi karalius żydų? Tarē jam Jezus: Tu sakai.

12. O kad jį skundē vyriausi kunigai ir vyresnieji, nieko neatsakē.

13. Tada tarē jam Pilotas: Negirdi, kaip daugel liudyjimų prieš tave kalba.

14. Ir neatsakē jam nē ant

---

27 p. 6 e. *Karbonka* arba dēżē bażnyčiojē, į kurią żmonēs dējo savo aukas ir dovanas.

vieno żodżio, teip jog labai stebējos storasta.

15. O dienoj šventēs papratęs buvo storasta išleisti żmonēms vieną kalinį, kurį norētų.

16. Ir turējo tuometu kalinį żymų, kuris vadinosi: Barabbošius.

17. Kad tada anie susirinko, tarē Pilotas: Katrą norite, išleisiu jums: Barabbošių ar Jezų, kuris vadinasi Kristus?

18. Nes żinojo, jog jį iš pavydējimo buvo išdavę.

19. Bet kad jisai sēdējo ant sūdo krasēs, nusiuntē jop moterē jo, sakydama: Niekas tau ir tam teisam, nes daugel šiandieną kentējau dēl jo per sapną.

20. O vyriausi kunigai ir vyresnieji perkalbino żmones, idant prašytų Barabbošiaus, o Jezų nużudytų.

21. O atsakydamas storasta, tarē jiems: Katrą norite, idant jums iš dviejų išleisčia? o anie tarē: Barabbošių.

22. Tarē jiems Pilotas: Kągi tada padarysiu su Jezumi, kuris vadinasi Kristu? Tarē visi: Tegul bus nukryżiavotas.

23. Tarē jiems storasta: Ką tada pikto padarē? O anie didżiaus šaukē, sakydami: Tegul bus nukryżiavotas.

24. O regēdamas Pilotas, jog nieko neveikia, bet didesnis darosi maištas, ēmęs vandenį numazgojo rankas po akių żmonių, tardamas: Nekaltas aš esmi kraujo to teisojo, jųs veizdēkite.

25. O atsakydami visi żmonēs tarē: Kraujas jo ant mūsų, ir ant sūnų mūsų.

26. Tada išleido jiems Barabbošių, o Jezų nuplaktą padavē jiemis, idant būtų nukryżiavotas.

27. Tada kareiviai storastos, paēmę Jezų į rotušę, surinko ant jo visą pulką.

28. O nuvilkę jį, aprēdē jį ploščiu raudonu.

29. Ir nupynę vainiką iš erškiečių, użdējo ant galvos jo, ir nendrę į dešinę jo. O priklaupdami prieš jį, išjuokē jį, tardami: Sveikas būk, karaliau żydų.

30. O spiaudami ant jo, paēmē nendrę ir mušē galvą jo.

31. O kad išjuokē jį, nuvilko nuog jo ploščių, o apvilko jį rūbais jo, ir vedē jį, idant nukryżiavotų.

32. O išeidami rado żmogų Cirenietį, vardu Simoną, tą privertē, idant neštų kryżių jo.

33. Ir atējo ant vietos, kuri vadinasi: Golgota, kas išsiguldo: vieta kaukolių.

34. Ir davē jam gerti vyną su tulżia sumaišytą. O kad paragavo, nenorējo gerti.

35. O kad nukryżiavojo jį, pasidalijo rūbais jo, mezdami burtas, idant išsipildytų, kas

pasakyta yra per pranašą tariantį: Pasidalijo sau rūbais mano, o apie jupą mano burtas metē.

36. O sēdēdami sergējo jį.

37. Ir padējo viršui galvos jo kaltybę jo parašytą: TAS YRA JEZUS, KARALIUS ŽYDU.

38. Tada buvo su juomi nukryžiavoti du piktadējai, vienas po dešinēs, o kitas po kairēs.

39. O pro šalį einantieji bliuznyjo jį, krutindami galvomis savo,

40. Ir sakydami: Še tau, kuris sugriauni bažnyčią Dievo, o trimis dienomis aną vēl atstatai, išgelbēk pats save. Jei sūnus Dievo esi, nužengk nuo kryžiaus.

41. Teipog ir vyriausi kunigai su mokytojais rašto ir su vyresniais išjuokdami kalbējo:

42. Kitus išgelbējo, o patsai save negal išgelbēti: Jei yra karaliumi Izraēliaus, tenužengia dabar nuog kryžiaus, o tikēsime jam.

43. Turējo viltį Dievuje, tegul jį dabar išgelba, jei nor, nes kalbējo: Jog esmi sūnumi Dievo.

44. O ir piktadējai, kurie buvo su juomi nukryžiavoti, teipogi išjuokē jį.

45. O nuog šeštos valandos tamsybē stojos ant visos žemēs iki devintos valandos.

46. O apie devintą valandą šaukē Jezus balsu didžiu, sakydamas: Eli, Eli, lamazabactani? Tai yra: Dieve mano, Dieve mano! kodēl mane apleidai?

47. O nekurie tenai stovinti ir girdinti, tarē: Tas šaukia Elijošių.

48. O vienas iš jų tuojaus nubēgęs pripildē kempinę paimtą uksusu, ir uždējo ant nendrēs, ir davē jam gerti.

49. O kiti tarē: Palauk, veizdēkim, ar ateis Elijošius, idant jį išgelbētų.

50. O Jezus vēl šaukdamas balsu didžiu, išleido dvasią.

51. O štai uždanga bažnyčios perplyšo ant dviejų dalių, nuog viršaus iki apačios, ir žemē sudrebējo, o uolos skeldējo.

52. Ir grabai atsivērē: ir daugel kūnų šventųjų, kurie buvo užmigę, kēlēsi,

53. Ir išējęs iš grabų po atsikēlimo jo iš numirusių, atējo į šventą miestą, ir daugiem pasirodē.

54. O šimtininkas, ir kurie su juomi buvo, sergēdami Jezų, pamatę sudrebējimą žemēs ir tai, kas stojos, labai išsigando, kalbēdami: Užtikro tas buvo Sūnumi Dievo.

55. Ir buvo tenai daugel moteriškių iš tolo, kurios sekēs

paskui Jezaus nuog Galilējos, tarnaudamos jam.

56. Tarp kurių buvo Marija Magdalena, ir Marija Jokubo, ir Juozapo motina, ir motina sūnų Zebedeušo.

57. O kad vakaras stojos, atējo nekuris žmogus bagotas, iš Arimatējos, vardu Juozapas, kuris teipogi buvo mokintiniu Jezaus.

58. Tas atējo pas Pilotą ir prašē kūną Jezaus. Tada Pilotas liepē atiduot kūną.

59. O Juozapas ēmęs kūną įvyniojo aną į čystą prastirią.

60. Ir padējo jį į naują grabą savo, kurį buvo iškalęs uoloj. Ir užrito už angos grabo akmenį didį, ir atsitolino.

61. O buvo tenai Marija Magdalena, ir kita Marija, sēdinčios prieš grabą.

62. O antroj dienoj, kuri yra po prisigatavojimo, susirinko vyriausi kunigai ir Farizeušai pas Pilotą,

63. Kalbēdami: Pone, atsiminēm, jog anas išvadžiotojas pasakē, gyvas būdams: Po trijų dienų kelsiuos iš numirusių.

64. Dēlto liepk sergēt grabą iki trečios dienos, idant kartais neateitų mokintiniai jo ir nepavogtų jį, ir netartų žmonēms: Kēlēs iš numirusių: ir bus paskučiausias paklydimas piktesnis neg pirmas.

65. Pilotas tarē jiems: Turite sargus, eikite, sergēkite, kaipo mokate.

66. O anie nuēję apsodino grabą sargais, užženklindami akmenį.

XXVIII PERSKYRIMAS.

Kristaus prisikēlimas. Jo įsakymai mokiniams.

1. O subatos vakare, kuris prašvinta ant pirmos dienos po subatos, atējo Marija Magdalena, ir kita Marija paveizdēti grabą.

2. O štai stojos didis drebējimas žemēs, nes Aniolas Viešpaties nužengē iš dangaus, ir priējęs atrito akmenį, ir sēdējo ant jo:

3. O veizdējimas jo buvo kaipo žaibas, o rūbas jo, kaipo sniegas.

4. O iš baimēs jo nugandinti buvo sargai, ir stojos kaipo numirę.

5. O atsakydamas Aniolas tarē moteriškēmis: Nesibijokit jųs, nes žinau, jog Jezaus, kuris yra nukryžiavotas, ješkote.

6. Nēra jo čionai: Nes kēlēs, kaipo pasakē: eikite ir apveiz-

---

62 e. *Kuri yra po prisigtavojimo.* Teip buvo pavadinta diena prieš Subatą, nes tą dieną, viską ką reikējo,*parenkdavo*, nēsant Subatoje daleista nē valgio gaminti.

dēkite vietą, kur buvo padētas viešpats.

7. O skubiai eidamos, apsakykite mokintiniams jo, jog kēlēs: o štai, pirm jųsų nueis Galilejon, ten jį pamatysit. Štai apsakiau jums.

8. O išējo greitai iš grabo su baime ir su džiaugsmu didžiu, bēgdamos pasakyt mokintiniams jo.

9. O štai Jezus susitiko su anomis, tardamas: Būkite pasveikintos. O anos priējo ir nutvērē jam už kojų, ir pasikloniojo jam.

10. Tada tarē joms Jezus: Nesibijokit. Eikite pasakykit broliams mano, idant eitų į Galilēją, ten mane pamatys.

11. Kurios kad nuējo, štai nekurie iš sargų atējo miestan, ir apsakē vis, kas stojos, vyriausiemis kunigams.

12. O susirinkę su vyresniais, susirodyję, davē daug pinigų kareiviams,

13. Tardami: Sakykit: jog mokintiniai jo naktyje atējo, ir mums bemiegant pavogē jį.

14. O jei tai išgirstų Storasta, męs jį perkalbēsim, o jųs be baimēs padarysim.

15. O anie ēmę pinigus, padarē kaip pamokinti buvo. Ir išsiplatino ta kalba tarp žydų iki šios dienos.

16. Bet vienuolika mokintinių nuējo į Galileją ant kalno, kur jiems buvo įsakęs Jezus.

17. O išvydę jį, pasiklonio-jo: o nekurie abejojo.

18. O priējęs Jezus sakē jiems, tardamas: Duota yra man visokia galybē ant dangaus ir ant žemēs.

19. Eidami tada mokykite visas gimines: krikštydami anuos: Vardan Tēvo, ir Sūnaus, ir Dvasios Šventos.

20. Mokydami anuos užlaikyt vis, ką tiktai įsakiau jumis. O štai aš su jumis esmi per visas dienas iki pabaigos svieto.

---

28 e. 18 e. *Visokia galybē* ir tt- Čion yra įgaliojimas ir užtvirtinimas Apaštalų ir jų įpēdinių, t. y. Vyskupų ir Kunigų jųjų pašaukime. Kristus apturējo nuo sovo Tēvo *visokią galybę ant dangaus ir ant žemēs* ir ta *galybe* Jis *siunčia juos* (*kaip Jį siuntē* Tēvas, šv. Jon. 20 p., 21 e.) *mokinti* ne vieną, bet *visas gimines* ir lavinti jąs visose dorybēse. Ir, kad, suteikti pagelbą savo pasiuntiniams, pasekmingam išpildymui Jo įsakymų. Jis prižada būti su jais (ne kokius tris ar keturis šimtus metų), bet, *per visas dienas* ir, net, *iki pabaigos svieto.* Kaip-gi galētų Katalikų Bažnyčia kada nors išklysti, turēdama visada su savo ganytojais, kaip čion yra prižadēta, patį Kristų, kuris yra *kelias ir tiesa ir gyvenimas?* Šv. Jono 14 p., 6 e.

Šventa Jezaus Kristaus Evangelija pagal šv. Morku.

Šventas Morkus (anot šv. Jieronimo), šv. Petro mokinys ir išguldinētojas, pagal tą, ką nuo paties šv. Petro girdējo, susašē Ryme, Broliams reikalaujant, trumpą Evangeliją, apie į dešimtį metų, po mūsų Viešpaties į Dangų užžengimui. Šv. Petras, tą Evangeliją išklausęs, patvirtino ir padavē Bažnyčiai skaityti. Baronijus ir kiti sako, juog pradžioje ji buvo parašyta lotyniškai, bet, daugumos nuomonē yra, juog Evangelistas ją rašē graikiškai.

I PERSKYRIMAS.

Jono Krikštytojo pamokslas. Kristus jo apkrikštytas. Viešpats pašaukia savo mokinius ir daro daug stebuklų.

1. Pradžia Evangelijos Jezaus Kristaus, Sūnaus Dievo.

2. Kaipo parašyta yra pas Izaijošių pranašą: Štai aš siunčiu Aniolą mano pirm veido tavo, kursai pataisys kelią tavo pirm tavęs.

3. Balsas šaukiančio girioj. Taisykit kelią viešpaties, darykite tiesus takus jo.

4. Buvo Jonas girioj krikštydamas, ir apsakydamas krikštą pakūtos ant atleidimo nusidējimų.

5. Ir išējo jop visa šalis žydų žemēs, ir Jeruzolimitai visi, ir buvo nuog jo krikštyti upēje Jordano, išpažindami nusidējimus savo.

6. O Jonas buvo apvilktas plaukais verbliudo, o juosta šikšnos aplink strēnas jo; o valgydavo žiogus ir miško medų.

7. Ir apsakinējo, tardamas: Eina paskui manęs stipresnis už mane: kurio nevertas esmi puolęs išrišti šikšną kurpių jo.

8. Aš jus krikštijau vandeniu, bet anas jus krikštys Dvasia šventa.

9. Ir stojos: atējo JEZUS anose dienose iš Nazareto, Galilējos: ir buvo apkrikštytas nuog Jono Jordane.

10. O tuojaus išējęs iš vandenio, išvydo dangų atvertą, ir Dvasią kaipo karvelį nužengiančią ir laikančiąsi ant jo.

11. Ir stojos balsas iš dangaus: Tu esi Sūnus mano mielas, tavyje aš pamēgau.

12. O tuojaus Dvasia pavarē jį į girią.

13. Ir buvo girioj per keturias dešimtis dienų ir keturias dešimtis naktų: ir buvo gundintas nuog šētono: ir buvo su žvērimis, o Aniolai tarnavo jam.

14. O potam kada išduotas buvo Jonas, atējo Jezus Galilējon, apsakydamas Evangeliją Karalystēs Dievo,

15. Ir tardamas: Jog išsipildo laikas, ir prisiartino Karalystē Dievo; pakutavokite ir tikēkite Evangelijai.

16. O vaikščiodamas pagal marių Galilējos, išvydo Simoną ir Andrieją brolį jo, užleidžiančius tinklus į marias (nes buvo žvejais).

17. Ir tarē jiems Jezus: Eikite paskui manęs, o padarysiu jus, jog būsite žvejais žmonių.

18. O tuojaus palikę tinklus, ējo paskui jo.

19. O iš ten maž paējęs, išvydo Jokubą Zebedeušo, ir jo brolį Joną, o anuos sudedančius tinklus laive.

20. Ir tuojaus anuos pašaukē. O palikę tēvą savo Zebedeušą laive su samdininkais, ējo paskui jo.

21. Ir įējo į Kafarnaum: o tuojaus subatose įējęs bažnyčion, mokē anuos.

22. Ir stebējos iš pamokslo jo: nes mokē anuos, kaipo valdžią turįs, o ne kaipo mokytojai rašto.

23. O buvo bažnyčioj jų žmogus, kuriame buvo dvasia biauri: ir sušuko,

24. Tardamas: Kas mums ir tau, Jezau Nazarenskas? atējei mus naikinti? Pažįstu kas esi, šventas Dievo.

25. Ir sudraudē jį Jezus, tardamas: Tylēk, o išeik iš žmogaus.

26. Ir tąsindama jį dvasia biauri, ir šaukdama didžiu balsu, išējo iš jo.

27. Ir stebējos visi, teip, jog tarp savęs klausinējo, sakydami: Kas tai yra? koks tai naujas mokslas? jog su galybe ir biauromis dvasiomis prisako, ir jo klauso.

28. O tuojaus išējo šlovē jo po visą šalį Galilējos.

29. Ir tuojaus išēję iš bažnyčios, atējo į namus Simono ir Andriejaus, su Jokubu ir su Jonu.

30. O uošvē Simono gulējo karščiais sirgdama: o tuojaus jam apiė ją pasakē.

31. Ir priējęs pakēlē ją, nutvēręs jos ranką: O tuojaus karštis pametē ją, ir tarnavo jiems.

32. O kad vakaras buvo, kad saulē užsileido, atnešē jop visus negalinčius, ir nuog velnių apsēstus.

33. O miestas visas susirinko pas duris

34. Ir išgydē daug, kurie įvairiomis ligomis varginti

buvo: ir velnių daugel išvarē, ir użgynē aniems kalbēti, nes pażino jį.

35 O labai anksti atsikēlęs, išējęs nuējo ant dykos vietos, ir tenai meldēs.

36. Ir sekē jį Simonas, ir tie, kurie su juomi buvo.

37. O atradę jį, pasakē anam: Jog tavęs visi jieško.

38. Ir tarē jiems: Eikime į artesnius sodżius, ir miestus, idant ir tenai apsakyčiau: nes dēlto atējau.

39. Ir apsakinējo bażnyčiose anų, ir po visą Galilēją: ir velnius išvarinējo.

40. Ir atējo jop raupuotas, melzdamas jį, ir puolęs ant kelių tarē jam: Jei nori, gali mane apčystyti.

41. O Jezus pasigailējęs jo, ištiesē ranką savo: ir dasilytēdamas jo, tarē jam: Noriu; būk apčystytas.

42. O kad ištarē, tuojaus atstojo nuog jo raupai, ir buvo apčystytas.

43. Ir użdraudē jį, ir tuojaus jį atleido;

44. Ir tarē jam: Veizdēk, idant niekam nesakytumei, bet eik, pasirodyk vyriausiam kunigui, ir apieravok uż apčystinimą tavo, ką prisakē Maižiešius ant liūdyjimo aniems.

45. Bet jisai išējęs pradējo apsakinēti ir išplatinti kalbą: teip, jog jau negalējo regimai eiti miestan: bet buvo nuošaliai po dykas vietas, o iš visur jop susiējo.

II PERSKYRIMAS.

Kristus gydo stabu ištiktą, Pašaukia Mateušą ir išteisina savo mokinius.

1. Ir vēl atējo į Kafarnaum po dienų.

2. Ir išgirdo, jog buvo namuose, o daug anų susējo, teip, jog negalējo sutilpti nei pas duris: ir tarē jiems żodį.

3. Ir atējo pas jį nešdami ištiktą stabu, kurį keturi nešē.

4. O kad jo negalējo dēl minios padēti prieš jį, praplēšē stogą, kur buvo: ir atidengę nuleido lovą, ant kurios gulējo stabu ištiktas.

5. O Jezus regēdamas tikējimą anų, tarē stabu ištiktam: Sūnau, atsileidżia tau nusidējimai tavo.

6. O buvo tenai nekurie iš mokytų rašte, sēdinti ir dūmojanti širdyse savo.

7. Kodēl tas teip kalba? bliuznija. Kas gal nusidējimus atleisti, tikt vienas Dievas?

8. Ką tuojaus pażinęs Jezus dvasioje savo, jog teip savyje dūmojo, tarē jiems: Kodēl tai dūmojat širdyse jųsų?

9. Kas yra pigiaus, tarti stabu ištiktam: atsileidżia tau nusidējimai: arba sakyt: Kelkis, imk lovą tavo, ir vaikščiok?

10. O idant žinotumēt, jog sūnus žmogaus tur valdžią atleisti nusidējimus ant žemēs, (tarē stabu ištiktam:)

11. Tau sakau; Kelkis, imk lovą savo, o eik į namus tavo.

12. O anas tuojaus kēlēs: o paēmęs lovą išējo po akių visų, teip, jog visi stebējos ir garbino Dievą, tardami: Jog niekados teip neregējome.

13. Ir išējo vēl pas marias: o visa minia ējo pas jį, ir mokē anuos.

14. O eidamas pro šalį, išvydo Levį Alfeušo sēdintį ant muito, ir tarē jam: eik paskui manęs. O kēlęs ējo paskui jo.

15. Ir stojos: kad sēdējo už stalo namuose jo, daug muitininkų ir griešninkų sēdējo drauge su Jezum, ir su mokintiniais jo; Nes daug buvo kurie ir vaikščiojo paskui jo.

16. O regēdami mokytojai rašto ir Farizeušai, jog valgē su muitininkais ir griešninkais, sakē mokintiniams jo: Kodēl su muitininkais ir griešninkais valgo ir geria mokytojas jųsų?

17. Tai išgirdęs Jezus tarē: sveiki nereikalauja gydytojo, bet kurie ne įgali: Nes neatējau vadinti teisųjų, bet nusidējusių.

18. O mokintiniai Jono ir Farizeušai pasninkavo: ir atējo ir tarē jam: Kodēlgi mokintiniai Jono ir Farizeušų pasninkauja, o tavo mokintiniai nepasninkauja?

19. Ir tarē jiems Jezus: Ar gal sūnųs svodbos pasninkaut, kolei su jais yra jaunikis? Kaip ilgai tur su savim jaunikį, negal pasninkaut.

20. Bet ateis dienos, kad bus nuog anų atimtas jaunikis: o tada pasninkaus tose dienose.

21. Niekas neprisiuva lopą gelumbēs naujos prie rūbo palaikio, kitaip lopas naujas atima pilnumą nuog seno, ir stojas didesnis praplēšimas.

22. Ir niekas nepila jauno vyno į senus indus: nes kitaip vynas perplēš indus, ir ištekēs vynas, ir indai pages: bet vyną jauną reikia pilt į naujus indus.

23. Ir vēl stojos, kad Viešpats ējo subatoj per javus, o mokintiniai jo pradējo eiti ir skabyti varpas.

24. O Farizeušai kalbējo jam: Štai ką daro subatoj, kas neprigul?

25. Ir tarē jiemis: Niekados neskaitēt, ką darē Dovidas, kad prireikē ir išalko patsai, ir kurie su juomi buvo?

26. Kaipo įējo į namus Dievo už Abijataro vyriausio Kunigų, ir valgē duoną paguldymo, kurios neprigulējo valgyt, tiktai Kunigams: ir davē tiems, kurie su juomi buvo?

27. Ir tarē jiems: Subata yra dēl żmogaus padaryta, o ne żmogus dēl subatos.

28. O teip sūnus żmogaus yra Ponu ir ant subatos

III PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo nudžiuvusią ranką. Išrenka dvyliką. Užgēdina Parizejų bedievystę.

1. Ir vēl įējo bażnyčion: o tenai buvo żmogus turįs ranką padżiūvusią.

2. Ir tykojo jo, jei subatoj gydytų, idant jį apskųstų

3. Ir tarē żmogui turinčiam ranką padżiūvusią: Stokis viduj

4. Ir tarē jiems: Ar prigul subatoj gerai daryt, arba piktai? dūšią išgydyt, arba użmušt? O anie tylējo.

5. O paveizdējęs ant jų rūsčiai, nuliūdęs dēl aklumo širdies jų, tarē żmogui: Ištiesk ranką savo. Ir ištiesē, ir sugrążinta buvo jam ranka

6. O išēję Farizeušai tuojaus susikalbējo su Herodijonais prieš jį, kaipo jį użmuštų.

7. O Jezus su mokintiniais savo atsitolino pas marias; o didē minia iš Galilējos ir iš żydų żemēs ējo paskui jo.

8. Ir iš Jerozolimos, ir iš Idumējos, ir iš anos šalies Jordano, ir kurie apie Tyrą ir Sydoną, daugybē didē, girdēdami, ką darē, atējo pas jį.

9. Ir tarē mokintiniams savo, idant laivelį jam parēdytą turētų dēl minios, idant jį nespaustų.

10. Nes daug jų gydē, teip, jog prie jo spaudēs, idant jo dasilytētų, kurie tiktai turējo ligas.

11. O dvasios biaurios, kad jį pamatē, puldinējo prieš jį, ir šaukē, tardamos:

12. Tu esi Sūnus Dievo. Ir labai jas draudē, idant jo neapreikštų.

13. Ir użżengęs ant kalno, pavadino pas save, kuriuos pats norējo: ir atējo pas jį.

14. Ir išstatē dvyliką, idant su juomi būtų: o idant anuos siųstų apsakynēti.

15. Ir davē jiems galybę ant gydymo ligų ir išvarinējimo velnių.

16. Ir davē Simonui vardą Petras.

17. Ir Jokūbą Żebedeušo, ir Joną brolį Jokubo: ir davē jiems vardus Boanerges, tai yra: sūnųs perkūno.

18. Ir Andriejų, ir Filypą, ir Baltramiejų, ir Mateušą, ir Tamošių, ir Jokūbą Alfeušo, ir Tadeušą, ir Simoną Kananietį.

19. Ir Judošių Iskarijotą, kuris ir išdavē jį.

20. Ir atējo į namus: ir vēl

susirinko minia, teip jog negalėjo nē duonos valgyt.

21. O kad išgirdo savieji, išējo, idant jį sugautų: nes sakē; Jog iš proto išējo.

22. O rašto mokytojai, kurie buvo atēję iš Jeruzalem, sakē: Jog tur Beelzebubą: o jog per kunigaikštį velnių išvaro velnius.

23. Ir suvadinęs anuos, sakē jiems per prilyginimus: Kaipgi gal šētonas šētoną išvaryti?

24. Ir karalystē jei tarp savęs būtų nesutinkanti, negal karalystē ana stovēt.

25. Ir namai, jei tarp savęs būtų nesutinkanti, negal namai anie stovēt.

26. Šētonas jei pats prieš save keltųs, yra parskirtas ir negalēs užsiturēt, bet tur pabaigą.

27. Niekas negal galiūno šarvus namuosna įējęs išplēšti, jei pirmiaus galiūną nesurištų, o tuomet namus jo išplēš.

28. Užtiesą sakau jums, jog visi nusidējimai bus atleisti sūnums žmonių; ir bliuznyjimai, kuriais bliuznytų.

29. Bet kas bliuznytų prieš Dvasią šventąją, neturēs atleidimo ant amžių, bet bus kaltas grieko amžino.

30. Nes kalbējo: Tur dvasią biaurią.

31. Ir atējo motina jo, ir broliai: o stovēdami lauke nusiuntē pas jį vadindami aną.

32. O minia sēdējo aplinkui, ir pasakē jam: Štai tavo motina, ir broliai tavo ješko tave lauke.

33. Ir atsakydamas aniems tarē: Kas gi yra motina mano, ir broliai mano?

34. O paveizdējęs ant tų, kurie aplink jį sēdējo, tarē: Štai motina mano, ir broliai mano.

35. Nes kas darytų valią Dievo, tas brolis mano, ir sesuo mano, ir motina yra.

IV PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie sējiką. Kristus nutildo audrą ant jūrių.

1. Ir vēl pradējo mokyti prie marių: ir susirinko pas jį minia didē, teip jog įžengęs laivan sēdējo ant marių, o visa minia buvo pagal marių ant žemēs.

2. Ir mokē juos daug per prilyginimus, ir sakē aniems savo pamokslē:

3. Klausykite, štai išējo sējējas sēti.

4. O kad sējo, viena puolē prie kelio, o paukščiai dangaus atējo, ir sulesē aną.

5. O kita puolē ant uolotos vietos, kur neturējo daug žemēs: ir tuojaus išdygo, jog neturējo gilumo žemēs.

6. O kad saulē užtekējo, iš-

degino: o dēlto, jog neturējo šaknies, padžiūvo.

7. O kita puolē tarp erškiečių, ir išaugo erškiečiai, ir nusmelkē ją, ir neišdavē vaisiaus.

8. O kita puolē ant žemēs geros: ir išdavē vaisių dygstantį ir augantį; o viena atnešē trisdešimtis, kita šimtą.

9. Ir tarē: Kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso.

10. O kad pats vienas buvo, klausē jo tie, kurie su juomi buvo dvylika, apie prilyginimą.

11. Ir tarē jiems: Jumis duota yra išmanyt paslēptines Karalystēs Dievo: bet tiems, kurie yra lauke vis yra per prilyginimus.

12. Idant veizdēdami veizdētų, o neregētų: o klausydami girdētų, o neišmanytų: idant kuomet neatsigręštų, o būtų jiems atleisti nusidējimai.

13. Ir tarē jiems: Neišmanot to prilyginimo? o kaipogi išmanysite visus prilyginimus?

14. Kursai sējo, žodį sējo.

15. O tie yra kurie pagal kelio, kur sētas yra žodis, o kad išgirsta, tuojaus ateina šētonas, ir atima žodį, kuris buvo įsētas širdyse anų.

---

4. p. 12. e. *Idant veizdēdami veizdētų ir tt.* Ant pabaudimo jų *iš liuosos valios akių užmerkimo*, (šv. Mat. 13. p. 15. e.), Dievas teisingai atēmē jiems tą šviesą ir tą malonę, kurią, būtų suteikęs jų tikram atsivertimui.

16. Teipogi ir tie yra, kurie ant uolotos vietos yra pasēti: kurie kad išgirsta žodį, tuojaus aną su džiaugsmu priima.

17. O netur savyje šaknies, bet yra iki laiko: potam kad ateina suspaudimas ir persekiojimas dēl žodžio, tuojaus pasipiktina.

18. O kiti yra, kurie tarp erškiečių yra pasēti: tie yra, kurie žodžio klauso.

19. O rūpesčiai svieto, ir vilius bagotysčių, ir geiduliai kitų daiktų išdygę užtroškina žodį, ir stojas be vaisiaus.

20. O tie yra, kurie ant geros žemēs yra pasēti, kurie klauso žodžio, ir priima, ir atneša vaisių, viena trisdešimtis, kita šešiasdešimtis, o kita šimtą.

21. Ir tarē jiems: Argi žvakę įneša idant ją pastatytų po ketvirčio, arba po lovos? ar ne idant būtų pastatyta ant liktoriaus?

22. Nes nēra nieko paslēpto; kas neapsireikštų: nei stojos uždengta, bet idant ant šviesumo išeitų.

23. Jei kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso.

24. Ir tarē jiems: Veizdēkite ką klausote. Kokiu saiku seikēsite, bus jums atseikēta, ir bus jums pridēta.

25. Nes kas tur, bus jam

duota: o kas netur, ir tai, ką tur, bus jam atimta.

26. Ir tarē: Teip yra Karalystē Dievo, kaipo kad żmogus įbertų sēklą į żemę.

27. O miegotų ir keltųs naktį ir dieną, o sēkla išdygtų, ir augtų, kad jis nežino.

28. Nes żemē pati iš savęs išduoda vaisių, pirm żolę, o potam varpą, o potam pilną grūdą varpoj.

29. O kad atneša vaisius, tuojaus użleidżia piautuvą, nes piūtis atējo.

30. Ir tarē: Kam prilygįsime Karalystę Dievo? arba kokiam prieżodżiui aną palygįsim?

31. Kaip grūdas garstyčios, kuris kad yra įsētas į żemę, mażesnis yra uż visas sēklas, kurios yra żemēj:

32. O kad bus įsētas, auga ir stojas didesniumi uż visas darżo żoles; ir daro šakas didżias, teip jog uksmēje jo gal gyventi paukščiai dangaus.

33. Ir per daug tokių prilyginimų kalbējo aniems żodį, kaipo galējo klausyt.

34. O be prilyginimo nekalbējo jiems: O mokintiniams savo skyriu vis išguldē.

35. Ir tarē jiems anoj dienoj, kad jau buvo vakaras: persiirkim ant kitos šalies.

36. O paleidę minią paēmē jį teip, kaipo buvo laive: o kiti laivai buvo su juomi.

37. Ir stojos didis sujudinimas nuog vējo, ir vilnis mušē ant laivo, teip jog prisipildē laivas.

38. O jis buvo użpakalyje laivo miegąs ant priegalvio: ir pabudino jį, ir sakē jam: Mokytojau, tau nerūp, jog żųstame?

39. O atsibudęs sudraudē vēją, ir tarē marioms: Tylēkite, nutilkite; Ir paliovē vējas, ir stojos didis nutilimas.

40. Ir tarē jiems: Kodēl jųs baugi este? dar neturit tikējimo?

Ir nusigando baime didżia: ir tarē vienas kitam: Kasgi tari, tasai yra, jog ir vējas, ir marios jo klauso?

V PERSKYRIMAS.

Kristus išmeta velnių legijoną. Išgydo kraujo plūdimą ir prikelia iš numirusiųjų Jairo dukterį.

1. Ir persiyrē anašal marių į żemę Gerazenu.

2. O kad jisai išējo iš laivo, tuojaus jam użtekējo żmogus iš kapų dvasioje biaurioj.

3. Kuris gyveno grabuose, o jau negalējo jo niekas ir lenciūgais surišt.

4. Dēlto jog tankiai būdamas surištas pančiais ir lenciūgais, lenciūgus sutraukē, o pančius sulaużē, ir negalējo jį niekas nuvaldyt.

5. O visados dieną ir naktį grabuose ir kalnuose buvo, šaukdamas ir mušdamas save akmenimis.

6. Ir pamatęs Jezų ištolo, atbēgo, ir jam pasikloniojo.

7. O šaukdamas balsu didžiu tarē: Kas man ir tau Jezau Sūnau Dievo augščiausio? prisiekinu tave per Dievą, idant mane nevargintumei.

8. Nes jam sakē: Išeik dvasia biauri iš žmogaus.

9. Ir klausē jo: Koks yra vardas tavo? Ir tarē jam: Vardas mano yra: Pulkas; nes mūsų yra daug.

10. Ir meldē jį labai, idant anų nevarytų iš tos šalies.

11. O buvo ten aplink kalną didis būris kiaulių ant ganyklos.

12. Ir prašē jį dvasios sakydamos: Leisk mus į paršus, idant į anuos įeitumēm.

13. Ir tuojaus joms daleido Jezus; O išējusios dvasios biaurios, įējo į paršus: ir įsimetē su didžiu bēgimu būris iš augšto į marias, apie du tūkstančiu, ir paskendo mariose.

14. O kurie anuos ganē, pabēgo, ir pasakē mieste ir ant laukų. Ir išējo idant paregētų kas stojos.

15. Ir atējo pas Jezų: ir pamatē aną kursai buvo apsēstas, besēdintį, apvilktą, ir su gera išmintimi: ir pabūgo.

16. Ir pasakē aniems, kurie regējo, kaip stojos su tuomi, kursai velnią turējo, ir apie paršus.

17. Ir pradējo jį melsti, idant išeitų iš jų rubežių.

18. O kad įžengē laivan, pradējo jį melsti, kursai buvo nuog velnio vargintas, idant su juomi būtų.

19. Ir neprileido jo, bet tarē jam: Eik į namus savo pas tavuosius ir apsakyk aniems, kaipo didžius daiktus tau Viešpats padarē ir susimylo ant tavęs.

20. Ir nuējo ir pradējo apsakinēti Dekapoliuje, kaip jam didžius daiktus padarē Jezus: o visi stebējos.

21. O kad Jezus persikēlē laive už marių, susirinko pas jį didē minia, o buvo prieg marių.

22. Ir atējo vienas iš vyresniųjų bažnyčios vardu Jairus: o išvydęs jį puolē po kojų jo.

23. Ir meldē jį didei, tardamas: Jog duktē mano miršta. Eik uždēk ant jos ranką, idant išgydyta būtų ir gyva.

24. Ir ējo su juomi: o paskui ano ējo didē minia, ir spaudē jį.

25. O moteriškē, kuri turējo pludimą kraujo per dvyliką metų,

26. Ir daug buvo iškentējusi nuog daug gydytojų, o visus sa-

vo daiktus buvo išdavusi, ir niekur nepasigelbējo, bet dar labiaus blogyn ējo.

27. Išgirdusi apie Jezų, atējo iš užpakalio tarp minios, ir dasilytējo rūbo jo.

28. Nes sakē: Jog jei tikt dasilytēsiu rūbo jo, būsiu sveika.

29. Ir tuojaus išdžiūvo versmē kraujo jos: ir pasijuto ant kūno, jog stojos išgydyta nuog ligos.

30. O pažinęs tuojaus Jezus savyje galybę, kuri iš jo išējo, atsigręžęs ant minios tarē: kas dasilytējo rūbo mano?

31. O mokintiniai jo tarē jam: Regi minią spaudantę tave, o sakai; kas manęs dasilytējo?

32. Ir apsižvalgē aplinkui, idant pamatytų tą, kuri tai padarē.

33. O moteriškē bijodama ir drebēdama, žinodama, kas su ja stojos: priējo ir puolē prieš jį, o pasakē jam visą teisybę.

34. O jis jai tarē: Dukte, tikējimas tavo tave išgydē: eik sau pakajuj, o būk sveika nuog ligos tavo.

35. O dar jam bekalbant, atējo nuog vyresnio bažnyčios, sakydami: Jog duktē tavo numirē: ką dar bevargini mokytoji?

36. O Jezus išgirdęs žodžius, kurie buvo kalbēti, tarē vyresniamjam bažnyčios: Nesibijok: tiktai tikēk.

37. Ir neleido niekam eiti paskui savęs tiktai Petrui ir Jokūbui, ir Jonui broliui Jokūbo.

38. Ir atējo į namus vyresnio bažnyčios ir išvydo tranksmą ir verkiančius, ir didei raudojančius.

39. Ir įējęs, tarē jiems: Kodēl tranksmą darote ir verkiate: mergaitē nemirē, bet miegt.

40. Ir išjuokē jį. O jis išvaręs visus, paēmē tēvą ir motiną mergaitēs ir kurie su juomi buvo ir įējo kur mergaitē gulējo.

41. O nutvēręs už ranką mergaitēs tarē jai: Talita Kumi: Kas išsiguldo: Mergaite (tau sakau) kelkis.

42. Ir tuojaus mergaitē kēlēs ir vaikščiojo: o buvo metų dvylikos: ir stebējos didžiu stebējimu.

43. Ir prisakē aniems didei, idant niekas to nežinotų: ir tarē, idant jai duotų valgyt.

VI PERSKYRIMAS.

Kristus mokina Nazarete. Išsiunčia dvyliką Apaštalų. Peni penkis tukstančius penkiomis duonomis ir vaikščioja ant jūrių.

1. O iš ten išējęs nuējo į tēviškę savo: o paskui jo ējo mokintiniai jo.

2. O kad atējo subata, pra-

dējo bažnyčioj mokinti: o daugel anų klausydami, stebējos iš pamokslo jo, tardami: Iš kur jam tai vis? o kas tai do išmintis, kuri jam duota yra, ir tokios galybēs, kurios stojasi per jo rankas.

3. Argi tas neest dailidē? sūnus Marijos, brolis Jokūbo, ir Jozapo, ir Jūdo, ir Simono? ar nēra ir jo seserų čionai su mumis? ir piktinosi iš jo.

4. O Jezus jiems sakē: Jog neyra pranašas be garbēs, tiktai savo tēviškēj, ir savo namuose, ir tarp giminiečių savo.

5. Ir negalējo tenai padaryt nē jokio stebūklo, tiktai ne daug ligonių, uždēdamas rankas, išgydē.

6. O stebējos dēl netikējimo anų: ir apvaikščiojo miestelius aplinkui mokindamas.

7. Ir suvadino dvyliką: ir pradējo anuos po du siųsti, ir davē jiems galybę ant dvasių nečystų.

8. Ir prisakē jiems, idant ant kelio nieko neimtų, kaip tiktai lazdą, nei maišelio, nei duonos, nei pinigų čerasle.

9. Bet idant apsiautų čeverykais, o nevilktųsi dviem rūbais.

10. Ir tarē jiems: Kur norint įeisit į namus, tenai pasilikit, kolei iš ten išeisit.

11. O kurie norint jųsų nepriimtų, nei jųsų klausytų: išēję iš tenai nukratykit dulkes nuog kojų jųsų ant liūdyjimo aniems.

12. O išēję apsakinējo, idant pakūtą darytų.

13. Ir išvarinējo daug velnių, ir daug ligonių aliejum patepē ir išgydē.

14. Ir išgirdo karalius Herodas (nes vardas jo buvo apgarsintas) ir tarē: Jog Jonas Krikštytojas kēlēs iš numirusių: ir todēl stebūklai per aną stojas.

15. O kiti sakē: Jog yra Elijošium: Bet kiti tarē: Jog pranašas yra, kaip vienas iš pranašų.

16. Ką išgirdęs Herodas tarē: Jonas, kurį aš nukirtau, tas kēlēs iš numirusių.

17. Nes tas Herodas nusiuntē ir sugavo Joną, ir surišo jį kalinēj dēl Herodijados moteries Filipo brolio savo, jog aną buvo vedęs.

18. Nes Jonas sakē Herodui: Nedera tau turēt moterį brolio tavo.

19. O Herodienē tykojo ant jo: ir norējo jį užmušt, bet negalējo.

20. Nes Herodas bijojos Jono, žinodamas jį esantį vyru

---

6 p., 5 e. *Ir negalējo.* Ne dēl galybēs stokos, bet jogei nenorējo daryti stebuklų atkakliems ir netikintiems žmonēms, tokios malonēs nevertiems.

teisu ir šventu: ir sergējo jį, o klausydamas jo, daug darē, ir su noru klausydavo jo.

21. O kad diena patogi atsitiko, Herodas dienoj użgimimo savo pritaisē večiariją kunigaikščiams, ir šimtininkams, ir vyresniems Galilējos.

22. O kad įējo duktē anos Herodijados ir šokinējo, ir pamēgo Herodui ir drauge sēdintiems: tarē Karalius mergaitei: Prašyk nuog manęs, ko nori, o duosiu tau.

23. Ir prisiekē jai: Jog ką tikt prašysi, duosiu tau, norint pusę karalystēs mano.

24. Kuri išējusi, tarē motinai savo: Ko prašysiu? O ana tarē: Galvos Jono Krikštytojo.

25. Ir kad tuojaus pas Karalių skubindamasi įējo, prašē tardama: Noriu idant tuojaus man duotumei ant bliudo galvą Jono Krikštytojo.

26. Ir nuliudo Karalius: dēl prisiegos, ir dēl drauge sēdinčių, nenorējo jos nuliudinti.

27. Bet nusiuntęs budelį, liepē atnešt galvą jo ant bliudo. Ir nukirto jį kalinēje.

28. Ir atnešē galvą jo ant bliudo: ir atidavē ją mergaitei, o mergaitē atidavē ją motinai savo.

29. Ką išgirdę mokintiniai jo, atējo ir paēmē kūną jo: ir padējo aną į grabą.

30. Ir susiēję Apaštalai pas Jezų, apsakē jam vis, ką padarē ir ką mokino.

31. Ir tarē jiems: Eikite nuošaliai, ant vietos pūstos, o atsilsēkit truputį. Nes daug buvo kurie ateidavo, ir atgalios eidavo, jog neturējo laiko valgyt.

32. Ir įžengę laivan atsitolino į vietą pūstą nuošaliai.

33. Ir regējo anuos atsitolinančius, ir daug pažino, ir susibēgo tenai pēsti iš visų miestų, ir pralenkē juos.

34. O išējęs Jezus išvydo didžią minią: ir pasigailējo anų, jog buvo kaip avįs neturinčios piemenies, ir pradējo anuos daug daiktų mokinti.

35. O kad jau buvo vēla valanda, prisiartino mokintiniai jo, tardami: Tuščia ta vieta yra, o valanda jau praējo.

36. Atleisk anuos, idant nuēję į artimus sodžius ir miestelius, pirktų sau valgius, kuriuos valgytų.

37. O atsakydamas tarē jiems: Duokite jųs aniems valgyt. Ir tarē jam: Nuēję pirkime už du šimtu grašių duonos: o duosim aniems valgyt.

---

20. e. *Ir sergējo jį.* Gynē nuo Erodijados žabangų; žmonių bijodams nenorējo jį nužudyti. Erodijada bet nesiliovē persekiojus pranašą ir savo kerštą per dukterį įvykdē.

38. Ir tarē jiems: Kiek turit duonos? Eikit ir paveizdēkit. O dasižinoję pasakē: Penkiatą ir dvi žuvi.

39. Ir liepē jiems pasodint visus eiliomis ant žalios žolēs.

40. Ir sēdcs eiliomis, po šimtą, ir po penkias dešimtis.

41. O ēmęs penkiatą duonos, ir dvi žuvi: paveizdējęs į dangų, pašlovino, ir laužē duoną, ir davē mokintiniams savo, idant padētų prieš anuos: ir žuvi dvi visiems padalino.

42. Ir valgē visi, ir pasisotino.

43. Ir surinko atlaikus, trupučių dvylika pintinių pilnų, ir iš žuvių.

44. O buvo, kurie valgē, penki tūkstančiai vyrų.

45. Ir tuojaus liepē mokintiniams savo sēsti į laivą, idant pirm jo pasiskubintų į Betsaidą už marių, iki kolei jisai atleistų žmones.

46. O atleidęs anuos, nuējo melstis ant kalno.

47. O kad vēlu buvo, viduj marių buvo laivas, o jis pats vienas ant žemēs.

48. O regēdamas, jog anie nuvargo irklais dirbdami (nes vējas buvo priešingas aniems), o apie ketvirtą sargybą nakties, atējo pas anuos vaikščiodamas viršu marių, ir norējo juos pralenkti.

49. O anie pamatę jį vaikščiojantį viršu marių, dūmojo, jog baidyklē yra, ir sušuko.

50. Nes visi regējo jį, ir nusigando. O tuojaus kalbējo su jais, ir tarē jiems: Turēkit viltį, aš esmi: nesibijokit.

51. Ir įžengē pas anuos į laivą, ir nutilo vējas. Ir tuodidžiaus patįs terp savęs stebējosi.

52. Nes neišmanē apie duoną: jog širdis anų buvo apjakusi.

53. O kad persiyrē, atējo į žemę Genezaret: ir kraštop privažiavo.

54. O kad išējo iš laivo, tuojaus jį pažino.

55. Ir apibēgę visą aną šalį, pradējo nešti neįgalinčius su lovomis, kur girdējo jį esantį.

56. O kur tiktai atējo į miestelius, arba į sodžius, arba miestus, dējo ligonius ant ulyčių, ir meldē jį, idant norint krašto rūbo jo dasilytētų: o kurie tik dasilytējo jo, sveiki stojos.

VII PERSKYRIMAS.

Kristus išbara parizejus, Išgydo Kananietēs dukterį, teipgi kurčią ir nebylį žmogų.

1. Ir susiējo pas jį Farizeušai, ir nekurie mokytojai rašto, kurie buvo atėję iš Jeruzalem.

2. O regēdami nekuriuos iš mokintinių jo valgančius duoną

rankomis visotimēmis, tai yra nemazgotomis, išpeikē.

3. Nes Farizeušai ir visi żydai nevalgo, jei tankiai nepraustų rankų; użlaikydami įstatymą vyresniųjų

4. Ir iš turgaus, jei nenusipraustų, nevalgo: ir kitų daug daiktų yra, kurie aniems yra paduoti ant użlaikymo, plovimai kubkų ir taurelių, ir indų varinių, ir lovų.

5. Ir klausē jį Farizeušai ir rašto mokytoj i: Kodēl mokintiniai tavo neapsieina pagal įstatymo senųjų, bet valgo duoną visotimēmis rankomis?

6. O jisai atsakydamas tarē jiemis: Gerai apie jus veidmainius pranašavo Izajošius, kaip yra parašyta: Žmonēs tie lūpomis mane garbina, bet širdis anų tolima yra nuog manęs.

7. Bet dovanai mane garbina, mokydami pamokslus ir įstatymus żmonių.

8. Nes apleizdami prisakymą Dievo, laikote įstatymus żmonių, plovimą krużelių: ir kitų daug daiktų tiems lygių darote.

9. Ir tarē jiems: Labai niekinat prisakymą Dievo, idant įstatymą jųsų użlaikytumēt.

10. Nes Maiżiešius tarē: šēnavok tēvą tavo, ir motiną tavo. Ir: Kas keiktų tēvą arba motiną, tegul smerčiu miršta.

11. O jųs sakote: Jei żmogus tartų tēvui arba motinai, korban (kas išsimano dovana): kokia norint bus nuog manęs, naudinga bus tau.

12. Ir neleidżiate jam daugiaus nieko daryt tēvui savo arba motinai.

13. Paniekindami żodį Dievo per savo įstatymą, kurį pramanēt: ir kitų tokių daug daiktų tiems lygių darote.

14. O suvadinęs atgal minią, tarē jiems: Klausykite manęs visi, o išmanykit.

15. Nēra nējokio daikto paviršiais żmogaus įeinančio į aną, kursai jį galētų sutepti; bet daiktai, kurie išeina iš żmogaus, anie yra, kurie sutepa żmogų.

16. Jei kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso.

17. O kad į namus įējo nuog minios, klausē jį mokintiniai jo apie prilyginimą.

18. Ir tarē jiems: Teipogi ir jųs neišmintingi este? Neišmanote; jog kas iš viršaus į żmogų įeina, negal jo sustepti?

19. Nes neįeina į jo širdį, bet į pilvą eina, ir išeigon išeina iškuopdamas visus valgius?

20. Ir tarē: kas išeina iš żmogaus, tai sutepa żmogų.

---

7 p, 7 e. *Pamokslus ir įstatymus.* Žiurēk patēmijimus šv. Mat. 16, p. 8, 11 e.

21. Nes iš vidaus iš širdies žmonių išeina piktos dūmos, svetmoterystēs, paleistuvystēs, žmogżudystēs.

22. Vagystēs, gobējimai, piktybēs, apjieškojimas, begēda, akis pikta, bliuznyjimas, puikybē, neišmintis.

23. Visi tie pikti daiktai iš vidaus išeina, ir sutepa żmogų.

24. O kēlęs iš tenai, nuējo ant rubežių Tyro ir Sydono: o įējęs namuosna nenorējo, idant kas žinotų, o użsislēpt negalējo.

25. Nes tuojaus kaip išgirdo apie jį moteriškē, kurios duktē turējo dvasią nečystą, įējo ir puolē po kojų jo.

26. Nes buvo moteriškē iš pagonų gimimo iš Syrofenicijos: ir meldē jį, idant velnią išvarytų iš dukteres jos.

27. Kursai jai atsakē: Leisk pirmiaus pasisotinti sūnums: Nes negeras yra daiktas, atimt nuog sūnų duoną, o pamest šunims.

28. O ana atsakē, ir tarē jam: Teip yra, Viešpatie, nes ir šunyčiai ēda po stalo trupučius sūnų.

29. Ir tarē jai: Dēl tos kalbos, eik, išējo velnias iš dukteres tavo.

30. O kad nuējo į namus savo: rado dukterį gulinčią ant lovos, o velnią išējusį.

31. O vēl įšējęs iš rubežių Tyro, atējo per Sydoną pas marias Galilējos, per vidurį rubežių Dekapoleos.

32. Ir atvedē pas jį kurtinį ir nebylį: o meldē jį, idant ant ano użdētų ranką.

33. O paēmęs jį nuošaliai nuog minios, įdējo pirštus savo į ausis jo: o nuspiovęs dasilytējo liežuvio jo.

34. O paveizdējęs į dangų, atsidūksējo, ir tarē jam: Efeta, tai yra: atsidaryk.

35. Ir tuojaus atsidarē ausis jo, ir atsirišo ryšis liežuvio jo, ir kalbējo gerai.

36. Ir prisakē aniems, idant niekam nesakytų. Bet kuo daugiaus jisai użdraudinējo, tuo toli daugiaus apsakinējo.

37. Ir tuo didžiaus stebējos, tarydami: Gerai vis padarē: ir kurtinius padarē, jog girdi, ir nebylius, jog kalba.

VIII PERSKYRIMAS.

Kristus peni keturis tukstančius. Sugrąžina regējimą aklam žmogui. Praneša apie savo kančią.

1. Anose dienose teipogi kad minia didē buvo, o neturējo ką valgytų, suvadinęs mokintinius savo, tarē jiems:

2. Gailu man minios: nes štai tris dienas jau pasiliekt su manim, o netur ką valgyt.

3. O jei atleisiu anuos alkanus į namus jų, pails ant kelio: nes nekurie iš jų ištolo atējo.

4. Ir atsakē jam mokintiniai jo: Iš kur kas anuos galēs duona pasotinti čionai girioj?

5. Ir klausē jų: Kiek turite duonų? Kurie pasakē: Septynetą.

6. Ir liepē miniai sēstis ant žemēs. O ēmęs septynetą duonų, dēkavojimą darydamas, laužē ir davē mokintiniams savo, idant padētų jiems: ir padējo miniai.

7. Turējo ir žuvelių maž ką, ir anąs pašlovino, ir liepē padēti jiems.

8. Ir valgē, ir buvo pasotinti, ir surinko, kas liko, trupučių septynis pintinius.

9. O buvo tų, kurie valgē, apie keturius tūkstančius ir atleido anuos.

10. O tuojaus įžengęs į laivą su mokintiniais savo, atējo į šalis Dalmanuta.

11. Ir išējo Farizeušai, ir pradējo su juomi susiklausinēt, geizdami nuog jo ženklo iš dangaus, gundindami jį.

12. O atsidūksējęs dvasioje tarē: Kodēl ta giminē jieško ženklo? Užtiesą sakau jums, jei bus duotas ženklas tai giminei.

13. O atleidęs anuos, vēl įžengē į laivą, ir persiyrē už marių.

14. Ir užmiršo paimti duoną: ir neturējo su savim laive, kaip tikt vieną duoną.

15. Ir įsakē aniems tardamas: Dabokitēs, ir saugokitēs, nuog raugo Farizeušų ir rūkšties Herodo.

16. Ir dūmojo sakydami vienas kitam: Jog duonos neturim.

17. Ką pažinęs tarē jiems Jezus: Ką dūmojat, jog duonos neturit? Dar nepažįstat, nei išmanot? dar turit širdį jųsų apjakusią?

18. Akis turēdami neregit, ir ausis turēdami negirdit? Nei atmenat?

19. Kad penketą duonų laužiau ant penkių tūkstančių: Kiek surinkot pintinių pilnų trupučiais? Tarē jam, dvyliką.

20. O kad septynias duonas ant keturių tūkstančių: Kiek surinkote pintinių trupučių? Ir tarē jam, septynis.

21. Ir tarē jiems: Kaipogi dar neišmanote?

22. Ir atējo į Betsajidą: ir atvedē pas jį aklą, ir meldē, idant jo dasilytētų.

23. O nutvēręs ranką aklojo, išvedē jį už miestelio: o spiovęs ant akių jo, kad uždējo rankas savo, klausē jo, jei kiek tiek regētų?

24. O jisai veizdēdamas tarē: Matau žmones, kaipo medžius vaikščiojančius.

25. Potam vēl uždējo rankas ant akių jo: ir pradējo regēti, ir išgydytas buvo, teip, jog regējo vis aiškiai.

26 Ir pasiuntē jį į namus jo, tardamas: Eik namuosna savo: o jei užeisi į miestelį, niekam nesakyk.

27. Ir išējo Jezus ir mokintiniai jo į miestelius Cezarejos Pilypo: o keliuje klausē mokintinių savo, tardamas jiems: Kuomi sako mane esantį žmonēs?

28. Kurie jam atsakē, tardami: Jonu Krikštytoju, kiti Elijošium, o kiti kaipo vienu iš pranašų.

29. Tada jiems tarē: O jųs kuomi sakot mane esant? Atsakydamas Petras tarē jam: Tu esi Kristus.

30. Ir uždraudē anuos, idant apie jį niekam nesakytų.

31. Ir pradējo anuos mokinti, jog reikia, idant sūnus žmogaus daug kentētų: ir būtų paniekintas nuog vyresniųjų kunigų, ir nuog mokytojų rašto, ir būtų užmuštas, o po trijų dienų keltųs iš numirusių.

32. O kalbējo aiškiai žodį. Ir paēmęs jį Petras, pradējo bart jį.

33. O jisai atsigręžęs, o paveizdējęs ant mokintinių savo, sudraudē Petrą, tardamas: Eik paskui manęs šētone, nes neišmanai kas yra Dievo, bet kas yra žmonių.

34. O suvadinęs minią su mokintiniais savo, tarē jiems: jei kas nor paskui manęs eiti, tegul pats savęs užsigina, o tegul ima kryžių savo, ir tegul seka mane.

35. Nes kas norētų užlaikyt dūšią savo; pražudys ją. O kas pražudytų dūšią savo dēl manęs ir Evangelijos, užlaikys aną.

36. Nes ką padēs žmogui, norint visą svietą nupelnytų, o patiotą dūšiai savo apturētų?

37. Arba kokią duos žmogus atmainą už dūšią savo?

38. Nes kas užsigēdētų manęs ir žodžių mano tarp tos giminēs svetmoteraujančios ir griešnos: užsigēdēs jo ir sūnus žmogaus, kad ateis šlovēje tēvo savo su Aniolais šventais.

39. Ir tarē jiems: Užtiesą sakau jums: jog yra nekurie iš tų, kurie čionai stov, kurie neragaus smerties, iki kolei išvys karalystę Dievo ateinant galybēje.

IX PERSKYRIMAS.

Kristaus persimainymas. Jis išmeta nebylę dvasią, mokina nusižeminimo ir saugojimosi papiktinimo.

1. O po šešių dienų paēmē Jezus Petrą, ir Jokūbą, ir Joną, ir užvedē anuos vienus ant kalno augšto nuošaliai, ir persimainē po akių jų.

2. O rūbai jo stojos skaistųs, ir labai balti kaipo sniegas, kokių negal dažytojas ant žemēs išbaltint.

3. Ir pasirodē jiems Elijošius su Maižiešiumi; Ir kalbējo su Jezu.

4. O atsakydamas Petras, tarē Jezui: Rabbi, gerai mums čionai būti; ir padarykim tris gyvenimus, tau vieną, o Maižiešiui vieną, ir Elijošiui vieną.

5. Nes nežinojo ką kalbējo; nes buvo išsigandę baimēje.

6. Ir stojos debesis, kursai anuos uždengē; ir atējo iš debesies balsas, tardamas: Tas yra sūnus mano mieliausis, klausykit jo.

7. O tuojaus apsižvalgę neregējo nieko daugiaus, tiktai Jezų su savim.

8. O kad nužengē nuog kalno, prisakē aniems, idant niekam nesakytų, ką regējo; iki kada kelsis iš numirusių sūnus žmogaus.

9. Ir užlaikē žodį savyje, klauzdami tarp savęs, kas būtų, kad iš numirusių kelsis?

10. Ir klausē jo tardami: Ką tada Farizeušai ir rašto mokytojai sako, jog pirmiaus tur ateiti Elijcšius?

11. Kursai atsakydamas, tarē jiems: Elijošius atējęs pirmiaus vis pataisys: o kaip yra parašyta apie sūnų žmogaus, idant daug nukentētų, ir būtų paniekintas.

12. Bet sakau jums: jog ir Elijošius atējo (ir padarē jam ką tikt norējo), kaipo yra apie aną parašyta.

13. O kad atējo pas savo mokintinius, išvydo didę minią aplink anuos, ir mokytojus rašto besiklausinējančius tarp savęs.

14. O tuojaus išvydę visi žmonēs Jezų, stebējos ir išsigando, o pribēgę sveikino jį.

15. Ir klausē jų: Apie ką tarp savęs klausinējate?

16. O atsakydamas vienas iš minios, tarē: Mokytojau, atvedžiau pas tave sūnų mano, kursai tur dvasią nebylę:

17. Kuri, kur tikt ji užpuola, daužo jį, o jis seilējasi, ir griežia dantimis, o džiūsta. Ir sakiau mokintiniams tavo, idant ją išvarytų, o negalējo.

18. Kursai jiems atsakydamas, tarē: O gimine netikinti, koleigi su jumis būsiu? kolei jus kęsiu? atneškit jį pas mane.

19. Ir atnešē jį: O kad jį pamatē, tuojaus pradējo dvasia jį tąsyti; o parpuolęs ant žemēs, voliojos seiliodamasi.

20 Ir pasiklausē tēvą jo: Kaip senas laikas yra, nuog kurio jam teip prisitiko? O anas tarē: Nuog jaunystēs.

21. Ir tankiai blaškydavo jį į ugnį ir į vandenį, idant jį nužudytų. Bet jei gali, gelbēk mus pasigailējęs mūsų.

22. O Jezus tarē jam: Jei gali tikēti, visi daiktai yra ga-

limi tikinčiam.

23. O tuojaus pavadinęs tēvas vaiką, su ašaromis tarē: Tikiu, Viešpatie; gelbēk netikējimą mano.

24. O regēdamas Jezus, jog minia susibēgo, sudraudē dvasią nečystą, tardamas jai: Kurtine ir nebyle dvasia, aš tau liepiu, išeik iš jo: o daugiaus neįeik į aną.

25. O sušukusi ir didei jį suplēšusi, išējo iš ano, ir stojos kaipo numiręs, teip, jog daug iš jų kalbējo: Jog numirē.

26. O Jezus nutvēręs ranką jo, pakēlē jį, ir kēlēs.

27. O kad įējo į namus, mokintiniai jo klausē jį nuošaliai: Kodēl męs išvaryt anos negalējom?

28. Ir tarē jiems: Ta veislē nējokiu būdu išeiti negal, kaip tikt per maldą ir pasnikavimą.

29. Ir iš ten išēję, ējo per Galilēją, o nenorējo idant kas žinotų.

30. O savo mokintinius mokē ir tarē jiems: Jog sūnus žmogaus bus išduotas į rankas žmonių, ir užmuš jį, o užmuštas kelsis trečioj dienoj.

31. Bet anie neišmanē žodžio; o bijojos jo pasiklaust.

32. Ir atējo į Kafarnaum. Kurie kad namuose buvo, klausē jų: Ką kalbējote keliuje?

33. Bet anie tylējo; nes keliuje buvo kalbēję, kas iš anų būtų didesnis?

34. O sēdęs pavadino dvyliką, ir tarē jiems: Jei kas nori būti pirmiausiu, bus iš visų paskučiausiu, ir tarnu visų.

35. Ir paēmęs vaikelį, pastatē jį tarp anų, kurį apkabinęs, tarē jiems:

36. Kas norint iš tokių mažutēlių vieną priims vardan mano, mane priima; o kas norint mane priima, ne mane priima, bet tą, kursai mane siuntē.

37. Atsakē jam Jonas; tardamas: Mokytojau, regējome nekurį vardan tavo išvarinējantį velnius, kursai nevaikščioja paskui mūsų, ir užgynēm jam.

38. O Jezus tarē: Nedrauskite jį. Nes nei vieno nēr, kuris darytų stebūklus vardan mano, o galētų veikiai piktai kalbēti apie mane.

39. Nes kas norint neyra prieš jus, su jumis yra.

40. Nes kas norint jums duotų gerti kubką vandenio, vardan mano, jog este Kristaus, užtiesą sakau jums, nenustos mokesčio savo.

41. O kas norint papiktintų vieną iš tų mažutēlių tikinčių į mane; geriaus jam, idant būtų užkabintas akmuo girnų ant kaklo jo, ir būtų įmestas į marias.

42. O jei ranka tavo piktintų tave, atkirsk aną, geriaus

yra tau įeiti į gyvenimą lušam, ne kaip turint abi ranki, eit į pragarą, į ugnį neužgęsamą.

43. Kur kirminas anų nemiršta, o ugnis negęsta.

44. O jei tave piktina koja tavo, atkirsk aną; geriaus tau yra įeit raišam į gyvenimą amžiną, ne kaip turint abi koji, būt įmestam į pragarą ugnies neužgęsamos.

45. Kur kirminas anų nemiršta, o ugnis negęsta.

46. O jei tave piktina akis tavo, išlupk aną: geriaus yra tau vienakiam įeit į Karalystę Dievo, neg abi aki turint, būt įmestu į pragarą ugnies.

47. Kur kirminas anų nemiršta, o ugnis negęsta.

48. Nes kiekvienas bus ugnimi sūdytas: o kiekviena apiera bus druska apsūdyta.

49. Gera yra druska; bet jei druska nebus sūra, kuomi aną pasūdysit? Turēkit savyje druską, o tarp savęs turēkit pakajų.

X PERSKYRIMAS.

Moterystē yra nepaardoma. Turtingųjų pavojus. Zebedējaus sūnų išdidųs norai. Aklam žmogui sugrąžintas regējimas.

1. O iš ten kēlęs, atējo ant rubežių žydų žemēs, už Jordano, ir susiējo vēl pas jį minios; ir mokē anas vēl kaip buvo papratęs.

2. O priēję Farizeušai klausē jo: Jei dera vyrui apleist moterį? gundindami jį.

3. O jisai atsakydamas, tarē jiems: Ką jums prisakē Maižiešius?

4. Kurie tarē: Maižiešius daleido gromatą atiskirimo parašyt, ir apleisti.

5. Kuriems atsakydamas Jezus tarē: Dēl kietumo širdies jųsų parašē jums tą prisakymą.

6. Bet nuog pradžios sutvērimo, vyriškį ir moteršikę sutvērē anuos Dievas.

7. Todēl apleis žmogus tēvą savo ir motiną, o glausis prie moteries savo.

8. Ir bus du viename kūne. O taip jau ne du yra, bet vienas kūnas.

9. Ką tada Dievas suglaudē, tegul žmogus neskiria.

10. O namuose vēl mokintiniai jo klausē jį apie tą patį daiktą.

11. Ir tarē jiems: Kas norint apleistų moterį savo, o kitą paimtų, svetmoterystēs dasileidžia prieš aną.

12. O jei moteriškē apleistų vyrą savo, o už kito nutekētų, svetmoterauja.

13. Ir atnešē pas jį mažutēlius, idant jų dasilytētų. O mokintiniai draudē atnešančius

14. Kuriuos kad išvydo Jezus, pasirūstavo, ir tarē jiems:

Leiskite kūdikēliams eiti pas mane, o neužginkite aniems, nes tokių yra karalystē Dievo.

15. Užtiesą sakau jums: Kas norint nepriims Karalystēs Dievo, kaipo mažutēlis, neįeis į aną.

16 O apkabindamas anuos, ir dēdamas ant jų rankas, šlovino anuos.

17. O kad išējo ant kelio, pribēgęs nekursai, puolęs ant kelių prieš jį, klausē jo: Mokytojau geras, ką darysiu, idant apturēčiau gyvenimą amžiną.

18 O Jezus jam tarē: Kodēl mane vadini geru? niekas negeras, tiktai vienas Dievas.

19. Prisakymus moki? Nesvetmoterauk; Neužmušk: Nevogk; Nekalbek neteiso liūdijimo; Nedaryk apgavimo; Sēnavok tēvą tavo ir motiną.

20. O anas atsakydamas tarē jam: Mokytojau, vis tai užlaikiau nuog jaunystēs mano.

21. O Jezus paveizdējęs ant ano, numylējo jį, ir tarē jam: Vieno tau netenka: Eik, ką tiktai turi, parduok, o duok ubagams, o turēsi skarbą danguje: o ateik, sek mane.

22. Kursai užsismūtijęs, iš žodžio, paējo nuliūdęs, nes turējo daug turtų.

23. O apsižvelgęs Jezus, tarē mokintiniams savo: Kaip vargiai, kurie turi pinigus, įeis karalystēn Dievo?

24. O mokintiniai nusigando iš žodžių jo. Bet Jezus vēl atsakydamas, tarē jiems: Vaikeliai, kaip yra sunku, kurie viltį tur piniguose, įeit karalystēn Dievo!

25. Pigiaus yra verbliūdui pereit per adatos ausį, neg turtingam įeiti karalystēn Dievo.

26. Kurie tuo daugiaus stebējos, kalbėdami patįs tarp savęs: Ir kas-gi gal būt išganytas?

27. O Jezus paveizdējęs ant anų, tarē: Pas žmones yra negalimas daiktas, bet ne pas Dievą: nes pas Dievą, vis yra galima.

28. Ir pradējo jam Petras kalbēti: Štai męs vis palikom, o nuējom paskui tavęs.

29. O Jezus atsakydamas, tarē: Užtiesą sakau jums; nei vieno nēra, kursai apleistų namus, arba brolius, arba seseris, arba tēvą, arba motiną, arba vaikus, arba dirvas dēl manęs ir dēl Evangelijos,

30 Kursai šimteropai tiek negautų dabar šiame laike, namų, ir brolių, ir seserų, ir motinų, ir vaikų, ir dirvų, su persekiojimais, o būsiančiame amžiuje, gyvenimo amžino.

---

10. p. 18. e. *Niekas negeras.* Pats iš savęs ir savo butybēje tik vienas Dievas yra geras; žmogus teipgi gal buti geras, bet, vien tik dalyvaudamas iš Dievo gerumo.

31. O daug pirmųjų bus paskutiniais, o paskutinių pirmais.

32. Ir buvo keliuje eidami į Jeruzalem, o Jezus ējo pirm anų, ir stebējos: o paskui eidami bijojos. Ir paēmęs vēl dvyliką, pradējo aniems sakyti, kas ant jo ateiti turējo.

33. Jog štai einam į Jeruza lem, o sūnus żmogaus bus išduotas vyriausiems kunigų, ir mokytojams rašto, ir vyresniems, ir apsūdys jį ant smerties, ir išduos jį pagonims.

34. Ir apjuoks jį, ir spiaudys ant jo, ir plaks jį, ir użmuš jį, o trečioj dienoj kelsis iš numirusių.

35. Ir atējo jop Jokūbas ir Jonas sūnųs Zebedeušo, tardami: Mokytojau, norime, idant ko tikt prašysim, padarytumei mums.

36. O jis aniems tarē: Ko norite, idant jums padaryčia?

37. Ir tarē: Duok mums, idant sēdētumēm vienas po dešinēs tavo, o antras po kairēs tavo, garbēj tavo.

38. O Jezus jiems tarē: Nežinote, ko prašote. Galite gerti kieliką, kurį aš geriu? arba būti apkrikštytais krikštu, kuriuomi aš esmi krikštytas?

39. O anie jam atsakē: Galime. O Jezus jiems tarē: Kieliką tiesa, kurį aš geriu, gersite, ir krikštu, kuriuomi aš esmi krikštytas, būsit krikštyti:

40. Bet sēdēti po dešinēs mano, arba po kairēs, ne mano yra daiktas duot jums, bet kuriems yra sugatavota.

41. O išgirdę dešimtis, pradējo rūstauti ant Jokūbo, ir ant Jono.

42. O Jezus suvadinęs anuos, pasakē jiems: żinote, jog tie, kurie regiasi turēti valdżią ant giminių, viešpatauja ant anų: o-vyriausiejei anų, tur galybę ant jų.

43. Bet ne teip yra tarp jųsų; bet kas norint norētų būti didesniu, bus tarnu jųsų:

44. O kas norint tarp jųsų norētų būti pirmu, bus tarnu visų.

45. Nes ir sūnus żmogaus, neatējo, idant jam būtų tarnauta, bet idant tarnautų, ir duotų dūšią savo ant atpirkimo už daugio.

46. Ir atējo į Jerichą; o kad jisai išējo iš Jericho, ir mokintiniai jo, ir minia didē; sūnus Timeušo Bartimeušas aklas, sēdējo pagal kelio elgētaudamas.

47. Kursai išgirdęs, jog yra Jezus Nazarenskas, pradējo šaukt ir sakyt: Jezau, sūnau Dovido, susimilk ant manęs.

48. Ir daug jų draudē jį, idant tylētų. O anas tuo daugiaus šaukē: Sūnau Dovido, susimilk ant manęs.

49. O Jezus apsistojęs liepē jį pavadinti. Ir pavadino aklą,

kalbēdami jam: Būk geros dūmos, kelkis, vadina tave.

50. Kursai pametęs rūbą savo, kēlęs atējo pas jį.

51. Ir atsakydamas Jezus, tarē jam: Ko nori, idant tau padaryčia? o aklas tarē jam: Mokytojau, idant regēčia.

52. O Jezus jam tarē: Eik, tikējimas tavo tave sveiku padarē. O tuojaus praregējo, ir ējo keliuje paskui jo.

XI PERSKYRIMAS.

Kristus įjoja į Jeruzalem ant asilyčios. Prakeikia nevaisingą fygos medį. Išmeta iš bažnyčios perkančius ir parduodančius.

1. O kad arti buvo Jerozolimos, ir Betanijos, pagal kalno Alyvos, nusiuntē du mokintiniu savo,

2. Ir tarē jiems: eikit į miestelį, kuris yra prieš jus, o tuojaus tenai įėję rasite asilaitį pririštą, ant kurio dar nē vienas nesēdējo žmogus; atriškit aną, ir atveskite.

3. O jei kas jums tartų: Ką darote? Pasakykit, jog reika lauja jo viešpats, o tuojaus jį atleis čionai.

4. O nuēję rado asilaitį pririštą pas vartus, lauke ant dvikelio, ir atrišo jį.

5. O nekurie iš anų, kurie tenai stovējo, sakē jiems: Ką darote atrišdami asilaitį?

6. Kurie tarē jiems, kaipo buvo įsakęs jiems Jezus; ir atleido jiems.

7. Ir atvedē asilaitį pas Jezų; ir uždējo ant jo rūbus savo, ir užsēdo ant jo.

8. O daug iš jų klojo rūbus savo ant kelio; o kiti šakas kirto nuog medžių, ir klojo ant kelio.

9. O kurie pirmu ējo, ir kurie paskui sekē, šaukē tardami: Hozanna;

10. Pagirtas kuris eina vardan Viešpaties: Pagirta, kuri eina, karalystē tēvo mūsų Dovido: Hozanna ant augštybių.

11. Ir įējo Jerozolimon į bažnyčią; o vis apveizdējęs, kad jau buvo vakaro valanda, išējo į Betaniją su dvyliku.

12. O antroj dienoj, kad išējo iš Betanijos, išalko.

13. O išvydęs ištolo fygos medį turintį lapus, atējo, jei ką kartais rastų ant jos. O atējęs prie jos, nieko nerado, tikt lapus; nes nebuvo laikas fygoms.

14. O atsakydamas tarē jiems: Tegul jau daugiaus ant amžių niekas iš tavęs nevalgo vaisiaus. Ir girdējo mokintiniai jo.

15. Ir atējo į Jeruzalem. O įējęs Bažnyčion, pradējo varyt parduodančius bažnyčioj; ir stalus pinigmainių, ir krases tų, kurie karvelius pardavinējo,

išvertē.

16. Ir neleido idant kas nėštų indą per bažnyčią.

17. O mokē, tardamas jiems: Argi neyra parašyta, jog namai mano, namai maldos bus vadinti visomis giminēms? O jųs padarēt anuos lindyne razbaininkų.

18. Ką išgirdę vyriausi kunigai, ir rašto mokytojai, jieškojo, kaip jį užmuštų. Nes bijojos jo: ir visa minia stebējos iš pamokslo jo.

19. O kad buvo vakaras, išeidavo iš miesto.

20. O anksti praeidami išvydo, fygos medį nudžiūvusį iš šaknių.

21. O Petras atminęs, tarē jam: Rabbi, štai fygos medis, kurį prakeikei, padžiūvo.

22. O Jezus atsakydamas tarē jiems: Turēkit tikējimą Dievo.

23. Užtiesą sakau jums, jog kursai norint tartų tam kalnui: Pasikelk, o įsimesk į marias, o neabejotų širdyje savo, bet tikētų, jog stosis, ką tikt sakytų, stosis jam.

24. Dēlto sakau jums, vis ką tikt melzdamiesi prašote, tikēkit, jog apturēsit, ir stosis jums.

25. O kad atsistosit ant maldos, atleiskit, jei ką turit prieš ką, idant ir tēvas jųsų, kuris yra danguose, atleistų jums nusidējimus jųsų.

26. Bet jei jųs neatleisit: nei Tēvas jųsų, kursai danguje yra, atleis jums nusidējimus jųsų.

27. Ir atgal atējo Jerozolimon. O kad vaikščiojo po bažnyčią, prisiartino jop vyriausieji kunigai, ir rašto mokytojai, ir vyresni;

28. Ir tarē jam: Iš kokios tai galybēs darai? ir kas tau davē tą valdžią, idant tai darytumei?

29. O Jezus atsakydamas, tarē jiems: Pasiklausiu ir aš jųs vieno žodžio, o atsakykite man; o pasakysiu jums iš kokios valdžios tai darau.

30. Krikštas Jono, iš dangaus, ar iš žmonių buvo? atsakykit man.

31. O anie dūmojo savyje, tardami: Jei pasakysim: Iš dangaus, tars: Kodēl tada netikējot anam?

32. Jei pasakysim: iš žmonių, bijomēs žmonių. Nes visi turējo Joną, jog buvo tikrai pranašas.

33. O atsakydami tarē Jezui: Nežinome. O Jezus atsakydamas tarē jiems: Nei aš jums pasakysiu, kokia galybe tai darau.

XII PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie vyndarżį ir ūkininką. Ciesoriaus tiesos ant mokesčių. Saducējai użgēdinti. Pirmas prisakymas. Našlēs pinigēliai.

1. Ir pradējo jiems kalbēti per prilyginimus: Žmogus įsodino vynyčią, ir aptvērē tvoru, ir įkasē spaustuvus, o išbudavojo bokštą, ir pasamdē ją artojams, ir toli išvażiavo.

2. O ant laiko nusiuntē tarną pas artojus, idant nuog artojų imtų iš vaisiaus vynyčios.

3. Kurie nutvērę jį sumušē, ir atleido tuščią.

4. Ir vēl nusiuntē pas anuos kitą tarną: ir tam galvą pramušo, ir išgēdino.

5. Ir vēl kitą nusiuntē, ir tą użmušē: ir kitų daug; nekuriuos sumušdami, o kitus użmušdami.

6. Dar tada turēdamas vieną sūnų mieliausį; ir tą paskučiausį nusiuntē pas anuos, tardamas: Jog bijosis sūnaus mano.

7. O artojai tarē viens kitam: Tasai yra tēvainis; Eikit, użmuškim jį; o tēviškē bus mūsų.

8. Ir sugavę jį, użmušē: ir išmetē iš vynyčios.

9. Ką-gi tada viešpats vynyčios padarys? Ateis, ir išżudys artojus, o vynyčią atduos kitiems.

10. Nei rašto to skaitēt: Akmuo, kurį atmetē budavojanti, tas stojos galva kampo.

11. Nuog Viešpaties tai stojos, o yra stebūklingu daiktu akįse mūsų.

12. Ir jieškojo jį sugaut: bet bijojos minios; nes suprato, jog apie anuos tą prilyginimą pasakē. Ir palikę jį, nuējo.

13. Ir nusiuntē pas jį nekuriuos iš Farizeušų, ir iš Herodijonų, idant jį kalboje sugautų.

14. Kurie atėję tarē jam: Mokytojau, żinome, jog teisus esi, o nē ant vieno neatboji, nes neveizdi ant żmonių veido, bet tiesoj kelią Dievo mokai; dera duoti mokestį Ciesoriui, ar neduosim?

15. Kursai pażinęs kytrybę anų, tarē jiems: Kodēl mane gundinate? Atneškite man pinigą, idant paregēčia.

16. O anie jam atnešē. Ir tarē jiems: Keno tai yra veidas, ir parašas? Tarē jam: Ciesoriaus

17. Ir atsakydamas Jezus tarē jiems: Atiduokit tada, kas yra Ciesoriaus, Ciesoriui; o kas yra Dievo, Dievui. Ir stebējos iš to.

18. Ir atējo pas jį Seduceušai, kurie sako jog nēra prisikēlimo iš numirusių; ir klausēs jo tardami:

19. Mokytojau, Maiżiešius mums parašē, jog jei keno bro

lis numirtų, ir paliktų moterį, o vaikų nepaliktų, idant brolis jo paimtų moterį jo, ir prikeltų sēklą broliui savo.

20. Buvo tada septyni broliai; o pirmas paēmē moterį, ir numirē nepalikęs sēklos.

21. Ir paēmē aną antras, ir numirē: O nei tas nepaliko sēklos: teipo-gi ir trečias.

22. Ir teip aną paēmē septyni: o nepaliko sēklos, paskučiausiai po visų numirē ir moteriškē.

23. Ant atsikēlimo tada, kad prisikels iš numirusių, kurio iš tų bus moteriškē? nes septyni aną turējo už moterį?

24. O Jezus atsakydamas tarē jiems: Beg ne dēlto klystat, jog neišmanote rašto, nei galybēs Dievo?

25. Nes kad kelsis iš numirusių, nei ves, nei už vyro tekēs, bet yra kaip Aniolai Danguose.

26. O ape numirusius, jog tur keltis iš numirusių, neskaitēt knygose Maižiešiaus, kaipo jam Dievas prie krūmo sakē tardamas: Aš esmi Dievas Abraomo, ir Dievas Izaoko, ir Dievas Jokūbo.

27. Ne numirēlių yra Dievas, bet gyvųjų. Jųs tada labai klystate.

28. Ir priējo vienas iš Mokytojų rašto, kuris girdējo anuos kalbančius, o regēdamas, jog aniems gerai atsakē, pasiklausē jo, kuris yra iš visų pirmiausis prisakymas?

29. O Jezus jam atsakē: Jog iš visų pirmiausis yra prisakymas: Klausyk Izraeliau, Viešpats Dievo tavo, vienas yra Dievas.

30. O mylēsi Viešpatį Dievą tavo, iš visos širdies tavo, ir visos dūšios tavo, ir iš visos dūmos tavo, ir iš visos sylos tavo. Tas yra pirmas prisakymas.

31. O antras yra lygus tam: Mylēsi artimą savo, kaipo pats save. Ant to nēra kito didesnio prisakymo.

32. Ir tarē jam mokytojas rašto: Gerai mokytojau, tiesą pasakei, jog vienas yra Dievas, o nēra kito prieš jį.

33. O idant būtų mylētas iš visos širdies, ir iš visos dūmos, ir iš visos dūšios, ir iš visos sylos: ir mylēti artimą, kaip pats save: daugiaus yra už visas deginamas dovanas ir apieras.

34. O regēdamas Jezus, jog išmintingai atsakē, tarē jam: Netoli esi nuog karalystēs Dievo. Ir nedrįso jau daugiaus niekas jo klausti.

35. O Jezus atsakydamas tarē, mokydamas bažnyčioj: Kaip sako Rašto mokytojai, jog Kristus yra sūnumi Dovido?

36. Nes pats Dovidas sako

per Dvasią šventą: Tarē Viešpats Viešpačiam mano, sēskis po dešinēs mano, kolei padēsiu neprietelius tavo suolēliu kojų tavo.

37. Pats tada Dovidas, vadina jį Viešpačiu: O iškur-gi yra sūnumi jo? O didē minia nuoširdžiai klausē jo.

38. Ir sakē jiems pamoksle savo: Sergēkitēs nuog mokytojų rašto, kurie nor ilguose rūbuose vaikščiot, ir būti sveikinti ant turgaus.

39. Ir sēdēt ant pirmųjų krasių bažnyčiose, ir pirmas vietas ant večerių.

40. Kurie prarįja namus našlių, po uždanga ilgos maldos: Tie apturēs sunkesnį sūdą.

41. O sēdēdamas Jezus prieš skarbnyčią, veizdējo kaip minia metē pinigus skarbnyčion: o daug bagočių daugel metē,

42. O atējusi viena našlē ubagē, įmetē du smulkiu pinigēliu, kurie daro ketvirtį.

43. O suvadinęs mokintinius savo tarē jiems: Užtiesą sakau jums, jog ta našlē ubagē daugiaus įmetē už visus, kurie metē skarbnyčion.

44. Nes visi iš to, kas jiems atliko, metē, o ta iš savo neturtēs, vis ką turējo įmetē, visą pasipenējimą savo.

XIII PERSKYRIMAS.

Kristus pranašauja apie bažnyčios sugriovimą ir apie ženklus, kurie pranoks sūdo dieną.

1. O kad ējo iš bažnyčios, tarē jam vienas iš mokintinių jo: Mokytojau, veizdēk koki akmenįs ir kokios budavonēs?

2. O atsakydamas Jezus tarē jam: Matai tuos visus didžius pastatymus? Nepaliks akmuo ant akmenio, kursai nebūtų išgriautas.

3. O kad sēdējo ant kalno alyvos prieš bažnyčią, klausē jo skyriu Petras ir Jokūbas, ir Jonas, ir Andriejus;

4. Pasakyk mums, kada tai stosis? ir koksai ženklas bus, kad tai vis prasidēs pildytis?

5. O atsakydamas Jezus, pradējo jiems kalbēt: Veizdēkit, idant kas jųs neapgautų.

6. Nes daug ateis vardan mano tardami, jog aš esmi: ir daugel apjieškos.

7. O kad išgirsite kariones ir paskelbimą, apie kariones nenusigąskit. Nes reikē idant tai stotųs, bet dar ne galas.

8. Nes kelsis giminē prieš giminę, ir karalystē prieš karalystę; ir bus vietomis sudrebējimai žemēs, ir badai: Tai pradžia sopulių.

9. O jųs dabokit patįs save. Nes jus išduos į rodas, ir muš jus bažnyčiose, o prieš vyres-

nius, ir prieš karalius dēl manęs statyti būsit, dēl liūdijimo aniems.

10. O reikia, idant pirmiaus visoms giminēms būtų apsakyta Evangelija.

11. O kad jus vadžios išduodami, nedūmokit pirmu, ką kalbētumēt, bet kas jums bus duota anoj valandoj, tai kalbēkit: Nes ne jųs este kurie kalbate, bet Dvasia šventa.

12. Ir išduos brolis brolį ant smerties, o tēvas sūnų; ir kelsis sūnųs prieš gimdytojus, ir użmuš anuos.

13. Ir būsite pas visus neapykantoj dēl vardo mano. Bet kas iškęs iki galo, tas bus išganytas.

14. O kad išvysit biaurumą išnaikinimo stovintį, kur nepridera, kas skaito tegul išmano, tada kurie yra żydų żemēje, tegul bēga ant kalnų.

15. O kas bus ant stogo, tegul neżengia į namus, nei eina, idant ką paimtų iš namų savo.

16. O kursai bus ant lauko, tegul atgalios negrįšta paimt rūbą savo.

17. Bet bēda neščioms ir żindančioms anose dienose.

18. O melskitēs, idant nebūtų żiemoj.

19. Nes dienos anos tokiais bus suspaudimais, kokių nebuvo nuog pradżios sutvērimo, kurį sutvērē Dievas, iki šiolei, nei būs.

20. Ir jeigu Viešpats nebūtų patrumpinęs dienų; nējoks kūnas nebūtų użlaikytas; bet dēl išrinktųjų, kuriuos paskyrē, patrumpino dienas.

21. O tuomet jei kas jums sakytų: Štai čionai yra Kristus, štai tenai; netikēkite.

22. Nes kelsis neteisi Kristai; ir neteisi pranašai; ir darys żenklus, ir prajovus ant apjieškojimo, jei galētų būti, ir išrinktųjų.

23. Jųs tada veizdēkit: Štai jums vis apsakiau.

24. Bet anose dienose po suspaudimo ano, użtems saulē ir mēnuo neišduos šviesybēs savo.

25. Ir żvaigżdēs iš dangaus nupuls, o galybēs, kurios yra ant dangų, pasikrutįs.

26. O tuomet išvys sūnų żmogaus ateinantį debesįse su didżia galybe, ir su šlove.

27. O tuomet nusiųs aniolus savo, ir surinks išrinktuosius savo nuog keturių vējų, nuog viršaus żemēs, iki viršaus dangaus.

28. O nuog fygos medżio mokinkitēs prilyginimo. Kad jau šaka jos sprogsta, ir lapus išleidżia, pażįstate jog arti yra vasara.

29. Teip ir jųs, kad išvysi-

te, jog tai stosis, žinokit, jog arti yra duręse.

30. Užtiesą sakau jums, jog nepraeis ta giminē, pakol vis tai stosis.

31. Dangus ir žemē praeis, bet żodżiai mano nepraeis.

32. O apie dieną aną arba valandą, nē vienas nežino, nei Aniolai danguj, nei sūnus, tiktai Tēvas.

33. Veizdēkit, jauskit, o melskitēs, nes nežinot kada laikas bus.

34. Kaipo žmogus, kuris tolyn išvažiavęs, paliko namus savo; ir davē tarnams savo valdžią ant kiekvieno darbo, ir vartininkui įsakē idant jaustų.

35. Jauskite tada (nes nežinot, kuomet Viešpats namų pareis: iš vakaro, arba pusiau nakties, arba kad gaidžiai gieda, arba rytmete).

36. Idant staigu atējęs nerastų jus miegančius.

37. O ką jums sakau, visiems sakau: Jauskite.

---

13. p. 32. *Nei sūnus.* Ne dēlto, idant Dievo Sūnus visiškai sūdo dienos nežinotų, bet, teip pasakē, juogei jis jos nežino kaipo mūsų mokintojas, tai yra nežino teip, idant mus apie tai galētų mokinti, nesant mums reikalo apie ją žinoti, kada bus.

XIV PERSKYRIMAS.

Kristaus kentējimo istorijos pirma dalis.

1. O po dviejų dienų buvo Pascha (velykos) ir prieskienios, ir jieškojo vyriausieji kunigai ir mokytojai rašto, kaip jį vyliumi sugautų ir užmuštų.

2. Nes kalbējo: Ne ant šventēs, idant kartais nestotųs maištas tarp žmonių.

3. O kad buvo Betanijoj namuose Simono raupuoto, ir už stalo sēdējo, atējo moteriškē turinti indelį iš aliabastro su mostimi spikonardo brangio: o sukūlusi aliabastrą išliejo ant jo galvos.

4. Ir buvo nekurie, kurie rūstinos patįs savyje, ir sakē: Kam-gi tas išgaišinimas mosties stojos?

5. Nes galējo ta mostis būt parduota brangiaus ne kaip už tris šimtus grašių, ir atduota ubagams. Ir murmējo ant jos.

6. O Jezus tarē: Duokit jai pakajų, kodēl jai darot nuobodą? gerą darbą padarē ant manęs.

7. Nes ubagus visados pas savęs turite; ir kada norēsit, galite jiems gerai daryt; bet mane ne visados turite.

8. Ką turējo tą padarē: pasiskubino patepti kūną mano ant palaidojimo.

---

14. p. 1e. *Prēskienēs*, t. y. nerauginṭų duonų šventē.

9. Užtiesą sakau jums: Kur norint bus apsakyta Evangelija ta ant viso svieto, ir ką ta padarē, bus apsakyta, dēl atminimo jos.

10. O Judošius Iskarijotas, vienas iš dvylikos, nuējo pas vyriausius kunigus, idant jį aniems išduotų.

11. Kurie išgirdę prasidžiugo: ir pažadējo jam duoti pinigus, ir jieškojo kaipo jį patogio meto išduotų.

12. Ir pirmoj dienoj prieskienių, kad Pascha apieravojo, tarē jam mokintiniai: Kur nori idant eitumēm, ir pritaisytumēm, idant valgytumei Paschą?

13. Ir nusiuntē du iš mokintinių savo, ir tarē jiems: Eikite į miestą: ir susitiks su jumis žmogus nešąs indą su vandeniu, eikit paskui jo.

14. O kur norint įeis, pasakykit vyresniam namų, jog mokytojas sako. Kur yra mano atilsis, kur valgyčiau Paschą su mokintiniais mano?

15. O jisai parodys jums didį vakarininką parēdytą: Ir tenai pritaisykit mumis.

16. Ir nuējo mokintiniai jo, ir atējo į miestą, ir atrado kaip jiems apsakē, ir parēdē Paschą.

17. O kad vakaras buvo, atējo su dvyliku.

18. O kad anie sēdējo, ir valgē, tarē Jezus: Užtiesą sakau jums, jog vienas iš jųsų išduos mane, kuris valgo su manim.

19. O anie pradējo smūtytis, ir sakyt jam kiekvienas, begne aš?

20. Kuris tarē jiems: vienas iš dvylikos, kursai su manim pamirkia ranką į bliūdą.

21. O sūnus žmogaus tiesa eina, kaip yra apie aną parašyta: bet bēda tam žmogui, per kurį sūnus žmogaus bus išduotas; geriaus buvo jam, idant būtų neužgimęs anas žmogus.

22. O kad anie valgē, paēmē Jezus duoną; ir pašlovinęs laužē, ir davē jiems, ir tarē: Imkite, tai yra kūnas mano.

23. O paēmęs kieliką, dēkavojimą padaręs, davē jiems, ir gērē iš jo visi,

24. Ir tarē jiems: Tas yra kraujas mano naujo įstatymo, kuris už daugel bus išlietas.

25. Užtiesą sakau jums, jog jau negersiu iš to vaisiaus vyno medžio, iki anos dienos, kad aną gersiu naują karalystēj Dievo.

26. O padēkavojimą atkal bēję išējo ant kalno alyvos.

27. Ir tarē jiems Jezus: Visi pasipiktįsit iš manęs šią naktį; jog parašyta yra: Ištiksiu piemenį, o išsiblaškįs avįs.

28. Bet kad kelsiuos iš numirusių, pasiskubįsiu pirm jųsų į Galilēją.

29. O Petras jam tarē: Norint visi pasipiktintų iš tavęs, bet ne aš.

30. Ir tarē jam Jezus: Užtiesą sakau tau, jog tu šiandieną šioje naktyje, pirm neg gaidys du kartu pragys, tris kartus manęs užsigįsi.

31. O anas daugiaus kalbējo: Norint reiktų man ir numirti su tavim, neužsigįsiu tavęs. Teipogi ir visi kalbējo.

32. Ir atējo į sodžių, kurio vardas Getsemani. Ir tarē mokintiniams savo: Sēdēkit čionai, pakol pasimelsiu.

33. Ir paēmē su savim Petrą, ir Jokubą, ir Joną, ir pradējo gąstytis ir silvartauti.

34. Ir tarē jiems: Nuliūdusi yra dūšia mano iki smerties. Pasilikit čionai, ir jauskite.

35. O mažai ką paējęs, puolē ant žemēs; ir meldēs; idant valanda, jei gal būti, praeitų nuog jo.

36. Ir tarē: Abba, Tēve, tau visi daiktai yra galimi, perkelk nuog manęs tą kieliką. Bet ne ką aš noriu, bet ką tu.

37. Ir atējo, ir rado anuos miegančius, ir tarē Petrui: Simonai, miegti? negalējai jausti vieną valandą?

38. Jauskite, o melskitēs, idant neįeitumēt į pagundinimą. Dvasia tiesa yra stropi, bet kūnas silpnas.

39. Ir vēl paējęs meldēs, tuos pačius žodžius kalbēdamas.

40. O sugrįžęs, rado anuos vēl bemiegančius (nes akys jų buvo apsunkintos) o nežinojo, ką jam atsakyt.

41. Ir atējo trečią kartą, o tarē jiems: Miegokite jau, ir ilsēkite. Gana; atējo valanda: Štai bus išduotas sūnus žmogaus į rankas griešninkų.

42. Kelkitēs, eikime: Štai kuris mane išduos, arti yra.

43. O dar jam bekalbant, atējo Judošius Iskarijotas, vienas iš dvylikos, o su juomi didē minia su kalavijais, ir su vezdais, nuog vyriausiųjų kunigų, ir nuog mokytojų rašto, ir vyresniųjų.

44. O buvo davęs jiems išduotojas jo ženklą, tardamas: Kurį tiktai pabučiuosiu, tasai yra, imkite jį, o veskite apvaizdei.

45. O kad atējo, tuojaus jop priējęs, tarē: Sveikas būk, mokytojau: ir pabučiavo jį.

46. O anie rankomis jį nutvērē, ir sugavo jį.

47. O vienas nekursai iš tų, kurie stovējo, ištraukęs kalavi-

---

30. e. *Du kartu pragįs*, Gaidys gieda du kartu per naktį: pirmą kartą apie pusiaunaktį ir antrą kartą vēliaus, laike *gaidžiogyste* vadinamame. Apie šitą *gaidžiogystę* kalbējo Jezas ir delto kiti evangēlistai apie pirmą nepaminējo.

ją, ištiko tarną augščiausio kunigo, ir nukirto jam ausį.

48. O Jezus atsakydamas tarē jiems: Kaip ant piktadējo išējot su kalavijais, ir su vezdais, sugaut mane?

49. Kasdieną būdavau pas jus bažnyčioj mokydamas, o nenutvērēt mane. Bet idant išsipildytų raštas.

50. Tada mokintiniai jo, apleidę jį, visi pabēgo.

51. O nekuris jaunikaitis ējo paskui jo, apdengtas prastyra ant nuogo kūno, ir nutvērē jį.

52. Bet jisai numetęs prastyrą, nuogas pabēgo nuog anų.

53. Ir atvedē Jezų pas vyriausį kunigą; o susiējo visi kunigai, ir mokytojai rašto ir vyresni.

54. O Petras ējo paskui jo ištolo, iki vidaus priangio augščiausio kunigo, ir sēdējo su tarnais pas ugnį, ir šildēsi.

55. Bet vyriausiejei kunigai, ir visa roda jieškojo prieš Jezų liūdyjimo, idant jį ant smerties išduotų, o nerado.

56. Nes daug prieš jį neteisiai liūdijo; bet liūdijimai buvo nesutinkanti.

57. O nekurie kēlę neteisiai liūdijo prieš jį, tardami:

58. Jog girdējom męs jį kalbantį: Aš sugriausiu bažnyčią tą padarytą rankomis, o už trijų dienų kitą ne rankomis padarytą pastatysiu.

59. Ir nebuvo sutinkąs jų liūdijimas.

60. O kēlęs viduj augščiausis kunigas klausē Jezaus tardamas: Nieko neatsakai ant to, ką tau anie užmētinēja?

61. Bet jisai tylējo, ir nieko neatsakē. Vēl jo klausē augščiausis kunigas, ir tarē jam: Tu esi Kristus sūnus Dievo pašlovinto?

62. O Jezus jam tarē: Aš esmi; ir išvysite sūnų žmogaus sēdintį po dešinēs galybēs Dievo, ir ateinantį su debesimis dangaus.

63. O augščiausis kunigas perplēšęs rūbus savo tarē: Kam-gi dar reikalaujam liūdininkų?

64. Girdējote bliuznijimą, kas jums regiasi? kurie visi apsūdijo jį, kaltu būti smerties.

65. Ir pradējo nekurie ant jo spiaudyti, ir uždengti veidą jo, ir mušti jį kumščiomis, ir kalbējo: Pranašauk: o tarnai plaštakomis mušē jį.

66. O kad Petras buvo priangēj žemai, atējo viena iš tarnaičių augščiausio kunigo.

67. O regēdama jog Petras šildēsi, paveizdējusi ant jo tarē: Ir tu buvai su Jezu Nazarensku?

68. O anas užsigynē tardamas: Nei žinau, nei išmanau, ką sakai. Ir išējo laukan prieš priangį, o gaidys pragydo.

69. O vēl kad jį paregējo tarnaitē, pradējo sakyt tiems, kurie aplinkui stovējo: Jog tas iš anų yra.

70. O anas vēl użsigynē. O vēl po mażos valandos tie kurie tenai stovējo, sakē Petrui: Tikrai iš anų esi: Nes ir Galiljetis esi.

71. O anas pradējo keiktis ir prisiegotis: Jog nepażįstu to żmogaus, apie kurį sakote.

72. O tuojaus antrą kartą gaidys pragydo. O atminęs Petras ant żodżio, kurį jam buvo sakęs Jezus: Primiaus neg gaidys du kartu pragys, użsigįsi manęs tris kartus. Ir pradējo verkti.

XV PERSKYRIMAS.

Kančios istorijos tolymesnē tąsa.

1. Ir tuojaus anksti susikalbēję vyriausieji kunigai, su vyresniais ir su mokytojais rašto, ir su visu susirinkimu, surišę Jezų nuvedē, ir padavē Pilotui.

2. Ir klausē jo Pilotas: Tu esi Karalius żydų? O jisai atsakydamas, tarē jam: Tu sakai.

3. Ir skundē ant jo vyriausieji kunigai dēl daug daiktų.

4. O Pilotas vēl klausē jo tardamas: Nieko neatsakai? veizdēk kaip didżiuose daiktuose tave skundżia.

5. O Jezus nieko daugiaus neatsakē; teip jog Pilotas stebējos.

6. O ant šventēs buvo papratęs jiems vieną kalinį išleisti, kurio norint prašytų.

7. Ir buvo kuris vadinosi Barabošiumi; kursai su vaidininkais buvo kalinēj, kursai maište użmušē żmogų.

8. O kad įējo minia, pradējo prašyti, kaip jiems visados darydavo.

9. O Pilotas jiems atsakē, ir tarē: Norite, išleisiu jums karalių żydų?

10. Nes żinojo, jog jį vyriausi kunigai buvo išdavę iš neapykantos.

11. Bet vyresnieji kunigai perkalbējo minią, idant jiems geriaus išleistų Barabošių.

12. O Pilotas vēl atsakydamas, tarē jiems: Ką tada norit padarysiu karaliui żydų?

13. O anie vēl šaukē: Nukryżiavok jį.

14. O Pilotas aniems sakē: Ką tečiaus piktą padarē? O anie tuo didżiaus šaukē: Nukryżiavok jį.

15. O Pilotas norēdamas żmonēms įtikti, išleido aniems Barabošių, o Jezų nuplaktą padavē, idant būtų nukryżiavotas.

16. O kareiviai įvedē jį į priangį rotušios, ir suvadino visą pulką.

17. Ir apvilko jį purpura, ir

uždējo ant jo nupynę erškiečių vainiką.

18. Ir pradējo sveikinti jį: Būk sveikas Karaliau žydų.

19. Ir mušē nendre galvą jo; ir spiaudē ant jo; o klaupdami ant kelių, kloniojos jam.

20. O kad jį išjuokē, nuvilko purpurą nuog jo, ir apvilko jį rūbais jo, ir išvedē jį, idant nukryžiavotų jį.

21. Ir privertē nekurį prošalį einantį Simoną Cirenietį, iš sodžiaus einantį, tēvą Aleksandro ir Rufo, idant neštų kryžių jo.

22. Ir atvedē jį ant vietos Golgota: Kas išsiguldo vieta kaukuolių.

23. Ir davē jam gerti vyną su mirra, ir nepriēmē.

24. O kad nukryžiavojo jį, pasidalijo rūbais jo, mezdami apie anuos burtas, kas ką turējo imti.

25. O buvo trečia valanda; ir nukryžiavojo jį.

26. Ir buvo aprašas kaltēs jo parašytas: Karalius Žydų.

27. O su juomi nukryžiavojo du piktadēju, vieną po dešinēs, o kitą po kairēs jo.

28. Ir išsipildē raštas, kursai sako: ir su piktadējais yra paskaitytas.

29. O prošalį einanti bliuznijo ant jo, judindami galvas savo, ir tardami: štai tau! kuris sugriauni bažnyčią Dievo, ir trijose dienose vēl išstatai.

30. Išgelbēk patsai save nužengdamas nuog kryžiaus.

31. Teipo-gi ir vyriausieji kunigai apjuokdami, vienas kitam su mokytojais rašto kalbējo: kitus išgelbējo, o patsai save išgelbēt negal.

32. Tegul dabar Kristus Karalius Izraeliaus nužengia nuog kryžiaus, idant regētumēm ir įtikētumēm. Ir kurie su juomi buvo nukryžiavoti, išjuokē jį.

33. O kad buvo valanda šešta, stojos tamsybē, ant visos žemēs, iki valandos devintos.

34. O devintoj valandoj, sušuko Jezus balsu didžiu tardamas: Eloi, Eloi, lammazabachtani: kas išsiguldo: Dieve mano, Dieve mano, kodēl mane apleidai?

35. O girdēdami, nekurie aplinkui stovinti, tarē: Štai, Elijošių vadina.

36. O atbēgęs vienas, ir pripildęs kempinę uksusu, ir uždējęs ant nendrēs, padavē jam gerti, tardamas: Leiskite, veiz-

---

15 p. 25 e. *Trečia valanda.* Pagal senąjį skaičių diena skirstosi į keturias dalis; kiekviena dalis turējo vardą nuo tos valandos, nuo kurios prasidēdavo: pirma, trečia, šešta ir devinta. Mųsų Viešpats buvo nukryžiavotas mažkiek prieš vidudienį, neišējus da *trečiai valandai*, bet, prisiartinant jau *šeštai*.

dēkim, jei ateis Elijošius, idant jį nuimtų.

37. O Jezus šaukdamas balsu didžiu, numirē.

38. Ir uždanga bažnyčios pusiau perplyšo nuog viršaus iki apačios.

39. O šimtininkas, kursai prieš stovējo, jog teip šaukdamas numirē, tarē: Tikrai tas žmogus buvo Sūnumi Dievo.

40. Buvo teipo-gi ir moteriškēs ištolo veizdinčios, tarp kurių buvo Marija Magdalena, ir Marija Jokūbo mažesnio, ir Jozapo motina, ir Saliomē.

41. Ir kad buvo Galilējoj, paskui jo vaikščiojo, ir tarnavo jam; ir kitų daug, kurios vienu kartu su juomi atējo į Jeruzalem.

42. O kad jau vakaras stojos, (nes buvo diena prirēdimo, kuri yra prieš Subatą).

43. Atējo Jozapas iš Arimatejos viežlyvas rodos ponas, kursai teipo-gi laukē karalystēs Dievo. Ir drąsiai įējo pas Pilotą, ir prašē kūną Jezaus.

44. O Pilotas stebējos, jei būtų jau numiręs. O pavadinęs šimtininką, klausē jo, jei būtų jau numiręs.

45. Ir ištyręs nuog šimtininko, dovanojo kūną Jozapui.

46. O Jozapas nusipirkęs prastyrę, ir nuēmęs jį įvyniojo į prastyrę, ir padējo jį į grabą, kursai buvo iškaltas uoloj, ir užrito akmenį ant durių grabo.

47. O Marija Magdalena, ir Marija Jozapo veizdējo, kur buvo padētas.

XVI PERSKYRIMAS.

Kristaus prisikēlimas ir užžengimas į dangų

1. O kad praējo subata, Marija Magdalena, ir Marija Jokūbo, ir Salomē nusipirko kvepiančių mostių, idant atējusios pateptų Jezų.

2. O labai anksti vienoj dienoj subatų atējo prie grabo, saulei jau užtekējus.

3. Ir kalbējo tarp savęs: Kas mums atris akmenį nuog durių grabo?

4. O pažvelgusios išvydo atristą akmenį. Nes buvo labai didis.

5. O įējusios į grabą, išvydo jaunikaitį sēdintį po dešinēs, apvilktą rūbu baltu, ir nusigando.

6. Kursai tarē joms: Nenusigąskit: Jieškote Jezaus Nazarensko nukryžiavoto; kēlēs, nēra čionai, štai vieta, kur buvo jis padētas.

16- p. 2.e. *Saulei jau užtekējus.* Josda prieš šviesą kēlēsi, pas grabą eitų, bet saulē jau buvo užtekējus, kada ten atējo. Arba, tą išsireškimą imant kaipo prilyginimą, saulē čion žeklintų mūsų Viešpatį Jezų Kristų, saulę teisybēs, kuris prieš jų atējimą buvo jau prisikēlęs.

7. Bet eikite, pasakykit mokintiniams jo, ir Petrui, jog pirm jųsų nueis į Galileą; tenai jį pamatysite, kaip jums pasakē.

8. O anos išējusios, nuog grabo pabēgo, nes apēmē anas drebējimas, ir išgąstis; o nē vienam nieko nesakē, nes bijojos.

9. O kēlęs anksti pirmoj dienoj subatos, pasirodē Marijai Magdalenai, iš kurios buvo išvaręs septynis velnius.

10. Ana nuējusi apsakē tiems, kurie su juomi būdavo, verkiantiems ir raudojantiems.

11. O anie išgirdę, jog gyvas yra, ir jog buvo nuog jos regētas, netikējo.

12. O potam pasirodē dviem iš anų einantiems, kitoniškame paveiksle, einantiems į sodžių.

13. O anie atēję apsakē kitiems; nei jiems tikējo.

14. Paskučiausia aniems vienuolikui sēdintiems už stalo pasirodē ir pabarē netikējimą anų, ir užkietējimą širdies; jog tiems, kurie jį regējo iš numirusių prisikēlusį, netikējo.

15. Ir tarē jiems: Eidami po visą svietą, apsakinēkit Evangeliją visokiam sutvērimui.

16. Kas įtikēs ir bus apkrikštytas, bus išganytas; o kas neįtikēs, bus paskandintas.

17. O kurie įtikēs, tuos seks tie ženklai: Vardan mano velnius išvarys; naujais liežuviais kalbēs.

18. Žalčius ims, ir norint ką marinantį gertų, jiems neiškadįs. Ant negalinčių uždēs rankas, o bus jiemis gerai.

19. O Viešpats Jezus potam kaip aniems pasakē, paimtas yra į dangų, ir sēd' po dešinēs Dievo.

20. O anie išēję apsakinējo visur; o Viešpats padējo ir patvirtino žodį per ženklus sekančius.

Šventa Jezaus Kristaus Evangelija pagal šv. Lukošiu.

Šventas Lukošius gimē Antijokijoje, Sirijos sostapilēje. Pagal užsiēmimą jis buvo gydytojas; kaip kurie senieji raštininkai mini jį teip-gi buvus gabiu teplioriumi. Jį atvertē šv. Paulius. Jis pastojo jo mokiniu, jo kelionių draugu ir Evangelijos apsakinējime jo sandarbininku. Jis parašē Evangeliją graikiškai apie į dvidešimt ketvirtus metus po mūsų Viešpaties į Dangų Užžengimui.

I PERSKYRIMAS.

Pradējimas iščioje Jono Krikštytojo ir Kristaus. Apsilankymas ir giesmē Palaimintos Mergelēs. Krikštytojo užgimimas ir Zakarijo giesmē.

1. Kadangi daug tokių norējo aprašyti historiją apie daiktus, kurie pas mus išsipildē:

2. Kaipo padavē mumis, kurie nuog pradžios patįs regējo, ir buvo tarnais kalbos.

3. Regējos ir man, kursai nuog pradžios visus daiktus rūpiai ištyriau, patogiai tau aprašyti, geriausis Teofiliau,

4. Idant pažintumei teisybę tų žodžių, kurių esi išmokintas.

5. Buvo dienose Herodo Karaliaus žydų žemēs, kunigas nekursai vardu Zacharijošius, iš eilios Abijošiaus, o moterē jo iš dukterų Aarono, o vardas jos Elzbieta.

6. O buvo abudu teisiais akyse Dievo, vaikščiojanti visuose prisakymuose, ir nusiteisinimuose Viešpaties be papeikimo.

7. O neturējo anie sūnaus, dēlto jog Elzbieta buvo nevaisinga, o abu buvo paējusiu dienose savo.

8. O stojos, kad tarnavo kunigystei iš prigulējimo eilios savo akyse Dievo,

9. Pagal būdo kunigystēs, išējo per burtas, idant darytų rūkymą, įējęs į bažnyčią Viešpaties.

10. O visa daugybē žmonių

---

1 p. 5 e. Iš eilēs Abijošiaus, t.y. iš tarnavimo bažnyčioje eilēs; kuri tuomet išpuolē Abijos šeimynai. Iš Dovido surēdymo (I Paral. 24 p.) Aarono giminē buvo padalyta į dvidešimt keturias šeimynas, iš kurių aštunta buvo Abijos; nuo jo paējo Zakarijas ir jam tada išpuolē jo tarnavimo savaitē. *Eilē* iš graikiško paprastai dedasi vietoje tarnavimo *dienos*, bet čionai ji reiškia *visos savaitēs* tarnavimą.

buvo lauke besimeldanti valandoj rūkymo.

11. Ir pasirodē jam Aniolas Viešpaties, stovįs po dešinei altoriaus rūkymo.

12. Ir nusigando Zacharijošius išvydęs, ir puolē ant jo baimē.

13. Ir tarē jam Aniolas: Nesibijok, Zacharijošiau, nes išklausyta yra malda tavo; o moterē tavo Elzbieta pagimdys tau sūnų, ir pramįsi vardą ano Jonas:

14. O turēsi tu linksmybę ir džiaugsmą, ir daugel jų linksmįsis iš užgimimo jo.

15. Nes bus didis po akių Viešpaties, ir vyno ir gērymo stiprio negers, ir bus Dvasia šventa pripildytas dar żyvate motinos savo.

16. O daug sūnų Izraeliaus atvers pas Viešpatį Dievą jų.

17. O jisai pirmiaus ateis pirm jo, dvasēj ir galybēj Elijošiaus; idant atgręžtų širdis tēvų sūnump, o netikinčius ant išminties teisųjų, idant sutaisytų Viešpačiam žmones tobulus.

18. Ir tarē Zacharijošius Aniolui: Iš kur tai žinosiu? nes aš esmi senas, o moterē mano paējusi yra dienose savo.

19. O atsakydamas Aniolas, tarē jam: Aš esmi Gabrijelius, kursai stoviu prieš Dievą; o esmi siųstas, idant tau pasakyčiau, ir tą gerą naujieną tau praneščiau.

20. O štai būsi tylįs, nei galēsi kalbēt iki dienos, kurioj tai stosis, dēlto, jog netikējai żodžiams mano, kurie išsipildys laike savo.

21. O żmonēs laukē Zacharijošiaus; ir stebējos, jog jis užtruko bažnyčioj.

22. O kad išējo, negalējo jiems kalbēti; ir pažino, jog regējimą buvo matęs bažnyčioj. O jisai pamojo aniems, ir pasiliko nebyliu.

23. Ir stojos, kad išsipildē dienos tarnavimo jo, nuējo į namus savo.

24. O po tų dienų pastojo Elzbieta motē jo, ir slēpēs per penkis mēnesius tardama:

25. Jog man teip Viešpats padarē dienose, kuriose paveizdējo, idant atimtų užgēdinimą mano tarp žmonių.

26. O šeštame mēnesyje nusiųstas buvo nuog Dievo Aniolas Gabrijelius į miestą Galilējos, kuriam vardas Nazaret,

27. Pas Pana pavinčiavotą vyrui, kurio vardas buvo Jozapas, iš namų Dovido, o vardas Panos Marija.

28. Ir įējęs pas ją Aniolas tarē: Būk pasveikinta mylistos pilna, Viešpats su tavim, pagirta tu tarp moterų.

29. Kuri, kad išgirdo, išsi-

gando iš jo kalbos, ir dūmojo koksai tai būtų pasveikinimas.

30. Ir tarē jai Aniolas: Nesibijok Marija, nes atradai malonę pas Dievą.

31. Štai pradēsi żyvate, ir pagimdysi sūnų, o pramįsi vardą jo Jezus.

32. Tasai bus didis, o sūnumi Aukščiausio bus vadintas; Ir duos jam Viešpats Dievas sostą Dovido tēvo jo; Ir karaliaus namuose Jokūbo ant amżių,

33. O karalystēs jo nebus galo.

34. O Marija tarē Aniolui: Kaip tai stosis, jog vyro nepażįstų.

35. O Aniolas atsakydamas tarē jai: Dvasia šventa nużengs ant tavęs, o galybē Augščiausio użtems tave. Dēlto ir kas iš tavęs użgims šventas, bus vadintas sūnumi Dievo.

36 O štai Elzbieta giminietē tavo, ir ana pradējo sūnų senatvēj savo; o tasai mēnuo yra šeštas anai, kurią vadina nevaisinga.

37. Nes pas Dievą nebus nei vienas żodis negalimas.

38. Ir tarē Marija: Štai tarnaitē Viešpaties, tegul man stojas pagal żodżio tavo. Ir atstojo nuog jos Aniolas.

39. O kēlusi Marija anose dienose nuējo į kalnuotas šalis su pasiskubinimu į miestą Judo.

40. Ir įējo namuosna Zacharijošiaus, ir pasveikino Elzbietą.

41. Ir stojos, kad išgirdo Elzbieta pasveikinimą Marijos, šokterējo kūdikēlis żyvate jos; ir buvo pripildyta Elzbieta šventaja Dvasia.

42. Ir sušuko balsu didżiu, ir tarē: Pagirta tu terp moterų, ir pagirtas vaisius żyvato tavo.

43. O iš kur man tai, jog motina Viešpaties mano, atējo pas mane?

44. Nes štai kaip stojos balsas pasveikinimo tavo, ausyse mano, šokterējo iš dżiaugsmo kūdikēlis żyvate mano.

45. O pagirta, kuri įtikējei, nes išsipildys tai, kas yra tau pasakyta nuog Viešpaties.

46. Ir tarē Marija: Garbina dūšia mano Viešpatį.

47. Ir prasidżiugo dvasia mano Dievuje Išganytojuje mano.

48. Jog paveizdējo ant nusiżeminimo tarnaitēs savo: nes štai nuog to (laiko) pašlovinta mane vadįs visos giminēs.

49. Nes padarē man didżius daiktus, kursai galingas yra, ir šventas vardas jo.

---

48 e. *Pašlovinta mane vadįs.* Šie żodżiai yra tos garbēs pranašavimas, kurią Bażnyčia per visus amżius reikš Palaimintai Mergelei. Teištiria protestonai ar jų mokslas sutinka su ta pranašyste.

50. O mielaširdystē jo nuog giminēs iki giminių bijantiemis jo.

51. Padarē galybę petimi savo, išblaškē didžiaujančius dūmoje širdies anų.

52. Nustūmē galingus nuog sosto, o išaukštino nužemintus.

53. Alkstančius pripildē gērybēmis, o bagočius tuščius atleido.

54. Priēmē Izraelių tarną savo, atsiminęs ant mielaširdystēs savo.

55. Kaip pasakē tēvams mūsų, Abraomui, ir sēklai jo ant amžių.

56. Ir pasiliko Marija su ja apie tris mēnesius; ir sugrįžo į namus savo.

57. O Elzbietai išsipildē laikas pagimdymo, ir pagimdē sūnų.

58. Ir išgirdo susiedai ir gentys jos, jog padidino Viešpats milaširdystę savo su ja.

59. O stojosi dienoj ašmoj, atējo apipiaustyti kūdikēlį, ir praminē jam vardą tēvo jo, Zacharijošius.

60. O atsakydama motina jo tarē: Ne teip, bet bus vadintas Jonu.

61. Ir tarē jai: Jog nevieno nēra giminēj tavo, kursai būtų vadintas tuo vardu.

62. Ir pamojo tēvui jo, kaipo jį norētų vadinti.

63. O paprašęs toblyčēlēs, parašē, tardamas: Jonas yra vardas jo. Ir stebējos visi.

64. O tuojaus atsivērē burna jo, ir liežuvis jo, ir kalbējo šlovindamas Dievą.

65. Ir užējo baimē ant visų susiedų jų; ir po visus kalnus žydų žemēs apsireiškē visi tie žodžiai.

66. O visi kurie girdējo, dējo sau į širdį, tardami: Kas, tiki, bus tai do vaikas? nes ranka Viešpaties buvo su juomi.

67. O Zacharijošius tēvas jo pripildytas buvo Dvasia šventąja ir pranašavo, tardamas:

68. Pašlovintas Viešpas Dievas Izraeliaus: jog aplankē, ir padarē atpirkimą žmonių savo.

69. Ir pakēlē ragą išganymo dēl mūsų, namuose Dovido tarno savo.

70. Kaip pasakē per burną šventųjų pranašų savo, kurie nuog amžių buvo,

71. Išgelbējimą nuog nprietelių mūsų, ir iš rankų visų, kurie mus neapkenčia.

72. Idant padarytų mielaširdystę su tēvais mūsų, ir atmintų ant suderējimo savo švento,

73. Ant prisiegos, per kurią prisiekē Abraomui tęvui mūsų, jog turējo mums duoti.

---

69 e. *Ragą išganymo* t. y. *galingą išganymą*. *Ragas* Rašte paprastai reiškia stiprumą ir galybę.

74. Idant iš rankų nprietelių mūsų išliuosuoti, be baimēs jam tarnautumēm.

75. Šventybēj ir teisybēj, po akių jo, per visas dienas mūsų.

76. O tu, vaikeli, būsi vadintas pranašu Augščiausiojo: nes eisi pirm veido Viešpaties, idant pataisytumei kelius jo.

77. Idant duotumei mokslą išganymo žmonēms jo: ant atleidimo nusidējimų jų.

78. Per vidurius mielaširdystēs Dievo mūsų, per kuriuos mus aplankē užtekējimas iš augšto.

79. Idant apšviestų tuos, kurie tamsybēse ir šešēlyje smerties sēd' ant pataisymo kojų mūsų, ant kelio pakajaus.

80. O vaikelis augo, ir pasitvirtino dvasēj; ir buvo girioj iki dienos pasirodymo savo Izraeliui.

II PERSKYRIMAS.

Kristaus Užgimimas. Jo bažnyčioje perstatymas. Simeono pranašystē. Dvylikos metų Kristus Daktarų tarpe.

1. Ir stojos anose dienose, išējo įsakymas nuo Ciesoriaus Augusto, idant būtų surašytas visas svietas.

2. Tas parašas pirmas stojos nuog užveizdētojo Syrijos Cirino.

3. Ir ējo visi, idant užsirašytų kiekvienas į savo miestą.

4. Ejo teipo-gi ir Jozapas nuog Galilējos iš miesto Nazaret į žydų žemę, į miestą Dovido, kursai vadinas Betlejem; todēl, jog buvo iš namų, ir iš giminēs Dovido.

5. Idant būtų užrašytas su Marija suvinčiavota sau moterimi neščia.

6. Ir stojos, kad tenai buvo, išsipildē dienos, idant pagimdytų.

7. Ir pagimdē sūnų savo pirmgimusį, o suvystē jį vystiklais, ir padējo jį prakartēj, jog nebuvo aniems vietos gaspadoj.

8. O buvo piemenys toje šalyje jaučianti ir serginti sargybą nakties ant būrio savo.

9. O štai Aniolas Viešpaties stojos pas juos, o šviesybē Dievo apšvietē anuos, ir nusigando didžia baime,

10. Ir tarē jiems Aniolas: Nebijokitēs: nes štai apsakau jums linksmybę didę, kur bus visiems žmonēms.

11. Jog šiandieną užgimē jums išganytojas, kursai yra

---

78 e. *Užtekējimas iš augšto.* Yra tai vienas iš Messijos vardų, tikros svieto šviesybēs ir teisybēs saulēs.

7 e. *Sūnų savo pirmgimusį.* Prasmē yra ne toji, kad ji būtų turējusi ir paskui vaikus, bet juogei pagal žydų išsitarimą tasai vadinosi *pirmgimusiu*, kursai buvo vienturčiu. Žrk. Mat. I p., 25 e.

Kristus Viešpats, mieste Dovido.

12. O tas jums ženklas: rasite kūdikėlį suvystytą vystiklais, ir padėtą prakartėj.

13. O tuojaus stojos su Aniolu daugybė pulkų dangiškų garbinančių Dievą ir sakančių:

14. Garbė ant augštybių Dievui, o ant žemės pakajus žmonėms geros valios.

15. Ir stojos: Kad Aniolai atsitolino nuog anų į dangų, piemenys kalbėjo vienas kitam: Eikime iki Betlejem, o paveizdėkim to žodžio, kursai stojos, kurį mums Viešpats parodė.

16. Ir atėjo pasiskubindami, ir rado Mariją ir Jozapą ir kūdikėlį paguldytą prakartėj.

17. O išvydę pažino žodį, kursai jiems buvo pasakytas, apie tą kūdikėlį.

18. O visi kurie girdėjo, stebėjos iš to, ir ką jiems piemenys pasakė.

19. Bet Marija visus tuos žodžius užlaikė vartodama širdyje savo.

20. Ir sugrįžo piemenys šlovindami ir garbindami Dievą už vis, ką girdėjo ir regėjo, kaip jiems buvo pasakyta.

21. O kad išsipildė aštuonios dienos, idant apipiaustytų vaikelį; pramintas yra vardas jo Jezus, kursai pramintas buvo nuog Aniolo, pirm neg žyvate prasidėjo.

22. O kad išsipildė dienos apčystijimo jos, pagal zokono Maižiešiaus, atnešė jį į Jeruzalem, idant jį statytų Viešpačiam.

23. Kaip yra parašyta zokone Viešpaties: Jog kiekvienas vyriškas atverąs žyvatą, bus vadintas šventas Viešpačiam.

24. O idant aduotų afierą pagal to, kas yra pasakyta zokone Viešpaties, porą purplelių, arba dvejetą karvelaičių.

25. O štai buvo žmogus Jerozolimoj, kurio vardas Simeonas; o tas žmogus teisus, ir Dievo baimingas laukiąs palinksminimo Izraeliaus; O Dvasia šventoji buvo aname.

26. Ir atsakymą buvo gavęs nuog Dvasios šventosios, jog neregės smerties, kolei nepamatytų Kristų Viešpaties.

27. Ir atėjo Dvasioje į bažnyčią. O kad įnešė Vaikelį Jezų gimdytojai jo, idant už aną padarytų pagal būdo Zokono,

28. O jisai paėmė jį ant rankų savo, ir šlovino Dievą ir tarė:

29. Dabar išleidi tarną tavo, Viešpatie, pakajuje pagal žodžio tavo.

30. Nes akys mano regėjo išganymą tavo.

31. Kurį parėdei po akių visų giminių.

32. Sviesybę ant apreiškimo pagonims, ir ant garbės žmonių tavo Izraeliaus.

33. O tēvas jo ir motina stebējos iš to, ką apie jį kalbējo.

34. Ir šlovijo jiems Simeonas; ir tarē Marijai motinai jo: Stai tas yra padētas ant nupuolimo, ir ant atsikēlimo daugio Izraeliuj; ir ant żenklo, kuriam prieštaraus.

35. Ir tavo pačios dūšią pervers kalavijas, idant būtų apreikštos dūmos iš daugio širdžių.

36. Ir buvo Ona pranašienē duktē Fanueliaus iš giminēs Aser; ta buvo labai metuose paējusi, o septynerius metus gyveno su vyru savo nuog mergystēs savo.

37. O ta našlē iki aštuonių dešimtų ir ketverių metų, kuri neatsitolino nuog bażnyčios, tarnaudama pasnikuose ir maldose dieną ir naktį.

38. O ta anoj valandoj atējusi, išpażino Viešpatį, ir visiems apie jį apsakinējo, kurie laukē atpirkimo Izraeliaus.

39. O kad vis išpildē pagal zokono Viešpaties, sugrįżo į Galileją, į Nazaretą miestą savo.

40. O vaikelis augo, ir tvirtinosi pilnas išminties, o malonē Dievo buvo su juomi.

41. O Gimdytojai jo eidavo kiekvieną metą į Jeruzalem ant šventēs dienoj (Velykų) Paschos.

42. O kad jau buvo dvylikos metų, kad anie pagal papratimo ējo į Jeruzalem dienoje šventēs.

43. O po pasibaigimo dienų, kad grįżo, pasiliko vaikelis Jezus Jerozolimoj; o nepasergējo gimdytojai jo.

44. O betikēdami jog jis yra draugystēj, nuējo dienos kelią, ir ješkojo tarp genčių, ir pażįstamų.

45. O neradę, sugrįżo į Jeruzalem ješkodami jo.

46. Ir stojos, po trijų dienų atrado jį bażnyčioje sēdintį viduj mokytojų, klausantį jų, ir klausinējantį anuos.

47. O stebējos visi, kurie jo klausē, iš išminties, ir iš jo atsakymų.

48. O pamatę, stebējos; Ir tarē jam Motina jo: Sūnau, ką tai mums padarei? štai tēvas tavo ir aš gailesingi ješkojome tavęs.

49. Ir tarē jiems: Kas yra jog manęs ješkojot? Nežinojote, jog tuose daiktuose, kurie yra tēvo mano, reikia man būti?

---

34 e. *Ant nupuolimo, ir tt.* Kristus atējo kad visus žmones išganytų; Simeomas bet pranašauja čion, kas paskui įvyks, nes daugelis per savo liuosavalingą apjakimą ir atkaklumą netikēs į Kristų ir nepriims Jo mokslo, kas jiems išeis *ant nupuolimo*; kitiems bet per jų tikējimą į Kristų ir klausymą Jo prisakymų *ant atsikēlimo.*

50. O anie neišmanē žodžio, kurį jiems sakē.

51. Ir ējo su jais, ir atējo į Nazaret; o buvo jiems paklusnus. O motina jo visus tuos žodžius užlaikē širdyje savo.

52. O Jezus augo išmintyje, ir metuose, ir malonēj pas Dievą, ir pas žmones.

III PERSKYRIMAS.

Pasiuntinystē ir mokinimas Jono. Kristus jo apkrikštytas.

1. O penkioliktuose metuose viešpatavimo Tiberijušo Ciesoriaus, kad Pontskas Pilotas buvo Storastu Judejos, o Herodas Tetrarchu Galilējos, o Filipas brolis jo Tetrarchu Iturejos ir Trachonidos šalies, o Lizanijas Tetrarchu Abilinos.

2. Už vyriausių kunigų Annošiaus ir Kaifošiaus: stojos žodis Viešpaties, Jonop sūnausp Zacharijošiaus girioje.

3. Ir atējo į visą šalį Jordano, apsakinēdamas krikštą pakūtos ant atleidimo griekų.

4. Kaipo yra parašyta knygose kalbų Izaijošiaus pranašo: balsas šaukiančio girioje, taisykit kelią Viešpaties, darykit tiesius takus jo.

5. Visokis klonis bus išpildytas; o visokis kalnas ir kalnelis bus pažemintas; ir kreivos vietos bus tiesios, o nelygios bus keliais sumintais.

6. Ir išvys visokis kūnas išganymą Dievo.

7. Kalbējo tada minioms, kurios ateidavo, idant būtų nuog jo apkrikštytos: Gimine driežų, kas jums parodē, idant bēgtumēt nuog ateisiančios rūstybēs.

8. Darykit tada vaisius vertus pakūtos, o nepradēkite sakyti: Turime tēvą Abraomą. Nes sakau jumis, jog galingas yra Dievas, iš tų akmenų prikelti sūnus Abraomui.

9. Nes kirvis prie šaknies medžio yra pridētas. O dēlto visokis medis neišduodąs gero vaisiaus, bus iškirstas ir į ugnį įmestas.

10. Ir klausē jo minios sakydamos: Ką tada darysim?

11. O atsakydamas tarē jiems: Kas tur du rūbu, tegul duoda neturinčiam; O kas tur valgius, tegul teipojieg daro.

12. Atējo teipo-gi ir muitininkai, idant būtų apkrikštyti, ir tarē jam: Mokytojau, ką darysim?

13. O jisai tarē jiems: Nieko daugiaus nedarykit, kaipo kas jums yra įstatyta.

14. Klausē jo teipo-gi ir kareiviai tarydami: ką darysim ir męs? Ir tarē jiems: Nē vieną nemuškite, nei apmeluokite, bet parstokit ant savo algų.

15. O kad žmonēs tikējo, ir

visi dūmojo širdyse savo apie Joną, beg ne jisai būtų kartais Kristus:

16. Atsakē Jonas tardamas visiems: aš tiesa jus krikštiju vandeniu, bet ateis stipresnis už mane, kurio nevertas esmi išrišti šikšnelę kurpių jo; tas jus krikštys Dvasia šventaja, ir ugnimi.

17. Kurio vētyklē rankoj jo, ir iššluos klojimą savo, ir surinks kviečius į klētį savo, o pelus su legįs ugnimi neužgęsančia.

18. Daug teipogi ir kitų daiktų graudindamas apsakinējo žmonēms.

19. O Herodas Tetrarcha, kad buvo pabartas nuog jo dēl Herodijados moters brolio savo, ir dēl visų piktybių, kurias darē Herodas.

20. Pridējo ir tai viršun viso, ir įsodino Joną kalinēn.

21. Ir stojos, kad žmonēs visi buvo krikštyti, ir kad Jezus apkrikštytas buvo, ir meldēs, jog dangus atsivērē:

22. Ir nužengē ant jo Dvasia šventoji paveiksle kūno kaip karvelis, ir stojos balsas iš dangaus: Tu esi sūnus mano mielas; tavyje aś pamēgau.

23. O tas Jezus pradējo būt kaip trijų dešimtų metų, kaipo regējos sūnus Jozapo, kursai buvo Heli, kuris buvo Matat,

24. Kuris buvo Levi, kuris buvo Melchi, kuris buvo Janne, kuris buvo Jozapo,

25. Kuris buvo Matatijo, kuris buvo Amos, kuris buvo Naham, kuris buvo Hesli, kuris buvo Nagge,

26. Kuris buvo Mahat, kuris buvo Matatijo, kuris buvo Semei, kuris buvo Jozapo, kuris buvo Juda,

27. Kuris buvo Joanna, kuris buvo Resa, kuris buvo Zorobabel, kuris buvo Salatijel, kuris buvo Neri,

28. Kuris buvo Melchi, kuris buvo Addi, kuris buvo Kosan, kuris buvo Elmadan, kuris buvo Her,

29. Kuris buvo Jesn, kuris buvo Eliezer, kuris buvo Jorim, kuris buvo Mattat, kuris buvo Levi,

30. Kuris buvo Simeon, kuris buvo Juda, kuris buvo Jozapo, kuris buvo Jona, kuris buvo Elijakim,

31. Kuris buvo Melea, kuris

---

23 e. *Kursai buvo Heli.* Šventas Juozupas, kuris pagal gimimą buvo Jokūbo sūnus (šv. Mat. I p., 16 e.) pagal įstatymų prasmę buvo teip-gi sūnus *Heli*. Nes *Heli* ir *Jokūbas*, buvo vienos motinos broliai: *Heli* vyresnysis mirē be vaikų, *Jokūbas*, sulyg įstatymo tiesų, paēmē jo pačią ir, gimęs iš jos sūnus *Juozupas*, buvo paskaitytas įstatyme už sūnų *Heli*.

buvo Menna, kuris buvo Matata, kuris buvo Natan, kuris buvo Dovido,

32. Kuris buvo Jesse, kuris buvo Obed, kuris buvo Booz, kuris buvo Salmon, kuris buvo Naasson,

33. Kuris buvo Aminadab, kuris buvo Aram, kuris buvo Ezron, kuris buvo Fares, kuris buvo Judo,

34. Kuris buvo Jokūbo, kuris buvo Izaoko, kuris buvo Abraomo, kuris buvo Tare, kuris buvo Nachor,

35. Kuris buvo Sarug, kuris buvo Ragau, kuris buvo Faleg, kuris buvo Heber, kuris buvo Sale,

36. Kuris buvo Kainan, kuris buvo Arfaxad, kuris buvo Sem, kuris buvo Noe, kuris buvo Liamech,

37. Kuris buvo Matuzale, kuris buvo Henoch, kuris buvo Jared, kuris buvo Malaleel, kuris buvo Kainan,

38. Kuris buvo Henos, kuris buvo Set, kuris buvo Adomo, kuris buvo Dievo.

IV PERSKYRIMAS.

Pasninkas ir gundymas Kristaus. Jo persekiojimas Nazarete ir Jo stebūklai Kaparnaume.

1. O Jezus pilnas Dvasios šventosios sugrįžo nuog Jordano ir nuvestas buvo nuog Dvasios į girią.

2. Buvo per keturias dešimtis dienų, ir buvo gundintas nuog velnio. O nieko nevalgē per tąs dienas: o kad anos pasibaigē, išalko;

3. Ir tarē jam velnias: Jei esi Sūnus Dievo, tark tam akmeniui, idant stotųs duona.

4. Ir atsakē jam Jezus: Parašyta yra: Jog ne viena duona gyvas yra žmogus, bet visokiu žodžiu Dievo.

5. Ir nuvedē jį velnias ant kalno augšto, ir parodē jam visas karalystes viso svieto akies mirkterējime.

6. Ir tarē jam: duosiu tau tą visą valdžią ir šlovę anų; nes man yra paduota, o kuriam noriu, anas duodu.

7. Tu tada jei prieš mane pasikloniosi, vis tavo bus.

8. O atsakydamas Jezus tarē jam: Parašyta yra; Viešpačiam Dievui tavo kloniosies, ir jam vienam tarnausi.

9. Ir nuvedē jį Jerozolimon, o pastatē jį ant viršaus bažnyčios, ir tarē jam: Jei esi Sūnumi Dievo, nusileisk iš čia žemyn.

10. Nes parašyta yra, jog Aniolams savo prisakē apie tave, idant tave sergētų.

11. O jog tave ant rankų nešios, idant kartais nepažeistumei ant akmenų kojos tavo.

12. O atsakydamas Jezus

tarē jam: Pasakyta yra: Negundysi Viešpaties Dievo tavo.

13. O pabaigęs velnias visą gundinimą, atstojo nuog jo iki laiko.

14. O Jezus galybēje Dvasios sugrįžo į Galileją, o šlovē apie jį išējo ant visos šalies.

15. O jisai mokē bažnyčiose jų, ir buvo šlovintas nuog visų.

16. Ir atējo į Nazaret, kur buvo augintas, ir įējo subatos dienoj pagal papratimo savo į bažnyčią, ir kēlēsi skaityti.

17. Ir padavē jam knygas Izaijošiaus pranašo. O atvēręs knygas, rado vietą, kur buvo parašyta:

18. Dvasia Viešpaties ant manęs; todēl mane patepē, idant apsakyčiau Evangeliją pavargēliams; siuntē mane, idant išgydyčiau sutrintus širdyje.

19. Idant apsakyčiau kaliniams išliuosavimą, ir akliems regējimą, idant išleisčiau suspaustus ant liuosybēs; idant apsakyčiau metą Viešpaties maloningą, ir dieną užmokesnio.

20. O užvēręs knygas, atidavē tarnui ir sēdos. O akys visų bažnyčioj buvo apverstos ant jo.

21. Ir pradējo jiems kalbēti: Jog šiandieną tas raštas išsipildē ausyse jųsų.

22. O visi jam davē liūdijimą; ir stebējos iš žodžių meilingų, kurie iš burnos jo išējo, ir sakē: Ar-gi tas neyra sūnus Jozapo?

23. Ir tarē jiems: Užtikro tarsite man tą priežodį: Gydytojau, išgydyk patsai save; kaip daug daiktų padarytų girdējome Kafarnaume, padaryk ir čionai tēviškēje savo.

24. Ir tarē: Užtiesą sakau jums, jog nē vienas pranašas neyra mylimas tēviškēje savo.

25. Po teisybēs sakau jums: buvo daug našlių Izraeliuj, dienose Elijošiaus, kada buvo uždarytas dangus per trejus metus ir šešis mēnesius, kad buvo badas didis per visą žemę:

26. O nē prie vienos iš anų nebuvo siųstas Elijošius, kaip tiktai į Sareptą Sydono pas moteriškę našlę.

27. Ir daug buvo Izraeliuj raupuotų už Elizeušo pranašo; o nē vienas iš jų nebuvo apčystytas, kaip tikt Naamanas Syrijonis.

28. Ir visi pripildyti buvo rūstybe bažnyčioj tai girdēdami.

29. Ir kēlēs ir išstūmē jį iš miesto, ir užvedē jį ant viršaus kalno, ant kurio jų miestas buvo išstatytas, idant jį nustumtų.

30. O jisai perējęs per vidų jų, nuējo.

31. Ir nuējo į Kafarnaum, miestą Galileos; ir tenai anuos mokē subatomis.

32. Ir stebējos iš jo mokslo; nes buvo su galybe kalba jo.

33. O bažnyčioj buvo žmogus turįs velnią biaurų; ir sušuko didžiu balsu,

34. Kalbēdamas: Leisk, kas mums ir tau, Jezau Nazarenskas? atējei žudyti mus? pažįstu tave kas esi, Sventas Dievo.

35. Ir sudraudē jį Jezus, tardamas: Nutilk, o išeik iš jo. O velnias metęs jį viduj, išējo iš jo, ir nieku jo nepažeidē.

36. Ir užējo baimē ant visų, ir kalbējo vienas kitam, tardami: Kas tai do žodis, jog su galybe, ir valdžia, prisako dvasioms nečystomis, o išeina?

37. Ir išējo apie jį garsas po visą vietą šalies.

38. O kēlęs Jezus iš bažnyčios įējo į namus Simono. O uošvē Simono suimta sunkiai buvo karščiais; ir meldē jį už ją.

39. O stovēdamas pagal anos, įsakē karščiui, ir apleido ją. O tuojaus kēlusi tarnavo jiems.

40. O kad saulē užsileido, visi, kurie turējo įvairiomis ligomis sergančius, vedē anuos pas jį. O jisai ant kiekvieno uždēdamas rankas, išgydē anuos.

41. O iš daugio jų išeidavo velniai, šaukdami ir sakydami: Jog tu esi sūnus Dievo. O drauzdamas neleido jiems sakyt, nes žinojo, jog jisai yra Kristus.

42. O kad diena įstojo, išējęs ējo į vietą tuščią; o minios jo jieškojo, ir atējo pas jį, ir užturējo jį, idant nuog anų nepaeitų.

43. Kuriems jisai sakē: jog ir kitiems miestams reikia, idant apsakyčiau karalystę Dievo; nes dēl to siųstas esmi.

44. Ir apsakinējo bažnyčiose Galilējos.

V PERSKYRIMAS.

Stebūklingas žuvių gaudymas. Raupuoto ir stabu ištikto išgydymas. Mateušo pašaukimas.

1. Ir stojosi, kad minios ant jo spaudēs, idant klausytų žodžio Dievo, o jisai stovējo pas ežerą Genezaret,

2. Ir išvydo du laivu stovinčiu prie ežero: o žvejai buvo išēję ir plovē tinklus.

3. O įējęs į vieną laivą, kuris buvo Simono, prašē jo, idant truputį atsiirtų nuog žemēs. O sēdęs mokē minias iš laivo.

4. O kad perstojo kalbēt, tarē Simonui: Pavažiuok į gilumą, o užleiskit tinklus savo ant gaudymo žuvių.

5. O Simonas atsakydamas tarē jam: Mokytojau, per visą naktį dirbdami nieko negavome; vienok ant žodžio tavo užleisiu tinklą.

6. O kad tai padarē, užgriebē žuvių didę daugybę, ir plyšo tinklas jų.

7. Ir pamojo ant draugininkų, kurie buvo kitame laive, idant ateitų ir padētų aniems. Ir atējo, ir pripildē abu laivu, teip jog mažne grimzdo.

8. Ką regēdamas Simonas Petras, puolē prie kelių Jezaus, tardamas: Išeik nuog manęs, nes esmi žmogus griešnas, Viešpatie.

9. Nes baimē jį buvo apēmusi, ir visus, kurie su juomi buvo, iš laimos žuvių, kurią̨s užgriebē.

10. O teipojieg Jokūbą ir Joną, sūnus Zebedeušo, kurie buvo draugininkais Simono. Ir tarē Jezus Simonui: Nesibijok: nuog to laiko jau žmones gaudysi.

11. O ištraukę laivus ant žemēs, vis apleidę, ējo paskui jo.

12. Ir stojos, kad buvo viename mieste; o štai, vyras aptektas raupais, o išvydęs Jezų, ir puolęs ant veido, prašē jį, tardamas: Viešpatie, jei nori, gali mane apčystyti.

13. O ištiesęs ranką, dasilytējo jo, tardamas: Noriu, būk apčystytas. O tuojaus raupai atstojo nuog jo.

14. O jisai prisakē jam, idant niekam nesakytų; bet eik pasirodyk kunigui, ir apieravok už apčystijimą savo, kaip įsakē Maižiešius, ant liudyjimo aniems.

15. Ir labiaus išsiplatino apie jį kalba; ir susiējo didžios minios, idant klausytų, ir būtų išgydyti nuog ligų savo.

16. O jisai nuējo į pūstą vietą, ir meldēsi.

17. Ir stojos dienoj vienoj, o jisai sēdējo mokindamas. Ir sēdējo Farizeušai ir rašto mokytojai, kurie buvo susiēję iš visų miestelių Galileos, ir Judeos, ir iš Jeruzalem, o galybē Viešpaties buvo ant išgydymo anų.

18. O štai vyrai nešanti lovoj žmogų, kursai buvo stabu ištiktas; ir ješkojo, idant jį neštų ir padētų po akių jo.

19. O neatrazdami, kuriuo daiktu jį įneštų dēl minios, užlipo ant stogo, ir per plyteles dangtines nuleido jį su lova, į vidų prieš Jezų.

20. Kurių tikējimą išvydęs, tarē: žmogau, atsileidžia tau nusidējimai tavo.

21. Ir pradējo dūmoti Mokytojai rašto ir Farizeušai, tardami: Kas yra tas, kursai kalba bliužnyjimą? kas gal atleisti nusidējimus, tikt vienas Dievas?

22. O Jezus pažinęs dūmas jų, atsakydamas tarē jiems: Ką dūmojat širdyse jųsų?

23. Kas yra pigiaus tarti: Atsileidžia tau griekai; arba tarti: kelkis, o vaikščiok?

24. Bet idant žinotumēt, jog sūnus žmogaus tur valdžią ant žemēs atleisti griekus (tarē stabu ištiktam): Tau sakau, kelkis, o imk lovą savo, o eik į namus savo.

25. O tuojaus kēlęs akyse jų, paēmē lovą, ant kurios gulējo, ir ējo į namus savo, garbindamas Dievą.

26. Ir užējo nusiminimas ant visų, ir šlovino Dievą. Ir pilni buvo baimēs, tardami: jog šiandien regējome stebūklus.

27. O potam išējo, ir paregējo muitininką, vardu Levi, sēdintį ant muito, ir tarē jam: Eik paskui manęs.

28. O apleidęs vis, kēlęs ējo paskui jo.

29. Ir pakēlē jam Levi didę puotą namuose savo; ir buvo didē minia muitininkų, ir kitų, kurie su jais už stalo sēdējo.

30. Ir murmējo Farizeušai, ir mokytojai rašto jų, sakydami mokintiniams jo: Kodēl su muitininkais ir su griešninkais valgote ir geriate?

31. O Jezus atsakydamas tarē jiems: Nereikalauja, kurie sveiki yra, gydytojo, bet kurie serga.

32. Neatējau vadinti teisiųjų, bet nusidējusiųjų ant pakūtos.

33. O anie jam tarē: Kodēl mokintiniai Jono tankiai pasnikauja, ir maldas daro, teipojieg ir Farizeušų; o tavo valgo ir geria?

34. Kuriems jisai tarē: Ar galite padaryt, idant sūnųs jaunikio pasnikautų, pakolei su jais yra jaunikis?

35. Bet ateis dienos, kad jaunikis bus atimtas nuog anų, tada anose dienose pasnikaus.

36. O pasakē jiems teipogi prilyginimą: Jog nē vienas lopą iš naujo rūbo neprisiuva prie seno rūbo; nes ir naują plēša, ir nepritinka prie seno lopas iš naujo.

37. Niekas nepila vyno jauno į senus indus; nes vynas jaunas parplēš indus, ir pats ištekēs, ir indai suges.

38. Bet jauną vyną reikia pilt į naujus indus; o abieji užsilaiko.

39. O niekas gerdamas seną vyną nenor tuojaus jauno, nes sako: Geresnis yra senas.

VI PERSKYRIMAS.

Kristus išteisina savo mokinius. Gydo subatos dienoje. Išrenka dvyliką ir mokina juos.

1. Ir stojos subatoj antroj po pirmos, kad ējo per javus, mokintiniai skynē varpas, ir valgē, sutrindami rankomis.

2. O nekurie iš Farizeušų

sakē jiems: Ką darote, kas neprigul subatoj?

3. O Jezus atsakydamas, tarē jiems: Neskaitēt to, ką Dovidas darē, kad jis išalko, ir kurie su juomi buvo;

4. Kaip įējo į namus Dievo, ir ēmē duonas paguldymo, ir valgē, ir davē tiems, kurie su juomi buvo: kurių neprigulējo valgyt, tiktai kunigams?

5. Ir tarē jiems: Jog sūnus žmogaus yra ponu ir ant subatos.

6. Stojos teipo-gi ir kitoj subatoj, jog įējo į bažnyčią, ir mokē. O buvo tenai žmogus, o ranka jo dešinē buvo padžiūvusi.

7. Ir tykojo mokytojai rašto ir Farizeušai, jeigu subatoje gydytų; idant rastų, už ką jį apskųstų.

8. O jisai žinojo dūmas jų: ir tarē žmogui, kuris turējo ranką padžiūvusią: kelkis, ir stokis vidun. Ir kēlęs stojos.

9. Ir tarē jiems Jezus: Klausiu jus, jei dera subatoj gerai daryt, arba piktai? dūšią užlaikyt, arba pražudyt?

10. O ant visų paveizdējęs, tarē žmogui: Ištiesk ranką savo. Ir ištiesē; ir buvo sugrąžinta jam ranka jo.

11. O anie buvo pripildyti padūkimo; o tarp savęs susikalbinējo, ką padaryt Jezui.

12. Ir stojos anose dienose, nuējo ant kalno melstis; ir buvo per naktį ant maldos Dievo.

13. O kad diena pastojo, suvadino mokintinius savo, ir išrinko iš jų dvyliką, (kuriuos ir Apaštolais praminē).

14. Simoną kurį praminē Petru, ir Andriejų brolį jo, Jokūbą ir Joną; Filypą ir Baltramiejų.

15. Mateušą ir Tamošių, Jokūbą Alfeušo ir Simoną, kursai vadinasi Zeliotes.

16. Ir Judą Jokūbo, ir Judošių Iskarijotą, kursai buvo išdavēju.

17. O su anais eidamas apsistojo ant lauko, ir minia mokintinių jo, ir didē daugybē žmonių iš visos żydų žemēs, ir iš Jeruzalem, ir iš pamario, ir nuog Tyro ir Sydono.

18. Kurie buvo atēję, idant klausytų jo, ir būtų išgydyti iš negalių savo. Ir kurie buvo varginti nuog dvasių nečystų, stojos išgydyti.

19. Ir visa minia norējo jo dasilytēti, nes galybē iš jo ējo ir visus gydē.

20. O jisai pakēlęs akis ant mokintinių savo, tarē: Palai-

---

1 e. *Subatoj antroj po pirmos.* Kaikurie čia supranta Sekminių subatą, kuri didelių švenčių eilēje buvo antra. Kiti — subatą, kuri tuojaus sekē kokią nors didelę šventę.

minti ubagai, nes jųsų yra karalystē Dievo.

21. Palaiminti kurie dabar alkstate: nes būsite pasotinti. Palaiminti kurie dabar verkiate: nes juoksitēs.

22. Palaiminti būsite, kad jus žmonēs neapkęs, ir kad jus atskirs, ir užgēdįs, o vardą jųsų išmētinēs kaipo piktą dēl sūnaus žmogaus.

23. Džiaugkitēs anoje dienoje, ir linksminkitēs: nes štai užmokesnis jųsų yra didis danguje. Nes lygiai teip darē tēvai jų pranašams.

24. Bet vienok bēda jums turtingiems; jog turite palinksminimą jųsų.

25. Bēda jums, kurie pasotinti este: nes alkanais būsit. Bēda jums kurie dabar juokiatēs; nes verksite ir raudosite.

26. Bēda, kad žmonēs apie jus gerai kalbēs; nes lygiai teip darē tēvai jų neteisiems pranašams.

27. Bet sakau jums, kurie klausot: Mylēkite neprietelius jųsų. Darykite gerai tiems, kurie neapkenčia jųsų.

28. Slovinkit tuos, kurie jus keikia, o melskitēs už tuos, kurie jus apmeluoja.

29. O kas tave užgauna į veidą, pastatyk ir antrą; o tam, kursai imtų tau apdangą, ir rūbo negink.

30. Ir kiekvienam, kursai tavęs prašytų, duok: o kuris atima, kas yra tavo, nepajieškok.

31. O kaipo norite, idant jums žmonēs darytų, teipo ir jųs aniems darykite.

32. O jei mylite tuos, kurie jus myl, kokį dēkavojimą turite? nes ir griešninkai mylinčius save myl.

33. O jei gerai darote tiems, kurie jums gerai daro, kokį dēkavojimą turit? nes ir griešninkai tai darē.

34. O jei pažičiojat tiems, nuog kurių tikitēs atimt, kokį dēkavojimą turit? nes ir griešninkai griešninkams pažičioja, idant lygiai tiek atimtų.

35. Bet teip mylēkite neprietelius jųsų: darykite gerai, ir pažičiokit; nieko už tai nesivildami; o bus didis užmokesnis jųsų, ir būsite sūnumis Augščiausiojo, nes jisai malonus yra ant nedēkavojančių, ir piktų.

36. Būkite tada mielaširdingais; kaipo ir tēvas jųsų yra mielaširdingas.

37. Nesūdykit, o nebūsite sūdyti. Neskandinkite, o nebūsite paskandinti. Atleiskite, o bus jums atleista.

38. Duokite, o bus jums duota: saiką gerą ir primurdy-

---

34 pažičiojat — paskolinat

tą, ir pakratytą, ir kupiną duos į priglobstį jųsų. Nes tuomi saiku, kuriuo saikēsite, bus jums atsaikēta.

39. Pasakē teipogi jiems ir prilyginimą: Ar gal aklas aklą vesti? begne abudu į duobę įpuola?

40. Neest mokintinis ant mokytojo; bet bus kiekvienas tobulas; jei bus kaip mokytojas jo.

41. O kodēl regi krislą akyje brolio tavo, o rąsto, kuris akyje tavo yra, nematai?

42. Arba kaip gali sakyt broliui tavo: Brolau leisk, išimsiu krislą iš akies tavo: patsai neregēdamas rąstą akyje savo? Veidmainy, išmesk pirmiaus rąstą iš akies savo, o tada išvysi, idant išmestumei krislą iš akies brolio tavo.

43. Nes neyra geras medis, kursai piktus atneša vaisius; nei piktas medis, kursai gerą atneša vaisių.

44. Nes kiekvienas medis iš vaisiaus savo yra pažįstamas. Nes iš erškiečių nerenka fygų, nei iš usnių renka vyno uogų.

45. Geras žmogus iš gero skarbo širdies savo išneša gerą daiktą: o piktas žmogus iš pikto skarbo išneša piktus daiktus. Nes iš gausumo širdies burna kalba.

46. O kodēl mane vadinate Viešpatie, Viešpatie: o nedarote, ką sakau?

47. Kiekvienas, kuris ateina pas mane, o klauso žodžių mano, ir daro anuos, parodysiu jums kam yra lygus.

48. Prilygintas yra žmogui budavojančiam namus, kursai iškasē giliai ir uždējo pamatą ant uolos; o kad atējo tvanas, ištiko apie tuos namus, o negalējo anų pakrutinti: nes buvo pastatyti ant uolos.

49. Bet tas kuris klauso, o nedaro, lygus yra žmogui budavojančiam namus ant žemēs be grunto: ant kurių ištiko upē, ir tuojaus pagriuvo: ir stojos pagriuvimas namų anų didis.

VII PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo šimtininko tarną. Prikelia iš numirusiųjų našlēs sūnų. Atsako Jono pasiuntiniams ir atleidžia metavojančiai kaltininkei.

1. O kad pabaigē visus žodžius savo į ausis žmonių, įējo į Kafarnaum.

2. O nekurio šimtininkų tarnas sergąs marinamas buvo, kurs jam buvo brangus.

3. O išgirdęs apie Jezų nusiuntē pas jį vyresnius žydų melzdamas jį, idant ateitų, ir išgydytų tarną jo.

4. O anie atēję pas Jezų prašē jo didei, tardami jam: Jog vertas yra, idant jam tai padarytumei.

5. Nes giminę mūsų myl, ir dēl mūsų jisai išstatē bažnyčią.

6. O Jezus ējo su jais. O kad jau netoli buvo nuog namų, nusiuntē šimtininkas pas jį prietelius, tardamas: Viešpatie nesivargink, nes neesmi vertas, idant įeitumei po stogu mano.

7. Dēlto ir aš pats save už nevertą paskaičiau, idant ateičiau pas tave: bet ištark žodį, o bus išgydytas tarnas mano.

8. Nes ir aš esmi žmogus, po valdžios pastatytas, turįs po savim kareivius: ir sakau tam: eik, o eina: o kitam: ateik, ir ateina: o tarnui mano: daryk tai, ir daro.

9. Ką išgirdęs Jezus stebējos, ir atsigręžęs ant minių paskui savęs einančių tarē: Užtiesą sakau jums, neatradau teip didžio tikējimo nei Izraeliuje.

10. O sugrįžę, kurie buvo nusiųsti, į namus, rado tarną, kursai sirgo, pagijusį.

11. Ir stojos: potam ējo į miestą, kursai vadinasi Naim; ir ējo su juomi mokintiniai jo, ir minia didē.

12. O kad prisiartino pas vartus miesto, šitai nešē numirēlį, sūnų vienaitį motinos jo: o ta buvo našlē: o minia miesto didē su ja.

13. Kurią išvydęs Viešpats, pasigailējo jos, ir tarē jai: Neverk.

14. Ir prisiartino ir dasilytējo grabo (O tie kurie nešē, apsistojo). Ir tarē: Jaunikaiti, tau sakau: kelkis.

15. Ir sēdosi kursai buvo numiręs, ir pradējo kalbēt: Ir atidavē jį motinai jo.

16. Ir apēmē visus baimē: ir garbino Dievą, tardami: Jog pranašas didis kēlēsi tarp mūsų: ir jog Dievas aplankē žmones savo.

17. Ir išējo apie jį ta kalba po visą žydų žemę, ir po visą aplinkuj šalį.

18. Ir pasakē Jonui mokintiniai jo apie vis tai.

19. O Jonas pavadino du iš savo mokintinių, ir nusiuntē pas Jezų sakydamas: Tu esi, kursai turi ateiti, arba kito laukiame?

20. O kad atējo pas jį vyrai tarē: Jonas Krikštytojas siuntē mus pas tave sakydamas: Tu esi, kursai turi ateiti, arba kitą laukiame.

21. (O anoj valandoj daug išgydē nuog ligų ir negalējimų, ir nuog piktų dvasių, o daug akliems regējimą dovanojo).

22. O atsakydamas tarē jiems: Nuēję apsakykit Jonui ką girdējot ir regējot: Jog akli mato, raiši vaikščioja, raupuoti stojas apčystyti, kurtiniai gird: numirēliai keliasi, ubagai Evangeliją priima:

23. O palaimintas yra, kursai nepasipiktįs iš manęs.

24. O kad nuējo pasiuntiniai Jono, pradējo minioms kalbēti apie Joną: Ką išējot girion regēti? nendrę siūbuotą nuog vējo?

25. Bet ką išējot regēti? žmogų švelniais rūbais apvilktą? Stai, kurie brangiuose rūbuose ir linksmybēse yra, namuose karalių yra.

26. Bet ką išējot regēti? Pranašą? užtikro sakau jums, ir daugiaus neg Pranašą.

27. Tasai yra apie kurį parašyta yra: Stai siunčiu Aniolą mano pirm veido tavo: kuris pataisys kelią tavo prieš tave.

28. Nes sakau jums: Didesnio pranašo tarp užgimusių iš moterų už Joną Krikštytojį nēvieno nēra. Bet kursai mažesnis yra karalystēj Dievo, didesnis yra už aną.

29. O girdēdami visi žmonēs ir muitininkai garbino Dievą, apkrikštyti krikštu Jono.

30. Bet Farizeušai ir mokytojai Zokono paniekino rodą Dievo patįs prieš save neapkrikštyti nuog ano.

31. Ir tarē Viešpats: kam tada, sakau, palygįsiu žmones tos giminēs? o kam yra lygųs?

32. Lygųs yra vaikams ant turgaus sēdintiems, ir tarp savęs kalbantiems, ir sakantiems: Vamzdijom jums ant vamzdžių, o nešokinējot: raudojom, o neverkēte.

33. Nes atējo Jonas Krikštytojas, nei valgąs duonos, nei geriąs vyno: o sakote velnią tur.

34. Atējo sūnus žmogaus valgąs ir geriąs, o sakot: Stai žmogus rijūnas ir girtuoklē vyno, prietelius muitininkų, ir griešninkų.

35. Ir išteisinta yra išmintis nuog visų sūnų savo.

36. O nekuris iš Farizeušų prašē jį, idant su juomi valgytų. Ir įējęs į namus Farizeušo, sēdosi už stalo.

37. O štai moteriškē, kuri buvo mieste, griešninkē, kaip tikt ištyrē, jog sēdosi už stalo namuose Farizeušo, atnešē alabastrą su mostimi.

38. Ir stovēdama iš užpakalio pas kojas jo, pradējo ašaromis laistyti kojas jo, o plaukais galvos savo šluostē, ir bučiavo kojas jo, ir mostimi tepē.

39. O regēdamas Farizeušas, kursai jį buvo pakvietęs, kalbējo pats savyje tardamas: Kad tas būtų pranašu, užtikro žinotų, kuri, ir kokia yra mote-

---

29 e. *Garbino Dievą* t. y. garbino Dievo teisybę, bijojosi ir laimino Jį, kaipo teisų ir mielaširdingą.

36 e. *Nekuris iš Farizeušų* t. y. Simonas.

riškē, kuri jo dasilyti: nes yra griešninkē.

40. O Jezus atsakydamas tarē jam: Simonai turiu tau ką pasakyti. O anas tarē: Mokytojau sakyk:

41. Turējo nekuris nuomininkas du skolininku: vienas kaltas buvo penkis šimtus grašių, o antras penkias dešimtis.

42. O kad anie neturējo kuomi użmokēt, dovanojo abiem. Katras tada daugiaus jį myl?

43. O atsakydamas Simonas tarē: Betikiu jog tas, kuriam daugiaus dovanojo. O jisai jam tarē: Gerai apsūdijai.

44. Ir atsigrężęs ant moteriškēs, tarē Simonui: Regi tą moteriškę? įējau į namus tavo: nedavei vandenio kojoms mano: o ta ašaromis sulaistē kojas mano, ir plaukais savo apšluostē.

45. Nedavei man pabučiavimo: o ta kaip tikt įējo, neperstojo bučiuoti kojų mano.

46. Nepatepei alyva galvos mano: o ta kojas mano patepē mostimi.

47. Todēl sakau tau: Atsileidżia jai daug nusidējimų, nes daug numylējo. O kuriam mażiaus atsileidżia; mażiaus myl.

48. Ir tarē jai: Atsileidżia tau nusidējimai.

49. Ir pradējo, kurie drauge uż stalo sēdējo, kalbēti tarp savęs: Kas yra tas, kursai ir griekus atleidżia?

50. Ir tarē moteriškei: Tikējimas tavo, tave išganē, eik pakajuje.

VIII PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie sēją. Kristus apmalšo audrą ant jūrių. Išmeta velnių legijoną iš apsēstojo. Gydo kraujo plūdimą ir prikelia Jairo dukterį iš numirusiųjų.

1. Ir stojos potam, o jisai vaikščiojo per miestus ir miestelius, mokydamas, ir apsakinēdamas Karalystę Dievo: ir su juomi dvylika.

2. O nekurios moterys, kurios buvo išgydytos nuog piktų dvasių, ir nuog ligų, Marija, kuri vadinasi Magdalena, iš kurios septyni velniai buvo išēję.

3. Ir Joanna moterē Chuzo użveizdētojo Herodo, ir Zuzanna, ir kitų daug kurios jam tarnavo iš savo turtų.

4. O kad didē minia susiējo, ir iš miestų skubinosi pas jį, tarē per prilyginimą.

---

47 e. *Atsileidżia jai daug nusidējimų, nes daug numylējo.* Raštas kaip kada tik vienai priežasčiai pasekmę pripažįsta, kuomet prie jos įvykdinimo ir kitų daug priežasčių susitelkia. Teip čionai tos żmonos griekai buvo atleisti, *nes ji daug numylējo*, bet 50 e. Kristus jai sako: *tikējimas tavo tave išganē.* Tai-gi prie tikro atsivertimo susieina tikējimas, viltis, meilē, gailestis už griekus ir kiti dori prisitaisymai.

5. Išējo kursai sēja, sēti sēklą savo: O kad sējo, viena puolē pas kelią, ir buvo sumyniota, o paukščiai dangaus sulesē aną.

6. O kita puolē ant uolos: o išdygusi padžiūvo, nes neturējo drēgnumo.

7. O kita puolē tarp erškiečių: o erškiečiai drauge išdygę nusmelkē aną.

8. O kita puolē ant geros žemēs; o išdygusi, padarē vaisių šimterioką. Tai sakydamas, šaukē: Kas tur ausis ant klausimo, tegul klauso.

9. Ir klausē jį mokintiniai ano, kas tai būtų do prilyginimas?

10. Kuriems jis tarē: Jums duota yra žinot paslēptines karalystēs Dievo, o kitiems per prilyginimus, idant regēdami neregētų, o girdēdami neišmanytų.

11. Yra tada tas prilyginimas: Sēkla yra žodis Dievo.

12. O kurie pas kelią, tie yra, kurie klauso, o potam ateina velnias, ir išima žodį iš širdies jų, idant tikēdami nebūtų išganyti.

13. Nes kurie ant uolos: kurie kad išgirsta su džiaugsmu priima žodį; o tie šaknies netur, kurie iki valandos tiki, o laike pagundinimo atstoja.

14. O kurie puolē tarp erškiečių; tie yra, kurie klausē, o nuēję nuog rūpesčių, ir turtų, ir raskašių gyvenimo užtroškinti yra, ir neatneša vaisiaus.

15. O kurie ant geros žemēs: tie yra, kurie širdyje geroj ir geriausioj išgirdę žodį užlaiko, ir atneša vaisių kantrybēje.

16. O niekas uždegęs žvakę neapdengia jos indu, arba deda po lovos; bet ant liktoriaus stato, idant kurie įeina, regētų šviesybę.

17. Nes nēra nieko užslēpta, kas neišsireikštų, nei uždengta, kas nebūtų žinoma, ir regimas nepasidarytų.

18. Veizdēkite tada, kaip turit klausyti. Nes kas tur, bus jam duota; o kasnorint netur, ir tai, ką regis turēti, bus nuog jo atimta.

19. Ir atējo pas jį motina ir broliai jo: bet pas jį prieit negalējo dēl minios.

20. Ir pasakē jam: Motina tavo ir broliai tavo stov lauke, geizdami tave regēti.

21. Kuris atsakydamas, tarē jiems: Motina mano ir broliai mano yra tie, kurie žodžio Dievo klauso, ir daro.

22. Ir stojos vienoj dienoj: o jisai įžengē į laivą, ir mokintiniai jo, ir tarē jiems: Persiyrkim per ežerą. Ir leidos.

23. O kad anie yrēsi, užmigo; ir užējo sujudinimas vējo

---

10 e. *Idant regēdami neregētų.*, Žrk. patēmijimus Mork. IV p., 12 e.

ant ežero, ir užsiliejo, ir pražuvoj buvo.

24. O priėję pabudino jį, tardami: Mokytojau, žūstame. O jisai kėlęs sudraudė vėją, ir sujudinimą vandenio, ir nutilo, ir stojos nusiraminimas.

25. Ir tarė jiems: Kurgi yra tikėjimas jųsų? Kurie bijodamies stebėjos, vienas kitam sakydami: Kas, tiki, yra tas, jog ir vėjams ir marioms prisako, ir klauso jo?

26. Ir persiyrė į šalį Gerazenų, kuri yra prieš Galileą.

27. O kad išžengė ant žemės, užtekėjo jam nekuris vyras, kursai turėjo velnią jau nuog ilgo laiko, ir nesivilko rūbais, ir negyveno namuose, bet grabuose.

28. Tas kaip pamatė Jezų parpuolė prieš aną: ir sušukęs didžiu balsu, sakė: Kas man ir tau yra, Jezau, sūnau Dievo augščiausio? meldžiu tave, nevargink mane.

29. Nes liepė dvasiai nečystai, idant išeitų iš žmogaus. Nes nuog daugio laiko jį pagaudavo, ir raišiotas buvo lenciūgais, ir pančiuose laikytas, o pančius sudaužęs, į girias būdavo varytas nuog velnio.

30. Ir klausė jį Jezus, tardamas: Koks tavo yra vardas? O anas atsakė: Pulkas; nes daug velnių buvo įėję į aną.

31. Ir prašė jį, idant nelieptų aniems eiti į prapultį.

32. O buvo tenai būris didis kiaulių besiganančių ant kalno, ir prašė jį, idant aniems daleistų įeit į anas. Ir daleido jiemis.

33. Išėjo tada velniai iš žmogaus, ir įėjo į kiaules: o būris ūmai nušoko nuo skardžio į ežerą, ir nuskendo.

34. Ką kad paregėjo, jog stojos, kurie ganė, pabėgo; ir apsakė mieste, ir sodžiuose.

35. Ir išėjo, idant paregėtų, kas stojos; o atėjo pas Jezų; ir rado žmogų, iš kurio buvo išėję velniai, besėdintį, apvilktą ir geroj išmintėj, prie kojų jo, ir bijojos.

36. Ir apsakė jiems teipo-gi tie, kurie matė, kaip buvo išgydytas nuog pulko.

37. Ir prašė jo visas surinkimas šalies Gerazenų, idant nuog anų atsitolintų; nes apimti buvo didžia baime. O jisai įsėdęs į laivą, sugrįžo.

38. Ir meldė jį vyras, iš kurio buvo išeję velniai, idant su juomi būtų. Bet Jezus atstatė aną tardamas.

39. Grįšk į namus savo; o apsakyk kaip didžius daiktus tau Dievas padarė. Ir ėjo per visą miestą apsakydamas, kaip didžius daiktus padarė jam Jezus.

40. Ir stojos, kad sugrįžo

Jezus, priēmē jį minia. Nes visi jo laukē.

41. O štai atējo vyras vardu Jairas; o tas buvo vyriausis bažnyčios; ir puolē po kojų Jezaus melzdamas jį, idant įeitų į namus jo.

42. Nes turējo anas dukterį vienatę, be maž dvylikos metų, o ta mirštanti buvo. Ir nusidavē, kad ējo, minios jį spaudē.

43. O nekuri moteriškē turējo plūdimą kraujo nuog dvylikos metų, kuri išdavusi buvo ant gydytojų visą savo turtą, o negalējo būt išgydyta nei nuog vieno.

44. Priējo iš užpakalio, ir dasilytējo krašto rūbo jo; o tuojaus nusistatdē plūdimas kraujo jos.

45. Ir tarē Jezus: Kas yra, kas manęs dasilytējo? O kad visi užsigynē, tarē Petras ir kurie su juomi buvo: Mokytojau, minios tave spaudžia ir stumdo, o sakai: kas manęs dasilytējo?

46. O Jezus tarē: Dasilytējo manęs kas norint. Nes aš pažinau, jog iš manęs išējo galybē.

47. O regēdama moteriškē, jog neužsislēpē drebēdama atējo, ir puolē po kojų jo, ir dēl kurios priežasties dasilytējo jo, pasakē prieš visus žmones; ir kaipo buvo tuojaus išgydyta.

48. O jisai tarē anai: Dukte, tikējimas tavo sveika tave padarē, eik pakajuje.

49. Jam dar bekalbant, atējo nekursai pas vyriausį bažnyčios tardamas jam: Jog numirē duktē tavo, nevargink jo.

50. O Jezus išgirdęs tą žodį, atsakē tēvui mergaitēs: Nebijokis, tikēk tiktai, o bus išgydyta.

51. O įējęs į namus, neleido nē vienam su savim įeiti tiktai Petrui, ir Jokūbui, ir Jonui, ir tēvui, ir motinai mergaitēs.

52. O verkē visi, ir apraudojo ją; Bet anas tarē: Neverkite; nemirē mergaitē, bet miegt.

53. Ir apjuokē jį; žinodami, jog buvo numirusi.

54. O jisai nutvēręs jos ranką, sušuko tardamas: Mergaite kelkis.

55. Ir sugrįžo dvasia jos, ir tuojaus kēlēs. Ir liepē, idant jai duotų valgyt.

56. Ir stebējos gimdytojai jos; kuriems prisakē, idant niekam nesakytų, kas stojosi.

IX PERSKYRIMAS.

Kristus išsiunčia savo Apaštalus; peni penkis tūkstančius penkiomis duonomis; persimaino ant kalno; išmeta velnią iš apsēstojo.

1. O suvadinęs dvyliką Apaštolų davē jiems galybę ir valdžią ant visų velnių, ir idant ligas gydytų.

2. Ir nusiuntē anuos apsakyti karalystę Dievo, ir gydyt negalinčius.

3. Ir tarē jiems: Neimkite nieko į kelią, nei lazdos, nei maišelio, nei duonos, nei pinigų, nei dviejų rūbų turēkit.

4. O į kuriuos norint namus įeisite, tenai pasilikit, ir iš tenai neišeikit:

5. O kurie norint jųsų nepriimtų, išeidami iš ano miesto, ir dulkes nuog kojų jųsų nukratykit ant liūdijimo prieš anuos.

6. O išēję apvaikščiojo miestelius, apsakydami Evangeliją, o visur gydydami.

7. Ir išgirdo Herodas Tetrarcha vis, kas stojos per jį: ir abejojo, todēl, jog kalbējo.

8. Nekurie: Jog Jonas kēlēs iš numirusių: o nekurie: Jog Elijošius pasirodē; o kiti vēl: jog pranašas vienas iš senųjų kēlēs.

9. Ir sakē Herodas: Joną aš nukirtau. O kas yra tas, apie kurį aš tokius daiktus girdžiu? ir geidē jį regēti.

10. O Apaštolai sugrįžę, apsakē jam ką tikt darē: ir paēmęs anuos nuējo nuošaliai ant vietos dykos, kuri yra Betsaidos.

11. Apie ką dasižinojusios minios, ējo paskui jo: ir priēmē anuos, ir kalbējo jiems apie karalystę Dievo: o tuos kurie sveikatos reikalavo, išgydē.

12. O diena buvo pradējusi vakarop lenktis. Ir priēję dvylika, tarē jam: Atleisk minias, idant nuējusios į miestelius, ir sodžius, kurie yra aplinkui, gaspadą turētų, ir rastų valgymus: nes esime čia tuščioj vietoj.

13. Ir tarē jiems: Duokite jųs aniems valgyt. O anie tarē: Neturim daugiaus, tiktai penketą duonų ir dvi žuvi, negu eitumēm męs ir pirktumēm ant visos tos minios valgyt.

14. O buvo vyrų, apie penkis tūkstančius. Ir tarē mokintiniams savo: Liepkite aniems sēstis eiliomis po penkias dešimtis.

15. Ir padarē teip, ir pasodino visus.

16. O paēmęs penkias duonas ir dvi žuvi, paveizdējo į dangų, ir pašlovino anas: ir laužē, ir davē mokintiniams savo, idant dētų minioms.

17. Ir valgē visi ir pasisotino. Ir surinko, kas jiems trupučių liko, dvyliką pintinių.

18. Ir stojos, kad anas vienas meldēs, buvo su juomi ir mokintiniai, ir klausē anų tardamas: Kuomi mane sako esantį minios?

19. O anie atsakē ir tarē: Jonu Krikštytoju; kiti vēl Elijošiumi; o kiti jog pranašas vienas iš pirmųjų kēlēs.

20. Ir tarē jiems: O jųs kuomi mane sakot esantį? Atsakydamas Simonas Petras tarē: Kristumi Dievo.

21. O jisai anuos uždraudęs prisakē, idant to niekam nesakytų.

22. Tardamas: Jog reikia idant sūnus żmogaus daug kentētų, o būtų paniekintas nuog vyresniųjų, ir nuog vyriausių kunigų ir mokytojų rašto, ir idant būtų užmuštas, o trečioje dienoje keltųs.

23. Ir sakē visiems: Jei kas nor eiti paskui manęs, tegul užsigina patsai save, o tegul ima kryžių savo kasdieną, ir tegul seka mane.

24. Nes kas norētų užlaikyti dūšią savo, pražudys aną. Nes kas pražudytų dūšią savo dēl manęs, užlaikys aną.

25. Nes ką padēs żmogui, norint visą svietą nupelnytų, o pats save pražudytų, ir pats sau iškadą darytų?

26. Nes kas manęs užsigēdētų ir mano żodžių, tą užsigēdēs sūnus żmogaus, kad ateis garbēje savo ir Tēvo, ir šventųjų Aniolų.

27. O sakau jums po tiesos, yra nekurie čionai stovinti, kurie neragaus smerties, neg išvys karalystę Dievo.

28. Ir stojos paskui tų żodžių maż aštuonios dienos, ir paēmē Petrą ir Jokūbą, ir Joną, ir užžengē ant kalno, idant melstųs.

29. O kad meldēs, stojos kitoks paveikslas veido jo; ir rūbai jo balti ir šviesųs.

30. O štai du vyru kalbējo su juomi: O buvo Maižiešius ir Elijošius.

31. Regēti šlovēje: ir apsakē apie išējimą jo, kurį išpildyt turējo Jerozolimoj.

32. Petras ir tie, kurie su juomi buvo, miegu apsunkyti buvo. O atsibudę, išvydo, šlovę jo, ir du vyru, kurie su juomi stovējo.

33. Ir stojos, kad nuog jo atsitolino, tarē Petras Jezui: Mokytojau, gerai yra mums čionai būti; o padarykim tris gyvenimus; vieną tau, o vieną Maižiešiui, ir vieną Elijošiui; nežinodamas ką kalbējo.

34. O jam tai bekalbant, stojos debesys, ir aptemo anuos; ir bijojos, kad anie debesin įējo.

35. Ir stojos balsas iš debesies sakąs: Tas yra Sūnus mano mielas, jo klausykite.

36. O kad stojos balsas, atrastas buvo pats vienas Jezus. O anie tylējo ir nē vienam anose dienose nepasakē nieko iš tų daiktų, kuriuos regējo.

37. Ir stojosi ateinančioj dienoj, kad anie nužengē nuog kalno, užtekējo jam didē minia.

38. O štai vyras iš minios sušuko tardamas: Mokytojau,

meldžiu tave, paveizdēk ant sūnaus mano; nes vienatį turiu.

39. O štai dvasia jį suima, ir tuojaus rēkia, o daužo ir drasko aną su apseilējimu ir vos atstoja sutąsiusi jį.

40. Ir prašiau mokintinių tavo, idant ją išvarytų, bet negalējo.

41. O Jezus atsakydamas tarē: O gimine netikinti ir perversta, pakolei pas jus būsiu, ir jus kęsiu? Atvesk čionai sūnų tavo.

42. O kad atējo, metē jį velnias ir draskē.

43. Bet Jezus sudraudē dvasią nečystą, ir išgydē vaiką, ir atdavē jį tēvui jo.

44. Ir stebējos visi iš didumo Dievo. O kad visi stebējos iš visų daiktų, kuriuos darē, tarē mokintiniams savo. Dēkitēs jųs į širdis jųsų tuos žodžius; nes stosis, jog sūnus žmogaus bus išduotas į rankas žmonių.

45. Bet anie neišmanē to žodžio, ir buvo paslēptas nuog jų, jog ano nesuprato ir bijojos jo klausti apie tą žodį.

46. O įējo dūma į anuos, kursai iš jų būtų didesnis.

47. O Jezus regēdamas dūmas širdies jų, ēmē mažą vaikelį, ir pastatē jį pas save.

48. Ir tarē jiems: Kas norint priimtų tą vaikelį vardan mano, mane priima; o kas norint mane priima, priima tą, kursai mane siuntē: Nes kas yra tarp jųsų visų mažesnis, tas yra didesnis.

49. O atsakydamas Jonas tarē: Mokytojau regējome nekurį vardu tavo velnius išvarinējantį, ir uždraudēm aną, nes neseka su mumis.

50. Ir tarē jam Jezus: Neginkit, nes kas neyra prieš jus, yra su jumis.

51. Ir stojos: kad išsipildē dienos paēmimo jo, o jisai patvirtino veidą savo, idant eitų į Jeruzalem.

52. Ir nusiuntē pasiuntinius pirm veido savo: o eidami užējo į miestą Samaritonų, idant jam prirēdytų.

53. Bet jo nepriēmē, jog veidas jo buvo einančio į Jeruzalem.

54. O regēdami mokintiniai jo Jokūbas ir Jonas tarē: Viešpatie, nori tarsime, idant ugnis nusileistų iš dangaus, ir sudegintų anuos?

55. O atsigręžęs subarē anuos, tardamas; Nežinot kokios este dvasios.

56. Sūnus žmogaus neatējo dūšių žudyt, bet užlaikyt. Ir ējo į kitą miestelį.

57. Ir atsitiko, kad anie ējo keliu, tarē nekursai jam: Eisiu paskui tavęs, kur tikt eisi.

58. Tarē jam Jezus: Lapēs tur urvus, o paukščiai dangaus

lizdus; bet sūnus žmogaus netur kur galvą priglaustų.

59. O kitam tarē: Eik paskui manęs. O anas tarē: Viešpatie, leisk man pirmu eiti ir palaidoti tēvą mano.

60. O Jezus jam tarē: leisk idant numirēliai laidotų savo numirēlius; o tu eik ir apsakinēk karalystę Dievo.

61 Ir tarē kitas: Eisiu paskui tavęs Viešpatie, bet pirm leisk man parēdyt tuos daiktus, kurie yra namuose.

62. Tarē jam Jezus: Nē vienas, kuris prideda ranką savo prie arklo , o atsižvelgia atgal, neyra įtinkus karalystei Dievo.

X PERSKYRIMAS.

Kristus siunčia ir mokina savo septyniasdešimts du mokinius. Geras Samaritonas.

1. O potam paskyrē Viešpats ir kitus septynias dešimtis ir du; ir išsiuntē anuos po du pirm veido savo, į visus miestus, ir vietas, kur patsai eiti turējo.

2. Ir tarē jiems: Piūtis, tiesa, didē, bet darbininkų mažai; melskite tada viešpatį piūties, idant atsiųstų darbininkus ant piūties savo.

3. Eikite, štai aš jus siunčiu kaip avinēlius tarp vilkų.

4. Nenešiokit maišelio, nei tarbos, nei autuvų: o nei vieną ant kelio nesveikinkit.

5. In kuriuos norint namus įeisite, pirmiaus sakykit: Pakajus tiems namams.

6. O jei tenai būtų sūnus pakajaus, atilsēs ant jo pakajus jųsų; o jei ne, sugrįš pas jus.

7. O tuose namuose pasilikit, valgydami ir gerdami tai, kas pas anuos yra: nes vertas yra darbininkas užmokesnio savo. Nevaikščiokit iš namų į namus.

8. O į kurį norint miestą įeisit, o priims jus, valgykit ką jums padēs.

9. Ir gydykit negalinčius, kurie aname yra, o sakykit aniems: Prisiartino pas jus karalystē Dievo.

10. O į kurį norint miestą įeisite, o jųsų nepriimtų, išēję ant jo ulyčių tarkit:

11. Ir dulkes, kurios prilipo prie mūsų iš miesto jųsų, nukratom ant jųsų. Vienok tai žinokit, jog prisiartino karalystē Dievo.

12. Sakau jums: jog Sodomai anoj dienoj lengviaus bus, neg anam miestui.

13. Bēda tau Korozain, bēda tau Betsaida; nes kad Tyre ir Sydone būtų daryti stebūklai, kurie pas jus stojos, seniai būtų pakūtavoję, sēdēdami ašutinēje ir pelenuose.

14. Užtikro lengviaus bus ant sūdo Tyrui ir Sydonui, neg jums.

15. Ir tu Kafarnaum, iki dangaus išaugštintas, būsi peklon nugramzdintas.

16. Kas jųsų klauso, manęs klauso; o kas jus paniekina, mane paniekina. O kas mane paniekina, paniekina aną, kursai mane atsiuntē.

17. Ir sugrįžo septynios dešimtys ir du su džiaugsmu, tardami: Viešpatie, ir velniai mums pasiduoda vardan tavo.

18. Ir tarē jiems: Regējau šētoną kaipo žaibą iš dangaus nukrintantį.

19. Štai daviau jums galybę mynioti ant žalčių ir kurklių, ir ant visos galybēs nepriete-liaus: o nieko jųsų neįžeis

20. Vienok iš to nedžiaugkitēs, jog jums dvasios pasiduoda; bet linksminkitēs, jog vardai jųsų yra parašyti danguose.

21. Toj valandoj prasidžiugo dvasioje šventoj, ir tarē: Išpažįstu tau, Tēve, Viešpatie dangaus ir žemēs, jog tai užslēpei nuog išmintingų, ir protingų, o apreiškei tai mažutēliams. Teip Tēve: Jog teipo po akių tavo pasimēgo.

22. Vis man yra paduota, nuog Tēvo mano. O nē vienas nepažįsta, kas yra sūuus, tikt Tēvas: ir kas yra Tēvas, tikt sūnus, ir kam sūnus norētų apreikšti.

23. O atsigręžęs ant mokintinių savo, tarē: Palaimintos akys, kurios mato, ką jųs regite.

24. Nes sakau jums, jog daug pranašų ir karalių norējo regēti, ką jųs matote, o neregējo, ir išgirst, ką jųs girdite, o negirdējo.

25. O štai nekuris rašte mokytas kēlēs gundindamas jį, o tardamas: Mokytojau, ką darydamas apturēsiu gyvenimą amžiną?

26. O jisai tarē jam: Zokone kas yra parašyta? kaip skaitai?

27. Anas atsakydamas tarē: Mylēsi Viešpatį Dievą tavo, iš visos širdies tavo, ir iš visos dūšios tavo, ir iš visų sylų tavo, ir iš visos dūmos tavo, o artimą savo kaipo pats save.

28. Tarē jam: Gerai atsakei; tai daryk, o gyvęsi.

29. O anas norēdamas pats save nuteisinti, tarē Jezui: O kas yra mano artimas?

30. O atsakydamas Jezus tarē: žmogus nekursai ējo iš Jeruzalēs į Jerichą, ir įpuolē tarp razbaininkų, kurie aną ir nuplēšē, o ronas padarę, paējo pusgyvą palikę.

---

21 e. *Prasidźiugo Dvasioje šventoje* t. y. sulyg savo źmogiškam prigimimui Jis prasidźiugo dvasioje šventoje ir dēkavojo savo amžinam Tēvui.

31. Ir atsitiko: jog nekursai kunigas ējo tuomi keliu; o paregējęs aną, praējo.

32. Teipog ir Levita, būdamas arti vietos, ir regēdamas aną, praējo.

33. O Samaritonas nekursai keliaudamas, atējo pas aną, ir paregējęs jį, pasigailējo.

34. O prisiartinęs użrišo ronas jo, użpylęs alyvos ir vyno; o użsodinęs jį ant savo galvijo, nuvedē aną į gaspadą, ir turējo rūpestį apie jį.

35. O ant rytojaus, išēmē du grašiu, ir davē gaspadoriui ir tarē: Turēk rūpestį apie aną, o ką tikt viršiaus išduosi, aš tau sugrįżęs atiduosiu.

36. Kursai tau iš tų trijų regisi būti artimu anam, kursai įpuolē tarp razbaininkų?

37. O anas tarē: kursai padarē mielaširdystę ant jo. Ir tarē jam Jezus: Eik ir tu padaryk teipogi.

38. Ir atsitiko, kad ējo, o jisai įējo į nekurį miestelį; o moteriškē nekuri vardu Morta priēmē jį į namus savo.

39. O ta turējo seserį, vardu Mariją: kuri teipog prie kojų Viešpaties sēdēdama klausē żodżio jo.

40. Bet Morta rūpinos apie tūlą tarnavimą; kuri stojos ir tarē: Viešpatie, tu neatboji, jog sesuo mano paliko mane, idant pati viena tarnaučiau? sakyk tada jai, idant man padētų.

41. O atsakydamas tarē jai Viešpats: Morta, Morta: rūpinies ir sielojies apie labai daug.

42. Bet vieno daikto reikia. Marija geriausią dalį aprinko, kuri nuog anos nebus atimta.

XI PERSKYRIMAS.

Jezus savo mokinius melstis mokina. Išmeta nebylę dvasią. Użgēdina Farizejus ir grūmoja juos uż jų veidmainystę.

1. Ir stojos kad buvo ant nekurios vietos melzdamasi, kaip paliovē, tarē vienas iš mokintinių ano jam: Viešpatie, pamokink mus melstis, kaipo išmokē ir Jonas savo mokintinius.

2. Ir tarē jiems: Kad meldżiatēs, kalbēkite: Tēve, švęskis vardas tavo. Ateik karalystē tavo.

3. Duonos mūsų visų dienų, duok mums šiandieną.

4. Ir atleisk mums nusidējimus mūsų. Nes ir męs atleidżiam kiekvienam mums kaltam. Ir nevesk mus į pagundinimą.

5. Ir tarē jiems: Kas iš jųsų turēs prietelių, ir eis pas jį pusiau nakties, ir sakys anam: prieteliau, pażičiok man tris duonas.

6. Nes prietelius mano iš

kelio atējo pas mane, o neturiu ką jam padēti.

7. O jis iš vidaus atsakydamas, tartų: nevargink mane; jau durys yra uždarytos, o vaikai mano su manim yra lovoj, negaliu keltis ir tau duoti.

8. O jei anas nepaliaus dunksnoti: sakau jums, norint neduos kēlęs todēl, jog yra jo prietelius, vienok dēl bodo prašymo jo kelsis, ir duos jam, kiek jam reikia.

9. Ir aš sakau jums: Prašykite, o bus jums duota: jieškokit, o atrasite: dunksnokite, o bus jums adaryta.

10. Nes kiekvienas, kursai prašo, gauna: o kursai jieško, atranda: o dunksnojančiam bus atidaryta.

11. O kas iš jųsų prašo tēvą duonos, ar-gi duos jam akmenį? arba žuvies, beg paduos jam už žuvį žaltį?

12. Arba jei prašytų kiaušinio: beg paduos jam kurklį?

13. Jei tada jųs būdami piktais, mokate duot geras dovanas vaikams savo: kaip toli labiaus Tēvas jųsų iš dangaus duos dvasią gerą prašantiems save.

14. Ir išvarinējo velnią, o tas buvo nebylys: o kad išvarē velnią, prakalbējo nebylys, ir stebējos minios.

15. O nekurie iš anų sakē: per Beelzebubą vyriausį velnių, išvaro velnius.

16. O kiti gundindami reikalavo nuog jo ženklo iš dangaus.

17. O jisai kad išvydo dūmas anų, tarē jiems: kiekviena karalystē savyje nesutinkanti, bus išnaikinta, ir namai ant namų sugrius.

18. O jei ir šētonas su savim yra nesutinkąs, kaip-gi stovēs karalystē jo? nes sakote, jog aš per Beelzebubą išmetu velnius.

19. O jei aš per Beelzebubą išmetu velnius: sūnųs jųsų per ką išmeta? todēl anie bus sūdžiomis jųsų.

20. Bet jei pirštu Dievo išmetu velnius; užtiesą atējo pas jus karalystē Dievo.

21. Kad stipras šarvininkas sergsta namus savo, pakajuje yra tai ką tur.

22. Bet jei stipresnis už jį atējęs, pergalēs jį; atims visus šarvus jo, kuriuose viltį turējo ir naudą jo išdalys.

23. Kas nēra su manim, prieš mane yra: o kas nerenka su manim, barsto.

24. O kad dvasia nečysta išeis iš žmogaus, vaikščioja per vietas sausas, jieškodama atilsio, o neradusi, sako: sugrįšiu į namus savo, iš kur išējau.

25. O atējusi randa anuos iššluotus ir iššveistus.

26. Tada eina ir paima su

savim septynias kitas dvasias piktesnes uż save, o įējusios gyvena tenai. Ir stojas paskučiausi daiktai żmogaus ano piktesni uż pirmuosius.

27. Ir stojos: kad tai kalbējo, pakēlusi balsą nekuri moteriškē iš minios, tarē jam: pagirtas żyvatas, kuris tave nešiojo, ir krūtįs, kurią̨s żindai.

28. O jisai tarē: Bet labiaus pagirti, kurie klauso żodżio Dievo, ir saugoja aną.

29. O kad minios susirinko, pradējo sakyt: Ta giminē yra nelaba giminē; reikalauja żenklo, o żenklas nebus anai duotas, tikt żenklas Jonošiaus pranašo.

30. Nes kaipo Jonošius buvo żenklu Ninivitams, teip bus ir sūnus żmogaus giminei tai.

31. Karalienē nuog pusiau dienio kelsis ant sūdo su vyrais tos giminēs, ir paskandįs anuos; jog atējo nuog kraštų żemēs klausyt išminties Saliamono: o štai čionai daugiaus neg Saliamonas.

32. Vyrai Ninivitai kelsis ant sūdo su ta gimine, ir paskandįs aną, jog darē pakūtą ant apsakymo Jonošiaus; o štai čionai daugiaus ne kaip Jonošius.

33. Nē viens żvakēs neużdega, ir nestato slapčioj, nei po kietvirčio, bet ant żibintuvo; idant, kurie įeina, regētų šviesybę.

34. Żvakē kūno tavo, yra akis tavo. Jei akis tavo būtų gera, visas kūnas tavo bus šviesus; bet jei būtų pikta, ir kūnas tavo bus tamsus.

35. Veizdēk tada, idant šviesybē, kuri tavyje yra, nebūtų tamsybe.

36. Jei tada visas kūnas tavo būtų šviesus, neturįs nē jokios dalies tamsybēs, bus visas šviesus, ir kaip żvakē żibējimu apšvies tave.

37. O kad kalbējo, prašē jį nekursai Farizeušas, idant pas jį valgytų pietus. O įējęs sēdos uż stalo.

38. O Farizeušas pradējo pats savyje dūmodamas kalbēti, kodēl nenusiprausē pirm pietų?

39. Ir tarē jam Viešpats: Dabar jųs Farizeušai, kas yra iš viršaus taurēs, ir bliūdo šveitēte, bet kas yra viduje jųsų, pilna yra išplēšimo, ir piktybēs.

40. Pasvaigēliai, ar tas, kursai padarē tai, kas yra išviršaus, nepadarē ir tai, kas yra viduje?

41. Vienok kas atsiliko, duokite jalmużną, o štai visi daiktai yra jums čysti.

42. Bet bēda jums Farizeušams, jog duodate dešimtinę iš mietrų, ir iš rūtų, ir iš visų darżo żolių, o apleidżiate sūdą ir

meilę Dievo. Bet reikējo tuos daiktus daryt, o anų neapleisti.

43. Bēda jums Farizeušams, jog mylite pirmas krases bażnyčiose, ir pasveikinimus ant turgovietos.

44. Bēda jums, jog este kaip grabai, kurie nematomi yra, o żmonēs, kurie ant anų vaikščioja, nežino.

45. O atsakydamas nekursai Zokone mokytas, tarē jam: Mokytojau, tai kalbēdamas, ir mus użgēdini.

46. O jisai tarē: Ir jums zokone mokytiems bēda: nes apsunkinat żmones naštomis, kurias pakelti negal, o patys neg vienu pirštu savo nepakrutinat naštų.

47. O bēda jums, kurie statote grabus pranašams: o tēvai jųsų użmušē anuos.

48. Użtikrą liūdyjate, jog mēgstate darbais tēvų jųsų: nes anie użmušē anuos, o jųs statote grabus jiems.

49. Dēlto ir išmintis Dievo tarē: Siųsiu pas anuos pranašus, ir Apaštalus, o iš anų użmuš ir persekios.

50. Idant pajieškotas būtų visų pranašų kraujas, kurį išliejo ta giminē nuog pradżios svieto.

51. Nuog kraujo Abliaus, iki kraujo Zacharijošiaus, kursai prażuvo tarp Altoriaus, ir tarp bażnyčios. Teip jums sakau, bus pajieškotas nuog tos giminēs.

52. Bēda jums Zokone mokytiems, jog ēmēte raktą išmanymo, patys neįējot, o tuos, kurie ējo, neleidote.

53. O kad tai jiems sakē, pradējo Farizeušai ir rašte mokyti labai spausti, ir daugiais daiktais jam burną użdarinēt.

54. Tykodami ant jo, ir jieškodami, idant iš jo burnos ką išgautų, kad jį apskųstų.

XII PERSKYRIMAS.

Kristus persergşti mus prieš veidmainystę, svieto baimę ir godulystę ir ragina visus budēti (jausti).

1. O kad daug minių aplinkui stovējo, teip, jog vieni kitus myniojo, pradējo sakyt mokintiniams savo: saugokitēs nuog raugo Farizeušų, kuriuomi yra veidmainystē.

2. O nieko neyra użdengta, kas neišsireikštų: nei użslēpta, kas nebūtų żinomu.

3. Nes ką tamsybēse kalbē-

---

46 e. *Ir jums zokono mokintiems bēda.* Kalba Jezus apie mokintus Moižēs zokono, paprastai vadinamus Rašto Mokintais.

47 e. *Bēda jums kurie statote.* Paminklų statymas pranašams, pats savyje, nebuvo papeiktinas, tik atkaklumas tų nelaimingų żmonių, kurie paviršutiniais tikējimo ir dorybēs darbais prisidengdami ējo priešai pranašų kunigaikštį.

jote, šviesybėje bus sakyta: o ką į ausį sakėt kamarose, bus ant stogų apsakyta.

4. O sakau jums prieteliams mano: nesibijokite tų, kurie užmuša kūną, o potam netur daugiaus ką darytų.

5. Bet parodysiu jums, ko turite bijotis: bijokitės ano, kursai kad užmuš, tur valdžią įmesti į peklą. Teip sakau jums, to bijokitės.

6. Beg ne parduodami yra penki žvirbliai už du pinigėliu, o vienas iš jų neyra užmirštas pas Dievą?

7. Bet ir plaukai ant galvos jųsų visi yra suskaityti. Nebijokitės tada: jųs este brangesni už daug žvirblių.

8. O sakau jums: kiekvienas, kuris mane išpažįs prieš žmones, ir sūnus žmogaus išpažįs aną prieš Aniolus Dievo.

9. Ir kas manęs užsigįs prieš žmones, bus užgintas prieš Aniolus Dievo.

10. Ir kiekvienas, kursai sako žodį prieš sūnų žmogaus, bus jam atleista: o tam, kursai bliuznytų prieš Dvasią šventą, nebus atleista.

11. O kad jus vadžios į bažnyčias, ir pas vyresnybes, ir pas valdytojus, nerūpinkitės, kaip, arba ką atsakytumėt, arba ką kalbėtumėt.

12. Nes Dvasia šventa pamokįs jus anoj valandoj, ką reiktų jums sakyt.

13. Ir tarė jam nekursai iš minios: Mokytojau, sakyk broliui mano, idant su manim pasidalintų tėviškę.

14. O jisai tarė jam: žmogau, kas mane pastatė už sūdžią, arba dalytoją tarp jųsų?

15. Ir tarė jiems: Veizdėkit, o saugokitės visokio gobėjimo: nes ne gausume kieno yra gyvenimas jo, iš to, ką tur.

16. Ir pasakė jiems prilyginimą, tardamas: žmogaus nekurio turtingo dirva atnešė vaisių apstingą.

17. Ir dūmojo pats savyje, tardamas: ką darysiu, jog neturiu, kur sukrauti mano vaisius?

18. Ir tarė: Tai padarysiu: suardysiu mano kluonus; o didesnius išstatysiu, ir tenai sukrausiu vis, kas man užderėjo, ir turtus mano.

19. Ir tarsiu dūšiai mano: Dūšia, turi daug turtų sukrautų ant daug metų, atilsėkis, valgyk, gerk, puotauk.

20. Ir tarė jam Dievas: Padūkėli, šią naktį atima tau dūšią tavo: o ką sutiekei, kieno bus?

21. Teip yra, kursai sau krauna skarbą, o dėl Dievo yra neturtingu.

22. Ir tarė mokintiniams savo: Dėlto sakau jums: nesirū-

pinkit apie dūšią jųsų, ką valgytumēt, nei apie kūną, kuomi apsidengtumēt.

23. Dūšia yra daugiaus, neg valgis, o kūnas daugiaus, neg rūbas.

24. Prisiveizdēkit varnams, jog ne sēja, nei piauja, kurie netur klēties, nei kluono, o Dievas pena anuos. Kaip toli brangesni este jųs neg anie?

25. O kas iš jųsų dūmodamas gal pridēti vieną uolaktį prie stomenio savo?

26. Jei tada nei to, kas yra mažiausio negalite, kodēl apie kitus daiktus rūpinatēs?

27. Prisiveizdēkit lelijoms, kaip auga, nei dirba, nei verpia; o sakau jums, nei Saliamonas visoj savo šlovēj nebuvo aprēdytas, kaip viena iš tų.

28. O jei žolę, kuri šiandien yra ant lauko, o rytoj į pečių bus įmesta, teip Dievas pridengia; kaipo daugiaus jus, mažatikiai?

29. Ir jųs neklauskitēs, ką valgytumēt, arba ką gertumēt: o augštyn nekelkitēs.

30. Nes to viso giminēs svieto ješko. O Tēvas jųsų žino, jog to reikalaujate.

31. Bet ješkokit pirmiaus karalystēs Dievo ir teisybēs jo: o tai vis bus jums priduota.

32. Nebijokis, mažas būreli: nes pasimēgo Tēvui jųsų, duot jums karalystę.

33 Parduokite, ką turite, o duokit elmužną. Padarykit sau maišelius, kurie nepasęsta, skarbą nesimažinantį danguje, kur vagis neprisiartina, o kandis negadina.

34. Nes kur yra skarbas jųsų, tenai bus ir širdis jųsų.

35. Tegul bus perjuostos strienos jųsų, ir žvakēs uždegtos rankose jųsų.

36. O jųs lygųs žmonēms laukiantiems pono savo, kuomet iš svodbos sugrįžtų: idant, kad ateis ir dunksnos, tuojaus jam atidarytų.

37. Palaiminti anie tarnai, kuriuos, parējęs ponas, atras jaustančius. Užtiesą sakau jums jog parsijuos, o lieps aniems sēstis, o vaikščiodamas aniems tarnaus.

38. O jei pareitų antroj sargyboj, ir jei trečioj sargyboj pareitų, o teip rastų: palaiminti yra tarnai anie.

39. O tai žinokit, jog kad žinotų gaspadorius, kurioj valantoj vagis tur ateiti, jaustų užtikrą, o neleistų įsikast į namus savo.

40. Ir jųs būkit gatavi, nes kurioj valandoj netikitēs, sūnus žmogaus ateis.

41. Ir tarē jam Petras: Viešpatie, mums sakai tą prilyginimą, ar ir visiems?

42. O Viešpats tarē: Kursai, tari, yra tikras ir išmintingas

užveizdētojas, kurį ponas pastatē ant savo šeimynos: idant aniems laike duotų saiką kviečių?

43. Palaimintas anas tarnas, kurį atējęs Viešpats, atras teip darantį.

44. Tikrai sakau jums: jog ant viso, ką tur, pastatys aną.

45. O jei tartų anas tarnas širdyje savo: ponas mano trunka ateit: o pradētų mušt tarnus ir tarnaites, ir valgyt, ir gert, ir apsigerti.

46. Ateis ponas ano tarno dienoj, kurioj netikisi, ir valandoje, kurios nežino: ir atskirs aną, o dalį jo su netikinčiais padēs.

47. O tarnas anas, kursai pažino valią pono savo, o nepritaisē, nei padarē pagal valios jo, labai bus korotas.

48. Bet kursai nežinojo, o padarē daiktus vertus koronēs, mažai bus korotas. O nuog kiekvieno, kuriam daug yra duota, daug nuog ano ješkos: o kuriam daug yra prisakyta, daugiaus nuog ano norēs.

49. Atējau užleist ugnį ant žemēs: o ko noriu, tiktai idant užsidegtų?

50. Bet turiu būt apkrikštytas krikštu: o kaip esmi suspaustas, pakol išsipildys?

51. Tikite, jog atējau pakajų duoti ant žemēs? Ne, sakau jums: bet atskyrimą.

52. Nes nuog šio laiko bus penki vienuose namuose perskirti, trįs prieš du, o du prieš tris.

53. Atsiskirs tēvas prieš sūnų, o sūnus prieš tēvą: motina prieš dukterį, o duktē prieš motiną: uošvē prieš marčią, o marti prieš uošvę savo.

54. Sakē teipogi ir minioms: Kad regite debesį pasikeliantį nuog saulēs užsileidimo, tuojaus sakot: Bus lietus; ir teip stojas.

55. O kad vēją pučiantį nuog pusiaudienio, sakote: Jog bus karšta; ir stojas:

56. Veidmainiai, veidą dangaus ir žemēs mokate pažinti, o to laiko kodēl nepažįstate.

57. Kodēlgi teipog, ir patįs per save nesūdyjate, kas yra teisu.

58. O kad eini su priešininku savo pas vyresnį, rūpinkis kelionēj, kaipo būtumei liuosas nuog ano: idant kartais nevestų tave pas sūdžią, o sūdžia neatduotų tave vartauninkui, vartauninkas neįmestų tave kalinēn.

59. Sakau tau: neišeisi iš ten, pakol ir paskučiausį pinigēlį neatiduosi.

XIII PERSKYRIMAS.

Metavonēs reikalas. Nevaisingas fygos medis. Sergančios moteriškēs išgydymas ir tt.

1. O buvo nekurie aname laike apsakydami jam, apie Gali-

liečius ,kurių kraują sumaišē Pilotas su apieromis anų.

2. O atsakydamas tarē aniems: Betikite, jog tie Galiliečiai už visus kitus Galiliečius buvo griešnesni, jog tokius daiktus nukentējo?

3. Ne: sakau jums: bet jei nepakūtavosite, visi teipogi prapulsite.

4. Kaip anie aštuoniolika, ant kurių užgriuvo bokštas Siloje, ir užmušē anuos: tarēte, jog ir anie kaltesni buvo už visus žmones gyvenančius Jerozolimoj?

5. Ne: sakau jums: bet jei nepakūtavosite, visi teipogi prapulsite.

6. Ir pasakē tą prilyginimą. Turējo nekuris fygos medį įsodintą vynyčioj savo: ir atējo jieškodamas ant ano vaisiaus, o nerado.

7. Ir tarē užveizdētojui vynyčios: Stai trįs metai yra, kaip ateinu jieškodamas vaisiaus ant tos fygos, o nerandu: Iškirsk tada aną: kodēl ir žemę užima?

8 O anas atsakydamas, tarē jam: Viešpatie, palik aną ir šį metą iki kolei aną apkasiu, ir apdēsiu mēšlais.

9. O gal bene išduotų vaisių: o jei ne, potam iškirsi aną.

10. Ir mokē bažnyčiose anų subatomis.

11. O štai moteriškē, kuri turējo dvasią ligos per aštuoniolika metų, o buvo sutraukta, ir negalējo nēkokiu būdu augštyn paveizdēt.

12. Kurią pamatęs Jezus, pavadino aną pas save, ir tarē jai: Moteriške, išliuosuota esi nuog ligos tavo.

13. Ir uždējo ant anos rankas: o tuojaus atsitiesē ir garbino Dievą.

14. O atsakydamas vyresnis bažnyčios, užsirūstinęs, jog Jezus subatoj išgydē, tarē minioms: Sešios dienos yra, kuriose reik dirbti: tose tada ateikite, ir gydykitēs: o ne subatos dienoj.

15. O atsakydamas jam Viešpats tarē: Veidmainiai, kiekvienas iš jųsų ar neatriša jautį savo, arba asilą nuog prakarto, ir veda pagirdyt?

16. O tą dukterį Abraomo, kurią šetonas buvo štai per aštuoniolika metų surišęs, argi nereikējo išrišti iš tų pančių dienoj subatos?

17. Ir kad tai sakē, gēdējos visi jam priešingi: o visi žmonēs džiaugēs iš viso, ką jis garbingai darē.

18. Tarē tada: kam prilyginta yra karalystē Dievo, o į ką aną prilygįsiu?

19. Prilyginta yra grūdui garstyčios: kurį paēmęs žmogus įmetē į daržą savo, ir užaugo, ir stojos didžiu medžiu, o paukš-

čiai dangaus ilsējo ant šakų jo.

20. O vēl tarē: kam prilygįsiu karalystę Dievo?

21. Prilyginta yra raugui, kurį paēmusi moteriškē paslēpē į miltų tris saikus, kolei vis surūgtų.

22. Ir vaikščiojo po miestus ir miestelius, mokydamas, o keliaudamas į Jeruzalem.

23. Ir tarē jam nekursai: Viešpatie, jei maž tų yra, kurie bus išganyti? O jisai tarē aniems:

24. Rūpinkitēs, idant įeitumēt per ankštus vartus. Nes sakau jums: jog daug norēs įeiti, o negalēs.

25. O kad įeis gaspadorius, ir duris uždarys, pradēsit lauke stovēt ir dunksnot į duris, tardami: Viešpatie, atidaryk mums: o atsakydamas tars jums: Nepažįstu jųsų, iškur este.

26. Tuomet pradēsit sakyt: Valgēm po akių tavo, ir gērēm, ir ant mūsų ulyčių mokindavai.

27. Ir tars jums: Nepažįstu jųsų iš kur este: Atstokit nuog manęs visi darytojai piktybēs.

28. Tenai bus verksmas ir griežimas dantų, kad išvysit Abraomą ir Izaoką, ir Jokūbą, ir visus pranašus karalystēj Dievo, o jus laukan išmestus.

29. Ir ateis nuog saulēs užtekējimo, ir užsileidimo, nuog pusiaunakties ir pusiaudienio, ir sēsis karalystēj Dievo,

30. O štai yra paskučiausi, kurie bus pirmiausiais, o yra pirmiausi, kurie bus paskučiausiais.

31. Toj dienoj prisiartino nekurie iš Farizeušų, tardami jam: Išeik, ir eik iš čionai: nes Herodas nor tave užmušt.

32. Ir tarē aniems: eikit ir pasakykit lapei anai: Štai išvarau velnius ir gydau šiandien ir rytoj, ir trečioj dienoj imsiu pabaigą.

33. O vienok reikia man šiandien, ir rytoj ir porytoj vaikščiot: nes negal būti, idant pranašas kur kitur pražūtų, kaip tiktai Jerozolimoj.

34. Jeruzalem, Jeruzalem, kuri užmuši pranašus ir akmenimis žudai tuos, kurie pas tave yra siųsti: kiek kartų norējau surinkt vaikus tavo, kaipo paukštis savo lizdą po sparnu, o nenorējai?

35. Štai pasiliks jums namai jųsų apleisti. O sakau jums: jog manęs neišvysite, pakol ateis, kad sakysit: pagirtas, kursai eina vardan Viešpaties.

XIV PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo vandens liga sergantį žmogų. Pokilio prilyginimas. Visiško atsižadējimo reikalas, kad sekti Kristų.

1. Ir atsitiko: Kad Jezus įējo į namus nekurio vyriausio

Farizeušo subatoj valgyt duonos, o anie ant jo tykojo.

2. O štai nekursai žmogus sutinęs buvo po akių jo.

3. O Jezus atsakydamas tarē Mokytojams Zokono ir Farizeušams, sakydamas: Jei dera subatoje gydyt?

4. Bet anie tylējo. O jisai nutvēręs išgydē aną ir paleido.

5. O atsakydamas tarē jiems: kieno iš jųsų asilas arba jautis įpuls į šulinį; ar ne tuojaus aną ištrauks dienoj subatos?

6. Ir negalējo jam ant to atsakyt,

7. Ir pasakē teipogi prilyginimą pakviestiems, regēdamas, kaip pirmas vietas už stalo aprenka, tardamas aniems:

8. Kad būsi pakviestas ant svodbos, nesēskis ant pirmos vietos, idant kartais nebūtų garbingesnis už tave pakviestas nuog jo.

9. O atējęs tasai, kuris tave ir aną pakvietē, netartų tau: Duok tam vietą, o tada pradētumei su gēda sēdēt ant paskučiausios vietos.

10. Bet kad būsi pakviestas, eik sēskis ant paskučiausios vietos: idant kad ateis tas, kursai tave pakvietē, tartų tau: Prieteliau, sēskis augščiaus. Tada bus tau garbē prieš drauge sēdinčius.

11. Nes kiekvienas, kursai save išaugština, bus nužemintas: O kas nusižemina, bus išaugštintas.

12. Kalbējo teipogi ir tam, kursai jį buvo pakvietęs: Kad pritaisysi pietus, arba vakarienę, nekviesk prietelių tavo, nei brolių tavo, nei genčių, nei susiedų bagotų: idant kartais ir anie tave teipogi nepakviestų, ir nestotųs tau atidavimas.

13. Bet kad darai puotą, sukviesk pavargēlius, lušus, raišus, ir aklus,

14. O būsi palaimintas, jog negal tau atiduoti: nes bus tau atiduota prisikēlime iš numirusių teisųjų.

15. Tai išgirdęs nekursai iš sēdinčių drauge, tarē jam: Palaimintas, kursai valgys duoną karalystēj Dievo.

16. O jisai jam tarē: Nekursai žmogus padarē večerę didę, ir pakvietē daug.

17. Ir nusiuntē tarną savo valandoj večerios, pasakyt pakviestiems, idant ateitų, nes jau vis yra gatava.

18. Ir pradējo visi drauge išsikalbinēti. Pirmas jam tarē: Pirkau sodžių, ir reikia man eiti ir apveizdēti aną: prašau tave turēk mane už iškalbētą.

19. O kitas tarē: Pirkau penkis jungus jaučių, ir einu anų pamēginti: meldžiu tave turēk mane už iškalbētą.

20. O kitas tarē: Moterį vedžiau, ir dēlto negaliu ateiti.

21. O sugrįżęs tarnas, pasakē tai Ponui savo. Tada użsirūstinęs gaspadorius, tarē tarnui savo: Eik greitai ant ulyčių, ir takų miesto: o ubagus ir lušus, ir aklus, ir raišus įvesk čionai.

22. Ir tarē tarnas: Viešpatie, stojos, kaip įsakei, o dar yra vieta.

23. Ir tarē Ponas tarnui: Eik ant kelių ir patvorių: o priversk įeiti, idant namai mano būtų pilni.

24. O sakau jums: jog nēvienas iš anų vyrų, kurie buvo pakviesti, neragaus večerios mano.

25. Ir ējo su juomi minios didēs: o atsigrężęs, tarē jiems:

26. Jei kas eina pas mane, o netur neapikantoj tēvą savo, ir motiną, ir moterį, ir vaikus, ir brolius, ir seseris, o dar ir dūšią savo, negal būti mano mokintiniu.

27. O kas neneša kryżiaus savo, o eina paskui manęs, negal būti mano mokintiniu.

28. Nes kas iš jųsų norēdamas bokštą pastatyt, neskaito atsisēdęs pirmu išdējimus, kurių reikia, jei tur ant pabaigimo?

29. Idant kad gruntą użdēs, o negalēs pabaigti, nepradētų visi regēdami iš ano juoktis.

30. Tardami: Jog tas żmogus statyt pradējo, o pabaigti negalējo.

31. Arba kursai karalius, eidamas karionę vesti su kitu karaliu, nedūmoja pirmiaus atsisēdęs, jei gal su dešimti tūkstančių susitikt su anuo, kuris su dvidešimt tūkstančiais ateina prieš jį.

32. Bet jei ne, kad anas dar toli yra, siųzdamas pasiuntinius, prašo to, kas pakajaus yra.

33. Teip tada kiekvienas iš jųsų, kursai neišsiżada viso, ką tur, negal būti mokintiniu mano.

34. Gera yra druska. Bet jei druska pagestų, kuomi bus sūdyta?

35. Nedera nei į żemę, nei į mēšlą: bet laukan ją išmes. Kas tur ausis ant klausymo, tegul klauso.

26 e. *Netur neapykantoj.* Kristaus įstatymas nevelija mums neapkęsti konors, net ir mūsų priešų, o tuom labiaus mūsų gimdytojų. Żodžių prasmē yra, jog mums dūšioje reik būti pasiryżusiems atsiżadēti kiekvieno daikto, kad ir artimiausio ir brangiausio, jei jis mus sulaikytų nuo Kristaus sekimo.

XV PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie pragaišintą avį ir veltklaidį sūnų,

1. Ir artinosi pas jį muitininkai ir griešninkai, idant jo klausytų.

2. Ir murmējo Farizeušai ir

mokytojai rašto, tardami: Jcg tasai priima nusidējusius, ir su anais valgo

3. Ir tarē aniems tą prilyginimą, sakydamas:

4. Kursai iš jųsų žmogus, kuris tur šimtą avių, o jei pražudytų vieną iš anų, ar nepaliekt devynių dešimtų ir devynių ant girios, o ne eina paskui anos, kuri pražuvo, kolei ją atrastų?

5. O kad ją atras, uždeda ant pečių savo džiaugdamasi.

6. O parējęs namon suvadina prietelius ir susiedus, tardamas jiems: Džiaugkities su manim, jog atradau avį mano, kuri buvo pražuvusi.

7. Sakau jums, jog teip bus džiaugsmas danguje, iš vieno nusidējusio pakūtą darančio, ne kaip iš devynių dešimtų ir devynių teisųjų, kurie nereikalauja pakūtos.

8. Arba kuri moteriškē, turēdama dešimtį pinigēlių, jei pamestų vieną pinigēlį, ar neuždega žvakēs, ir nešluoja namus; ir nejieško labai, kolei atrastų?

9. O atradusi, suvadina prietelkas ir susiedkas, tardama: Džiaugkitēs su manim, nes atradau pinigēlį, kurį buvau pametusi.

10. Teip sakau jums, bus džiaugsmas prieš Aniolus Dievo iš vieno griešninko pakūtą darančio.

11. Ir tarē: Žmogus nekuris turējo du sūnu.

12. Ir tarē iš anų jaunesnis tēvui: Tēve, duok man dalį turtų, kuri man prip[illegible] Ir padalijo tarp anų turtą.

13. O po ne daugių dienų, vis surinkęs jaunesnis sūnus iškeliavo į tolimą šalį; ir išgaišino tenai turtą savo, gyvendamas palaistuvystēj.

14. O kad vis išgaišino, stojos didis badas anoje šalyje, ir anas pradējo stokti.

15. O nuējo, ir pristojo pas vieną gyventojį anos šalies. Ir nusiuntē aną į sodžių savo, idant kiaules ganytų.

16. Ir norējo pilvą savo pripildyt salodinomis, kurias kiaulēs ēdē, o niekas jam nedavē.

17. O susidūmojęs savyje tarē: Kaip daug samdininkų namuose tēvo mano tur apsčiai duonos: o aš čia badu mirštu.

18. Kelsiuos ir eisiu pas tēvą mano, ir tarsiu jam: Tēve! nusidējau prieš dangų, ir prieš tave.

19. Jau nevertas esmi vadintis sūnumi tavo: padaryk mane kaipo vieną iš samdininkų tavo.

---

10 e. *Prieš aniolus Dievo.* Iš šių žodžių matyt, jueg dangaus aniolai tur rūpestį apie mus, ant žemēs gyvenančius, žino mūsų darbus ir džiaugiasi iš mūsų metavonēs.

20 O kėlęs ėjo pas tėvą savo. O kad dar iš tolo buvo, pamatė aną tėvas jo, ir mielaširdyste sukrutintas buvo, o pribėgęs puolė ant kaklo jo, ir pabučiavo jį.

21. Ir tarė jam sūnus: Tėve! nusidėjau prieš dangų ir prieš tave; jau ne esmi vertas vadintis sūnumi tavo.

22. Ir tarė tėvas tarnams savo: Veikiai atneškit pirmąjį rūbą, o apvilkite jį: ir duokit žiedą ant rankos jo, ir autuvus ant kojų jo.

23. Ir atveskite teliuką penėtinį, ir užmuškite; o valgykim ir puotaukim.

24. Nes tas sūnus mano miręs buvo, o atgijo: prapuolęs buvo: o atsirado. Ir pradėjo linksmintis.

25. O vyresnis jo sūnus dirvoj buvo. O kad grįžo, ir artinos namuosna, išgirdo giedojimą, ir šokinėjimą.

26. O pavadino vieną iš tarnų, ir paklausė, kas tai būtų.

27. O jis jam tarė: Brolis tavo parėjo; ir tėvas tavo pamušė teliuką penėtinį, jog sveiką jį atgavo.

28. Ir užsirūstino, ir nenorėjo vidun eiti. Tėvas tada jo išėjęs, pradėjo aną prašyti.

29. Bet jis atsakydamas, tarė tėvui savo: Štai per tiek metų tau tarnauju, ir niekados neperžengiau tavo įsakymą: o niekados man nei oželio nedavei, idant su mano prieteliais pasilinksminčiau.

30. Bet kada tas sūnus tavo, kursai prarijo turtą savo su paleistuvėms, parėjo: užmušei dėl jo teliuką nupenėtą.

31. O jis tarė anam: Sūnau, tu visados esi su manim, ir visi daiktai mano, yra tavo.

32. Bet reikėjo linksmintis, ir džiaugtis, jog tas brolis tavo buvo numiręs, o atgijo: buvo pražuvęs, o atsirado.

XVI PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie neteisų užveizdą, apie turčių ir Lozorių.

1. Kalbėjo teipogi ir mokintiniams savo: Buvo nekuris žmogus, turtingas, kursai turėjo užveizdėtojį, o tas buvo prieš jį apskųstas, kaip būtų išgaišinęs turtus jo.

2. Ir pavadino aną, ir tarė jam: Ką tai girdžiu apie tave, atiduok rokundą iš užveizdėjimo tavo; nes jau užveizdėtoju būt negalėsi.

3. Ir tarė užveizdėtojas pats savyje: Ką veiksiu, jog viešpats mano atima nuog manęs užveizdėjimą, kasti negaliu, elgėtauti gėdžiuos.

4. Žinau ką darysiu: idant, kad būsiu atitolintas nuog urėdystės, priimtų mane į savo namus.

5. Suvadinęs tada kiekvieną

iš skolininkų viešpaties savo, tarē pirmam: Kiek kaltas esi ponui mano?

6. O anas atsakē: Simtą kodžių alyvos. Ir tarē jam: Imk užrašą tavo, o tuojaus sēskis, parašyk penkias dešimtis.

7. Potam tarē kitam: O tu kiek kaltas esi? Kursai tarē: Simtą saikų kviečių. Ir tarē jam: Imk užrašą tavo, o parašyk aštuonias dešimtis.

8. Ir pagyrē viešpats užveizdētoją neteisų, jog išmintingai padarē: nes sūnųs to svieto giminēje savo yra išmintingesni už sūnus šviesybēs.

9. O aš jums sakau: Darykit sau prietelius iš mamonos neteisios: idant kad pavargsite, priimtų jus į amžinus gyvenimus.

10. Kursai viernas yra mažiausiame daikte, yra viernas ir didesniame: o kas mažame daikte yra neteisus, ir didesniame yra neteisus.

11. Jei tada neteisingoj mamonoj nebuvote viernais: Kuri teisinga yra, kas jums aną patikēs?

12. O jei svetimame daikte nebuvote viernais, kas jums duos, kas jųsų yra?

13. Nējokis tarnas dviem ponams tarnaut negal: nes arba vieną neapkęs, o antrą mylēs: arba prie vieno turēsis, o antrą paniekįs: Negalite Dievui tarnauti ir mamonai.

14. O tų visų daiktų klausē Farizeušai, kurie buvo turto geidulingi: ir apjuokē jį.

15. Ir tarē jiems: Jųs este, kurie patįs save teisinate prieš žmones. Bet Dievas pažįsta širdis jųsų: nes kas yra pas žmones iškelta, tai pas Dievą yra biaurumas.

16. Zokonas ir pranašai iki Jono: nuog to laiko karalystē Dievo apsakoma yra, o kiekvienas per sylą į aną veržiasi.

17. O pigiaus yra dangui ir žemei praeiti, neg vienai žymelei iš Zokono prapulti.

18. Kiekvienas, kursai apleidžia moterį savo, o kitą paima svetmoterauja: ir kas nuog vyro apleistą paima, svetmoterauja.

19. Buvo nekursai žmogus bagotas, kuris apsivilkdavo purpura ir brangiais rūbais: ir kasdieną valgē apstingai.

20. Ir buvo nekursai pavargēlis vardu Lazaras, kuris gulē-

---

9 e. *Mammonos neteisios.* Mammona ženklina turtus. Jie čion pavadinti *mammona neteisybēs,* nes tankiai jie tur savyje kąnorint pikto, arba būna jo proga; geriausiame net atvejyje mammona yra žemiškais ir nykstančiais turtais. *Priimtų jus.* Iš tų žodžių regime, jog, mūsų sušelpti neturtingi Dievo tarnai, gal paskui mūsų dūšias per savo užtarymą įvesti į dangų.

jo pas jo vartus skauduliais aptektas.

21. Norēdamas būti pasotintas trupučiais, kurie puolē nuog stalo bagočiaus; o niekas jam nedavē; bet ir šūnįs ateidavo ir laižydavo votis jo.

22. Ir stojos jog numirē pavargēlis, ir buvo nuneštas per Aniolus ant prieglobsties Abraomo. Numirē teipo-gi ir bagočius, ir palaidotas buvo pragare.

23. O pakēlęs akis savo, kad buvo mūkose, išvydo Abraomą ištolo, ir Lazarą prieglobstyje jo.

24. O šaukdamas anas tarē: Tēve Abraomai susimilk ant manęs, o atsiųsk Lazarą, idant pamirkytų galą piršto savo vandenyje, idant atvēsintų liežuvį mano: nes mūkas kenčiu toj liepsnoj.

25. Ir tarē jam Abraomas: Sūnau atmink, jog per gyvenimą savo atēmei gerą: o Lazaras teipo-gi blogą: o dabar jis linksminas, o tu mūkas kenti.

26. O ant to viso, tarp mūsų ir tarp jųsų patvirtintas yra didis tarpas: idant tie kurie nor iš čia nueiti pas jus negalētų, nei iš ten čionai ateiti.

27. Ir tarē: prašau tada tave tēve, idant aną nusiųstumei į namus tēvo mano.

28. Nes turiu penkis brolius. Idant aniems liūdytų, kad ir anie neateitų ant tos kentējimo vietos.

29. Ir tarē jam Abraomas: Tur Maižiešių ir Pranašus: tegul anų klaso.

30. O jis tarē: Ne, Tēve Abraomai; bet jei kas iš numirusių neitų pas anuos, darys pakūtą.

31. Ir tarē jam: Jei Maižiešiaus ir Pranašų neklauso, kad norint kas ir iš numirusių keltųs, netikēs.

XVII PERSKYRIMAS.

Pamokinimai kaip išsisergēti papiktinimo, apie tikējimo galybę ir kiti. Dešimtis raupuotų. Apie antrą Kristaus atējimą.

1. Ir tarē Mokintiniams savo: Negalimas yra daiktas, idant papiktinimai neateitų: bet bēda tam, per kurį ateina.

2. Geriaus jam yra, idant akmuo girnų būtų užkabintas ant kaklo jo, ir būtų į marias įmestas, neg idant vieną iš tų mažutēlių papiktintų.

3. Dabokitēs patįs: Jei brolis tavo nusidētų prieš tave: subark jį: o jei pakūtą darytų, atleisk jam.

4. Ir jei septynis kartus nusidētų ant dienos, prieš tave, ir septynis kartus ant dienos atsiverstų pas tave, sakydamas: gailu man; atleisk jam.

---

22 e. *Prieglobsties Abraomo*, t. y. atsilsio vietos, kur gyveno Senojo Instatymo šventųjų dūšios, kol Kristus per savo mirtį joms dangaus neatidarē.

5. Ir tarē Apaštalai Viešpačiam: Padaugink mums tikējimą.

6. O Viešpats tarē: jei turētumēt tikējimą, kaipo grūdą garstyčių, tarsite tam moros medžiui: Išsirauk iš šaknų, o persisodink į marias: o klausys jųsų.

7. O kas iš jųsų, kuris turētų tarną ariantį arba ganantį, kursai kad iš dirvos sugrįštų, tartų jam: Eik tuojaus sēskis uż stalo.

8. O nesakytų jam: pritaisyk ką valgyčiau ant večerios, o persijuosk, ir tarnauk man, pa kol pavalgysiu, ir atsigersiu: o potam tu valgysi ir gersi?

9. Ar-gi dēkavoja tarnui anam, jog padarē tai, ką jam įsakē?

10. Netikiu: Teip ir jųs, kad padarysite vis, kas jums įsakyta yra, tarkite: Tarnai esme niekam nederanti, kas mums prigulējo daryt, padarēme.

11. Ir atsitiko, kad ējo į Jeruzalem, ējo per vidų Samarijos ir Galilējos.

12. O kad įējo į nekurį miestelį, użtekējo jam dešimtis vyrų raupuotų, kurie ištolo apsistojo.

13. Ir balsą pakēlē tardami: Jezau mokytojas, susimilk ant mūsų.

14. Kuriuos kad pamatē, tarē: Eikite pasirodykit kunigams. Ir stojos kad ējo, buvo apčystyti.

15. O vienas iš jų, kad regējo, jog buvo apčystytas: sugrįžo balsu didžiu garbindamas Dievą.

16. Ir puolē ant veido po kojų jo dēkavodamas: o tas buvo Samaritonas.

17. O atsakydamas Jezus tarē: Begne dešimtis yra apčystytų? o devyni kur yra?

18. Neatsirado, kursai sugrįštų ir duotų garbę Dievui, tiktai tas svetimos šalies.

19. Ir tarē jam: Kelkis, eik nes tikējimas tavo, tave sveiku padarē.

20. O klaustas nuog Fariseušų: Kada ateis karalystē Dievo? Atsakydamas jiems tarē: Neateis karalystē Dievo regimu būdu,

21. Nei sakys: Štai čionai; arba štai tenai. Nes karalystē Dievo štai viduj jųsų yra.

---

10 e. *Tarnai esam niekam nederantys*, t. y. jog mūsų tarnavimas neatneša mūsų Viešpačiui naudos, ir Jis nuo mūs jo reikalauja vien tik kaipo tikros mūsų pačių priedermēs Jam tarnauti. Bet, nors męs Jam nenaudingi, mūsų tarnavimas Jam mums yra naudingas, nes Jis mūsų geriems darbams suteikia savo malone didelę vertę ir tokie mūsų darbai, kaip Jis prižadējo, duoda mums amžino užmokesnio tiesą.

22. Ir tarē mokintiniams savo: Ateis dienos, kada geisite regēt vieną dieną Sūnaus żmogaus, o neregēsite.

23. Ir sakys jums: Stai čionai, ir štai tenai. Neeikit ir paskui jų ne sekitēs.

24. Nes kaipo żaibas żibēdamas iš padangio apšviečia tuos daiktus, kurie yra padangēms, teip bus sūnus żmogaus dienoje savo.

25. Bet pirmiaus reikia jam daug nukentēti, ir būt paniekintu nuog tos giminēs.

26. O kaip stojos dienose Noe, teip bus ir dienose sūnaus żmogaus.

27. Valgē ir gērē: moteres vedē, ir uż vyro tekējo, iki dienos, kurioj įējo Noe Korablin: ir użējo tvanai, ir paskandino visus.

28. Teipo-gi kaip stojos dienose Loto: valgē ir gērē: pirko ir pardavinējo: sodino ir budavojo.

29. O kurioj dienoj išējo Lotas iš Sodomos, nulijo iš dangaus lietus ugnimi ir siera, ir visus prażudē.

30. Pagal to bus diena, kurioj sūnus żmogaus apsireikš.

31. Anoj valandoj, kursai bus ant stogo, o indai jo namuose: tegul nenużengia paimt anuos: o kas ant dirvos, tegul teipo-gi atgal negrįšta.

32. Atminkite ant moteries Loto.

33. Kas tiktai norētų użlaikyt dūšią savo, prażudys aną: O kas aną prażudytų, użlaikys ją.

34. Sakau jums: Anoj naktyj bus du ant vienos lovos: vienas bus paimtas, o antras paliktas.

35. Dvi mals vienu kartu: viena bus paimta, o antra palikta: Du ant dirvos: vienas bus paimtas, o antras paliktas.

36. Atsakydami tarē jam: Viešpatie kur?

37. Kursai tarē jiems: Kur tiktai bus kūnas, tenai susirinks ir ereliai.

XVIII PERSKYRIMAS.

Privalo mums visada melstis. Farizejus ir Muitininkas. Turtingų pavojus. Regējimas sugrążintas aklam.

1. Pasakē jiems teipo-gi ir prilyginimą; jog visados reikia melstis, o neperstoti.

2. Tardamas: Buvo nekursai sūdżia viename mieste, kuris Dievo nebijojos, o żmogaus negēdējos.

3. O aname mieste, buvo viena našlē; ir vaikščiodavo pas jį tardama: Gelbēk mane nuog mano priešininko.

---

3 e. *Gelbēk*, — żydiškas išsireiškimas, żenklina — padaryk teisybę su manim.

4. O per ilgą laiką nenorējo. O potam tarē pats savyje. Noris Dievo nebijaus, ir żmogaus negēdżiuos.

5. Vienok jog man ta našlē nuobodą daro, gelbēsiu ją, idant ant galo atējusi neišlojotų mane.

6. Ir tarē Viešpats: Klausykite ką sako sūdżia neteisus.

7. O Dievas ar-gi neišgelbēs išrinktuosius savo šaukiančius pas save dieną ir naktį, o bus kantrus dēl anų?

8. Sakau jums, jog greitai gelbēs anuos. Bet vienok atējęs sūnus żmogaus, ar, tari, atras tikējimą ant żemēs?

9. Tarē teipo-gi ir nekuriems, kurie patįs savyje tikējos, kaip būtų teisųs, o kitus paniekino, tą prilyginimą.

10. Du żmogu użējo į bażnyčią, idant pasimelstų: vienas Farizeušas, o antras muitininkas.

11. Farizeušas stovēdamas, teip patsai savyje meldēs: Dieve, dēkavoju tau, jog neesmi, kaipo kiti żmonēs, plēštojai, neteisųs, svetmoteraujanti; kaipo ir tas muitininkas.

12. Pasnikauju du kartu per nedēlią, duodu dešimtines iš viso, ką turiu.

13. O muitininkas stovēdamas ištolo, nenorējo nei akių pakelti į dangų: bet mušē krūtinę savo tardamas: Dieve susimylēk ant manęs nusidējusio.

14. Sakau jums, išējo tas nuteisintas į namus savo, neg anas; nes kiekvienas, kursai save išaukština, bus nużemintas; o kas save nużemina, bus išaukštintas.

15. O nešē pas jį ir kūdikēlius, idant jų dasilytētų: ką regēdami mokintiniai barē anuos.

16. Bet Jezus pavadinęs juos tarē: Leiskite vaikeliams eiti pas mane, o neginkite aniems: nes tokių yra karalystē Dievo.

17. Użtiesą sakau jums: kas norint nepriimtų karalystēs Dievo kaipo mażas vaikelis, neįeis į aną.

18. Ir klausē jo nekuris kunigaikštis tardamas: Mokytojau geras, ką darydamas apturēsiu gyvenimą amżiną?

19. O Jezus jam tarē: Kodēl mane vadini geru? niekas neyra geras, tiktai vienas Dievas.

20. Moki prisakymus? Neużmušk. Nesvetmoterauk. Nevogk. Neliūdyk neteisiai. Šēnavok tēvą tavo ir motiną.

21. Kursai tarē: Vis tai użlaikau nuo jaunystēs mano.

22. Ką išgirdęs Jezus tarē jam: Dar tau vieno daikto netenka: Parduok vis, ką turi, o duok ubagams, o turēsi skarbą danguje; o ateik sekis mane.

23. Ir tai išgirdęs nuliūdo: nes buvo labai turtingas.

24. O Jezus regēdamas jį nuliūdusį, tarē: Kaip sunku, kurie tur pinigus, karalystēn Dievo įeiti.

25. Nes lengviaus yra verbliūdui per ausį adatos pereiti, neg turtingam įeit karalystēn Dievo.

26. Ir tarē kurie girdējo; O kas gal būti išganytas?

27. Tarē aniems: Kas yra negalimas pas žmones, yra galimas pas Dievą.

28. Ir tarē jam Petras: Štai męs vis palikome, ir ējome paskui tavęs.

29. Kursai tarē jiems: Užtiesą sakau jums: jog nē vieno nēra, kursai apleidęs būtų namus, arba gimdytojus, arba brolius, arba moterį, arba vaikus, dēl karalystēs Dievo.

30. O neatimtų toli daugiaus šiame laike, o ateisiančiame amžiuje gyvenimą amžiną.

31. Ir paēmē Jezus dvyliką, ir tarē jiems: Štai einam į Jeruzalem, ir išsipildys vis, kas yra parašyta per Pranašus apie sūnų žmogaus.

32. Nes bus išduotas pagonims, ir bus apjuoktas ir nuplaktas, ir suspiaudytas.

33. O nuplakę užmuš jį, o trečioj dienoj kelsis iš numirusių.

34. O anie iš tų daiktų nieko nesuprato, ir buvo tas žodis nuog jų uždengtas; ir neišmanē apie ką kalbējo.

35. Ir stojos kad prisiartino prie Jericho, sēdējo nekuris aklas pagal kelio elgētaudamas.

36. O kad išgirdo minią praeinančią klausē, kas tai būtų.

37. Ir pasakē jam, jog Jezus Nazarenskas praeina.

38. Ir sušuko tardamas: Jezau sūnau Dovido, susimilk ant manęs.

39. O kurie pirmu ējo, barē jį, idant tylētų. Bet jis tuo didžiaus šaukē: Sūnau Dovido susimilk ant manęs.

40. O Jezus apsistojęs liepē jį atvesti pas save. O kad prisiartino, klausēs jo.

41. Tarydamas: Ko nori, idant tau padaryčiau? O jisai atsakē: Viešpatie idant regēčiau.

42. O Jezus jam tarē: Regēk, tikējimas tavo tave sveiku padarē.

43. Ir tuojaus praregējo, ir ējo paskui garbindamas Dievą.

O žmones visi regēdami, davē garbę Dievui.

XIX PERSKYRIMAS.

Zakejus priima ir vaišina Kristų. Prilyginimas apie svarus. Kristus apverkia Jeruzalem.

1. O įėjęs vaikščiojo po Jerichą.

2. O štai vyras vardu Zacheušas, kursai buvo vyriausias muitininkų: o jisai turtingas.

3. Ir geidē regēti Jezų, kas jis būtų: o negalējo dēl minios, nes mažo buvo augumo.

4. O pirmiaus nubēgęs užlipo ant medžio fygos tuščios, idant jį pamatytų: nes tuo daiktu turējo eiti.

5. O kad atējo ant vietos, aukštyn pažiūrējęs Jezus išvydo jį, ir tarē jam: Zacheušai nužengk veikiai; nes šiandien reikia man būti namuose tavo.

6. Ir veikiai nužengē, ir priēmē jį su džiaugsmu.

7. O kad visi regējo, murmējo tardami, jog užējo pas žmogų nusidējusį.

8. O Zacheušas stojęs, tarē Viešpačiam. Štai, Viešpatie, pusę turtų mano duomi ubagams: o jei kurį kuomi apjieškojau, atiduodu ketveropai.

9. Tarē jam Jezus: Jog šiandieną stojos tiems namams išganymas: todēl jog ir jis yra sūnumi Abraomo.

10. Nes sūnus žmogaus atējo jieškot ir išganyt, kas pražuvo.

11. Jiems tai beklausant, pridēdamas pasakē prilyginimą, todēl jog arti buvo Jeruzalēs: o jog tikējo, jog karalystē Dievo tuojaus pasirodys.

12. Tarē tada; Žmogus nekuris didžios giminēs garbingas keliavo į tolimą šalį, apimt karalystę ir sugrįžt.

13. Ir pavadinęs dešimtį tarnų savo, davē jiems dešimtį svarų, ir tarē jiems: Prekiaukite, kolei sugrįšiu.

14. O gyventojai jo turējo jį neapykantoj; ir išsiuntē paskui jo pasiuntinius, tardami: Nenorim idant tas karaliautų ant mūsų.

15. Ir stojos, jog apēmęs karalystę sugrįžo; ir liepē pavadinti tarnus, kuriems buvo davęs pinigus, idant dasižinotų, kursai kiek nupelnē,

16. Ir atējo pirmas, tardamas: Viešpatie, svaras tavo uždirbo dešimtį svarų.

17. Ir tarē jam: Gerai tarne geras: jog ant mažo buvai viernas, turēsi valdžią ant dešimties miestų.

18. Ir atējo antras sakydamas: Viešpatie, svaras tavo užpelnē penkis svarus.

---

13 e. *Davē jiems dešimtį svarų.* Svaras — pinigo vardas, graikiškai yra pavadintas *mna*, o lotyniškai *mina*; angliškais pinigais jis yra vertas trijų svarų, dviejų šilingų ir šešių pensų, amerikoniškais — penkiolikos dolerių arba rusiškais 28 rublių ir pusēs.

19. Tarē ir tam: Ir tu būk ant penkių miestų.

20. O kitas atējo tardamas: Veišpatie, štai svaras tavo, kurį turējau užlaikytą skaroje.

21. Nes bijojaus tavęs, jog esi žmogus smarkus, imi, ko nepadējai, o piauji, ko nesējai.

22. Tarē jam: Iš tavo burnos tave sūdiju tarne piktas. Žinojai, jog aš esmi žmogus smarkus, imąs ko nepadējau, ir piaująs, ko nesējau.

23. O kodēl nedavei pinigų mano ant nuomos, idant aš atējęs poteisiai su palukoms anuos būčiau atēmęs?

24. Ir tarē ten stovintiems: Atimkit nuog jo svarą: o duokit tam, kuris tur dešimtį svarų.

25. Ir tarē jam: Viešpatie, tur dešimtį svarų.

26. O sakau jums, jog kiekvienam, kursai tur, bus duota; ir apščiai turēs; o nuog to, kuris netur, ir ką turi, bus nuog jo atimta.

27. Vienok neprietelius mano anuos, kurie nenorējo, idant ant jų karaliaučiau, atveskit čionai, ir užmuškite po akių mano.

28. O tai pasakęs, pirmu ējo keliaudamas į Jeruzalem.

29. Ir stojosi kad prisiartino prie Betfages ir Betanijos pas kalną, kursai šaukias Alyvos, nusiuntē du mokintiniu savo.

30. Sakydamas: eikit į miestelį, kursai prieš yra, į kurį įēję rasite asilaitį pririštą, ant kurio nē vienas žmogus niekados nesēdējo: atriškite aną ir atveskite.

31. O jei kas jųsų klaustų: Kodēl atrišate? teip jam sakykite: Jog Viešpats reikalauja jo.

32. Ir nuējo kurie siųsti buvo, ir rado, kaip jiems buvo pasakęs, asilaitį bestovintį.

33. Aniems tada atrišant asilaitį, valdytojai jo tarē jiems: kodēl atrišate asilaitį?

34. O anie tarē: Jog Viešpats jo reikalauja.

35. Ir nuvedē jį pas Jezų, ir uždējęę ant asilaičio rūbus savo, užsodino Jezų.

36. O anam bejojant, klojo rūbus savo ant kelio.

37. O kad jau prisiartino tenai kur nusileidžia nuog kalno Alyvos, pradējo visos minios mokintinių linksmindamosi garbint Dievą, balsu didžiu už visus stebūklus, kuriuos regējo.

38. Sakydamos: palaimintas, kursai eina karalius vardan Viešpaties. Pakajus ant dangaus, o garbē ant aukštybių.

39. O nekurie Farizeušai, iš

minios sakē jam: Mokytojau, sudrausk mokintinius tavo.

40. Kuriems anas tarē: Sakau jums, jog jeigu tie tylētų, akmenįs šauks.

41. O kad prisiartino, išvydęs miestą, verkē ant jo tardamas:

42. Jog kad ir tu pažintumei, o tai toj dienoj tavo, kas tau ant pakajaus, bet dabar uždengti yra daiktai nuog akių tavo.

43. Nes ateis ant tavęs dienos, ir apkas tave tavo neprieteliai pylimu, ir apguls tave, ir iš visų šalių suspaus tave.

44. Ir ant žemēs išvers tave, ir sūnus tavo, kurie tavyje yra, o nepaliks tavyje akmens ant akmenio: dēlto, jog nepažinai laiko aplankymo tavo.

45. O įējęs į bažnyčią pradējo išvarinēt parduodančius ir perkančius anoje.

46. Sakydamas jiems: Parašyta yra, jog namai mano, namai maldos yra. O jųs padarēte anuos lindyne razbaininkų.

47. Ir mokē kasdieną bažnyčioj. Bet vyriausi kunigai ir mokytojai rašto ir vyresnieji žmonių jieškojo jį pražudyt.

48. Bet nerado, ką jam padarytų. Nes visi žmonēs labai didei jo klausē.

XX PERSKYRIMAS.

Prilyginimas apie vyndaržio viešpatį. Apie duoklēs mokējimą ciesoriui ir apie prisikēlimą iš numirusių jų.

1. Ir atsitiko vienoj dienoj, kad jis mokē žmones bažnyčioj, ir apsakinējo Evangeliją, susiējo vyriausi kunigų, ir mokytojai rašto su vyresniais.

2. Ir tarē jam, sakydami: Pasakyk mums, iš kokios valdžios tai darai? arba kas yra, kursai tau davē tą galybę?

3. O atsakydamas Jezus tarē jiems: Paklausiu ir aš jųsų vieną žodį: atsakykit man.

4. Krikštas Jono iš dangaus buvo, ar nuog žmonių?

5. O anie dūmojo savyje, kalbēdami: Jog jei sakysim: iš dangaus, tars: Kodēl tada jam netikējot?

6. O jei sakysim, nuog žmonių: visi žmones akmenimis užmuš mus, nes anie užtikrą turējo, jog Jonas yra pranašas.

7. Ir atsakē, jog nežino, iškur būtų.

8. O Jezus tarē jiems: Nei aš jums nesakysiu, iš kokios valdžios tai darau.

9. Ir pradējo žmonēms sakyt tą prilyginimą: Žmogus užsodino vynyčią, ir pasamdē aną artojams: o pats ant ilgo laiko atsitolino.

10. O savo laike nusiuntē tarną pas artojus, idant jam

duotų iš vaisių vynyčios. Kurie aną sumušę, tuščią išleido.

11. Ir antrą teipogi nusiuntē tarną. O anie ir tą sumušę, ir išgēdinę tuščią išleido.

12. Ir nusiuntē dar tretį: Kurie ir tą sukruvinę išmetē.

13. Ir tarē viešpats vynyčios: ką veiksiu, siųsiu sūnų mano mielą: gal jį pamatę bijosis.

14. Kurį išvydę artojai dūmojo patįs savyje, tardami: Tas yra tēvainis, užmuškim jį, idant tēviškē mums tektų.

15. Ir išmestą jį iš vynyčios, užmušē. Ką tada darys jiems viešpats vynyčios?

16. Ateis, ir išžudys anuos artojus, o vynyčią kitiems aduos. Ką išgirdę, tarē jam: apsaugok Dieve.

17. O anas paveizdējęs ant jų tarē: Kas tada yra tai, kas yra parašyta: Akmuo, kurį budavojanti atmetē, tas stojos galva kierčios:

18. Kiekvienas, kursai parpuls ant to akmenio, susikuls, o ant kurio užkristų, sutrupįs jį.

19. Ir norējo anoj valandoj vyriausi kunigų ir mokytojai rašto rankas užmest ant jo, bet bijojos žmonių. Nes pažino, jog tą prilyginimą ant jų pasakē.

20. O tykodami nusiuntē prigautojus, kurie prasimanytų teisiais, idant jį prigautų kalboje, o paduotų jį vyresnybei, ir valdžiai vyriausiai.

21. Ir klausē jo, tardami: Mokytojau, žinome, jog gerai kalbi ir mokai, o neveizdi ant asabos, bet kelią Dievo teisybēj mokai.

22. Ar dera mums duoti donį ciecoriui, arba ne?

23. Bet matydamas jų vylių, tarē jiems: Kodēl mane gundinate?

24. Parodykit man pinigą. Kieno tur paveikslą ir parašą? Atsakydami tarē jam: ciecoriaus.

25. Ir tarē jiems: Atiduokit tada, kas yra ciecoriaus, ciecoriui, o kas yra Dievo, Dievui.

26. Ir negalējo žodžio jo papeikti prieš žmones: o stebēdamiesi iš jo atsakymo, nutilo.

27. O prisiartino nekurie iš Saduceušų, kurie sako, jog nēra atsikēlimo iš numirusių: ir klausinējo jo.

28. Tardami: Mokytojau, parašē mums Maižiešius: Jei kieno brolis numirtų, turēdamas pačią, o tas būtų be vaikų, idant jo brolis paimtų ją už pačią, o prikeltų sēklą broliui savo.

29. Buvo tada septyni broliai: o pirmas paēmē pačią, ir numirē be vaikų

30. Ir paēmē ją antras, ir tas numirē be sūnaus.

31. Ir trečias ją paēmē: Teipogi ir visi septyni, o nepaliko sēklos, ir išmirē.

32. Ant galo po visų numirē ir moteriškē.

33. Prie atsikēlimo tada iš numirusių, kurio iš jų bus moterē? nes septyni turējo ją už pačią.

34. Ir tarē jiems Jezus: Sūnųs to amžiaus veda moteres ir išteka.

35. Bet anie, kurie verti bus ano amžiaus, ir prisikēlimo iš numirusių, nei tekēs, nei ves moterų.

36. Nes mirti daugiaus negalēs: nes lygųs yra Aniolams, ir yra sūnumis Dievo, būdami sūnumis prisikēlimo iš numirusių.

37. O jog numirēliai kelias iš numirusių, ir Maižiešius parodē pas krūmą, kaipo vadina Viešpatį Dievumi Abraomo, ir Dievu Izaoko, ir Dievu Jokūbo

38. O Dievas yra ne numirusių, bet gyvųjų, nes visi jam yra gyvi.

39. O nekurie iš mokytojų rašto atsakydami, tarē jam: Mokytojau, gerai pasakei.

40. Ir nedrįso jo daugiaus nieko klausti.

41. Ir tarē jiems: Kaipogi sako, jog Kristus yra sūnumi Dovido?

42. O pats Dovidas knygose Psalmų sako: Tarē Viešpats Viešpačiam mano, sēskis po dešinēs mano.

43. Pakolei padēsiu neprietelius tavo už pakoją kojų tavo.

44. Dovidas tada vadina jį Viešpatim: o kaipgi yra sūnumi jo?

45. O kad visi žmonēs klausē, tarē mokintiniams savo:

46. Sergēkitēs mokytojų rašto, kurie geidžia vaikščiot ilguose rūbuose, ir myl pasveikinimus ant turgų vietos, ir pirmas krases bažnyčiose, ir pirmas vietas ant svodbų.

47. Kurie praryja namus našlių, apgaudami per ilgą maldą. Tie atims didesnį paskandinimą.

XXI PERSKYRIMAS.

Našlēs pinigas. Ženklai, kurie pranoks išgriovimą Jeruzalem ir svieto pabaigą.

1. O paveizdējęs išvydo tuos turtingus, kurie metē dovanas į skarbnyčią,

2. Pamatē teipogi ir nekurią našlę pavargēlę, įmetantę du smulkiu pinigēliu.

3. Ir tarē: Tikrai jums sakau: jog našlē ta pavargēlē daugiaus nei kaip visi įmetē.

4. Nes tie vis, iš to, kas jiemis atliko, metē Dievui ant dovanos, o ta iš neturto savo, vi-

są pasipenējimą savo, kurį turējo, įmetē.

5. O nekuriems kalbantiems apie bažnyčią, jog gražiais akmenimis ir dovanomis buvo išdabinta, tarē:

6. Iš to, ką regite, ateis dienos, kuriose neliks akmuo ant akmenio, kursai nebūtų išgriautas.

7. Ir klausēs jo, tardami: Mokytojau, kada tai bus, o koksai ženklas, kad pildytis prasidēs?

8. Kuris tarē: Veizdēkit, idant neapsigautumēt, nes daug tokių ateis vardan mano tardami, jog aš esmi: o laikas prisiartino: nenorēkit tada eiti paskui anų.

9. O kad išgirsite apie kariones, ir sumaišymus, neišsigąskit: reikia, idant pirm tai stotųs, bet ne tuojaus galas.

10. Sakē tada jiems: Kel sis giminē prieš giminę, ir karalystē prieš karalystę.

11. Ir bus vietomis žemēs didi sudrebējimai, ir marai, ir badai, ir išgąsčiai iš dangaus, ir bus ženklai didi.

12. Bet pirm tų visų daiktų, užmes ant jųsų rankas savo, ir persekios paduodami į bažnyčias, ir į kalines, vadžiodami pas karalius, ir pas vyresnius dēl vardo mano.

13. O atsitiks jums ant liudyjimo.

14. Dēkit tada į širdis jųsų, nedūmoti pirmiaus, kaip turētumēt atsakyt.

15. Nes aš jums duosiu burną, ir išmintį, kuriai negalēs atsispirti, nei prieštarauti visi jųsų priešingininkai.

16. O būsit išduoti nuog gimdytojų, ir nuog brolių, ir genčių ir prietelių: o nekuriuos iš jųsų smerčiu nužudys.

17. Ir būsite neapikantoj tarp visų dēl vardo mano.

18. O plaukas nuog galvos jųsų nepražūs.

19. Kantrybēje jųsų apturēsite dūšias jųsų.

20. O kad išvysite Jeruzalem nuog karių apgultą, tada žinokit, jog prisiartino išnaikinimas jos.

21. Tada kurie yra žydų žemēj, tegul bēga ant kalnų: o kurie yra viduj anos, tegul išeina: o kurie yra šalyse, tegul neeina į aną

22. Nes tos dienos yra atkeršymo, idant išsipildytų vis, kas yra parašyta.

23. Bet bēda nēščioms ir žindančioms anose dienose, nes bus didis suspaudimas ant žemēs, ir rūstybē ant tų žmonių.

24. Ir puls nuog ašmenio kalavijo, ir bus vesti nevalion į visas gimines: o Jeruzalem bus sumyniota nuog pagonų: kolei išsipildys laikas pagonų.

25. Ir bus ženklai ant saulēs, ir ant mēnesio, ir ant žvaigždžių, o ant žemēs suspaudimas giminių dēl susimaišymo iš ūžimo marių, ir vilnių.

26. Kad žmonēs džiūs nuog baimēs, ir laukimo tų daiktų, kurie ateis ant viso svieto: nes galybēs dangaus susijudįs.

27. O tada išvys sūnų žmogaus ateinantį debesyje su galybe didžia ir šlove.

28. O tai stotis prasidedant, veizdēkit, o pakelkite galvas jųsų, nes prisiartino atpirkimas jųsų.

29. Ir pasakē jiems prilyginimą: paveizdēkit ant fygos ir ant visų medžių.

30. Kad jau išduoda iš savęs vaisių, žinote jog arti yra vasara.

31. Teip ir jųs, kad išvysite, jog tai prasideda, žinokit, jog arti yra karalystē Dievo.

32. Užtiesą, sakau jums: jog nepraeis ta giminē, pakol vis stosis.

33. Dangus ir žemē praeis, bet žodžiai mano nepraeis.

34. O sergēkitēs, idant širdįs jųsų nebūtų kuomet apsunkintos apsirijimu ir girtybe, ir rūpesčiais šio gyvenimo, o idant ūmai ant jųsų neateitų ta diena.

35. Nes kaipo žabangai užeis ant visų, kurie sēd' paviršiui visos žemēs.

36. O jauskite tada, melzdamies visokiame laike, idant būtumēt vertais išbēgti nuog tų visų daiktų, kurie tur ateit ir stotis po akių sūnaus žmogaus.

37. Ir mokē dienomis bažnyčioj, o naktimis išeidamas, būdavo ant kalno, kuris vadinasi Alyvos.

38. O visi žmonēs anksti susieidavo pas jį į bažnyčią, idant jo klausytų.

XXII PERSKYRIMAS.

Judošiaus išdavimas. Paskutinē vakarienē. Pirma kančios istorijos dalis.

1. Ir artinosi diena šventa prieskienių, kuri vadinasi Pascha.

2. O ješkojo vyriausi kunigai ir mokytojai rašto, kaip užmuštų Jezų, bet bijojos žmonių.

3. Ir įējo šetonas į Judošių, kursai vadinosi Iskariotas, vieną iš dvylikos.

4. Ir nuējo ir susikalbējo su vyriausiais kunigais, ir su vyresnybēms, kaip aną jiems išduotų.

5. Ir prasidžiugo, ir suderējo duot jam pinigus.

6. Ir pažadējo. Ir ješkojo tam tikro laiko, idant jį išduotų be minios.

7. Ir atējo diena prieskienių, kurioj reikējo užmušti Paschą (avinēlį velykų).

8. Ir nusiuntē Petrą ir Joną,

tardamas: nuēję parēdykit mumis Paschą, idant valgytumēm.

9. O anie tarē: Kur nori, idant pritaisytumēm?

10. Ir tarē jiems: Štai kad jųs įeisite į miestą, susitiks su jumis żmogus nekursai nešąs sūdą su vandeniu, eikit paskui ano į namus, į kuriuos įeis.

11. O pasakysit gaspadoriui namų: Sako tau mokytojas: kur yra gaspada, kur valgyčiau Paschą su mokintiniais mano?

12. O anas jums parodys vakarininką didį pridengtą; ir ten pritaisykite.

13. O nuēję rado, kaipo jiems buvo pasakęs, ir parēdē Paschą.

14. O kad atējo valanda, atsisēdo uż stalo, ir dvylika su juomi Apaštolų.

15. Ir tarē jiems: Geizdamas geidżiau tą Paschą valgyti su jumis, pirm neg kentēčiau.

16. Nes sakau jums: jog nuog šio laiko nebvalgysiu to, kolei išsipildys karalystē Dievo.

17. O paēmęs kieliką, dēkavojo, ir tarē: Imkite ir pasidalinkite tarp savęs.

18. Nes sakau jums: jog nebgersiu iš vaisiaus vynomedżio, iki ateis karalystē Dievo.

19. O paēmęs duoną, dēkavojo ir laużē, ir davē jiems, tardamas: Tai yra kūnas mano, kursai uż jus duodasi: tai darykit ant atminimo mano.

20. Teipogi ir kieliką po večerios, tardamas: Tas yra kielikas naujas testamentas, kraujuje mano, kursai uż jus bus pralietas.

21. Bet vienok štai, ranka to, kuris mane išduoda, su manim yra ant stalo.

22. O tiesa sūnus żmogaus eina pagal to, kas yra įstatyta: vienok bēda żmogui anam, per kurį bus išduotas.

23. O anie pradējo tarp savęs klaustis, kursai iš jų būtų, kuris tai turētų padaryt?

24. O atsitiko tarp anų ir vaidas, kuris iš jų regētųs būti didesnis?

25. Ir tarē jiems: Karaliai giminių viešpatauja ant anų; o kurie tur ant jų valdżią, vadinasi anie geradējais.

26. Bet jųs ne teip: bet kursai yra tarp jųsų didesnis, tegul bus kaip mażesnis: o kursai yra vyresnis, bus kaipo tarnas.

---

19 e. *Tai darykit ant atminimo mano.* Ši Auka ir šis Sakramentas tur tesēti Bażnyčioje Kristaus mirties atminimui iki svieto pabaigai, kada Jis vēl ateis. Bet atminimas visai nēra priešingas tikram Jo Kūno ir Kraujo buvimui po Sakramento pavydalais, kurie Jo mirtį primena. Priešingai yra tai būdas, Jo pačio įstatytas, Jo mirties atminimui ir apvaikščiojimui: aukaujant ir priimant Sakramentą, tą Kūną ir Kraują, kuriuomi esam atpirkti.

27. Nes kas yra didesnis, ar tas, kuris sēdi už stalo, arba kas tarnauja? ar ne tas, kuris sēd? o aš esmi tarp jųsų, kaipo kuris tarnauja.

28. Bet jųs este, kurie išbuvote su manim pagundinimuose mano.

29. O aš jums paskiriu karalystę, kaip man paskyrē Tēvas mano.

30. Idant valgytumēt ir gertumēt už stalo mano, karalystēj mano: ir idant sēdētumēt ant sostų, sūdydami dvyliką giminių Izraeliaus.

31. Ir tarē Viešpats: Simonai, Simonai: štai šetonas geidē jųsų, idant persijotų kaip kviečius.

32. Bet aš meldžiau už tave, idant tikējimas tavo nesiliautų, ir tu savo laike atsivertęs patvirtink brolius savo.

33. Kursai tarē jam: Viešpatie, gatavas esmi su tavim ir kalinēn, ir ant smerties eiti.

34. O anas tarē: Sakau tau, Petrai, nepragys šiandien gaidys, neg tris kartus užsigįsi, jog mane nepažįsti. Ir tarē jiems:

35. Kad aš jus siunčiau be maišelio, ir be tarbos, ir be autuvų: ar ko jumis neteko?

36. O anie tarē: Nieko. Tada sakē jiems: Bet dabar kas tur maišelį, tegul teipogi paima ir tarbą; o kas netur, tegul parduoda rūbą savo, o tenusiperka kalaviją.

37. Nes sakau jums, jog dar reikia, idant ant manęs tai išsipildytų, kas yra parašyta. Ir paskaitytas yra tarp piktadējų. Nes tie dąiktai, kurie apie mane yra, tur galą.

38. O anie tarē: Viešpatie, štai čia du kalavijai. O jisai jiems tarē: Gana.

39. O išējęs, ējo pagal būdo ant kalno Alyvos. O paskui ano ējo ir mokintiniai.

40. O kad atējo ant vietos, tarē jiems: Melskitēs, idant neįeitumēt į pagundinimą.

41. O jis atsitolino nuog anų, kaip gal numesti akmenį: o klaupęs ant kelių meldēs.

42. Tardamas: Tēve! jei nori, parkelk nuog manęs tą kieliką. O vienok ne mano noras, bet tavo tegul stojas.

43. Ir pasirodē jam iš dangaus Aniolas pastiprindamas aną. O būdamas suspaudime ilgiaus meldēs.

44. Ir stojos prakaitas jo kaip lašai kraujo tekančio ant žemēs.

45. O kad kēlēs nuog maldos, ir atējo pas mokintinius savo, rado anuos bemiegančius iš nuliūdimo.

46. Ir tarē jiems: Kodēl miegate? kelkitēs, melskitēs, idant neįeitumēt į pagundinimą.

47. O jam dar bekalbant, štai minia: ir kuris vadinosi Judošiumi, vienas iš dvylikos ējo pirm jų, ir prisiartino pas Jezų, idant aną pabučiuotų.

48. O Jezus tarē jam: Judošiau par bučiavimą išduodi sūnų žmogaus?

49. O regēdami tie kurie su juomi buvo, kas turējo stotis, tarē jam: Viešpatie! ar mušim kalaviju?

50. Ir ištiko vienas iš jų tarną kunigo augščiausio: ir nukirto jam ausį dešinę.

51. O Jezus atsakydamas tarē: Leiskit iki šiolei. O dasilytējęs ausies jo, išgydē jį.

52. Ir tarē Jezus tiems, kurie buvo pas jį atēję vyriausiems kunigąms, ir vyresnybei bažnyčios ir vyresniems. Išējot kaip ant piktadējo su kalavijais ir su vezdais?

53. Kad buvau su jumis kasdieną bažnyčioj, neištiesēt rankų ant manęs; bet ta yra valanda jųsų ir galybē tamsybių.

54. O suēmę jį vedē į namus vyriausiojo kunigų: o Petras ējo paskui jo ištolo.

55. O kad anie sukūrē vidui prieangio ugnį, ir susēdo aplinkui, Petras buvo tarp jų.

56. Kurį paregējusi nekuri tarnaitē sedintį pas ugnį, ir jam prisiveizdējusi, tarē: Ir tas su juomi buvo.

57. O anas jo užsigynē, tardamas: Moteriške, nepažįstu jo.

58. O maž potam, kitas išvydęs aną tarē: Ir tu iš anų esi. O Petras tarē: O žmogau, neesmi.

59. O kad laikąs išējo kaip būt vienos valandos, kitas nekuris patvirtino, tardamas: Tikrai ir tas su juomi buvo: nes ir Galilietis yra.

60. O Petras tarē: žmogau nežinau, ką kalbi. O tuojaus jam bekalbant, pragydo gaidys.

61. O Viešpats atsigręžęs paveizdējo ant Petro. Ir atsiminē Petras ant žodžio Viešpaties, kaip buvo pasakęs: Jog pirmiaus, neg gaidys pragys, tris kartus manęs užsigįsi.

62. O Petras laukan išējęs karčiai verkē.

63. Bet vyrai, kurie jį turējo, išjuokē jį mušdami.

64. Ir uždengē jį, ir mušē veidą jo: ir klausē jo tardami:

---

58 e. *Kitas išvydęs.* Kad sutaikinti keturis Evangelistus, aprašančius Petro nupuolimą, reik patēmyti, juog keletas ypatų jį kaltino esant Kristaus mokiniu: 1. Tarnaitē prie durių, kuri jį įleido, ir paskui, prie ugnies išvydus, pirma jį užklausē, ir toliaus stačiai tvirtino, juog jis buvo su Kristumi. 2. Kita tarnaitē apskundē Petrą prieš stovinčius ir davē progą paminētam čion vyrui atnaujinti priešai jį skundą, kas buvo priežasčia antro užsigynimo. 3. Kiti iš draugystēs patēmijo Petrą esant Galiliečiu, tam pritarē ir Malkaus giminaitis, jį mačius darže. Ir tas buvo Petrui proga jo trečio užsigynimo.

pranašauk, kas yra, kursai tave ištiko?

65. Ir kitų daug daiktų bliužnydami kalbējo prieš jį.

66. O kad išaušo diena susiējo vyresnieji žmonių, ir vyriausi kunigai, ir mokytojai rašto, ir atvedē jį į susirinkimą savo, tardami: Jei tu esi Kristus, pasakyk mums?

67. Ir tarē jiems: Jei pasakysiu jums, netikēsit man.

68. O jei ir pasiklausiu, neatsakysit man, nei išleisit.

69. Bet nuog to laiko sēdēs sūnus žmogaus po dešinei galvbēs Dievo.

70. Ir tarē visi: Tu tada esi Sūnumi Dievo? kursai tarē: Jųs sakote, jog aš esmi.

71. O anie tarē: kamgi dar reikalaujame liudyjimo? nes patys iš jo burnos girdējome.

XXIII PERSKYRIMAS.

Tolimesnē kančios istorijos tąsa.

1. O atsikēlusi visa daugybē jų, vedē jį pas Pilotą.

2. Ir pradējo jį skųsti, tardami: Radome tą atverčiantį giminę mūsų, ir uždraudantį duoti Ciesoriui donį: ir sakantį jog jis yra Kristus karalius.

3. Ir klausē jo Pilotas, tardamas: Tu esi žydų karalius? O jis atsakydamas tarē: Tu sakai.

4. O Pilotas tarē vyresniemis kunigų ir minioms: Nei jokios nerandu kaltēs tame žmoguje.

5. Bet anie labiaus skundē tardami: Sujudina žmones mokydamas po visą žydų žemę, nuog Galilējos pradējęs iki čionai.

6. O Pilotas išgirdęs Galilēja, klausēs, jei būtų žmogus Galilietis.

7. O kad dasižinojo, jog buvo po Herodo valdžios, nusiuntē jį pas Herodą, kursai teipogi buvo par tas dienas Jeruzolimoj.

8. O Herodas išvydęs Jezų labai prasidžiugo. Nes nuog seno laiko geidē jį regēt: todēl, jog daug apie aną buvo girdējęs, ir tikējos, jog išvys ženklą kokį nuog jo padarytą.

9. Ir klausinējo jo ilgomis kalbomis. O jis jam nieko neatsakē.

10. Bet vyriausi kunigų ir mokytojai rašto stovējo labai ant jo skųzdami.

11. O Herodas paniekino jį su kareiviais savo: ir išjuokē apvilktą rūbu baltu, ir atgal nusiuntē pas Pilotą.

12. Ir stcjos prieteliais Herodas ir Pilotas toj pačioj dienoj: nes pirmiaus buvo nepriet eliais tarp savęs.

13. O Pilotas suvadinęs vyriausius kunigus ir vyresnybes, ir žmones.

14. Tarē jiems: Atvedēt pas mane tą žmogų, kaipo žmones atverčiantį. O štai aš po jųsų akių klausdamas, neradau tame žmoguje nejokios kaltybēs tuose daiktuose, dēl kurių jį skundžiate.

15. Bet nei Herodas: nes pas jį nusiunčiau jus, o štai niekas smerties vertas jam nesistojo.

16. Dēlto nuplakęs jį, išleisiu.

17. O reikējo ant šventēs jiems vieną išleisti.

18. Ir sušuko vienu kartu visa minia tardama: Nužudyk jį, o išleisk mums Barabošių.

19. Kursai dēl nekokio maišto mieste padaryto, ir dēl žmogžudystēs kalinēn įsodintas buvo.

20 Ir vēl Pilotas kalbējo jiems, norēdamas išleisti Jezų.

21. Bet anie šaukē tardami: Nukryžiavok, nukryžiavok jį.

22. O anas tretį kartą tarē jiems: Ką tečiaus pikto jis padarē? nē jokios priežasties smerties nerandu jame, tada nuplaksiu jį, ir išleisiu.

23. O anie užguldinējo šauksmais didžiais geizdami, idant būtų nukryžiavotas: ir įsigalējo balsai jų.

24. O Pilotas apsūdijo, idant stotųs jų geidimas.

25. Ir išleido jiems aną, kursai dēl žmogžudystēs ir dēl maišto įmestas buvo kalinēn, kurio prašē: o Jezų padavē jų valiai.

26. O kad jį vedē, nutvērē nekokį Simoną Cyrenietį einantį iš sodžiaus: ir uždējo ant jo kryžių, idant neštų paskui Jezaus,

27. Ir sekē jį didē minia žmonių ir moteriškių, kurios verkē ir raudojo jo.

28. O Jezus atsigręžęs ant jų tarē: Dukteris Jeruzalem, neverkit manęs, bet pačios save apverkit, ir sūnus jųsų.

29. Nes štai ateis dienos, kuriose sakys: Palaimintos nevaisingos ir žyvatai, kurie negimdē ir krūtįs, kurios nežindē.

30. Tada pradēs sakyt kalnams: Pulkite ant mūsų, o kalneliams: Apdenkit mus.

31. Nes jei ant žalio medžio tai daros, kas bus su padžiūvusiu?

32. Vedē teipo-gi su juomi ir kitu du piktadēju, idant anuos nužudytų.

33. O kad atējo ant vietos, kuri vadinasi kaukuolių vieta, tenai jį nukryžiavojo, ir piktadējus, vieną po dešinēs, o antrą po kairēs.

34. O Jezus tarē: Tēve atleisk aniems, nes nežino, ką daro. O rūbais jo pasidalindami, metē burtas.

35. Ir stovējo žmonēs žiūrēdami, o su jais apjuokē jį vy-

resnieji tardami: Kitus gelbējo, tegul pats save išgelba, jei tas yra Kristus Dievo išrinktas.

36. Išjuokē jį teipo-gi ir kareiviai, ateidami ir uksusą jam paduodami.

37. Ir tardami: Jei tu esi karalius żydų, gelbēk pats save.

38. O buvo raštas viršui jo parašytas, Grekišku, Lotynišku, ir Żydišku raštu: Tas yra Karalius Żydų.

39. O vienas iš tų piktadējų, kurie kybojo, bliužnijo jį, kalbēdamas: Jei tu esi Kristus, gelbēk pats save ir mus.

40. O atsakydamas antras draudē jį, tardamas: Nei tu Dievo bijais, jog po tuo pačiu apsūdijimu esi.

41. O męs, tiesa, teisingai: nes už darbus vertą užmokesnį atimam, bet tas nieko pikto nepadarē.

42. Ir tarē Jezui: Viešpatie, atmink ant manęs, kad ateisi į karalystę tavo.

43. O Jezus tarē jam: Užtiesą sakau tau: šiandien būsi su manim rojuje.

44. O buvo apie šeštą valandą. Ir stojos tamsybēs ant visos żemēs, iki devintos valandos.

45. Ir aptemo saulē, o uždanga bażnyčios pusiau perplyšo.

46. O Jezus šaukdamas balsu didžiu tarē: Tēve, į rankas tavo atiduodu dūšią mano. O tai ištaręs, numirē.

47. O regēdamas šimtininkas, kas stojos, garbino Dievą tardamas: Użtikro tas żmogus teisus buvo.

48. Ir visa minia anų, kurie vienu kartu buvo prie tos regyklos, ir matē kas stojos, grįżo mušdami krūtines savo.

49. O visi jo pażįstami išstolo stovējo: ir moteriškēs, kurios buvo paskui jo atējusios, nuog Galilejos, tai matančios.

50. O štai vyras vardu Juozapas, kursai buvo Senatorius, vyras geras ir teisus.

51. Tas nebuvo pritaręs susitarimui ir darbams jų, iš Arimatejos miesto żydų żemēs, kursai ir pats laukē karalystēs Dievo.

52. Tas atējo pas Pilotą, ir prašē kūno Jezaus.

53. Ir nuēmęs suvyniojo į

---

43 e. *Rojuje*, t. y. laimingame atilsio, džiaugsmo ir amžinos ramybēs padējime. Kristui patiko, Jo ypatingoje malonēje, atmokēti metavojančio vagies tikējimą ir išpažintį pilnu visų jo nusidējimų atleidimu, teip iš pusēs kaltēs kaip ir bausmēs, ir įvesti jį tuojaus po jo mirimui į laimingą šventųjų draugystę, kurių *limbo*, t. y. jų kalējimo vieta, persimainē, atējus ten Viešpačiui, į linksmą rojų.

prastyrę, o padējo jį grabe iškaltame, kuriame dar niekas nebuvo paguldytas.

54. O buvo diena prirēdymo ir subata praaušo.

55. O nuējusios moteriškēs, kurios buvo su juomi atējusios iš Galilejos, apžvelgē grabą, ir kaipo buvo paguldytas kūnas jo.

56. O sugrįžusios pritaisē kvepiančių daiktų ir mosčių: o subatoj ilsējo pagal įstatymo.

XXIV PERSKYRIMAS.

Kristaus iš numirusiųjų prisikēlimas ir Jo apsireiškimas savo mokiniams.

1. O vieną dieną Subatų labai anksti atējo pas grabą, nešdamos kvepiančius daiktus, kuriuos buvo pasitiekusios.

2. Ir rado akmenį atristą nuog grabo.

3. O įējusios nerado kūno Viešpaties Jezaus.

4. Ir atsitiko, kad iš to dūmoj savo buvo nusigandusios, štai du vyru stovējo prie jų rūbuose šviesiuose.

5. O kad bijojos, ir veidą nulenkē žemēn, tarē joms: Ko jieškot gyvą tarp numirusių.

6. Nēra jo čionai, bet atsikēlē: Atsiminkit, kaip jums sakē, kad dar buvote Galilejoj.

7. Tardamas: Jog reikia, idant Sūnus žmogaus būtų išduotas į rankas žmonių griešnų, ir būtų nukryžiavotas; o trečioj dienoj idant keltųs iš numirusių.

8. Ir atsiminē ant žodžių jo.

9. O sugrįžusios nuog grabo, apsakē vis tai aniems vienuolikai, ir kitiems visiems.

10. O buvo Marija Magdalena, ir Joanna, ir Marija Jokūbo, ir kitos, kurios su juomi buvo, kurios tai pasakē Apaštalams.

11. Ir regējosi jiems žodžiai tie kaipo pramanymas, ir netikējo joms.

12. O Petras kēlęs nubēgo pas grabą, o pasilenkęs išvydo tikt vienas prastyres padētas, ir paējo pats savyje stebēdamasi, iš to, kas stojos.

13. O štai du iš jų tą pačią dieną ējo į miestelį, kursai buvo per šesias dešimtis varstų nuog Jeruzalem, vardu Emaus.

14. O tie kalbējo tarp savęs apie vis tai, kas atsitiko.

15. Ir stojos, aniems bekalbant, ir tarp savęs besiklausinējant: jog ir pats Jezus prisiartinęs ējo su jais.

16. Bet akys jų buvo užturētos, idant jo nepažintų.

17 Ir tarē jiems: kokios tai yra kalbos, kurias tarp savęs eidami turite, o este nuliū dę?

---

54 e. *Prirēdymo,* t. y. prisitaisymo subata, vakaras arba diena.

18. O atsakydamas vienas; kuriam vardas Kleofas, tarē jam: Tu patsai esi ateivys Jeruzalēj, o nežinai kas anoje tomis dienomis stojos.

19. Kuriems jisai tarē: Kas? Ir sakē: Apie Jezų Nazarenską, kursai buvo vyras pranašas, galingas darbuose ir kalboj pas Dievą, ir pas visus žmones:

20. O kaip jį aukščiausi kunigai ir vyresnieji mūsų išdavē, idant būtų apsūdytas ant smerties, ir nukryžiavojo jį.

21. O męs tikējomēs, jog jisai turējo atpirkti Izraelių: o dabar tam visam šiandien yra trečia diena, kaipo tai stojos.

22. Bet ir moteriškēs nekurios iš mūsų išgandino mus, kurios pirm aušros buvo pas grabą.

23. O neradusios kūną jo, atējo sakydamos, jog ir regējimą Aniolų matē, kurie sakē gyvą jį esantį.

24. Ir nuējo nekurie iš mūsų pas grabą, ir teip rado, kaip moteriškēs sakē: bet paties nerado.

25. O jis tarē jiems: o neišmintingi, ir tingios širdies ant tikējimo visų tų daiktų, kuriuos apsakē pranašai!

26. Ar nereikējo, idant tai būtų kentējęs Kristus, ir teip įeitų į garbę savo?

27. O pradējęs nuog Maižiešiaus ir visų Pranašų išguldinējo jiems iš visų raštų, kas apie jį buvo.

28. Ir prisiartino miesteliop, į kurį ējo: o jisai regējos toliaus einąs.

29. Ir privertē jį tardami: pasilik su mumis, nes vakarop eina, ir diena jau nusilenkē: ir įējo su jais.

30. Ir stojos, kad su jais sēdējo už stalo, paēmē duoną, ir pašlovino, ir laužē ir davē jiems.

31. Ir atsivērē akįs jų, ir pažino aną: o jis išnyko iš akių jų.

32. Ir kalbējo tarp savęs: Ar nedegē širdįs mūsų mumyse, kad kalbējo keliuje, ir kad išguldē mums raštą?

33. O kēliasi toj pačioj valandoj sugrįžo į Jeruzalem, ir rado susirinkusius vienuoliką, ir tuos, kurie su jais buvo,

34. Sakančius: jog užtikrą kēlēs Viešpats, ir pasirodē Simonui.

35. O anie apsakē, kas atsitiko keliuje; ir kaipo jį pažino prie laužymo duonos.

36. O kad tai kalbējo, stojosi Jezus viduj jų, ir tarē jiems: Pakajus jums: aš esmi nebijokitēs.

37. O išsigandę ir nusiminę tikējos, jog dvasią regējo.

38. Ir tarē jiems: kodēl nusigandot, o dūmos įeina širdysna jųsų?

39. Veizdēkit ant rankų mano, ir ant kojų, jog aš pats esmi: dasilytēkit ir prisiveizdēkit, nes dvasia netur kūno nei kaulų, kaipo regite mane turintį.

40. O tai pasakęs, parodē jiems rankas ir kojas.

41. O kad dar anie netikējo, ir iš džiaugsmo stebējos, tarē: Turite ką čia valgyt?

42. O anie davē jam dalį žuvies keptos, ir medaus korį.

43. O kad valgē po jų akių, atlaikus paēmęs atidavē jiems.

44. Ir tarē jiems: Tie yra žodžiai, kuriuos sakiau jums, būdamas dar su jumis: jog turējo vis išsipildyt, kas yra parašyta zokone Maižiešiaus, ir Pranašuose, ir Psalmuose apie mane.

45. Tada atvērē jiems išmintį, idant išmanytų raštą.

46. Ir tarē jiems: Jog taip yra parašyta, ir teip reikējo, idant Kristus kentētų, ir keltųs iš numirusių trečioj dienoj.

47. Ir idant būtų apsakyta vardan jo pakuta, ir atleidimas nusidējimų tarp visų giminių, pradedant nuo Jeruzalem.

48. O jųs este liudytojais tų daigtų.

49. O aš siunčiu prižadējimą Tēvo mano ant jųsų: O jųs pasilikit mieste, iki kolei busite apvilkti galybe iš augšto.

50. Ir išvedē anuos iš miesto į Betaniją: o pakēlęs rankas savo šlovino jiems.

51. Ir stojos, kad jiems šlovino, atsiskyrē nuog jų: ir buvo neštas į dangų.

52. O anie pagarbinę, sugrįžo į Jeruzalem su džiaugsmu didžiu.

53. Ir buvo visados bažnyčioj, garbindami ir šlovindami Dievą. Amen.

---

49 e. *Prižadējimą tēvo mano*, t. y. Šv. Dvasią, kurią Kristus prižadējo ir kurią Jo Tēvas ir Jis atsiųs. Šv. Jon. 14 p., 26 e.; 17 p., 7 e.

Šventa Jezaus Kristaus Evangelija pagal šv. Joną.

Šv. Jonas Apaštalas ir Evangelistas buvo Zebedejaus ir Saliomēs sūnus ir Jokubo Didesniojo brolis. Jis buvo vadinamas mylimu Kristaus mokintiniu ir buvo prie Jo nukryžiavojimo. Jisparašē Evangeliją vēliaus už kitus Evangelistus apie į šešiasdešimts trejis metus po mūsų Viešpaties į dangų užžengimui. Daug dalyku, kuriuos kiti Evangelistai buvo apleidę, jis dapildē. Rašē graikiškai ir Graikai jį vadina dieviškū. Šv. Jieronimas paduoda, juog kuomet jis brolių buvo karštai meldžiamas, idant Evangeliją parašytų, atsakē, juog jis norētų tą daryti, jei užsakius visatinį pasninką, visi kartu melstų visagalinčio Dievo; ką atlikus, šv. Jonas, aiškiausio ir pilniausio iš dangaus apreiškimo pripildytas, tais prabilo žodžiais: *Iš pradžios buvo Žodis ir tt.*

I PERSKYRIMAS.

Ksistaus Dievystē ir Jo Insikūnijimas. Jonas liūdyja apie Jį· Viešpats pradeda rinkti savo mokinius,

I. Iš pradžios buvo žodis, o žodis buvo pas Dievą, o Dievu buvo žodis.

2. Tai buvo iš pradžios pas Dievą.

3. Visi daiktai par jį stojos, o be ano niekas nestojos, kas tikt stojos.

4. Jame buvo gyvenimas, o gyvenimas buvo šviesybē žmonių:

5. O šviesybē tamsybēse šviečia, o tamsybēs jos neapēmē.

6. Buvo żmogus siųstas nuog Devo, kurio vardas buvo Jonas.

7. Tasai atējo ant liūdijimo, idant duotų liudijimą apie šviesybę, idant visi tikētų par aną.

8. Jis nebuvo šviesybē, bet idant duotų liūdijimą apie šviesybę.

9. Buvo šviesybē tikra, kuri apšviečia kiekvieną żmogų ateinantį ant to svieto.

10. Buvo ant svieto, ir svietas par jį stojos, o svietas jo nepažino.

11. Savump atējo, o savieji jo nepriēmē.

12. O kurie tikt priēmē jį, davē jiems galybę, idant stotųs sūnumis Dievo, tiems, kurie tik vardan jo.

13. Kurie ne iš kraujo, nē iš noro kūno, nē iš noro vyro, bet iš Dievo użgimē.

14. O žodis stojosi kūnu, ir gyveno tarp mūsų (ir regējome garbę jo, garbę kaipo vienaičio nuog Tēvo) pilną malonēs ir tiesos.

15. Jonas liūdijimą išduoda apie jį, ir šaukia, tarydamas: Tasai buvo, apie kurį sakiau: kuris po manęs tur ateiti, pirm manęs stojos: nes buvo pirmesnis, neg aš.

16. O iš pilnumo jo męs visi ēmēm, ir malonę už malonę.

17 Nes Zokonas par Maižiešių duotas yra, malonē ir tiesa par Jezų Kristų stojos.

18. Dievo nē vienas niekados neregējo: vienaitis sūnus, kuris yra prieglobstyje tēvo, jisai apsakē.

19. O tas yra liūdijimas Jono, kad nusiuntē žydai iš Jeruzalēs kunigus, ir Levitas pas aną, idant klaustų jo: Tu kas esi?

20. Ir išpažino, o neužsigynē: o išpažino: Jog aš neesmi Kristus.

21. Ir klausēs jo: kas tada? Elijošius esi tu? ir tarē: neesmi. Pranašas esi tu? ir atsakē: Ne.

22. Sakē tada jam: kas-gi esi, idant duotumēm atsakymą tiems, kurie mus siuntē? ką sakai pats apie save?

23. Tarē: Aš balsas šaukiančio girioj: Taisykite kelią Viešpaties, kaipo pasakē Izaijošius Pranašas.

24. O kurie buvo siųsti iš Farizeušų buvo.

25. Ir klausē jo: o tarē jam: Kodēl tada krikštiji, jei tu neesi Kritsus, nei Elijošius, nei Pranašas?

26. Atsakē jiems Jonas, tarydamas: Aš krikštiju vandeniu: bet viduj jųsų stojos, kurio jųs nepažįstat.

27. Tas yra kuris paskui manęs ateis, kuris pirm manęs stojos: kurio aš neesmi vertas, idant išriščiau šikšnelę kurpių jo.

28. Tai stojosi Betanijoj už Jordano, kur Jonas krikštijo.

29. Ant rytojaus išvydo Jonas Jezų ateinantį pas save, ir tarē: štai avinēlis Dievo, šitai kuris naikina nusidējimą svieto.

30. Tasai yra, apie kurį sakiau: Eina paskui manęs vyras, kursai stojos pirm manęs: jog pirmiaus buvo, nekaip aš.

31. O aš jo nepažinau: Bet idant būtų apreikštas Izraeliuje, dēlto aš atējau krikštydamas vandeniu.

32. Ir davē Jonas liūdijimą, tardamas: Jog regējau dvasią nužengiančią, kaipo karvelį iš dangaus, ir pasiliko ant jo.

33. O aš jo nepažinau: bet kuris mane siuntē krikštyti vandeniu, tas man pasakē; Ant kurio regēsi dvasią nužengian-

čią ir ant jo pasiliekančią, tas yra kuris krikštija Dvasia Sventąja.

34. O aš regējau, ir daviau liūdijimą: jog tas yra Sūnus Dievo.

35. O antrą dieną vēl stovējo Jonas, ir du iš jo mokintinių.

36. O pamatęs Jezų einantį tarē: štai avinēlis Dievo.

37. Ir išgirdo jį kalbantį du mokintiniu, ir ējo paskui Jezaus.

38. O atsigręžęs Jezus, ir išvydęs anuos paskui savęs einančius, tarē jiems: ko ješkot? kurie jam sakē: Rabbi (ką išguldant, išsimano: mokytojau) kur gyveni?

39. Tarē jiems: Eikit, o paveizdēkit. Atējo ir pamatē, kur gyveno ir pasiliko pas jį anoj dienoj: o buvo apie dešimtą valandą.

40. O buvo Andriejus brolis Simono Petro vienas iš dviejų, kurie buvo girdēję nuog Jono, ir ējo paskui jo.

41. Tas pirmiaus rado Simoną brolį savo, ir tarē jam: atradome Mesijošių, kas išsiguldo: Kristus.

42. Ir atvedē jį pas Jezų: O paveizdējęs Jezus ant jo tarē: Tu esi Simonas, sūnus Jono: tu būsi vadintas Cefas, kas išsiguldo Uola.

43. Ant rytojaus norējo išeiti į Galileją, ir rado Filipą. Ir tarē jam Jezus: eik paskui manęs.

44. O Filipas buvo iš Betsaidos iš miesto Andriejaus ir Petro.

45. Rado Filipas Natanaelių, ir tarē jam; apie kurį rašē Maižiešius Zokone, ir Pranašai, radome Jezų sūnų Jozapo iš Nazaret.

46. Ir tarē jam Natanaelius: ar gal kas gero būti iš Nazaret? Tarē jam Filipas: eik o paveizdēk.

47. Paregējo Jezus Natanaelių ateinantį pas savęs, ir sakē apie jį: štai tikras Izraelita, kuriame nēra viliaus.

48. Tarē jam Natanaelius: Iškur mane pažįsti? Atsakē Jezus, ir tarē jam: pirmiaus neg tave Filipas pavadino, kad buvai po fygos, regējau tave.

49. Atsakē jam Natanaelius ir tarē: Rabbi, tu esi Sūnus Dievo, tu esi Karalius Izraeliaus.

50. Atsakē Jezus ir tarē jam: jog tau pasakiau: regējau tave po fygos, tiki: didesnius už tuos daiktus išvysi.

51. Ir tarē jam: užtiesą, užtiesą, sakau jums: išvysit dangų atdarytą ir Aniolus Dievo užžengiančius ir nužengiančius ant sūnaus žmogaus.

II PERSKYRIMAS.

Kristus permaino vandenį į vyną. Išveja iš bažnyčios pardavējus.

1. O dienoj trečioj buvo svodba Kanoje Galilejos: ir buvo ten Jezaus Motina.

2. Buvo teipo-gi pakviestas ir Jezus, ir jo mokintiniai ant svodbos.

3. O kad neteko vyno, tarē Jezaus motina jam: vyno netur.

4. Ir tarē jai Jezus: kas man ir tau moteriške? dar neatējo valanda mano.

5. Tarē jo motina tarnams: ką tiktai jums sakys darykit.

6. Ir buvo tenai šeši sūdai iš akmenio pastatyti pagal apčystijimo żydų, kuriuosna tilpo du arba trįs viedrai.

7. Tarē jiems Jezus: pripilkit indus vandeniu. Ir pripylē anuos sklidinus.

8. Ir tarē jiems Jezus: semkite dabar, ir nuneškite užveizdētojui svodbos. Ir nunešē.

9. O kad paragavo užveizdētojas svodbos vandenį, kuris stojos vynu, o nežinojo, iš kur būtų, bet tarnai žinojo, kurie sēmē vandenį: pavadino užveizdētojas svodbos jaunikį,

10. Ir tarē jam: kekvienas žmogus pirmiaus padeda gerą vyną: o kad atsigeria tada tą, kuris yra lētesnis. O tu gerą vyną užlaikei ikišiolei.

11. Tą pradžią stebūklų padarē Jezus Kanoje Galilejos, ir parodē garbę savo, ir įtikējo į aną mokintiniai jo.

12. Potam nuējo į Kafarnaum jisai ir motina jo, ir broliai jo ir mokintiniai jo: o nedaug dienų pabuvo tenai.

13. O buvo arti Pascha Żydų, ir użējo Jezus į Jeruzalem.

14. Ir rado bažnyčioje parduodančius jaučius, ir avis, ir karvelius, ir pinigmainius besēdinčius.

15. O padaręs lyg botagą iš virvelių išvarē visus iš bažnyčios, teipo-gi avis ir jaučius: o pinigus pinigmainių išbarstē, ir skomes išvertē.

16. O tiems kurie karvelius pardavinējo tarē: išmeskite tuos daiktus iš čion, o nedarykit namų Tēvo mano namais prekiavimo.

17. Ir atsiminē mokintiniai

---

4 e. *Kas man ir tau.* Šiuos Išganytojaus žodžius, į Šv. Motiną ištartus, kaikurie išguldinētojai palaikē už šiurkščius, nepaisindami žodžių, kurie seka: *Ką tiktai jums sakys, darykite.*; šie žodžiai reiškia, juog Jo Motina žinojo apie stebūklą, kurį jis padarys, ir juog jį padarys ant jos prašymo. Teip-gi tų žodžių ištarimo būdas, Išganytojaus veidas ir balsas naikino tų žodžių rūstumą, ką patēmyt galējo tik tie, kurie prie to buvo, arba ką paskui įvykstant regējo; nes žodžiai reiškiantys rūstumą vienaip ištarti, gal jo visai nereikšti, kitaip ištarti.

jo, jog yra parašyta: karšta meilē namų tavo ēdē mane.

18. Žydai tada atsakē ir tarē jam: Kokį mums rodai ženklą, jog tai darai?

19. Atsakē Jezus ir tarē jiems: Sugriaukite tą bažnyčią, o trejose dienose pastatysiu aną.

20. Tarē tada žydai: keturias dešimtis ir šešis metus budavota buvo ta bažnyčią, o tu aną trimis dienomis išstatysi?

21. Bet jisai kalbējo apie bažnyčią kūno savo.

22. Kad tada atsikēlē iš numirusių, atsiminē mokintiniai jo, jog tai kalbējo: o įtikējo raštui ir kalbai, kurią ištarē Jezus.

23. O kad buvo Jeruzalēj ant Paschos dienoj šventoj, daug anų tikējo vardan jo regēdami stebūklus jo, kuriuos darē.

24. Bet pats Jezus nepatikējo pats save aniems, todēl, jog jisai pažino visus:

25. O nereikalavo, idant kas duotų liūdijimą apie žmogų: nes jisai žinojo, kas yra žmoguje.

III PERSKYRIMAS.

Kristus kalba su Nikodemu. Jono liūdyjimas.

1. O buvo žmogus iš Farizeušų vardu Nikodemas, vyriausis žydų.

2. Tas atējo pas Jezų naktį, ir tarē jam: Rabbi, žinome, jog atējai nuog Dievo mokytoju: Nes nei vienas tų stebūklų daryti negal, kuriuos tu darai, jei su juomi Dievas nebūtų.

3. Atsakē Jezus ir tarē jam: užtiesą, užtiesą sakau tau, jei kas išnaujo neužgimtų, negal regēt Karalystēs Dievo.

4. Tarē jam Nikodemas: Kaip gal žmogus gimti, būdamas senu? ar gal antrą kartą žyvatan motinos įeiti ir atgimti?

5. Atsakē Jezus: užtiesą, užtiesą sakau tau, jei kas neatsigimtų iš vandenio ir iš Dvasios Šventosios, negal įeiti Karalystēn Dievo.

6. Kas užgimē iš kūno, kūnas yra, o kas užgimē iš dvasios, dvasia yra.

7. Nestebēkis jog tau pasakiau, reikia jums išnaujo užgimti.

8. Vējas kur nor pučia ir balsą jo girdi, bet nežinai iš kur ateina, ir kur eina: teip yra kiekvienas, kuris užgimē iš dvasios.

9. Atsakē Nikodemas ir tarē jam: kaip tai gal būti?

10. Atsakē Jezus, ir tarē

---

5 e. *Jei kas neatsigimtų.* Šiais žodžiais Kristus išreiškē būtiną Krikšto reikalą; iš žodžio *vanduo*, aišku, juog jo pritaikymas Krikšte yra reikalingas sykiu su žodžiais. Žiūrēk Mat. 28 p., 19 e.

jam: Tu esi Mokytoju Izraeliuj, o to nežinai?

11. Užtiesą, užtiesą, sakau tau, jog ką žinom sakome, o ką regējom liūdijame, o mūsų liūdyjimo nepriimat.

12. Jei daiktus žemiškus pasakiau jums, o netikit: kaip tikēsit, jei pasakyčiau jums dangiškus.

13. O niekas neužžengia dangun, kaip tiktai kuris nužengia iš dangaus, sūnus žmogaus, kuris yra danguje.

14. O kaip Maižiešius iškēlē žaltį girioj, teip reikia išaukštinti Sūnų žmogaus.

15. Idant kiekvienas, kuris į aną tiki, nepražūtų, bet turētų gyvenimą amžiną.

16. Nes teipo Dievas numylējo svietą, jog Sūnų savo vienatį davē: idant kiekvienas, kuris į aną tiki, nepražūtų, bet turētų gyvenimą amžiną.

17. Nes nesiuntē Dievas Sūnų savo ant svieto, idant sūdytų svietą, bet idant svietas būtų per jį išganytas.

18. Kas į aną tiki, nebus sūdytas: o kas netiki, jau yra apsūdytas: jog netik vardan vienaičio Sūnaus Dievo.

19. O tasai yra sūdas; jog šviesybē atējo ant svieto o žmonēs didžiaus mylējo tamsybes, nekaip šviesybę, nes pikti buvo darbai jų.

20. Nes kiekvienas, kuris piktai daro, neapkenčia šviesybēs ir neeina į šviesą, idant nebūtų papeikti darbai jo.

21. Bet kas daro tiesą, ateina į šviesybę, idant būtų regimi darbai jo, jog Dievuje yra daryti.

22. Potam atējo Jezus ir mokintiniai jo į žydų žemę: ir tenai su jais gyveno, ir krikštijo,

23. Krikštijo teipo-gi ir Jonas Ennone arti Salim, jog tenai daugel vandenio buvo: ir ateidavo ir buvo krikštyti.

24. Nes Jonas dar nebuvo įmestas į kalinę.

25. Ir prasidējo kalba mokintinių Jono su žydais apie nusiplovimo.

26. Ir atējo pas Joną ir tarē jam: Rabbi, kuris buvo su tavim už Jordano, kuriam tu davei liūdyjimą, tas štai krikštija, o visi pas jį eina.

27. Atsakē Jonas, ir tarē: Negal žmogus nieko imti, jei anam nebūtų duota iš dangaus.

28. Jųs patįs este man liūdytojais, jog pasakiau: Ne-

---

18 e. *Nebus sūdytas.* Kas tiki, t. y. tikējimu veikiančiu meile, nebus sudytas, t. y. nebus pasmerktas. Bet atkaklus *netikēlis jau yra apsūdytas,* t. y. pasmerktas nuo to laiko, kada pats atsiskiria nuo Kristaus draugystēs ir Jo Bažnyčios.

esmi aš Kristus, bet jog esmi siųstas pirm jo.

29. Kas tur pasavintinę, yra jaunikis: bet prietelius jaunikio, kuris stov' ir klauso jo, džiaugsmu džiaugiasi dēl balso jaunikio. Tas tada džiaugsmas mano išsipildē.

30. Jam reikia augti, o man mažyn eiti.

31. Kuris išaugšto ateina, ant visų yra. Kas yra iš žemēs, žemiškas yra, ir apie žemę kalba: kuris iš dangaus atējo, ant visų yra.

32. O ką regējo ir girdējo tai liūdija; o jo liūdyjimo niekas nepriima.

33. Kas jo liūdyjimą priēmē, užženklino, jog Dievas tikras yra.

34. Nes kurį Dievas nusiuntē, žodžius Dievo kalba: nes ne pagal mieros duoda Dievas dvasią.

35. Tēvas myl' Sūnų; ir vis atidavē į jo ranką.

36. Kas tiki į Sūnų, tur gyvenimą amžiną: o kas netiki Sūnui, neregēs gyvenimo, bet rūstybē Dievo pasiliekt ant jo.

IV PERSKYRIMAS.

Kristus kalba su Samaritonka. Gydo valdono sūnų.

1 Kad tada pažino Jezus, jog išgirdo Farizeušai, kaipo Jezus daugiaus mokintinių daro, ir krikštija, neg Jonas.

2. (Norint Jezus nekrikštijo, bet mokintiniai jo).

3. Apleido žydų žemę, ir atgal nuējo Galilējon.

4. O reikējo jam eiti per Samariją.

5. Atējo tada į miestą Samarijos, kuris vadinasi Sichar, pagal sodžiaus, kurį davē Jokūbas sūnui savo Jozapui.

6. O buvo tenai šulinys Jokūbo. Jezus tada pailsęs iš kelio sēdos teip ant šulinio. Valanda buvo kaip būt šešta.

7. Atējo moteriškē iš Samarijos semti vandenį. Tarē jai Jezus: Duok man gerti.

8. Nes mokintiniai jo buvo nuēję į miestą, idant nupirktų valgių.

9. Tarē jam tada ana moteriškē Samaritonka: Kaipo tu žydu būdamas, prašai gerti nuog manęs, kuri esmi moteriškē Samaritonka? nes žydai su samaritonais netur draugystēs.

10. Atsakē Jezus ir tarē jai: Kad žinotumei dovaną Dievo, ir kas yra, kuris sako tau: Duok man gerti; tu užtiesą būtumei prašiusi jo, o būtų davęs tau gyvą vandenį.

11. Tarē jam moteriškē: Viešpatie, neturi kuomi semti: o šulinys yra gilus: iškurgi turi gyvą vandenį?

12. Ar tu didesnis esi už tēvą mūsų Jokūbą? kuris mums

šulinį davē, ir pats iš jo gērē, ir sūnųs jo, ir galvijai jo?

13. Atsakē Jezus ir tarē jai: Kiekvienas, kuris geria tą vandenį, vēl trokš; bet kas gertų iš vandenio, kurį aš jam duosiu, netrokš ant amžių.

14. Bet vanduo, kurį aš jam duosiu, stosis aname šaltiniu vandenio ištrykštančio ant gyvenimo amžino.

15. Tarē jam moteriškē: Viešpatie, duok man to vandenio, idant netrokščiau, nei čion semti eićiau.

16. Tarē jai Jezus: eik, pavadink vyrą savo, o ateik čionai.

17. Atsakē moteriškē ir tarē: neturiu vyro. Tarē jai Jezus: Gerai pasakei, jog neturiu vyro.

18. Nes penkis vyrus turējai: o dabar, kurį turi, ne tavo yra vyras. Tai tiesą pasakei.

19. Tarē jam moteriškē: Viešpatie, regiu jog tu esi pranašu.

20. Tēvai mūsų garbino ant to kalno: o jųs sakote, jog Jeruzalēj yra vieta, kur reikia garbinti.

21. Tarē jai Jezus: Moteriške, tikēk, man, jog ateis valanda, kada nei ant to kalno, nei Jeruzalēj garbįsit Tēvą.

22. Jųs garbinat ko nežinote, męs garbinam, ką žinome, nes išganymas iš žydų yra,

23. Bet ateina valanda, ir dabar yra, kad tikri garbintojai garbįs Tēvą dvasioje ir tiesoje. Nes ir Tēvas tokių ješko, kurie aną garbintų.

24. Dvasia yra Dievas: o tie, kurie aną garbina, reikia, idant garbintų dvasioje ir tiesoje.

25. Tarē jam moteriškē: Žinau jog ateis Messijošius (kuris vadinasi Kristus) kad tada anas ateis, vis mums apreikš.

26. Tarē jai Jezus: Aš esmi, kuris su tavim kalbu.

27. O tuojaus atējo mokintiniai jo: ir stebējos, jog kalbējo su moteriške. Vienok nei vienas netarē: ko klausi, arba ką su ja kalbi.

28. Paliko tada moteriškē viedrą savo, ir nuējo į miestą, ir kalbējo aniems žmonēms:

29. Eikit ir regēkit žmogų, kuris vis man pasakē, ką tikt dariau: beg ne jisai yra Kristus?

30. Išējo tada iš miesto ir atējo pas aną.

31. O tuo tarpu prašē jo mokintiniai, tarydami: Rabbi valgyk.

32. O jisai jiems tarē: Turiu aš valgį ant valgymo, apie kurį jųs nežinot.

33. Kalbējo tada mokinti-

---

20 e. *Ant to kalno*, t. y. *Garizim*, ant kurio Samaritonai turējo savo atskalos bažnyčią.

niai tarp savęs: Beg neatnešē jam kas valgyt?

34. Tarē jiems Jezus: mano valgymas yra, idant daryčiau valią to, kuris mane siuntē, idant išpildyčiau darbą jo.

35. Ar jųs nesakot: jog dar keturi yra mēnesiai, o piūtis ateis? Stai sakau jums: Pakelkit akis jųsų, o prisiveizdēkit laukams, jog jau pabalo ant piūties.

36. O kas piauna, atima užmokesnį, ir renka vaisių ant gyvenimo amžino: idant ir kuris sēja, ir kuris piauja drauge džiaugtųs.

37. Nes tame daikte yra žodis teisus: jog kitas yra kuris sēja, o kitas kuris piauja.

38. Aš jus nusiunčiau piauti, ko jųs nedirbote: kiti dirbo, o jųs įējot į jų darbus.

39. O iš ano miesto daug Samaritonų į aną įtikējo: dēl žodžio moteriškēs liudyjančios: Jog man vis pasakē, ką tikt dariau.

40. Kad tada atējo pas jį Samaritonai, prašē jo, idant tenai pasiliktų. Ir buvo tenai dvi dieni.

41. Ir toli daugiaus įtikējo į aną dēl kalbos jo.

42. O moteriškē sakē: Jog jau ne dēl tavo pasakymo tikime; nes patys girdējome ir žinome, jog tas yra tikrai Išganytojas svieto.

43. O po dviejų dienų išējo iš ten, ir nuējo Galilējon.

44. Nes patsai Jezus liudyjimą išdavē, jog pranašas netur šlovēs savo tēviškēje.

45. Kad tada atējo Galiliejon, priēmē jį Galilēčiai, nes vis buvo regēję, ką padarē Jeruzalēj dienoj šventoj: nes ir anie patys buvo atēję ant šventēs.

46. Atējo tada vēl į Kaną Galilējos, kur buvo iš vandenio vyną padaręs. Ir buvo nekuris Karalēlius, kurio sūnus sirgo Kafarnaume.

47. Tas kad išgirdo, jog Jezus atējo iš žydų žemēs į Galilēją, nuējo pas jį, ir prašē jį, idant užeitų, o išgydytų sūnų jo: nes pradējo mirti.

48. Tarē tada jam Jezus: Jei ženklų ir stebuklų neregēsit, netikit.

49. Tarē jam Karalēlius: Viešpatie, užeik pirmiaus pakol nenumirs sūnus mano.

50. Tarē jam Jezus: Eik, sūnus tavo gyvas yra. Intikējo žmogus kalbai, kurią jam pasakē Jezus, ir ējo.

51. O kad jis jau ējo, užtekējo jam tarnai, ir pasakē tarydami, jog sūnus jo gyvas yra.

52. Klausē tada nuog anų apie valandą, kurioj jam geriaus stojos. Ir tarē jam: Jog vakar sekmoj valandoj apleido jį karštis.

53. Pažino tada tēvas, jog

ana valanda buvo, kurioj jam sakē Jezus: Sūnus tavo gyvas yra; ir įtikējo pats ir visi namai jo.

54. O tą antrą ženklą padarē Jezus, kad atējo iš żydų żemēs Galilējon.

V PERSKYRIMAS.

Kristus išgydo ligonį trisdešimts aštuonis metus sergantį. Viešpaties pamokslas prie tos progos.

1. Potam buvo diena šventa żydų, ir nuējo Jezus į Jeruzalem.

2. O yra Jeruzalēj sodžiauka avių, kuri żydiškai vadinasi Bethsaida, turinti penkis priangius.

3. Tuose gulējo didē daugybē sergančių, aklų, raišų, nudžiūvusių, laukiančių pajudinimo vandens.

4. O Aniolas Viešpaties nużengdavo pagal laiko į sodžiauką: ir susijudindavo vanduo: O kas pirmesnis įżengē į sodžiauką po susijudinimo vandens, tapo sveikas, kokianorint būtų apimtas liga.

5. O buvo ten nekuris żmogus per trisdešimtis aštuonis metus turįs ligą savo.

6. Tą kad pamatē Jezus gulintį, ir pażino, jog jau ilgą turējo laiką, tarē jam: Nori būti sveiku?

7. Atsakē jam ligonis: Viešpatie, neturiu żmogaus, idant mane įleistų į sodžiauką, kad pajudintas yra vanduo: Nes kad aš ateinu, kitas pirm manęs įżengia.

8. Tarē jam Jezus: kelkis, imk lovą tavo, o vaikščiok.

9. Ir tuojaus sveiku stojosi anas żmogus: Ir paēmē lovą savo, ir vaikščiojo. O buvo diena ana Subatos.

10. Sakē tada żydai anam, kursai buvo išgydytas: Subata yra, nedera tau nešiot lovą tavo.

11. Atsakē jiems: Kuris mane sveiku padarē, jis man sakē: Imk lovą tavo, o vaikščiok.

12. Klausē tada jo: kuris yra tas żmogus, kuris tau sakē: Imk lovą savo o vaikščiok.

13. O anas, kuris sveiku buvo padarytas, neżinojo, kas buvo. Nes Jezus nusilenkē nuog minios, kuri buvo ant vietos.

14. Potam rado jį Jezus bażnyčioj ir tarē jam: Štai sveiku

---

2 e. *Avių* — graikiškai *Probatica;* tasai prūdas ar *sodžiauka* teip vadinosi ar dēlto, juog trinko joje avis prieš padarymą iš jų aukų Bażnyčioje, ar dēlto, juog ji buvo netoli avių vartų. To prūdo vanduo neturējo prigimtos gydymo galybēs, nes tik po jo sujudējimui kas į jį įējo buvo išgydytas; jeigu toji ypatybē vēl būtų prigimta buvus, tai sujudējus vandeniui ir kiti ligoniai, tame pačiame laike į prūdą įleisti, būtų sveikatą įgiję.

stojais, jau nebgriešyk, idant tau nenusiduotų kas piktesnio.

15. Nuējo anas žmogus, ir pasakē žydams, jog Jezus yra, kursai jį sveiku padarē.

16. Dēlto žydai persekiojo Jezų, jog tai padarē subatoj.

17. Bet Jezus jiems atsakē: Tēvas mano iki šio laiko daro, ir aš darau.

18. Dēlto tada labiaus jieškojo žydai užmušti jį: jog ne tiktai peržengē subatą, bet ir Dievą sakē esant Tēvu savo, darydamas save lygiu Dievui. Atsakē tada Jezus ir tarē jiems:

19. Užtiesą, užtiesą sakau jums: negal sūnus patsai nuog savęs nieko daryt, kaip tik ką reg' Tēvą darantį: nes ką tiktai jis daro, tai teipo-gi ir Sūnus daro.

20. Nes Tēvas myl' sūnų, ir vis jam rodo, ką patsai daro: ir didesnius už tuos darbus parodys anam, idant jųs stebētumētēs.

21. Nes kaipo Tēvas prikelia numirusius ir atgaivina: teipo ir Sūnus, kuriuos nor, atgaivina.

22. Nes Tēvas nieko nesūdija: bet visą sūdą padavē Sūnui.

23. Idant visi garbitnų Sūnų, kaip garbina Tēvą. Kas negarbina Sūnų, negarbina Tēvą, kursai jį nusiuntē.

24. Užtiesą, užtiesą sakau jums, jog kas žodžio mano klauso, o tik' anam kuris mane siuntē, tur gyvenimą amžiną: ir neateis ant sūdo, bet iš smerties parējo į gyvenimą.

25. Užtiesą, užtiesą sakau jums, jog eina valanda, ir dabar yra, kad numirēliai išgirs balsą Sūnaus Dievo, o kurie išgirs bus gyvi.

26. Nes kaipo Tēvas tur gyvenimą patsai savyje, teip davē ir Sūnui, idant turētų gyvenimą patsai savyje.

27. Ir davē jam valdžią daryt sūdą, jog yra Sūnumi žmogaus.

28. Nestebēkitēs iš to, nes ateina valanda, kurioj visi kurie yra grabuose, išgirs balsą Sūnaus Dievo.

29. Ir išeis, kurie gerai darē, ant prisikēlimo į gyvenimą: o kurie piktai darē, ant prisikēlimo ant sūdo.

30. Negaliu aš pats nuog savęs nieko daryt, kaipo girdžiu, sūdiju: o sūdas mano yra teisus, nes nejieškau valios mano, bet valios to, kuris mane siuntē.

31. Jei aš pats apie save liūdiju, mano liūdyjimas neyra tikras.

32. Kitas yra, kuris apie mane liūdija, ir žinau, jog tik-

---

29 e. *Ant prisikēlimo ant sūdo,* t. y. pasmerkimo.

ras yra liūdyjimas, kurį išduod' apie mane.

33. Jųs siuntēt pas Joną ir davē liūdyjimą apie tiesą.

34. O aš ne nuog žmogaus imu liūdyjimą: bet tai kalbu, idant jųs būtumēt išganyti.

35. Jisai buvo žvakē deganti ir žibanti. O jųs norējote ant valandos pasilinksmint jo šviesybēj.

36. Bet aš turiu liūdyjimą didesnį, ne kaipo Jono. Nes darbai, kuriuos man Tēvas davē, idant anuos išpildyčiau, patįs darbai, kuriuos aš darau, liūdija apie mane, jog mane Tēvas siuntē.

37. O Tēvas, kuris mane siuntē, jisai davē apie mane liūdyjimą: ir niekados negirdējot balso jo, nei veidą jo regējot.

38. Ir žodžio jo savyje gyvenančio neturit: nes kurį jisai nusiuntē, tam jųs netikit.

39. Jieškokite raštuose, nes jųs tikitēs, jog anuose turite gyvenimą amžiną, o anie yra, kurie apie mane išduoda liūdyjimą.

40. O pas mane ateiti nenorite, idant gyvenimą turētumēt.

41. Garbēs nuog žmonių nepriimu.

42. Bet pažinau jus, jog meilēs Dievo savyje neturit.

43. Aš atējau vardan Tēvo mano, o mane nepriimat: jei kitas ateis vardan savo, aną priimsite.

44. Kaipo jųs galite tikēt, kurie garbę vienas nuog kito priimate: o garbēs, kuri nuog paties Dievo yra, nejieškote?

45. Nedūmokit, idant aš jųs turēčiau apskųsti Tēvui: yra kuris ant jųsų skundžia, Maižiešius, kuriame jųs viltį turit.

46. Nes kad tikētumēt Maižiešiui, gal ir man tikētumēt: nes jisai apie mane rašē.

47. Bet jei jo raštams netikit: kaip mano žodžiams tikēsit?

VI PERSKYRIMAS.

Kristus peni penkis tūkstančius penkiomis duonomis; vaikščioja viršum jūrių ir kalba apie gyvenimo duoną.

1. Potam nuējo Jezus už marių Galilējos, kurios yra Tiberijados.

2. Ir ējo paskui jo minia didē, jog regējo stebūklus, kuriuos darē ant tų, kurie sirgo.

3. Užējo tada Jezus ant kalno, ir sēdējo tenai su mokintiniais savo.

4. O buvo arti Pascha diena šventa žydų.

---

39 e. *Jieškokite raštuose.* Čion nēra duoto visiems prisakymo skaityti šv. Raštą, yra tik papeikimas Farizejų, kurie skaitydami Raštą ir tikēdamiesi rasti jame amžiną gyvenimą, nenorējo priimti To, apie Kurį visas Raštas liudyjimą duoda, ir per Kurį tik vieną jie galējo turēti tą tikrą gyvenimą.

5. Pakēlęs tada Jezus akis, ir išvydęs, jog didē minia ateina pas jį, tarē Filipui: Iškur pirksime duonos, idant tie valgytų?

6. O tai sakē gundindamas aną: nes jisai żinojo, ką turējo daryt.

7. Atsakē jam Filipas: Už du šimtų grašių nebus gana jiems duonos, idant kiekvienas maż-ką gautų.

8. Tarē jam vienas iš mokintinių jo, Andriejus brolis Simono Petro.

9. Yra čia vienas vaikelis, kuris tur penkias duonas mieżių, ir dvi żuvi, bet dēl teip daugio, kas tai yra?

10. Tarē tada Jezus: Liepkite żmonēms atsisēsti. O buvo daug żolēs ant vietos. O atsisēdo tada vyrų skaičius apie penkis tūkstančius.

11. Paēmē tada Jezus duoną: o padaręs padēkavojimą, išdalijo sēdintiems: teipo-gi ir iš żuvių, kiek norējo.

12. O kad pavalgē, tarē savo mokintiniams: Surinkit trupučius, kurie pasiliko, idant neprażūtų.

13. Surinko tada ir pripildē dvyliką pintinių trupučių iš penkių duonų mieżių, kurie użsiliko nuog tų, kurie valgē.

14. Anie tada żmonēs išvydę stebūklą, kurį Jezus padarē, sakē: Jog tas tikrai yra Pranašas, kuris turējo ateiti ant svieto.

15. Jezus tada pażinęs, jog turējo ateit, idant jį pagautų, ir karalium padarytų, nuējo vēl ant kalno pats vienas.

16. O kad vakaras buvo, mokintiniai jo nuējo pas marias.

17. O įēję laivan persiyrē per marias į Kafarnaum, o jau buvo tamsu: o Jezus buvo neatējęs pas anuos.

18. O marios dēl pasikēlimo didżio vējo pradējo judintis.

19. Kad tada nusiyrē kaip dvidešimti penkis arba trisdešimts varstų, pamatē Jezų vaikščiojantį ant jūrių, o prisiartinantį pas laivą, ir persigando.

20. Bet jis tarē jiems: Aš esmi, nebijokitēs.

21. Norējo tada jį paimti į laivą: o tuojaus laivas priplaukē prie krašto, į kurį ējo.

22. Ant rytojaus minia, kuri stovējo uż marių, regēdama jog tenai nebuvo kito laivo, bet tiktai vienas; o jog Jezus nebuvo įsēdęs į laivą su mokintiniais savo, bet patįs mokintiniai jo nuējo.

23. O kiti laivai atējo nuog Tiberijados, netoli vietos, kur valgē duoną, kad dēkavojo Viešpats.

24. Kad tada pamatē minia, jog tenai nebuvo Jezaus, nei mokintinių jo, įżengē į laive-

lius, ir persiyrē į Kafarnaum jiešokdami Jezaus.

25. O kad atrado jį už marių, tarē jam: Rabbi, kada čion atējai?

26. Atsakē jiems Jezus ir tarē: Užtiesą, užtiesą sakau jums: jieškote manęs, ne jog regējot stebūklus, bet jog duoną valgēt, ir pasisotinot.

27. Dirbkite ant peno, ne kuris pragaišta, bet kursai patenka ant gyvenimo amžino, kurį jums duos Sūnus žmogaus. Nes tą Dievas Tēvas paženklino.

28. Tarē tada jam: ką veiksim, idant darbus Dievo darytumēm?

29. Atsakē Jezus ir tarē jiems: Tas yra darbas Dievo, idant tikētumēt į tą, kurį jisai siuntē.

30. Tarē jam tada: kokį tada tu ženklą darai, idant regētumēm ir tau tikētumēm? kągi darai?

31. Tēvai mūsų valgē manną girioj, kaip yra parašyta: duoną iš dangaus davē jiems ant valgymo.

32. Tarē tada jiems Jezus: Užtiesą, užtiesą sakau jums: Ne Maižiešius davē jums duoną iš dangaus, bet Tēvas mano duoda jums duoną tikrą iš dangaus.

33. Nes duona Dievo yra, kuri nužengē iš dangaus, ir duoda gyvenimą svietui.

34. Tarē tada jam: Viešpatie, duok mums visuomet tos duonos. O Jezus tarē jiems:

35. Aš esmi duona gyvenimo: kas pas mane ateina, nebus alkanas, o kas į mane tik', niekados netrokš.

36. Bet pasakiau jums: jog mane ir regējot, o netikite.

37. Vis ką man Tēvas duoda, pas mane ateis: o tą, kuris pas mane ateina, neišmesiu laukan.

38. Nes nužengiau iš dangaus, ne idant mano valią daryčiau, bet valią ano, kuris mane nusiuntē.

39. O ta valia yra to, kuris mane nusiuntē, Tēvo: idant iš to viso, ką man davē, nieko nepražudyčiau; bet idant tai prikelčiau paskučiausioj dienoj.

40. O ta yra valia Tēvo mano, kuris mane siuntē: idant kiekvienas, kuris mato sūnų ir į jį tik, turētų gyvenimą amžiną, o aš aną prikelsiu paskučiausioj dienoj.

41. Murmējo tada prieš jį žydai, jog buvo pasakęs: Aš esmi duona gyva, kuri iš dangaus nužengiau.

42. Ir kalbējo: Ar ne tas yra Jezus sūnus Jozapo, kurio męs tēvą ir motiną pažįstame? kaip tada tas sako: jog iš dangaus nužengiau?

43. Atsakē tada Jezus, ir ta-

rē jiems: Nemurmēkite terp savęs.

44. Niekas pas mane ateit negal, jei Tēvas, kuris mane siuntē, nepatrauks jo: o aš aną prikelsiu paskučiausioj dienoj.

45. Parašyta yra Pranašuose: Ir bus visi išmokyti nuog Dievo. Kiekvienas, kuris girdējo nuo Tēvo, ir išmoko, ateina pas mane.

46. Ne jog kas Tēvą regējo, neg tiktai tas, kuris yra nuog Dievo: tas regējo Tēvą.

47. Užtiesą, užtiesą sakau jums: kas tik' į mane, tur gyvenimą amžiną.

48. Aš esmi duona gyvenimo.

49. Tēvai jųsų valgē manną girioj ir išmirē.

50. Ta yra duona iš dangaus nužengianti: idant, jei kas ją valgytų, nenumirtų.

51. Aš esmi duona gyva, kuri iš dangaus nužengiau.

52. Jei kas valgytų tą duoną, gyvas bus ant amžių. O duona, kurią aš duosiu, yra mano kūnas už gyvenimą svieto.

53. Vaidijos tada tarp savęs žydai tardami: Kaip tas gal mums duoti kūną savo ant valgymo?

54. Tarē tada jiems Jezus: Užtiesą, užtiesą sakau jums: Jei nevalgytumēt kūną Sūnaus žmogaus, ir negertumēt jo kraują, neturēsit gyvenimą savyje.

55. Kas valgo kūną mano, ir geria kraują mano, tur gyvenimą amžiną; o aš jį prikelsiu paskučiausioj dienoj.

56. Nes kūnas mano tikrai yra valgis; o kraujas mano tikrai yra gērimas.

57. Kas valgo kūną mano, ir geria kraują mano, manyje gyvena, o aš jame.

58. Kaipo mane siuntē gyvas Tēvas, ir aš gyvas esmi dēl Tēvo; o kas mane valgo, ir jisai gyvas bus dēl manęs.

59. Ta yra duona, kuri iš dangaus nužengē. Ne kaipo tēvai jųsų valgē manną ir išmirē.

---

44 e. *Nepatrauks jo.* Ne prievarta, arba smurto darymu valiai, bet stipriu ir saldžiu Jo dangiškos malonēs patraukimu.

54 e. *Jei nevalgytumēt — ir negertumēt.* Priimti Kristaus Kūną ir Kraują yra, čion primintas, Dievo prisakymas. Tą prisakymą tikintis išpildo priimdamas ir po vienu pavidalu; nes ir po vienu pavidalu jis priima abu, ir Kūną ir Kraują, kurie negal būti vienas nuo kito atskirti. Todēl amžinas gyvenimas yra čion prižadētas vertai priimantiems nors ir po vienu pavidalu; 52 e. *Jei kas valgytų tą duoną, gyvas bus ant amžių, o duona, kurią aš duosiu, yra mano kūnas uź gyvenimą svieto.* 58. *O kas mane valgo, ir jisai gyvas bus dēl manęs.* 59. *Kas valgys tą duoną, gyvas bus ant amžių.*

Kas valgo tą duoną, gyvas bus ant amžių.

60. Tai sakē bažnyčioj mokydamas Kafarnaume.

61. Daug tada iš jo mokintinių girdēdami tarē: kieta yra ta kalba, ir kas gal jos klausyti?

62. O žinodamas Jezus pats savyje, juog apie tai murmējo mokintiniai jo, tarē jiems: Tai jus piktina?

63. Jei tada išvysit sūnų žmogaus įžengiantį, kur pirmiaus buvo?

64. Dvasia yra, kuri gaivina; kūnas; niekam nedera: Žodžiai kuriuos aš jums pasakiau, dvasia ir gyvastis yra.

65. Bet yra iš jųsų nekurie, kurie netiki. Nes nuog pradžios žinojo Jezus kurie buvo, netikinti, ir kas jį išduot turējo.

66. Ir tarē: Todēl jums pasakiau, jog nē vienas negal pas mane ateit, jei jam nebūtų duota nuog Tēvo mano.

67. Nuog to laiko daug mokintinių jo nuējo šalyn: ir jau su juo nevaikščiojo.

68. Tarē tada Jezus dvylikai: Ar ir jųs norite paeiti?

69 Atsakē tada jam Simonas Petras: Viešpatie, pas kągi eisim? žodžius amžino gyvenimo turi?

70. O męs įtikējom ir pažinom, juog tu esi Kristus, Sūnus Dievo. Atsakē jiems Jezus:

71. Ar aš ne dvyliką jųsų išrinkau: o vienas iš jųsų yra velnias.

72. O sakē apie Judošių Simoną Iskarijotą: Nes tas jį išduot turējo, būdamas vienu iš dvylikos.

---

63 e. *Jei tada išvysit.* Kristus primindamas savo dangun žengimą, nor tuomi savo galybēs ir dievystēs paveizdu patvirtinti teisybę to, ką pirmiaus kalbējo, ir sykiu pataisyti žiaurų, kūniškoje prasmēje, supratimą apie valgymą Jo Kūno ir gērimą Jo Kraujo, duodamas jiems suprasti, juog paims visą savo gyvą kūną į dangų ir teipos nedaleis, kaip jie mislijo, jį dalyti, kapoti ir suvalgyti ant žemēs.

64 e. *Kūnas niekam nedera.* Valgyti atskirtą nuo dvasios numirusį kūną, kaip žiaurai suprato Kristaus mokiniai valgymą Jo Kūno, *niekam nedera.* Anei žmogaus kūnas, t. y. prigimtas ir kūniškas supratimas (kuris atmeta pasidavimą dvasiai ir žodžiams Kristaus), kam norint dera. Bet didžiausias bliuznymas būtų sakyti, juog gyvas Kristaus Kūnas (kurį męs priimame šv. Sakramente, su Jo Dvasia, t. y. su Jo Dūšia ir Dievyste) nieko nepadeda. Nes jeigu Kristaus Kūnas nieko mums būtų nepadējęs, niekad Jis nebūtų priēmęs kūno dēl mūsų, anei kūne būtų miręs už mus. — *Dvasia ir gyvastis yra,* t. y. palieku jums dangišką Sakramentą, kuriame jųs priimsite stebētinu būdu dvasią, malonę ir gyvenimą pačiame jų šaltinyje

VII PERSKYRIMAS.

Kristus eina į Jeruzalem ant šetrų šventės. Mokina bažnyčioje.

1. O potam vaikščiojo Jezus per Galilėją: nes nenorējo vaikščiot žydų žemēje, jog žydai norējo jį užmušti.

2. O buvo arti diena šventa žydų, šetrų.

3. Kalbējo tada jam broliai jo: išeik iš čia, o eik į žydų žemę: idant ir mokintiniai tavo regētų darbus tavo, kuriuos darai.

4. Nes nē vienas slapčiai nieko nedaro, bet pats nor būti regimas; Jei tuos daiktus darai, apreikšk patsai save svietui.

5. Nes ir broliai jo netikējo į aną.

6. Tarē tada jiems Jezus: Laikas mano dar neatējo, bet laikas jųsų visados yra gatavas.

7. Negal svietas neapkęsti jųsų: bet mane tur neapykantoj: jog aš liūdyju apie jį, jog jo darbai yra pikti.

8. Jųs eikit ant tos dienos šventos, o aš neeisiu ant tos dienos šventos, nes dar laikas mano neišsipildē.

9. Tai pasakęs, patsai pasiliko Galilējoj.

10. O kad nuējo broliai jo, tada ir jis ējo ant dienos šventos neregimai, bet kaip būt paslapčiomis.

11. Žydai tada ješkojo jo dienoj šentoj, ir kalbējo: Kur jis yra?

12. Ir buvo didis apie jį murmējimas tarp minios. Nes vieni sakē: Jog yra geras. O kiti kalbējo: Ne, bet suvadžioja minias.

13. Niekas vienok aiškiai apie jį nekalbējo, dēl baimēs žydų.

14. O kad jau buvo pusiau šventēs, įējo Jezus į bažnyčią ir mokē.

15. Ir stebējos žydai, tarydami: kaipo tas moka raštą, kad nesimokē?

16. Atsakē jiems Jezus, ir tarē: mokslas mano neyra mano, bet to, kuris mane siuntē.

17. Jei kas norēs daryt jo valią, dasižinos apie mokslą, ar iš Dievo yra, ar aš pats nuog savęs kalbu.

18. Kas pats iš savęs kalba, garbēs savo ješko. Bet kas ješko garbēs to, kuris jį siuntē, tas yra tikras, o neteisybēs aname nēra.

19. Ar nedavē Maižiešius jumis zokono: o niekas iš jųsų nelaiko zokono?

20. Kodēl mane ješkot užmušti? Atsakē minia ir tarē: Velnią turi: kas tave ješko užmušt?

21. Atsakē Jezus ir tarē jiemis: Vieną darbą padariau, o visi stebiatēs.

22. Dēlto Maiżiešius davē jums apipiaustymą (ne jog yra iš Maiżiešiaus, bet iš tēvų) ir apipiaustote żmogų subatoj.

23. Jei żmogus priima apipiaustymą subatoj, idant nebūtų perżengtas zokonas Maiżiešiaus; ant manęs rūstinatēs, jog subatoj visą żmogų sveiku padariau?

24. Nesūdykit pagal regējimo, bet teisingu sūdu sūdykit.

25. Sakē tada nekurie iš Jeruzalēs: Beg ne tas yra, kurį jieško użmušt?

26. O štai aiškiai kalba, o nieko jam nesako. Ar tikrai pażino kunigaikščiai, jog tas yra Kristus?

27. Bet apie tą żinome iš kur yra, o kad Kristus ateis, niekas neżino, iš kur būtų?

28. Saukē tada Jezus bażnyčioj mokindamas ir sakydamas: ir mane pażįstat, ir iš kur esmi żinot: o neatējau pats nuog savęs, bet yra tikras, kuris mane siuntē, kurio jųs ne pażįstat.

29. Aš jį pażįstu: nes nuog jo esmi, o jis mane nusiuntē.

30. Norējo tada jį sugaut: o nē vienas ant jo rankos nepakēlē: nes dar valanda jo buvo neatējusi.

31. O daug iš minios į aną įtikējo ir tarē: kad Kristus ateis, ar daugiaus stebūklų padarys, kaipo kuriuos tas daro?

32. Išgirdo Farizeušai, jog tai apie jį minia murmējo: ir nusiuntē kunigaikščiai ir Farizeušai tarnus, idant jį sugautų.

33. Tarē tada jiems Jezus: dar per mażą laiką esmi su jumis: o einu pas tą, kuris mane nusiuntē.

34. Jieškosit manęs, o nerasit: o kur aš esmi, jųs ateit negalite.

35. Kalbējo tada żydai tarp savęs: kur tas eis, jog męs ano nerasime? Beg neeis pas išblaškytus pagonus, ir mokys pagonus?

36. Kas ta do kalba, kurią pasakē: jieškosit manęs, o nerasit: o kur aš esmi, jųs ateit negalite?

37. O paskutinioj dienoj didżioj šventēs stovējo Jezus, ir šaukē tardamas: jei kas trokšta, tegul pas mane ateina, o tegul geria.

38. Kas į mane tiki, kaipo sako raštas, tekēs upis vandenio gyvo iš vidurių jo.

39. (O tai sakē apie Dvasią, kurią turējo imti tikintiejei į aną. Nes dar Dvasia nebuvo duota: nes Jezus nebuvo dar pagarbintas).

40 Iš minios tada anos kad išgirdo tuos jo żodżius, sakē: tas tikrai yra pranašas.

41. Kiti tarē: tas yra Kristus. O kiti sakē: Ar Kristus iš Galilējos ateis?

42. Begne sako raštas: jog Kristus ateis iš sēklos Dovido, o iš Betleem miestelio, kur buvo Dovidas?

43. Stojos tada nesutarimas tarp minios dēl jo.

44. O nekurie iš jų norējo jį sugauti: bet niekas neištiesē ant jo rankų.

45. Atējo tada tarnai pas vyriausius kunigus ir Farizeušus, o anie jiems tarē: kodēl jo neatvedēt.

46. Atsakē tarnai: Niekados taipos żmogus nekalbējo, kaipo tas żmogus.

47. Atsakē tada jiems Farizeušai: Begne este ir jųs suvesti?

48. Ar kuris iš vyriausių arba iš Farizeušų įtikējo į aną?

49. Bet ta minia, kuri nepażįsta zokono, prakeikti yra.

50. Tarē jiems Nikodemas, anas, kuris naktį atējęs buvo, kuris vienas buvo iš jų:

51. Ar sūdyja zokonas mūsų żmogų, jei pirmiaus nuog jo neišgirstų, ir nepażintų ką daro?

52. Atsakē ir tarē jam: Beg ir tu neesi Galilietis? Paveiz dēk raštą, o regēk, jog iš Galilējos nekeliasi pranašas.

53. Ir sugrįżo kiekvienas į namus savo.

VIII PERSKYRIMAS.

Moteriškē ant svetmoterystēs sugauta. Kristus teisina savo mokslą.

1. O Jezus nuējo ant kalno Alyvų.

2. Anksti atgal atējo į bażnyčią: o visi żmonēs pas jį atējo, o sēdēdamas mokino anuos.

3. Ir atvedē mokytojai rašto ir Farizeušai moteriškę ant svetmoterystēs sugautą: ir pastatē aną viduje.

4. Ir tarē jam: mokytojau, ta moteriškē dabar sugauta yra ant svetmoterystēs.

5. O zokone įsakē mums Maiżiešius tokias akmenimis użmušt. Tu tada ką sakai?

6. O tai sakē gundindami aną: idant jį galētų apskųsti. O Jezus żemyn pasilenkęs rašē pirštu ant żemēs.

7. Kad tada neperstojo jo klausti, atsitiesē ir tarē jiems: kas iš jųsų be grieko yra, tegul ant jos pirmas meta akmenį.

8. O vēl pasilenkęs rašē ant żemēs.

9. O išgirdę, vienas po vieno išējo, pradējęs nuog vyresnųjų: ir pasiliko vienas pats Jezus, o moteriškē stovinti viduj.

10. O atsakydamas Jezus tarē jai: Moteriške, kur yra kurie ant tavęs skundē? niekas tavęs nepaskandino?

11. Kuri sakē: Niekas Viešpatie. O Jezus tarē: Nei aš ta-

vęs nepaskandįsiu. Eik, o daugiaus jau negriešyk.

12. Vēl tada sakē jiems Jezus: Aš esmi šviesybē svieto. Kas mane seka, nevaikščioja tamsybēje, bet turēs šviesybę gyvenimo.

13. Sakē tada jam Farizeušai: Tu pats apie save liūdyjimą duodi; tavo liūdyjimas neyra tikras.

14. Atsakē Jezus ir tarē jiems: Noris aš duodu liūdyjimą pats apie save, tikras yra liūdyjimas mano: nes žinau iš kur atējau, ir kur einu, bet jųs nežinote, iš kur ateinu, arba kur einu.

15. Jųs pagal kūno sūdyjate, aš nieko nesūdyju.

16. O jei aš sūdyju, sūdas mano yra teisus, nes ne esmi vienas, bet aš, ir kuris mane siuntē, Tēvas.

17. O zokone jųsų yra parašyta: jog dviejų žmonių liūdyjimas yra tikras.

18 Aš esmi, kuris pats apie save duomi liūdyjimą: ir duoda liūdyjimą apie mane Tēvas, kuris mane siuntē.

19. Sakē jam tada: Kur yra tavo Tēvas? Atsakē Jezus: nei manęs pažįstat, nei Tēvo mano: Jei mane pažintumēt užtikro ir Tēvą mano pažintumēt.

20. Tuos žodžius kalbējo Jezus prie skarbinyčios, mokindamas bažnyčioj, o niekas jo nesugavo, nes dar neatējusi buvo valanda jo.

21. Tarē tada vēl jiems Jezus: Aš einu, ir jieškosit manęs, ir griekuose jųsų numirsit. Kur aš einu, jųs ateit negalite?

22. Kalbējo tada žydai: Ar pats save užmuš, jog tarē: Kur aš einu, jųs ateit negalite?

23. Ir tarē jiems: Jųs iš žemybēs este, aš iš augšto esmi. Jųs iš to svieto este, aš neesmi iš to svieto.

24. Dēlto tariau jums: jog numirsite griekuose jųsų: Nes jei netikēsit, juog aš emsi, numirsite grieke jųsų.

25. Sakē tada jam: Tu kas esi? Tarē jiems Jezus: Pradžia, kursai ir kalbu jums.

26. Daug turiu apie jus sakyt ir sūdyt. Bet tas, kuris mane siuntē, yra teisus: o aš ką nuog jo girdējau, tai kalbu ant svieto.

27. O nesuprato, jog Tēvu savo vadino Dievą.

28. Tarē jiems tada Jezus: Kad išaugštįsit sūnų žmogaus, tada pažįsit, jog aš esmi ir nieko pats iš savęs nedarau; bet kaipo mane pamokē Tēvas, tai kalbu.

29. O kuris mane nusiuntē, su manim yra, ir nepaliko mane patį: nes aš, kas jam mēgsta, darau visados.

30. Tai jam kalbant, daug įtikējo į aną.

31. Sakē tada Jezus tiems, kurie į aną įtikējo żydams: Jei jųs pateksite toj kalboj mano, tikrai mokintiniais mano būsite.

32. Ir pažįsite tiesą, o tiesa išliuosuos jus.

33. Atsakē jam: Esame sēkla Abraomo, ir niekados niekam netarnavom: Kaip-gi tu kalbi: liuosi būsite.

34. Atsakē jiems Jezus: Užtiesą, užtiesą sakau jums: jog kiekvienas, kas daro grieką, yra tarnu grieko.

35. Bet tarnas negyvena namuose, ant amžių: o Sūnus gyvena ant amžių.

36. Jei tada jųs būsite nuog sūnaus išliuosuoti, tikrai liuosi būsite.

37. Žinau, jog este sūnais Abraomo: bet jieškot, idant mane užmuštumēt, jog kalba mano netur pas jus vietos.

38. Aš ką regējau pas Tēvą mano, kalbu: O jųs, ką regējot pas tēvą jųsų, darot.

39. Atsakē ir tarē jam: Tēvas mūsų yra Abraomas. Tarē jiems Jezus: Jei este sūnumis Abraomo, darykit darbus Abraomo.

40. Bet dabar jieškote užmušt mane, žmogų, kursai jums teisybę kalbējau, kurią girdējau nuog Dievo: to Abraomas nedarē.

41. Jųs darote darbus tēvo jųsų. Tarē tada jam: Męs ne iš draugalavimo užgimēm vieną tēvą turime Dievą.

42. Tarē tada jiems Jezus: Jei Dievas būtų Tēvas jųsų, užtikro mylētumēt mane. Nes aš nuog Dievo išējau, ir atējau: nes ne nuog savęs atējau, bet jis mane siuntē.

43. Kodēl mano kalbos neišmanote? Jog negalite klausyt kalbos mano.

44. Jųs iš Tēvo velnio este, ir geidimus tēvo jųsų daryt norite. Anas buvo žmogžudys nuog pradžios ir tiesoj nestovējo: nes jame nēra tiesos: Kad kalba melą, iš savo kalba, nes melagis yra, ir jo tēvu.

45. O aš jei tiesą kalbu, netikite man.

46. Kas iš jųsų parodys manyje kaltybę? Jei tiesą kalbu, kodēl man netikit?

47. Kas yra iš Dievo, żodžių Dievo klauso. Dēlto jųs neklausote, jog iš Dievo neeste.

48. Atsakē tada żydai ir tarē jam: Ar męs negerai sakome, jog tu esi Samaritonas ir velnią turi.

49. Atsakē Jezus: Aš velnio neturiu: bet garbinu Tēvą mano, o jųs mane nepagarbinot.

50. O aš nejieškau garbēs mano: yra kuris jieško ir sūdyja.

51. Užtiesą, užtiesą sakau jums; jei kas kalbą mano užlaikys, smerties neregēs ant amžių.

52. Sakē tada żydai: Dabar pažinom, jog velnią turi. Abraomas numirē ir Pranašai: o tu sakai: Jei kas kalbą mano užlaikys, neragaus smerties ant amžių.

53. Ar-gi tu esi didesnis už tēvą mūsų Abraomą? kursai numirē? ir Pranašai išmirē. Kuomi pats save darai?

54. Atsakē Jezus: Jei aš pats save garbinu: garbē mano nieku yra: Yra Tēvas mano, kuris mane garbina, kurį jųs sakot, jog yra Dievu jųsų.

55. O nepažinot jo; bet aš jį pažįstu;. Ir jei sakyčiau, jog ano nepažįstu, būsiu jums lygus melagis. Bet pažįstu jį ir kalbą jo užlaikau.

56. Abraomas tēvas jųsų linskmai laukē, idant regētų dieną mano: regējo ir linksmi nos.

57. Tarē tada jam żydai: Penkių dešimtų metų dar neturi, o Abraomą regējai?

58. Tarē jiems Jezus: užtiesą, užtiesą sakau jums: pirmiaus neg Abraomas stojos, aš esmi.

59. Pagavo tada akmenis, idant ant jo mestų: Bet Jezus nusilenkē, ir išējo iš bažnyčios.

IX PERSKYRIMAS.

Sugrąžina regējimą aklai gimusiam.

1. O eidamas Jezus pro šalį, pamatē žmogų aklą nuog užgimimo.

2. Ir klausē ano Mokintiniai jo: Rabbi, kas nusidējo, tas, ar gimdytojai ano, jog aklas užgimē?

3. Atsakē Jezus: Nei tas nusidējo, nei gimdytojai jo: bet idant darbai Dievo aname pasirodytų.

4. Man reikia daryt darbus to, kursai mane siuntē, pakol diena yra: ateina naktis, kad niekas negalēs daryt.

5. Kolei esmi ant svieto, esmi šviesybē svieto.

6. Tai ištaręs, spiovē ant žemēs, ir padarē purvą iš spiaudalo, ir patepē purvais akis jo.

7. Ir tarē jam: Eik, nusiprausk sodželkoj Syloe; (kas išsimano siųstas). Nuējo tada ir apsimazgojo: ir atējo regēdamas.

8. Susiedai tada, ir kurie aną pirm to buvo regēję, jog buvo elgētojas, kalbējo: B g ne tas yra, kursai sēdēdavo ir elgētavo? Vieni kabējo, jog tas yra.

9. O kiti: Ne, bet jam yra lygus. O anas tarē: Jog aš esmi.

10. Sakē jam tada: kaipgi tau akys atsivērē?

11. Atsakē: żmogus anas, kuris vadinasi Jezus, padarē purvą: ir patepē akis mano, o tarē man: Eik į sożdelką Syloe, o nusiprausk. Ir ējau, nusiprausiau, ir matau.

12. Ir tarē jam: kur anas yra? Tarē: Neżinau.

13. Atvedē tą, kuris buvo aklas pas Farizeušus.

14. O buvo Subata, kad Jezus padarē purvą, ir atvērē akis jo.

15. Vēl jo tada klausē Farizeušai, kaip prażiūrējo? O jisai aniems atsakē: Użdējo man purvą ant akių, ir apsimazgo jau, ir matau.

16. Tarē tada nekurie iš Farizeušų: Tasai żmogus neest nuog Dievo: kursai neużlaiko subatos. O kiti kalbējo: kai po gal żmogus griešnas tokius żenklus daryt? ir buvo nesutarimas tarp anų.

17. Kalbējo vēl aklam: tu ką sakai apie aną, kursai atvērē akis tavo? O anas tarē: jog yra Pranašas.

18. Nętikējo tada żydai jam, jog buvo aklas, ir juog praregējo, iki kolei pavadino gimdytojus ano, kursai atako.

19. Ir klausē anų aklbēdami: Ar tas yra sūnus jųsų, apie kurį jųs sakote, jog aklas użgimē? Kaip tada dabar mato?

20. Atsakē aniems gimdytojai jo, ir tarē: żinome, jog tas yra sūnus mūsų, ir jog aklas użgimē.

21. Bet kaip dabar mato, neżinom. Arba kas atvērē akis jo, męs neżinome. Jo paties klauskitēs, tur metus, tegul pats apie save pasako.

22. Tai kalbējo gimdytojai jo, jog bijojos żydų. Nes jau buvo susikalbēję żydai: jei kas aną išpażintų būti Kristumi, idant būtų iš bażnyčios išmestas.

23. Dēlto pasakē gimdytojai jo: jog tur metus, klauskitēs paties.

24. Pavadino tada antrą kartą żmogų, kursai buvo aklas, ir tarē jam: Duok garbę Dievui, męs żinome, jog tas żmogus griešninkas yra.

25. Tarē tada jis aniems: jei yra griešninkas, neżinau: tai tiktai żinau, jog buvęs aklu, dabar matau.

26. Tarē jam tada: Ką tau padarē? Kaip tau atvērē akis?

27. Atsakē aniems: Jau jums pasakiau, ir girdējot: Kodēl vēl girdēt norite? ar ir jųs norite būt mokintiniais jo?

28. Tada keikē jį, ir tarē: Tu būk jo mokintiniu: O męs esame Maiżiešiaus mokintiniai.

29 Męs żinome, jog Dievas Maiżiešiui kalbējo, bet tas, iš kur būtų, neżinom.

30. Atsakē anas żmogus, ir

tarē aniems: Tai užtikro stebūklingas yra daiktas, jog jųs nežinot, iš kur yra, o atvērē akis mano.

31. O žinom, jog nusidējusių Dievas neišklauso: bet jei kas yra garbintojas Tēvo, o jo valią daro, to išklauso.

32. Nuog amžio negirdētas daiktas, idant kas atvertų akis aklai užgimusio.

33. Kad tas nebūtų nuog Dievo, negalētų nieko padaryt.

34. Atsakē ir tarē jam: Grie kuose užgimei visas, o tu mus mokini? ir laukan aną išmetē.

35. Ir išgirdo Jezus, jog aną laukan išvarē, o atradęs aną, tarē jam: Tu tiki į sūnų Dievo?

36. Atsakē anas ir tarē: Kuris tasai yra Viešpatie, idant tikēčiau į aną.

37. Ir tarē jam Jezus: ir matei aną ir kursai kalba su tavim, jisai yra.

38. O anas tarē: Tikiu Viešpatie: Ir puolęs garbino jį.

39. Ir tarē Jezus: Aš sūdyt atējau ant to svieto, idant tie, kurie nereg', matytų: o kurie regia, aklais stotųs.

40. Ir išgirdo nekurie iš Farizeušų, kurie buvo su juomi, ir tarē jam: Ar ir męs akli esame?

41. Tarē aniems Jezus: Kad aklais būtumēt, neturētumēt grieko. Bet dabar sakot Jog regim, griekas jųsų pasiliekt.

X PERSKYRIMAS.

Kristus yra durimis ir geru piemeniu. Jis ir Jo tēvas vienu yr.

1. Užtiesą, užtiesą sakau jums: Kas neeina per duris į avinyčią avių, bet įeina kitur, tas yra vagis ir užmušējas.

2. Bet kursai įeina per duris, yra piemuo avių.

3. Tam vartininkas atveria, ir avys klauso balso jo: ir vadina avis savo vardais, ir anas išveda.

4. O kad išleidžia avis savo eina pirm anų: O avys eina paskui ano, nes pažįsta balsą jo.

5. O paskui svetimo neina: bet bēga nuog jo: nes nepažįsta balso svetimųjų.

6. Tą prilyginimą pasakē aniems Jezus. Bet anie neišmanē, ką aniems kalbējo.

7. Tarē tada vēl aniems Jezus: Užtiesą, užtiesą sakau jumis, jog aš esmi durimis avių.

---

39 e. *Aš atējau* ir tt. Tai nereiškia, juog Kristus atējo dēlto, kad kiekvienas pastotų aklu, bet tą, juog žydai, apverzdami Jo atējimą ir Jo nepriimdami, patys ant savęs užtraukē tą aklumo teismą.

41 e *Kad aklais būtumēt.* Jei būtumēt tikrai nežinančiais ir Rašto nebūtumēt skaitę, anei mano stebuklus regēję, nebūtumēt netikējimo nuodēmēs kalti bet dabar, kadangi giriatēs žinojimu Rašto, jųs neišteisomi esat.

8. Visi kiek tiktai atējo, vagimis yra ir užmušējais ir avys neklausē anų.

9. Aš esmi durimis. Per mane jei kas įeis, bus išganytas; ir įeis ir išeis, ir ganyklas atras.

10. Vagis neateina, tiktai idant vogtų, ir išmuštų, ir žudytų. Aš atējau, idant gyvenimą turētų, ir apsčiaus turētų.

11. Aš esmi geras piemuo. Geras piemuo duoda dūšią savo už avis savo.

12. Bet samdininkas, ir kursai neyra piemuo, kurio ne savos yra avys, reg' vilką ateinantį, ir apleidžia avis, ir pabēga, o vilkas gaudo ir išblaško avis.

13. O samdininkas pabēga, jog yra samdininku, ir netur rūpesties apie avis.

14. Aš esmi piemuo geras, ir pažįstu manąsias, ir mane pažįsta manosios.

15. Kaip mane pažįsta Tēvas ir aš pažįstu Tēvą, ir dūšią mano guldau už avis mano.

16. Ir kitas avis turiu, kurios neyra iš tos avinyčios, ir anas reikia man atvest, ir klausys balsą mano, ir stosis viena avinyčia, ir vienas piemuo.

17. Dēlto mane myl' Tēvas: jog aš guldau dūšią mano, idant vēl aną imčiau.

18. Niekas neima anos nuog manęs: bet aš guldau aną pats nuog savęs, ir turiu galybę guldyti aną, o turiu valdžią vēl imti aną. Tą prisakymą ēmiau nuog Tēvo mano.

19. Perskyrimas vēl stojos tarp žydų dēl tų kalbų.

20. Ir daug iš anų kalbējo: velnią tur ir dūksta: Kodēl-gi jo klausote.

21. Kiti tarē: tie žodžiai neyra velnią turinčio: Ar gal velnias aklo akis atverti?

22. O buvo Jeruzalēj pašventymas bažnyčios, ir buvo žiema.

23. O vaikščiojo Jezus bažnyčioj prieangyje Salemono.

24. Apstojo tada aną žydai, ir tarē jam: iki kolei dūšią mūsų abejojime laikai? jei tu esi Kristus, pasakyk mums aiškiai.

25. Atsakē aniems Jezus: sakau jums, o netikite, darbai, kuriuos aš darau vardan Tēvo mano, tie apie mane duoda liūdyjimą.

26. Bet jūs netikite, jog neeste iš avių mano.

27. Avys mano balsą mano klauso: ir aš anąs pažįstu, ir eina paskui manęs.

28. O aš gyvenimą amžiną duodu anoms: ir nežūs ant am-

---

10 p., 30 e. *Aš ir Tēvas vienu esme*, t. y. vienas dieviškas prigimimas, bet dvi atskiri ypati.

žių, o niekas neišplēš iš rankų mano.

29. Tēvas mano ką man davē, didesnis daiktas yra už vis, o niekas negal išplēšt iš rankų Tēvo mano.

30. Aš ir Tēvas vienu esme.

31. Paēmē tada žydai akmenis, idant aną užmuštų;

32. Atsakē aniems Jezus: daug gerų darbų parodžiau jums iš Tēvo mano, dēl kurio iš tų darbų mane akmenimis mušate?

33. Atsakē jam žydai: už gerą darbą nemušam akmenimis tave, bet dēl bliuznyjimo: O jog tu būdamas žmogu, darai pats save Dievu.

34. Atsakē aniems Jezus: Beg neyra parašyta zokone jųsų: jog aš pasakiau, Dievai este?

35. Jei anuos pavadino dievais, pas kuriuos žodis Dievo stojos, o negal būt perlaužtas raštas:

36. Kurį Tēvas pašventē, ir atsiuntē ant svieto, jųs sakot, jog tu bliuznyji: jog pasakiau sūnus Dievo esmi?

37. Jei nedarau darbus Tēvo mano, nenorēkite tikēt man.

38. O jei darau: ir jei man nenorite tikēt, darbams tikēkite, idant pažintumēt, ir tikētumēt, jog Tēvas manyje yra, o aš Tēvuje.

39. Jieškojo tada aną sugauti, ir išējo iš rankų anų.

40. Ir atsitolino, vēl už Jordano, ant anos vietos, kur pirmu Jonas krikštyjo, ir tenai gyveno.

41. Ir daug jų atējo pas jį, ir kalbējo, jog Jonas tiesa ženklo nē jokio nepadarē.

42. Vis ką tikt kalbējo Jonas apie tai, tiesa buvo. Ir daug įtikējo į aną.

XI PERSKYRIMAS.

Kristus prikelia Lozorių iš numirusiųjų. Žydų vyriausieji nutarē idant Jį užmuštų.

1. O buvo nekuris sergąs Lazaras nuog Betanijos, iš miestelio Marijos ir Mortos seseries jo.

2. (O buvo Marija, kuri patepē Viešpatį mostimi, ir nušluostē plaukais savo kojas jo: kurios brolis Lazaras sirgo).

3. Nusiuntē tada seseres jo pas aną, kalbēdamos: Viešpatie, štai, kurį myli, serga.

4. O išgirdęs Jezus tarē jiems: ta liga neyra ant smerties, bet dēl garbēs Dievo, idant būtų pagarbintas sūnus Dievo per ją.

5. O mylējo Jezus Mortą ir seserį jos Mariją, ir Lazarą.

6. Kad tada išgirdo, jog sirgo, tada pasiliko dvi dieni ant tos vietos.

7. O potam tarē mokinti-

niams savo: Eikime vēl į żydų żemę.

8. Kalbējo jam mokintiniai: Rabbi, dabar jieškojo żydai tave akmenimis użmušt, o vēl ten eini.

9. Atsakē Jezus: Ar ne dvylika yra valandų dienos? jei kas vaikščioja dienoj, nepasiżeis, nes reg' šviesybę to svieto.

10. O jei vaikščioja naktyje, pasiżeidżia, jog jame nēra šviesos.

11. Tai pasakē, ir potam tarē jiems: Lazaras prietelius mūsų miegt: bet einu, idant jį iš miego pabudinčiau.

12. Tarē tada mokintiniai jo: Viešpatie, jei miegt bus sveikas.

13. O Jezus kalbējo apie smertį jo: bet anie dūmojo, jog apie użmigimą miegu kalbējo.

14. Tada tarē jiems Jezus aiškiai: Lazaras numirē:

15. Ir dżiaugiuosi dēl jųsų, idant tikētumēt, jog tenai nebuvau. Bet eikim pas jį.

16. Tarē tada Tamošius, kuris vadinasi Didimus draugmokintiniams: Eikim ir męs idant su juo numirtumēm.

17. Atējo tada Jezus, ir rado jį keturias dienas jau grabe gulintį.

18. (O buvo Betanija arti Jeruzalem kaipo penkiolika varstų).

19. O daug buvo atējusių żydų pas Mortą ir Mariją, idant jąs linksmintų dēlei brolio jų.

20. Morta tada išgirdusi, jog Jezus ateina, bēgo prieš jį: o Marija namuose sēdējo.

21. Tarē tada Morta Jezui: Viešpatie: Kad čionai būtumei buvęs, brolis mano nebūtų miręs.

22. Bet ir dabar żinau, jog apie ką tiktai Dievą melsi, duos tau Dievas.

23. Tarē jai Jezus: Kelsis brolis tavo.

24. Sakē jam Morta: żinau, jog kelsis prisikēlime iš numirusių paskučiausioj dienoj.

25. Tarē jai Jezus: Aš esmi prisikēlimas iš numirusių ir gyvenimas: Kas tik' į mane, norint ir numirtų, bus gyvas.

26. O kiekvienas, kuris yra gyvas, o tik' į mane, nemirs ant amżių. Ar tiki tam?

27. Tarē jam: Ir labai, Viešpatie, aš įtikējau, jog tu esi Kristus, sūnus Dievo gyvojo, kuris ant to svieto atējai.

28. O tai pasakiusi nuējo, ir tylomis pavadino Mariją seserį savo, kalbēdama: yra čia Mokytojas ir tave vadina.

29. Ana kaip tikt išgirdo, greitai kēlēs, ir jop atējo.

30. O Jezus dar buvo neatējęs į miestelį: bet dar buvo toje vietoje, kur Morta buvo išējusi prieš jį.

31. Żydai tada, kurie su ja

buvo namie ir linksmino ją, pamatę Mariją, jog veikiai kēlēs ir išējo, ējo paskui jos kalbēdami: Jog eina pas grabą idant tenai verktų.

32. Kad tada Marija atējo, kur buvo Jezus, išvydusi jį, puolē kojump jo, ir tarē jam: Viešpatie, kad čia būtumei buvęs, nebūtų numiręs brolis mano.

33. Išvydęs tada Jezus ją verkiančią ir żydus, kurie su ja buvo atēję, verkiančius, pasikrutino dvasioje ir nuliūdo.

34. Ir tarē: kur jį paguldēt? Tarē jam: Viešpatie, eik o paveizdēk.

35. Ir apsiverkē Jezus.

36. Tarē tada żydai: Štai kaipo jį mylējo.

37. O nekurie iš jų kalbējo: Ar negalējo tasai, kuris atvērē akis aklai gimusio, padaryt, idant tas nebūt numiręs.

38. Jezus tada vēl gailyste pasijudinęs pats savyje atējo grabop. O buvo duobē: ir akmuo buvo użristas ant jos.

39. Kalbējo Jezus: Atimkit akmenį: Tarē jam Morta, sesuo ano, kuris buvo miręs: Viešpatie, jau pakvipo, nes jam jau ketvirta diena.

40. Tarē jai Jezus: Ar nesakiau tau, jog, jei įtikēsi, išvysi šlovę Dievo?

41. Nurito tada akmenį: O Jezus pakēlęs akis savo augštyn, tarē: Tēve dēkavoju tau, jog mane išklausei.

42. O aš żinojau, jog mane visados išklausai: bet pasakiau dēl żmonių aplink stovinčių: idant tikētų, jog tu mane siuntei.

43. O tai ištaręs, sušuko didžiu balsu: Lazarai, išeik laukan.

44. Ir tuojaus išējo, kuris buvo numiręs, turēdamas rankas ir kojas skaromis surištas, o veidas jo buvo skara aprištas. Tarē jiems Jezus: Išriškite jį ir leiskite eiti.

45. Daug tada żydų, kurie buvo atēję pas Mariją ir Mortą, o matē, ką padarē Jezus, įtikējo į aną.

46. O nekurie iš jų nuējo pas Farizeušus ir pasakē jiems: ką padarē Jezus.

47. Susirinko tada vyriausi kunigai ir Farizeušai ant rodos ir kalbējo: ką gi darom? nes tas żmogus daug stebūklų daro.

48. Jei jį teipo paliksim, visi į aną įtikēs: ir ateis Rymionys, ir atims mūsų vietą ir giminę.

49. O vienas iš jų, Kaifošius vardu, būdamas augščiausiu kunigu tą metą, tarē jiems: Jųs nieko nežinote.

50. Nei dūmojat, jog geriaus jumis yra, idant vienas żmogus mirtų už żmones, o ne visa giminē pražūtų.

51. O to nekalbējo pats nuog savęs, bet būdamas augščiausiu kunigu tą metą, pranašavo, jog Jezus turējo mirt už giminę.

52. O ne tiktai už giminę, bet idant sūnus Dievo, kurie buvo išbarstyti, vienybēn surinktų.

53. Nuog tos tada dienos susitarē, idant jį užmuštų.

54. Jezus tada jau nevaikščiojo regimai tarp žydų: bet nuējo į šalį arti girios, į miestą, kuris vadinasi Efrem, ir tenai gyveno su mokintiniais savo.

55. O buvo arti (velykos žydų) Pascha: o daug jų ējo į Jeruzalem iš šalies pirm velykų, idant pasišvęstų.

56. Jieškojo tada Jezaus, ir kalbējo tarp savęs stovēdami bažnyčioj: ką dūmojat, jog neatējo ant dienos šventos? O vyriausi kunigai ir Farizeušai buvo išdavę įsakymą, jei kas žinotų, kur būtų, idant duotų žinią, idant jį sugautų.

XII PERSKYRIMAS.

Kristaus kojų patepimas. Jo įjojimas į Jeruzalem ant asilaičio. Balsas iš dangaus.

1. Jezus tada šešiomis dienomis pirm Paschos atējo į Betaniją, kur buvo Lazaras numiręs, kurį Jezus prikēlē iš numirusių.

2. Ir pritaisē jam tenai večerę, o Morta tarnavo: o Lazaras buvo vienas iš drauge sēdinčių su juomi prie stalo.

3. Marija tada paēmē svarą mosties brangios špikanardo, ir patepē kojas Jezaus, ir nušluostē plaukais savo kojas jo: Ir namai prisipildē kvapu mosties.

4. Tarē tada vienas iš mokintinių jo, Judošius Iskarijotas, kuris turējo jį išduot.

5. Kodēl ta mostis nebuvo parduota už tris šimtus grašių, ir neduota pavargēliams?

6. O tai pasakē, ne jog turējo jis rūpestį apie pavargēlius, bet jog buvo vagis, ir maišelius turējo; ką įdēdavo, nešiojo.

7. Tarē tada Jezus: daleiskit jai, idant ant dienos palaidojimo mano tai užlaikytų,

8. Nes ubagus visados pas save turite, o mane ne visados turite.

9. Ištyrē tada didē minia iš žydų, jog tenai yra: ir atējo ne tiktai dēlei Jezaus, bet idant pamatytų Lazarą, kurį buvo prikēlęs iš numirusių.

10. Ir susitarē vyriausi kunigai, idant ir Lazarą užmuštų.

11. Nes daugel žydų dēl jo atstojo ir įtikējo į Jezų.

12. O ant rytojaus didē minia, kuri buvo atējusi ant šven-

tēs, išgirdusi, jog Jezus eina į Jeruzalem,

13. Paēmē šakeles palmų, ir išējo prieš jį, ir šaukē: Hozana, pašlovintas, kuris ateina vardan Viešpaties, Karalius Izraeliaus.

14. Ir rado Jezus asilaitį, ir užsēdo ant jo, kaipo parašyta yra.

15. Nebijokis duktē Siono, štai karalius tavo ateina sēdēdamas ant asilaičio.

16. To iš pirmo nesuprato mokintiniai jo: bet kad buvo Jezus pagarbintas, tada atsiminē, jog tai buvo apie jį parašyta: ir tai jam padarē.

17. Liūdyjo tada minia, kuri su juomi buvo, kad Lazarą pavadino iš grabo, ir prikēlē jį iš numirusių.

18. Dēlto tada išējo prieš jį minia, jog girdējo, kad jisai tą stebūklą padarē.

19. Kalbējo tada Farizeušai tarp savęs: Regit, jog nieką nepadarom? Štai visas svietas paskui jo nuējo.

20. O buvo nekurie pagonai iš tų, kurie buvo atēję, idant garbę atduotų dienoj šventēs.

21. Tie tada atējo pas Filipą, kuris buvo iš Betsaidos Galilējos, ir meldē jį tardami: Viešpatie, norime regēti Jezų.

22. Nuējo Filipas ir pasakē Andriejui: O Andriejus vēl ir Filipas pasakē Jezui.

23. O Jezus atsakē jiems, kalbēdamas: Atējo valanda, idant būtų pagarbintas sūnus žmogaus.

24. Užtiesą, užtiesą sakau jums: Jei grūdas kviečių įpuolęs į žemę neapmirs:

25. Pats vienas pasiliekt. Bet jei apmirs, didį vaisių atneša. Kas myl' dūšią savo, pražudys aną; o kas neapkenčia dūšios savo ant to svieto, ant amžino gyvenimo užlaiko aną.

26. Jei kas man tarnauja, teseka mane: o kur aš esmi, tenai bus ir tarnas mano. Jei kas man tarnaus, pagarbįs jį Tēvas mano.

27. Dabar dūšia mano sielvartinga yra. Ir ką tarsiu? Tēve, gelbēk mane nuog tos valandos. Bet dēlto atējau ant tos valandos.

28. Tēve, pagarbink vardą tavo. Atējo tada balsas iš dangaus: Ir pagarbinau ir dar pagarbįsiu.

29. Minia tada, kuri stovējo ir girdējo, sakē: jog graudimas stojos. O kiti tarē: Aniolas jam kalbējo.

30. Atsakē Jezus ir tarē: Ne dēl manęs tas balsas atējo, bet dēl jųsų.

31. Dabar yra sūdas svie-

---

12 p., 8 e. Žr. patēmijimus prie šv. Mat. XXVI p., 11 e.

to: dabar kunigaikštis to svieto bus laukan išmestas.

32. O aš jei būsiu paaugštintas nuog žemēs, patrauksiu vis pas save.

33. (O kalbējo tai duodamas žinią, kokiu smerčiu turējo mirti).

34. Atsakē jam minia: Męs girdējom iš zokono, jog Kristus patenka ant amžių; o kaipo-gi tu kalbi: Jog reikia, idant sūnus žmogaus būtų paaugštintas? Kuris-gi yra tas sūnus žmogaus?

35. Tarē tada jiems Jezus: Dar ant mažo laiko yra su jumis šviesybē. Vaikščiokit, kolei šviesybę turite, idant jųsų tamsybēs neapimtų: o kas tamsybēj vaikščioja, nežino kur eina.

36. Kolei šviesybę turite, tikēkite į šviesybę, idant būtumēt sūnais šviesybēs. Tai pasakē Jezus, ir nuējo, ir pasislēpē nuog jų.

37. O kad teip daug stebūklų padarē po akimis jų, netikē jo į jį.

38. Idant išsipildytų kalba Izaijošiaus pranašo, kurią pasakē: Viešpatie, kas įtikējo girdējimui mūsų? o petis Viešpaties kam yra apreikštas?

39. Dēlto tikēti negalējo, jog vēl Izaijošius pasakē:

40. Apjakino akis jų, ir užkietino širdis jų, idant akimis neregētų, ir širdimi neišmanytų, ir atsiverstų ir anuos išgydyčiau.

41. Tai pasakē Izaijošius, kad regējo garbę jo, ir kalbējo apie jį.

42. Bet vienok ir iš kunigaikščių daug jų į aną įtikējo: bet dēl Farizeušų neišpažino, idant iš bažnyčios nebūtų išmesti.

43. Nes labiaus numylējo garbę žmonių, ne kaip garbę Dievo.

44. O Jezus šaukē ir kalbējo: kas tik' į mane, ne į mane tik', bet į tą, kuris mane siuntē.

45. Ir kas reg' mane, reg' tą, kuris mane siuntē.

46. Aš šviesybē atējau ant svieto; idant kiekvienas, kuris tik' į mane, tamsybēje nepasiliktų.

47. O jei kas klausytų žodžių mano, o neužlaikytų, aš jo nesūdyju, nes neatējau, idant sūdyčiau svietą, bet idant išganyčiau svietą.

48. Kas mane paniekina, o nepriima žodžių mano, tur, kuris jį sūdija. Žodžiai, kuriuos kalbējau, tie sūdys aną paskučiausioj dienoj.

49. Nes aš pats iš savęs ne-

---

39 e. *Tikēti negalējo*, nes nenorējo, kaip sako šv. Augustinas, tr. 33 in Joan. Žrk. patēm. šv. Mork. 4 p, 12 e.

kalbējau, bet Tēvas, kuris mane siuntē, jisai man įsakymą davē, ką turēčiau kalbēt ir apsakyt.

50. Ir žinau, jog įsakymas jo yra gyvenimu amžinu. O dēlto, ką aš kalbu, kaipo man tēvas pasakē, teip kalbu.

XIII PERSKYRIMAS.

Jezus mazgoja savo mokinių kojas. Judošiaus išdavimas. Naujas prisakymas mazgojimo kojų.

1. Pirm dienos šventos Pascha (velykų) žinodamas Jezus, jog atējo valanda jo, idant iš to svieto eitų pas Tēvą: Numylējęs savuosius, kurie buvo ant svieto, iki galo numylējo anuos.

2. O pabaigęs večerią (kad velnias jau buvo įmetęs į širdį Judošiaus Simono Iskarijoto, idant jį išduotų).

3. Žinodamas, jog Tēvas vis jam padavē į rankas, o jog nuog Dievo išējo, ir pas Dievą eina.

4. Kēlēs nuo večerios, ir nuvilko rūbus savo, o ēmęs prastyrę apsijuosē.

5. Potam įpylē vandenį į praustuvę, ir pradējo mazgot kojas mokintinių, ir šluostyt prastyre, kuria buvo apsijuosęs.

6. Atējo tada pas Simoną Petrą. O tarē jam Petras: Viešpatie, tu man mazgoji kojas?

7. Atsakē Jezus ir tarē jam: Ką aš darau, tu dabar nežinai, bet potam žinosi.

8. Tarē jam Petras: Nemazgosi tu man kojų ant amžių. Atsakē jam Jezus: Jei tave nenumazgosiu, neturēsi dalies su manim.

9. Tarē jam Simonas Petras: Viešpatie, ne tiktai kojas mano, bet ir rankas, ir galvą.

10. Tarē jam Jezus: Kas yra numazgotas, nereikalauja, tiktai idant kojas numazgotų, bet visas yra čystas. Ir jųs este čysti, bet ne visi.

11. Nes žinojo, kuris jį turējo išduot: dēlto tarē: ne visi este čysti.

12. Kad tada numazgojo kojas jų, ir paēmē rūbus savo, vēl atsisēdęs tarē jiems: Žinote, ką jums padariau?

13. Jųs mane vadinate: Mokytojau ir Viešpatie, ir gerai sakote: nes esmi:

14. Jei tada aš numazgojau kojas jųsų Viešpats ir Mokytojas: ir jųs turite vienas kitam kojas mazgot.

15. Nes daviau jums paveikslą, idant kaipo aš jums padariau, teip ir jųs darytumēt.

16. Užtiesą, užtiesą sakau jums: Ne yra tarnas didesnis už Viešpatį savo; nei pasiuntinys yra didesnis už tą, kuris jį siuntē.

17. Jei tai žinote, palaiminti būsite, jei tai padarysite.

18. Ne apie visus jus kalbu; aš žinau, kuriuos aprinkau: bet idant išsipildytų raštas: Kursai su manim valgo duoną, pakels prieš mane kulnį savo.

19. Dabar jums sakau, pirm to, neg stosis: idant kad stosis, įtikėtumėt, jog aš esmi.

20. Užtiesą, užtiesą sakau jums: Kas priima, jei ką siunčia, mane priima: o kas mane priima, priima tą, kuris mane siuntė.

21. Tai pasakęs Jezus susikrutino dvasioje ir apsisakė, ir tarė: Užtiesą, užtiesą sakau jums, jog vienas iš jųsų išduos mane.

22. Pažiūrėjo tada mokintiniai viens ant kito, abejodami, apie kurį kalbėtų.

23. Buvo tada vienas iš mokintinių jo atsigulęs prieglobstyje Jezaus, kurį mylėjo Jezus.

24. Pamojo tada ant jo Simonas Petras ir tarė jam: kas yra, apie kurį sako?

25. Anas tada atsigulęs ant krūtinės Jezaus tarė jam: Viešpatie, kuris yra?

26. Atsakė Jezus: Tas yra, kuriam aš pamirkytą duoną paduosiu. O pamirkęs duoną padavė Judošiui Simono Iskarijoto.

27. O po kąsnio, įėjo į jį velnias. Ir tarė jam Jezus: Ką darai, daryk greičiaus.

28. O to niekas nesuprato iš drauge sėdinčių, kodėl jam kalbėtų.

29. Nes nekurie dūmojo, kadangi Judošius turėjo maišelius, jog pasakė jam Jezus: Pripirk to, ko reikalaujam ant dienos šventės, arba idant ką duotų ubagams.

30. Anas tada ėmęs kąsnį, tuojaus išėjo. O buvo naktis.

31. Kad tada išėjo, tarė Jezus: Dabar yra pagarbintas sūnus žmogaus: O Dievas yra jame pagarbintas.

32. O jeigu Dievas pagarbintas yra jame, ir Dievas pagarbįs jį pats savyje; ir tuojaus jį pagarbįs.

33. Sūneliai, dar ant mažo laiko esmi su jumis. Ješkosit manęs: o kaipo pasakiau žydams: Kur aš einu, jųs ateit negalite; ir jumis dabar sakau.

34. Prisakymą naują duomi jums: idant tarp savęs mylėtumėtės, kaipo jus numylėjau, idant ir jųs tarp savęs mylėtumėtės.

---

27 e. *Ką darai, daryk greičiaus.* Tas nėra daleidimas, o da mažiau liepimas išduoti Kristų, bet ženklas Judošiui, juog Viešpats nenori jį kliudyti arba priešintis atlikti kuoveikiaus tą, prie ko jis rengės; Kristus buvo pasiryžęs ir troško kentėti dėl mūsų išganymo.

35. Iš to pažįs visi, jog mokintiniais mano este, jei meilę turēsite vienas prieš kitą.

36. Tarē jam Simonas Petras: Viešpatie, kur-gi eini? Atsakē jam Jezus: Kur aš einu, dabar paskui manęs eiti negali, bet potam paskui manęs eisi.

37. Kalbējo jam Petras: kodēl dabar paskui tavęs eit negaliu? Dūšią mano už tave paguldysiu.

38. Atsakē jam Jezus: Dūšią tavo už mane paguldysi? Užtiesą, užtiesą sakau tau: Nepragys gaidys, neg manęs tris kartus užsigįsi.

XIV PERSKYRIMAS.

Kristaus kalba po paskutinei vakarienei.

1. Tegul nenusigąsta širdis jųsų. Tikit į Dievą, ir į mane tikēkit.

2. Namuose tēvo mano daug yra gyvenimų. Kad kitaip būtų, būčiau pasakęs jumis: Jog einu pataisyt jums vietą.

3. O kad nueisiu ir pataisysiu jums vietą; vēl ateisiu ir paimsiu jus pas save patį, idant kur aš esmi, ir jųs būtumēt.

4. O kur aš einu, žinote, ir kelią žinote.

5. Tarē jam Tamošius: Viešpatie, nežinome kur eini, o kaip gi kelią galime žinot?

6. Tarē jam Jezus: Aš esmi kelias, ir tiesa ir gyvenimas. Niekas neateina pas Tēvą, neg tiktai per mane.

7. Kad mane būtumēt pažinę, tikrai pažintumēt ir Tēvą mano: o nuog to laiko pažįsite jį, ir regējot jį.

8. Kalbējo jam Filypas: Viešpatie, parodyk mums Tēvą, o gana mumis.

9. Tarē jam Jezus: Teip ilgą laiką su jumis esmi: O nepažinot mane. Filypai, kas mane regi, reg' ir Tēvą: Kaipo gi tu kalbi: parodyk mums Tēvą?

10. Netikite, jog aš Tēvuje, o Tēvas manyje yra? Žodžius, kuriuos aš jums kalbu, ne pats nuog savęs kalbu. Bet Tēvas, kuris manyje gyvena, jis daro darbus.

11. Netikite, jog aš Tēvuje, o Tēvas manyje yra?

12. Ben dēl pačių darbų tikēkite. Užtiesą, užtiesą sakau jums, kas tik' į mane, darbus, kuriuos aš darau, ir pats darys, ir didesnius už tuos darys, nes aš pas Tēvą einu.

13 O ko tiktai prašysit Tēvą vardan mano, tai padarysiu, idant būtų pagarbintas Tēvas Sūnuje.

14. Jei ko nuog manęs prašysit vardan mano, tai padarysiu.

15. Jei mane mylit, prisakymus mano užlaikykit.

16. O aš melsiu Tēvą, o kitą

palinksmintojį duos jums, idant su jumis pasiliktų amžinai:

17. Dvasią tiesos, kurios svietas priimt negal, nes jos nereg', nei pažįsta jos. Bet jųs pažįsite, jog prie jųsų pasiliks ir jumyse bus.

18. Nepaliksiu jus siratomis: ateisiu pas jus.

19. Dar mažą valandą, o svietas mane jau nemato. Bet jųs mane regite: nes aš gyvas esmi, ir jųs gyvi būsite.

20. Anoj dienoj jųs pažįsite, jog aš esmi Tēvuje mano, ir jųs manyje, o aš jumyse.

21. Kas tur prisakymus mano, ir užlaiko juos, tas yra, kuris mane myli. O kas mane myl', bus mylētas nuog Tēvo mano: ir aš jį mylēsiu, ir apreikšiu jam patsai save.

22. Pasakē jam Judas, ne anasai Iskarijotas. Viešpatie, kas gi stojos, jog mums turi apsireikšt, o ne svietui?

23. Atsakē Jezus ir tarē jam: Jei kas mane myl', užlaikys žodžius mano, ir Tēvas mano mylēs jį, ir pas jį ateisime, ir gyvenimą jame padarysime.

24. Kas mane nemyl', žodžių mano neužlaiko. O kalba, kurią girdējot, ne yra mano, bet to, kuris mane siuntē, Tēvo.

25. Tai jums pasakiau pas jus būdamas.

26. Bet palinksmintojas Dvasia Šventoji, kurią Tēvas atsiųs vardan mano, tas jus išmokys viso, ir primįs jums vis, ką tiktai jumis pasakyčiau.

27. Pakajų palieku jums, pakajų mano duomi jums: ne kaipo duoda svietas, aš jumis duomi. Tegul neišsigąsta širdįs jųsų, ir tenesibijo.

28. Girdējot, jog aš jums pasakiau: Nueimi ir ateimi pas jus. Kad mane mylētumēt, užtiesą džiaugtumētēs, jog eimi pas Tēvą: nes Tēvas didesnis yra už mane.

---

16 e. *Palinksmintojį.* Tai yra pastiprintojį arba užtarēją: kadangi kaipo įkvēpdamas maldą jis, teip sakant, meldžiasi mumyse ir gina mus. — *Amžinai.* Iš to matyt aiškiai, juog toji teisybēs Dvasia buvo netik Apaštalų ypatoms pažadēta, bet teipgi ir jų įpēdiniams visose jų gentkartēse.

26 e. *Jus išmokys viso.* Čion Šv. Dvasia yra pažadēta Apaštalams ir jų įpēdiniams, ypatingai jų pamokinimui visokios teisybēs ir jų apsaugojimui nuo suklydimo.

28 e. *Nes Tēvas didesnis yra už mane.* Aišku, juog Kristus Viešpats kalba čion apie save kaipo apie žmogų; nes kaipo Dievas Jis yra lygus Tēvui (Žrk. Grom. pas Filip. 2). Jei apsvarstyti aplinkybes, prie kokių tie žodžiai buvo ištarti, neaiškumas jų visas išnyks: Kristus neužilgio turējo kentēti ir mirti ir dēlto išreiškia Apaštalams savo žmogiška prigimimą: nes kaipo Dievas negalē-

29. Ir dabar jums pasakiau, pirm neg stosis: idant kada stosis tikētumēt.

30. Jau su jumis daugel nekalbēsiu. Nes ateina kunigaikštis to svieto, o maniej nieko netur.

31. Bet idant pažintų svietas, jog myliu Tēvą, o kaipo man įsakē Tēvas, teip darau Kelkitēs, o eikim iš čia.

XV PERSKYRIMAS.

Kristaus kalbos į Jo mokinius tąsa.

1. Aš esmi tikras vynomedis: o Tēvas mano yra artojas.

2. Kiekvieną vynošaką, neatnešančią manyje vaisiaus, atkirs ją; o kiekvieną, kuri atneša vaisių, apikuops ją, idant daugiaus atneštų vaisiaus.

3. Jau jųs este čysti dēl kalbos, kurią jums sakiau.

4. Pasilikite manyje, o aš jumyse. Kaipo vynošaka negal atnešti vaisiaus pati iš savęs, jei nepasiliks vynomedyje: teipo nei jųs, jei manyje nepasiliksite.

5. Aš esmi vynomedis, jųs šakos: Kas pasiliekt manyje o aš jame, tas atneša daug vaisiaus: nes be manęs nieko padaryt negalite.

6. Jei kas manyje nepasiliktų, išmestas bus laukan, kaip šaka, ir padžius, ir surinks aną, ir į ugnį įmes, ir dega.

7. Jei manyje pasiliksite, o žodžiai mano jumyse pasiliks, ko tiktai norēsit, prašysit ir stosis jumis.

8. Tame yra pagarbintas Tēvas mano, idant apsčiausį vaisių atneštumēt, ir stotumētēs mokintiniais mano.

9. Kaipo mane numylējo Tēvas, ir aš jus numylējau. Pasilikit meilēj mano.

10. Jei prisakymus mano užlaikysite, pasiliksite meilēj mano; kaip ir aš prisakymus Tēvo mano užlaikiau, ir pasilieku meilēje jo.

11. Tai jums pasakiau, idant linksmybē mano jumyse būtų, o linksmybē jųsų būtų pilna.

12. Tas yra prisakymas mano, idant tarp savęs mylētumētēs, kaipo jus numylējau.

13. Didesnēs meilēs už tą, niekas netur idant kas dūšią savo guldytų už prietelius savo.

14. Jųs este prieteliai mano, jei darysit, ką aš jumis prisakau.

15. Jau nevadįsiu jus tarnais; nes tarnas nežino, ką daro Viešpats jo. Bet jus pavadi-

---

jo mirti. Ir dēlto būdamas Dievu ir žmogum, sulyg savo žmogystę galējo mirti, ką Apaštalai neužilgio galējo regēti ir įtikēti, kaip pranešē jiems Jezus: 29 e. *Ir dabar jums pasakiau, pirm neg stosis: idant kada stosis tikētumēt.*

nau prieteliais, nes vis, ką girdējau nuog Tēvo mano, apsakiau jums.

16. Ne jųs mane aprinkot, bet aš jus aprinkau, ir paskyriau jus, idant eitumēt, ir vaisių atneštumēt, o vaisius jųsų idant pasiliktų: idant, ko norint prašytumēt Tēvą vardan mano, duotų jumis.

17. Tai jums prisakau, idant vienas kitą mylētumēt.

18. Jei svietas jųsų neapkenčia, žinokite, jog manęs pirmiaus ne kaip jųsų nekentē.

19. Kad būtumēt iš svieto, svietas kas jo buvo, mylētų: bet jog neeste iš svieto, bet aš jus išrinkau iš svieto, togidēl jųsų nekenčia svietas.

20. Atsiminkit ant mano kalbos, kurią aš jums pasakiau: neyra tarnas didesnis už poną savo: Jei mane persekiojo, ir jus persekios. Jei kalbą mano užlaikē, ir jųsų užlaikys.

21. Bet jums tai vis darys dēl vardo mano: nes nepažįsta to, kuris mane siuntē.

22. Jei būčiau neatējęs ir nekalbējęs jiems, neturētų grieko: bet dabar netur išsikalbinējimo iš grieko savo.

23. Kas mane neapkenčia, ir Tēvą mano neapkenčia.

24. Kad būčiau nedaręs darbų tarp jų, kurių niekas kitas nedarē, grieko neturētų: bet dabar ir regējo, ir neapkentē ir manęs ir Tēvo mano.

25. Bet idant išsipildytų kalba, kuri yra parašyta jų zokone: Jog be priežasties mane neapkentē.

26. O kad ateis Palinksmintojas, kurį aš jumis atsiųsiu nuog Tēvo, Dvasią tiesos, kuri nuog Tēvo paeina; ana apie mane duos liūdyjimą.

27. Ir jųs liūdysit, nes su manim este nuog pradžios.

XVI PERSKYRIMAS.

Paskutinēs Kristaus kalbos į Jo mokinius pabaiga.

1. Tai jumis pasakiau, idant nepiktintumētēs.

2. Atskirs jus iš surinkimų: bet ateina valanda, jog kiekvienas, kuris jus užmuša, tarsis Dievui tarnavimą darąs.

3. Ir tai jums padarys, jog nepažįsta Tēvo, nei manęs.

4. Bet tai pasakiau jumis: idant, kad ateis valanda, atmintumēt ant to, jog aš jums pasakiau.

5. O to iš pradžios jums nesakiau, nes su jumis buvau: O dabar eimi pas tą, kuris mane siuntē: o niekas iš jųsų neklausia mane, kur eimi.

---

26 e. *Kurį aš jumis atsiųsiu.* Šie žodžiai darodo priešai šiandieninius Graikus, juog Šv. Dvasia paeina teip nuo Sūnaus, kaip ir nuo Tēvo, nes kitaip Ji nebūtų galējus būti siųsta.

6. Bet jog jums tai pasakiau, nuliūdimas pripildē širdį jųsų.

7. Bet aš tiesą jums kalbu: naudinga jumis, idant aš nueičiau: nes jei nenueisiu, Palinksmintojas neateis pas jus; o jei nueisiu, atsiųsiu jį pas jus.

8. O anas atējęs kaltįs svietą iš grieko ir iš teisybēs ir iš sūdo.

9. Iš grieko sakau: jog neįtikējo į mane:

10. O iš teisybēs: jog pas Tēvą einu; o jau mane neregēsit:

11. O iš sūdo, jog kunigaikštis to svieto jau yra apsūdytas.

12. Turiu dar jums daug kalbēt: bet dabar pakelt negali te:

13. Bet kad ateis ana Dvasia tiesos, išmokįs jus visokios tiesos; nes ne pati nuog savęs kalbēs, bet ką tiktai išgirs, pasakys, ir ateinančius daiktus jums apsakys.

14. Ana mane pagarbįs, nes iš mano ims, o jums apsakys.

15. Vis ką tiktai tur Tēvas, mano yra. Dēlto pasakiau: jog iš mano ims, o jums apsakys.

16. Nepoilgo, o jau neregēsit manęs, ir vēl nepoilgo, o pamatysit mane: jog einu pas Tēvą.

17. Kalbējo tada nekurie iš mokintinių jo vienas kitam: kas tai yra, ką mums kalba: Nepoilgo, o neregēsit manęs: ir vēl nepoilgo, o pamatysit mane, ir jog einu Tēvop.

18. Kalbējo tada: Kas tai yra, ką kalba: Nepoilgo? nežinome, ką kálba.

19. O pažino Jezus, jog jį klausti norējo, ir tarē jiems: Apie tai klausinējat tarp savęs, jog pasakiau: nepoilgo, o neregēsit manęs: ir vēl nepoilgo, o pamatysit mane.

20. Užtiesą, užtiesą sakau jums: jog jųs verksite ir raudosite, o svietas linksmįsis: o jųs nuliūdę būsite, bet nuliūdimas jųsų pavirs į džiaugsmą.

21. Moteriškē kad gimdo, tur nuliūdimą, nes atējo jos valanda: bet kad pagimdys vaikelį, jau neatmena ant sopulio dēl džiaugsmo: jog užgimē žmogus ant svieto.

22. Ir jųs tada dabar, tiesa, turite nuliūdimą, bet vēl regēsiu jus, ir linksmįsis širdis jųsų,

---

8 e. *Kaltįs svietą iš grieko.* Šv. Dvasia ateidama patraukē daug tūkstančių, 1) prie supratimo kaltēs netikint į Kristų; 2) prie persitikrinimo apie Kristaus teisybę, dabar sēdinčio po dešinei savo Tēvo; 3) prie tikro supratimo teismo, parengto tam, kuris aprinko sekti šētoną ir kuris yra jau apsūdytas ir pasmerktas.

13 e. *Išmokys jus visokios tiesos.* Žrk. patēm. šv. Jono 14 p., 26 e.

o linksmybēs jųsų niekas neatims nuog jųsų.

23. O dienoj anoj neklausite nieko manęs. Užtiesą, užtiesą sakau jums: Jei ko prašysite Tēvą vardan mano, duos jums.

24. Iki šiolei nieko neprašēte vardan mano: Prašykite, o imsite, idant linksmybē jųsų būtų tobula.

25. Tai jums kalbējau per prilyginimus: ateina valanda, kad jau ne per prilyginimus jums kalbēsiu, bet aiškiai apie Tēvą mano apsakysiu jumis.

26 Anoj dienoj vardan mano prašysite; o nesakau jums, jog aš prašysiu Tēvą mano už jus:

27. Nes pats Tēvas myl' jus, jog jųs mane mylējot ir įtikē jot, jog aš nuog Dievo išējau.

28. Išējau nuog Tēvo, o atējau ant svieto: vēl paliekmi svietą, o eimi Tēvop.

29. Tarē jam mokintiniai jo: štai dabar aiškiai kalbi, ir nējokio piežodžio nesakai.

30 Dabar žinome, jog vis žinai, o nereikalauji, idant kas tave klaustųs: todēl tikime, jog nuog Dievo išējai.

31. Atsakē jiems Jezus: dabar tikite?

32. Štai ateina valanda, ir jau atējo, idant būtumēt išskaidyti kiekvienas į savo, o mane vieną paliktumēt: o ne esmi vienas, nes yra Tēvas su manimi.

33. Tai jums pasakiau, idant manyje pakajų turētumēt. Ant svieto suspaudimą turēsite: bet tikēkite, aš pergalējau svietą.

XVII PERSKYRIMAS.

Kristaus malda už Jo mokinius.

1. Tai pasakē Jezus ir pakēlęs akis dangun tarē: Tēve, atējo valanda, pašlovink sūnų tavo, idant sūnus tavo pašlovintų tave.

2. Kaipo davei jam galybę ant viso kūno, idant visiemis, kuriuos jam davei, duotų jiems amžiną gyvenimą.

3. O tas yra amžinas gyvenimas: Idant pažintų tave vieną tikrą Dievą, ir kurį siuntei, Jezų Kristų.

4. Aš tave pagarbinau ant žemēs: pabaigiau darbą, kurį man davei, idant daryčiau:

5. O dabar pagarbink mane tu Tēve pats savyje šlove, kurią turējau tavyje, pirm neg svietas buvo.

6. Apreiškiau vardą tavo žmonēms, kuriuos man davei iš svieto: Tavieji buvo, ir juos man davei: ir užlaikē kalbą tavo.

7. Dabar pažino, jog vis, ką man davei, nuog tavęs yra:

8. Nes žodžius, kuriuos man davei, jiems daviau, o anie pri-

ēmē, ir pažino tikrai, jog nuog tavęs išējau, ir įtikējo, jog tu mane siuntei.

9. Aš už juos meldžiu: Ne už svietą meldžiu, bet už tuos, kuriuos man davei, nes tavieji yra.

10. Ir visi daiktai mano yra tavo, o tavo yra mano: ir pagarbintas esmi juose.

11. O jau neesmi ant svieto, bet anie yra ant svieto, o aš tavęsp eimi. Tēve šventas, užlaikyk anuos vardan tavo, kuriuos man davei, idant būtų vienu, kaipo ir męs.

12. Kad buvau su jais, aš juos užlaikiau vardan tavo. Kuriuos man davei, saugojau: ir nei vienas iš jų nepražuvo, tiktai sūnus prapulties, idant raštas išsipildytų.

13. O dabar pas tave einu: ir tai kalbu ant svieto, idant turētų linksmybę mano pilną patys savyje.

14. Aš jiems daviau kalbą tavo, o svietas jų neapkentē, jog neyra iš svieto kaipo ir aš neesmi iš svieto.

15. Nemeldžiu, idant juos atimtumei iš svieto, bet idant anuos apsaugotumei nuog pikto.

16. Ne yra iš svieto, kaipo ir aš neesmi iš svieto.

17. Pašvęsk juos tiesoj. Kalba tavo yra tiesa.

18. Kaipo tu mane siuntei ant svieto, ir aš juos siunčiau ant svieto.

19. O už juos aš pats save pašvenčiau, idant ir anie būtų pašvęsti tiesoje.

20. O netiktai už anuos meldžiu, bet ir už tuos, kurie per žodį jų įtikēs į mane:

21. Idant visi būtų vienu, kaipo tu Tēve manyje, o aš tavyje, idant ir anie mumyse vienu būtų; idant įtikētų svietas, jog tu mane siuntei.

22. O aš garbę, kurią man davei, daviau jiems: idant vienu būtų, kaipo ir męs vienu esme.

23. Aš juose, o tu manyje, idant būtų tobulais vienybēje: o idant pažintų svietas, jog tu mane siuntei, ir juos numylējai: kaipo ir mane numylējai.

24. Tēve, kuriuos man davei, noriu, idant kur aš esmi, ir anie būtų su manim: idant regētų garbę mano, kurią man davei, nes numylējai mane pirm sutvērimo svieto.

25 Tēve teisus, svietas tavęs nepažino, o aš tave pažinau: ir tie pažino, jog tu mane siuntei.

26. Ir padariau jiemis pažįstamą vardą tavo, ir duosiu pažint, idant meilē, kuria mane mylējai, būtų anuose, ir aš juose.

XVIII PERSKYRIMAS.

Kristaus kančios istorija.

1. Tai pasakęs Jezus išējo su mokintiniais savo už upēs Cedrono, kur buvo daržas, į kurį įējo jis ir mokintiniai jo.

2. O žinojo ir Judošius, kursai jį išdavē, vietą: jog tenai tankiai susieidavo Jezus su mokintiniais savo.

3. Judošius tada paēmęs pulką ir tarnus nuog vyriausių kunigų ir Farizeušų, atējo tenai su žibintuvēmis su žiburiais ir ginklais.

4. O Jezus tada žinodamas vis, kas ant jo turējo ateit, išējo ir tarē jiems: ko jieškote?

5. Atsakē jam: Jezaus Nazareno. Tarē jiems Jezus: Aš esmi; o stovējo su jais ir Judošius, kursai jį išdavē.

6. Kaip tada jiems pasakē: Aš esmi: ējo atgalios, ir puolē ant žemēs.

7. Vēl tada juos paklausē: ko jieškote? O anie tarē: Jezaus Nazareno.

8. Atsakē Jezus: sakiau jums, jog aš esmi: jei tada manęs jieškote, leiskite tiems at stot.

9. Idant išsipildytų kalba, kurią buvau pasakęs: Jog nepražudžiau nei vieno iš tų, kuriuos man davei.

10. Simonas tada Petras turēdamas kalaviją ištraukē jį. ir ištiko tarną vyriausio kunigo ir nukirto dešinę jo ausį. O buvo vardas tarnui Malchus.

11. Tarē tada Jezus Petrui: Indēk kalaviją tavo į makštis. Ar negersiu to kieliko, kurį man davē Tēvas?

12. Pulkas tada ir šimtininkas ir tarnai žydų sugavo Jezų ir surišo jį.

13 Ir atvedē jį pirmiaus pas Anošių, nes buvo uošvis Kaifošiaus, kuris buvo augščiausiu kunigu tuo metu.

14. O Kaifošius buvo, kuris buvo davęs rodą žydams: Jog naudinga yra, idant vienas žmogus numirtų už žmones.

15 Ir ējo paskui Jezaus Simonas Petras, ir kitas mokintinis. O tas mokintinis buvo pažįstamas augščiausiam kunigui, ir įējo su Jezu į prieangį vyriausio kunigo.

16. O Petras stovējo pas duris lauke. Išējo tada antras mokintinis, kursai buvo pažįstamas augščiausiam kunigui, ir tarē vartininkei, ir įvedē Petrą.

17. Tarē tada Petrui tarnaitē vartininkē: Ar ir tu neesi iš mokintinių to žmogaus? Anas atsakē: Neesmi.

18. Ir stovējo šeimyna ir tarnai prie žarijų, nes buvo šalta, ir šildēsi: o buvo su jais ir Petras stovēdamas ir besišildydamas:

19. Augščiausis tada kuni-

gas klausē Jezų apie jo mokintinius, ir apie mokslą jo.

20. Atsakē jam Jezus: Aš aiškiai kalbējau svietui: aš visados mokiau susirinkime ir bažnyčioj, kur visi żydai susi eina, o slapčioje nieko nekalbē jau.

21. Ko mane klausi? klausk tų, kurie girdējo, ką jiems kalbējau: šitai tie żino, ką aš kalbējau.

22. O kad tai pasakē, vienas iš tarnų ten stovinčių ištiko Jezui į veidą tardamas: Teip-gi atsakai vyriausiam kunigui.

23. Atsakē jam Jezus. Jei piktai pasakiau, duok liūdyjimą apie piktą: o jei gerai, kodēl mane muši?

24. Ir nusiuntē jį Anošius surištą pas Kaifošių augščiausį kunigą.

25. O Simonas Petras stovējo ir šildēs. Kalbējo jam tada: Ar ir tu neesi iš jo mokintinių? Anas użsigynē, ir tarē: Neesmi.

26. Tarē jam vienas iš tarnų vyriausio kunigo, gentis to, kuriam Petras buvo nukirtęs ausį: Ar-gi aš tave neregējau darže su juomi?

27. Użsigynē vēl Petras: O tuojaus gaidys pragydo.

28. Nuvedē tada Jezų nuog Kaifošiaus į namus sūdo. O buvo anksti: o patįs neįējo į namus sūdo, idant nesusiteptų, bet idant valgytų Paschą (Avinēlį velykų).

29. Išējo tada Pilotas pas juos laukan, ir tarē: kokį apskundimą atnešat prieš tą żmogų.

30. Atsakē ir tarē jam: Jei nebūtų tas piktadēju, nebūtumēm jį tau padavę.

31. Tarē tada jiems Pilotas: imkite jųs aną, o pagal zokono jųsų apsūdykite jį. Tarē tada jam żydai: Mums nedera użmušt nieką.

32 Idant išsipildytų kalba Jezaus, kurią pasakē apsakydamas, kokiu smerčiu mirti turējo.

33. Vēl tada įējo Pilotas į namus sūdo, ir pavadino Jezų, ir tarē jam: Tu gi esi Karalius żydų?

34. Atsakē Jezus: Patsai nuog savęs tai kalbi, ar kiti tau pasakē apie mane?

35. Atsakē Pilotas: Ar aš esmi żydas? Giminē tavo ir vyriausi kunigai padavē tave man, ką padarei?

36 Atsakē Jezus: Karalystē mano neyra iš to svieto: jei karalystē mano iš to svieto būtų, użtikro tarnai mano priešintųs, idant nebūčiau išduotas żydams: bet dabar Karalystē mano neest iš čia.

37 Tarē tada jam Pilotas: Tai gi tu esi Karalius? Atsakē Jezus: Tu sakai, jog aš esmi

karalius. Aš dēlto użgimiau, ir dēlto atējau ant svieto, idant liūdyjimą duečiau tiesai: kiekvienas, kuris yra iš tiesos, klauso balso mano.

38 Tarē jam Pilotas: Kas tai yra tiesa? O tai pasakęs, išējo vēl pas żydus, ir tarē jiems: aš jame nerandu nējokios kaltybēs.

39. Bet jųs turite papratimą, idant jums vieną išleisčiau ant Paschos: Norite, tada išleisiu jumis Karalių żydų? Sušuko tada vēl visi, sakydami: Ne tą, bet Barabošių. O Barabošius buvo żmogżudys.

XIX PERSKYRIMAS.

Kristaus kančios istorijos tąsa.

1. Tada ēmē Pilotas Jezų ir nuplakē.

2. O kareiviai nupynę vainiką iš erškiečių użdējo ant galvos jo ir rūbu raudonu apvilko jį.

3. Ir priējo pas jį, o kalbējo: Būk pasveikintas Karaliau żydų: ir mušē jį per veidą.

4. Vēl tada išējo Pilotas laukan, ir tarē jiems: Stai išvedu jums jį laukan, idant pażintumēt, jog jame nerandu nējokios kaltybēs.

5. (Išējo tada Jezus nešdamas erškiečių vainiką ir raudoną rūbą). Ir tarē jiems: Stai żmogus.

6. Kad tada išvydo jį vyriausi kunigai ir tarnai sušuko kalbēdami: Nukryżiavok, nukryżiavok jį. Tarē jiems Pilotas: Imkite jųs aną, o nukryżiavokite: Nes aš jame nerandu kaltybēs.

7. Atsakē jam żydai: męs zokoną turime, ir pagal zokono tur mirti, jog pasidarē Sūnumi Dievo.

8. Kad tada Pilotas išgirdo tuos żodżius, labiaus nusigando.

9. Ir vēl įējo į sūdo namus, ir tarē Jezui: Iš kur tu esi? Bet Jezus jam neatsakē.

10. Tarē tada jam Pilotas: Nekalbi su manim? ar nežinai, jog turiu valdżią nukryżiavot tave, ir turiu valdżią išleisti tave?

11. Atsakē Jezus: Neturētumei nējokios valdżios ant manęs, jei nebūtų duota iš augšto: Dēlto, kuris mane tau išdavē, didesnį tur grieką.

12. Ir nuog to laiko geidē Pilotas, idant jį išleistų. Bet żydai šaukē sakydami: Jei jį išleisi, neesi prietelius Ciesoriaus. Nes kiekvienas, kursai darosi Karalium, priešingu yra Ciesoriui.

13. O Pilotas išgirdęs tą kalbą išvedē Jezų laukan, ir sēdos ant sūdo krasēs, ant vietos vadinamos Litostratos, o żydiškai: Gabbata.

14. O buvo diena prisitaisy-

mo prieš Paschą, kaip ant šeš tos valandos, ir tarē žydams: Stai karalius jųsų.

15. O anie šaukē: Nužudyk, nužudyk, nukryžiavok jį. Tarē jiems Pilotas: Karalių jųsų nukryžiavosiu? Atsakē vyriausi kunigai. Neturime karaliaus, tiktai Ciesorių.

16. Tuomet tada jiems jį padavē, idant bůtų nukryžiavotas. Ir paēmē Jezų ir išvedē.

17. O nešdamas kryžių savo išējo ant anos vietos, kuri vadinasi: Kaukuolių vieta, o žydiškai Golgotha:

18. Kur jį nukryžiavojo, o su juomi kitu du, iš vienos ir kitos šalies, o Jezų viduje.

19. O parašē Pilotas ir parašą, ir padējo viršuj kryžiaus. O buvo parašyta: JEZUS NAZARENAS KARALIUS ŽYDU.

20. Tą tada parašą skaitē daug žydų: nes arti miesto buvo vieta, kur buvo nukryžiavotas Jezus. O buvo parašyta žydiškai, grekiškai, ir lotyniškai.

21. Kalbējo tada Pilotui vyriausi kunigai žydų: Nerašyk Karalius žydų, bet jog jisai sakē: Esmi karalius žydų.

22. Atsakē Pilotas: ką parašiau, parašiau.

23. Kareiviai tada, kad jį nukryžiavojo, ēmē rūbus jo (ir padarē keturias dalis, kiekvienam kareiviui dalį) ir jupą. O jupa buvo nesiūta, nuog viršaus visa megsta.

24. Kalbējo tada viens kitam: neraižinkim jos, bet meskim apie ją burtas, keno tur būti. Idant išsipildytų raštas, kursai sako: Pasidalijo tarp savęs rūbus mano, o apie jupą mano burtas metē. O kareiviai tai teip ir padarē.

25. Ir stovējo prie kryžiaus Jezaus motina jo, ir sesuo motinos jo Marija Kleofo, ir Marija Magdalena.

26. Kad tada pamatē Jezus motiną ir mokintinį, kurį mylējo, stovintį, tarē motinai savo: Moteriške, štai sūnus tavo.

27. Potam tarē mokintiniui: Stai motina tavo. O nuog tos valandos paēmē ją mokintinis savęsp.

28. Potam žinodamas Jezus, jog jau vis išsipildē, idant išsipildytų raštas tarē: Trokštu.

29. Buvo tada indas pastatytas uksuso pilnas. O anie kempinę pilną uksuso, apdējęizopu, padavē jam į burną.

30. Jezus tada paragavęs uksuso, tarē: Išsipildē. O nulenkęs galvą atidavē dvasią.

---

14 e. *Diena prisitaisymo prieš Paschą,* t. y. diena prieš Velykų subatą. Pirmas kiekvienos subatos vakaras vadinosi prisitaisymu. Bet šis vakaras buvo prieš Didžiąją Subatą, t. y. tą, kuri pripuolē Velykų savaitēje.

31. Žydai tada (kadangi buvo diena prisigatavojimo) idant Subatoj nepasiliktų kūnai ant kryžiaus (nes buvo didē ana diena Subatos) meldē Pilotą, idant jiems sulaužytų blauzdas ir nuimtų juos.

32. Atējo tada kareiviai: o tiesa pirmam sulaužē blauzdas, ir antram, kursai buvo su juo nukryžiavotas.

33. Bet atēję pas Jezų, kad jį pamatē jau numirusį, nelaužē jo blauzdų.

34. Bet vienas iš kareivių ragotine atvērē šoną jo, o tuojaus ištekējo kraujas ir vanduo.

35. O kursai regējo, išdavē liūdyjimą: ir tikras yra jo liūdyjimas. O žino jisai jog tiesą kalba, idant ir jųs tikētumēt.

36. Nes tai stojos, idant išsipildytų raštas: Kaulas jo nebus sulaužytas.

37. Ir vēl kitas raštas kalba: Išvys, kurį perdūrē.

38. O potam Meldē Pilotą Jozapas iš Arimateos, (dėlto, jog buvo mokintiniu Jezaus, bet slapčiai, dēl baimēs nuog żydų) idant nuimtų kūną Jezaus. Ir daleido Pilotas. Ejo tada, ir nuēmē kūną Jezaus.

39. Atējo teipogi ir Nikodemas, kuris pirmiaus buvo atējęs naktį pas Jezų, nešdamas sumaišytos mirros ir aloes apie šimtą svarų.

40. Emē tada kūną Jezaus, ir įvyniojo jį į prastyrę su kvepiančiais daiktais, kaipo yra būdas żydams laidoti.

41. O toje vietoje, kur buvo nukryžiavotas, buvo daržas: o darže naujas grabas, kuriame dar niekas nebuvo padētas.

42. Tenai tada, dēl prisigatavojimo żydų, jog grabas buvo arti, padējo Jezų.

XX PERSKYRIMAS.

Kristaus prisikēlimas ir apsireiškimas Jo mokiniams.

1. O vienoj dienoj Subatos atējo Marija Magdalena anksti prie grabo, kad dar buvo tamsu, ir pamatē akmenį nuristą nuog grabo.

2. Nubēgo tada, ir atējo pas Simoną Petrą, ir pas kitą mokintinį, kurį mylējo Jezus, o sakē jiems: Atēmē Viešpatį iš grabo, o nežinome, kur jį padējo.

3. Išējo tada Petras ir anas antras mokintinis, ir atējo grabop.

4. O bēgo abudu drauge, o anas antras mokintinis pranoko Petrą, ir pirmiaus atējo grabop.

5. O pasilenkęs pamatē prastyrias padētas, bet vienok neįējo.

6. Atējo tada Simonas Petras eidamas paskui jo, ir įējo

graban, ir pamatē prastyrias padētas.

7. Ir skarą, kuri buvo ant galvos jo, ne su prastyriomis padētą, bet skyriu suvyniotą ant vienos vietos.

8. Tada teipogi įējo ir anas mokintinis, kuris buvo pirmiaus atējęs pas grabą: ir pamatē ir įtikējo.

9.* Nes dar neišmanē rašto, jog reikējo, idant Jis keltųs iš numirusių.

10. Pagrįžo tada vēl mokintiniai savęsp.

11. O Marija stovējo prie grabo lauke, verkdama. Kad tada verkē, pasilenkē, ir paveizdējo į grabą.

12. Ir pamatē du Aniolu baltuose rūbuose sēdinčiu, vieną prie galvos antrą prie kojų, kur buvo padētas kūnas Jezaus

13. Tarē jai anie: Moteriške, ko verki? Pasakē jiems: Jog atēmē Viešpatį mano, o nežinau kur jį padējo.

14. O tai pasakiusi atsigręžē atgalios, ir išvydo Jezų stovintį: O nežinojo, jog Jezus buvo.

15. Tarē jai Jezus: Moteriške, ko verki, ko jieškai? Ana dūmodama jog buvo dar žininkas, sakē jam: Viešpatie, jei tu jį paēmei, pasakyk man, kur jį padējai: o aš jį atimsiu:

16. Tarē jai Jezus: Marija. Atsigręžusi ana tarē jam: Rabboni, (kas išsiguldo mokytojau).

17. Tarē jai Jezus: Nedasilytēk manęs, nes dar neužžengiau pas Tēvą mano. Bet eik pas brolius mano, o pasakyk jiems: žengiu pas Tēvą mano ir Tēvą jųsų, pas Dievą mano ir Dievą jųsų.

18 Atējo Marija Magdalena pranešdama mokintiniams: jog regējau Viešpatį, ir tai man pasakē.

19 Kad tada buvo vakaras toje dienoje, vienoj iš subatų. o durys buvo uždarytos, kur buvo mokintiniai susirinkę dēl baimēs žydų: atējo Jezus ir stojos viduj, ir tarē jiems: Pakajus jumis.

20. O tai pasakęs, parodē jiems rankas ir šoną. Prasidžiugo tada mokintiniai išvydę Viešpatį.

21. Tarē vēl tada jiems: Pakajus jumis. Kaipo mane siuntē Tēvas, teip ir aš jus siunčiu.

22. O tai ištaręs kvēpē ant jų, ir tarē jiems: Imkite Dvasią Šventąją.

---

19 e. *Durys buvo uždarytos.* Toji pati galybē. kuri galējo Kristaus kūną visame jo didume pervest per uždarytas duris. gal be mažiausios abejonēs padaryti, idant tas pats kūnas būtų tikrai šŠ. Sakramente, nors vienas ir kitas buvimo būdas peraugština mūsų supratimą.

23. Kuriems griekus atleisite, tiems yra atleisti, o kuriems užturēsite, yra užturēti.

24. O Tamošius vienas iš dvylikos, kuris vadinasi Didimus, nebuvo su jais, kad atējo Jezus.

25. Kalbējo tada jam kiti mokintiniai: Regējom Viešpatį. O jisai aniems sakē: Jei neišvysiu rankose jo perdūrimą vinių, o neįdēsiu piršto mano į vinių vietą, ir jei neįdēsiu rankos mano į šoną jo, neįtikēsiu.

26. O po aštuonių dienų buvo vēl mokintiniai jo namuose, ir Tamošiu su jais. Atējo Jezus per duris uždarytas, ir stojos viduj, ir tarē: Pakajus jumis.

27. Potam tarē Tamošiui: Indēk čionai pirštą tavo, o apžiūrēk rankas mano, ir ištiesk ranką tavo, o įdēk į šoną mano: o nebūk netikinčiu, bet tikinčiu.

28. Atsakē Tamošius ir tarē jam: Viešpats mano, ir Dievas mano.

29. Pasakē jam Jezus: Jog mane pamatei Tamošiau, įtikējai: palaiminti, kurie neregējo, o įtikējo.

30 Daug teipo-gi ir kitų stebūklų padarē Jezus po akimis mokintinių savo, kurie neesti parašyti tose knygose.

31. O tie yra pa ašyti, idant tikētumēt, jog Jezus yra Kristus sūnus Dievo: o idant tikēdami turētumēt gyvenimą vardan jo.

XXI PERSKYRIMAS.

Kristus apsireiškia savo mokiniams ant ežero kranto ir paveda Petrui savo avių ganymą.

1. Potam vēl pasirodē Jezus mokintiniams pas marias Tiberijados. O pasirodē teipo.

2. Buvo drauge Simonas Petras ir Tamošius kuris vadinasi Didimus, ir Natanaelius, kuris buvo iš Kanos Galilējos, ir sūnųs Zebedeušo, ir kitu du mokintiniu jo.

3. Tarē jiems Simonas Petras: Einu žvejot. Tarē jam: Einame ir męs su tavim. Ir išējo ir įžengē laivan: O toje naktyje nieko negavo.

4. O kad praaušo, stojosi Jezus ant krašto: nepažino vienok mokintiniai, jog buvo Jezus.

5. Tarē tada jiems Jezus: Vaikai, ar turite ką valgyt? atsakē jam: Ne.

6. Tarē jiems: Užmeskite tinklą po dešinēs laivo, o rasite. Užmetē tada, o jau negalējo jį traukti dēl daugumo žuvių.

---

23. *Kuriems griekus atleisite.* Čia yra suteiktas daleidimas plačiu dangaus pečviečiu pažymētas, kurio galybe Kristaus Bažnyčios ganytojai išriša, po jų išpažinti, metavojančius kaltininkus.

7. Tarē tada anas mokintinis, kurį Jezus mylējo, Petrui: Viešpats yra. Simonas Petras išgirdęs, jog Veišpats yra, apsijuosē rūbu, (nes buvo nuogas), ir įsimetē mariosna.

8. Bet kiti mokintiniai atplaukē laive (nes netoli buvo nuog krašto, bet kaipo ant dviejų šimtų uolaktų) traukdami tinklą su žuvimis.

9. Kad tada išējo ant krašto, išvydo anglis padētas ir žuvį ant jų uždētą, ir duoną.

10. Tarē jiems Jezus: Atneškite žuvių, kurias dabar sugavote.

11. Inžengē Simonas Petras, ir ištraukē tinklą ant žemēs pilną didžių žuvių, šimtą penkias dešimtis ir tris. O noris jų teip daug buvo, neplyšo tinklas.

12. Tarē jiems Jezus: Eikite, valgykite pietus. O nei vienas iš valgančių nedrįso jo klausti: Tu kas esi? žinodami: jog Viešpats yra.

13. Ir atējo Jezus, ir ēmē duoną, o davē jiems, teipo-gi ir žuvį.

14. Tai jau trečią kartą pasirodē Jezus mokintiniams savo po prisikēlimo iš numirusių.

15. Kad tada pavalgē pietus, tarē Jezus Simonui Petrui: Simonai Jono, ar myli mane daugiaus, ne kaip tie? Tarē jam: Teip Viešpatie, tu žinai, jog myliu tave. Tarē jam: Ganyk avinēlius mano.

16. Vēl jam tarē: Simonai Jono, ar myli mane? Tarē jam: Teip Viešpatie, tu žinai, jog myliu tave. Tarē jam: Ganyk avinēlius mano.

17. Tarē jam trečią kartą: Simonai Jono, ar myli mane? Nuliūďo Petras, jog jam trečią kartą kalbējo: ar myli mane? ir sakē jam: Viešpatie, tu vis žinai. Tu žinai, jog myliu tave. Pasakē jam: Ganyk avis mano.

18. Užtiesą, užtiesą sakau tau: kad buvai jaunesnis, apsijuosdavai ir vaikščiodavai, kur norējai, bet kad pasensi, ištiesi rankas tavo, o kitas tave apjuos, ir nuves, kur tu nenori.

19. O tai pasakē duodamas pažint, kokiu smerčiu turējo pagarbinti Dievą. O tai pasakęs tarē jam: Eik paskui manę.

20. Atsigręžęs Petras pamatē aną mokintinį, kurį mylējo Jezus, paskui einantį, kursai teipogi gulējo ant krūtinēs jo prie večiarios, ir sakē: Viešpa-

---

17 e. *Ganyk avis mano.* Mūsų Viešpats prižadējo šv. Petrui aukščiausią dvasišką valdžią, šv. Mat. XVI p. 19 e., o čion tą prižadējimą išpildo suteikdamas jam vyriausią valdžią ant visų Jo avių be isskyrimo ir, pagalios ant visos savo avinyčios, t. y. visos savo Bažnyčios.

tie, kursai-gi yra, kuris tave išduos?

21. Tą tada išvydęs Petras, tarē Jezui: Viešpatie, o tas ką?

22. Pasakē jam Jezus: Teip noriu, idant pasiliktų iki kolei ateisiu, kas tau ik to? Tu eik paskui manęs.

23. Išējo tada ta kalba tarp brolių, jog tas mokintinis nemirs. O nesakē jam Jezus: Nemirs; Bet teip noriu jį palikti, iki kolei ateisiu, kas tau ik to.

24. Tas yra anas mokintinis, kuris duoda liūdyjimą apie tai, ir tai parašē: O žinome, jog tiesas yra jo liūdyjimas.

25. O yra ir kitų daug daiktų, kuriuos darē Jezus: kurie kad po vieną būtų surašyti, tikiuos, jog ir visas svietas neapimtų knygų, kurios būtų rašytos.

Apaštalu Darbai.

Ši knyga, kuri nuo pirmųjų amžių buvo vadinama *Apaštalų Darbai*, negal būti laikoma už istoriją to, ką visi Apaštalai, po įvairias tautas iškrikę, savo gyvenime atliko, ji yra trumpa pradžios įsteigimo Krikščionių Bažnyčios peržvalga. Dvylikoje pirmųjų perskyrimų yra paduota šv. Petro pamokslų ir darbų dalis, o sekančiuose iki galui perskyrimuose yra aprašyti su smulkmēnomis šv. Povilo Apaštališki Darbai. *Apaštalų Darbai* buvo parašyti šv. Lukos Evangelisto graikiškai. Ši trumpa Bažnyčios pirmojo amžiaus istorija apima tarpą apie trisdešimčio metų; prasideda uuo Viešpaties Dangun Užžengimo ir baigiasi ant šiašiasdešimts trečių metų gimus Kristui.

I PERSKYRIMAS.

Kristaus Dangun Užžengimas. Motiejus išrinktas į Judošiaus vietą.

1. Pirmą kalbą tiesa padariau, o Teofiliau, apie vis, ką pradējo Jezus daryt ir mokyt,

2. Iki dienos, kurioje įsakydamas Apaštolams per Dvasią Šventąją, kuriuos išrinko, paimtas yra;

3. Kuriems teipogi pasirodē po kentējimo savo, pats save gyvu daugybēje ženklų, per keturias dešimtis dienų pasirodydamas jiems, ir kalbēdamas apie Karalystę Dievo,

4. O valgydamas su jais liepē jiems, idant neišeitų iš Jeruzalēs, bet idant lauktų pažadējimo Tēvo, apie kurį (tarē) girdējote iš burnos mano.

5. Nes Jonas tiesa krikštyjo vandeniu, o jųs būsite apkrikštyti Dvasia Šventąja ne podaugiau tų dienų,

6. Ir dēlto, kurie buvo susiēję, klausēs jo, sakydami: Viešpatie, ar tame laike pagrąžįsi Karalystę Izraeliui?

7. Ir tarē jiemis: Ne jųsų yra daiktas žinoti laikus nei valandas, kuriuos Tēvas valdžioj savo paliko;

8. O gausite galybę Dvasios Šventosios ant jųsų ateinančios, ir būsite man liūdininkais Jeruzalēje, ir visoj žydų žemēj, ir Samarijoj, ir iki paskutinio krašto žemēs.

9. O tai pasakęs aniems beregint, pakeltas yra aukštyn: o debesys paēmē jį nuog akių jų.

10. O kad žiūrējo ant jo dangun žengiančio, štai du vyru stojosi pas juos rūbuose baltuose,

11. Kurie ir tarē: Vyrai

Galiliečiai, ko stovite veizdēdami Dangun? tasai Jezus, kuris paimtas yra nuog jųsų į dangų, teip ateis, kaipo regējot Jį einantį dangun.

12. Sugrįžo tada į Jeruzalem nuog kalno, kuris vadinasi Alyvų, kursai yra arti Jeruzalem, turįs kelią subatos.

13. O kad įējo į večerninką, užžengē kur buvo Petras, ir Jonas, Jokūbas, ir Andriejus, Filipas, ir Tamošius, Baltramiejus, ir Mateušas, Jokūbas Alfeušo, ir Simonas Zelotes, ir Judas Jokūbo.

14. Tie visi vienširdžiai laikēsi ant maldos su moteriškēmis ir su Marija, Motina Jezaus, ir broliais jo.

15. Anose dienose kēlęs Petras viduj brolių tarē: (o buvo surinkimas žmonių drauge, apie šimtą dvidešimtį.)

16. Vyrai broliai, tur išsipildyt raštas, kurį pranašavo Dvasia Šventoji per burną Dovido, apie Judošių, kursai buvo vadas anų, kurie sugavo Jezų.

17. Kursai buvo paskaitytas tarp mūsų, ir buvo gavęs dalį to tarnavimo.

18. Ir tas, tiesa, apturējo dirvą, už algą neteisybēs, ir pasikoręs perplyšo pusiau: ir išplūdo visi viduriai jo.

19. Ir buvo žinoma visiems gyventojams Jeruzalēs, teipo, jog vadinta buvo ana dirva, jų liežuviu Haceldama, tai yra, dirva kraujo.

20. Nes parašyta yra Knygose Psalmų: Tegul bus gyvenimas jų apleistas, ir tenebus, kursai jame gyventų: O Vyskupystę jo tegul atima kitas.

21. Reikia tada, iš tų vyrų, kurie susirinkdavo su mumis per visą laiką, kuriame Viešpats Jezus įeidavo ir išeidavo tarp mūsų,

22. Pradējęs nuog Krikšto Jono, iki dienos, kurioje yra paimtas nuog mūsų, idant vienas iš jų būtų su mumis liūdininku prisikēlimo jo iš numirusių.

23. Ir pastatē du, Jozapą, kursai vadinosi Barsabas, kurį teipog vadindavo Justumi, ir Motiejų.

24. O melzdamies tarē: Tu Viešpatie, kursai pažįsti širdis visų, parodyk kurį iš tų dviejų vieną išrinkai.

25. Idant priimtų vietą tarnavimo to ir Apaštolystēs, iš kurios išpuolē Judošius, idant nueitų ant vietos savo:

26. Ir davē jiems burtas, ir puolē burta ant Motiejaus, ir paskaitytas yra su vienuolika Apaštolais.

II PERSKYRIMAS.

Mokiniai aptur Šventąją Dvasią. Petro pamokslas į žmones. Pirmųjų tikinčiųjų padorumas.

1. Ir kad išsipildē penkios dešimtys dienų (Sekminēs), buvo visi drauge vienoj vietoj:

2. Ir stojosi ūmai iš Dangaus ūžimas, kaipo užpuolančio didžio vējo, ir pripildē visus namus, kuř sēdējo.

3. Ir pasirodē jiemis perdalinti liežuviai kaipo ugnies ir sēdosi ant kiekvieno iš jų:

4. Ir pripildyti buvo visi Dvasia Šventąja, ir pradējo kalbēt visokiais liežuviais, kaipo jiemis Dvasia Šventoji davē iškalbēt.

5. O buvo žydai, Jeruzalēj gyvenanti, vyrai Dievo baimingi, iš visokių giminių, kurios yra po dangum.

6. O kad stojos tasai balsas, susiējo daugumas ir išsigando dūmoj, jog girdējo kiekvienas juos savo liežuvių kalbančius.

7. O nusiminē visi ir stebējos kalbēdami: Ar-gi štai ne visi tie, kurie kalba, galiliečiai yra?

8. O kaipo-gi męs girdējom kiekvienas liežuvį mūsų, kuriame užgimēm?

9. Partai, ir Medai, ir Elamitai, ir kurie gyvena Mezopotamijoj, Žydų žemēj, ir Kapadocijoj, Ponte, ir Azijoj.

10. Frigijoj, ir Pamfilijoj, Egipte, ir šalyse Libijos, kuri yra aplink Cyreną, ir ateiviai Rymionys.

11. Žydai teipo-gi, ir naujatikiai: Kretai ir Arabijonys: girdējom juos kalbančius liežuviais mūsų darbus didžius Dievo.

12. Ir visi nusiminē, ir stebējos, tarp savęs kalbēdami: Kas tai bus?

13. O kiti apjuokdami tarē: Jog tie jaunu vynu pasigērē.

14. O stojęs Petras su Vienuolika, pakēlē balsą savo, ir kalbējo jiems: Vyrai Judējos, ir visi, kurie gyvenate Jeruzalēje, tai žinokite, o priimkite į ausis žodžius mano.

15. Nes tie neyra girti, kaipo jųs dūmojate, kadangi dabar trečia valanda dienos:

16. Bet tai yra, kas yra pasakyta per Joelių Pranašą:

17. Ir bus paskučiausiose dienose (sako Viešpats) išliesiu iš Dvasios mano ant visokio Kūno: ir pranašaus sūnųs jųsų, ir dukteres jųsų: O jaunikaičiai jųsų regējimus regēs, ir senieji jųsų sapnus sapnuos.

18. Ir užtiesą anose dienose, ant tarnų mano, ir ant tarnaičių mano, išliesiu iš Dvasios mano, ir pranašaus.

19. Ir duosiu stebūklus ant dangaus aukštai, ir žemai ant žemēs ženklus, kraują, ir ugnį,

ir rūksmą dūmo.

20. Saulē pavirs į tamsybes, ir mēnuo į kraują, pirm neg ateis diena Viešpaties didē ir aiški:

21. Ir bus kiekvienas, kuris tiktai šauktųsi vardan Viešpaties, bus išganytas.

22. Vyrai Izraeliečiai, klausykit tų žodžių: Jezų Nazareną, vyrą nuog Dievo pašlovintą tarp jųsų, galybēmis, ir stebūklais, ir ženklais ir kuriuos darē Dievas per jį viduj jųsų, kaipo ir jųs žinot:

23. Tą iš padūmotos rodos ir per žvelgimo Dievo išduotą, per rankas bedievių nukryžiavoję, užmušēt:

24. Kurį Dievas prikēlē išrišęs sopulius peklos: Kadan-gi negalimas buvo daiktas, idant nuog jos galētų būt užturētas.

25. Nes apie jį kalba Dovidas: Visados turējau Viešpatį po akimis mano: nes yra po dešinēs mano: idant nebūčiau pajudintas.

26. To-gi dēl prasidžiugo širdis mano, ir linksminosi liežuvis mano: o dar ir kūnas mano atsiilsēs viltyję.

27. Nes nepaliksi dūšios mano pekloje, nei daleisi šventam tavo regēti supuvimą:

28. Apreiškei man kelius gyvenimo: ir pripildysi mane džiaugsmu su veidu tavo.

29. Vyrai broliai, daleiskit drąsiai kalbēt jums apie Patrijarchą Dovidą, jog mirē, ir palaidotas yra: O grabas jo yra pas mus, iki šios dienos.

30. Būdamas tada Pranašu, ir žinodamas jog prisiega prisiekē jam Dievas, jog iš vaisiaus strēnų jo turējo sēdēt ant sosto jo:

31. Pirmregēdamas pasakē apie prisikēlimą iš numirusių Kristaus, jog nei paliktas yra pekloj, nei kūnas jo regējo supuvimą.

32. Tą Jezų prikēlē Dievas, apie ką męs visi esme liūdytojais.

33. Per dešinę tada Dievo išaukštintas, ir nuog Tēvo ēmęs pažadējimą Dvasios Šventosios, išliejo tą, kurią jųs regite ir girdite.

34. Nes Dovidas neužžengē dangun: bet patsai sako: Kal-

---

23 e. *Iš padūmotos rodos.* Dievas atidavē savo Sūnų, o Jo Sūnus iš mūsų meilēs ir išganymo pats save atidavē; ir teip, Kristaus atsidavimas buvo šventas ir pačio Dievo roda. Bet tie, kurie Jį išdavē ir nukryžiavojo, piktai darē, sekdami savo pačių piktumą ir šētono pakurstymą, bet ne Dievo valią ir rodą, kurs jokiu būdu nebuvo jų nelabystēs priežastis, nors Dievas ją daleido, nes Jis galējo ir išvedē iš jos teip didelį gerą, kaip žmogaus išganymas.

24 e. *Išrišęs* ir tt. Pergalējęs smarkius mirties kentējimus ir visą pragaro galybę.

bējo Viešpats Viešpačiui mano, sēskis po dešinēs mano:

35. Iki kolei paguldysiu neprietelius tavo už pakoją kojų tavo.

36. Tegul tada žino tikrai visi namai Izraeliaus, jog jį Dievas ir Viešpatim ir Kristumi padarē, tą Jezų, kurį jųs nukryžiavojot.

37. O kad tai išgirdo, susigraudino širdys jų: ir tarē Petrui ir kitiems Apaštolams: Ką darysim, vyrai broliai?

38. O Petras jiems: Pakūtą, tarē, darykit, ir tegul apsikrikštija kiekvienas iš jųsų vardan Jezaus Kristaus ant atleidimo nusidējimų jųsų. O imsite dovaną Dvasios Šventosios.

39. Nes jumis yra pažadējimas, ir vaikams jųsų, ir visiems kurie toli yra, kuriuos tiktai Viešpats Dievas mūsų pavadįs:

40. Ir daug kitais žodžiais liūdijo ir graudino juos, kalbēdamas: Gelbēkitēs nuog tos giminēs neteisios.

41. Kurie tada priēmē žodžius jo, apkrikštyti yra: ir pristojo toj dienoj dūšių apie tris tūkstančius.

42. Ir turējos pamoksle Apaštolų, ir draugybēje laužymo duonos, ir maldose.

43. Ir ateidavo baimē ant kiekvienos dūšios: daug teipogi ženklų ir stebūklų stojos per Apaštolus Jeruzalēje: ir buvo didē baimē visuose.

44. Visi teipo-gi, kurie įtikējo, buvo drauge: ir visus daiktus už vieno turējo.

45. Lobius ir turtus pardavinējo, ir dalijo tai visiems, kaipo kuriam buvo reikalas.

46. Kiekvieną dieną teipo-gi bažnyčioj vienširdžiai būdami, o duoną lauž9dami namuose, ēmē valgymus su džiaugsmu: ir nekaltybe širdies.

47. Drauge garbindami Dievą ir turēdami meilę pas visus žmones: O Viešpats daugino į surinkimą, kas dieną tuos, kurie turējo būt išganyti.

III PERSKYRIMAS.

Stebūklingas raišo žmogaus išgydymas, kurį išvydę, daugelis atsivertē.

1. O Petras ir Jonas ējo į bažnyčią, ant valandos maldų devintos.

2. O nekursai vyras, kuris buvo raišas iš žyvato motinos savo, buvo nešiojamas: kurį kasdieną sodindavo pas duris bažnyčios, kurios vadinosi Gražios, idant melstų elmužnos nuog įeinančių į bažnyčią.

3. Tas išvydęs Petrą ir Joną pradedančius įžengti bažnyčion, meldē idant gautų elmužną.

4. O Petras su Jonu jam prisiveizdēdamas, tarē: Žiūrēk ant mūsų.

5. O jis žiūrējo ant jų, tikēdamasi ką gauti nuog jų.

6. O Petras tarē: Sidabro ir aukso neturiu: o ką turiu, tai tau duodu: Vardan Jezaus Kristaus Nazareno kelkis, o vaikščiok.

7 Ir nutvēręs dešinę ranką jo, pakēlē jį: ir tuojaus pasistiprino blauzdos jo ir kojos.

8. Ir šokęs stojosi ir vaikščiojo: ir įējo su jais bažnyčion, vaikščiodamas ir šokinēdamas, ir garbindamas Dievą.

9. Ir regējo jį visi žmonēs vaikščiojantį, ir garbinantį Dievą.

10. O pažino jį, jog tas buvo, kuris dēl elmužnos sēdēdavo prie Gražių durių bažnyčios: ir pilni stojos nusiminimo ir nuostebos, iš to kas jam tikos.

11. O kad turējo Petrą ir Joną, susibēgo pas juos visi žmonēs į prieangį, kuris vadinosi Saliamono, stebēdamiesi.

12. O matydamas Petras, kalbējo žmonēms: Vyrai Izraelitai; ko stebiatēs iš to? arba ko ant mūsų žiūrite, kaipo būtumēm per mūsų galybę arba valdžią padarę, jog tas vaikščioja?

13. Dievas Abraomo, ir Dievas Izaoko, ir Dievas Jokūbo, Dievas tēvų mūsų pašlovino sūnų savo Jezų, kurį jųs išdavēt, ir užsigynēt po akių Piloto, kursai jį sūdijo būti vertu išleidimo.

14. O jųs šventojo ir teisojo užsigynēt, o prašēte, idant vyras žmogžudys būtų jums dovanotas:

15. O davēją gyvenimo užmušēt: kurį Dievas prikēlē iš numirusių, ko męs liūdininkais esme.

16. O par įtikējimą į vardą jo, tą kurį jųs regite ir pažįstate, pastiprino vardas jo: ir tikējimas, kuris par jį yra, davē tą visą sveikatą po akimis jųsų visų.

17. O dabar broliai žinau, jog iš nežinios padarēt, kaipo ir kunigaikščiai jųsų.

18. O Dievas, ką par burną visų Pranašų pirmpasakē, jog Kristus jo turējo kentēt, taip išpildē.

19. Togi dēl pakūtavokit, ir atsiverskit, idant nusidējimai jųsų būtų išnaikinti:

20. Idant, kad ateis laikas atgaivinimo nuog veido Viešpaties, ir kad atsiųs tą, kuris jums apsakytas yra, Jezų Kristų,

21. Kurį tikrai turējo priimt dangus, iki laiko pataisymo visų daiktų: kuriuos buvo apsakęs Dievas par burną šventų savo Pranašų nuog amžio.

22. Nes Maižiešius kalbējo: Jog Pranašą jumis prikels Viešpats Dievas jųsų iš brolių jųsų, kaipo mane: Ano klausysit vi-

suose daiktuose, ką tiktai jums kalbēs.

23. Ir stosis: jog kiekviena dūšia, kuri neklausytų to Pranašo, bus išnaikinta iš žmonių.

24. Ir visi Pranašai nuog Samuelio, ir po anų, kurie kalbējo, apsakē tas dienas.

25. Jųs este sūnai Pranašų, ir sandaros, kurią padarē Dievas su tēvais mūsų, sakydamas Abraomui: Ir sēkloj tavo bus pašlovintos visos giminēs žemēs.

26. Jums pirmiausiai Dievas, prikēlęs sūnų savo, siuntē jį, idant jus pašlovintų: idant kiekvienas atsigręštų nuog piktybēs savo.

IV PĘRSKYRIMAS.

Petras ir Jonas suimti. Jų tvirtumas. Bažnyčia didinas.

1. O kad anie kalbējo žmonēms, atējo kunigai ir vyresnieji bažnyčios ir Saduceušai.

2. Nekęzdami, jog mokino žmones, ir apsakinējo Jezuje prisikēlimą iš numirusių:

3. Ir suēmē juos, ir įsodino juos kalinēn iki rytojaus: nes jau buvo vakaras.

4. O daug iš tų, kurie žodį girdējo, įtikējo ir radosi skaitlius vyrų penki tūkstančiai.

5. Ir stojos ant rytojaus, jog vyriausi jų ir vyresnieji, ir mokyti rašte, susiējo Jerozolimoje;

6. Ir Anošius vyriausis kunigas, ir Kaifošius, ir Jonas, ir Aleksandras, ir kiek tiktai jų buvo iš giminēs kunigų.

7. O pastatę juos viduje, klausinējo: par kokią galybę arba keno vardu jųs tai padarēt?

8. Tada Petras pripildytas Dvasia Šventąja, tarē jiemis: Vyriausieji žmonių, ir vyresnieji klausykit.

9. Jei męs šiandien esme sūdyti dēl geradējystēs žmogui negalinčiam padarytos, par kurią tas tapo išgydytas.

10. Tegul bus jums visiems žinoma, ir visiems žmonēms Izraeliaus: jog vardan Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus Nazareno, kurį jųs nukryžiavojot, kurį Dievas prikēlē iš numirusių, par tą tasai stov po akimis jųsų sveikas.

11. Tas yra akmuo, kuris atmestas yra nuog jųsų budavojančių, kuris stojos galva sąsparos:

12. Ir nēra nē viename kitame išganymo. Nes nēra kito vardo po Dangumi duoto žmonēms, par kurį galētumēm būt išganyti.

13. Regēdami tada drąsumą Petro ir Jono, supratę, jog žmonēs buvo nemokyti ir praščiokai, stebējos ir pažino juos, juog buvo su Jezumi:

14. Regēdami teipogi žmogų stovintį su jais, kursai išgydy-

tas buvo, negalējo nieko prieštaraut.

15. O prisakē aniems laukan išeit iš surinkimo; ir rodijos tarp savęs,

16. Tarydami: Ką padarysim tiems žmonēms? nes užtikro stebūklas par juos padarytas, žinomas yra visiems Jeruzalēje gyvenantiems, regimas daiktas o užgint negalim.

17. Bet idant daugiaus nesiplatintų tarp žmonių, uždrauskim juos, idant daugiaus tame varde nei vienam žmogui nekalbētų.

18. Pavadinę juos užsakē, idant visiškai nekalbētų nei mokytų vardan Jezaus.

19. Bet Petras ir Jonas atsakydami, tarē jiems: Ar-gi teisus daiktas yra po akimis Dievo, jųsų labiaus klausyt neg Dievo? sūdykite.

20. Nes negalim ką regējom ir girdējom nekalbēt.

21. O anie uždraudę išleido juos, neatrazdami kaipo juos pakorotų dēl žmonių: jog visi garbino tai, kas nusidavē tame daikte, kuris stojos.

22. Nes žmogus buvo daugiaus neg keturių dešimtų metų, ant kurio tas ženklas išgydymo nusidavē.

23. O išleisti, parējo pas savus; ir apsakē jiems ką tiktai aniems Vyriausieji kunigai ir vyresnieji kalbējo.

24. Kurie išgirdę, vienširdžiai pakēlē balsą savo Dievop ir tarē: Viešpatie, tu esi, kursai padarei dangų ir žemę, marias ir vis, kas anose yra:

25. Kuris Dvasia Šventąja per burną tēvo mūsų Dovido tarno tavo pasakei: Kodēlgi susigrumzdę giminēs ir žmonēs dūmojo niekus?

26. Sustojo Karaliai žemēs, ir kunigaikščiai susirinko drauge prieš Viešpatį, ir prieš Pateptinį jo?

27. Nes tikrai susirinko tame mieste prieš šventąjį sūnų tavo Jezų, kurį patepei, Herodas ir Pontskas Pilotas, su pagonimis ir su žmonēmis Izraeliaus,

28. Idant padarytų ką ranka tavo ir roda tavo įstatē, idant tai stotųs.

29. O dabar Viešpatie paveizdēk ant grumzdimo jų: o duok tarnams tavo su visokiu drąsumu apsakyt žodį tavo,

30. Tame, idant ištiestumei ranką tavo ant išgydymo, ir idant ženklai ir stebūklai stotųs par vardą šventą Sūnaus tavo Jezaus.

31. O kad meldēs pasikrutino vieta, ant kurios buvo susirinkę: ir pripildyti yra visi Dvasia Šventąja, ir kalbējo žodį Dievo su drąsumu.

32. O tulybēs tikinčių buvo širdis viena ir dūšia viena: ir

nei vienas iš jų nesavinos turtų savo: bet turējo anie visus daiktus bendrus.

33. O su didžia galybe Apaštolai davē liūdyjimą apie prisikēlimą iš numirusių Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus: ir buvo didē malonē ant jų visų.

34. Nes nei vieno nebuvo tarp jų neturtingojo. Nes kurie tiktai turējo dirvas, arba namus, pardavę atnešdavo pinigus už tai, ką pardavē,

35. Ir dējo prie kojų Apaštolų. Ir dalijo kiekvienam, kiek kuriam reikējo.

36. O Juozapas, kuris vadintas buvo nuog Apaštolų, Barnabas (kas išsiguldo, sūnus palinksminimo) Levita, iš Cypro gimimu.

37. Turēdamas dirvą, pardavē ją ir atnešē pinigus, ir padējo prie kojų Apaštolų.

V PERSKYRIMAS.

Dievo teismas su Ananija ir Safira. Apaštalai kalinēn įmesti.

1. O vyras nekuris, vardu Ananijošius, su moterimi savo Safira pardavē dirvą,

2. Ir užslēpē dalį pinigų gautų už dirvą, su žinia moteries savo: ir atnešęs nekokią dalį, padējo prie kojų Apaštolų.

3. Ir tarē Petras: Ananijošiau kogidēl šetonas pagundino širdį tavo, idant meluotumei Dvasiai Šventaijai, ir nutrauktumei iš užmokesnio už dirvą?

4 Ar gi, ką turējei ne tavo, ir ką pardavei ne tavo valdžioj buvo? Kogidēl dasileidai to daikto į širdį tavo? Ne pamelavai žmonēms, bet Dievui.

5. O išgirdęs tuos žodžius Ananijošius, puolē ir numirē; ir užējo didē baimē ant visų, kurie tai girdējo.

6. O kēlę jaunikaičiai panešē jį šalin, ir išnešę palaidojo.

7. O stojos, kaipo po trijų valandų, ir moterē teipogi jo, nežinodama kas nusidavē įējo.

8. Ir tarē jai Petras: Pasakyk man moteriške, ar už tiek dirvą pardavēt? O ana pasakē, jaugi už tiek.

9 O Petras jai: Kogidēl susitarēt, idant gundintumēt Dvasią Viešpaties? Štai kojos tų, kurie palaidojo vyrą tavo pas duris, ir tave išneš.

10. Tuojaus puolē prie kojų jo, ir numirē. O įėję jaunikaičiai rado ją numirusią: ir išnešē ir palaidojo šalip vyro jos.

11. Ir užējo didē baimē ant viso susirinkimo ir ant visų, kurie tai girdējo.

12. O par rankas Apaštolų stojos daug ženklų ir stebūklų tarp žmonių. O buvo visi vienširdžiai priangije Saliamono.

13. O iš kitų niekas nedrįso prisidrauginti su jais: bet žmonēs juos šlovino.

14. O dauginos labiaus tulybē tikinčių į Viešpatį, vyrų ir moterų,

15. Taip, jog ant ulyčių nešē ligonius ir dējo ant lovų ir patalų, idant Petro einančio ben šešēlis jo užtemtų ant kiekvieno iš jų: ir išgydyti būtų nuog ligų savo.

16. Susibēginējo teipogi daugybē iš artimų miestų į Jeruzalem, atnešdami ligonius ir vargintus nuog biaurių dvasių: kurie visi buvo išgydyti.

17. O kēlęs vyriausis kunigas ir visi, kurie su juomi buvo, (tai yra atsiskyrimas Saduceušų) pripildyti yra pavydējimu:

18. Ir suēmē Apaštolus ir įsodino anuos į kalinę prastą.

19. Bet Aniolas Viešpaties naktyje atidaręs duris kalinēs ir išvedęs juos tarē:

20. Eikite ir stovēdami apsakinēkite žmonēms bažnyčioje visus žodžius to gyvenimo.

21. Kurie išgirdę, įējo bažnyčion auštant ir mokē. O atējęs aukščiausis kunigas, ir kurie su juomi buvo, suvadino rodą ir visus vyresnius sūnų Izraeliaus: ir nusiuntē kalinēn, idant būtų atvesti.

22. O kad tarnai atējo, ir atidarę kalinę nerado jų: sugrįžę, pasakē,

23. Kalbēdami: Kalinę, tiesa, radom užrakintą su visu saugojimu, ir sargus pas duris bestovinčius: bet atidarę nei vieno viduje neradome.

24. O kad tuos žodžius išgirdo vyresnybē bažnyčios, ir vyriausi kunigai, abejojo apie juos, kas tai būtų.

25. O atējęs nekuris pasakē jiems: Jog štai vyrai, kuriuos įsodinot kalinēn, yra bažnyčioj stovēdami ir mokydami žmones.

26. Nuējo tada vyresnybē su tarnais, ir atvedē juos geruoju: nes žmonių bijojos, idant akmenimis nebūtų užmušti.

27. O kad atvedē juos, pastatē prieš surinkimą. Ir klausē jų vyriausis kunigas,

28. Sakydamas: Prisakydami prisakēm jums, idant tame varde nemokytumēt; o štai pripildēt Jeruzalem pamokslu jųsų ir norite ant mūsų atvest kraują to žmogaus.

29. O atsakydamas Petras ir Apaštolai tarē: Reikia daugiaus klausyt Dievo neg žmonių.

30. Dievas tēvų mūsų prikēlē Jezų, kurį jųs užmušēt, pakabinę ant medžio.

31. Tą kunigaikštį ir išganytojį išaukštino Dievas dešine savo, idant duotų Izraeliui pakūtą ir atleidimą nusidējimų,

32. O męs esme liūdininkais tų žodžių: ir Dvasia Šventoji, kurią Dievas davē visiems jam paklusniems.

33. Tai girdēdami, plyšo, ir dūmojo juos nužūdyt.

34. Bet kēlęs surinkime nekuris Farizeušas, vardu Gamalielis, mokytojas zokono, šlovintas nuog visų žmonių, liepē ant mažos valandos išeit žmonēms laukan.

35. Ir tarē jiems: Vyrai Izraeliaus, dabokyt save dēl tų žmonių, ką turētumēt daryt,

36. Nes pirm tų dienų kēlēs Teodas, sakydamas save esantį kuomi, kuriop prisiskyrē skaitlius vyrų apie keturius šimtus: kuris užmuštas yra: ir visi kurie jam patikējo, išgainioti yra, ir nieku pavirto.

37. Po to kēlēs Judas Galilietis dienose parašo, ir atvertē žmones saviep; ir tasai prapuolē: ir visi, kiek tiktai pas jį pristojo, išbarstyti yra.

38. Dēlto ir dabar sakau jums, atstokit nuog tų žmonių, ir leiskit juos: nes jei nuog žmonių yra ta roda, arba darbas, suirs.

39. Bet jei yra iš Dievo, negalēsit to suardyt: idant kartais ir Dievui priešingais nerastumētēs. Ir paklausē jo.

40. O pavadinę Apaštolus, nuplakę juos, užgynē, idant vardan Jezaus visiškai nekalbētų. Ir išleido anuos.

41. O taip anie ējo iš akių susirinkimo, džiaugdamies jog stojos vertais kentēt išgēdinimą dēl vardo Jezaus.

42. Ir nepaliovē kas dieną bažnyčioj ir namuose mokyt ir apsakinēt Jezų Kristų.

VI PERSKYRIMAS.

Septynių Dijakonų įšventimas. Stepono uolumas.

1. O anose dienose, kad pasidaugino mokintinių skaitlius, prasidējo murmējimas tarp Grekų prieš žydus dēl to: jog buvo paniekintos našlēs jų kas dieną tarnavime.

2. O dvylika suvadinę daugybę mokintinių, tarē: Nedera mums apleist žodį Dievo, o tarnaut prie skomių.

3. Apveizdēkit tada, broliai, tarp savęs septynius vyrus, gerą liūdyjimą turinčius, pilnus Dvasios Šventosios ir išmintiės, kuriuos pastatytumēm ant to darbo.

4. O męs nuog maldos ir tarnavimo žodžio neparstosim.

5. Ir įtiko kalba visai tulybei. Ir išrinko Staponą, vyrą pilną tikējimo ir Dvasios Šventosios, ir Filypą, ir Prokorą, ir Nikanorą, ir Timoną, ir Parmeną, ir Mikalojų, ateivį iš Antijochijos.

---

1 e. *Grekų.* Teip vadino žydus, kurie Graikijoje gimē arba ten buvo nuvesti.

6. Tuos pastatē po akių Apaštolų: ir pasimeldę uždējo ant jų rankas.

7. O augo žodis Viešpaties, ir labai dauginosi skaitlius mokintinių Jeruzalēj: didē teipogi daugybē kunigų buvo paklusna tikējimui.

8. O Staponas pilnas malonēs ir galybēs darē stebūklus ir ženklus didžius tarp žmonių.

9. O kēlēs nekurie iš susirinkimo, kuris vadinasi Libertinų, ir Cyreniečių, ir Aleksandrinų, ir tų, kurie buvo iš Cilicijos ir Azijos, vaidingai kalbēdami su Staponu:

10. Ir negalējo atsispirt išminčiai ir Dvasiai, per kurią kalbējo.

11. Inmokē tada vyrus, kurie sakytų, jog girdējo jį kalbantį žodžius piktžodžiavimo prieš Maižiešių ir prieš Dievą.

12. O teip sujudino žmones ir vyresnius ir mokytus rašte: O susibēgę pagavo jį ir atvedē rodon,

13. Ir pastatē neteisius liūdininkus, kurie kalbējo: Tasai žmogus nepaliauja kalbēt žodžius prieš šventą vietą, ir zokoną,

14. Nes girdējom jį kalbantį: Jog tasai Jezus Nazarenas išardys tą vietą, ir atmainys padavimus, kuriuos mums padavē Maižiešius.

15. O veizdēdami ant jo visi, kurie sēdējo susirinkime, regējo veidą jo, kaipo veidą Aniolo.

VII PERSKYRIMAS.

Stepono kalba į Żydų Rodą; jo užmušimas.

1. O tarē vyriausias kunigas: ar tai teipo yra?

2. Kursai tarē: Vyrai broliai ir tēvai klausykit: Dievas šlovēs pasirodē tēvui mūsų Abraomui, kada buvo Mezopotamijoj, pirm neg gyveno Charone,

3. Ir tarē jam: Išeik iš žemēs tavo, ir iš tavo giminēs, o eik į žemę, kurią tau parodysiu.

4. Išējo tada iš žemēs Chaldejiečių, ir gyveno Charone: O iš ten, kad numirē tēvas jo, perkēlē jį į žemę tą, kurioj jųs dabar gyvenate.

5. Ir nedavē jamui anoj tēvainystēs nei ant pēdos kojos: bet pažadējo jam duot aną ant valdymo, ir jo sēklai po jo, kad neturējo sūnaus.

6. Ir kalbējo jam Dievas: jog sēkla jo bus ateivē svetimoj žemēj: ir pavers anuos nevalion, ir vargįs juos per keturis šimtus metų.

7. O giminę, kuriai tarnaus, aš sūdysiu, tarē Viešpats: o po tam išeis, ir tarnaus man toje vietoje.

8. Ir davē jam sandarą apipiaustymo: ir teip pagimdē

Izaoką, ir apipiaustē jį ašmoj dienoj: o Izaokas Jokūbą: o Jokūbas dvyliką Patriarchų.

9. O Patriarchai neapkęzdami Jozapą, pardavē Egiptan: o Dievas buvo su juomi:

10. Ir ištraukē jį iš visų jo vargų: ir davē jam meilę ir išmintį po akių Faraono, Karaliaus Egipto, ir pastatē jį kunigaikščiu ant Egipto, ir ant visų namų savo.

11. O atējo badas ant viso Egipto, ir Chanaan, ir suspaudimas didis: ir nerado peno tēvai mūsų.

12. O kad išgirdo Jokūbas, jog buvo javai Egipte, nusiuntē tēvus mūsų pirmą kartą:

13. O antru kartu pažintas yra Juozapas nuog brolių savo, ir apreikšta yra Faraonui giminē jo.

14. O Juozapas nusiuntęs atvadino tēvą savo Jokūbą, ir visą savo giminę, septynias dešimtis dūšių ir penkias.

15. Ir nuējo Jokūbas į Egiptą: ir numirē jis ir tēvai mūsų.

16. Ir perkelti yra į Sichem, ir padēti yra grabe, kurį Abraomas pirko už pinigus nuog sūnų Hemoro, sūnaus Sichem.

17. O kad prisiartino metas pažadējimo, kurį Dievas Abraomui buvo prisiekęs: dauginosi žmonēs ir platinos Egipte,

18. Pakolei įstojo kitas karalius Egipte, kursai nepažino Juozapo.

19. Tas apgavęs mūsų giminę, vargino tēvus mūsų, idant išmestų kūdikius savo, kad neliktų gyvi.

20. Tame patim laike gimē Maižiešius, ir buvo meilus Dievui, kuris buvo išlaikytas per tris mēnesius namuose tēvo savo.

21. O kad buvo išmestas, paēmē jį duktē Faraono ir užaugino jį sau už sūnų.

22. Ir buvo išmokytas Maižiešius visokioj išmintyj Egiptijonų ir buvo galingas žodžiuose ir darbuose savo.

23. O kad išsipildē jam laikas keturių dešimtų metų, atējo jam ant dūmos, idant aplankytų brolius savo sūnus Izraeliaus.

24. O matydamas nekurį abidą kenčiantį, išgelbējo jį ir atkeršijo už tą, kuris abidą kentējo, užmušęs Egiptijoną.

25. O tikējos, jog broliai išmanē, jog Dievas per ranką jo duoda jiems išgelbējimą: bet anie nesuprato.

26. O ant rytojaus pasirodē jiems vaidijantiems, ir vedē juos į susiderējimą kalbēdamas: Vyrai, broliai este, kodēl kits kitą varginate?

27. Bet kuris darē abidą artimam, pavarē jį kalbēdamas:

Kas tave pastatē kunigaikščiu ir sūdžia ant mūsų?

28. Ar tu nori mane užmušt, kaipo vakar užmušei Egiptijoną?

29. Ir pabēgo Maižiešius dēl tų žodžių: ir buvo ateivys žemēje Madijanitų, kur pagimdē du sūnu.

30. O kad išsipildē keturios dešimtįs metų, pasirodē jam girioje ant kalno Sinai Aniolas ugnyje liepsnos krūmo.

31. O Maižiešius išvydęs stebējos iš regējimo. Ir besiartinant jam, idant prisiveizdētų, stojos jamui balsas Viešpaties sakąs:

32. Aš esmi Dievas tēvų tavo, Dievas Abraomo, Dievas Izaoko, ir Dievas Jokūbo. O nusigandęs Maižiešius nedrįso prisiveizdēt.

33. Ir tarē jam Viešpats: Nuauk autuvus nuog kojų tavo: nes vieta ant kurios stovi yra žemē šventa.

34. Regēdamas regējau suspaudimą žmonių mano, kurie yra Egipte, ir girdējau dūsavimą jų, ir nužengiau, idant juos išgelbēčiau. O dabar eik šian, o siųsiu tave Egiptan.

35. Tą Maižiešių, kurio buvo užsigynę sakydami: Kas tave pastatē kunigaikščiu ir sūdžia? tą Dievas kunigaikščiu ir atpirkēju siuntē, su ranka Aniolo, kursai jam pasirodē krūme.

36. Tas juos išvedē darydamas stebūklus ir ženklus žemēje Egipto, ir ant marių Raudonų, ir girioje per keturias dešimtis metų.

37. Tas yra Maižiešius, kuris kalbējo sūnums Izraeliaus: Prikels jums Dievas Pranašą iš brolių jųsų, kaipo mane, ano klausysite.

38. Tas yra kursai buvo surinkime girioj, su Aniolu, kuris kalbējo jam ant kalno Sinai, ir su tēvais mūsų, kuris gavo žodžius gyvenimo, idant mums duotų.

39. Kuriam nenorējo būt paklusnųs tēvai mūsų: bet atmetē ir atsigręžē širdimis savo Egiptan,

40. Sakydami Aaronui: Padaryk mums dievus, kurie eitų pirm mūsų: nes Maižiešius, kuris mus išvedē iš žemēs Egipto, nežinome, kas jam stojos.

41. Ir padarē anose dienose telą. ir darē afierą balvonui, ir linksminos darbuose rankų savo.

42. O Dievas atvertē ir padavē juos tarnauti kariui dangaus: Kaipo parašyta yra knygose Pranašų: ar-gi davēte man afieras ir dovanas girioje per keturias dešimtis metų, namai Izraeliaus?

43. Ir priēmēte šetrą Moloch, ir žvaizdę Dievo jųsų Remfam, paveikslus, kuriuos pada-

rēte, idant jiems kloniotumētes. Ir parkelsiu jus už Babiliono.

44. Šetra liūdyjimo buvo su tēvais mūsų girioje, kaip buvo prisakęs jiems Dievas kalbēdamas Maižiešiui: idant jį padarytų pagal paveikslo, kurį regējo:

45. Kurį ir įnešē priēmę tēvai mūsų su Jezumi į valdymą pagonų, kuriuos Dievas išvarē nuog veido tēvų mūsų, iki dienų Dovido,

46. Kursai atrado malonę pas Dievą, ir meldē, idant atrastų šetrą Dievui Jokūbo.

47. O Salemonas pastatē jam namus:

48. Bet Aukščiausis negyvena ranka padarytuose, kaipo Pranašas sako:

49. Dangus yra sostas mano, o žemē pasparu kojų mano. Kokius-gi man namus išstatysit, kalba Viešpats? arba kuri yra vieta atsilsējimo mano?

50. Ar-gi ne mano ranka tai vis padarē?

51. Kieto sprando ir neapipiaustytų širdžių ir ausų, jųs visados prieštaraujate prieš Dvasią šventąją: Kaipo tēvai jųsų, teip ir jųs.

52. Kurio iš Pranašų nepersekiojo tēvai jųsų? ir užmušē tuos, kurie pirm apsakinējo apie atējimą Teisiojo, kurio jųs dabar stojotēs išdavējais ir užmušējais.

53. Kurie ēmēt Zokoną par ištaisymą Aniolų, o neužlaikēt.

54. O kad tai girdējo, plyšo širdys jų, griežē dantimis ant jo.

55. O būdamas pilnas Dvasios Šventosios, veizdēdamas dangun, išvydo garbę Dievo ir Jezų stovintį po dešinēs Dievo. Ir tarē: Štai regiu dangų atvirą ir Sūnų žmogaus stovintį po dešinēs Dievo.

56. O šaukdami didžiu balsu užkimšo ausis savo, ir metēsi vienkartu ant jo.

57. Ir išstumę jį iš Miesto, mušē akmenimis: o liūdininkai sudējo savo rūbus prie kojų jaunikaičio, kuris vadinos Sauliu.

58. Ir mušē akmenimis Staponą besimeldžiantį ir sakantį: Viešpatie Jezau priimk dvasią mano.

59. **O atsiklaupęs ant kelių sušuko didžiu balsu sakydamas: Viešpatie, nepaskaityk jiems už kaltybę. O tai ištaręs, užmigo Viešpatyje. O Saulius pritarē ant užmušimo jo.**

---

45 e. *Jezus* t. y. Jozue, žydų vadas.

48 e. *Negyvena ranka padarytuose.* Nereikalauja žemiškų namų teip, kad juose tilptų arba būtų jais aprybotas. Nors kitokiu būdu savo neapimtoje Dievybēje Jis yra mūsų namuose ir kiekvienoje vietoje ir Kristus savo žmogystēje gyvena namuose ir dabar yra ant mūsų altorių:

VIII PERSKYRIMAS.

Pilipas atverčia samaritonus ir krikštija romytinį.

1. Ir prasidējo anoj dienoj didis persekiojimas prieš susirinkimą, kuris buvo Jeruzalēje, ir išsiskyrē visi po šalis žydų žemēs, ir Samarijos, išēmus Apaštolus.

2. Ir palaidojo Staponą vyrai Dievo baimingi, ir padarē ant jo didį raudojimą.

3. O Saulius pūstijo surinkimą: vaikščiodamas per namus ir traukdamas vyrus ir moteres, padavinējo kalinēn.

4. Kurie tada išgainioti buvo, vaikščiojo apsakinēdami žodį Dievo.

5. O Filypas nuējęs miestan Samarijos, apsakē jiems Kristų.

6. O miniomis pamēgo tai, ką Filypas kalbējo, vienširdžiai klausydamos ir matydamos stebūklus, kuriuos darē.

7. Nes daug dvasių biaurių išējo iš tų, kurie aną turējo, šaukdamos didžiu balsu.

8. O daug stabu ištiktų ir raišų išgydytų buvo.

9. Ir stojos tada didis džiaugsmas aname mieste; O vyras nekuris, vardu Simonas, kursai pirmiaus tame mieste buvo žynis, suvadžiodamas žmones Samarijos, sakydamas save kuo didžiu esantį.

10. Kurio visi klausē nuog mažiausio, iki didžiausio sakydami: Tasai yra galybē Dievo, kuri vadinasi didē.

11. O klausē jo dēlto, jog anuos nuog seno laiko savo žynyste apmonijo.

12. O kad įtikējo Filypui apsakančiam karalystę Dievo, vardan Jezaus Kristaus krikštijos vyrai ir moterēs.

13. Tada ir pats Simonas įtikējo: ir kad apkrikštytas buvo laikēs prie Filypo. Matydamas teipo-gi ženklus ir galybes labai didžias, kurios stojos, nusiminęs stebējos.

14. O išgirdę Apaštolai, kurie buvo Jerozolimoj, jog Samarija priēmē žodį Dievo, nusiuntē pas juos Petrą ir Joną.

15. Kurie tada atēję meldēs už juos, idant priimtų Dvasią Šventąją.

16. Nes dar nebuvo nei ant vieno iš jų nužengusi, bet tiktai pakrikštyti buvo vardan Viešpaties Jezaus.

17. Tada dējo rankas ant jų ir priēmē Dvasią Šventąją

---

17 e. *Tada dējo rankas ant jų.* Apaštalai suteikdavo Padrūtinimo Sakramentą per rankų uždējimą ir maldą ir tuomi tikintieji apturēdavo šv. Dvasią. Ne dēlto, kad jie nebūtų apturēję Szv. Dvasios malonēs ant krikšto, bet ne tokią malonēs pilnybę ir tokias dvasiškas dovanas, kokias jie paskui priēmē nuo vyskupų Padrūtinimo Sakramente, kuris jiems stiprybę suteikē išpažinti savo tikējimą viešai.

18. O išvydęs Simonas jog per uždējimą rankų Apaštolų buvo duota Dvasia Šventoji davinējo jiems pinigus.

19. Sakydamas: Duokit ir man tą galybę, idant ant kurio tiktai rankas uždēčiau, apturētų Dvasią Šventąją. O Petras jam tarē:

20. Pinigai tavo tegul bus su tavim ant prapuolimo: jog tikējai, kad dovana Dievo už pinigus gaunama yra.

21. Neturi dalies nei dalyko toj kalboj: nes širdis tavo neesti tikra po veidu Dievo.

22. Daryk tada pakūtą už tą tavo piktybę: ir melsk Dievą, jei kartais nebūtų tau atleistas tas dūmojimas širdies tavo.

23. Nes regiu, jog esi tulžyje kartybēs ir surišime neteisybēs.

24. O atsakydamas Simonas tarē: Melskitēs jųs už mane prie Viešpaties, idant ant manęs nieko neateitų iš tų daiktų, kuriuos pasakēt.

25. O teip anie apliūdiję ir apsakę žodį Viešpaties, grįžo Jerozolimon, ir daugiose šalyse Samaritonų apsakinējo Evangeliją.

26. O Aniolas Viešpaties tarē Filypui sakydamas: Kelkis o eik į šalį pietų, ant kelio, kur sai nuog Jeruzalēs eina į Gazą; ta yra pūsta.

27. O atsikēlęs ējo. O štai vyras Etijopas romytinis valdonas Kandacēs Karalienēs Etijopijos, kuris buvo ant visų skarbų jos, buvo atējęs Jerozolimon pasikloniot:

28. Ir grįžo sēdēdamas ant vežimo savo ir skaitydamas Izaijošių Pranašą.

29. Ir tarē Dvasia Filypui: Prieik ir prisiartink prie to vežimo.

30. O pribēgęs Filypas, išgirdo jį skaitantį Izaijošių Pranašą, ir tarē: ar tiki, išmanai, ką skaitai?

31. Kuris atsakē: o kaip galiu, jei kas man neišguldys? Ir meldē Filypą, idant įžengtų ir sēdētų su juomi.

32. O vieta rašto, kurią skaitē, buvo ta: Kaipo avis ant užmušimo vesta yra, o kaipo avinēlis prieš kerpantį save be balso, taipo neatvērē burnos savo.

33. Nusižeminime jo sūdas iškeltas yra. O gimimą jo kas išsakys, nes bus atimtas nuog žemēs gyvenimas jo?

34. O atsakydamas romytinis Filypui tarē: Meldžiu tave, apie ką tai Pranašas kalba? apie save, ar apie ką kitą?

35. O Filypas atvēręs burną savo ir pradējęs nuog rašto apsakē jam Jezų.

36. O keliaudami atējo pas nekurį vandenį, ir tarē romyti-

nis: Štai vanduo. Kas užgina, idant būčiau apkrikštytas?

37. Ir tarē Filypas, jei tiki iš visos širdies? dera: Ir atsakydamas tarē: Tikiu, jog Jezus Kristus yra sūnus Dievo.

38. Ir liepē apsistoti vežimui: ir nužengē abudu į vandenį, Filypas ir romytinis: ir apkrikštijo jį.

39. O kad išžengē iš vandenio, Dvasia Viešpaties pagavo Filypą, ir neregējo daugiaus jo romytinis: bet važiavo keliu savo džiaugdamosi.

40. O Filypas atrastas yra Azote: o vaikščiodamas apsakinējo Evangeliją po visus miestus, iki atējo į Cezarēją.

IX PERSKYRIMAS.

Povilo atsivertimas ir uolumas. Petras išgydo Enejų ir prikelia Tabitą iš numirusių.

1. O Saulius dar kvēpuodamas grumzdimais ir užmušimu prieš mokintinius Viešpaties, Atējo pas Aukščiausį Kunigą.

2. Ir meldē nuog jo gromatų į Damašką pas susirinkimus, idant jeigu tenai rastų to kelio nekuriuos vyrus arba moteres, surištus atvestų Jerozolimon.

3. O kad keliavo: nusidavē, jog prisiartino prie Damaško; ir ūmai apšvietē jį šviesybē iš Dangaus.

4. Ir puolęs ant žemēs išgirdo balsą savęsp kalbantį: Sauliau, Sauliau, kodēl mane persekioji?

5. Kursai tarē: Kas esi Viešpatie? O anas: Aš esmi Jezus, kurį tu persekioji; sunku yra tau prieš akšiną spardyti.

6. O drebēdamas ir stebēdamosi tarē: Viešpatie, ko nori, idant aš padaryčiau?

7. O Viešpats jam: Kelkis, o eik miestan, o tenai bus tau pasakyta, ką tau reikia daryt. O vyrai anie, kurie su juomi buvo drauge, stovējo nusigandę: balsą tiktai girdēdami, bet nieko neregēdami.

8. Ir atsikēlē Saulius nuog žemēs, ir atvēręs akis, nieko nematē. O nutvērę jį už rankų, įvedē į Damašką.

9. Ir buvo tenai tris dienas neregēdamas, ir nei valgē, nei gērē.

10. O buvo nekuris mokintinis Damaške, vardu Ananijošius ir tarē jam regējime Viešpats: Ananijošiau. O anas tarē: Štai aš, Viešpatie.

11. O Viešpats jam: Kelkis, o eik ant ūlyčios, kuri va-

---

37 e. *Jei tiki iš visos širdies.* Raštas tankiai vertam Sakramento priēmimui tik vieną išlygą, kaip čion, tikējimą mini, kuomet kitos lygiai reikalingos nebūna išreikštos, kaip va: gailestis už griekus, tvirta viltis ir Dievo meilē. Be to, tikējimas iš visos širdies ženklina tikējimą į viską prie išganymo reikalingą.

dinasi Tiesa: o namuose Judo jieškok Saulio, vardu Tarsaniečio: nes štai meldžiasi.

12. (O išvydo vyrą, vardu Ananijošių, įeinantį ir rankas ant savęs uždedantį, idant vēl pražiūrētų.)

13. Ir atsakē Ananijošius: Viešpatie, girdējau nuog daugio apie tą vyrą, kaipo daug pikto darē šventiems tavo Jeruzalēje.

14. Ir čia tur valdžią nuog vyriausių kunigų rišti visus, kurie šaukias vardan tavo.

15. O Viešpats tarē jam: Eik, nes tasai man yra indas išrinkimo, idant nešiotų vardą mano po akimis giminių, ir karalių, ir sūnų Izraeliaus.

16. Nes aš jam parodysiu, kaipo daug jis tur kentēti dēl vardo mano.

17. Ir nuējo Ananijošius, ir įējo į namus: O uždējęs ant jo rankas tarē: Sauliau brolau, Viešpats mane siuntē Jezus, kursai tau pasirodē ant kelio, kuriuomi ējai, idant pražiūrētumei, o būtumei pripildytas Dvasia Šventąja.

18. O tuojaus nupuolē nuo akių jo, kaipo žvynas, ir vēl pražiūrējo: o kad atsikēlē, apkrikštytas yra.

19. O ēmęs valgymą pasistiprino. Ir buvo su mokintiniais, kurie buvo Damaške per keletą dienų.

20. O tuojaus apsakinējo bažnyčiose Jezų, jog tas yra sūnus Dievo.

21. Ir stebējos visi, kurie klausē, ir sakē: Ar ne tas yra, kuris naikino Jeruzalēje tuos, kurie šaukēs prie to vardo, ir čionai dēlto atējo, idant juos surišęs vestų pas vyriausius kunigus?

22. O Saulius tuo daugiaus stiprinosi ir gēdino žydus, kurie gyveno Damaške tvirtindamas, jog tas yra Kristus.

23. O kad praējo daug dienų, susikalbējo žydai vienširdžiai, idant jį užmuštų.

24. Bet ištyrē Saulius, jog anie tykojo ant jo: O sergējo prie vartų dieną ir naktį, idant jį užmuštų.

25. Bet mokintiniai ēmę jį naktyje nuleido jį per mūrą, įdēję į pintinį.

26. O kad atējo Jerozolimon ir geidē prisiskirti prie mokintinių: O visi jo bijojos netikēdami jį esanti mokintiniu.

27. Bet Barnabas ēmęs jį atvedē pas Apaštolus, ir apsakē jiemis, kaipo ant kelio regējo Viešpatį, o jog kalbējo su juo: ir kaipo Damaške drąsiai apsiējo vardan Jezaus.

28. Ir buvo su jais įeidamas ir išeidamas Jeruzalēje ir drąsiai apsieidamas vardan Viešpaties.

29. Kalbējo teipo gi su pa-

gonimis, ir spyrēs su Grekais: o anie jieškojo užmušt jį.

30. Ką ištyrę broliai nuvedē jį į Cezarēją, ir nusiuntē Tarsan.

31. O bažnyčia per visą żydų żemę ir Galilēją, ir Samariją turējo pakajų, ir augo laikydamosi baimēje Viešpaties, o palinksminimų Dvasios Šventosios prisipildē.

32. Ir nusidavē, jog Petras, kad apvaikštinējo visus, atējo pas šventus, kurie gyveno Lidoje,

33. Ir tenai rado żmogų nekurį, vardu Eneošių per aštuonis metus ant lovos gulintį, kuris buvo stabu ištiktas.

34. Ir tarē jam Petras: Eneošiau, išgydżia tave Viešpats Jezus Kristus: kelkis, o paklok sau. Ir tuojaus atsikēlē.

35. Ir regējo jį visi, kurie gyveno Liddoje ir Sarone: kurie atsivertē pas Viešpatį.

36. O buvo Joppoje nekuri mokintinē, vardu Tabita, kuri pagal išguldymo, Dorkas, vadinasi. Ta buvo pilna gerų darbų ir almužnų, kurias darē.

37. Ir nusidavē anose dienose, jog susirgusi numirē. Kurią numazgoję padējo ją vakarininke.

38. O jog buvo Lidda arti Joppos, mokintiniai išgirdę tenai esantį Petrą, nusiuntē pas jį du vyru, melzdami: Nepatingēk ateiti pas mus.

39. O kēlęs Petras, ējo su jais. O kad atējo, įvedē jį į vakarininką: ir apstojo jį visos našlēs raudodamos ir rodydamos jam rūbus ir apdarus, kuriuos joms darē Dorkas.

40. O Petras išvaręs laukan visus, atsiklaupęs ant kelių meldēs: ir atsigrężęs ant kūno tarē: Tabita, kelkis. O ana atvērē akis savo: ir išvydusi Petrą, sēdos.

41. O padavęs jai ranką, pakēlē ją. O pavadinęs Šventuosius, ir našles, atidavē ją gyvą.

42. O išsireiškē po visą Joppą: ir daug jų įtikējo į Viešpatį.

43. Ir stojos, jog per daug dienų gyveno Joppoje pas nekurį Simoną każemieką.

X PERSKYRIMAS.

Kornelijus į Bażnyčią priimtas. Petro regējimas.

1. O buvo Cezarejoj vyras nekuris vardu Korneliušas, šimtininkas pulko kuris vadinasi valakiškas:

2. Dievą garbinąs, ir dievobaimingas su visais namais savo, darąs almužnas didżias żmonēms, o visados Dievui melzdamasi:

3. Tasai matē regējime aiškiai, apie devintą dienos valan-

dą, Aniolą Dievo pas save įeinantį, ir sakantį jam: Korneliušai:

4. O jis ant jo labai žiūrēdamas, būdamas išgandintas tarē: kas yra, Viešpatie? ir atsakē jam: tavo maldos ir almužnos tavo užžengē ant atminties po akimis Dievo.

5. O dabar siųsk vyrus į Joppę, ir atvadink Simoną nekurį, kursai vadinasi Petras.

6. Tasai tur gaspadą pas nekurį Simoną odininką, kurio namai yra arti marių: tas tau pasakys, ką reikia tau daryt.

7. O kad paējo Aniolas, kursai jam kalbējo, pavadino du namiškiu savo ir kareivį bijantį Viešpaties iš tų, kurie jo priklausē.

8. Kuriemis vis pasakęs nusiuntē juos į Joppę.

9. O ant rytojaus aniems bekeliaujant, ir prisiartinant pas miesto, užžengē Petras ant augšto, idant melstųs apie šeštą valandą.

10. O kad išalko, norējo valgyt: O kad anie valgyt taisē, užpuolē ant jo dūšios pagavimas.

11. Ir išvydo dangų atvertą, ir nusileidantį nekokį indą, kaipo prastyrią didę keturiais kampais nuleistą iš dangaus ant žemēs.

12. Kurioj buvo visokie keturkojai ir ant žemēs slankiojantieji ir paukščiai dangaus.

13. Ir stojos balsas jop: Kelkis, Petrai, užmušk, o valgyk.

14. O Petras tarē: Apsaugok, Viešpatie: nes niekados nevalgiau nieko visotimio, ir nečysto.

15. O balsas vēl antrą kartą jop: Ką Dievas apčystyjo, tu nevadink visuotimiu.

16. O tai stojosi tris kartus: ir tuojaus indas buvo atimtas dangun.

17. O kad Petras savyje abejojo, kas tai būtų do regējimas, kurį matē: štai vyrai, kurie siųsti buvo nuog Korneliušo, klauzdami namų Simono, stojos pas duris.

18. O pavadinę klausē, jei Simonas, kurį vadina Petru, ten turētų gaspadą?

19. O kad Petras dūmojo apie regējimą, tarē jam Dvasia: Štai tavęs trįs vyrai jieško.

20. Kelkis tada, nužengk, o eik su jais, nieko neabejodamas, nes aš juos siunčiau.

21. O Petras nužengęs pas vyrus, tarē: Štai aš esmi, kurio jieškote, kokia yra priežastis, dēl kurios atējote?

22. O anie tarē: Korneliušas šimtininkas, vyras teisus ir Dievo baimingas, ir turįs liūdyjimą nuog visos giminēs žydų, atsakymą gavo nuog Aniolo

švento, idant tave pavadintų į namus savo, o klausytų žodžių nuog tavęs.

23. Invesdamas tada anuos priēmē gaspadon. O antroj dienoj atsikēlęs, ējo su jais; ir nekurie iš brolių iš Joppe ējo su juomi.

24. O ant rytojaus įējo Cezarejon. O Korneliušas laukē jų suvadinęs gentis savo, ir artimus prietelius.

25. Ir stojos kad įējo Petras, sutiko jį Korneliušas ir puolęs prieg kojų jo pasiklonio-jo.

26. O Petras pakēlē jį, tardamas: Kelkis, ir aš pats esmi žmogus.

27. O kalbēdamas su juomi įējo, ir rado daug, kurie buvo susiēję:

28. Ir tarē jiems: Jųs žinote kaip biauras daiktas yra, vyrui żydui prisiskirti arba susieiti su svetimu: bet man Dievas parodē, idant nei vieno žmogaus nevadinčiau visotimiu arba nečystu.

29. Togi dēl be abejojimo atējau pavadintas. Klausiu tada, dēl kokios priežasties pavadinot mane?

30. O Korneliušas tarē: Nuog keturių dienų iki tos valandos, meldžiausi devintoj valandoj namuose mano: O štai vyras stojos prieš mane rūbuose šviesuose ir tarē:

31. Korneliušai, išklausyta yra malda tavo, ir almužnos tavo atmintos yra po veidu Dievo.

32. Nusiųsk tada į Joppę, o atvadink Simoną, kurį vadina Petru: tas tur gaspadą namuose Simono odininko pas marias.

33. Tuojaus tada nusiunčiau pas tave: o tu gerai padarei, jog atējei. Dabar tada esme męs visi po akimis tavo, idant klausytumēm vis, kas tiktai yra tau prisakyta nuog Viešpaties.

34. O Petras atvēręs burną savo tarē: Tikrai supratau, jog Dievas neveizd ant asabų:

35. Bet visokioj giminēj, kuris jo bijos ir daro teisybę, yra jam meilus.

36. Žodį Dievas siuntē sūnums Izraēliaus, apsakydamas pakajų per Jezų Kristų (tas yra visų Viešpats).

37. Jųs žinot kursai stojosi žodis po visą żydų žemę: Nes

---

35 e. *Visokioj giminēj.* Tai yra, netiktai žydai, bet ir stabmeldžiai kokios nors giminēs yra malonųs Dievui, jei Jo bijosi is teisybę daro. Bet tikras tikējimas vis yra reikalaujamas, be jo (sako šv. Povil. pas Žyd. 11 p., 6 e.) negalima patikti. Reik sergētis tų klaidos, kurie nor iš šių žodžių išvesti, juog kiekvieno tikējimo žmogus gal patikti Dievui. Vien tikras tikējimas gal būti nuo Dievo, visi kiti tikējimai tur būti nuo melo tēvo, ir dēlto Dievui teisybēs labai nepatinkantys.

pradējus nuog Galilējos, po krikšto, kurį Jonas apsakē,

38. Jezų iš Nazaret, kaipo patepē jį Dievas Dvasia Šventąja, ir galybe, kursai apvaikščiojo gerai darydamas, ir gydydamas visus apsēstus nuog velnio: nes Dievas buvo su juomi.

39. O męs esme liūdininkais viso, ką darē šalyje żydų Jeruzalēje, kūrį użmušē pakabinę ant medżio.

40. Tą Dievas prikēlē trečioje dienoje, ir davē jį, idant stotųs apreikštas,

41. Ne visiems żmonēms, bet liūdininkams pirm paskirtiems nuog Dievo: mums, kurie valgēm, ir gērēm su juomi, po prisikēlimo iš numirusių.

42. Ir prisakē mums, idant apsakytumēm żmonēms ir liūdytumēm, jog tasai yra kuris pastatytas yra nuog Dievo sūdžia gyvųjų ir numirusių.

43. Tam visi Pranašai liūdyjimą duoda, jog per vardą jo ima atleidimą griekų visi, kurie į aną tik'.

44. Petrui dar tuos żodżius bekalbant, puolē Dvasia Šventoji ant visų, kurie klausē żodżių.

45. Ir stebējos, tikintieji iš apipiaustymo, kurie buvo su Petru atēję, jog ir ant pagonų dovana Dvasios Šventosios išlieta buvo.

46. Nes girdējo juos kalbančius liežuviais, ir garbinančius Dievą.

47. Tada atsakē Petras: Ar gal kas użginti vandenio, idant tie nebūtų apkrikštyti, kurie ēmē Dvasią Šventąją kaipo ir męs?

48. Ir liepē anuos apkrikštyti vardan Viešpaties Jezaus Kristaus. Tada meldē jį, idant pas juos pasiliktų ant keleto dienų.

XI PERSKYRIMAS.

Petras išsiteisina iš pagonų priēmimo į Bażnyčią. Atsivertusių daugybē Antijokijoje.

1. Ir išgirdo Apaštolai ir broliai, kurie buvo żydų żemēj, jog ir pagonįs priēmē żodį Dievo.

2. O kad Petras atējo Jerozolimon, spyrēs prieš jį, kurie buvo iš apipiaustymo,

3. Tarydami: Kodēl įējei pas vyrus neapipiaustytus ir valgei su jais?

4. O pradējęs Petras išguldinējo jiems paeiliu kalbēdamas.

5. Aš buvau mieste Joppe melzdamasi, ir regējau Dvasios pagavime regējimą indą nekokį nusileidżiantį kaipo prastyrią didę, ant keturių kampų nuleistą iš dangaus, ir atējo iki manęs.

6. In kurią pażiūrējęs, pamačiau, ir regējau keturkojus

žemēs, ir bestijas, ir slankiojančius, ir paukščius dangaus.

7. O išgirdau ir balsą kalbantį man: Kelkis, Petrai, mušk ir valgyk.

8. Ir sakiau: Apsaugok, Viešpatie, nes niekados nieko visotimio arba nečysto neįējo į burną mano.

9. Ir atsakē antru kartu iš dangaus balsas: Ką Dievas apčystyjo, tu nevadink visotimiu.

10. O tai stojos po tris kartus: Ir vis tai vēl atimta yra dangun.

11. O štai tuojaus trįs vyrai stojosi namuose, kuriuose buvau, siųsti pas mane iš Cezarejos.

12. Ir tarē man Dvasia, idant su jais eičiau nieko neabejodamas. Ejo teipogi su manim, ir tie šeši broliai, ir įējom namuosna vyro.

13. Ir apsakē mums, kaipo regējo Aniolą namuose savo stovintį ir kalbantį jam: Nusiųsk į Joppę, o atvadink Simoną, kurį vadina Petru,

14. Kursai tau pasakys žodžius, per kuriuos būsi išganytas tu, ir visi namai tavo.

15. O kad pradējau kalbēti, nupuolē Dvasia Šventoji ant jų, kaipo ir ant mūsų iš pradžios.

16. Ir atminiau ant žodžio Viešpaties, kaipo pasakē: Jonas tiesa krikštyjo vandenimi; bet jųs būsite apkrikštyti Dvasia Šventąja.

17. Jei tada Dievas jiems davē tą pačią dovaną, kaip ir mumis, kurie įtikējom į Viešpatį Jezų Kristų, kasgi aš buvau, idant galēčiau užgint Dievui?

18. O tai išgirdę, nutilo: ir garbino Dievą sakydami: Taigi ir pagonims davē Dievas pakūtą ant gyvenimo.

19. O anie, kurie buvo išsiskyrę nuog suspaudimo, kuris stojos už Stapono, nuējo iki Fenicijos ir Cypro, ir Antijochijos, niekam nesakydami žodžio, tiktai vieniems žydams.

20. O buvo iš jų nekurie vyrai iš Cypro, ir Cyreneos, kurie: kad įējo Antijochijon, kalbējo, ir Grekams apsakydami Viešpatį Jezų.

21. Ir buvo su jais ranka Viešpaties: Ir didis skaitlius tikinčių prisivertē pas Viešpatį.

22. Ir atējo apie anuos žinia į ausis susirinkimo, kuris buvo Jeruzalēje: ir nusiuntē Barnabą iki Antiochijos.

23. Kuris atējęs ir išvydęs malonę Dievo, prasidžiugo: ir perkalbinējo visus, idant su stipru širdies noru pasiliktų Viešpačiuje.

24. Nes buvo vyras geras, ir pilnas Dvasios Šventosios, ir tikējimo. Ir didē minia prisiskyrē prie Viešpaties.

25. Ir keliavo Barnabas Tar-

san. idant jieškotų Saulio, kurį atradęs atvedē į Antijochiją.

26. Ir pasiliko ten per visus metus prieg bažnyčios: ir mokino didę minią teip, jog mokintiniai Antijochijos pirmiausiai krikščionimis buvo vadinti.

27. O tose dienose atējo Pranašai iš Jeruzalem į Antijochiją.

28. O kēlęs vienas iš jų, vardu Agabus, pranašavo per Dvasią, jog turējo būti didis badas po visą aprubę žemēs, kursai atsitiko už Kliaudijušo.

29. O mokintiniai kaipo kuris išgalējo, apsiēmē kiekvienas siųsti ant pagalbos broliams gyvenantiems żydų žemēje.

30. Ką ir padarē siųzdami pas vyresnius per rankas Barnabo ir Saulio.

XII PERSKYRIMAS.

Erodo persekiojimas. Petras aniolo išliuosuotas. Erodo nubaudimas.

1. O tuo pačiu laiku paleido rankas karalius Herodas, idant vargintų nekuriuos iš susirinkimo.

2. Ir užmušē Jokūbą, brolį Jono, kalaviju.

3. O regēdamas jog įtiko żydams, pridējo idant sugautų ir Petrą. O buvo dienos Prieskienių.

4. Kurį sugavęs įsodino kalinēn, paduodams keturiems ketvirtainiams kareivių, ant sergējimo, norēdamas jį po Paschos išvest žmonēms.

5. O sergējo Petrą kalinēje. Bet malda be paliovimo buvo daryta už jį pas Dievą nuog susirinkimo.

6. O kad jį turējo Herodas išvesti, toje naktyje miegojo Petras tarp dviejų kareivių surištas dviem lenciūgais: o sargai sergējo pas duris kalinēs.

7. O štai Aniolas Viešpaties stojos prieg jo, ir šviesybē pražibo trioboje: ir ištikęs į šoną Petro, pabudino jį tarydamas: Kelkis veikiai. Ir nupuolē lenciūgai nuog rankų jo.

8. Ir tarē jam Aniolas: Apsijuosk ir apsiauk autuvais savo. Ir padarē teip. Ir tarē jam: Apsivilk rūbu tavo, o eik paskui manęs.

9. O išējęs ējo paskui jo: o nežinojo jog tikrai yra, kas dējos per Aniolą: bet tarēsi, jog regējimą matē.

10. O kad praējo pro pirmą ir antrą sargybą, atējo pas vartus geležinius, kurie vedē miestan, kurie patįs jiems atsivērē. O išēję perējo vieną ulyčią, ir tuojaus atstojo Aniolas nuog jo.

11. O Petras atsigavęs tarē: dabar pažįstu tikrai, jog atsiuntē Viešpats Aniolą savo, ir iš-

---

3 e. *Preskienių.* Nerūgintų duonų šventē arba Pascha, mūsų Velykos.

traukē mane iš rankos Herodo, ir iš viso laukimo żmonių żydų.

12. O kad susidūmojo, atē jo namuosna Marijos Motinos Jono, kuris vadinos Morkumi, kur buvo daug susirinkusių ir besimeldančių.

13. O kad jis tunskeno vartus durių, išējo mergaitē, vardu Rode, idant pasiklausytų.

14. O pażinusi balsą Petro, nuog dżiaugsmo neatidarē durių: bet įbēgusi pasakē, jog Petras stovi pas duris.

15. O anie tarē jai: Padūkai. Bet ana tvirtino, jog teip yra. O anie tarē: Aniolas jo yra:

16. O Petras nepaliovē tunskenti: O kad atdarē, išvydo jį ir stebējosi.

17. O pamojęs ant jų ranka, idant nutiltų: apsakē, kaipo jį Viešpats išvedē iš kalinēs ir tarē: Pasakykite tai Jokūbui ir broliams. O išējęs nuējo į kitą vietą.

18. O kad išaušo, nemażas sumišimas buvo tarp kareivių, kas stojos su Petrumi.

19. O Herodas jieškodamas jo, ir neatrazdamas, padaręs išsiklausinējimą apie sargus, liepē juos vesti: O išvażiavęs iš żydų żemēs į Cezareją, tenai gyveno.

20. O buvo użsirūstinęs ant Tyroniečių ir Sydonų. Bet anie vienširdżiai atējo pas jį, ir perkalbēję Blastą, kursai buvo użveizdu triobos karaliaus, meldē pakajaus: dēl to jog šalis jų turējo peną nuog jo.

21. O dienoj paskirtoj apsirēdęs Herodas rūbu karališku, sēdos ant sosto, ir kalbējo jiems.

22. O żmonēs šaukē: Balsas Dievo o ne żmogaus.

23. O tuojaus ištiko jį Aniolas Viešpaties, todēl jog nedavē garbēs Dievui: o būdamas nuog kirmēlių suēstas, išleido dvasią.

24. O żodis Dievo augo ir gausinosi.

25. O Barnabas ir Saulius sugrįżo iš Jeruzalēs išpildę tarnavimą, paēmę Joną, kurį vadino Morkumi.

XIII PERSKYRIMAS.

Saulius ir Barnabas, Šv. Dvasios išsiųsti, mokina ant Cipro salos ir Pisidijos, Antijokijoje.

1. O buvo bażnyčioje, kuri buvo Antijochijoj, Pranašai ir Mokytojai, tarp kurių Barnabas, ir Simonas, kurį vadino Niger, ir Liucijus Cyrenietis, ir Manahen, kursai użaugintas buvo su Herodu Tetrarchu, ir Saulius.

2. O kad anie Viešpačiui tarnavo, ir pasninkavo, tarē jiems Dvasia Šventoji: Atskirkite man Saulių ir Barnabą ant

darbo, ant kurio anuos paēmiau.

3. Tada pasninkaudami, ir melzdamies, ir uždēdami ant jų rankas, išleido juos.

4. O teip anie išsiųsti nuog Dvasios Šventosios, nuējo į Seleuciją: o iš ten nuplaukē į Cyprą.

5. O kad atējo į Salaminą, apsakinējo žodį Dievo bažnyčiose žydų. O turējo ir Joną ant tarnavimo.

6. O kad apvaikščiojo visą salą, iki Pafo, atrado nekurį vyrą žynį, neteisų pranašą, žydą, kurio vardas buvo Barježu:

7. Kursai buvo pas storastą Sergijušą Povilą, vyrą išmintingą. Tasai atvadinęs Barnabą ir Saulių norējo klausyti žodžio Dievo.

8. Bet jiems prieštaravo Elimas juodknygininkas (nes teipo išsiguldo vardas jo) ješkodamas kaip storastą atverstų nuo tikējimo.

9. Saulius tada, kursai yr Povilas, pripildytas Dvasia Šventąja, paveizdējęs ant jo,

10. Tarē: O pilnas visokio viliaus, ir visokio apgavimo, sūnau velnio, neprieteliau visokios teisybēs, nepaliauni perversti tiesius kelius Viešpaties.

11. O štai dabar ranka Viešpaties ant tavęs, ir būsi aklas neregēdamas saulēs, iki laiko. O tuojaus užpuolē ant jo aptemimas ir tamsybē: o aplinkui vaikščiodamas ješkojo, kas jam ranką paduotų.

12. Storasta tada regēdamas kas stojos, įtikējo, stebēdamosi iš pamokslo Viešpaties.

13. O kad iš Pafo yrēsi Povilas, ir tie kurie su juomi buvo, atējo Pergon Pamfilijos. O Jonas atstojęs nuog jų, sugrįžo Jerozolimon.

14. Bet anie perēję Pergą, atējo į Antijochiją Pisidijos: O įēję bažnyčion dienoje subatos, sēdosi.

15. O po perskaitymo Zokono ir Pranašų, nusiuntē vyresnį bažnyčios pas juos sakydami: Vyrai broliai, jei turite savyje kokią kalbą ant graudinimo žmonių, kalbēkite.

16. O atsikēlęs Povilas, ir ranka pamojęs ant nutilimo, tarē: Vyrai Izraelitai, ir kurie bijotēs Dievo, klausykite:

17. Dievas žmonių Izraeliaus išrinko tēvus mūsų, ir paaukštino žmones, kad gyveno žemēje Egipto, ir petimi iškeltu išvedē anuos iš jos,

18. Ir per laiką keturių dešimtų metų kentējo papročius jų girioje.

19. O išnaikinęs septynias gimines žemēje Chanaan, per burtas išdalijo jiems žemę anų,

20. Kaip būtų po keturių šimtų ir penkių dešimtų metų:

o potam davē Sūdżias iki Samueliaus Pranašo.

21. O nuog to laiko geidē karaliaus: ir davē jiems Dievas Saulių sūnų Ciso, vyrą iš giminēs Benjamino, per keturias dešimtis metų.

22. Ir atolinęs aną, prikēlē jiems Dovidą uż karalių: kuriam liūdijimą duodamas pasakē: Radau Dovidą sūnų Jesse, vyrą pagal širdies mano, kursai darys visus norus mano.

23. Iš tos sēklos Dievas, pagal priżadējimo išvedē Izraeliui Išganytoją Jezų.

24. Kad Jonas prieš veidą atējimo jo apsakinējo krikštą pakūtos visiems żmonēms Izraeliaus.

25. O kad Jonas pabaigē tekinējimą savo, tarē: Kuomi mane būti dūmojate? neesmi aš: bet štai eina paskui manęs, kurio kojų autuvą neesmi vertas išrišti.

26. Vyrai broliai, sūnųs giminēs Abraomo, ir kurie tarp jųsų bijos Dievo, jums żodis išganymo to siųstas yra.

27. Nes, kurie gyveno Jeruzalēj, ir kunigaikščiai jos nepażindami to, ir balsų Pranašų, kurie kiekvienoj sabatų skaitomi yra, atsūdiję išpildē:

28. O nējokios prieżasties smerties aname neradę, meldē Pilotą, idant jį użmuštų.

29. O kad vis pabaigē, kas apie jį buvo parašyta, nuēmę jį nuog medżio, įdējo jį į grabą.

30. Bet Dievas jį prikēlē iš numirusių trečioj dienoj: kursai buvo regētas per daug dienų nuog tų,

31. Kurie su juomi drauge buvo atēję iš Galilējos į Jeruzalem, kurie iki šiolei liūdytojais jo yra żmoniump.

32. Ir męs jums apsakome tą pażadējimą, kursai tēvams mūsų stojosi.

33. Jog tą Dievas išpildē vaikams mūsų, prikēlęs Jezų, kaipo ir Psalme antrame parašyta yra: Sūnus mano tu esi, aš tave šiandieną pagimdżiau.

34. O jog jį prikēlē iš numirusių, jog jau daugiaus netur pagrįżti pagendimop, teipo pasako: Jog duosiu jums šventus Dovido tiesus.

35. Togi dēl ir kitur sako: Neduosiu Šventamui tavo regēti pagendimo.

36. Nes Dovidas per amżį savo ištarnavęs valioje Dievo, użmigo, ir prieg savo tēvų pridētas yra, ir regējo pagendimo.

37. Bet kurį Dievas prikēlē iš numirusių, nematē pagendimo.

38. Tegul bus jums tada żi-

---

34 e. *Jog duosiu jums šventus.* Šie żodżiai yra Izajijos pranašo 55 p., 3 e.; pagal septyniasdešimtį vertējų jų prasmē yra: *Noriu ištikimai išpildyti priżadējimus, kokius aš Dovidui padariau.*

noma, vyrai broliai, jog jums per tą apsisako atleidimas nusidėjimų, ir nuog viso, nuog ko negalėjote per įstatymą Maižiešiaus nusiteisinti,

39. Per tą kiekvienas, kuris įtikia, nuteisintas yra.

40. Veizdėkite tada, idant ant jųsų neateitų, kas yra pasakyta Pranašuose.

41. Veizdėkite paniekintojai ir stebėkitės, o išgaiškite: Nes aš darau darbą dienose jųsų, darbą, kuriam netikėsite, jei kas jums sakytų.

42. O kad anie išėjo, meldė, idant ateinančioje subatoje kalbėtų jiems tuos žodžius.

43. O kad išėjo susirinkimas, nuėjo daug žydų, ir Dievą garbinačnių naujai įtikėjusių paskui Povilo, ir Barnabo: Kurie kalbėdami rodijo aniems, idant užsilaikytų malonėj Dievo.

44. O ateinančioje subatoje maž-ne visas miestas susirinko ant klausymo žodžio Dievo.

45. Bet žydai regėdami minias, pripildyti buvo pavydėjimu, ir prieštaravo tam, ką Povilas sakė, piktžodžiaudami prieš Dievą.

46. Tada Povilas ir Barnabas drąsiai tarė: Jums pirmiausiai reikėjo apsakyti žodį Dievo: bet kadangi tą atmetate, o pripažįstate save nevertais būt amžino gyvenimo, štai-gi atisgręžiame pas pagonis,

47. Nes mums teipo prisakė Viešpats: Pastačiau tave už šviesybę pagonims, idant būtumei ant išganymo iki krašto žemės.

48. O pagonįs girdėdami prasidžiugo, ir garbino žodį Viešpaties: ir įtikėjo kiek tiktai jų buvo paskirtų ant amžino gyvenimo.

49. Ir išsiplatino žodis Viešpaties po visą šalį.

50. Bet žydai sujudino moteres Dievo bijančias ir viežlyvas, ir vyresnius miesto: ir pakėlė persekiojimą prieš Povilą ir Barnabą: ir išmetė juos iš rubežių savo.

51. O anie nukratę dulkes nuog kojų ant jų, atėjo į Ikonijum.

52. O mokintiniai prisipildė džiaugsmu ir Dvasia Šventąja.

XIV RERSKYRIMAS.

Povilas ir Barnabas mokina Ikonijoje ir Listroje. Povilas išgydo raišą. Stabmeldžiai juodu už dievus laiko. Povilą muša akmenimis. Abu mokina Derbe ir Perge.

1. Ir stojos Ikonijoj jog jėjo drauge bažnyčion žydų: ir kalbėjo teip, jog didė daugybė žydų ir Grekų įtikėjo.

2. Bet žydai, kurie įtikėjo, sujudino ir supykino širdis pagonų prieš brolius.

3. Per ilgą tada laiką buvo tenai drąsiai darydami Viešpatyje: kuris davē liūdyjimą žodžiui malonēs savo ir darē, jog ženklai ir stebūklai per rankas jų stojosi.

4. Ir persiskyrē daugybē miesto: ir teip buvo vieni su žydais, o nekurie su Apaštolais.

5. O kad stojos sujudinimas pagonų, ir žydų su jų kunigaikščiais, idant išgēdintų, ir akmenimis užmuštų anuos,

6. Supratę, nubēgo į miestus Likaonijos į Listrą, ir Derben, ir į visą aplinkui šalį: ir tenai apsakinējo Evangeliją.

7. O vyras nekuris Listroj kojomis sergąs sēdējo raišas iš žyvato motinos savo, kursai niekada nevaikščiojo.

8. Tas klausē Povilo kalbančio. Kuris ant ano žiūrēdamas ir regēdamas, jog tur tikējimą, idant būtų išgydytas,

9. Tarē didžiu balsu: Stokis tiesiai ant kojų tavo. Ir pašoko ir vaikščiojo.

10. O minios regēdamos ką padarē Povilas, pakēlē balsą savo kalbēdamos likaoniškai: Dievai stojęsi lygųs žmonēms, nužengē pas mus.

11. Ir praminē Barnabą Jupitru, o Povilą Merkurijušum: nes jis išvedē kalbą.

12. O kunigas Jupitro, kursai buvo priemiestyje, jaučius ir vainikus pas vartus atnešęs, norējo su žmonēmis afierą daryt.

13. Ką išgirdę Apaštolai Barnabas ir Povilas, parplēšę rūbus savo šoko tarp minių šaukdami.

14. Ir sakydami: Vyrai, ką tai darote? ir męs esme smertelni jums lygųs žmonēs: kurie jums apsakome, idant nuog tų niekų sugrįžtumēt pas Dievą gyvą, kursai padarē dangų ir žemę, ir jūres, ir vis, kas jose yra.

15. Kursai praējusiuose laikuose parleido visoms giminēms, idant vaikščiotų keliais savo.

16. O užtikro nepaliko patsai savęs be liūdyjimo, darydamas gerai iš dangaus, duodamas lietus ir metus vaisingus, pripildydamas penu ir džiaugsmu širdis mūsų.

17. O tai kalbēdami vos ne vos nuramdē minias, idant jiems ne afieravotų.

18. Ir atējo nekurie iš Antiochijos ir Ikonijos žydai: o parkalbēję minias, ir akmenimis mušdami Povilą, išvilko jį iš miesto, tikēdamies jog numirē.

19. Bet kad jį mokintiniai apstojo, atsikēlęs įējo miestan: o ant rytojaus nuējo į Derben su Barnabu.

20. O kad apsakē Evangeliją anam miestui ir daug išmokē,

sugrįžo į Listrą, ir Ikonium, ir į Antijochiją:

21. Stiprindami širdis mokintinių: ir graudendami, idant laikytųsi tikējime: o jog per daug suspaudimų reikia mums įeiti karalystēn Dievo.

22. O kad jiems įstatē kunigus į kiekvieną bažnyčią ir meldēs su pasnikavimais, atidavē juos Viešpačiui, į kurį įtikējo.

23. Ir perējç Pizidiją atējo į Pamfiliją,

24. Ir apsakę žodį Dievo Pergoje, nuējo į Ataliją.

25. O iš ten persiyrē į Antijochiją, iš kur buvo paskirti malonei Dievo ant darbo, kurį išpildē.

26. O atēję, ir surinkimą surinkę apsakē, ką Dievas su jais padarē, ir jog pagonims atdarē duris tikējimo.

27. Ir gyveno ne mažą laiką su mokintiniais.

XV PERSKYRIMAS.

Apipiaustymo dalyke nesutikimas. Susirinkimo Jeruzalēje nutarimas ir raštas.

1. O nekurie atēję iš žydų žemēs, mokē brolius: Jog jei neapsipiaustysite pagal būdo Maižiešiaus, negalite būti išganyti.

2. Kad tada stojos nemažas maištas Povilui ir Barnabui prieš juos: sudūmojo, idant eitų Povilas ir Barnabas ir nekurie kiti iš jų pas Apaštolus ir vyresnius į Jeruzalem, dēl to nesutarimo.

3. Anie tada būdami palydēti nuog susirinkimo, perējo Feniciją ir Samariją apsakydami apie prisivertimą pagonų: ir padarē didį džiaugsmą visiems broliams.

4. O kad atējo Jerozolimon, priimti buvo nuog susirinkimo, ir nuog Apaštolų ir vyresniųjų, apsakydami, ką Dievas su jais padarē.

5. O kēlęsi nekurie iš atsiskyrimo Farizeušų, kurie buvo įtikēję tardami: Jog reikia juos apipiaustyti, ir prisakyt, idant užlaikytų Instatymą Maižiešiaus.

6. Ir susirinko Apaštolai ir vyresnieji, idant pervartotų tą žodį.

7. O kad buvo didi barnē, kēlęs Petras tarē jiems: Vyrai broliai, jųs žinote, jog iš senų dienų Dievas aprinko tarp mūsų, idant per burną mano pagonįs klausytų žodžio Evangelijos, ir įtikētų.

8. O Dievas, kursai pažįsta širdis, davē liūdyjimą duodamas jiems Dvasią Šventąją, kaipo ir mums,

9. Ir nepadarē nējokio perskyrimo tarp mūsų ir tarp jų apčystydams tikējimu širdis jų.

10. Dabar tada dēlko gundinate Dievą norēdami uždēt

jungą ant kaklo mokintinių, kurio nei tēvai mūsų, nei męs pakelti negalējome?

11. Bet per malonę Viešpaties Jezaus Kristaus tikime, jog būsime išganyti, kaipo ir anie.

12. Ir nutilo visas susiējimas: o klausē Barnabą ir Povilą, kurie apsakē, kaipo Dievas didžius ženklus ir stebūklus darē per anuos tarp pagonų.

13. O kad nutilo, atsakē Jokūbas tardamas: Vyrai broliai, klausykite manęs.

14. Simonas apsakē, kaipo Dievas pirmu aplankē, idant iš pagonų imtų žmones vardui savo.

15. O su tuo sudera žodžiai Pranašų, kaipo yra parašyta:

16. Potam sugrįšiu, ir vēl pastatysiu šētrą Dovido, kuri sugriuvo, ir pagriuvimus jos vēl atstatysiu, ir ją pataisysiu.

17. Idant kiti žmonēs jieškotų Viešpaties: ir visos giminēs, ant kurių vadintas yra vardas mano, sako Viešpats, kursai tai daro.

18. Žinomas yra Viešpačiui nuog amžių darbas jo.

19. Togidēl man regisi, nedaryt nuobodos tiems, kurie iš pagonų pas Dievą prisiverčia.

20. Bet reik rašyti aniems, idant užsiturētų nuog susibiaurinimų pagonų dievaičių, ir paleistuvystēs, ir nuog pasmaugtų, ir nuog kraujo.

21. Nes Maižiešius nuog senų laikų tur visuose miestuose tuos, kurie ir apsako bažnyčiose, kur kiekvienoj subatoj skaitosi.

22. Tada patiko Apaštolams, ir vyresniems su visu susirinkimu, idant išrinktų iš savęs vyrus, ir siųstų į Antijochiją su Povilu, ir Barnabu, Judą, kuris vadinosi Barsabas, ir Silą, vyrus pirmus tarp brolių.

23. Rašydami per rankas jų. Apaštolai ir vyresni broliai, tiems, kurie yra Antijochijoj, ir Sirijoj, ir Cilicijoj, broliams iš pagonų pasveikinimą.

24. Kadangi girdējom, jog nekurie išēję nuog mūsų, sumaišē jus žodžiais, perverzdami dūšias jųsų, kuriems neprisakēme.

25. Regējos mums drauge susirinkusiems, išrinkti vyrus ir siųsti pas jus su mieliausiais mūsų Barnabu ir Povilu.

26. Žmonēmis, kurie išdavē dūšias savo dēl vardo Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

27. O dēlto išsiuntēm Judą ir Silą, kurie ir patįs žodžiais tai pasakys jumis.

28. Nes pasimēgo Dvasiai Šventąjai ir mums, idant neuždētumēm ant jųsų daugiaus apsunkinimo, kaip tiktai daiktus tuos reikalingus:

29. Idant užsiturētumēt nuog

daiktų afieravotų dievaičiams pagonų, ir nuog kraujo, ir nuog pasmaugto, ir nuog paleistuvystēs, nuog kurių daiktų saugodamies, gerai darysite. Būkite sveiki.

30. O teip anie būdami išleisti, atējo Antijochijon: O surinkę tūlybę, atidavē gromatą.

31. Kurią kad perskaitē, džiaugēs iš palinksminimo.

32. O Judas ir Silas būdami ir patįs pranašais, daugiais žodžiais linksmino brolius ir stiprino.

33 O užtrukę tenai nekokį laiką, buvo išleisti su pakajumi nuog brolių pas tuos, kurie buvo atsiuntę anuos.

34. O Silui pasimēgo tenai pasilikti: o Judas pats vienas nuējo Jerozolimon.

35. O Povilas ir Barnabas gyveno Antijochijoj mokindami ir apsakydami su daug kitais žodį Dievo.

36. O po keleta dienų tarē Povilas Barnabui: Sugrįžę aplankykime brolius, po visus miestus, kuriuose apsakēm žodį Viešpaties, kaip anie besiveikia

37. O Barnabas norējo su savim imti ir Joną, kurį vadino Morkumi.

38. O Povilas meldē jį, idant nebūtų imtas kaipo tas, kuris atsiskyrē nuog jų iš Pamfilijos, ir nevaikščiojo su jais ant darbo.

39. O stojosi tada nesuderējimas, teip, jog atsiskyrē vienas nuog kito: Ir teip Barnabas paēmęs su savim Morkų persiyrē įCiprą.

40. O Povilas išrinkęs Silą išējo, būdamas nuog brolių paduotas malonei Dievo.

41. Ir apējo Siriją ir Ciliciją patvirtindamas bažnyčias: prisakydamas užlaikyti prisakymus Apaštolų ir vyresniųjų.

XVI PERSKYRIMAS.

Povilas lanko bažnyčias. Jį kviečia mokinti Makedonijoje. Nuplaka rykštēmis Pilippuose.

1. Ir atējo į Derben ir Listrą. O štai buvo tenai mokintinis nekuris vardu Timoteušas, sūnus moteriškēs žydelkos tikinčios, iš tēvo pagono.

2. Tamui gerą liūdijimą davē broliai, kurie buvo Listroje, ir Ikonijoje:

3. Tą norējo Povilas, idant su juomi eitų: ir ēmęs apipiaustē jį dēl žydų, kurie buvo anose vietose. Nes visi žinojo, jog tēvas jo buvo pagonis.

---

29 e. *Nuo kraujo ir nuo pasmaugto.* Šių daiktų vartojimas, nors savyje abejutiškas, bet uždraustas buvo tuomet, kad žydai lengviaus priimtų pagonus į savo draugystę, o pagonai kad lengviaus mokintųsi paklusnumo. Bet šis uždraudimas buvo tik iki laikui ir jau seniai išnyko, ypatingai vakarinēje Bažnyčioje.

4. O kad vaikščiojo po miestus, padavinējo jiems ant užlaikymo mokslus, kurie buvo nuog Apaštolų ir vyresniųjų įstatyti, kurie buvo Jeruzalēje.

5. O bažnyčios pasitvirtino tikējime, ir kasdieną skaičius dauginosi.

6. O perējo Frigiją ir šalį Galiacijos, uždrausti buvo nuog Dvasios Šventosios, idant neapsakinētų žodį Dievo Azijoj.

7. O kad atējo į Misiją, norējo eiti į Bitiniją: ir neleido jų Dvasia Jezaus.

8. O kad perējo Misiją užžengē į Troadą:

9. Ir pasirodē Povilui naktį regējimas: Vyras nekuris Macedonas stovējo ir meldē jį, ir tarē: Atējęs į Macedoniją, gelbēk mus.

10. O kad išvydo regējimą, tuojaus troškom eiti į Macedoniją žinodami tikrai, jog mus Dievas pašaukē ant apsakymo jiems Evangelijos.

11. O yrdamiesi iš Troados tiesiu keliu, nuējome į Samotraciją, o ant rytojaus į Neapolį.

12. O iš ten į Filippus, kursai yra pirmas miestas dalies Macedonijos naujai apsodintas: o buvome tame mieste per kele tą dienų kalbēdami.

13. O dienoje subatos išējome už vartų pas upę, kur regējos jog būdavo maldą: ir atsisēdę kalbējom moteriškēms, kurios buvo susiējusios.

14. O nekuri moteriškē, vardu Lidija, iš miesto Tijatiro, kuri raudonus rūbus pardavinējo, garbinanti Dievą, klausē: kurios širdį Viešpats atvērē, idant klausytų tai, ką Povilas kalbējo.

15. O kad apkrikštyta buvo ir namai jos, meldē sakydama: Jei mane apsūdijot būt tikinčia Viešpačiui, įeikite namuosna mano ir būkite. Ir privertē mus.

16. Ir nusidavē mums ant maldos beeinant, jog nekuri mergaitē turinti dvasią Pitono, sutiko mus, kuri didį pelną darē dēl savo pono per žinavimą.

17. Ta eidama paskui Povilo ir paskui mūsų šaukē sakydama: Tie žmonēs yra tarnai Dievo augščiausio, kurie jums apsako kelią išganymo.

18. O tai darē per daug dienų. Bet Povilas sopulingas ir atsigręžęs tarē dvasiai: Liepiu tau vardan Jezaus Kristaus, idant išeitumei iš jos. Ir išējo toj pačioj valandoj.

19. O regēdami ponai jos, jog praējo viltis nuopelnos dēl jų, sugavę Povilą, ir Silą, traukē ant turgavietēs pas vyresnius.

20. O padavę anuos vyres-

16 e, *Dvasia Pitono,* t. y. dvasia nuduodanti pranašavimą.

nybei, tarē: Tie žmonēs daro sumaišymą mieste mūsų būdami žydais.

21. Ir apsako būdą, kurio mums nedera priimti, nei daryti, nes esme Rymionįs.

22. Ir susibēgo žmonēs prieš juos: o vyresnybē perplēšusi rūbus jų, liepē anuos plakti rykštēmis.

23. O kada jiems daug mūšių uždavē, įmetē juos kalinēn, prisakydami sargui, idant labai juos sergētų.

24. Kursai tokį gavęs įsakymą įsodino juos į vidutinę kalinę, o kojas jų užrakino į šēkštą.

25. Bet pusiau nakties, Povilas ir Silas melzdamiesi, garbino Dievą ir girdējo juos, kurie buvo kalinēje.

26. O ūmai stojosi didis žemēs drebējimas teipo, jog pasijudino pamatai kalinēs. Ir tuojaus atsivērē visos durįs: ir visų pančiai išsirišo.

27. O pabudęs sargas kalinēs ir išvydęs atviras duris kalinēs, ištraukęs kalaviją, norējo pats save užmušt, tikēdamasi juog kaliniai išbēgo.

28. Bet Povilas sušuko didžiu balsu sakydamas: Nedaryk sau nieko pikto: nes visi esme čionai.

29. O liepęs apšviesti vidun įējo ir drebēdamas pripuolē kojump Povilo ir Silo.

30. Ir išvedęs juos iš kalinēs tarē: Viešpačiai, ką turiu daryti, idant būčiau išganytas?

31. O anie tarē: Tikēk į Viešpatį Jezų, o būsi išganytas tu, ir namai tavo.

32. Ir apsakē jam žodį Viešpaties, ir visiems, kurie buvo namuose jo.

33. O ēmęs juos toj pačioj valandoj nakties, numazgojo pažeidas jų: ir apkrikštytas buvo jis, ir visa šeimyna jo tuojaus.

34. O įvedęs juos namuosna savo, pritaisē jiems stalą ir linksminosi su visais namais savo, jog įtikējo Dievui.

35. O kad buvo diena, nusiuntē vyresnybē tarnus miesto sakydama: Išleisk tuos žmones.

36. Ir apsakē sargas kalinēs tuos žodžius Povilui: Jog vyresnybē atsiuntē, idant būtumēt išleisti: dabar tada išēję, eikite pakajuj.

37. O Povilas tarē jiems: Nuplakę mus regimai neapsūdytus žmones Rymionis įmetē į kalinę, o dabar mus slapčiai išmeta? Ne teip, bet tegul ateina,

38. Ir tegul mus išveda. Ir pasakē tarnai miesto tuos žodžius vyresnybei. Ir išsigando išgirdę, jog buvo Rymionįs,

39. O atēję maldavo juos, ir išvezdami prašē, idant išeitų iš miesto.

40. O išēję iš kalinēs įējo į

Lidiją: o išvydę brolius, palinksmino juos ir nuējo.

XVII PERSKYRIMAS.

Povilas mokina Tessalionikoje ir Berejoje. Jo pamokslas į Ateniečius.

1. O perēję per Amfipolį ir Apolioniją, atējo į Tesalioniką, kur buvo bažnyčia žydų.

2. O Povilas pagal papratimo įējo pas juos, ir per tris subatas kalbējo su jais iš rašto.

3. Atverdamas ir rodydamas, jog Kristui reikējo kentēti ir keltis iš numirusių: O jog tasai Jezus yra Kristus, kurį aš jums apsakau.

4. O nekurie iš jų įtikējo, ir prisiskyrē prie Povilo ir Silo, ir didē minia Dievo baimingų ir pagonų ir nemaž moterų vieżlyvų.

5. Bet żydai užvydēdami, ir surinkę su savim nekuriuos vyrus iš minios nelabus, ir surinkę pulką padarē maištą mieste: O užpuolę ant namų Jazono, jieškojo jų, idant juos išvestų prieš žmones.

6. O neatradę jų, traukē Jazoną ir nekuriuos brolius pas vyriausius miesto šaukdami: Jog tie, kurie miestą sujudina, ir čionai atējo,

7. Kuriuos priēmē Jazon: o tie visi daro prieš prisakymą ciecoriaus sakydami: jog yra kitas karalius Jezus.

8. Ir sujudino žmones ir vyresnius miesto, kurie tai girdējo.

9. O gavę tikrą atsakymą nuog Jazono, ir nuog kitų, paleido juos,

10. O broliai tuojaus naktyje išleido Povilą ir Silą, į Bereją. Kurie kad atējo, įžengē į bažnyčią žydų.

11. O tie buvo geresni už anuos, kurie buvo Tesalionikoje, kurie priēmē žodį su visu troškimu, kasdieną vartuodami raštus, ar tai teipo būtų.

12. O daug tada iš jų įtikējo, ir moterų pagonkų vieżlyvų, ir nemaž vyrų.

13. O kad ištyrē Tesalionikoje żydai, jog ir Berejoj buvo apsakytas žodis Dievo nuog Povilo, atējo ir tenai sujudindami ir maišydami minią.

14. O tuojaus tada broliai išsiuntē Povilą, idant eitų iki marių: o Silas ir Timoteušas tenai pasiliko.

---

6 e. *Miesto.* Graikiškai *oikoumenen* svieto.

11e. *Geresni.* Żydai iš Berea buvo išgirti už jų skubų tikējimo priēmimą ir Rašto tyrinējimą, idant surasti žodžius Apaštalų paminētus; šis jų pasielgimas buvo daug prakilnesnis už jų tautiečių iš Tessalionikos, kurie apsakinētojus Evangelijos persekiojo neperkratinēdami jų mokinamų teisybių pamatų.

15. O tie, kurie lydējo Povilą, nuvedē jį iki Atenų: o priēmę įsakymą, nuog jo pas Silą ir Timoteušą, idant kuogreičiaus ateitų pas jį, atsitolino.

16. O kad Povilas Atenuose jų laukē, krutinosi jame Dvasia jo, jog regējo miestą pasidavusį ant garbinimo dievaičių.

17. O todēl kalbējo bažnyčioj su žydais ir Dievo garbintojais, ir ant turgavietos, kasdien su tais, kurie tenai buvo.

18. O nekurie iš Epikurų ir Stojikų filiozofų spyrēsi su juomi ir vieni kalbējo: Ką tas niekosakis nor kalbēt? O kiti: Re gisi būt apsakytoju naujų dievų: jog Jezų ir prisikēlimą iš numirusių apsakinējo jiems.

19. Ir pagavę jį vedē į Areopagą sakydami: Ar galime žinot, kas tai yra do naujas pamokslas, kurį tu apsakai?

20. Nes nekokius naujus daiktus atneši į ausis mūsų: Norime tada žinoti, kas tai tur būti?

21. O visi Ateniečiai ir ateiviai svečiai, nieko kito nedirbo, kaip tikt arba apsakē, arba klausē nekokių naujienų.

22. O Povilas stovēdamas viduj Areopago tarē: Vyrai Ateniečiai, visaip matau jus ieškančius labiaus ne kaipo garbint dievus.

23. Nes praeidamas, ir regēdamas dievainius jųsų, radau ir Altorių, ant kurio buvo parašyta: Nepažįstamam Dievui. Kurį tada nepažindami garbinate, tą jums apsakau.

24. Dievas, kursai padarē svietą, ir vis, kas yra ant jo, tas būdamas Viešpatim dangaus ir žemēs, negyvena bažnyčiose rankomis padarytose.

25. Nei rankomis žmonių garbinamas yra, kaipo ko reikalautų, nes pats duoda visiems gyvastį ir kvapą, ir vis.

26. Ir padarē iš vieno visą žmonių giminę, idant gyventų ant viršaus visos žemēs, pažymēdamas paskirtus laikus, ir rubežius gyvenimo jų.

27. Idant ieškotų Dievo, beg kartais nedasilytētų jo arba neatrastų, norint nuog kiekvieno iš mūsų netoli yra.

28. Nes aname gyvename, ir krutame ir esame: kaipo ir nekurie iš jųsų Poetų pasakē: Nes jo paties ir giminē esame.

29. Būdami tada gimine Dievo, neturim dūmoti, idant dievystē auksui, arba sidabrui, arba akmeniui išdrožtam darbui, ir žmogaus pramanymui turētų būti prilyginta.

30. O Dievas užtikro nekęz-

---

24 e. *Negyvena bažnyčiose.* Bažnyčios neapryboja Dievo teip, idant Jis jų reikalautų sau ant gyvenimo arba kito ko, kaip mislijo stabmeldžiai. Savo visurbuvimu Jis yra ten ir kiekvienoje vietoje.

damas laikų tos nežinios, dabar apsako žmonēms, idant visi visur pakūtą darytų,

31. Todēl jog paskyrē dieną, kurioj sūdys svietą teisybēje, per vyrą, per kurį įstatē tikējimą visiems duodamas, prikēlęs jį iš numirusių.

32. O kad išgirdo apie prisikēlimą iš numirusių, nekurie tiesa apjuokē, o kiti kalbējo: Klausysime tave vēl apie tai.

33. Teipo Povilas išējo iš vidaus jų.

34. O nekurie vyrai prisiskyrę jop įtikējo: tarp kurių ir Dijonizijušas Areopagita, ir moteriškē, vardu Damaris, ir kiti su jais.

XVIII PERSKYRIMAS.

Povilas įsteigia bažnyčią Korinte, kalba į Efeziečius ir tt. Appollio eina Korintan.

1. Potam išējęs iš Atenų, atējo į Korintą

2. O atradęs nekurį żydą, vardu Akvilą, gimimu iš Ponto, kuris neseniai buvo atējęs iš Valakų žemēs, ir Priscillą moterį jo, dēl to jog buvo prisakęs Kliaudijušas, idant visi żydai iš Rymo išeitų, atējo pas juos.

3 O jog buvo to paties remeslo, pasiliko pas juos ir dirbo o buvo dirbtojais šētrų.

4 Ir mokino bažnyčioj kiekvieną subatą primindamas varą Viešpaties Jezaus, ir perkalbinējo żydus ir Grekus.

5. O kad atējo iš Macedonijos Silas ir Timoteušas, ragino žodžiu Povilas, liūdydamas żydams, jog Jezus yra Kristumi.

6. O kad anie prieštaravo ir piktżodžiavo, iškratęs rūbus savo, tarē jiems: Kraujas jųsų ant galvcs jųsų: aš čystas nuog šio laiko eisiu pas pagonus.

7. O atsitolinęs iš ten, įējo į namus nekurio vardu Tito Justo, tarnaujančio Dievui, kurio namai buvo arti bažnyčios.

8. O Krispus, vyresnysis bažnyčios, įtikējo Viešpačiui su visais namais savo: ir daug Korintijonų klausydami įtikējo ir apkrikštyti buvo.

9. Ir tarē Viešpats naktį regējime Povilui: Nebijokis, bet kalbēk, o netylēk.

10. Dēlto jog aš esmi su tavim: ir niekas ant tavęs neužpuls, idant tau ką piktą padarytų, nes aš daug žmonių turiu tame mieste.

11. O gyveno tenai per metus, ir šešis mēnesius, mokindamas pas juos žodžio Dievo.

12. O kad Gallio buvo storasta Achaijoj, kēlēsi żydai vienširdžiai prieš Povilą, ir atvedē jį į sūdą,

13. Kalbēdami: jog tas perkalba žmones, Dievą garbinti priešingai zokonui.

14. O kad Povilas norējo

burną atverti, tarē Gallio żydams: Jei użtiesą būtų kas neteisingo, arba piktadējystē visų biauriausia, o vyrai żydai, użtikro jus kęsčiau.

15. Bet jeigu yra klausimai apie żodį ir vardus ir apie zokoną jųsų, veizdēkite jųs patįs, aš nenoriu tų daiktų būti sūdżia.

16. Ir pavarē juos nuog sūdo krasēs.

17. O nutvērę visi Sosteną, vyresnį bażnyčios, mušē jį ties krasēs sūdo: O Gallio apie tai nieko nesirūpino.

18. O Povilas, kad dar per daug dienų truko, atsisveikinęs su broliais, persiyrē į Syriją, o su juo Priscilla ir Akvilla, kursai sau buvo apskutęs galvą Kenchroje, nes turējo apsiżadējimą.

19. Ir atējo į Efezą, ir ten juos paliko. O patsai įējęs į bażnyčią, kalbējo su żydais.

20. O kad anie meldē, idant per ilgesnį laiką pasiliktų, neapsiēmē ant to.

21. Bet atsisveikinęs, ir pasakęs, vēl sugrįšiu pas jus, jei Dievas daleis, išējo iš Efezo.

22. O kad atējo į Cezarēją, użżengē ir pasveikino surinkimą, ir nuējo į Antijochiją.

23. Ir pabuvęs tenai per nekokį laiką, išējo apeidamas paeiliu šalį Galiatų, ir Frigiją, pastiprindamas visus mokintinius.

24. O nekuris żydas, vàrdu Apollio, gimimu iš Aleksandrijos, vyras galįs kalboje, atējo į Efezą būdams galįs raštuose.

25. Tasai buvo išmokytas kelią Viešpaties, o użdegtas Dvasia, kalbējo ir mokē rūpiai, to kas yra Jezaus, żinodamas, tiktai apie krikštą Jono.

26. Tasai tada pradējo drąsiai kalbēti bażnyčioj, kurį išgirdę Priscilla ir Akvilla, priēmē jį ir geriaus jam išguldē kelią Viešpaties.

27. O kad norējo keliauti į Achaiją, graudindami brolius rašē pas mokintinius, idant jį priimtų, kursai kad atējo, daug padējo tiems, kurie įtikējo.

28. Nes stipriai żydus pergalējo, regimai parodydamas iš rašto, jog Jezus Kristumi yra.

XIX PERSKYRIMAS.

Povilas įsteigia bażnyčią Efeze. Sidabrakalių sumišimas.

1. Ir stojos, kad Apollo buvo Korınte, jog Povilas apējęs augštesnes vietas, atējo į Efezą ir atrado nekuriuos mokintinius.

2. Ir tarē jiems: Ar ēmēte Dvasią Šventąją, kad įtikējot? O anie jam tarē: Bet negirdējom, ar yra Dvasia Šventoji.

3. O jis tarē: Kuomi tada

este apkrikštyti? Kurie tarē: krikštu Jono.

4. Ir tarē Povilas: Jonas krikštijo žmones krikštu pakūtos, kalbēdamas: Idant įtikētų į aną, kuris turējo ateit paskui jo, tai yra į Jezų.

5. Tai išgirdę apkrikštyti yra vardan Viešpaties Jezaus.

6. O kad ant jų Povilas uždējo rankas, atējo ant jų Dvasia Šventoji, ir kalbējo liežuviais ir pranašavo.

7. O buvo visų vyrų apie dvyliką.

8. O įējęs į bažnyčią kalbējo drąsiai per tris mēnesius mokindamas ir perkalbēdamas apie karalystę Dievo.

9. O kad nekurie užsikietino, ir netikējo, piktai kalbēdami apie kelią Viešpaties po akių žmonių, atstojęs nuog jų, atskyrē mokintinius, kasdieną mokindamas škaloj nekurio Tyranno.

10. O tai buvo per dvejetą metų, teip, jog visi kurie gyveno Azijoje, klausē žodžio Viešpaties, žydai ir pagonai.

11. Ir nemažus stebūklus darē Dievas per ranką Povilo.

12. Teipo, jog ir ant ligonių atnešdavo skaras arba juostas nuog kūno jo, ir atstodavo nuog jų ligos, ir dvasios piktos išeidavo.

13. O gundinosi nekurie ir iš žydų besivalkiojančių, užkeiktojų velnių, minēti vardą Viešpaties Jezaus ant tų, kurie piktas dvasias turējo sakydami: Prisiekiu jus per Jezų, kurį Povilas apsako.

14. O buvo nekurie septyni sūnųs žydo Scevo, vyresnio kunigo, kurie tai darē.

15. O atsakydama pikta dvasia tarē jiems: Jezų pažįstų ir Povilą žinau, bet jųs kas este?

16. Ir užšokęs ant jų žmogus, kuriame buvo dvasia biauriausia, ir apsēdęs abudu, pergalējo juos teip, jog nuogi, ir pažeisti išbēgo iš namų anų.

17. O buvo tai žinoma visiems žydams, ir pagonams, kurie gyveno Efeze, ir užpuolē baimē ant jų visų, ir vardas Viešpaties Jezaus buvo didei pagarbintas.

18. O daug tikinčių atējo išpažindami, ir apsakydami darbus savo.

19. O daug iš tų, kurie pamokslus naujus sekē sunešē knygas, ir sudegino, po akimis visų, ir suskaitę vertumą jų, rado pinigų penkias dešimtis tūkstančius sidabrininkų.

20. Teipo didei augo žodis Dievo, ir tvirtinosi.

21. O kad tai išsipildē, padūmojo Povilas dvasioje, idant perējęs Macedoniją ir Achają, eitų į Jeruzalem, sakydamas:

Jog potam, kad tenai būsiu, reikia man ir Rymą regēti.

22. Ir nusiuntęs Macedonijon du iš tų, kurie jam tarnavo, Timoteušą ir Erastą, pats kokį laiką pasiliko Azijoje.

23. O tuo laiku stojosi nemažas maištas apie kelią Viešpaties.

24. Nes nekuris, vardu Demetriušas Auksakalis, kuris dirbo bažnyčiales sidabrines Dianos, darē remesninkams nemažą uždarbę.

25. Kuriuos suvadinęs, ir tuos, kurie tokiaisgi remesninkais buvo, tarē: Vyrai žinote, jog iš to remeslo turime uždarbę.

26. O regite ir girdite, jog netiktai Efeze, bet maž ne visoje Azijoje, tas Povilas parkalbinēdamas, didę minią atvertē, sakydamas: jog neyra Dievais, kurie rankomis darosi.

27. O netiktai mums bijotis reikia, idant ta dalis į papeikimą neateitų, bet idant ir bažnyčia didžios Dianos nebūtų paniekinta, bet pradēs naikintis iškēlimas tos, kurią visa Azija, ir visas svietas garbina.

28. Tai išgirdę prisipildē rūstybe ir sušuko kalbēdami: Didē Diana Efezionų.

29. Ir buvo pilnas miestas visas maišto, ir įpuolē vienširdžiai į rodyklų vietą, pagavę Gają ir Aristarchą Macedoniečius draugkeleivius Povilo.

30. O kad Povilas norējo eiti į vidų žmonių, nedaleido mokintiniai.

31. O nekurie tada iš vyresniųjų Azijos, būdami jo prieteliais, nusiuntē jop melzdami, idant neeitų ant rodyklų vietos.

32. O kiti kitaip šaukē: Nes susirinkime buvo sumišimas, o daugiaus jų nežinojo dēlko susibēgo.

33. O iš minios išvilko Aleksandrą, o žydai stumdē jį. O Aleksandras pamojęs ranka ant nutilimo, norējo prieš žmones nusiteisinti.

34. Kurį kad pažino, jog buvo žydas, stojos balsas vienas visų, kaipo per dvi valandi šaukiančių: Didē Diana Efezionų.

35. O raštininkas nutildęs minią, tarē: Vyrai Efezionai, kuris-gi yra žmogus, kuris nežinotų, jog miestas Efezo yra garbintojas didžios Dianos ir duktēs Jupitro?

36. Kad tada tam negal būti prieštarauta, reikia jums nusiramdyt, ir nieko be dūmojimo nedaryt.

37. Nes atvedēt tuos žmones, nei šventvagius, nei piktžodžiaujančius prieš Deivę jųsų.

38. O jeigu Demetriušas, ir tie, kurie su juo yra remesninkai, tur reikalą prieš kurį, tada

yra sūdai, yra teipogi storastai, teskundžia kits kitą.

39. O jeigu ko kito jieškote: tai galēs būt tikrame surinkime pabaigta.

40. Nes reikia bijotis, idant nebūtumēm apskųsti dēl maišto šios dienos, nes nēra nei vieno kalto dēl kurio galētumēm išsiteisint dēl šio susibēgimo. O tai pasakęs paleido susirinkimą.

XX PERSKYRIMAS.

Povilas eina per Makedoniją ir Graikiją; prikelia Troadoje žmogų iš numirusiųjų; kalba į Efezo kunigus.

1. O kad tranksmas liovēsi, Povilas suvadinęs Mokintinius, ir graudindamas juos atsisveikino, ir atsitolino, idant eitų Macedonijon.

2. O perējęs anas šalis, ir pagraudinęs juos ilga kalba, atējo į Greciją:

3. Kur, kad pargyveno tris mēnesius, žydai tykojo ant jo norinčio į Syriją irtis: ir sudūmojo sugrįžti per Macedoniją.

4. O ējo su juomi Sopater Pirro Bereenietis, o iš Tessaloniečių Aristarchus, ir Sekundus, ir Gajus Dorbejetis ir Timoteušas: o iš Azioniečių Tychikus, ir Trofimus,

5. Tie pirm nuēję laukē mūsų Troadoje.

6. O męs po dienų prieskienių yrēmēs nuog Filippos, ir atējom pas juos į Troadą penkiomis dienomis, kur patrukom septynias dienas.

7. O pirmoje dienoj po Subatos, kad susirinkome ant laužimo duonos, Povilas kalbējo su jais, norēdamas iškeliaut ant rytojaus, ir prailgino kalbą, iki pusiau nakties.

8. O buvo daug liampų vietvakarinēje, kur buvome susirinkę.

9. O sēdēdamas nekuris jaunikaitis, vardu Eutychus lange, būdamas sunkiu miegu apimtas, kad ilgai Povilas kalbējo, apsnūdęs nupuolē žemyn nuog trečios augštybēs vakarvietēs, ir pakeltas buvo numiręs.

10. Pas kurį Povilas nužengęs, puolē ant jo, ir apkabinęs tarē: Nenusigąskit, nes yra jame dūšia jo.

11. O kad vēl užžengē, ir laužē duoną, ir ragavo, ir labai ilgai iki aušros apsakinējo: šiteip iškeliavo.

12. O atvedē jaunikaitį gyvą, ir nemažai buvo palinksminti.

---

7 e. *Pirmoje dienoje po Subatos.* Čion Šv. Jonas Krizostomas su daugeliu kitų Rašto išguldinētojų, aiškina jog krikščionys jau tame laike buvo permainę subatos šventimą ant pirmosios savaitēs dienos, ką dabar visi krikščionys užlaiko. Ši permaina, be abejonēs, įvyko valdžia Kristaus Bažnyčiai suteikta, nes Jis yra Viešpats subatos.

13. O męs įsėdę ing eldiją leidomēs į Asson, idant iš ten paimtumēm Povilą; nes teip buvo įsakęs patsai norēdamas žemēs keliu eiti.

14. O kad su mumis susiējo Assone, paēmę jį, atsiyrēm į Mityleną.

15. Ir iš ten plaukdami antroj dienoj atējom pas Chiją: o kitoj prisiyrēm į Samos, ir ant rytojaus atējom į Miletą.

16. Nes Povilas buvo padūmojęs irtis pro šalį Efezo: idant neužtruktų Azijoje. Nes skubinosi, jei jam galima būtų, idant dieną Sekminių švęstų Jeruzalēje.

17. O iš Mileto nusiuntęs Efezan, atvadino vyresnius Bažnyčios.

18. Kurie kad pas jį atējo, ir drauge buvo, tarē jiems: Jųs žinote nuog pirmos dienos, kurioj atējau į Aziją, kaip su jumis per visą laiką buvau,

19 Tarnaudamas Viešpačiui su visokiu nusižeminimu, ir su ašaromis, ir gundinimais, kurie man prisitiko iš tykojimo žydų:

20. Kaipo nieko neapleidau naudingo, idant jums būčiau neapsakęs, ir nemokinęs jus regimai ir po namus,

21. Apsakydamas žydams ir pagonams. pakūtą Dievop, ir tikējimą į Viešpatį mūsų Jezų Kristų.

22. O štai dabar aš būdamas surištas Dvasioje, einu Jeruzolimon, nežinodamas, kas anoj ant manęs ateis.

23. Tiktai, juog Dvasia šventa visuose miestuose liudyja man, sakydama: jog pančiai ir suspaudimai Jeruzalēje manęs laukia:

24. Bet nieko to nebijaus: nei darau brangesnēs sveikatos mano už mane, idant tiktai pabaigčiau tekinējimą mano, ir apsakinējimą žodžio, kurį ēmiau nuog Viešpaties Jezaus liudyti Evangeliją malonēs Dievo.

25. O dabar štai aš žinau, jog daugiaus neregēsite veido mano jųs visi, tarp kurių vaikščiojau, apsakydamas Karalystę Dievo.

26. Togidēl apsisakau jums šiandieną, jog esmi čystas nuog kraujo visų.

27. Nes neatsitraukiau, idant jums neapsakyčiau visokią valią Dievo.

28. Dabokite patįs save, ir visą būrį, ant kurio jus Dvasia šventoji pastatē Vyskupais, idant valdytumēt BažnyčiąDievo, kurią nupelnē krauju savo.

29. Aš žinau, jog po mano atsitolinimo įeis tarp jųsų vilkai smarkųs, kurie nepraleis gardui.

30. Ir iš jųsų pačių kelsis vyrai, kurie kalbēs daiktus perverstus, idant mokintinius pas save patrauktų.

31. Todēl jauskite, atmindami: jog per trejus metus, dieną ir naktį nepalioviau graudenti su ašaromis kiekvieną iš jųsų.

32. O dabar paduodu jus Dievui ir žodžiui malonēs jo kursai galingas yra išstatyt ir duot tēvainystę tarp visų pašvęstųjų.

33. Sidabro ir Aukso arba rūbo nei nuog vieno negeidžiau kaipo

34. Patįs žinote, jog ant to, ko pats reikalavau, ir tie, kurie su manim yra, uždirbo tos rankos.

35. Vis jums parodžiau, jog teipo dirbant, reikia silpnuosius gelbēt, o atminti ant žodžio Viešpaties Jezaus, jog jis pasakē: Laimingesnis yra daiktas duoti, ne kaipo imti.

36. O tai pasakęs, klaupęs ant kelių savo, meldēsi su jais visais.

37. Ir stojos didis raudojimas visų: O puldami ant kaklo Povilo bučiavo jį.

38. Būdami didžiausiai gailingi dēl žodžio, kurį pasakē, jog daugiaus neregēs veido jo. Ir palydējo jį į laivą.

XXI PERSKYRIMAS.

Povilas eina į Jeruzalem. Žydai jį bažnyčioje suima.

1. O kad nusidavē, jog nuog jų atsiskyrę yrēmēs tiesiu keliu, atējome į Koum, o ant rytojaus į Rodą, o iš ten į Patarą.

2. O radę laivą, kuris turējo plaukti į Fenicija, įžengę yrēmēsi.

3. O kad pasirodēm Cyprui, palıkę jį po kairei, plaukēm į Syriją, ir atējom į Tyrą: nes tenai iš laivo naštą turējo iškraut.

4. O atradę mokintinius, trukom tenai septynias dienas: kurie Povilui kalbējo per Dvasią, idant neeitų į Jeruzalem.

5. O kad išbuvome dienas, išēję, ējom, o visi mus palydējo su moterimis ir vaikais iki už miesto: o suklaupę ant kelių ant krašto meldēmēsi.

6. O atsisveikinę vienas su kitu, įžengēm laivan: o anie sugrįžo namuosna.

7. O męs pabaigę plaukimą iš Tyro, priplaukēm į Ptolemaidą: o pasveikinę brolius pasilikom pas juos per vieną dieną.

8. O ant rytojaus išēję atējom į Cezareją. O įēję į namus Filippo Evangelistos, kur-

---

8 e. *Evangelistos.* Tai yra Evangelijos skelbējo, to pačio, kuris pirmiaus

šai buvo vienas iš septynių, pasilikom pas jį.

9. O tas turējo keturias dukteres mergas, kurios pranašavo.

10. O kad per keletą dienų trukom, atējo nekuris iš žydų žemēs pranašas, vardu Agabus.

11. Tasai atējęs pas mus, ēmē juostą Povilo: ir surišęs sau kojas ir rankas, tarē: Tai kalba Dvasia Šventoji: Vyrą, kurio yra ta juosta, teip suriš Jeruzalēj žydai, ir paduos rankosna pagonų.

12. Tai kad išgirdom, meldēme męs, ir tie, kurie toj vietoj buvo, idant neeitų į Jeruzalem.

13. Atsakē tada Povilas ir tarē: Ką darote verkdami ir širdį mano spauzdami? nes aš netiktai surištas būt, bet ir mirti esmi gatavas Jeruzalēj, dēl vardo Viešpaties Jezaus.

14. O kad jį perkalbēt negalējom, paliovēm kalbēdami: Tegul stojas valia Viešpaties.

15. O po tų dienų prisitaisę, ējom į Jeruzalem.

16. O ējo su mumis ir Mokintiniai iš Cezarejos, vezdami su savim (pas kurį gaspadoj būti turējom) Mnazoną nekurį Cyprietį seną mokintinį.

17. O kad atējom į Jeruzalem, meilingai broliai mus priēmē.

18. O ant rytojaus įējo su mumis Povilas pas Jokubą, ir visi vyrsnieji susirinko.

19. Kuriuos pasveikinęs, apsakē vis po vienam, ką Dievas padarē tarp pagonų, per jo tarnavimą.

20. O anie išgirdę, garbino Dievą, ir tarē jam: Regi brolau, kaipo daug tūkstančių yra tarp žydų, kurie įtikējo: o visi yra karštais sekiotojais zokono.

21. O girdējo apie tave, jog mokini atsitraukimo nuog Maižiešiaus: tuos žydus, kurie yra tarp pagonų. Sakydamas, jog netur apipiaustyti sūnus savo, nei vaikščioti pagal būdo.

22. Kasgi tada yra? be atmainos tur žmonēs susieiti: nes išgirs, jog tu atējei.

23. Togidēl daryk tai, ką tau sakome: Turime męs keturis vyrus, kurie tur ant savęs apsižadējimą.

24. Tuos priēmęs, apčystyk save su jais; ir susidēk su jais, idant nuskustų galvas: o pažįs visi, jog tai, ką apie tave girdējo, neteisybē yra, bet vaikš-

---

atvertē samaritonus ir apkrikštyjo romytinį, 8 p.; jis buvo vienas iš pirmųjų septynių djakonų.

24 e. *Laikydamas Instatymą.* Nors Senasis Instatymas daugiaus dabar nerišo, buvo bet kokį laiką užlaikomas krikščioniškų žydų, idant taipos, kaip priderējo, palaidoti synagogą su garbe.

čioji ir pats laikydamas Instatymą.

25. Bet apie tuos, kurie įtikējo iš pagonų, męs rašēm įsakydami, idant užsilaikytų nuog paveikslų dievaičių, nuog daiktų jiems apieravotų, ir kraujo, ir nuog daiktų pasmaugtų, ir paleistuvystēs.

26. Povilas tada paēmęs vyrus ant rytojaus, apčystytas būdamas su jais, įējo Bažnyčion, apsakydamas išpildymą dienų apčystyjimo, pakol už kiekvieną iš jų buvo atnešta apiera..

27. O kad baigēsi septynios dienos, żydai tie, kurie iš Azijos buvo išvydę jį bažnyčioj, sujudino visus żmones, ir metē ant jo rankas, šaukdami:

28. Vyrai Izraelitai, padēkite: Tas yra żmogus, kursai prieš żmones, ir zokoną, ir tą vietą, visus visur mokydamas, dar ir pagonus įvedē bažnyčion, ir tą šventą vietą subiaurino.

29. Nes regējo su juomi mieste Trofimą Efezietį, kurį betikējo. jog Povilas įvedē bažnyčion

30. Ir susijudino visas miestas, ir susibēgo żmonēs. O nutvērę Povilą, išvilko jį iš bažnyčios: ir tuojaus duris uždarē.

31. O kad ješkojo, idant jį užmuštų, davē żinią pulkavedžiui kareivių; Jog susijudino visa Jerozolima.

32. Kursai tuojaus paēmęs kareivius, ir šimtininkus pribēgo pas juos. Kurie kad išvydo pulkavedį ir kareivius, paliovē Povilą mušti.

33. Pulkavedis tada kareivių prisiartinęs nutvērē jį, ir liepē dviem lencūgais surišti: ir klausinējo, kas būtų? ir ką būtų padaręs.

34. O kiti kitaip šaukē tarp minios. O kad nieko tikro dēl tranksmo dasižinot negalējo, liepē jį vesti į abazą.

35. O kad atējo pas lipines, atsitiko, jog neštas buvo nuog kareivių, dēl užpuolimo żmonių.

36. Nes daugybē żmonių ējo paskui jo, šaukdami nužudyk jį.

37. O kad pradējo Povilą vesti į abazą, tarē pulkavedžiui kareivių: Ar galiu aš tau ką kalbēt? kursai tarē: ar moki grekiškai?

38. Ar ne tu esi Egipcijonas, kursai pirm tų dienų padarei sujudinimą, ir išvedei girion keturis tūkstančius vyrų żmogžudžių?

39. Ir tarē jam Povilas: Aš esmi, tiesa, żmogus żydas iš Tarso Cilicijos, miesčionis didžio miesto. Bet meldžiu tave, daleisk man kalbēti żmonēms.

40. O kad anas daleido, Povilas stovēdamas ant lipinių pamojo ranka ant żmonių: o kad stojos didis nutilimas, pradējo

kalbēt liežuviu żydišku, sakydamas:

XXII PERSKYRIMAS.

Povilas pasakoja żmonēms savo atsivertimo istoriją. Apsigina nuo plakimo atsišaukdamas ant Rymiečio tiesų.

1. Vyrai broliai ir tēvai, klausykit, kokį dabar jums duodu išsiteisinimą.

2. O kad išgirdo, juog żydišku liežuviu jiems kalbējo, tuo labiaus nutilo.

3. Ir tarē: Aš esmi vyras żydas, gimęs Tarse Cilicijos, bet użaugintas tame mieste, prieg kojų Gamalielio, išmokytas pagal tiesos tēviško zokono, būdamas karštu mylētoju įstatymo, kaipo ir jųs visi este šiandieną:

4. Kursai persekiojau tą kelią iki smerties, raišiodamas ir paduodamas į kalines vyrus ir moteres,

5. Kaipo man duoda liūdyjimą Augščiausias kunigas, ir visi vyresni, nuog kurių teipogi paēmęs gromatas pas brolius, keliavau Damaškan, idant surištus atvesčiau išten į Jerozolimą, idant būtų kankinti.

6. O nusidavē, kad keliavau, ir prisiartinau į Damašką apie pusiaudienį, umai apšvietē mane didē šviesybē iš dangaus.

7. Ir parpuolęs ant żemēs, išgirdau balsą kalbantį manęsp: Sauliau, Sauliau, kodēl mane persekioji?

8. O aš atsakiau: Kas esi, Viešpatie? ir tarē manęsp: Aš esmi Jezus Nazarenas, kurį tu persekioji.

9. O kurie buvo su manim, regējo, tiesa, šviesybę: bet balso negirdējo to, kursai su manim kalbējo.

10. Ir tariau: Kągi darysiu, Viešpatie? O Viešpats man tarē: Kēlęs eik Damaškan: o tenai tau pasakys apie vis, ką tau reikia daryti.

11. O kad neregējau dēl šviesumo šviesybēs anos, būdamas uż rankų vestas nuog draugų, atējau Damaškan.

12. O nekursai Ananijošius, vyras pagal zokono turįs liūdyjimą nuog visų żydų drauge gyvenančių,

13. Priējęs manęsp, ir prisiartinęs tarē man: Sauliau, brolau, pražiūrēk. O aš toj pačioj valandoj paveizdējau ant jo.

14. O jis tarē: Dievas tēvų mūsų paskyrē tave, idant pażintumei valią jo, ir idant pamatytumei teisųjį, ir klausytumei balsą iš burnos jo.

15. Nes būsi jo liūdytoju,

---

9 e. *Balso negirdējo.* Tai yra negalējo atskirti żodżių, nors balsą girdējo.

14 e. *Teisųjį.* Mūsų Išganytoją, kuris apsireiškē šv. Povilui. Drb. IX p. 17e.

tarp visų žmonių, apie tai, ką regējei ir girdējei.

16. O dabar ko trunki? Kelkis o apsikrikštyk, ir numazgok nusidējimus tavo, šaukdamasi vardop jo.

17. O nusidavē, kad sugrįžau Jerozolimon, ir meldžiaus bažnyčioje, jog buvau pagavime Dvasios.

18. Ir regējau jį kalbantį man: Skubinkis o išeik veikiai iš Jeruzalem: nes liūdyjimo tavo apie mane nepriims.

19. O aš tariau: Viešpatie, anie žino, jog aš paduodavau kalinēn, ir mušdavau bažnyčiose tuos, kurie į tave įtikējo.

20. Ir kad praliejo kraują Stapono liūdininko tavo, aš teipogi stovējau, ir pritariau, ir sergējau rūbus tų, kurie jį užmušē.

21. Ir tarē man: Eik, nes aš tave toli pas pagonus siųsiu.

22. Ir klausē jo iki to žodžio: ir pakēlē balsą savo sakydami: Išnaikink tokį iš žemēs, nes nedera, idant tas gyvas būtų.

23. O kad anie šaukē, ir blaškē rūbus savo, ir mēčiojo dulkes ant oro,

24. Liepē jį vesti pulkavedis kareivių abazan, ir botagais plakti, ir kankinti jį, idant dasižinotų, dēl kokios priežasties teip ant jo šaukē.

25. O kad jį šikšnomis raišiojo: tarē Povilas šimtininkui, prie savęs stovinčiam: Ar jums pridera žmogų Rymionį neapsūdytą plakti botagais?

26. Ką išgirdęs šimtininkas priējo pas pulkavedį, ir pasakē jam, tarydamas: Ką nori daryt? nes tasai žmogus yra miesčionis Rymo.

27. O priējęs pulkavedis, tarē jam: Pasakyk man, jei tu esi rymionis? O anas tarē: Teip yra.

28. Ir atsakē pulkavedis: Aš už didžius pinigus tą miesčionystę gavau. O Povilas tarē: O aš ir gimiau.

29. Tuojaus tada atstojo nuog jo tie, kurie jį turējo kankinti, pulkavedis teipogi nusigando, kaip dasižinojo, juog miesčioniu Rymo buvo, o jog jį buvo surišęs.

30. O norēdamas ant rytojaus tikrai ištirti, dēl kokio daikto apskųstas buvo nuog žydų, išrišo jį, ir liepē susieiti kunigams, ir visai rodai: o išvedęs Povilą pastatē tarp anų.

XXIII PERSKYRIMAS.

Povilas stovi prieš žydų susirinkimą, kuris nusprendžia jo mirtį; išsiunčia jį į Cezarēją.

1. O Povilas, veizdēdamas ant rodos, tarē: Vyrai broliai, aš visoj saužinēj geroj vaikščiojau po akimis Dievo iki šios dienos.

2. O Ananijošius augščiausias kunigas liepē tiems, kurie prie jo stovējo, ištikti jam į burną.

3. Tada Povilas tarē jam: Ištiks tave Dievas siena pabaltinta. O tu sēdēdamas sūdyji mane pagal zokono, o liepi mane mušti prieš zokoną?

4. O kurie prie jo stovējo, tarē: prieš Augščiausį kunigą Dievo piktažodžiauji?

5. O Povilas pasakē: Nežinojau, broliai, jog yra augščiausias kunigas. Nes parašyta yra: Kunigaikštį žmonių tavo nekeiksi.

6. O žinodamas Povilas, jog viena dalis buvo Saduceušų, o antra Farizeušų, sušuko surinkime: Vyrai broliai, aš esmi Farizeušas, sūnus Farizeušų, dēl vilties ir prisikēlimo iš numirusių mane sūdyja.

7. O kad tai pasakē, stojosi nesutikimas tarp Farizeušų ir Saduceušų, ir persiskyrē susiējimas.

8. Nes Saduceušai sako, jog nēr prisikēlimo iš numirusių, nei Aniolo, nei dvasios, o Farizeušai abejetą išpažįsta.

9. Ir stojos didis šauksmas. Ir pasikēlę nekurie iš Farizeušų spyrēsi, sakydami: Nieko pikto nerandame tame žmoguje, o jeigu jam pasakē Dvasia arba Aniolas?

10. Ir kada prasidējo didis maištas, bijodamas pulkavedis, idant Povilą anie nesudraskytų, liepē kareiviams eiti ir išplēšti jį iš vidaus jų, ir nuvesti jį į abazą.

11. O ateinančioje naktyje atsistojęs prie jo Viešpats tarē: Būk stiprus: nes kaipo apie mane liūdyjai Jeruzalēje, teip reikia tau liūdyti ir Ryme

12. O kad išaušo diena, susiējo nekurie iš žydų, ir susirišo su prasikeikimu, kalbēdami: jog nei valgys, nei gers, pakol Povilą neužmuštų.

13. O buvo jų daugiaus ne kaipo keturios dešimtys vyrų, kurie tą prisiekimą buvo padarę.

14. Kurie atējo pas augščiausius kunigus ir vyresnius, ir tarē: Su keiksmu užprisiekiam, jog męs neragausim nieko, pakol Povilą neužmušime.

15. O dēlto gi jųs dabar duokite žinot pulkavedžiui ir rodai, idant jį pas jus išvestų, kaipo norētumēt ką geriaus dasižinot apie jį. O męs pirm neg prisiartįs, gatavi esme jį užmušti.

16. O kad išgirdo seserietis Povilo apie tykojimą, atējo ir įējo abazan, ir pasakē Povilui.

17. O Povilas pavadinęs savęsp vieną iš šimtininkų, tarē: Nuvesk tą jaunikaitį pas pulkavedį, nes jam tur ką pasakyti.

18. O teip anas ēmęs jį nuvedē pas pulkavedį ir tarē: Povilas kalinis meldē mane, idant tą jaunikaitį tavęsp atvesčiau, kursai turi tau ką pasakyti.

19. O pulkavedis paēmęs jį už rankų, nuējo su juo nuošaliai ir klausē jo: Kas yra, ką turı man pasakyt?

20. O anas tarē: Susikalbējo žydai melsti tave, idant rytoj iš vestumei Povilą prieš susirinkimą, kaipo kad norētų ko aiškiaus išsiklausti nuog jo.

21. Bet tu netikēk jiems, nes ant jo tykoja daugiaus iš jų, ne kaipo keturios dešimtys vyrų, kurie užsikeikē prisiega, nei valgyt nei gert, pakolei neužmuštų jo, ir dabar yra gatavi laukdami tavo prižadējimo.

22. Pulkavedis tada išleido jaunikaitį, prisakydamas, idant niekam nesakytų, jog jam tai apreiškē.

23. Ir pavadinęs du šimtininku tarē jiems: Pritaisykite du šimtu kareivių, idant eitų iki Cezarējos, ir septynios dešimtįs raitininkų, ir du šimtu draučininkų, nuog trečios valandos nakties.

24. O parēdykit galvijus, idant užsodinę Povilą sveiką nuvestų pas Feliksą Storastą.

25. (Nes bijojos, idant kartais nepagautų jį žydai ir neužmuštų, o patsai potam nebūtų apmeluotas, kaipo būtų norējęs imti pinigus.)

26. Parašęs gromatą išreiškiančią tai: Klaudijus Lizijas geriausiam Storastai Feliksui sveikatą.

27. Tą vyrą sugautą nuog žydų, kad jau nuog jų turējo būti užmuštas, atējęs su kareiviais ištraukiau jį; ištyręs, jog yra Rymionis.

28. O norēdamas žinot priežastį, dēl kurios ant jo skundē, išvedžiau jį prieš jų susirinkimą.

29. Kurį atradau, jog jį kaltina apie klausimus zokono jų: bet neturintį nējokios kaltēs, dēl kurios vertas būtų smerties arba ryšių.

30. O kad man pasakē apie tykojimą, kurį jam padarē, nusiunčiau jį pas tave apsakęs ir tiems, kurie ant jo skundē, idant pas tave kalbētų. Būk sveikas.

31. Kareiviai tada teipo, kaip jiemis buvo prisakyta, paēmę Povilą, vedē nakčia į Antipatridą.

32. Ir ant rytojaus palikę raitininkus, idant su juomi jotų, sugrįžo abazan.

33. Kurie kad atējo į Cezarēją ir atidavē gromatą Storastai, pastatē prieš jį ir Povilą.

34. O perskaitęs, iš kurios būtų šalies; ir supratęs jog iš C.licijos,

35. Tarē: klausysiu tavęs, kad ateis tie, kurie tur tave skųsti. Ir liepē jį sergēt sūdo namuose Herodo.

XXIV .PERSKYRIMAS.

Povilas gina savo nekaltybę prieš gubernatorių Feliksą; aiškina jam tikējimą.

1. O po penkių dienų atvažiavo augščiausias kunigas Ananijošius su nekuriais vyresniais, ir su Tertulliu nekokiu kalbētoju, kurie atējo pas Storastą prieš Povilą.

2. O kad buvo pavadintas Povilas, pradējo ant jo skųsti Tertullius, sakydamas: Kada didžiame pakajuje gyvenam per tave, ir daug daiktų taisosi per tavo priveizdą,

3. Visados ir visur išpažįstam su visokiu dēkavojimu, geriausis Feliksai.

4. O idant tave ilgiaus netrukinčiau, meldžiu, idant mus trumpai paklausytumei, pagal tavo malonystēs.

5. Radom tą žmogų piktą sējantį, ir darantį sumaišymą tarp visų žydų po visą svietą, ir vadą maišto atsiskyrimo Nazarenų.

6. Kursai teipog norējo subiaurinti bažnyčią, kurį sugavę pagal įstatymo mūsų norējom apsūdyti.

7. Bet atējęs pulkavedis Lizijušas su didžia stiprybe atēmē jį iš rankų mūsų,

8. Liepęs tiems, kurie ant jo skundžia, eiti pas tave: nuog kurio galēsi patsai sūdydamas apie vis tai pažinti, dēl ko męs jį skundžiame.

9. O pritarē ir žydai, sakydami, jog tai teipo yra.

10. O Povilas atsakē (kad jam Storasta kalbēti daleido): Žinodamas tave esantį nuog daug metų sūdžia tos giminēs, tuo drąsesne širdžia išteisįsiu save.

11. Nes gali žinoti, jog nēra daugiaus dienų, kaip tiktai dvylika, kaipo atējau į Jeruzalem melstis.

12. Ir nerado mane nei bažnyčioj su kuo kalbantį, arba susibēgimą žmonių darantį, nei škalose.

13. Nei mieste, ir negal tau parodyt, dēlko dabar ant manęs skundžia.

14. Bet tai prieš tave išpažįstu, jog pagal susirinkimo, kurį vadina atsiskyrimu, teip tarnauju Tēvui ir Dievui mano, tikēdamas visamui, kas zokone ir pranašuose yra parašyta.

15. Turēdamas viltį Dievop, jog bus prisikēlimas iš numirusių teisųjų, ir neteisųjų, kurio ir anie patįs laukia.

16. Apie tai ir aš pats rūpinuos, idant visados turēčiau

saužinę be pažeidimo pas Dievą ir pas žmones.

17. O po daugio metų atējau, idant daryčiau elmužnas giminei mano, ir apieras, ir apžadus.

18. Kuriose rado mane bažnyčioj apčystytą ne su minia, nei su maištu.

19. O nekurie iš Azijos žydai, kuriems reikējo čionai stoti prieš tave ir apskųsti, jei ką turētų prieš mane,

20. Arba tie patįs tegul pasako, jei manyje rado kokią neteisybę, kada stoviu susirinkime,

21. Tiktai dēl to vieno balso, kuriuomi šaukiau, stovēdamas tarp jų: Jog dēl prisikēlimo iš numirusių jųs mane šiandien sūdyjate.

22. O Feliksas atstatē anuos, tikrai žinodamas apie tą kelią, sakydamas: Kad pulkavedis Lizijušas atvažiuos, klausysiu jus.

23. Ir prisakē šimtininkui sergēti jį, ir duoti jam atilsį, ir idant neužgintų nei vienam iš prietelių jo tarnauti jam.

24. O po keletą dienų atvažiavęs Feliksas su Druzillia motere savo, kuri buvo žydelka, atvadino Povilą, ir girdējo nuog jo apie įtikējimą, kuris yra į Kristų Jezų,

25. O bekalbant jam, apie teisybę, ir čystatą, ir apie ateinantį sūdą, išsigandęs Feliksas atsakē: Kas dabar priguli eik: o patogu laiku pavadįsiu tave,

26. Ir vienu kartu vildamosi, jog Povilas jam turējo duoti pinigus: togidēl ir tankiai pavadindamas jį kalbējo su juomi.

27. O kad išsipildē dveji metai, gavo Feliksas įstojejį į vietą Porciušą Festą. O norēdamas Feliksas meilę parodyti, žydams, paliko Povilą kalinēje.

XXV PERSKYRIMAS.

Povilas šaukiasi prie Cezario. Karalius Agrippa nor jį klausyti.

1. Festas tada atējęs į tą šalį, po trijų dienų įžengē Jerozolimon nuog Cezarējos.

2. Ir atējo pas jį augščiausi kunigai ir vyresni žydų prieš Povilą: ir meldē jį,

3. Prašydami malonēs prieš jį, idant jį lieptų atvesti į Jeruzalem, tykodami, idant ant kelio jį užmuštų.

4. O Festas atsakē: jog Povilas sergētas yra Cezarējoj: o jog patsai ne užilgo turējo važiuot.

5. Kurie tada tarp jųsų (tarē) galingi yra, nuēję su manim, jei yra kokia vyruje kaltybē, tegul jį skundžia.

6. O pabuvęs pas juos ne daugiaus, kaip aštuonias dienas, arba dešimts, nukeliavo į Cezarēją ir antrą dieną sēdosi

ant sūdo krasēs ir liepē Povilą atvesti.

7. Kuris kada buvo atvestas, apstojo jį žydai, kurie buvo atēję iš Jeruzalem, daugius ir sunkius apskundimus užmētinēdami, kurių davesti negalējo.

8. Nes Povilas išsikalbinējo: Jog nē prieš žydų įstatymą, nē prieš bažnyčią, nē prieš Ciesorių nieko nenusidējo.

9. Bet Festas norēdamas żydams malonę parodyt, atsakydamas Povilui tarē: Ar nori eiti į Jeruzalem ir tenai apie tuos daiktus būti sūdytas nuog manęs?

10. O Povilas tarē: Prieš sūdą Ciesoriaus stoviu, tenai aš turiu būti sūdytas: Žydams nieko pikto nepadariau, kaipo tu pats geriaus žinai.

11. Nes jei ką pikto padariau, arba ką vertą smerties padirbau, neginuosi mirti: o jei to nieko nēra, apie ką tie mane skundžia, niekas mane negal jiems išduoti. Atsišaukiu pas Ciesoriaus.

12. Festas tada pasikalbējęs su roda atsakē: Pas Ciesoriaus atsišaukei? pas Ciesorių eisi.

13. O kad praējo keleta dienų, Karalius Agrippa ir Berenice atkeliavo į Cezarēją pasveikint Festą.

14. O kad tenai nemaż dienų užtruko, Festas pasakē Karaliui apie Povilą tarydamas: Vyras nekuris paliktas yra nuog Felikso kalinēje.

15. Ant kurio, kad buvau Jeruzalēje, atējo pas mane augščiausi kunigai ir vyresni żydai melzdami ant jo dekreto.

16. Kuriems atsakiau: jog Rymionįs netur būdo, idant kokįnorint žmogų apsūdytų pirm, neg tas, kurį skundżia, turētų prieš save apskųstojus ir gautų vietą ant apsiginimo dēl išsiteisinimo iš kaltybių.

17. Kad tada čionai susiējo, be jokio gaišymo antrą dieną sēdęs ant sūdo krasēs, liepiau atvesti vyrą.

18. Prieš kurį sustoję apskųstojai nējokios priežastięs neatnešē to pikto, apie kurį aš dūmojau.

19. Bet nekuriuos klausimus turējo prieš jį, apie savo pramanytą garbinimą Dievo, ir apie nekurį Jezų numirusį, kurį Povilas tvirtino, jog gyvas yra.

20. O aš abejodamas apie tą klausimą sakiau; jei norētų eiti į Jeruzalem ir tenai apie tai būti sūdytas?

21. Bet jog Povilas atsišaukē, idant būtų užlaikytas ant parveizdējimo per Augustą, liepiau jį laikyt iki kolei jį nusiųsiu pas Ciesorių.

22. O Agrippas tarē Festui: Norējau ir aš pats žmogaus

klausyti: Rytoj, tarē, klausysi jį.

23. O ant rytojaus, kad atējo Agrippas ir Bernice su didžia puikyste, ir įējo namuosna sūdo su Pulkavedžiais, ir su vyresniais vyrais miesto: ant prisakymo Festo atvestas yra Povilas.

24. Ir tarē Festas: Agrippai karaliau, ir visi vyrai, kurie este drauge su mumis, regite tą, kurio visa minia žydų geidē nuog manęs Jeruzalēje šaukdami ir melzdami, jog neprigul jam daugiau gyvam būti.

25. O aš supratau, jog jis nieko verto smerties nepadarē. Bet jog jis pats atsišaukē pas Augustą, apdūmojau jį siųsti.

26. Apie kurį, ką pas Viešpatį tikrai rašyčiau, neturiu: Togidēl atvedžiau jį pas jus, o labiaus pas tave, karaliau Agrippai, idant išsiklausęs, turēčiau ką parašyti.

27. Nes man regis, neišmintingas daiktas kalinį nusiųsti, o nepranešti apkaltinimo jo.

XXVI PERSKYRIMAS.

Povilas apsako Agrippai savo gyvenimą, atsivertimą ir pašaukimą.

1. O Agrippas tarē Povilui: dasileidžia tau kalbēt už save patį. Povilas tada ištiesęs ranką pradējo teisintis.

2. Iš visų daiktų, kuriuose kaltina mane žydai, karaliau Agrippai, paskaitau save už palaimintą, jog prieš tave šiandieną turiu mane teisinti.

3. O labiausiai, jog tu žinai vis, ir kurie pas žydus yra būdai, ir klausimai: Togidēl tave meldžiu, idant mane kantriai paklausytumei.

4. O užtiesą gyvenimą mano nuog jaunystēs, koksai buvo nuog pradžios tarp mano giminēs Jeruzalēje, visi žydai žino.

5. Pažindami mane iš pradžios (jei norētų liūdyjimą duoti) jog pagal tikriausio skyriaus mūsų tikējimo gyvenau Farizeušumi.

6. O dabar dēl vilties prižadējimo, kurią tēvams mūsų padarē Dievas, stoviu paduotas sūdui.

7. Kuriop dvylika mūsų giminių, dieną ir naktį tarnaudami, tikis daeiti. Dēl kurios vilties apskųstas esmi nuog žydų, karaliau.

8. Kągi jumis regis netikimas daiktas, jei Dievas numirusius prikelia?

9. Ir man tiesa regējosi jog prieš vardą Jezaus Nazareno reikia daug priešingų daiktų daryt.

10. Ką ir dariau Jeruzalēj, ir daug šventųjų aš įsodinau į kalinę, ēmęs valdžią nuog vy-

riausių kunigų; ir kad turējo būt užmušti, padējau sūdyt.

11. Ir po visas iškalas tankiai vargindamas, juos priverčiau bliuznyti: O par daug būdamas pasiutęs ant jų, persekiojau ir iki svetimų miestų.

12. Dēl ko kad keliavau Damaškan su valdžia ir daleidimu vyriausių kunigų,

13. Viduje dienos ant kelio regējau, karaliau, šviesybę iš dangaus, skaistesnę už šviesumą saulēs, kuri apšvietē mane ir tuos, kurie su manim drauge buvo.

14. O kad visi puolēm ant žemēs, išgirdau balsą kalbantį manęsp žydišku liežuviu: Sauliau, Sauliau! kodēl mane persekioji? sunku tau yra prieš akstiną spardyti.

15. O aš tariau: Kas esi Viešpatie? o Viešpats tarē: Aš esmi Jezus, kurį tu persekioji.

16. Bet kelkis ir stokis ant kojų tavo: nes dēl to tau pasirodžiau, idant tave padaryčiau tarnu ir liūdytoju tų daiktų, kuriuos regējai, ir tų kuriuose tau pasirodžiau,

17. Ištraukdamas tave iš žmonių ir pagonų, pas kuriuos aš tave dabar siunčiu,

18. Idant atvertumei akis jų, idant atsiverstų iš tamsybių į šviesybę, o iš valdžios šētono pas Dievą, idant apturētų atleidimą nusidējimų ir dalį tarp šventųjų par tikējimą, kuris yra į mane.

19. Togidēl, karaliau Agrippai, nebuvau netikinčiu dangiškam regējimui.

20. Bet pirmiaus tiems, kurie yra Damaške ir Jeruzalēje ir visoj šalyje žydų žemēs, ir pagonams apsakinējau, idant pakūtavotų ir atsiverstų pas Dievą darydami darbus vertus pakūtos.

21. Dēl tos priežasties sugavę mane žydai bažnyčioje norējo užmušti.

22. Bet par Dievo pagelbą apgintas stoviu iki šios dienos liūdydamas mažam ir didžiam, nieko kito nekalbēdamas, káipo tikt tai, ką pranašai ir Maižiešius apsakē, jog turējo ateit.

23. Jei Kristus galįs kentēti, jei pirmas iš prisikēlimo iš numirusių, apsakyt turēs šviesybę žmonēms ir pagonams.

24. Tai jam bekalbant ir besiteisinant, Festas balsu didžiu tarē: Dūksti Povilai, didžias mokslas priverčia tave pasiutimop.

25. O Povilas: Nesiuntu (tarē) geriausias Festai, bet žodžius tiesos ir negirtybēs kalbu.

26. Nes žino karalius apie tuos daiktus, kuriam ir drąsiai kalbu: nes tikiu, jog iš tų daiktų nieko nēra prieš jį už-

slēpta. Nes nieko iš tų daiktų po užkampius nebuvo daryto.

27. Ar tiki, karaliau Agrippai pranašams? Žinau, jog tiki.

28. O Agrippas Povilui: Be mažo mane neparkalbēsi, idant būčia krikščionimi.

29. O Povilas tarē: Trokštu nuog Dievo, idant ir mažume ir didume, ne tiktai tu, bet ir visi, kurie klauso šiandieną, stotųs tokiais, koksai aš esmi, išēmus tuos ryšius.

30. Ir kelēsi karalius, ir storasta, ir Bernice, ir tie, kurie sēdējo su jais.

31. Ir nuēję šalyn, bylojo tarp savęs sakydami: Jog nieko verto smerties arba kalinēs nepadarē tas žmogus.

32. O Agrippas tarē Festui. Galējo tas žmogus būt paleistas, kad nebūtų pas Ciesorių atsišaukęs.

XXVII PERSKYRIMAS.

Povilą išsiunčia ant laivo Ryman. Jo susinešimai su žydais.

1. O kad sudūmota buvo, jog turējo yrtis jisai į Valakų žemę, ir paduotas būti Povilas su kitais kaliniąs šimtininkui vardu Julijušui pulko Augusto,

2. Inžengę į laivą Adrumetiniška turēdami plaukti pro šalis Azijos, leidomēs, o buvo su mumis Aristarchus Macedonietis iš Tessalonikos.

3. Ir prisiyrēm antrą dieną į Sydoną. O Julijušas žmoniškai apsieidamas su Povilu, daleido eit pas prietelius, idant apsiveizdētų.

4. Ir iš ten, kad leidomēs, prisiyrēm pas Cyprą dēl to, jog buvo vējai priešingi.

5. Ir perplaukę marias Cilicijos ir Pamfilijos, atējom į Lisstrą, kuri yra Licijoj:

6. O tenai šimtininkas radęs laivą iš Aleksandrijos, kuris plaukē į Valakų žemę, parsodino mus į aną.

7. O per daug dienų išlengvo yrdamies, ir vos atējom prieš Gnidą dēl priešingo mums vējo, priplaukēm Kretosp pas Salmoną.

8. O vos pralenkę atējom ant nekurios vietos, kuri vadinasi Boniportus, nuog kurio netoli buvo miestas Talassa.

9. O kad nemažas laikas praējo, ir kad jau baikštus buvo plaukimas, todēl jog ir pasninkas jau buvo praējęs, linksmino juos Povilas.

10. Kalbēdamas jiems: Vyrai, matau, jog su pažeidimu ir nuterone didžia, netiktai sukrautų daiktų ir laivo, bet ir dūšių mūsų, prasideda būt tas plaukimas.

11. Bet šimtininkas daugiaus tikējo užveizdui laivo ir stirnin-

kui, neg tam, ką Povilas kalbējo.

12. O kad nebuvo patogios priplaukos ant žiemavojimo, daug jų sutarē plaukti iš ten: jei kaipo galētų, priplaukę į Feniceu peržiemavoti pas kraštą Kretos, gulintį prieš Afriką ir Korą.

13. O kad vējas pūtē nuog pusiaudienio, dūmodami, jog savo sutarimą tebsitur, leidęs iš Assono, yrēs arti Kretos.

14. Bet nepoilgo potam kēlēs prieš ją vējas sylingas, kuris vadinasi Euroakvila.

15. O kad buvo laivas pagautas, o negalējo atsispirti prieš vēją, paleidę laivą pavējui plaukēme.

16. O kad atējom pas nekurią salą, kuri vadinasi Kauda, vos eldijēlę sugriebti galējome.

17. Tą paēmę darē pagelbą pririšdami prie laivo, bijodamies, idant ant Syrtos neužpultų, nuleidę indą teipo plaukē.

18. O kad mus sylingas sujudinimas marių mēčiojo, ant rytojaus išmetimą padarē:

19. O trečioje dienoje: rankomis savo, indus laivo išmetē.

20. Bet kad nei saulē, nei žvaigždēs per daug dienų nepasirodē, o nemažas sujudinimas oro artinosi, jau prapuolusi buvo visiems viltis išsigelbējimo mūsų.

21. O kad buvo didis pasninkavimas, tada Povilas vidui jų stovēdamas tarē: O vyrai, užtiesą reikējo, idant manęs paklausę būtumēt nesileidę nuog Kretos, ir išvengę nuog to prispaudimo ir nuteronēs.

22. O dabar sakau jums, idant būtumēt geros dūmos: nes neprażūs iš jųsų nei viena dūšia, tiktai laivas,

23. Nes stojos pas mane šią naktį Aniolas Dievo, kurio aš esmi, ir kuriam tarnauju,

24. Sakydamas: Nesibijok, Povilai, reikia tau stoti prieš ciecorių. O štai Dievas tau padovanojo visus, kurie su tavim plaukia.

25. Togidēl nesibijokit, vyrai: nes tikiu Dievui, jog teipo bus, kaipo man yra pasakyta.

26. Bet reikia mums išeiti ant nekurios salos.

27. O kad atējo naktis keturiolikta, kad męs plaukēm po Adriją apie pusiaunakties, regējos styrninkams, jog pasirodē jiems nekuri šalis.

28. Kurie ir nuleidę virvę su švinu, rado dvidešimti sieksnių: O maż iš ten paplaukę rado penkiolika sieksnių.

29. Bet bijodamies ant vietų kietų neužbēgtumēm, išmetę keturis inkarus nuog užpakalio laivo, geidē idant diena būtų.

30. O kad laivininkai norējo išbēgti iš akruto, ir nuleido valtį ant jūrių, kaipo būt norē-

dami iš pirmgalio laivo inkarus užmesti,

31. Tarē Povilas šimtininkui, ir kareiviams: Jei tie nepasiliks laive, negalite jųs būt užlaikyti.

32. Kareiviai tada pakirto virves nuog valties, ir daleido ją nupult.

33. O kad pradējo aušti, meldē Povilas visus, idant valgytų, tardamas: Šiandien keturiolikta diena laukdami kenčiate alkani, nieko nevalgydami.

34. Todēl meldžiu jus, idant valgytumēt dēl sveikatos jųsų, nes nē vienam iš jųsų plaukas nuog galvos nenupuls.

35. O tai pasakęs imdamas duoną padēkavojo Dievui po akimis visų: ir sulaužęs pradējo valgyt.

36. O visi būdami geresnēs dūmos, ir patįs priēmē valgį.

37. O buvo mūsų visų dūšių laive du šimtu septynios dešimtys šešios.

38. O būdami valgymu pasotinti, lengvino laivą išmezdami kviečius į jūrias.

39. O kad buvo diena, nepažino žemēs: vienok pamatē nekurią įlanką marių, turinčią kraštą, prie kurios dūmojo, jei galētų, privaryti laivą.

40. Ir kad ištraukē inkarus, leidēsi ant marių, atrišdami vienu kartu rudelio ryšius, ir pakēlę mažą drobę ant pirmgalio laivo, pavējui plaukē kraštop.

41. O kad įpuolēm į vietą, kuri turējo iš abiejų šalių marias, užkliuvo laivas: o pirmgalis laivo įkliuvęs, tiesa, stōvējo nepajudinamas, bet antras galas plyšo nuog mušimo marių.

42. Ir susikalbējo kareiviai, idant kalinius užmuštų: idant kuris išplaukęs nepabēgtų.

43. Bet šimtininkas norēdamas užlaikyti Povilą, nedaleido daryt: ir liepē tiems, kurie galējo plaukti, idant pirmiaus išsileistų ir išplauktų, ir ant krašto išeitų.

44. O kitus nekuriuos ant lentų, o nekuriuos ant tų daiktų, kurie iš laivo buvo, išnešiojo. Ir teip stojos, jog visos dūšios išējo ant žemēs.

XXVIII PERSKYRIMAS.

Povilas po trijų mēnesių gyvenimo ant salos Melita, keliauja toliaus ir atvyksta Ryman. Jo susinešimai su žydais.

1. O kad sveiki išējome, tuomet ištyrēm, jog sala vadinosi Melita: o barbarai parodē mums nemažą žmonystę.

2. Nes uždegę laužą malkų atgaivino mus visus, dēl lietaus užeinančio ir dēl šalčio.

3. O kad Povilas surinko nemažą krūvą šakų, ir dējo ant ugnies, iššokusi gyvatē nuog karščio įsikando į ranką jo.

4. O kad išvydo barbarai bestiją kybančią prie rankos jo, sakē kits kitam: užtikro tasai žmogus yra žmogžudis, kursai norint iš marių sveikas išējo, atkeršymas nedaleido, idant būtų gyvas.

5. O jis nukratęs bestiją į ugnį nieko pikto nekentējo.

6. Bet anie dūmojo, jog sutinti turējo, ir staigiai parpulti, ir numirti. O kad ilgai laukē, ir regējo, jog jam neko pikto nestojos, kitaip dūmodami tarē: jog Dievas yra.

7. O anose vietose buvo dvarčius, vyriausio salos, vardu Publiušo, kuris priēmęs mus, per tris dienas meilingai išlaikē.

8. Ir nusidavē, jog tēvas Publiušo karščiais ir žyvato liga suimtas gulējo. Pas kurį Povilas įējo; ir kad pasimeldē ir uždējo ant jo rankas, išgydē jį.

9. Tai kad stojos, visi kurie ligas turējo ant salos, atējo ir buvo išgydyti.

10. Kurie teipojeg mums didę šlovę darē, o išvažiuojantiems įkrovē, ko buvo reikalas.

11. O po trijų mēnesių leidomēs laive Aleksandrijos, kuris žiemavojo ant salos, ant kurio buvo ženklas Kastorų.

12. O prisiyrę į Syrakuzą, trukom tenai tris dienas.

13. Iš ten plaukdami aplinkui atējom į Regium: o po vienai dienai, kad kēlēs vējas pietų, antroj dienoj prisiyrēm į Puteolus.

14. Kur atradę brolius, melsti buvom, idant pasiliktumēm pas juos per septynias dienas: ir teip ējom į Rymą.

15. O iš ten, kada išgirdo broliai, išējo prieš mus, iki turgavietēs Apiušo, ir trejų Tabernų, kuriuos kad Povilas išvydo, padēkavojęs Dievui gavo drąsumą.

16. O kad atējom į Rymą, daleista buvo Povilui būti pačiam vienam, su kareiviu, kursai jį sergējo.

17. O po trečios dienos suvadino vyresnius žydus. O kad susiējo, tarē jiems: Vyrai broliai, aš nieko nepadaręs prieš žmones, arba prieš būdus tēviškus, surištas iš Jerozolimos paduotas esmi rankosna Rymionų:

18. Kurie išklausinēję apie mane, norējo mane išleisti, todēl jog manyje nējokios priežasties smerties nebuvo,

19. Bet kad prieštaravo žydai, turējau atsišaukti pas ciecorių, ne idant turēčiau mano giminę apie ką skųsti.

20. Dēl tos tada priežasties meldžiau, idant jus regēčiau ir su jumis pasikalbēčiau: nes dēl vilties Izraeliaus tuomi lencūgu esmi surištas.

21. O anie tarē jam: Męs

nei gromatų negavom apie tave iš žydų žemēs: nei kas iš brolių atējęs apsakē, arba kalbējo ką piktą apie tave.

22. O norime girdēti nuog tavęs, ką išmanai: Nes apie tą atskyrimą męs žinome, jog visur jam preštarauja.

23. O kad paskyrē jam dieną, atējo pas jį į gaspadą labai daug, kuriems liūdydamas apie karalystę Dievo išguldinējo, ir perkalbēdamas anuos apie Jezų, iš zokono Maižiešiaus, ir Pranašų nuog ryto iki vakaro.

24. O nekurie tikējo tam, ką kalbējo: o kiti netikējo.

25. O kad nesutiko tarp savęs, ējo šalin, bekalbant Povilui vieną žodį: Jog gerai Dvasia Šventoji pasakē per Izaiošių Pranašą tēvams mūsų.

26. Sakydama: Eik pas tuos žmones, o kalbēk jiems: Girdēsite ausia, o neišmanysite, ir regēdami regēsite, o neišvysite.

27. Nes užtukusi yra širdis tų žmonių, o ausimis sunkiai girdējo, ir užmerkē akis savo: idant kartais akimis neišvystų, ir ausimis neišgirstų, ir širdžia neišmanytų, ir neatsiverstų, o išgydyčiau juos.

28. Tegul tada jums bus žinoma, jog pagonams nusiųstas yra tas išganymas Dievo, o anie klausys.

29. O kad tai sakē, išējo nuog jo žydai, turēdami tarp savęs didį susispyrimą.

30. Ir gyveno Povilas per dvejus ištisus metus pasamdytoj gaspadoj savo, ir priimdavo visus, kurie pas jį ateidavo.

31. Apsakydamas karalystę Dievo, ir mokydamas, kas yra apie Viešpatį Jezų Kristų, su visu drąsumu be uždraudimo.

Šv. Apaštalo Povilo Raštas pas Rymiečius.

Šv. Povilas parašē šį Raštą būdamas Korinte, kada rengēsi keliauti į Jeruzalem su mielaširdinga pašalpa surinkta Akajoje ir Makedonijoje dēl pagelbējimo Judējos krikščionių. Tas įvyko apie dvidešimts ketvirtuose metuose po Mūsų Viešpaties į Dangų užžengimui. Raštas buvo parašytas graikiškai, bet tame pačiame laike buvo išverstas ir į lotynų kalbą, dēl naudos tų, kurie graikiškai nesuprato. Nors šis Raštas, laiko eilēje, nebuvo Apaštalo pirmutinis, bet ant pirmos čion yra padētas vietos dēlei savo įtalpos prakilnumo, dēlei augštumo vietos, kur buvo siųstas ir Bažnyčios garbēs.

I PERSKYRIMAS.

Giria Rymiečių tikējimą. Pagonų piliozopija be tikējimo ir nusižeminimo tik skandina juos gēdinguose nusidējimuose.

1. Povilas tarnas Jezaus Kristaus, pavadintas Apaštolas, paskirtas ant Evangelijos Dievo.

2. Kurią pirmu buvo pažadējęs per savo Pranašus raštuose šventuose.

3. Apie sūnų savo, kursai gimē iš sēklos Dovido pagal kūno,

4. Kuris yra pražymētas sūnumi Dievo galybēje, pagal Dvasios pašventimo iš prikēlimo iš numirusių Jezaus Kristaus Viešpaties mūsų:

5. Per kurį apturējom malonę ir Apaštolystę ant paklusnumo tikējimui terp visų giminių dēl vardo jo.

6. Terp kurių ir jųs este pavadinti Jezaus Kristaus.

7. Visiems, kurie yra Ryme nuog Dievo numylētiems pavadintiems, šventiems. Malonē jums ir pakajus, nuog Dievo Tēvo mūsų, ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

8. Pirmiausiai tada dēkavoju Dievui mano per Jezų Kristų, už jus visus; jog tikējimas jųsų apsisako po visą svietą.

9. Nes liūdytoju yra man Dievas, kuriam tarnauju Dvasioje mano Evangelijoj sūnaus jo, jog be paliovimo atmenu ant jųsų,

10. Visados maldose mano prašydamas, jei kaipo norint kuomet man atsitiktų laimingas kelias su daleidimu Dievo ateiti pas jus.

1. Nes trokštu regēti jus, idant jums duočiau kiektiek

malonēs dvasiškos dēl patvirtinimo jųsų:

12. Tai yra, idant jusimp drauge pasilinksmintumēm per tą, kurį tarp savęs turime, tikējimą jųsų, ir mano.

13. O nenoriu, idant jųs nežinotumēt broliai, jog tankiai dūmojau ateiti jusump (ir ik šiolei buvau apstabdytas) idant turēčiau kokią naudą ir iš jųsų, kaipo ir iš kitų giminių.

14. Grekams ir Barbarams, išmintingiems ir neišmintingiems, kaltas esmi.

15. Teipo jog (kiek iš manęs yra) gatavas esmi ir jums, kurie este Ryme, apsakyt Evangeliją.

16. Nes nesigēdžiu Evangelijos. Nes yra galybē Dievo ant išganymo kiekvienam tikinčiam žydui pirmiau ir grekui.

17. Nes teisybē Dievo per aną apsireiškia iš tikējimo į tikējimą: Kaipo yra parašyta: O teisus iš tikējimo gyvas yra.

18. Nes rūstybē Dievo apsireiškia iš dangaus, prieš visokią bedievystę, ir neteisybę žmonių tų, kurie tiesą Dievo užtur neteisybēje.

19. Nes kas yra žinoma apie Dievą: jiems yra apreikšta. Nes Dievas jiems apreiškē.

20. Nes neregimi jo daiktai, nuog sutvērimo svieto, per tuos daiktus, kurie padaryti yra išmanomi, stojas pažįstami: teipogi amžina jo galybē ir Dievystē: teip jog negal būti išsikalbami.

21. Nes pažinę Dievą, negarbino kaipo Dievą, nei dēkavojo, bet į nieką pavirto dūmose savo, ir aptemo širdis jų netikusi.

22. Nes sakydamiesi būt išmintingais, durnais tapo.

23. Ir parkreipē garbę nesmertelno Dievo į prilyginimą paveikslo žmogaus mirštančio, ir paukščių, ir keturkojų, ir slankiojančių.

24. Todēl padavē juos Dievas pageidimams širdies jų, ant nečistatos: idant tarp savęs kūnus savo apdergtų.

25. Kurie permainē tiesą Dievo į melagystę, ir garbino ir tarnavo labiaus sutvērimui, ne kaip sutvertojui, kursai yra pašlovintas ant amžių. Amen.

26. Todēl padavē juos Dievas, į pageidimus biaurybēs. Nes moterēs jų permainē prigimtą apsējimą į tą apsējimą kursai yra prieš prigimimą.

27. Lygiai teipojieg ir vyriškiai, pametę prigimtą apsējimą moteries, užsidegē su kits kitu pageidimuose savo, vyriški su vyriškiais biaurybę pildy-

---

26 e. *Padavē juos Dievas.* Dievas nebuvo jų nusidējimų priežastis; bet, savo malonę nuo jų atitraukdamas, daleido jiems, ant pabaudimo jų puikybēs, įpulti į tuos gēdingus nusidējimus.

dami: O užmokesnį, kuris buvo prigulįs, paklydimo savo ant savęs atimdami.

28. O kaipo jie nenorējo, idant turētų pažinimą Dievo, padavē juos Dievas piktam dūmojimui. Idant tai darytų, kas nepridera,

29. Pripildytus visokia neteisybe, piktybe, paleistuvyste, godulyste, piktadējyste, pilnus pavydējimo, žmogžudystēs, barnies, viliaus, nelabumo, kuštetojus,

30. Apkalbētojus, Dievui neapkentamus, apmeluotojus, didžiajančius, išsikeliančius, išrastojus pikto, neklausančius gimdytojų.

31. Bepročius, nesutinkančius, be prigimtos meilēs, nenuomaldomus, nemielaširdingus.

32. Kurie pažinę teisybę Dievo, neišmanē, jog tie, kurie tokius daiktus daro, verti yra smerties, o netiktai tie, kurie anuos daro, bet ir kurie pritaria darantiems.

II PERSKYRIMAS.

Apaštalas peikia žydus, kurie giriasi žinojimu Instatymų, bet jų neužlaiko. Nurodo, kurie yra teisingi žydai.

1. Togidēl negali išsiteisinti o žmogau visokis, kursai sūdyji, nes kokiame daikte, sūdyji kitą, pats save apkaltini, nes tuos pačius daiktus, darai, kuriuos kaltini.

2. Nes žinome, jog sūdas Dievo yra pagal tiesos ant tų, kurie tokius daiktus daro.

3. Ar-gi tai dūmoji, o žmogau, kursai sūdyji tuos, kurie tokius daiktus daro, o anuos pats darai, jog tu išbēgsi nuog sūdo Dievo?

4. Ar bagotystę gerybēs jo, ir kantrybēs, ir neskubumo paniekini? nežinai, jog gerybē Dievo ant pakūtos tave veda.

5. Bet pagal užkietējimo tavo ir nepakūtavojančios širdies padaugini tau rūstybę ant dienos rūstybēs ir apreiškimo teisingo sūdo Dievo,

6. Kursai kiekvienam atiduos pagal darbų jo:

7. Tiems užtikro, kurie per iškentējimą gerame darbe jieško šlovēs ir garbēs ir nemirtybēs amžiną gyvenimą.

8. O tiems, kurie yra barningi ir kurie nekenčia tiesos, bet tik neteisybē, rustybē ir narsas.

9. Vargas ir suspaudimas ant visokios dūšios žmogaus piktadarančio, pirmiaus žydo ir greko.

10. O garbē ir šlovē, ir pakajus visiems gerai darantiems, pirmiaus žydui ir grekui.

11. Nes nēra pas Dievą skyriaus asabų.

12. Nes kurie norint be zokono sugriešijo, be zokono pra-

puls. O kurie norint zokone sugriešijo, per zokoną bus sūdyti.

13. Nes ne klausytojai zokono teisingi yra pas Dievą, bet išpildytojai zokono bus nuteisinti.

14. Nes kad pagonai, kurie netur zokono, pagal prigimimo daro tuos daiktus, kurie yra zokono, tokie zokono neturēdami, patįs sau yra zokonu:

15. Kurie rodo darbą zokono parašytą širdyse savo, kad aniems duoda liūdyjimą sąžinė jų, ir dūmos tarp savęs kitoniškos, arba jos apskundžiančios arba ir išteisinančios.

16. Dienoj, kada Dievas sūdys paslēptus daiktus žmonių, pagal Evangelijos mano per Jezų Kristų.

17. O jei tu vadinies žydu ir parstoji ant zokono ir giries iš Dievo.

18. Ir pažįsti valią jo, ir numanai, kas yra geresnio, išmokytas per zokoną;

19. Ir tikiesi, jog tu pats esi vadovu aklųjų, šviesybe tų, kurie yra tamsybēse.

20. Mokytoju neišmintingųjų, rodytoju mokslo mažiutēliams, turinčiu paveikslą pažinties, ir tiesos zokone.

21. Kursai tada mokai kitą, pats savęs nemokai: kuris sakai, idant nevogtų, vagi.

22. Kursai kalbi, idant nesvetmoteriautų, svetmoteriauji: kursai baidais paveikslais dievaičių, šventvagystę pildai.

23. Kursai iš zokono giriesi per peržengimą zokono Dievą negarbini.

24. (Nes vardas Dievo dēl jųsų bliuznijamas yra tarp pagonų, kaipo parašyta yra).

25. Apipiaustymas tiesa naudingas yra, jei užlaikytumei zokoną: o jei būtumei peržengtoju zokono, apipiaustymas tavo stojosi ne apipiaustymu.

26. Jei tada neapipiaustytas žmogus užlaikytų teisybę zokono: ar-gi jo neapipiaustymas nebus už apipiaustymą paskaitytas?

27. Ir apsūdys tave kas neapipiaustytas iš prigimimo užlaiko zokoną, kursai per raštą ir apipiaustymą esi peržengtoju zokono.

28. Nes ne tasai yra žydu, kursai yra paviršutiniai, tai yra apipiaustymu, kas ant kūno iš viršaus yra.

29. Bet kuris viduje, žydumi yra: ir širdies apipiaustymas Dvasēje, ne rašte, kurio garbē, ne iš žmonių, bet iš Dievo yra.

III PERSKYRIMAS.

Žydų privilegijos. Visi žmonēs yra nusidējēliai ir nei viens negal būti išteisintas Instatymo darbais, bet vien tik Kristaus malone.

1. Ką tada tur daugiau žydas? arba kokia nauda apipiaustymo?

2. Didelē visokiu būdu. Pirmiausiai, jog jiems yra patikēti żodżiai Dievo.

3. Nes ką gi, jei nekurie iš jų neįtikējo? ar-gi jų netikējimas suniekįs tikējimą Dievo? apsaugok Dieve.

4. Nes Dievas yra teisus, o kiekvienas żmogus melagingas, kaipo yra parašyta: idant išsiteisintumei żodżiuose tavo, ir pergalētumei kad esi sūdytas.

5. Bet jeigu neteisybē mūsų, teisybę Dievo pagiria, ką gi sakysime? Ar-gi neteisus yra Dievas, kursai rustybę atveda?

6. (Kalbu būdu żmonių) apsaugok Dieve: Nes kaipo kitaip Dievas sūdys šį svietą?

7. Nes jei tiesa Dievo per mano melą pasigausino ant garbēs jo: ko gi dēl dar ir aš sūdytas esmi kaipo griešninkas?

8. O neturim (kaipo apie mus piktżodżiauja, ir kaip nekurie sako, jog męs kalbame) daryt piktus daiktus, idant geri ateitų? kurių paskandinimas yra teisus.

9. Ką-gi tada? ar turime viršų prieš juos? nieku būdu. Nes parodēm, jog żydai ir grekai, visi yra po grieku.

10. Kaipo parašyta yra: Jog nēra teisaus nei vieno:

11. Nēra išmanančio, nēra ješkančio Dievo.

12. Visi atsikreipē, drauge stojos nederančiais, nēra kursai gerai darytų, nēra iki vieno.

13. Gerklē jų yra grabas atviras, lieżiuviais savo prigavimą darē, nuodas gyvačių po lūpomis jų.

14. Kurių burna pilna yra keikimo ir kartumo.

15. Kojos jų greitos ant išliejimo kraujo.

16. Suspaudimas ir nelaimē keliuose jų.

17. O kelio pakajaus nepażino.

18. Nēra baimēs Dievo akyse jų.

19. O żinome, jog ką tiktai įstatimas sako, tiems, kurie zokone, yra, sako: idant visų nasrai būtų użkimšti, o idant visas svietas paduotas būtų Dievui.

20. Nes iš darbų zokono nebus nuteisintas nei vienas kūnas po akimis jo. Nes per zokoną yra pażinimas nusidējimo.

21. O dabar be zokono teisybē Dievo apreikšta yra: tu-

---

4 e. *Dievas yra teisus*, t. y. tik vienas Dievas savo esybēje yra teisus, o żmogus kiekvienas, pats iš savęs, yra palinkęs į klaidas ir melą: neveizint ant to, Dievas, kuris yra teisybē, nor išpildyt savo prižadējimą: użlaikyti savo Bażnyčią visoje teisybēje. Żrk. šv. Jon. 16 p. 13 e.

10 e. *Nēra teisaus nei vieno*, t. y. gamtos tiesų ar Maižio Instatymų galybe, bet galima būti teisu tik per tikējimą ir malonę.

rinti liūdyjimą, iš zokono ir pranašų

22. O teisybē Dievo per tikē·jimą Jezaus Kristaus dēl visų ir ant visų, kurie tik' į aną nes nēra skyriaus:

23. Nes visi sugriešyjo, ir garbēs Dievo reikalauja.

24. Nuteisinti dovanai per jo malonę, per atpirkimą, kursai yra Kristuje Jezuje,

25. Kurį Dievas pastatē numaldymu per tikējimą kraujuje jo, dēl parodymo teisybēs savo, ant atleidimo praējusių nusidējimų.

26. Kantrybēje Dievo, dēl parodymo teisybēs jo tame laike; idant jis būtų teisus, ir tei sinąs tą, kuris yra iš tikējimo Jezaus Kristaus.

27. Kur tada yra gyrius tavo: Atmestas yra: Per kurį-gi zokoną? Ar darbu? Ne: bet per zokoną tikējimo.

28. Nes dūmojame, jog žmogus nusiteisina per tikējimą be darbų zokono.

29. Ar Dievas tiktai žydų? Ar ne ir pagonų? užtikro ir pagonų. Kadangi yra vienas Dievas, kursai nuteisina apipiaustymą iš tikējimo, ir neapipiaustymą per tikējimą.

31. Ar zokoną tada gadiname per tikējimą? Apsaugok Dieve: bet zokoną įstatome.

IV PERSKYRIMAS.

Abraomas buvo išteisintas ne įstatymo darbais, bet tikējimu į Dievą da prieš apipiaustymą. Stabmeldžiai per tikējimą tapo jo vaikais.

1. Ką-gi tada sakysim, jog rado Abraomas tēvas mūsų pagal kūno?

2. Nes jei Abraomas iš darbų yra nuteisintas; tur gyriu, bet ne pas Dievą.

3. Nes ką raštas sako? Intikējo Abraomas Dievui: ir buvo jam paskaityta už teisybę.

---

28 e. *Žmogus nusiteisina per tikējimą.* Tikējimas, kuriam čion Apaštalas pripažįsta žmogaus išteisinimą, tai nēra koks išdidus pasitikējimas ant mūsų išteisinimo, atpirkimo, bet tvirtas ir gyvas tikējimas į tą viską, ką Dievas apreiškē ar prižadējo; pas *Žyd.* 11 p. *Viera, kuri per meilę daro* į Jezų Kristų, pas *Gal.* 5 p. 6 e. Žodžiu, toks tikējimas išteisina, kuris apima viltį, meilę, metavonę ir Sakramentų priēmimą. Ir darbai, kuriuos jis čion išskiria, yra vien tik *įstatymo darbai,* t. y. darbai padaryti sulyg gamtos ar Maižio įstatymais, da prieš Kristaus tikējimą, bet ne tokius, kurie tą tikējimą seka ir iš jo eina.

2 e. *Iš darbų,* padarytų savo paties pajiega, be' Dievo malonēs ir tikējimo į Jį. *Ne pas Dievą.* Kokią norint garbę tokie darbai pelnytų pas žmones, bet jie neturētų vertēs Dievo akyse.

3 e. *Paskaityta* Dievo, kuris nepaskaito nieko kitaip kaip yra. Iš to žodžio galime suprasti, juog jeigu esame išteisinti, mūsų išteisinimas paeina iš liuosos Dievo malonēs ir gerumo, o ne iš mūsų darbų gerumo arba jųjų pačių vertēs, jeigu jie buvo atlikti be Dievo malonēs.

4. O tam, kuris dirba, užmokestis nerokuojamas yra pagal malonēs, bet pagal prigulējimo.

5. O tam kuris nedirba, bet tikinčiam į tą kursai nuteisina nebijantį Dievo, paskaitomas yra tikējimas jo, ant nusiteisinimo pagal pastatymo malonēs Dievo.

6. Kaipo ir Dovidas apsako pašlovinimą žmogaus, kuriam Dievas paskaito teisybę be darbų.

7. Pašlovinti, kuriems atleistos yra neteisybēs, o kurių uždengti yra nusidējimai.

8. Pašlovintas yra vyras, kuriam Viešpats nepaskaitē grieko.

9. Tas tada pašlovinimas ar tiktai apipiaustyme yra, ar ir neapipiaustyme? Nes sakome, jog tikējimas Abraomui yra paskaitytas už teisybę.

10. Kaipo-gi tada yra paskaitytas? apipiaustyme, ar neapipiaustyme? Ne apipiaustyme, bet neapipiaustyme

11. Ir gavo ženklą apipiaustymo, paženklinimą teisybēs tikējimo, kuris yra neapipiaustyme; idant būtų Tēvu visų tikinčių neapipiaustyme, idant ir jiems būtų paskaityta už teisybę.

12. Ir būtų Tēvu apipiaustymo, ne tiktai tiems, kurie yra iš apipiaustymo, bet ir tiems kurie vaikščioja pēdomis tikējimo, kuris yra neapipiaustyme Tēvo mūsų Abraomo.

13. Nes ne per zokoną prižadējimas Abraomui, arba sēklai jo, idant būtų tēvainiu svieto; bet per teisybę tikējimo.

14 Nes jei kurie iš zokono, tēvainiais yra: išnyko tikēji-

---

4 e. *O tam, kuris dirba,* t. y. iš savęs paties ir savo pajiegomis. Toks źmogus, sako Apaštalas, pajieško savo užmokesnio, kaipo skolos vertos už jo darbą. Kuomet tas, *kuris nedirba,* kuris nepasitiki ant jokių darbų savo pajiegomis darytų, bet per tikējimą ir malonę jieško teisybēs, yra dovanai išteisintas Dievo malone.

7 e. *Pašlovinti, kuriems atleistos yra neteisybēs o kurių uždengti yra nusidējimai.* Tai yra. palaiminti, kurie darydami metavonę apturējo dovanojimą ir atleidimą savo nusidējimų ir teip yra *uždengti,* t. y. naujai apvilkti malonēs dovana ir aprēdyti meilēs rūbu.

8 e. *Pašlovintas yra vyras, kuriam Viešpats nepaskaitē grieko.* Tai yra, palaimintas vyras užlaikē krikšto nekaltybę, teip jog negalima jį iš sunkaus nusidējimo apkaltinti. Teipgi, palaimintas yra vyras, kuris į grieką įpuolęs metavonę darē ir padoriai gyveno, priimdamas Sakramentus, apturējimui Dievo malonēs reikalingus, kad atpuolimo apsisaugoti; teip juog griekas jau daugiaus nebūna jam paskaitytas.

9 e. *Apipiaustyme,* t. y. ar jis yra tiktai dēl źydų, kurie apipiaustyti yra? Ne, sako Apaštalas, bet teipogi dēl neapipiaustytų, stabmeldźių, kurie per tikējimą ir malonę gal ateiti į teisybę, kaipo Abraomas, da prieš savo apipiaustymą.

14 e. *Tēvainiais yra.* Tai yra, *jei tik tie* yra tēvainiais paźadētų Abraomui palaiminimų, kurie įstatymo apeigas seka,

mas, į nieką pavirto pažadėjimas.

15. Nes zokonas rūstybę daro. Nes kur zokono nėra: nei peržengimo.

16. Todėl iš tikėjimo, idant pagal malonės stipras būtų pažadėjimas visai sėklai, netikt, tai, kuri yra iš zokono, bet ir tai, kuri iš tikėjimo Abraomo, kuris yra Tėvas mūsų visų.

17. (Kaipo parašyta yra: Jog tave tėvu daugio giminių pastačiau) po akimis Dievo, kuriam įtikėjo, kuris atgaivina numirusius, ir atšaukia tai, ko nėra, kaipo tai, kas yra.

18. Kursai prieš viltį į viltį įtikėjo, jog turėjo būti tėvu daugio giminių, pagal to, kas jam buvo pasakyta: Teipo bus sėkla tavo.

19. Ir nepasilpo tikėjime, nei veizdėjo ant kūno savo apmirusio, kad jau turėjo apie šimtą metų, ir ant apmirusio žyvato Saros.

20. O pažadėjime teipogi Dievo, neabejojo per netikėjimą, bet pasistiprino tikėjimu, duodamas garbę Dievui.

21. Tikriausiai žinodamas, jog ką tiktai prižadėjo, galingas yra ir padaryti.

22. To-gi dėl ir paskaityta yra jąm už teisybę.

23. O ne tiktai dėl jo parašyta yra, jog jam paskaityta yra už teisybę.

24. Bet ir dėl mūsų, kuriems tur būti paskaityta, kurie tikime į tą, kursai prikėlė Jezų Kristų Viešpatį mūsų iš numirusių.

25. Kursai išduotas yra dėl nusidėjimų mūsų, ir kėlės iš numirusių, dėl nuteisinimo mūsų.

V PERSKYRIMAS.

Mūsų tikėjimo į Kristų pamatai. Nuodėmė ir mirtis atėjo per Adomą, malonė ir gyvenimas per Kristų.

1. Būdami tada nuteisinti iš tikėjimo, pakajų turėkim su Dievu per Viešpatį mūsų Jezų Kristų.

2. Per kurį teipojieg per tikėjimą turime priėjimą, prie tos malonės, kurioje stovime, ir giriamės viltyje garbės Sūnu Dievo.

3. O ne tiktai, bet ir giriamės varguose, žinodami, jog vargas kantrybę daro.

4. O kantrybė datirimą, datirimas viltį,

5. O viltis neužgėdina: todėl, jog meilė Dievo išlieta yra

---

tokiu būdu teip daug giriamas Abraomo tikėjimas būtų mažos vertės, ir pats priźadėjimas padaryti jį tėvu netik źydų, bet ir visų tikinčiųjų tautų, būtų tuščias.

15 e. *Nes zokonas rūstybę daro.* Instatymas, be tikėjimo ir malonės, *rūstybę daro* netyčiomis, būdamas proga daugelio perźengimų, kurie uźtraukia Dievo rūstybę.

širdyse mūsų, per Dvasią šventą, kuri mums duota yra.

6. Nes kodēl Kristus, kada dar buvome silpnais, pagal laiko, numirē už griešnus?

7. Nes vos kas miršta už teisingą: nes už gerą rasi kas mirti drįstų.

8. Bet Dievas giria meilę savo prieš mus, jog kad męs dar buvom griešnais pagal laiko,

9. Kristus už mus numirē: Toli tada labiaus dabar nuteisinti kraujuje jo, būsim užlaikyti per jį nuo rūstybēs.

10. Nes jei būdami neprieteliais suderinti esme su Dievu, per smertį sūnaus jo: toli labiaus suderinti būsim užlaikyti gyvenime jo.

11. O netiktai: bet ir giriamēs Dievuje, per Viešpatį mūsų Jezų Kristų, per kurį dabar suderinimą apturējome.

12. Todēl kaipo per vieną žmogų, griekas atējo ant svieto, o per grieką smertis, teip ir ant visų žmonių smertis užējo, kuriame visi sugriešijo.

13. Nes iki zokono griekas buvo ant svieto: o griekas nebuvo paskaitomas: kad zokono nebuvo.

14. Bet smertis viešpatavo nuog Adomo iki Maižiešiaus, ir ant tų, kurie nesugriešijo, lygiu peržengimu kaipo Adomas, kursai yra paveikslu ateinančio.

15. Bet nekaipo nusidējimas teipo ir dovana, nes jei per kaltybę vieno daug jų numirē: toli daugiaus malonē Dievo, ir dovana ant daugio jų išsiliejo, iš malonēs vieno žmogaus Jezaus Kristaus.

16. O nekaipo per vieną nusidējimą, teipo ir per dovaną, nes sūdas užtikro už vieną ant prapulties: O malonē už daug nusidējimų ant nuteisinimo.

17. Nes jei vieno peržengimu smertis karaliavo per vieną, toli daugiaus tie, kurie gauna apstumą malonēs ir dovanos, ir teisybēs, karaliaus gyvenime, per vieną Jezų Kristų.

18. Togidēl kaipo per nusidējimą vieno, ant visų žmonių paskandinimas: teipo ir per nuteisinimą, vieno, ant visų žmonių apteisinimas ant gyvenimo.

19. Nes kaipo per nepaklusnumą vieno žmogaus, daugel jų stojos griešnais, teip ir per paklusnumą vieno, daugel jų stosis teisiais.

20. O zokonas atējo, idant

---

12 e. *Per vieną žmogų.* Adomą, per kurį męs visi pradžiogriekį užtraukēm.

13 e. *Nebuvo paskaitomas.* Tai yra, žmonēs nežinojo, arba neskaitē už grieką; ir nebuvo jiems paskaityta už nuodēmę teip, kaip paskui, kada jie peržengē žinomą rašytą Dievo įstatymą.

20 e. *Idant pasigausintų nusidējimas.* Ne dēl to įstatymas buvo duotas, idant pasigausintų nusidējimas, bet teip atsi-

pasigausintų nusidējimas, o kur pasigausino nusidējimas, malonē daugiau pasigausino.

21. Idant kaipo nusidējimas karaliavo ant smerties: teipo ir malonē karaliautų per teisybę ant gyvenimo amžino per Jezų Kristų Viešpatį mūsų.

VI PERSKYRIMAS.

Krikščionis privalo numirti nuodēmei o gyventi Dievui.

1. Ką-gi tada darysime? ar pasiliksime grieke, idant malo nē pasigausintų?

2. Apsaugok Dieve. Nes kurie numirēm griekui, kaipo-gi toliaus jame gyvęsime.

3. Ar nežinote, jog kurie tik apkrikštyti esme Jezuje Kristuje, smertyje jo apkrikštyti esme.

4. Nes palaidoti esme drauge su juo, per krikštą ant smerties; idant kaipo Kristus kēlēs iš numirusių per garbę Tēvo, teipo ir męs idant naujame gyvenime vaikščiotumēm.

5. Nes jei stojomēs įčiepyti ant prilyginimo smerties jo: lygiai ir prisikēlimo būsime.

6. Tai žinodami, jog senas mūsų žmogus drauge yra nukryžiavotas, idant kūnas grieko būtų sugaišintas, ir toliaus netarnautumēm griekui.

7. Nes kas numirē, yra nuteisintas nuóg grieko.

8. O jeigu su Kristu numirēm: tikime jog drauge teipogi gyvęsime su Kristumi.

9. Žinodami, jog Kristus kēlęs iš numirusių, daugiaus nemiršta, smertis ant jo daugiaus neponavos.

10. Nes jog numirē griekuj' vieną kartą numirē: o jog gyvas yra, Dievuje gyvas yra.

11. Teipo ir jųs dūmokite, jog este užtikro numirę griekuje, o gyvi Dievuje Kristuje Jezuje Viešpatyje mūsų.

12. Tegul tada neviešpatauja griekas kūne jųsų smertingame, idant paklusni būtumēt pageidimams jo.

13. Bet ne paduokit sąnarius jųsų griekui už ginklą neteisybēs, bet paduokit save Dievui, kaipo iš numirusių gyvus: ir sąnarius jųsų už ginklus teisybēs Dievui.

14. Nes griekas ant jųsų neviešpataus: nes neeste po zokonu, bet po malone.

15. Ką-gi tada ar griešy-

---

tiko per žmogaus ištvirkimą, juog peržengdamas duotą įstatymą padaugino savo nusidējimus.

6 e. *Senas mūsų žmogus — kūnas grieko.* Mūsų pradžiogriekiu pagadintas padējimas, griekui ir pageidimui paduotas, yra pavadintas *senas mūsų žmogus*, kaip vēl pataisytas Kristuje ir per Kristų mūsų naujas padējimas, yra pavadintas *naujas žmogus.* O ydos ir nuodēmēs, kurios pirma mumyse viešpatavo, yra pavadintos kūnas grieko.

sim, jog neesme po zokonu, bet po malone? Apsaugok Dieve.

16. Ar nežinote, jog kam pasiduodate už tarnus ant paklusnumo, to este tarnais, kurio klausote, arba grieko ant smerties, arba paklusnumo ant teisybēs.

17. O garbē Dievui, jog buvote tarnais nusidējimo, bet paklusni buvote iš širdies anam paveikslui pamokslo, kuriam pasidavēte.

18. O būdami išliuosuoti nog grieko, stojotēs tarnais teisybēs.

19. Žmogišku būdu sakau, dēl silpnybēs kūno jųsų: nes kaipo išdavinējot sąnarius jųsų, ant tarnavimo biaurybei, ir neteisybei ant neteisybēs, teipo dabar išduokit sąnarius savo, ant tarnavimo teisybei dēl pašventinimo.

20. Nes kada buvote, tarnais grieko, buvote liuosi nuog teisybēs.

21. Kokį-gi tada tuo laiku turējote pelną, iš anų daiktų, iš kurių dabar gēditēs? Nes galas jų yra smertis.

22. O dabar būdami išliuosuoti nuog nusidējimo, o pastoję tarnais Dievo, turite pelną savo, ant pašventimo, o galą, amžiną gyvenimą.

23. Nes alga už grieką yra smertis. O malonē Dievo, amžinas gyvenimas Kristuje Jezuje Viešpatyje mūsų.

VII PERSKYRIMAS.

Męs esame Kristaus atliuosuoti nuo įstatymo ir nuo grieko kaltēs, nors palinkimas prie jo da mus gūndo.

1. Argi nežinot broliai (nes žinantiems įstatymą kalbu), jog įstatymas viešpatauja ant žmogaus, kolei gyvas yra.

2. Nes moteriškē, kuri yra po valdžios vyro, kolei gyvas yra vyras pririšta yra įstatymuj'[1]: bet jei vyras jos numirtų, liuosa yra nuog įstatymo vyro.

3. Togidēl, kolei vyras gyvas yra, bus vadinta svetmoteriaujanti, jei būtų su kitu vyru: bet jei vyras jos numirtų, liuosa yra nuog įstatymo vyro: idant nebūtų svetmoteriaujanti, jei būtų su kitu vyru.

4. O teip broliai mano ir jųs este numarinti įstatymui per kūną Kristaus: idant būtumēt kito, kursai iš numirusių prisikēlē, idant vaisių atneštumēm Dievui.

5. Nes kada buvom kūne, pageidimai griekų, kurie per zokoną buvo, įsigalējo sąnariuose mūsų idant atneštų vaisių smerčiui,

6. Bet dabar liuosi esme nuog zokono smerties, kuriame

---

1 e. *Kolei gyvas yra*, arba teip ilgai, kolei jis gyvas.

buvom užturēti, teipo, idant tarnautumēm naujybēje Dvasēs, o nesenybēje rašto.

7. Ką-gi tada tarsimę? Ar zokonas yra grieku? Apsaugok Dieve. Bet grieko nepažinau, tiktai per zokoną: nes pageidimo nepažinčiau, kad zokonas nesakytų: Nepageisi.

8. Bet griekas ēmęs priežastį per prisakymą, padarē manyje visokį pageidimą. Nes be zokono griekas buvo apmiręs.

9. Ir aš gyvenau kitą kartą be zokono. Bet kad atējo prisakymas, griekas atgijo.

10 Ir aš buvau numiręs, ir radosi man prisakymas tas, kursai buvo ant gyvenimo, jog buvo ant smerties.

11. Nes griekas ēmęs priežastį per prisakymą, apgavo mane, ir per aną užmušē.

12 O teip zokonas tiesa šventas, ir prisakymas šventas, ir teisus ir geras.

13. Kas tada yra geru, ar stojos man smerčiu? Apsaugok Dieve. Bet nusidējimas, idant pasirodytų grieku, padarē man smertį per gerą, idant griekas būtų be mieros kaltingas per prisakymą.

14. Nes žinome, jog zokonas yra dvasiškas: o aš esmi kuniškas, parduotas po grieku.

15. Nes ką darau neišmanau: Nes ne tai darau, ką gerą noriu, bet ko nekenčiu pikto, tai darau.

16. O jei ko nenoriu, tai darau: pritariu zokonui, juog geras yra.

17. O dabar jau ne aš tai darau, bet griekas, kuris manyje gyvena.

18. Nes žinau, jog negyvena manyje, tai yra maname kūne, kas yra gero. Nes norēti pats galiu: bet gerai padaryt nerandu.

19. Nes nedarau to gero, kurio noriu, bet piktą, kurio nenoriu, tą darau.

---

8 e. *Griekas ēmęs priežastį.* Griekas ar pageidimas, kuris mumyse miegojo, kol nebuvo uždraudimu išbudintas, yra pavadintas grieku, nes jis iš grieko yra ir į grieką veda; įstatymas jį uždraudžiantis nēra jo priežastis, anei progą tiesiog neduoda griekui, bet jis gema iš ištvirkusio mūsų prigimimo, priešintis duotam įstatymui.

13 e. *Idant pasirodytų grieku* arba *kad pasirodytų griekas,* t. y. kad baisi biaurybē yra, idant kas galētų imti progą iš to, kas yra gera, idant daryti mirtį.

15 e. *Ne tai darau, ką gerą noriu.* Apaštalas čion aprašo ištvirkusius pageidimų judējimus, kurie tankiai aptemdo mūsų protą ir nuo kurių net ir geras žmogus kenčia savo žemesnēje dalyje tą, nuo ko jo valia kratosi ir daug būna tramdoma išpildyme savo dvasios ir mislių troškimų. Bet, tie blogi jausmai (nors jie vadinasi *zokonu grieko* [23 e.], nes jie pareina iš pirmojo grieko ir smarkiai traukia ir gundo į grieką) nēra grieku, kolei valia nesutinka ant jų, nes neesti iš liuosos valios.

20. O jeigu ko nenoriu, tai darau, jau ne aš darau tai, bet griekas, kuris manyje gyvena:

21. Atrandu tada zokoną, jog man norinčiam gerą daryti, kas yra pikto manęsp prisikabina.

22. Nes mēgstu zokonu Dievo, pagal vidurinio žmogaus.

23. Bet matau kitą zokoną sąnariuose mano prieš taraujantį prieš zokoną išmonios mano, ir priverčianti mane nevalion po zokonu grieko, kursai yra sąnariuose mano.

24. Nelaimingas aš žmogus, kas mane išgelbēs iš kūno tos smerties?

25. Malonē Dievo per Jezų Kristų Viešpatį mūsų. Aš pats tada išmonia tarnauju zokonui Dievo, bet kūnu zokonui grieko.

VIII PERSKYRIMAS

Nēra pasmerkimo tiems, kurie išteisinti per Kristų nevaikščioja pagal kūną, bet pagal dvasią. Jų stipri viltis ir Dievo meilē.

1. Nēra tada dabar nejokio paskandinimo tiems, kurie yra Kristuje Jezuje, kurie ne pagal kūno vaikščioja.

2. Nes zokonas dvasēs gyvenimo Kristuje Jezuje išgelbējo mane nuog zokono grieko ir smerties.

3. Nes kas buvo negalima zokonui, kuriame daikte buvo silpnas dēl kūno: Dievas nusiuntęs sūnų savo prilyginime griešno kūno, ir per grieką pražudē grieką kūne,

4. Idant nuteisinimas zokono būtų išpildytas mumyse, kurie ne pagal kūno vaikščiojame, bet pagal Dvasēs.

5. Nes kurie yra pagal kūno kas yra kūniško, išmano: Bet, kurie yra pagal dvasēs, kas yra Dvasiško išmano..

6. Nes išmintis kūno, yra smertis, o išmintis Dvasēs gyvenimas ir pakajus:

7. Todēl, jog išmintis kūno yra neprietelka Dievui: Nes zokonui Dievo nepasiduoda: nes ir negal.

8. O kurie yra kūne, Dievuj pamēgti negal.

9. Bet jųs neeste kūne, bet Dvasēje: jei tiktai Dvasē Dievo gyvena jusimp. O jei kas Dvasēs Kristaus netur, tasai neyra jo.

10. Bet jei Kristus jusimp yra: Kūnas užtikro yra apmiręs dēl grieko, bet Dvasē yra gyva dēl nuteisinimo.

11. O jei Dvasē to, kuris Jezų prikēlē iš numirusių, gyvena jusimp: kursai prikēlē Jezų Kristų iš numirusių, atgaivįs ir kūnus jųsų smertelnus, dēl gyvenančios jusimp Dvasēs jo.

12. Todēl broliai skolininkais esme, ne kūnui, idant pagal kūno gyventumēm.

13. Nes jei pagal kūno gy-

vęsite, numirsite Bet jei per Dvasę darbus kūno numarįsite, gyvi būsite.

14. Nes kurie tiktai Dvasę Dievo vedami yra, tie yra sūnais Dievo.

15. Nes neēmēt Dvasę ver gystēs vēl ant baimēs, bet ēmēt Dvasę pasavinimo uż sūnus, per kurią šaukiame: Abba (Tēve).

16. Nes ta pati Dvasē duoda liūdyjimą Dvasei mūsų, jog esme sūnais Dievo.

17. O jei sūnais ir tēvainiais: Tēvainiais tiesa Dievo, o draugtēvainiais Kristaus: jei tiktai drauge kenčiame, idant teipojieg drauge būtumēm pašlovinti.

18. Nes tikiu jog neverti yra kentējimai šio laiko ateisiančios garbēs, kuri apsireikš ant mūsų.

19. Nes laukimas sutvērimo, laukia apreiškimo Sūnų Dievo.

20. Nes sutvērimas atmainai yra paduotas be noro, bet dēlto, kursai jį padavē po vilties.

21. Nes ir patsai sutvērimas bus išliuosuotas nuog nevalios pragaišinimo ant liuosybēs garbēs Sūnų Dievo.

22. Nes żinome, jog visas sutvērimas dūsauja, ir kaipo gimdanti dejuoja iki šio laiko.

23. O ne tiktai jis, bet ir męs patįs, kurie turime pradżią dvasēs, ir patįs savyje dūsaujame laukdami priskirimo uż sūnus Dievo, atpirkimo kūno mūsų.

24. Nes per viltį esme išganyti. O viltis, kuri regima yra, neyra viltis: nes ką kas mato, kaipo gal viltiesi?

25. Bet jei viltį turime, ko nematome, per kantrybę laukiame.

26. Lygiai teipogi ir Dvasē padeda silpnybei mūsų: nes apie ką melsti turētumēm, kaipo reikia, neżinome: bet Dvasē pa-

---

16 e. *Ta pati dvasia* ir t. t. Per vidurinį Dievo meilēs pajudinimą ir sąžinēs ramybę, kurios datiria Dievo vaikai, tur tartum paliūdymą Dievo malonēs, juos labai stiprinančios išteisinimo ir išganymo viltyje; bet dabar da neteip, kad turētum to visko pilną tikrumą, nes šiame gyvenime mus tikējimas mokina darbuotis ant savo išganymo *su baime ir drebējimu.* Pil. 2 p., 12 e. Ir *kas tarias juog stovi, tesidaboja, idant neparpultų.* I Kor. 10 p. 12 e. Žrk. tp. Rom. 11 p., 20, 21, 22 e.

19 e. *Nes laukimas sutvērimo* ir tt. Apaštalas kalba apie žemiškus sutvērimus, padarytus ant naudojimo žmogui ir per jo grieko priežastį paduotus tuštybei, tai yra nuolatam netvirtumui traukiančiam į sugedimą ir kitas ydas. Ir dēlto, kaip Apaštalas išsireiškia, sutvērimas dūsauja ir kaipo gimdanti dejuoja, laukdamas išsiliuosavimo, kuris tada įvyks, kada jau griekas daugiaus neviešpataus, o Dievas prikels kūnus ir su dūšiomis, nuo kurių daugiaus nesiskirs, suvienys, idant amžinoje dangaus laimēje gyventų.

ti meldžia už mus dūsavimais neišpasakytais.

27. O kursai permato širdis, žino ko geidžia Dvasē: nes pagal Dievo meldžia už šventuosius.

28. O žinome, jog tiems, kurie myl' Dievą visi daiktai padeda ant gero, tiems, kurie pagal nudūmojimo pavadinti yra šventi.

29. Nes kuriuos paržinojo ir paskyrē, idant būtų tolygi paveikslui sūnaus jo: idant jis pats būtų pirmgimiu, tarp daugel brolių.

30. O kuriuos paskyrē, tuos ir pavadino: O kuriuos pavadino, tuos ir nuteisino: O kuriuos nuteisino, anuos ir pašlovino.

31. Ką-gi tada tarsime ant to? Jei Dievas už mus, kas-gi prieš mus.

32. Kursai nei sūnui savo paties nepraleido, bet už mus visus išdavē jį: kaipo-gi ir vis su juomi mums nedovanojo?

33. Kas skųsis ant išrinktųjų Dievo? Dievas, kursai nuteisina,

34. Kas gi yra, kursai paskandintų? Kristus Jezus, kursai numirē, ir to daugiaus kursai iš numirusių kēlēs, kursai yra po dešinēs Dievo, kursai teipogi užtaria už mus.

35. Kas-gi tada mus atskirs nuog meilēs Kristaus? Vargas ar suspaudimas? Ar badas? Ar nuogybē? Ar prapultinē? Ar persekiojimas? Ar kalavijas?

36. (Kaipo parašyta yra: Jog dēl tavęs visą dieną nužudomi esme, paskaityti esme kaipo avys ant papiovimò.)

37. Bet tame visame pergalime dēl to, kursai mus numylējo.

38. Nes tikrai žinau, jog nei smertis, nei gyvenimas, nei Aniuolai, nei kunigaikštystēs, nei galybēs, nei kas dabar yra, nei kas bus, nei stiprybē,

39. Nei augštumas, nei gilumas, nei koks kitas sutvērimas galēs mus atskirti nuog meilēs Dievo, kuri yra Kristuje Jezuje Viešpatyje mūsų.

---

26 e. *Pati meldžia už mus.* Yra pasakyta, juog Dvasia prašo ir meldžia už mus, tai yra, juog Ji maldą įkvepia ir mus melstis mokina.

29 e. *Ir paskyrē* ir tt. Tai yra, Dievas paskyrē, juog visi Jo išrinktieji tur būti panašiais Jo Sūnaus paveikslui. Męs neprivalom čion ištyrinēti paslapčių amžino Dievo paskyrimo, bet tikēti stipriai, juog viskas, ką męs turime gero laike ar amžinastyje, paeina nuo pradžių iš liuoso Dievo gerumo, ir viskas ką turime blogo, iš liuosos žmogaus valios.

38. *Nes tikrai žinau.* Tai yra, *aš esmi persitikrinęs*, kaip yra graikiškai *pepeismai.*

IX PERSKYRIMAS.

Apaštalo rūpestis apie źydus. Dievo paskyrimas yra liuosas ir nepasibaigia ant źydų tautos.

1. Tiesą kalbu Kristuje, nemeluoju: nes man liūdyjimą duoda sąžinē mano Dvasēje Sventojoje.

2. Jog turiu didį nuliūdimą ir skaudējimą be paliovimo širdies mano.

3. Nes geidžiau aš pats, idant būčiau atskirtas nuog Kristaus už brolius mano, kurie yra mano gentįs pagal kūno,

4. Kurie yra Izraelitai, kurių yra priēmimas už sūnus, ir garbē, ir suderējimas, ir zokono davimas, ir tarnavimas, ir prižadējimai.

5. Kurių tēvai ir iš kurių yra Kristus, pagal kūno, kursai yra ant viso Dievas pašlovintas ant amžių. Amen.

6. Ne idant žodis Dievo už nieko pavirstų. Nes ne visi, kurie yra iš Izraelio, tie yra Izraelitai.

7. Nei kurie yra sēkla Abraomo, visi yra sūnais: bet Izaokuje bus tau vadinta sēkla:

8. Tai yra: ne kurie sūnųs kūno, tie sūnųs Dievo, bet kurie yra sūnais pažadējimo, priskaitomi yra į sēklą.

9. Nes pažadējimo žodis tasai yra: Pagal to laiko ateisiu, o Sara turēs sūnų.

10. O netiktai ana: bet ir Rebeka iš vieno susiējimo su Izaoku Tēvu mūsų turinti.

11. Nes kad dar nebuvo užgimę, nei ką gero arba pikto

---

3 e. *Idant būčiau atskirtas* — prakeiktas. Apaštalo rūpestis ir savo žmonių meilē teip buvo didelē, juog jis buvo pasiryžęs būti prakeiktu dēlei jų, arba kokią kitą nelaimę nukentēti be Dievo užrūstymo.

6 e. *Nes nevisi, kurie yra iš Izraelio.* Nevisi, kurie pagal kūną yra Izraeliaus sēkla, yra teipgi ir Dievo akyse tikri Izraelitai; nes kaip Dievas iš liuosos savo malonēs velijo Izaoką, o ne Izmaelių, ir Jokūbą o ne Ezavą, teip Jis galējo ir savo liuosa malone, paskyrimu ir mielaširdyste parengē per tikējimą Abraomui ir Izaokui dvasiškus iš tarpo stabmeldžių vaikus ir išaugštino juos labiaus už kūniškus žydus.

11 e. *Nebuvo użgimę* ir tt. Šiuomi dvinų paveizdu ir parinkimu jaunesniojo už vyresnyjį, Apaštalas nor parodyti, juog Dievo, Jo paskyrime, malonēje ir mielaširdystēje neriša viena kokia tauta, kaip žydai mislijo, anei keno gimimo privalumai, arba atlikti nuopelnai. Bet, kaip prieš suteikimą savo malonēs Jis jokių niekame nemato nuopelnų, bet kiekvieną randa grieko apimtą, minioje ant pasmerkimo ir visus rūstybēs kūdikiais; teip, juog nēr nei vieno, toje minioje, kurio Jis ten palikti negalētų, ir, ką norint jis iš ten išliuosuoja, tai išliuosuoja savo mielaširdystēje, ir, ką norint Jis ten pa ieka, tai palieka savo teisybēje. Kaip iš dviejų lygiai kaltų, Karaliui patinka vienam, iš grynos malonēs dovanoti, o kitą teisingai nubausti.

padarę (idant pagal išrinkimo nudūmojimas Dievo pasiliktų)

12. Nes ne iš darbų, bet nuog pavadinančio, pasakyta jai yra.

13. Jog didesnis tarnaus mažesniam: kaipo parašyta yra: Jokūbą numylējau, o Ezavą neapkenčiau.

14. Ką-gi tada tarsime? Ar neteisybē pas Dievą? Apsaugok Dieve.

15. Nes Maižiešiui kalba: Susimylēsiu, ant ko susimylstu, o mielaširdystę padarysiu, ant ko pasigailēsiu.

16. Togidēl ne norinčio, nei bēgančio, bet yra Dievo susimylstančio.

17. Nes raštas sako Faraonui: Jog ant to tiktai prikēliau tave, idant parodyčia galybę mano ant tavęs, ir idant vardas mano apsakytas būtų po visą žemę.

18. Togidēl ant kurio nor susimylsta, o kuri nor užkietina.

19. Tarsi tada man: Kodēl-gi dar skundžiasi? nes kas jo valiai priešinasi?

20. O žmogau! kas tu esi, kursai atsakai Dievui? Ar sako daiktas sulipytas tam, kursai jį sulipē: Kodēl mane teipo padarei?

21. Ar netur puodžius valdžios ant molio, idant iš to paties stuko padarytų vieną indą tiesa ant iškielmēs, o kitą ant paniekinimo.

22. O jeigu Dievas norēdams parodyti rūstybę, ir padaryti žinomą galybę savo, kentējo su didžia kantrybe, indus rūstybēs padarytus ant prapulties.

23. Idant parodytų bagotystę garbēs savo ant indų, meilaširdystēs, kuriuos pataisē ant garbēs.

---

16 e. *Togidēl nenorinčio* ir tt. Tai yra, ne galybēje arba savo pajiegoje žmogus gal pasitikēti, bet Dievo malonēje.

17 e. *Jog ant to tiktai* ir tt. Ne ant to sutvērē Dievas Faraoną, kad šis nusidētų ir būtų pasmerktas, bet, permatydamas jo grieke užkietējimą ir savo liuosos valios ant pikto apvertimą, padarē jį galingu karaliumi, idant jisai taptų paskui žymiu ir garsiu paveizdu Dievo galybēs ir bausmēs.

18 e. *Užkietina.* Ne stodamasi jo grieko priežastim, bet, atitraukdamas nuo jo savo malonę ir teip palikdamas jį grieke ant pabaudimo jo pirmesnių nuodēmių.

21 e. *Puodžius.* Šis panašumas yra paimtas, kad parodyti, juog męs su savo Sutvertojumi negalime ginčytis arba protauti, kodēl jis nedavē tiek malonēs vienam, kaip ir kitam; nes, jeigu visas mūsų molio šmotas buvo grieko sugadintas, tai tik, ačiu Jo gerumui ir mielaširdystei, jeigu Jis iš jo tiek garbingų indų padaro, ir tik teisingu gal būti daiktu, jei kitus ant pabaudimo jų nemetavojimo už griekus negarbēs indais palieka.

24. Kuriuos ir pavadino, mus netiktai iš žydų, bet ir iš pagonų,

25. Kaipo pas Ozeošių sako: Pavadįsiu ne mano žmones, žmonēmis mano: o nemylýmą numylēta: o kuri buvo mielaširdystēs neapturējusi mielaširdystę apturinčią.

26. Ir stosis: ant vietos, kuri jiems sakyta buvo: jųs ne mano žmonēs: tenai bus vadinti sūnais Dievo gyvojo.

27. O Izajošius šaukia už Izraelio: norints skaitlius sūnų Izraeliaus būtų kaipo smiltis marių, atlaikai bus užlaikyti.

28. Nes žodį pabaigdamas, ir patrumpindamas, teisybēje, jog žodį patrumpintą padarys Viešpats ant žemēs:

29. Ir kaipo pirm pasakē Izajošius: Kad būtų mums Viešpats Sabaoth nepalikęs sēklos, būtumēm pastoję kaipo Sodoma, ir būtumēm lygiais Gomorai.

30. Ką-gi tada tarsime? Jog pagonai, kurie nesekē teisybēs: apturējo teisybę o teisybę kuri yra iš tikējimo.

31. O Izrael eidamas paskui zokono teisybēs, nedaējo zokono teisybēs.

32. Kodēl? Jog ne iš tikējimo, bet kaipo iš darbų: nes užsigavo į akmenį pažeidimo,

33. Kaipo parašyta yra: Štai padedu Syone akmenį pažeidimo, ir uolą papiktinimo: ir kiekvienas, kursai į aną tiki, nebus užgēdintas.

X PERSKYRIMAS.

Instatymo tikslas yra tikējimas į Kristų, kurį żydai atmezdami negal būti išganyti.

1. Broliai, geidimas širdies mano, ir malda Dievop daros už anus ant išganymo.

2. Nes duodu jiems liudyjimą, jog karštą meilę Dievop tur, bet ne pagal išminties.

3. Nes teisybēs Dievo nepažindami, o norēdami savo įstatyti, teisybei Dievo nepasidavē.

4. Nes galas zokono, Kristus, ant teisybēs kiekvienam tikinčiam.

5. Nes Maižiešius parašē: jog teisybę, kuri yra iš zokono, kuris žmogus darytų, bus gyvas anoje.

6. O teisybē, kuri yra iš tikējimo, teip sako: Nekalbēsi širdyje savo: kas užžengs į dangų? tai yra, Kristų žemyn nuvesti.

---

27 e, *Atlaikai.* Tai yra mažas tik skaitlius iš *sūnų Izraeliaus* arba Žydų, atsivers ir bus išganytas.

10 p. 3 e. *Teisybēs Dievo.* Tai yra teisybēs, kurią mums Dievas davē per Kristų, kaip iš kitos pusēs *Žydų teisybē* buvo ta, kurią jie norējo įstatyti ant savo tautos galybēs arba ant zokono užlaikymo be tikējimo į Kristų.

7. Arba kas nužengs į prapultį? tai yra, Kristų iš numirusių išvesti.

8. Bet ką kalba raštas? Arti yra žodis burnoje tavo, ir širdyje tavo: tai yra žodis tikējimo, kurį apsakome.

9. Jog jei burna tavo išpažintumei Viešpatį Jezų, ir įtikētumei širdyje tavo, jog jį Dievas prikēlē iš numirusių, būsi išganytas.

10. Nes širdžia tikisi ant teisybēs: o per burną darosi išpažinimas ant išganymo.

11. Nes raštas sako: kiekvienas, kursai tik' į aną nebus užgēdintas.

12. Nes nēra perskyrimo tarp žydo ir greko: nes tasai pats Viešpats visų, bagotas ant visų, kurie pas jo šaukias.

13. Nes kiekvienas, kursai šauktųs Vardop Viešpaties bus išganytas.

14. Kaipo gi tada šauksis, į kurį neįtikējo? Arba kaipo įtikēs į tą, apie kurį negirdējo? O kaip išgirs be apsakančio?

15. O kaipo apsakinēs, jei nebūtų siųsti? Kaipo parašyta yra: Kaipo gražios kojos apsakančių pakajų, apsakančių gerus daiktus!

16. Bet nevisi paklusni yra Evangelijai. Nes Izajošius sako: Viešpatie, kas įtikējo girdēdamas mus.

17. Tikējimas tada iš klausymo, o klausymas per žodį Kristaus.

18. Bet sakau: Argi negirdējo? Ir užtikro ant visos žemēs išējo balsas jų, ir ant kraštų apskritumo žemēs žodžiai jų.

19. Bet sakau: Ar-gi nepažino Izrael? Pirmas Maižiešius kalba: Aš ne per giminę į kerštą jus atvesiu, per giminę neišmintingą, į rustybę jus atvesiu.

20. O Izajiošius drįsta ir sako: esmi atrastas nuog tų, kurie manęs nejieškojo aiškiai apsireiškiau tiems, kurie apie mane neklausē.

21. O Izraeliui sako: Per visą dieną ištiesiau rankas mano prieš žmones netikinčius, ir prieštaraujančius.

---

9 e. *Būsi išganytas. Išpažinti Viešpatį Jēzų* yra tai ne tik išpažinti tikējimą į Kristaus ypatą bet teipgi ir tikējimą į visą Jo mokslą ir Jo įstatymams paklusnumą, be kurių tie, kurie *šauks Viešpaties* nebus išganyti.

15 e. *Jei nebūtų siųsti?* Čion yra aiškus darodymas priešai visus naujus mokintojus, kurie prisisavino mokinimą be teisios pasiuntinystēs, tiesiai paeinančios per įpēdinius nuo Apaštalų, kuriems Kristus pasakē: šv, Jon. 20 p. 21 e. *Kaip siuntē mane Tēvas ir aš jus siunčiu.*

XI PERSKYRIMAS.

Dievas neatmetē viso Izraeliaus. Svetimtaučiai tenesigiria, bet tikējime ir Dievo baimēje tęsa.

1. Sakau tada: Ar atmetē Dievas žmones savo? Apsaugok Dieve: nes ir aš esmi Izraelitas, iš sēklos Abraomo, iš giminēs Benjamino:

2. Neatmetē Dievas žmonių savo, kurius pirm pažino. Argi nežinote ką sako raštas apie Elijošių: kaipo šaukias Dievop prieš Izraelių?

3. Viešpatie, pranašus tavo užmušē, altorius tavo sugriovē: ir pasilikau aš vienas, ir ješko dūšios mano.

4. Bet ką jam sako Dievo atsakymas? Palikau sau septynis tūkstančius vyrų, kurie nepalenkē kelių prieš Baaliamą.

5. Teipo tada ir šiame laike likusiejі pagal išrinkimo malonēs stojos išganyti.

6 O jeigu iš malonēs, tada, jau ne iš darbų: nes kitaip malonē jau neyra malonē.

7 Ką-gi tada? ko Izraelius ješkojo, to neapturējo: o išrinkimas apturējo: o kiti apiakinti yra.

8. Kaipo parašyta yra: Davē jiems Dievas dvasę apmirimo: akis, idant neregētų, ir ausis, idant negirdētų iki šios dienos.

9. O Dovidas kalba: Tegul bus stalas jų žabangu, ir sugavimu, ir pažeidimu, ir užmokesniu dēl jų.

10. Tegul užtemsta akys jų, idant neregētų, o nugarą jų visados palenk.

11. Sakau tada: Ar-gi teip užsigavo, idant parpultų? Apsaugok Dieve. Bet per jų nusidējimą yra išganymas pagonams, idant jiems pavydētų.

12. O jei anų nusidējimas yra bagotyste svieto. O numažinimas jų bagotyste pagonų,

---

11 p. 4 e. *Septynis tukstančius.* Šiuos žodžius kai kurie neteisingai priveda priešai amžinai regimą Kristaus Bažnyčią, nes nors skaitlius tikinčiųjų Jezabelai persekiojant galējo susimažinti rybuose dešimties Izraeliaus giminių, bet Bažnyčia tame laike kuogražiausiai žydējo Judējoje, viešpataujant ten Azai ir Juozapatui.

6. *Tada jau ne iš darbų.* Jei išganymas būtų atējęs *iš darbų* prigimtų, atliktų be tikējimo ir malonēs, tuomet išganymas nebūtų malonē ar dovana bet skola; tečiaus darbai be Dievo malonēs yra numirę ir išganymo reikale netur vertēs Dievo akyse; Dievas amžiną užmokesnį prižadējo tik darbams atliktiems jo malonēje ir su jo malone.

8 e. *Davē jiems Dievas ir t.t.* Tai yra, Dievas, bauzdamas jų atkaklumą, atēmē nuo jų savo malonę ir daleido ant jų *Dvasią apmirimo.*

11 e. *Idant prapultų.* Žydų tauta nevisiškai ir ne ant visados be pagelbos yra atmesta bet tik iš dalies (pradžioje daugybē tūkstančių jų atsivertē) ir iki laikui; jų nupuolimą patiko Dievui apversti stabmeldžiams ant gero.

kaipo toli daugiaus jų pilnumas?

13. Nes kalbu jums pagonams: Kolei tada aš esmi Apaštalu pagonų, tarnavimą mano pašlovįsiu.

14. Ar kokiu būdu užvidėjimop priraginčia kūną mano, ir išganyčia nekurius iš jų.

15. Nes jei jų atmetimas yra suderinimu svieto: Koksai priėmimas, jei ne atgijimas iš numirusių.

16. Jei tada įmaišymas šventas yra, ir tešla: ir jei šaknis šventa, ir šakos.

17. O jei nekurios šakos aplaužytos yra, o tu būdamas nevaisingu alyvos medžiu, esi įkeltas į anas ir stojais draugu šaknies, ir riebumo alyvos,

18. Negirkis prieš šakas O jei giriesi, ne tu šaknį nešioji, bet šaknis tave.

19 Tarsi tada: Nulaužtos yra šakos, idant aš būčiau iškeltas.

20. Gerai: dēl netikējimo nulaužtos yra. O tu per tikējimą stovi. Nenorēk augštai dūmoti, bet bijokis.

21. Nes jei Dievas prigimtoms šakoms nepraleido, gal nei tau kartais nepraleis.

22. Regēk tada gērybę ir smarkybę Dievo: prieš tuos, kurie nupuolē, smarkybę: o prieš tave gērybę Dievo, jei turētumēs gērybēje, kitaipo ir tu būsi iškirstas.

23. Bet ir anie, jei nepasiliks netikējime, bus įskelti: nes galingas yra Dievas, anus vēl įskelti.

24. Nes jei, tu esi iškirstas iš alyvos medžio, nuog nevaisingo prigimimo, o prieš prigimimą esi išskeltas į gerą alyvą: kaipo toli labiaus tie, kurie pagal prigimimo, bus įskelti į savo alyvą?

25. Nes nenoriu, broliai, idant nežinotumēt tos paslaptinēs (idant nebūtumet patįs savyje išmintingi) jog apjakimas per dalį Izraeliuje stojos, iki kolei įeis pilnumas pagonų,

26 O teip visas Izraelius būtų išganytas, kaipo parašyta

---

20 e. *O tu per tikējimą stovi. Nenorēk aukštai dūmoti, bet bijokis.* Čion regime, juog tasai, *kuris per tikējimą stovi,* gal nuo jo atpulti, ir dēlto tur *baimēje* gyventi, bet neperdidelēje savo nuopelnų viltije, arba šios dienos atskalūnų ramybēje.

22 e. *Kitaip ir tu būsi iškirstas.* Persergsti čion Apaštalas svetimtaučius kad nesigirtų ir prieš žydus neskeltų, bet jų nupuolimą regēdami patys bijotųsi ir žemintųsi kad nebūtų atmesti. Visa Kristaus Bažnyčia niekad nuo Jo negal atpulti, jos buvimą užtikrina daugybē Dieviškų prižadējimų Rašte; bet kiekviens jos sąnarys atskyrium gal atpulti, ir dēlto visus Apaštalas persergsti, idant visi saugotųsi to, kas kiekvieną atskyrium gal pražudyti.

yra: Ateis iš Syono, kursai ištrauktų ir nukreiptų piktybę nuog Jokubo.

27. O tas jiems suderėjimas nuog manęs: kad atimsiu nusidėjimus jų.

28. Pagal Evangelijos tiesą neprieteliai dėl jųsų: bet pagal pagal išrinkimo mieliausieji dėl tėvų.

29. Nes Dievas negailisi dovanų ir pavadinimo.

30. Nes kaipo ir jųs kitą kartą netikėjote Dievui, o dabar mielaširdystę gavote per anų netikėjimą.

31. Teip ir tie netikėjo dabar, į mielaširdystę ant jųsų, idant ir anie mielaširdystę apturėtų.

32. Nes uždarė Dievas vis po netikėjimu: idant ant visų susimyltų.

33. O! gilybe bagotysčių išminties, ir pažinties Dievo: kaipo neapimami yra sūdai jo, ir neištiriami keliai jo!

34. Nes kas pažino dūmą Viešpaties? arba kas jam rodininku buvo?

35. Arba kas jam pirmu davė, o bus jam atiduota?

36. Nes iš jo, ir per jį, ir jame yra vis: Jam garbė ant amžių. Amen.

XII PERSKYRIMAS.

Pamokinimai apie krikščioniškas dorybes.

1. Meldžiu jųs tada broliai, per susimylėjimą Dievo, idant išduotumėt kūnus jųsų ant apieros gyvos šventos, pasimėgstančios Dievui, ant išmintingo tarnavimo jųsų.

2. O nenorėkit prisilyginti šiam svietui, bet atsimainykit per atsinaujinimą dūmos jųsų: idant ištirtumet, kuri yra valia Dievo gera, ir patinkanti, ir tobula.

3. Nes sakau per malonę kuri yra man duota, visiems, kurie yra tarp jųsų: idant ne daugiaus išmanytų nei reikia išmanyti, bet idant išmanytų vidutiniai: ir kaipo kiekvienam Dievas padalijo mierą tikėjimo.

4. Nes kaipo, viename kūne daug turime sąnarių, o visi sąnariai nevienokį tur darbą:

5. Teipo daug mūsų esme vienu kūnu Kristuje, o ypačiai viens kito esme sąnariais.

6. O turėdami dovanas tuleropas pagal malonės, kuri mums yra duota: arba pranašavimą pagal mieros tikėjimo.

7. Arba tarnavimą tarnavi-

---

32 e. *Uždarė Dievas vis po netikėjimu.* Dievas rado visas tautas, žydus ir stabmeldžius netikėjime ir nusidėjime, ne iš Jo priežasties, bet iš pikto sunaudojimo jų locnos valios; teip, juog jų pašaukimas ir išrinkimas visai prigul nuo Jo malonės.

me, arba kas mokina mokyme.

8. Arba kas draudžia draudime, kas duoda, prastybėje, kas tur vyresnybę, rūpestybėje, kas daro mielaširdystę su linksmybe.

9. Meilē be viedmainystēs. Neapkęzdami pikto, glauzdamies prie gero.

10. Meile broliška viens kitą mylēdami: šlovēje viens kitą pranokdami.

11. Rūpestyje netingi, Dvasioje karšti: Viešpačiui tarnaujanti.

12. Viltyje linksmi: Varguose kantri: Maldoje neperstojanti:

13. Reikalus šventųjų šelpianti; svečius mielai priimanti:

14. Slovinkit persekiojančius jus, šlovinkit, o nenorēkite keikti.

15. Linksminkitēs su linksminančiais, verkite su verkiančiais.

16. Tarp savęs vienokiai dūmojanti: Ne augštai išsikeldami; bet su nusižeminantiemis sutikdami. Būkit išmintingais patįs savyje:

17. Niekam piktą už piktą neatiduodami, rūpindamies apie tai, kas būtų gero, netiktai po akimis Dievo, bet ir po akimis visų žmonių.

18. Jei gal būt, kiek jųs išgalēsit, su visais žmonēmis pakajų užlaikydami:

19. Nedarydami atkeršymo patįs mieliausieji, bet duokite vietą rustybei: nes parašyta yra: Man atkeršymas: aš atiduosiu, sako Viešpats

20. Bet jei alksta neprietelius tavo, papenēk jį: jei trokšta pagirdyk jį. Nes tai darydamas žarijas degančias sukrausi ant galvos jo.

21. Neduokis pergalēti nuog pikto, bet pergalēk piktą, per gerybę.

XIII PERSKYRIMAS.

Pamokinimai apie paklusnumą perdētiniams ir savitarpinę meilę.

1. Kiekviena dūšia tegul bus paduota vyresnybēms augštesnioms: Nes nēra vyresnybēs tiktai nuo Dievo: O kurios yra, yra nuog Dievo pastatytos.

2. Ir dēl to, kas prieštarauja vyresnybei, Dievo įstatymui prieštarauja. O kurie prieštarauja, patįs sau prapuolimą pelno.

3. Nes vyresnieji neesti ant pabaudimo už gerą darbą, bet už piktą. O jei nori nesibijot vyresnybēs, daryk gerai: O turēsi pagirimą nuog jos.

4. Nes yra tau tarnas Dievo ant gero. Bet jei padarysi piktai, bijokis: nes ne be priežasties kalaviją nešioja. Nes tar-

na Dievo yra: atkerštojas ant rustybēs tam, kursai piktai daro.

5. Togidēl iš reikalo būkit paduoti netiktai dēl rustybēs, bet ir dēl sanžinēs.

6. Nes dēl to ir donį duodat: nes yra tarnais Dievo, ant to tiktai pastatyti.

7. Atiduokite tada visiems kas priguli: kuriam donį, donį: kuriam muitą, muitą: kuriam baimę, baimę: kuriam šlovę, šlovę.

8. Niekam nieko kaltais nebūkite, tiktai idant tarp savęs mylētumētēs: nes kas myli artimą, zokoną išpildē,

9. Nes: Nesvetimoteriausi. Neužmuši, Nevogsi, Nekalbēsi ne teisio liudijymo, Nepageisi, ir jei koksai yra kitas prisakymas, tame žodyje užsilaiko: Mylēsi artimą tavo, kaipo pats save.

10. Meilē artimo pikto nedaro. Meilē tada yra išpildymas zokono.

11. O tai žinodami laiką, jog yra valanda, idant jau iš miego keltumēmēs. Nes dabar artesnis yra mūsų išganymas, neg kada įtikējome.

12. Naktis praējo, o diena prisiartino. Atmeskime tada darbus tamsybēs, o apsivilkim ginklais šviesybēs.

13. Vaikščiokim viežlybai, kaipo dienoje: ne apsirijimuose, ir gi rtavimuose: nei pasileidimuose, ir begēdose, ne barnyje ir pavydējime.

14. Bet apsivilkit Viešpatimi Jezumi Kristumi, o rūpesčio apie kūną nedarykit pageidimuose.

XIV PERSKYRIMAS.

Stiprus tur kęsti silpną. Persergējimai priešai sūdyjimą ir papiktinimą.

1. O silpną tikējime priimkite, ne barningose dūmose.

2. Nes vienas tik, jogei gal vis valgyt: o kursai silpnas yra, tegul daržo viralus valgo.

3. Tas, kursai valgo, tegul nepaniekina nevalgantį: o kursai nevalgo, tegul nesūdyja valgantį: Nes Dievas jį priēmē.

4. Tu kas esi, kursai sudyji svetimą tarną? Viešpačiui savo

---

14 p. 2 e. *Gal vis valgyt*, neužlaikant skyriaus tarp valgio čysto ir nečysto, kaip pirma Maižio buvo įsakyta, ir Naujame Instatyme liovēsi būti prisakymu. Kai kurie silpni krikščionys iš žydų atsivertę, kaip čion Apaštalas mini, sergējosi tokių valgių, zokono laikomų už nečystus, kaip kiaulieną, kurią bet stipresni iš krikščionių valgē be baimēs. Kad vienus ir kitus sutaikyt Apaštalas pirmiemsiems rodyja nesūdyt ir nepasmerkt antrųjų, kurie naudojasi iš krikščionių liuosybēs; o antriemsiems, kad neniekintų ir nepiktintų silpnesniųjų brolių ar verčiant juos valgyt. ką jiems sanžinē jų neleidžia, ar teip juos užgaunant, kad būtų pavojus jų atsitraukimo nuo krikščioniško tikējimo.

stov' arba puola: o stovēs: nes Dievas galįs yra pastatyti jį.

5. Nes vienas daro skyrių tarp dienos, ir dienos: o kitas kiekvieną dieną sūdyja: kiekvienas pagal savo numanymo tegul užsilaiko.

6. Kas daboja dieną, Viešpačiui daboja. O kas valgo, Viešpačiui valgo: nes dēkavoja Dievui. O kas nevalgo Viešpačiui nevalgo, o dēkavoja Dievui.

7. Nes nēvienas iš mūsų sau negyvena, ir nēvienas sau nemiršta.

8. Nes noris gyvenam, Viešpačiui gyvename, noris mirštame, Viešpačiui mirštame. Noris tada gyvenam, noris mirštam, Viešpaties esme.

9. Nes ant to Kristus numirē, ir kēlēs iš numirusių: idant ir ant gyvųjų, ir ant numirusių viešpatautų.

10. O tu kodēl sūdyji brolį tavo? arba tu kodēl paniekini brolį savo? Nes visi stosim ant sūdo Kristaus,

11. Nes parašyta yra: Gyvas esmi aš, sako Viešpats, jog klaupsis man kiekvienas kelis: ir kiekvienas liežuvis išpažįs Dievui.

12. Togidēl kiekvienas iš mūsų išduos už save skaičių Dievui.

13. Daugiaus tada nesūdykim viens kitą: bet geriaus tai užsidēkit; idant neduotumēt broliui apsižeidimo arba papiktinimo.

14. Žinau ir viltį turiu Viešpatyje Jezuje, jog ne esti nieko iš savęs biauro tiktai tam, kursai dūmoja ką biauru būt, jam biaura yra.

15. Nes jei dēl valgymo esti nuliūdęs brolis tavo: jau ne pagal meilēs apsieini. Nenorēk valgiu tavo prapuldyti tą, už kurį Kristus numirē.

16. Tegul nebus piktžodžiauta, kas yra gero mūsų.

17. Nes karalystē Dievo neyra valgis, ir gērimas: bet teisybē ir pakajus, ir džiaugsmas Dvasioje Šventojoje.

18. Nes kas tuose daiktuose tarnauja Kristui, mēgsta Dievui, o meilus yra žmonēms.

19. Todēl sekim tai, kas yra pakajaus, ir kas ant pagerinimo prigul, drauge visi sergēkim.

20. Dēl valgymo negadink darbo Dievo. Vis užtikro yra čysta: bet blogai yra žmogui, kursai valgo su papiktinimu.

21. Geras yra daiktas nevalgyt mēsos, ir negerti vyno, nei iš kurių daiktų brolis tavo pasižeidžia, arba pasipiktina, arba pasilpsta.

22. Tu tikējimą turi? turēki-gi pats savyje po akių Dievo:

---

5 e. *Tarp dienos ir t,t.* Užlaikant dar subatas *ir* Senojo Instatymo šventes.

Palaimintas, kursai pats save nesūdyja tame daikte, kurį tur už gerą.

23. Bet kas abejoja, jei valgytų, paskandintas yra: jog ne iš tikējimo. O kas norint ne est iš tikējimo, nusidējimas yra.

XV PERSKYRIMAS.

Apaštalas ragina Rymiečius būti visiems vienos mislies; žada ateiti ir pamatyti juos.

1. O męs stipresni turime silpnybes silpnųjų apkęsti, o ne patįs savimi pasimēgti.

2. Kiekvienas iš jųsų tegul mēgsta artimui savo ant gero dēl pagerinimo.

3. Nes Kristus nepasimēgo pats sau, bet kaipo parašyta yra. Užgēdinimai užgēdinančių tave, užpuolē ant manęs.

4. Nes kas tiktai parašyta yra, dēl mūsų pamoklso parašyta yra: idant per kantrybę, ir palinksminimą raštu viltį turētumēm.

5. O Dievas kantrybēs ir palinksminimo, tegul duoda jums, idant vienokiai dūmotumēt tarp savęs, pagal Jezaus Kristaus.

6. Idant vienširdžiai viena burna garbintumēt Dievą ir Tēvą Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

7. Togidēl priimkit vienas kitą, kaipo ir Kristus priēmē jus, ant garbēs Dievo.

8. Nes sakau, jog Jezus Kristus buvo tarnas apipiaustymo dēl tiesos Dievo, idant patvirtintų prižadējimus tēvų:

9. Bet pagonai, idant už mielaširdystę garbintų Dievą, kaipo parašyta yra: Todēl išpažįsiu tau tarp pagonų, Viešpatie, ir vardui tavo giedosiu.

10. Ir vēl sako: Linksminkitēs pagonai su žmonēmis jo.

11. Ir vēl: Garbinkit Viešpatį visi pagonai: o šlovinkit jį visi žmonēs.

12. Ir vēl Izajošius sako: Bus šaknis Jesse, o kursai prisikels, idant viešpatautų ant pagonų, aname turēs viltį pagonai.

13. O Dievas vilties tepripildo jus visokia linksmybe, ir pakaju ant tikējimo: idant būtumēt gausingi viltyje, ir galybēje Dvasios Sventosios.

14. Bet tikrai žinau, broliai mano, ir aš pats apie jus, jog ir jųs pilni esti meilēs, pripildyti visokiu mokslu, teip jog galite vienas kitą persergēti.

---

23 e. *Bet kas abejoja.* Skyrius tarp valgių daro ir valgo priešai savo sanžinę, ką laiko už nečystą. *Iš tikējimo.* Tikējimas čion yra paimtas už proto teismą ir saužinę, prieš kuriuos ką norint daryti vis yra grieku.

8 e. Tarnas apipjaustymo, t. y. jog savo pašaukimo tarnystą pildē pas žydus *apipiaustymo* tautą.

15. O rašiau jums, broliai, truputį drąsiaus kaipo atvezdamas jus ant atminimo: dėlei malonės, kuri man yra duota nuog Dievo.

16. Idant būčiau tarnu Jezaus Kristaus tarp pagonų: pašvęzdamas Evangeliją Dievo, idant apiera pagonų būtų meila, ir pašvęsta per Dvasią Šventąją.

17. Turiu tada šlovę per Kristų Jezų pas Dievą.

18. Nes nedrįsu nieko kalbėti iš tų daiktų, kurių Kristus per mane nedaro, ant paklusnumo pagonų, per žodį ir darbus.

19. Per galybę ženklų ir stebuklų, per galybę Dvasios Šventosios: teip juog nuog Jeruzalės, ir aplinkių, iki Illyriko pripildžiau Evangeliją Kristaus.

20. O teip apsakinėjau tą Evangeliją, ne kur yra minėtas Kristus, idant ant svetimo pamato nestatyčiau, bet kaipo parašyta yra:

21. Kuriems neyra apsakyta apie jį, pamatys: o kurie ne girdėjo, išmanys.

22. Dėlto ir buvau labai užtrukintas, jog pas jus ateiti negalėjau, ir negalėjau ikišiolei.

23. Bet dabar neturėdamas daugiaus vietos tose šalyse, o turėdamas norą ateiti pas jus, nuog daugio jau praėjusių metų:

24. Kad keliausiu į Hišpaniją, tikiuosi, jog praeidamas regėsiu jus, ir jųs mane tenai palydėsite, jei pirmiaus pas jus kiek-tiek užtruksiu.

25. O dabar keliausiu į Jeruzalem tarnauti šventiems.

26. Nes pasimėgo Macedonijai ir Achajai ką drauge sudėti ant ubagų šventųjų, kurie yra Jeruzalėje.

27. Nes pamėgo jiems: ir yra skolininkais jų. Nes jei dvasiškų daiktų jų stojos pagonai draugais: tur ir kūniškuose daiktuose tarnauti jiems.

28. Tai tada pabaigęs, ir jiems tą naudą atidavęs, keliausiu per jus į Hišpaniją.

29. O žinau, jog ateidamas jųsump, apstybėje pašlovinimo Evangelijos Kristaus ateisiu.

30. Meldžiu tada jus, broliai, per Viešpatį mūsų Jezų Kristų, ir per meilę Dvasios Šventosios, idant mane sušelptumėt, maldose savo, už mane pas Dievą,

31. Idant būčiau išgelbėtas nuog netikinčių, kurie yra žydų žemėj; o idant apiera tarnavimo mano, meila būtų Jeruzalėje šventiems.

32. Idant su džiaugsmu ateičiau pas jus per valią Dievo, ir idant drauge su jumis atsigaivinčiau.

33. O Dievas pakajaus tegul bus su jumis visais. Amen.

XVI PERSKYRIMAS.

Savo laišką Apaštalas baigia pasveikinimais, liepdamas Rymiečiams sergētis visko kas priešintųsi tam mokslui, kurį jie išmoko.

1. O paliecavoju jums Feben seserį mūsų, kuri yra tarnavime surinkimo, kuris yra Cenchroj.

2. Idant ją priimtumēt Viešpatyje, kaipo pridera šventiems, ir padētumēt, jei kokiame norint reikale jųsų reikalautų, nes ir ana teipogi padējo daugiems ir man pačiam.

3. Pasveikinkite Priską ir Akvilą padētojus mano Kristuje Jezuje.

4. (Kurie už mano dūšią savo kaklus pastatē: kuriems ne aš vienas dēkavoju, bet ir visi surinkimai pagonų.)

5. Ir surinkimą, kuris yra namuose jų. Pasveikinkite Epenetą man mielą, kuris yra pirmutinis Azijos Kristuje.

6. Pasveikinkite Mariją, kuri daug darē dēl jųsų.

7. Pasveikinkite Androniką, ir Juniją gentis ir draugkalinius mano, kurie yra šlovingi tarp Apaštolų, kurie ir pirm manęs buvo Kristuje.

8. Pasveikinkite Ampliatą mieliausį mano Viešpatyje.

9. Pasveikinkite Urboną padētojį mūsų Kristuje Jezuje: ir Stachiną mano mielą.

10. Pasveikinkite Apellesą išmēgintą Kristuje.

11. Pasveikinkite tuos, kurie yra iš namų Aristobulo; pasveikinkite Herodioną gentį mano. Pasveikinkit tuos, kurie yra iš namų Narcisso, kurie yra Viešpatyje.

12. Pasveikinkite Trifeną, ir Trifozą: kurios dirba Viešpatyje. Pasveikinkite Persydą mieliausią, kuri daug dirbo Viešpatyje.

13. Pasveikinkite Rufą išrinktą Viešpatyje, ir motiną jo, ir mano.

14. Pasveikinkite Assynkritą, Flegontą, Hermą, Patrobą, Hermeną ir brolius, kurie yra su jais.

15. Pasveikinkite Filologą, ir Juliją, Nereušą ir seserį jo, ir Olimpijadą, ir visus, kurie su jais yra šventus.

16. Pasveikinkite viens kitą su šventu pabučiavimu. Sveikina jus visos bažnyčios Kristaus.

17. O meldžiu jus, broliai, idant dabotumēt tuos, kurie suardymus ir papiktinimus daro ne pagal mokslo, kurio jųs išmokote, ir atsitolinkit nuog jų.

18. Nes tokie Kristui Viešpačiui netarnauja, bet savo pilvui: O per meilingas kalbas, ir prisigerinimus suvadžioja širdis nekaltųjų.

19. Nes paklusnumas jųsų

visur apreikštas yra. Todēl džiaugiuos iš jųsų. Bet noriu, idant būtumēt išmintingi ant gero, o prasti ant pikto.

20. O Dievas pakajaus tegul pamina šetoną po kojomis jųsų veikiai. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su jumis.

21. Sveikina jus Timoteušas padētojas mano, ir Luciušas, ir Jazonas, ir Sosipater gentis mano.

22. Sveikinu jus aš Terciušas, kursai rašiau gromatą Viešpatyje.

23. Sveikina jus Kajus gaspadorius mano, ir visas surinkimas. Sveikina jus Erastus užveizdētojas miesto ir Kvartus brolis.

24. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, su jumis visais. Amen.

25. O tam, kursai galingas yra jus patvirtint pagal Evangelijos mano, ir apsakymo Jezaus Kristaus, pagal apreiškimo paslēptinēs, nuog amžinų metų užtylētos.

26. (Kuri dabar apreikšta yra per raštus Pranašų, pagal įsakymo amžinojo Dievo, ant paklusnumo tikējimo), tarp visų giminių pažintos:

27 Pačiam vienam išmintingam Dievui, per Jezų Kristų, kuriam šlovē, ir garbē ant amžių amžinųjų. Amen.

Pirmasis šv. Povilo Raštas pas Korintijonus.

Šv. Povilas tikėjimo sėklą pasėjęs Korinte, kur metus ir pusę mokino ir daugybę atvertė, nuvėjo į Ephezą. Išbuvęs ten trejus metus pąrašė šį pirmąjį pas Korintijonus Raštą ir išsiuntė jį per tas pačias ypatas: Steponą, Fortunatą ir Achaiką, kurie jam atnešė jų raštą. Šis Raštas buvo parašytas apie dvidešimts ketveriais metais po mūsų Viešpaties į Dangų Užžengimui ir talpina savyje nemaža dalykų prigulinčių prie tikėjimo ir doros teipgi bažnytinės Drausmės.

I PERŠKYRIMAS.

Peikia nesutikimą apie mokintojus: svietas turėjo būti išganytas per kryžiaus apsakinėjimą, o ne per žmonių išmintį ir iškalbą.

1. Povilas pavadintas Apaštolas Jezaus Kristaus per valią Dievo, ir Sostenės brolis.

2. Surinkimui Dievo, kuris yra Korinte, pašvęstiems Kristuje Jezuje, pašauktiems šventiems, su visais, kurie šaukiasi vardan Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus visokioj vietoj jų ir mūsų.

3. Malonė jums, ir pakajus nuog Dievo Tėvo mūsų, ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

4. Dėkavoju Dievui mano visados už jus malonėje Dievo, kuri yra duota jums Kristuje Jezuje.

5. Jog visuose daiktuose stojotės bagotais jame visokiame žodyje, ir visokioje pažintyje:

6. Kaipo liūdyjimas Kristaus jusimp patvirtintas yra.

7. Teipo, jog nieko jums nebreikia nei prie jokios malonės laukiantiems apsireiškimo Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

8. Kursai ir pastiprįs jus iki galo be kaltybės, dienoj atėjimo Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

9. Tiesus Dievas, per kurį pavadinti este į draugystę sūnaus jo Jezaus Kristaus Viešpaties mūsų.

10. Bet meldžiu jus, broliai, per vardą Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, idant visi vienokiai kalbėtumėt, o idant nebūtų tarp jųsų perskyrimai: bet būkit tobulais vienoje dūmoje, ir viename išmanyme.

11. Nes pranešta man yra apie jus, broliai mano, per tuos, kurie yra Chloes, jog yra tarp jųsų barnies.

12. O tai sakau, jog kiekvienas iš jųsų kalba: Aš tiesa esmi Povilo: o aš Appolo: o aš Cefo: o aš Kristaus.

13. Ar perdalintas yra Kristus? Argi Povilas nukryžiavotas yra už jus? Arba vardan Povilo este apkrikštyti?

14. Dēkavoju Dievui, jog nei vieno iš jųsų nekrikštyjau, tiktai Krispą, ir Kają:

15. Idant kas nesakytų, jog vardan mano krikštyti este,

16. Apkrikštyjau teipogi ir namus Stapono, daugiaus nežinau jei ką kitą krikštyjau.

17. Nes Kristus nesiuntē mane krikštyti, bet apsakyt Evangeliją: ne žodžio išmintyje, idant kryžius Kristaus nebūtų už nieką parverstas.

18. Nes žodis kryžiaus prapuolantiems tiesa yra paikystē: Bet tiems, kurie išganymą aptur, tai yra mums, yra galybe Dievo.

19. Nes parašyta yra: Iš mintį išmintingųjų prapuldysiu, o protą protingųjų atmesiu.

20. Kur išmintingas? Kame mokytas rašto? Kame ištyrējas šio svieto? Argi išmintį šio svieto Dievas nepadarē paikyste?

21. Nes kad iš išminties Dievo nepažino svietas Dievą per išmintį: pamēgo Dievui per paikumą apsakinējimo išganyti tikinčius.

22. Nes ir žydai ženklų geidžia, ir grekai išminties jieško.

23. O męs apsakom Kristų nukryžiavotą: Žydams užtikro papiktinimą, o pagonams paikystę,

24. Bet patiems pavadintiems, žydams ir grekams, Kristų Dievo galybę, ir Dievo išmintį.

25. Nes paikystē Dieviška išmintingesnē yra už žmones, o Dieviška silpnybē, stipresnē yra už žmones.

26. Nes prisiveizdēkit pavadinimui jųsų, broliai, jog nedaug išmintingų pagal kūno, nedaug galinčių, nedaug augštos giminēs.

27. Bet išrinko Dievas kas paiko yra po akių svieto, idant užgēdintų išmintingus, ir išrinko Dievas kas yra silpno ant svieto, idant užgēdintų, kas yra stipro.

28. Ir ne augštos giminēs ant svieto, ir kas yra paniekinto, išrinko Dievas, ir tuos daiktus, kurių nēra, idant tuos daiktus, kurie yra, už nieką paverstų

29. Idant nesigirtų nējokis kūnas, po akių jo.

---

25 e. *Paikystē ir t.t.* Tai yra kas Dievo keliuose išrodo svietui *paiku* yra ištikro išmintingiausiu; ir kas išveizi *silpnu* yra ištikro virš visokios galybēs ir išmanymo žmogaus.

30. Bet iš jo jųs este Kristuje Jezuje, kursai stojos mums nuog Dievo išmintis, ir teisybē, ir pašventimas, ir atpirkimas:

31. Idant, kaipo yra parašyta: kas giriasi, tesigiria Viešpatyje.

II PERSKYRIMAS.

Jo mokinimas ne žodžių švelnume, bet dvasioje ir galybēje. Ir mokslas, kurį Jis mokino nebuvo suprantamas svietiškam galvočiui arba kūniškam žmogui bet vien tik dvasiškam žmogai.

1. O aš kad pas jus atējau, broliai, atējau ne su augšta kalba, arba išmintimi, apsakydamas jums liūdyjimą Kristaus.

2. Nes netariaus ką žinąs tarp jųsų, neg tiktai Jezų Kristų, ir tą nukryžiavotą.

3. Ir buvau aš silpnybēje, ir baimēje, ir didžiame drebējime pas jus.

4. O kalba mano, ir apsakinējimas mano, ne prisimeilaujančiuose žodžiuose žmogiškos išminties, bet parodyme Dvasios ir galybēs.

5. Idant tikējimas jųsų ne būtų išmintyje žmonių, bet ga lybēje Dievo.

6. O kalbame išmintį tarp tobulų: o išmintį ne šio svieto, nei kunigaikščių šio svieto, kurie pragaišta.

7. Bet kalbame išmintį Dievo paslēptinēje, kuri yra paslēpta, kurią Dievas pirm amžių paskyrē ant šlovēs mūsų,

8. Kurios nepažino nei vienas iš kunigaikščių šio svieto: nes jei būtų pažinę, niekados Viešpatį šlovēs nebūtų nukryžiavoję.

9. Bet kaipo yra parašyta: Ko akis neregējo, nei ausis girdējo, nei į širdį žmogaus įējo, ką pritaisē Dievas tiems, kurie jį myl',

10. Bet Dievas apreiškē mums per Dvasią savo: nes Dvasia vis išregia, ir galybes Dievo.

11. Nes kas iš žmonių žino, kas žmoguje yra, neg tiktai Dvasia žmogaus, kuri jame yra? teipo ir kas Dievo yra, niekas nežino, neg tiktai Dvasia Dievo.

12. O męs neēmēm dvasią šio svieto, bet Dvasią, kuri yra iš Dievo, idant žinotumēm, kas mums nuog Dievo yra dovanota.

13. Ką apsakome, ne mokytais žmogiškos išminties žodžiais, bet moksle Dvasios, dvasiškiems dvasiškus daiktus prilygindami.

14. O žmogus kūniškas nesu-

---

14 ir 15 e. *Žmogus kūniškas --- žmogus dvasiškas. Kūniškas žmogus* yra arba tas, kuris yra pasidavęs kūniškiems smaguriams, su kūniškais ir svietiškais jausmais, arba tas kuris mieruoja Die -

pranta to, kas yra Dvasios Dievo: nes paikystē yra jame, ir negal išmanyti, jog dvasiškai yra sūdyjamas.

15. Bet dvasiškas sūdyja visus daiktus, pats nei nuog vieno ne esti sūdyjamas.

16. Nes kas pažino dūmą Viešpaties, kuri jį pamokytų? Bet męs dūmą Kristaus turime.

III PERSKYRIMAS.

Nereik ginčytis apie savo mokytojus, kurie yra Dievo tarnai ir jam skaitlių išduos. Jų darbai turēs būti ugnimi išbandyti.

1. Ir aš, broliai, negalējau kalbēti jums kaipo dvasiškiems, bet kaipo kūniškiems. Kaipo mažutēliams Kristuje.

2. Pieną jums gerti daviau, ne valgį: nes dar negalējot: bet dar ir dabar negalite: nes dar kūniškais este.

3. Nes kadangi yra tarp jųsų užvydējimas, ir barnēs: Argi neeste kūniškais, ir vaikščiojate pagal žmogaus?

4. Nes kad kas sako: Aš tai esmi Povilo: O kitas: Aš Appollo, argi ne žmones este? Kas tada yra Apollo? o kas Povilas?

5 Tarnai to, į kurį įtikējote, o kaipo Viešpats kiekvienam davē.

6. Aš sodinau, Apollo laistē: bet Dievas užaugą davē.

7. Togidēl nei kas sodina yra kuomi, nei kursai laisto: bet Dievas, kuris užaugą duoda.

8. O kursai sodina, ir kursai laisto vienu yra. O kiekvienas gaus algą savo, pagal darbo savo.

9. Nes padētojais esme Dievo: dirva Dievo suarta este, Dievo budavone este.

10. Pagal malonēs Dievo, kuri man duota yra: kaipo išmintingas budavotojas pamatą uždējau, o kitas ant jo stato. Bet kiekvienas teveizda, kaipo ant jo stato.

11. Nes nei vienas negali kitą pamatą uždēti, neg tą, kursai padētas yra, kursai yra Kristus Jezus.

12. O jeigu kas stato ant to pamato auksą, sidabrą, brangius akmenis, medžius, šieną, šiaudus:

---

vo paslaptis prigimtu protu, jausmu ir žmogaus tik mokslu. Bet toks žmogus tur mažai arba visai netur supratimo apie Dievo daiktus. Kuomet dvasiškas žmogus, kuris tikējimo paslaptyse neima sau už vadovą žmogaus protą, bet paduoda savo išmanymą Bažnyčios teismui, kurios jam prisakyta yra klausyti. Nes Kristus prižadējo iki svieto pabaigai savo Bažnyčioje pasilikti ir ją teisybēs dvasioje visuose daiktuose vesti.

12 e. *Ant to pamato.* Pamatas yra Kristus ir Jo mokslas: arba tikras tikējimas į Jį veikiantis per meilę. Statymas ant šio pamato: *auksas, sibabras ir*

13. Kiekvieno darbas bus regimas: Nes diena Viešpaties parodys, nes per ugnį bus apreikštas, ir kiekvieno koks yra darbas, permēgįs ugnis.

14. Jei keno darbas pasiliks, kurį ant jo budavojo, atims użmokesnį.

15. Jei kurio darbas sudegs, iškadą apturēs: bet pats bus išganytas; vienok teipo, kaipo per ugnį.

16. Nežinote, jog este bažnyčia Dievo, ir Dvasia Dievo gyvena jųsimp?

17. O jei kas bažnyčią Dievo subiaurintų, prapuldys jį Dievas. Nes bažnyčia Dievo yra šventa, kuri jųs este.

18. Tegul nei vienas neapsiješko: Jei kas iš jųsų tariasi būt išmintingu ant šio svieto tegul stojas paiku, idant būtų išmintingu.

19. Nes išmintis šio svieto, yra paikystē pas Dievą. Nes yra parašyta: Sugausiu išmintingus kytrybēje jų.

20. Ir vēl: žino Viešpats dūmas išmintingųjų, jog yra niekingos.

21. Tenesigiria tada niekas žmonēse.

22. Nes vis yra jųsų, ar Povilas, ar Apollo, ar Cefas, ar svietas, ar gyvenimas, ar smertis, ar esantieji, ar būsiantieji daiktai: nes vis yra jųsų.

23. O jųs Kristaus: o Kristus Dievo.

IV PERSKYRIMAS.

Dievo tarnų nereik sūdyti. Jis peikia jų pasigyrimą iš savo mokintojų, ir aprašinēja priēmimą, kokį Apaštalai visur rado.

1. Teipo tegul apie mus žmogus išmano, kaipo apie tarnus Kristaus, ir użveizdētojus paslēptinių Dievo.

2. Čionai jau ješko tarp użveizdētojų, idant kuris viernas būtų atrastas.

3. Bet aš tai už mažiausį daiktą turiu, idant sūdytas būčiau nuog jųsų arba nuog žmogiškos dienos: Bet nei pats savęs nesūdyju.

---

brangųs akmenai ženklina tobuliausią mokinimą ir Evangelijos pildymą; *medis, šienas ir šiaudai* tai toks mokinimas, kaip Korinto mokintojų (kurie rūpinosi apie parodą žodžiuose ir žmogišką iškalbą) ir toki darbai, kurie yra sujungti su daug netobulybių ir daug mažesnių nuodēmių. *Viešpaties diena ir jos ugnies permēginimas* (ant ypatingo sūdo tuojaus po mirimui) parodys iš ko buvo padarytas kiekvieno žmogaus darbas, nes šiame gyvenime sunku yra apie tai spręsti. Ir tie, kurių darbai pasirodys esą be vertēs kaipo *medis, šienas ir šiaudai* ir ugnies neišlaikys, turēs nuostolį; bet, jie patys, jogei statē ant tikro pamato (gyvendami ir mirdami tikrame tikējime ir malonēs padējime, nors su nekuriomis netobulybēmis), bus išganyti, bet teip kaip per ugnį, būdami tokios bausmēs kalti dēlei *medžio, šieno ir šiaudų*, kurie jų statyme buvo įmaišyti.

4. Nes nieko ant savęs nežinau: bet neesmi tame nuteisintas: O kuris mane sūdyja, Viešpats yra.

5. Todēl nesūdykit pirm laiko, iki kolei neateitų Viešpats: Kursai ir apšvies užslēptus daiktus tamsybių, ir apreikš rodas širdžių: O tuo laiku kiekvienam garbē bus nuog Dievo.

6. O tuos daiktus, broliai, ant savęs apverčiau ir ant Apollo, dēl jųsų: idant išmoktumēt nuog mūsų, kad daugiaus, neg yra parašyta, viens prieš antrą nesipūstų dēlei kito.

7. Nes kas sūdyja tave? O ką turi, ko negavai? O jeigu gavai, kogidēl giries, kaipo būtumei negavęs.

8. Jau pasotinti este, jau turtingais stojotēs, be mūsų viešpataujate: o idant viešpatautumēt, idant ir męs su jumis viešpatautumēm.

9. Nes tikiuos, jog Dievas mus paskučiausius Apaštolus parodē, kaipo ant smerties paskirtus: nes stojomēs ant stebējimo svietui ir Aniolams ir žmonēms.

10. Męs paiki dēl Kristaus, o jųs išmintingi Kristuje: męs silpni, o jųs stipri: jųs šlovingi, o męs be šlovēs.

11. Iki šios valandos ir alkstame ir trokštame, ir nuogais esme, ir mušami plaštakomis veidan, ir neturime tikros vietos,

12. Ir krutame dirbdami rankomis savo: keikti esme, o šlovinam: persekioti esme, o kenčiame:

13. Bliuznyti esme, o meldžiamēs. Stojomēs kaipo išmetimai šio svieto, visų iššlavos iki šiolei.

14. Ne idant užgēdinčiau jus, tai rašau, bet kaipo sūnus mano mieliausius baudžiu.

15. Nes norint dešimtį tūkstančių mokytojų turētumēt Kristuje, bet ne daug tēvų. Nes Kristuje Jezuje per Evangeliją aš jus pagimdžiau.

16. Todēl meldžiu jus, būkite sekiotojais mano, kaipo ir aš Kristaus.

17. Dēlto nusiunčiau pas jus Timoteušą, kuris yra sūnumi mano mieliausiu, ir teisu Viešpatyje, kursai primįs jums kelius mano, kurie yra Kristuje Jezuje, kaipo visur visose bažnyčiose mokau.

18. O nekurie teip didžiuojasi, kaipo neturēčiau jųsump ateiti.

19. Bet veikiai ateisiu jųsump, jei Viešpats norēs: ir pažįsiu ne žodžius tų, kurie didžiuojas, bet galybę.

20. Nes ne žodžiuose yra karalystē Dievo, bet galybēje.

21. Ko norite? Ar su rykšte

turiu ateit pas jus, ar su meile, ir su Dvasia tyka.

V PERSKYRIMAS.

Atskiria ir iškeikia paleistuvį ir ragina juos apsivalyti nuo seno raugo.

1. Būtinai girdama yra tarp jųsų paleistuvystē, o tokia paleistuvystē, kokia nei tarp pagonų, teip, jog nekuris tur tēvo savo moterį.

2. O jųs pasipūtēt: o ne labiaus nuliudimą turējot, idant būtų išmestas iš vidaus jųsų, kursai tokį daiktą padarē.

3. Aš tiesa atitolintas kūnu, bet priartintas Dvasia jau apsūdyjau, kaipo čia esąs, tą kursai teip padarē.

4. Kad vardan Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, jųs susieisite ir su Dvasia mano, su galybe Viešpaties mūsų, Jezaus.

5. Paduoti tokį šētonui, ant prapulties kūno, idant išganyta būtų dūšia dienoj Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

6. Negeras yra gyrius jųsų. Nežinot, jog maž raugo visą tešlą užraugia?

7. Iškuopkite seną raugą, idant būtumēt nauju įmaišymu, kaipo este prēski. Nes mūsų Pascha, už mus apieravotas yra Kristus.

8. Puotaukime tada, ne senăme rauge, nei rauge piktybēs, ir pervertystēs, bet prēskieniuose tikrybēs ir tiesos.

9. Rašiau jums Gromatoje: Idant nemaišytumētēs su paleistuvais,

10. Ne visiškai su paleistuvais šio svieto arba su godulingais, arba su išplēštojais, arba su garbintojais dievaičių: nes kitaip reiktų jums išeiti iš šio svieto.

11. Bet dabar rašiau jums, idant nemaišytumētēs: jei tas, kursai vadinasi broliu, yra paleistuvas, arba godulingas, arba tarnaujantis dievaičiams, arba keiktojas, arba girtuoklē, arba išplēštojas: idant su tokiu ir nevalgytumēt.

12. Nes kas man prigul apie tuos, kurie lauke yra, sūdyti? ar-gi ne tuos kurie viduj yra jųs sūdyjate?

13. Nes tuos, kurie lauke yra, Dievas sūdys. Išmeskite piktą iš vidaus jųsų.

VI PERSKYRIMAS.

Peikia juos už ējimą teisman pas netikinčius. Apie nuodēmes, kurios išskiria iš dangaus karalystēs. Kekšavimo biaurumas.

1. Dręsa kas iš jųsų reikalą turēdamas su kitu, sūdytis pas neteisus, o ne pas šventus?

2. Ar-gi nežinot, jog šventi sūdys tą svietą? O jei nuog jųsų bus sūdytas svietas, ar ne verti este mažiausius daiktus sūdyti?

3. Nežinote, jog sūdysim

Aniolus? kaipo ne labiaus svietiškus daiktus?

4. Jei tada turēsite svietiškus sūdus, paskyrkite tuos ant sūdyjimo, kurie yra bažnyčioje išpeikti.

5. Ant užgēdinimo jųsų sakau. Ar teip nēra tarp jųsų išmintingo nei vieno, kursai galētų sūdyt tarp brolio savo?

6. Bet brolis su broliu bilinēja: o tai po akimis netikinčių.

7. Jau tada už tiesą yra nusidējimas tarp jųsų, jog bilinējate kits su kitu. Kodēl geriaus abidos nepanešat? Kodēl labiaus prigavimo nekenčiate?

8. Bet jųs abidą darote, ir prigavimą: o tai broliams.

9. Ar nežinote, jog neteisi neapturēs Karalystēs Dievo? Neklyskite: Nei paleistuvai, nei dievaičių tarnai, nei svetmoteraujanti,

10. Nei nečystieji, nei su vyriškais dergetuvai, nei vagys, nei godulingi, nei girtuokliai, nei keiktojai, nei išplēštojai, neapturēs Karalystēs Dievo.

11. Ir tokiais nekurie buvot: bet apmazgoti este, bet pašvęsti este, bet nuteisinti este, per vardą Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, ir per Dvasią Dievo mūsų.

12. Vis man valna, bet ne vis naudinga: Vis man valna, bet aš nepasiduosiu niekam po valdžios.

13. Valgis pilvui, o pilvas valgiams: bet Dievas ir šį, ir anuos sugadįs: O kūnas ne paleistuvystei, bet Viešpačiui: O Viešpats kūnui.

14. O Dievas ir Viešpatį prikēlē, ir mus prikels per galybę savo.

15. Ar nežinote, jog kūnai jųsų yra sąnariais Kristaus, ēmęs tada sąnarius Kristaus, padarysiu juos sąnariais palaidonēs? Apsaugok Dieve.

16. Ar nežinote, jog kas prie paleistuvēs prisiskiria, stojas vienu kūnu? nes bus (sako) du viename kūne.

17. O kas prisiskiria Viešpatiesp, yra viena Dvasia.

18. Saugokitēs paleistuvystēs. Visokis griekas, kurio tiktai dasileidžia žmogus, neyra ant kūno, bet kas palaidauja, nusideda prieš kūną savo.

19. Ar nežinote, jog sąnariai jųsų yra bažnyčia Dvasios

---

7 e. *Yra nusidējimas.* Teismas retai gali būti be klaidos, be *nusidējimo* iš vienos ar iš kitos pusēs o tankiai ir iš abiejų.

12 e. *Vis man valna* ir tt. Tai yra visi abejodi daiktai, jeigu neuždrausti, yra ištikro daleisti: bet *nevis naudinga*, kaip atsitikime teismo ir tt. Ir da mažiaus tiktų, būtų naudinga, pastoti vergu nepritinkančio prisirišimo prie kokio norint daikto, kad ir labiausiai abejodo.

Sventosios, kuri yra jųsimp, kurią turite nuog Dievo, o neeste savais.

20. Nes didžiu užmokesniu pirkti este. Garbinkite ir nešiokite Dievą kūne jųsų.

VII PERSKYRIMAS.

Pamokinimai apie moterystę ir mergystę. Mergystē yra prakilnesnē už moterystę.

1. Bet apie tai, ką man rašēt: Gerai yra žmogui nedasilytēt moterēs:

2. Bet dēl palaidavimo kiekvienas savo moterį teturi, ir kiekviena vyrą savo tegul turi.

3. Vyras teatiduoda moterei prigulējimą, o lygiai ir motē vyrui.

4. Motē netur valdžios ant kūno savo, bet vyras. O teipojieg ir vyras netur valdžios ant kūno savo, bet motē.

5. Neišsikalbinēkit viens kitam neg tiktai su daleidimu, iki laiko, idant ant maldos truktumēt: o vēl sugrįškite ant to pačio, idant jųsų negundintų šētonas dēl jųsų nenusiturējimo.

6. O tai sakau pagal atleidimo, ne pagal prisakymo.

7. Nes noriu, idant visi jųs būtumēt, kaipo aš pats: bet kiekvienas tur savo dovaną nuog Dievo: vienas užtikro teip, o kitas teip.

8. O sakau nevedusioms, ir našlēms: Gerai joms yra, jei teipo pasiliktų, kaipo ir aš.

9. Bet jeigu neužsituri, tegul eina stonan moterystēs. Nes geriaus yra į stoną moterystēs įžengti, neg degimą kęsti.

10. O tiems, kurie yra stone moterystēs, prisakau ne aš, bet Viešpats: idant motē nuog vyro nesiskirtų.

11. O jei atsiskirtų, idant be vyro pasiliktų, arba idant su vyru susiderētų. O vyras tegul neapleidžia moterēs.

12. Nes kitiems aš kalbu, ne Viešpats. Jei kuris brolis tur netikinčią moterį, o ta mēgsta gyventi su juomi, tegul neapleidžia jos.

13. Ir jei kuri motē tur ne-

---

2 e. *Savo moterį teturi.* Tai yra tesilaiko pačios, kokią turi. Tie žodžiai neženklina raginimo, idant nepačiuoti vestų pačias; priešingai Apaštalas norētų, idant jie būtų teip, kaip yr. Bet jis čion kalba apie tuos, kurie jau yra vedę, idant vienas nuo kito nesiskirtų, bet sykiu gyventų, kaip moterystēje pridera.

6 e. *Pagal atleidimo.* Tai yra nusileidžiant jūsų silpnumui.

9 e. *Jeigu neužsituri.* Čion kalba yra apie tuos, kurie yra liuosi; o ne apie tokius, kurie per apžadus atidavē save Dievui; jie, jei norēs vartoti atsakančius būdus ištesējimui, Dievas niekados jiems neatsakys susilaikymo dovanos. Kai kurie vertējai sugadino tą tekstą, išverzdami jį: *jei jie negal susilaikyti.*

12 e. *Aš kalbu, ne Viešpats* t. y. be jokio liepimo arba aiškaus prisakymo.

tikintį vyrą, o tas mēgsta gyventi su ja, teneapleidžia jo.

14. Nes vyras netikintis pašvęstas yra per moterį tikinčią, ir netikinti motē, pašvęsta yra per vyrą tikintį: nes kitaip vaikai jųsų būtų nečysti, o dabar yra šventi.

15. Bet jei netikintis atsiskiria, tegul skirias: nes brolis arba sesuo tokiuose daiktuose neyra paduoti nelaisvei: res pakajuje pavadino mus Dievas.

16. Nes iš kur žinai motē, jei išganysi vyrą? arba iš kur žinai vyre, jei išganysi moterį?

17. Bet kaipo kiekvienam padalijo Viešpats, kaipo kiek vieną pavadino Dievas, teipo tegul vaikščioja, ir kaipo visose bažnyčiose mokau.

18. Apipiaustytas kas yra pavadintas? tenevelka ant savęs neapipiaustymo. Kas yra pavadintas neapipiaustyme, teneapipiaustinas.

19. Apipiaustymas yra nieku, ir neapipiaustymas yra nieku, bet užlaikymas Prisakymų Dievo.

20. Kiekvienas, kuriame pavadinime pašauktas yra, tegul tame užsilaiko.

21. Pavadintas-gi esi nelaisvu? nesirūpink: bet jei ir liuosu gali būt, geriaus vartok.

22. Nes kas pavadintas yra Viešpatyje nelaisvu, išliuosuotas yra Viešpaties: teipogi kursai yra pavadintas liuosu, nevalninku yra Kristaus.

23. Užmokesčiu este atpirkti: nenorēkite stotis nevalninkais žmonių.

24. Kiekvienas, kuriame yra pavadintas, broliai, tame tegul pasilieka po akimis Dievo.

25. O apie mergas neturiu prisakymo Viešpaties: bet rodą duodu, kaipo tas, kuris apturējau mielaširdystę nuo Viešpaties, idant būčia viernas

26. Dūmoju tada, jog tai geras yra daiktas dēl dabar esančio reikalo, jog gerai yra žmogui, teipo būti.

27. Jei pririštas esi prie moterēs? nejieškoki gi išrišimo. Atrištas esi nuo moterēs? nejieškoki gi moterēs.

28. O jei vestumei moterį nenusidējai. Ir jei merga tekētų, nenusidējo: Vienok tokie turēs vargą kūno. O aš jums perleidžiu.

29. Tai tada sakau, broliai: Laikas yra trumpas: Tai atsiliekt, idant, ir kurie tur moteris, būtų kaipo neturinti.

30. Ir kurie verkia, kaipo ne-

---

14 e. *Yra pašvęstas.* Neženklina juog tikējimas vyro ar pačios pats savyje užtenka, kad pastatyti netikinčią pusę ar jos vaikus malonēs ir išganymo padējime: bet, jogei tas tankiai esti proga jų pašventimo, atvedant juos į tikrą tikējimą.

verkianti, ir kurie džiaugias, kaipo nesidžiaugianti, ir kurie perka, kaipo nevaldanti:

31. Ir kurie vartoja šį svietą, kaipo nevartojanti: nes paveikslas šio svieto praeina.

32. O noriu, idant jųs būtumēt be rūpesčio: kuris yra be moterēs, rūpinas, kas yra Viešpaties, kaipo įtiktų Dievui.

33. O kursai su moterimi yra, rūpinas, kas yra svieto, kaipo įtiktų moterei, ir perskirtas yra.

34. Ir moteriškē netekējusi, ir merga, dūmoja kas yra Viešpaties, idant būtų šventa kūnu, ir Dvasia. O kuri nutekējusi yra, dūmoja, kas yra svieto, kaipo įtiktų vyrui.

35. O tai kalbu ant naudos jųsų, ne idant užmesčiau ant jųsų žabangus, bet dēl to, kas viežlyvu yra, ir kas daleistų be sugaišimo Viešpačiui melstis.

36. O jei kas už gēdą sau turētų, jog merga jo metuose yra paējusi, o teip tur būti: ką nor tegul daro: negriešija, jei tekēs.

37. Nes kas sudūmojo širdyje savo stipriai, neturēdamas reikalo, o turēdamas valdžią ant valios savo, ir tai sudūmojo širdyje savo, idant užlaikytų mergą savo, gerai daro.

38. O teip ir kuris išduoda už vyro mergą savo, gerai daro: ir kuris neišduoda, geriaus daro.

39. Motē pririšta yra prie zokono, pakolei gyvas yra vyras jos: bet jeigu numirtų jos vyras, liuosa yra: už ko nor, tenuteka: tiktai Viešpatyje.

40. Bet šlovingesnē bus, jei teip pasiliks, pagal parodos mano: o tikiuos, jog ir aš Dvasią Dievo turiu.

VIII PERSKYRIMAS.

Nors stabas yra niekas, bet daiktai stabams paaukoti netur būti valgomi dēlei papiktinimo pavojaus.

1. O apie tuos daiktus, kurie apieravojami yra balvonams, žinom, jog visi turim išmanymą. Išmanymas papučia, o meilē pagerina.

2. O jei kas tikias, jog ką išmano, dar nežino, kaipo jam reikia išmanyt.

3. Bet jei kas myl Dievą, tas yra pažintas nuog jo.

4. O apie valgymus, kurie apieravojami yra balvonams,

---

36 e. *Ką nor tegul daro: negriešija ir t.t.* Žodžių prasmē netokia, kaip laisvamaniai mano, jog ypatos gal daryti, kas joms patinka, jei tik paskui apsiveda; bet, jog tēvas, dalyke išleidimo už vyro savo mergaitēs, gal, kaip patinkama, daryti; ir jog neturēs jis nuodēmēs, jei ji ištekēs.

1 e. *Išmanymas papučia* ir t. t. Išmanymas be meilēs ir nusižeminimo veda išdiduman ir pasipūtiman.

žinom, jog balvonas nieku yra ant svieto. O jog nēra kito Dievo, kaip tiktai vienas.

5. Nes norint yra, kurie vadinti yra dievais, ar Danguje ar ant žemēs (nes daug yra dievų, ir daug viešpačių),

6. Mums tečiaus vienas Dievas, Tēvas, iš kurio visi daiktai, ir męs pas jį. O vienas Viešpats Jezus Kristus, per kurį visi daiktai, o męs per jį.

7. Bet ne visuose yra išmanymas. O nekurie su saužine apie balvoną iki šiolei, valgo kaipo daiktą apieravotą balvonams: O saužinē jų būdama silpna, stojas sutepta.

8. O valgis nedaro mus įtinkančius Dievui. Nes norint valgytumēm, nebūsim apstingesni: nei, nevalgytumēm, stosimēs neturtingi.

9. O veizdēkit, idant ta jųsų drąsybē nebūtų kartais silpniems ant papiktinimo.

10. Nes jei kas išvystų tą, kursai tur pažinimą, bažnyčioje dievaičių už stalo sēdintį: ar-gi saužinē jo būdama silpna negaus priežasties valgyti daiktus balvonams apieravotus?

11. Ir pražus brolis silpnas per aną tavo pažinimą už kurį numirē Kristus?

12. O teip griešydami prieš brolius, ir silpną jų saužinę pažeizdami, griešijate prieš Kristų.

13. Togidēl, jei valgis piktina brolį mano: nevalgysiu mēsos ant amžių, idant nepapiktinčiau brolį mano.

5 e. *Nes daug yra Dievų* ir tt. stabmeldžių laikomų už tokius.

13 e. *Jei valgis piktina.* Tai yra, jei mano valgis esti nusidējimo priežastis mano broliui.

IX PERSKYRIMAS.

Apaštalas nedaro naudos iš savo galybēs; mokinami tur duot užlaikymą mokintojams, idant Evangelijai nebūtų kliūčių. Apie bēgimą lenktynēn ir pergalējimo pasistengimą.

1. Ar neesmi valnas? Ar neesmi Apaštolas? Ar neregējau Jezaus Kristaus Viešpaties, mūsų? Ar neeste jųs darbu mano Viešpatyje?

2. O jei kitiems neesmi Apaštolu, jums vienok esmi: nes pažanklinimu mano Apaštolystēs jųs este Viešpatyje.

3. Mano apsiginimas pas tuos, kurie klausinēja, tasai yra.

4. Ar neturime liuosybēs valgyt ir gerti.

5. Ar neturim liuosybēs seserį moteriškę vadžiotis, kaip ir

5 e. *Seserį moteryškę,* Kai kurie klaidingi vertējai sugadino šiuos žodžius, išverzdami *seserį, pačią,* tuomtarpu šv. Povilas tikrai pačios neturējo, (Žiur. 7, 8 e.) ir juog jis kąlba tik apie tokias dievobaimingas moteris, kurios pagal žydų tautos būdą tarnavo Evangelijos apsakinētojams, rūpindamosi apie jų užlaikymą.

kiti Apaštolai, ir broliai Viešpaties, ir Cefas?

6. Ar tikt aš vienas, ir Barnabas neturim liuosybēs tai daryti.

7. Kas kada kariauja ant algos savo paties? kas sodina vinyčią: o nevalgo iš vaisiaus jos? kas gano stodą, o nevalgo pieną stodo?

8. Ar pagal žmogaus tai sakau? Ar nesako to ir zokonas?

9. Nes parašyta yra zokone Maižiešiaus. Neužriši nasrų kulančiam jaučiui. Ar rūpinas Dievas apie jaučius?

10. Ar dēl mūsų tai tiktai sako? Nes dēl mūsų yra parašyta: jog viltyje, kursai aria tur arti: ir kursai kulia viltyje gavimo naudos.

11. Jei męs jums sējom daiktus dvasiškus, ar didis daiktas yra, jei piautumēm daiktus jųsų kūniškus?

12. Jei kiti yra dalininkais valdžios ant jusų, kodēl toli labiaus ne męs? bet nevartojom tos valdžios: bet vis kenčiame, idant kokio užtrukimo neduotumēm Evangelijai Kristaus.

13. Ar nežinote, jog kurie šventinyčioje tarnauja, kas yra iš šventinyčios valgo? O kurie altoriui tarnauja, dalį tur iš altoriaus?

14. Teip ir Viešpats įstatē tiems, kurie apsako Evangeliją, idant iš Evangelijos penētųs.

15. O aš iš tų daiktų nei vieno nevartojau. Ir nerašiau to, idant teipo su manim nusiduotų: nes man geriaus yra mirti, neg idant kas šlovę mano turētų paniekinti.

16. Nes jei apsakysiu Evangeliją, neturiu sau už garbę, nes reikalas mane prispaudžia: nes bēda man, jei Evangelijos neapsakinēčiau.

17. Nes jei darau tai iš gero noro, užmokesnį turiu; bet jei priverstas, urēdystē man patikēta yra.

18. Kokią tada turiu algą mano? idant apsakydamas Evangeliją išstatyčiau dovanai Evangeliją, idant valdžios mano nevartočiau ant pikto Evangelijoje.

19. Nes būdamas valnas nuog visų, pasidariau visiems tarnu, idant jų daugiaus laimēčiau.

20 Ir stojaus žydams kaipo žydas, idant laimēčiau žydus:

21. Tiems, kurie po zokonu yra, kaipo būčiau po zokonu (norint pats nebuvau po zokonu), idant tuos, kurie buvo po zokonu, laimēčiau. Tiems, kurie buvo be zokono, kaipo be zokono būčiau (norįs nebuvau be zokono Dievo, bet buvau zokone Kristaus), idant laimēčiau tuos, kurie be zokono buvo.

---

16 e. *Neturiu sau už garbę.* Tai yra neturiu iš ko girtis.

22. Stojaus silpniems silpnas, idant silpnus laimēčiau; visiems stojaus vis, idant visus išganyčiau.

23. O vis darau dēl Evangelijos, idant stočiaus jos dalininku.

24. Ar nežinote, jog tekietojai, ant pralenkimo bēganti, visi, tiesa, bēga, bet vienas gauna laižybą? teipo bēgkite, idant apturētumęt.

25. O kiekvienas, kursai vietoj sutikties nor pergalēti, nuog viso užsilaiko. O anie, tiesa, idant pragaištantį vainiką gautų: bet męs nepragaištantį.

26. Aš tada teipo bēgu, ne kaip ant abejo: teipo mušuosi nekaipo orą plakdamas.

27. Bet varginu kūną mano, ir nevalion priverčiu, idant kar tais kitiems apsakydamas. pats atmestas nebūčiau.

X PERSKYRIMAS.

Iš Izraelitų paveizdo Apaštalas nurodo kaip reik mums sergētis jų nuodēmių ir nepasitikēti perdaug ant apturētų malonių; kaip reik trauktis nuo tarnavimo stabams ir nuo daiktų velniams paaukotų.

1. Bet nenoriu, broliai, idant nežinotumēt, jog tēvai mūsų visi po debesiu buvo, ir visi perējo marias,

2. Ir visi apkrikštyti buvo Maižiešiuje, debesyje ir mariose:

3. Ir visi tą patį dvasišką peną valgē,

4. Ir visi tą patį dvasišką gērimą gērē (o gērē iš dvasiškos uolos, kuri paskui jų ējo: o uola buvo Kristus).

5. Bet nedaug iš jų pamēgo Dievui: nes išmušti yra girioje.

6. O tie daiktai stojos dēl mūsų ant paveikslo, idant negeistumēm piktų daiktų, kaipo ir anie geidē.

7. Nei būkite garbintojais paveikslų dievaičių: Kaipo nekurie iš jų buvo: Kaipo yra parašyta: Sēdos žmonēs valgyti ir gerti, ir kēlēs šokinēti.

8. Nei dasileiskim paleistuvystēs, kaipo nekurie iš jų palaidavo, ir prapuolē vienoj dienoj dvidešimtis trįs tūkstančiai.

9. Nei gundinkime Kristaus: kaipo nekurie iš jų gundino, ir nuog žalčių pražuvo.

10. Nei murmēkite, kaipo nekurie iš jų murmējo, ir prapuolē nuog žudytojo.

---

27 e. *Varginu kūną* ir t.t. Čion Apaštalas rodo reikalą atsižadējimo paties savęs ir nusimarinimo, kad protui paduoti kūną ir jo ištvirkusius pageidimus.

2 e. *Maižiešiuje.* Maižēs vedami žydai apturējo krikštą paveiksle: eidami po debesiu ir pereidami jūrias: turējo teipgi dalį ir jie Kūne ir Krauje Kristaus paveiksle *mannos* pavadintos čion *dvasišku valgiu*, nes ji buvo paveikslu tikros duonos, kuri ateina iš dangaus; ir gerdami vandenį stebūklingai išvestą iš uolos pavadintos čion dvasiška uola, nes ji teipgi buvo paveikslu Kristaus.

11. O tie visi daiktai nusidavē jiems paveiksle: o yra parašyta dēl apdraudimo mūsų, ant kurių atējo pabaiga amžių.

12. Dēlto kas tarias jog stov, tesidaboja, idant nepar pultų.

13. Pagundinimas tegul jus neapima, tiktai žmogiškas: Bet Dievas yra teisus, kursai nedaleis jųsų gundinti daugiaus, neg galite, bet dar nuog pagundimo padarys išvengimą, idant galētumēt išturēti.

14. Togidēl, mieliausieji mano, bēgkite nuog garbinimo dievaičių.

15. Kalbu kaipo išmintingiems jųs patys sūdykite ką kalbu.

16 Kielikas pašlovinimo, kurį šloviname, argi ne esti draugystē Kraujo Kristaus? ir duona, kurią laužome, ar ne yra draugystē Kūno Viešpaties?

17. Nes viena duona, daug mūsų esme vienu kūnu, visi, kurie vienos duonos dalininkais esme.

18. Veizdēkite ant Izraeliaus pagal kūno: argi kurie valgo apieras neyra dalininkais altoriaus?

19. Kągi tada? Ar sakau, jog daiktai apieravoti balvonams dievaičių yra kas? arba jog paveikslas dievaičių yra kuomi?

20. Bet ką pagonai apieravoja, velniams apieravoja, o ne Dievui. Bet nenoriu, idant stotumētēs draugais velnių: Negalite gerti kieliką Viešpaties ir kieliką velnių.

21. Negalite dalininkais būti stalo Viešpaties ir stalo velnių.

22 Ar rūstiname Viešpatį? ar stipresni esme už jį? vis man yra valna, bet ne vis pridera.

23. Vis man valna, bet ne vis ant pagerinimo eina.

24. Niekas tegul nejieško, kas yra savo, bet kas kito.

---

11 e. *Pabaiga amžių.* Tai yra paskutiniai amžiai.

13 e. *Pagundinimas tegul jus neapima*, arba užeina ant jųs kitokis, kaip tik žmogiškas atsitinkantis žmogui. — *Išvengimą* arba išsigelbējimo būdą.

16 e. *Kurį šloviname.* Apaštalas čion primena apie dalyvavimą Kristaus Kūne ir Krauje, šventose paslaptyse ir pastojimą tokiu būdu vienu dvasišku Kūnu su Kristumi. Iš ko ir išveda 21 e. jog tie, kurie stojosi dalininkais Kristaus eukaristiškoje aukoje ir Sakramente netur būt dalininkais velnių, valgydami mēsas jiems paaukotas.

17 e. *Viena duona;* arba, išverčiant teip kaip patiktų Lotynams ir Grekams: *jogei duona yra viena, męs visi, būdami daug, darom vieną kūną, kuris dalyvauja toje vienoje duonoje.* Nes mūsų dalyvavimu tame šv. Sakramente su Kristumi ir vieno su kitu darome vieną dvasišką kūną, kaipo vieną duoną iš daugybēs kruvoje sujungtų kviečių grūdų.

25. Vis ką mēsinyčioje parduoda, valgykit, nieko neklauzdami, dēl saužinēs.

26. Viešpaties yra žemē, ir pilnumas jos.

27. Jei kas iš netikinčių pakviestų, o norite eiti, vis ką jums padeda, valgykit, nieko neklauzdami, dēl saužinēs.

28 Bet jei kas tartų: Tai yra balvonams apieravota: nevalgykit dēl to, kursai pasakē, ir dēl saužinēs.

29. O dēl saužinēs sakau, ne tavo: bet kito: Nes kodēl mano galējimas sūdytas tur būti nuog svetimos saužinēs?

30. Jei aš su dēkavojimu valgau, kodēl piktžodžiautas esmi už tai, kad dēkavoju?

31. Togidēl arba valgote, arba geriate, arba ką kitą darote: vis ant garbēs Dievo darykite.

32. Būkite be papiktinimo žydams, ir pagonams, ir bažnyčiai Dievo.

33. Kaipo ir aš visuose daiktuose visiems įtinku, neješkodamas, kas man naudinga yra, bet kas daugiems, idant būtų išganyti.

XI PERSKYRIMAS.

Moterys tur ant galvų nuometus turēti. Peikia pražangas ant jų pokilių ir prie tos progos kalba apie šv. Sakramentą.

1. Būkite sekiotojais mano, kaipo ir aš Kristaus.

2 O giriu jus, broliai, jog atminate visuose daiktuose ant manęs. O kaipo jums padaviau prisakymus mano užlaikote

3. O noriu, idant žinotumēt, jog kiekvieno vyro galva yra Kristus: o galva moterēs, vyras: o galva Kristaus, Dievas.

4. Kiekvienas vyras melzdamasi, arba pranašaudamas, su uždengta galva, apgēdina galvą savo.

5. O kiekviena moteriškē melzdamosi, arba pranašaudama su neapdengta galva, apgēdina galvą savo, nes lygu yra, kaipo būtų nuskusta.

6. Nes jei neapsidengia moteriškē, tegulgi apsikerpa. O jei biaurus daiktas yra moteriškei kirptis, arba skustis, teapdengia galvą savo.

7. Vyras užtikro netur apdengti galvą savo: nes yra paveikslas ir garbē Dievo: o moteriškē yra garbē vyro.

8. Nes vyras neyra iš moteriškēs, bet moteriškē iš vyro.

9. Nes vyras neyra sutvertas dēl moteriškēs, bet moteriškē dēl vyro.

10. (Togidēl moteriškē tur viršų turēti ant galvos dēl Aniolų.)

---

10 e. *Viršų*, t. y. nuometą arba uždangą, kaipo ženklą, jog ji yra po vyro valdžia: ir, Apaštalas priduria, *dēl Aniuolų*, kurie yra ant susirinkimų tikinčiųjų.

11. Vienok nei vyras yra be moteriškēs: nei moteriškē be vyro Viešpatyje.

12. Nes kaipo moteriškē iš vyro, teip ir vyras per moteriškę: o vis iš Dievo.

13. Patys jųs sūdykite: ar pridera moteriškei be apdangos melstis Dievui?

14. Nei pats prigimimas jus mokina, jog vyrui, jei plaukus augintų, yra jam gēda.

15. Bet moteriškē, jei plaukus užleistų, šlovē jai yra: dēlto, juog plaukai duoti yra jai už apdangą.

16. O jei kas regis būti barningas: męs tokio būdo neturim, nei bažnyčia Dievo.

17. O tai prisakau: negirdamas, jog ne ant geresnio, bet ant piktesnio susieinate.

18. Nes pirmiaus kada su sieinate į bažnyčią, girdžiu, jog perskyrimai yra tarp jųsų, ir per dalį tikiu.

19 Nes tur būti ir paklydimai, idant, ir kurie yra ištirti, būtų regimi tarp jųsų.

20. Kad tada jųs vienon vieton susieinate, jau neyra valgymas večerios Viešpaties.

21. Nes kiekvienas pirmu ima večerią savo valgyt. O kitas tiesa yra išalkęs, o kitas yra girtas.

22. Ar namų neturite ant valgymo ir gērymo? Ar bažnyčią Dievo paniekinate: ir užgēdinate tuos, kurie netur? Ką gi jums tarsiu? Ar giriu jus? tame daikte negiriu.

23. Nes aš gavau nuog Viešpaties, ką ir jums padaviau: jog Viešpats Jezus, kurioje naktyje, buvo išduotas, ēmē duoną:

24. Ir padēkavojęs laužē ir tarē: imkite, o valgykite: tai yra kūnas mano, kuris už jus bus išduotas: tai darykite ant mano atminimo.

25. Teipogi ir kieliką, po večerios tardamas: Tas kielikas Naujas Testamentas yra Kraujuje mano. Tai darykit, kiek kartų gersite, ant mano atminimo.

26. Nes kiek kartų valgysite tą Duoną, ir kieliką gersite: smertį Viešpaties apsakysite, kolei ateis.

27. O teipo, kas tiktai val-

---

19 e. *Nes tur būti ir paklydimai*, iš priežasties puikybēs ir nelabystēs žmogaus širdies, ne iš Dievo valios ar paskyrimo, kuris išveda gerą ir iš pikto, parodydamas prie to, kurie yra geri ir tvirti krikščionys.

20 e. *Večerios Viešpaties*. Teip čion Apaštalas *meilēs pokilius*, *agapas*, apvaikščiojimus pirmųjų krikščionių ir peikia negerus prie tos progos pasielgimus Korintijonų tūomlabiaus, juog tie pokiliai buvo sujungti su apvaikščiojimu eukaristiškos aukos ir Sakramento.

gytų Duoną tą, arba gertų Kieliką Viešpaties nevertai: kaltas bus Kūno ir Kraujo Viešpaties.

28. Tegul-gi ištiria pats save žmogus, o teip iš duonos tos tevalgo, ir iš kieliko tegul geria.

29. Nes kas valgo ir geria nevertai, sūdą sau valgo ir geria, nepažindamas Kūno Viešpaties.

30. Todēl tarp jųsų daug ligonių ir negalinčių, ir daug jų užmigo.

31. Nes jei patys save sūdytumēm, nebūtumēm sūdyti.

32. O kad sūdyjami esme, nuog Viešpaties koroti esme, idant nebūtumēm su tuo svietu pražudyti.

33. O togidēl, broliai mano, kad susieinate valgyti, laukite kits kito.

34. O jei kas išalksta, teval go namuose idant ant sūdo nesusieitumēt. O kitus daiktus, kad ateisiu, parēdysiu.

---

27 e. *Arba gertų.* Kaikurie vertējai klaidingai čion iškreipē tekstą išverzdami *ir gertų,* priešingai originalui kur yra *e pinc* graikiškai *arba gertų.*

27. 29 e. *Kaltas bus kūno ir t.t. nepažindamas kūno ir t.t.* Šie žodžiai išrodo tikrą Kristaus Kūno ir Kraujo buvimą net ir nevertai priimantiems; kurie kitaip nebūtų kalti Kūno ir Kraujo Kristaus, arba teisingai pasmerkti dēl nepažinimo Viešpaties Kūno.

28 e. *Iš Kieliko tegul geria.* Tie žodžiai nēra ištarti prisakymo būdu bet daleidimo t. y. kur ir kada patiktų papročiui ir Bažnyčios drausmei.

XII PERSKYRIMAS.

Apie dvasiškųjų dovanų yvairumą. Sąnariai dvasiškojo Kūno, teip kaip ir žemiškojo, tur tarp savęs sutikime ir meilēje gyventi.

1. O apie dvasiškus daiktus nenoriu, broliai, idant nežinotumēt.

2 Žinote, jog kad pagonais buvot, pas nebylius balvonus ējote, kaipo vedami buvote.

3. Togidēl apreiškiu jums, jog nei vienas Dvasioje Dievo kalbēdamas, nesako prakeikimą Jezui. Ir niekas negal ištarti, Viešpats Jezus, neg tiktai per Dvasią Šventąją.

4. Yvairios, tiesa, dovanos yra, bet ta pati Dvasia.

5. Ir įvairi tarnavimai yra, bet tas pats Viešpats.

6. Ir yvairi darbai yra, bet tas pats Dievas, kursai daro vis visuose.

7. O kiekvienam duotas yra apreiškimas Dvasios ant naudos.

8. Vienam tiesa per Dvasią duota yra kalba išminties: o kitam kalba pažinties, pagal tos pačios Dvasios.

9. O kitam tikējimas toj pačioj Dvasioj: kitam dovana išgydymo toj pačioj Dvasioj.

10. Kitam darymas stebūklų, kitam pranašavimas, kitam permanymas dvasių, kitam tulerybē liežuvių, kitam išguldymas kalbų.

11. O tai vis daro viena ir ta pati Dvasia, dalindama skyrių kiekvienam kaipo nor.

12. Nes kaipo kūnas vienas yra, o sąnarių daug tur: O visi sąnariai kūno, norint jų daug yra, vienok yra vienas kūnas, teipo ir Kristus.

13. Nes vienoje Dvasioje visi męs į vieną kūną apkrikštyti esme, ar żydai, arba pagonai, arba tarnai, arba liuosi: ir visi viena Dvasia esme pagirdyti.

14. Nes ir kūnas neyra vienu sąnariu, bet daug.

15. Jei tartų koja: Jog ne esmi ranka, ne esmi iš kūno: ar dēl to neyra iš kūno?

16. Ir jei tartų ausis: Jog ne esmi akis, ne esmi iš kūno: ar dēl to neyra iš kūno?

17. Jeigu visas kūnas akimi, kurgi girdējimas? Jei visas girdējimu, kurgi pauostymas?

18. O dabar Dievas sudējo sąnarius kiekvieną iš jų kūne, kaipo norējo.

19. O jei visi būtų vienu sąnariu, kurgi kūnas?

20. O dabar norint daug sąnarių, bet vienas kūnas.

21. O negal sakyti akis rankai: aš tavęs nereikalauju: arba vēl galva kojoms: Nereikalauju jūsų.

22. Bet toli daugiaus sąnariai kūno, kurie regisi būt silpnesni, yra reikalingesni.

23. O kurie sąnariai kūno regisi būt blogesni, tiems apstesnę šlovę pridedam: O kurie mūsų yra neviežlivais, didesnę viežlivystę tur.

24. O garbingi mūsų nieko nereikalauja: bet Dievas sutaisē kūną, tam kuriam neteko, priduodamas apstesnę grażybę,

25. Idant nebūtų perskyrimas kūne, bet idant vieni sąnariai apie kitus rūpintųs.

26. O jei ką vienas sąnarys kenčia, visi sąnariai drauge kenčia: arba jei vienas sąnarys šlovintas yra, drauge visi sąnariai dżiaugias.

27. Bet jųs este kūnu Kristaus, ir sąnariais iš sąnario.

28. O Dievas tai įstatē nekuriuos bażnyčioje, pirmiaus Apaštolus, paskui Pranašus, potam mokytojus, potam galybes, potam dovanas gydymų, pagelbos darymus, valdymus, tulerybes liežuvių, išguldymus kalbų.

29. Argi visi Apaštolais? Argi visi Pranašais? Argi visi Mokytojais?

30. Argi visi galybēmis? Argi visi tur dovaną gydymo? Argi visi liežuviais kalba? Argi visi išguldinēja?

31. Bet trokškite geresnių dovanų. O dar šlovingesnį kelią jums parodau.

XIII PERSKYRIMAS.

Meilē tur būti aukščiaus laikoma už visas kitas dovanas.

1. Noris kalbēčiau liežuviais žmonių, ir Aniolų, o meilēs neturēčiau, stojaus kaipo varis žvangąs, arba cimbolai skambanti.

2. Ir noris turēčiau Pranašystę, ir žinočiau visas paslēptines, ir visą mokslą; ir noris turēčiau visą tikējimą, teip jog kalnus perkelčiau, o meilēs ne turēčiau: nieku esmi.

3. Ir norint išduočiau ant penējimo pavargēlių visą turtą mano, ir norint paduočiau kūną mano, teip idant degčiau, o meilēs neturēčiau, nieko man nepadēs.

4. Meilē yra kantri, yra maloninga: Meilē nepavyd, nedaro pikto, nepasipučia.

5. Neyra išsikelanti, nejieško kas savo yra, nerustindinas, nedūmoja pikto.

6. Nedžiaugiasi iš neteisybēs, bet džiaugias iš tiesos.

7. Vis ištur, vis tik, viso viliasi, vis iškenčia.

8. Meilē niekados neprapuola, noris pranašystēs išnyks, noris liežuviai liausis, noris mokslas nieku bus paverstas.

9. Nes per dalį pažįstame, ir per dalį pranašaujame.

10. Bet kad ateis, kas tobula yra, išnyks, kas per dalį yra.

11. Kad buvau mažutēliu, kalbējau kaipo mažutēlis, išmaniau kaipo mažutēlis, dūmojau kaipo mažutēlis. Bet kad pastojau vyru, išnaikinau ką turējau mažutēlio.

12. Dabar regime per zerkolą prilyginime: bet tada veidu į veidą. Dabar pažįstu per dalį: bet tuo metu pažįsiu, kaipo ir pažintas esmi.

13. O dabar pasiliekt, tikējimas, viltis, meilē, tos trįs: o iš tų yra didesnē meilē.

PERSKYRIMAS XIV.

Pranašystēs dovana tur būti augščiaus laikoma už dovaną kalbējimo svetimomis kalbomis.

1. Sekite meilę, trokškite dvasiškų daiktų. Bet labiaus, idant pranašautumēt.

2. Nes kas kalba liežuviu, ne žmonēms kalba, bet Dievui: nes niekas neklauso. Bet per Dvasią sako paslēptines.

3. Nes kas pranašauja, kalba žmonēms, ant gero privedimo, ir draudimo, ir palinksminimo.

4. Kas liežiuviu kalba, pats save ant gero veda, bet kas pranašauja, bažnyčią Dievo ant gero veda.

---

1 e. *Idant pranašautumēt.* Tai yra aiškintumēt arba išguldinētumēt tikējimo paslaptis.

2 e. *Ne žmonēms kalba,* t. y. teip, kad žmonēs suprastų.

5. O noriu, idant jųs visi liežuviais kalbētumēt: bet labiaus, idant pranašautumēt. Nes didesnis yra, kursai pranašauja, neg kursai liežuviais kalba: negut jei išguldinētų, idant bažnyčia gautų pagerinimą.

6. O dabar broliai, jei ateičiau pas jus liežuviais kalbēdamas: Ką jums padēsiu, jei jums nekalbēsiu, arba per apreiškimą, arba per išmanymą, arba per pranašavimą, arba per pamokslą?

7. Nes daiktai, kurie yra be gyvasties skambanti, ar tai vamzdelis, ar citra: jei atmainos balsų neišduotų, kaip-gi bus pažinta tai, kas vamzdijama yra, arba kas ant citros skambinama yra.

8. Nes jei triūba neišmanomą balsą išduotų, kas-gi ant karionēs taisysis?

9. Teip ir jųs, jei per liežuvį neišduotumēt kalbos išmanomos, kaip-gi bus išmanyta tai, kas kalbēta yra? Nes būsite tiktai ant vējo kalbanti.

10. Teip daug ant paveikslo, yra atmainų balsų ant to svieto: o nēra nieko be balso.

11. Jei tada nežinočiau iš simanymo balso, būsiu tam, kuriam kalbu, svetimšalis, ir kursai man kalba svetimšalis.

12. Teip ir jųs, jogei trokštanti este Dvasių: jieškokit, idant ant pagerinimo bažnyčiai būtumet gausiais.

13. O dēlto, kas kalba liežuviu: tegul meldžias, idant išguldinētų.

14. Nes jei meldžiuos liežiuviu, Dvasia mano meldžiasi, bet išmanymas mano be vaisiaus yra.

15. Kas-gi tada yra? Melsiuos Dvasia, melsiuos ir išmanymu: giedosiu Dvasia, giedosiu ir išmanymu.

16. Bet jei šlovintumei Dvasia: kursai yr' vietoj nemokyto, kaip tars Amen, ant tavo šlovinimo? Kada nežino, ką kalbi.

17. Nes tu norint gerai dēkavoji: bet kitas neima gero paveikslo.

---

12 e. *Dvasių. Dvasiškų dovanų.*

16 e. *Amen.* Nemokintas, nežinodams, jog jus tuomet laiminat, ne laikytų sau už atsakantį dalyką vienytis su jumis ir atsakyti *Amen* ant jųsų laiminimo. Apaštalas čion kalba apie svetimų kalbų vartojimą ne viešoje Bažnyčios liturgijoje, bet savitarpiniuose susitikimuose pirmųjų krikščionių, 26 e. ir tt. kuomet susitikę vieni kitiems atidengdavo yvairias stebūklingas šv. Dvasios dovanas, paprastas tame laike. Tarpe tų dovanų Apaštalas aukščiaus laiko pranašavimą už kalbējimą svetimomis kalbomis, nes tai buvo mažiaus viešam labui naudingu. Čion reik teipgi patēmyti jog lotyniška kalba mūsų liturgijoje vartojama, negal būti pavadinta svetima arba nežinoma kalba, nes ji gal labiausiai yra žinoma kalba ant svieto.

18. Dēkavoju Dievui mano, jog liežuviu visų jųsų kalbu.

19. Bet bažnyčioje beveliju penkis žodžius išmanymu mano kalbēti, idant ir kitus pamokyčiau: ne kaipo dešimtį tūkstančių žodžių liežuviu.

20. Broliai, nenorēkit stotis vaikais išmanymu, bet būkite mažutēliais piktybēje: o išmanymu būkite tobulais.

21. Zokone yra parašyta: Jog kitais liežuviais ir kitomis lūpomis kalbēsiu tiems žmonēms: ir teip neišklausys manęs, sako Viešpats.

22. Togidēl liežuviai yra ant ženklo ne tikintiems, bet neįtikintiems: O pranašavimai ne netikintiems, bet tikintiems.

23. Jei tada visas surinkimas tikinčių vienu kartu susieitų, ir visi liežuviais kalbētų, o įeitų ten nemokyti, arba netikintiejei ar-gi netars, jog dūkstate?

24. Bet jei visi pranašautų, o įeitų, kurs iš netikinčių, arba iš nemokytų, yra pargalētas nuo visų, yra apsūdytas nuo visų.

25. Paslēptinēs širdies jo apreikštos yra: O teip puolęs ant veido pasiklonios Dievui, išpažindamas, jog Dievas tikrai yra tarp jųsų.

26. Kas-gi tada yra broliai? kad susieinate, kievienas iš jųsų tur psalmą, tur mokslą, tur apreiškimą, tur liežuvį, tur išguldymą: tegul vis dedasi ant gero paveikslo.

27. Norint kas liežuviu kalba: po du arba daugausiai po tris, ir pakarčiui, o vienas tegul išguldo.

28. O jei išguldytojo nebūtų, tegul tyl' bažnyčioje: o tegul sau kalba ir Dievui.

29. O Pranašai po du, arba po tris tegul kalba, o kiti tegul apsūdyja.

30. O jei kitam sēdinčiam būtų apreikšta, pirmesnis tegul tyl.'

31. Nes galite visi po vieną pranašauti: idant visi mokytųsi, ir visi drausti būtų.

32. Ir Dvasios Pranašų paduotos yra Pranašams.

33. Nes Dievas ne yra vaido, bet pakajaus: kaipo ir visose bažnyčiose šventųjų mokau.

34. Moteriškēs bažnyčiose tegul tyl': nes nedasileidžia joms kalbēti, bet idant paduotos būtų, kaipo ir zokonas sako.

35. O jei ką išmokti nor, tegul namie vyrų klausia. Nes gēda yra moteriškēms bažnyčioje kalbēti.

36. Ar-gi nuo jųsų žodis Dievo išējo? arba pas jus vienus atējo?

37. Jei kas regisi pranašu būti, arba dvasišku, tegul pa-

žįsta, jog ką jums rašau, yra Prisakymai Viešpaties.

38. Bet jei kas nežino, tıs nebus žinotas.

39. Dėlto broliai trokškite pranašauti: O liežuviais kalbėti neginkite

40. O vis viežlybai ir pagal rėdo tesideda.

XV PERSKYRIMAS.

Prisikėlimas Kristaus ir mūsų: mūsu prisikėlimo būdas.

1. O apsakau jums broliai, Evangeliją, kurią jums apsakiau, kurią ir priēmēt, kurioje ir stovite,

2. Per kurią ir išganymą apturite: Kokiu būdu jums apsakinējau, jei atmenat, jei tiktai ne dykai įtikējot.

3. Nes pirmiaus padaviau jums, ką ir gavau: jog Kristus numirē, už nusidējimus mūsų pagal rašto:

4. Ir jog palaidotas yra, ir jog kēlēs iš numirusių trečioj dienoj pagal rašto:

5. O jog regētas yra nuo Cefo, o paskui nuo vienuolikos.

6. Potam regētas buvo daugiaus, nekaip nuo penkių šimtų brolių vienu kartu: iš kurių daug iki šiolei gyvena, nekurie užmigo:

7. Paskui regētas buvo nuo Jokūbo, potam nuo visų Apaštolų:

8. O paskučiausiai po visų buvo regētas nuo manęs, kaipo nuo ne laike gimusio.

9. Nes aš esmi visų mažiausias tarp Apaštolų: kursai neesmi vertas, idant būčiau vadintas Apaštolu, jog persekiojau bažnyčią Dievo.

10. O iš mylistos Dievo esmi tai, kas esmi, o mylista jo manyje nebuvo tuščia: bet daugiaus dirbau už anuos visus: o ne aš, bet mylista Dievo su manimi.

11. Nes ar aš, ar anie: teip apsakom, ir teip įtikējot.

12. O jei Kristus apsakomas yra: jog iš numirusių prisikēlē, kaip-gi tada nekurie tarp jųsų sako, jog prisikēlimo iš numirusių nēra.

13. O jei prisikēlimo iš numirusių nēra, nei Kristus iš numirusių neprisikēlē.

14. O jeigu Kristus neprisikēlē, tada nieko nestovįs yra apsakinējimas mūsų, nieko stovįs yra ir tikējimas jųsų:

15. O randamēs ir neteisiais liūdytojais Dievo: jog liūdyjom prieš Dievą, jog prikēlē Kristų: kurio neprikēlē, jei numirēliai neprisikelia.

16. Nes jei numirēliai neprisikelia, nei Kristus neprisikēlē.

17. O jei Kristus neprisikēlē, nieko nestovis yra tikējimas jųsų: nes dar este nusidējimuose jųsų.

18. Tada, ir kurie užmigo Kristuje, pražuvo.

19. Jei tiktai tame gyvenime, turime Kristuje viltį, esme vargesni už visus žmones.

20. Bet dabar Kristus iš numirusių kėlēs pirmunistu, kurie užmigo.

21. O kadangi per žmogų smertis, ir per žmogų prisikēlimas iš numirusių.

22. O kaipo Adome visi miršta, teipo ir Kristuje visi bus atgaivinti.

23. O kiekvienas savame rēde, pirmunis Kristus: potam tie, kurie yra Kristaus, kurie įtikējo į atējimą jo.

24. Potam pabaiga; kad paduos karalystę Dievui ir Tēvui, kad išnaikįs vilą kunigaikštystę ir valdžią, ir galybę.

25. O reikia jam karaliauti, kolei paguldytų visus neprietelius po kojomis jo.

26. O paskučiausia neprietelka bus išnaikinta smertis: Nes vis padavē po kojų jo. O kad sako:

27. Vis yra jam paduota: ne abejotinai, išimant tą, kursai jam vis padavē.

28. Bet kad jam vis bus paduota: tada ir pats Sūnus bus paduotas tam, kursai jam vis padavē, idant Dievas būtų vis visame.

29. Nes kitaip ką padarys tie, kurie krikštijas už numirusius, jeigu visiškai numirēliai neprisikelia? kogidēl ir krikštijas už anuos?

30. Kodēl ir męs ant pražuvos esme kiekvienoje valandoje.

31. Kiekviena diena mirštu, per jųsų pasigirimą broliai, kurį turiu Kristuje Jezuje Viešpatyje mūsų.

32. Jei (pagal žmogaus) su žvērimis kariavau Efezuje, kokia man nauda, jei numirēliai neprisikelia? Valgykim ir gerkim, nes rytoj numirsim.

33. Neduokitēs apgauti: piktos kalbos pagadin gerus būdus.

34. Pabuskit teisi, o negriešykite: nes nekurie tur nepažinimą Dievo: sakau jums ant užgēdinimo.

35. Bet tars kas: Kaip-gi pri-

---

28 e. *Pats Sūnus bus paduotas tam.* Tai yra Sūnus turi būti paduotas Tēvui pagal savo žmogišką prigimimą, net ir po visų prisikēlimui; ir visas Kristaus dvasiškas kūnas bus visiškai paduotas Dievui, Jam visame paklusnas.

29 e. *Kurie krikštijas už numirusius.* Apaštalas mini čion apeigas tame laike vartojamas: kiti sako, jog mini tikriaus apie maldas ir metavonēs darbus atliekamus pirmųjų krikščionių už mirusių tikinčiųjų dūšias; arba apie krikštą priespaudų ir kentējimų priimtų už dvasiškai mirusius krikščionis.

32 e. *Valgykim ir gerkim ir t.t.* Tai yra, jei męs neįtikējome, jog prisikelsime iš numirusių, galētume kaip bedieviai ir ištvirkēliai gyventi, kurie netiki į prisikēlimą.

sikelia numirēliai? O kokiame kūne ateis?

36. Padūkēli, ką tu sēji, neatgįja, jei pirmu neapmirs.

37. Ir ką sēji, nesēji kūną, kursai tur būti, bet nuogą grūdą, kaipo tai kviečių, arba nekurį iš kitų.

38. O Dievas duoda jam kūną, kaip nor, o kiekvienai sēklai savo kūną.

39. Nes visokis kūnas, tas pats kūnas, bet kitas užtikro žmonių, o kitas galvijų, kitas paukščių, o kitas žuvių.

40. Ir kūnai dangiški ir kūnai žemiški: bet kitoniška šlovē yra dangiškų, o kitoniška žemiškų.

41. Kita šviesybē saulēs, kita šviesybē mēnesio, o kita šviesybē žvaigždžių. Nes žvaigždē nuo žvaigždēs kitoniška yra šviesybēje:

42. Teip ir prisikēlimas iš numirusių. Sējamas yra sutrešime, prisikels nesutrešime.

43. Sējamas yra biaurybēje, prisikels šlovēje: sējamas yra silpnybēje, o prisikels stiprybēje.

44. Sējamas yra kūnas kūniškas, prisikels kūnas dvasiškas. Jei yra kūnas kūniškas, yra ir dvasiškas, kaipo parašyta yra:

45. Padarytas yra žmogus pirmas Adomas į dūšią gyvą, paskutinis Adomas į Dvasią atgaivinančią.

46. Bet ne pirmiaus, kursai dvasiškas yra, bet kursai kūniškas: potam kursai dvasiškas.

47. Pirmas žmogus iš žemēs žemiškas: antras žmogus iš dangaus dangiškas.

48. Koksai žemiškas, tokie ir žemiškieji: o koksai dangiškas, tokie ir dangiškieji.

49. Dēlto kaipo nešiojom paveikslą žemiškojo, nešiokim ir paveikslą dangiškojo.

50. O tai sakau broliai: jog kūnas ir kraujas karalystēs Dievo apturēti negal: nei sutrešimas daiktas apturēs nesutrešimą.

51. Štai jums paslēptinę sakau: Visi užtiesą kelsimēs iš numirusių, bet nevisi permainyti būsime.

52. Umai akies mirkterējime ant triūbos paskučiausios (nes užtriūbys triūba), o numirēliai prisikels nepagadinti, o męs būsim permainyti.

53. Nes tas pagendąsis daiktas, tur apsivilkti nepagendančiu: ir tas smertelnas apsivilkti nesmertelnumu.

54. O kad tas smertelnas apsivilks nesmertelnumu: tada stosis žodis, kursai parašytas yra: Praryta yra smertis pergalējime.

55. Smertis kame yra pergalējimas tavo? Kame-gi yra smertis akstinas tavo?

56. O akstinu smerties yra

griekas: o galybe grieko zokonas.

57. Bet dēku Dievui, kursai mums davē pergalējimą, per Viešpatį mūsų Jezų Kristų.

58. O teip, broliai mano numylēti, būkite tvirti, o nepakrutinami: apstingi darbe Viešpaties visados: žinodami, jog darbas jųsų ne yra nieko stovįs Viešpatyje.

XVI PERSKYRIMAS.

Apie rinkimą išmaldų, apie persergējimus ir sveikinimus.

1. O apie sumetimus, kurie darosi ant šventųjų, kaip įstačiau bažnyčioms Galatų, teip ir jųs darykite.

2. Pirmą dieną Subatos kiekvienas iš jųsų tegul atskiria pas savęs, užlaikydamas kas jam patinka: idant ne tuo laiku, kad ateisiu, susimetimai darytųs.

3. O kad ateisiu, kuriuos paskirsite per gromatas, tuos siųsiu, idant nuneštų dovaną jųsų į Jeruzalem.

4. O jei vertas daiktas būtų, idant ir aš eičiau, su manim eis.

5. O ateisiu pas jus, kad pereisiu per Macedoniją, nes eisiu per Macedoniją.

6. O rasi pagyvensiu pas jus, arba ir žiemavosiu; idant jųs mane palydētumet, kur tiktai ei siu.

7. Nes nenoriu jųs dabar regēti pro šalį eidamas: bet tikiuosi, jog pabūsiu su jumis kokį laiką jei Viešpats daleis.

8. O užtruksiu Efezuje iki Pentekcstēs (Sekminių).

9. Nes durys man yra atvertos didelēs, ir regimos; ir daug priešininkų.

10. O jei ateitų Timotęušas, veizdēkite, idant be baimēs būtų pas jus: nes darbą Viešpaties daro kaipo ir aš.

11. Tegul tada jo niekas nepaniekina: O palydēkite jį pakajuje, idant pas mane ąteitų: nes laukiu jo su broliais.

12. O apie brolį Apollo pranešu jums, jog labai jį meldžiau idant eitų pas jus su broliais: o nējokiu būdu nenorējo, idant dabar eitų: bet ateis, kad jam pigu bus.

13. Jauskite, stovēkit tikējime, vyriškai darykite, ir stiprinkitēs.

14. Visi jųsų daiktai tesideda meilēje.

15. O meldžiu jus, broliai, pažįstate namus Stefono ir Fortunato, ir Achajiko: jog yra pirmuniais Achajos, ir ant tarnavimo šventųjų paskyrē patys save.

16. Idant ir jųs būtumēt paduoti tokiems, ir kiekvienam padedančiam ir dirbančiam.

17. O džiaugiuos dēl atējimo Stefono, ir Fortunato ir Acha-

jiko: jog tai, ko jums nedateko, anie papildē:

18. Nes atgaivino ir mano dvasią ir jųsų. Pažinkite tada, kurie tokiais yra.

19. Pasveikina jus bažnyčios Azijos. Pasveikina jus didžiai Viešpatyje, Akvila ir Priscilla su susirinkimu namų savo, pas kuriuos aš ir gaspadą turiu.

20. Pasveikina jus visi broliai. Pasveikinkit kits kitą šventame pabučiavime.

21. Pasveikinimas, ranka mano Povilo.

22. Jei kas nemyl Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, tegul bus prakeikimu Maranatha.

23. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su jumis.

24. Meilē mano su jumis visais Kristuje Jezuje. Amen.

---

22 e. *Tegul bus prakeikimu, Maran atha.* Prakeikimu arba daiktu prakeiktu. *Maran - atha* sulyg šv. Jieronimą ir šv. Krizostomą ženklina: *Viešpats atējo jau*, ir tur būti vartojami kaipo persergējimas dēl tų, kurie abejojo apie prisikēlimą, ir dēl priminimo jiems jog Kristus, sūdžia gyvų ir mirusių, jau atējo. Kiti *Maran - atha* aiškina: Gal Viešpats ateiti sūdyti ir bausti tuos atsakančiu sūdu ir bausme, kurie ne myli Viešpaties Jezaus Kristaus.

Antrasis šv. Povilo Raštas pas Korintijonus.

Šiame laiške šv Povilas sudrūtina tuos, kurie jo pirma persergēti atsimainē, ir išriša paleistuvingą žmogų, darantį metavonę, kurį išmetē iš skaitliaus tikinćių dēl jo nusidējimo. Paskui kalba apie tikrą metavonę ir apie augštą vertę Naujo Testamento tarnų. Toliaus perserginēja tikinčius prieš melagingus mokintojus ir netikinčių draugystes. Išpasakoja savo kentējimus, dovanas ir malones, kurias Dievas jam suteikē. Šis laiškas buvo parašytas tuose pačiuose metuose, kaip ir pirmas ir išsiųstas per Titų į nekurias Macedonijos vietas.

I PERSKYRIMAS.

Kalba apie savo vargus Azijoje. Jo neatējimas pas juos buvo ne iš tuštybēs. Tvirtumas ir atvirumas jo mokslo.

1. Povilas Apaštolas Jezaus Kristaus per Dievo valią, ir Timoteušas brolis: bažnyčiai Dievo, kuri yra Korinte, su visais šventais, kurie yra visoje Achajoje.

2. Malonē jums ir pakajus nuog Dievo Tēvo mūsų, ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

3. Pašlovintas Dievas ir Tēvas Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, Tēvas mielaširdystēs, o Dievas viso palinksminimo.

4. Kursai mus linksmina visuose varguose mūsų: idant galētumēm ir patys linksminti tuos, kurie yra visokiame prispaudime, per graudinimą, kuriuomi graudinami esme ir patys nuog Dievo.

5. Nes kaipo mumyse gausinasi vargai Kristaus: teipo ir per Kristų gausinasi palinksminimas mūsų.

6. O norint esme suspausti dēl jųsų graudinimo, ir išganymo; norint esme palinksminti, dēl jųsų palinksminimo: norint graudinti esme dēl jųsų graudinimo, ir išganymo, kursai daro kantrybę tų pačių vargų, kuriuos ir męs kenčiame:

7. Idant viltis mūsų stipra būtų apie jus: žinodami, jog kaipo draugais este kentējimų, teipo būsit ir palinksminimo.

8. Nes nenorim, idant neturētumēt žinoti broliai apie prispaudimą mūsų, kuris atsitiko Azijoj: jog per daug buvom apsunkinti į neišgalējimą, teip jog ilgu buvo mums ir gyvais būti.

9. Bet patįs savyje turējom ištırmę smerties, idant nebūtu-

mēm pasitikinti patįs savyje, bet Dievuje, kursai prikelia numirusius:

10. Kursai iš teip didžių priepuolių mus išgelbējo, ir gelba: kuriame viltį turime, jog ir toliaus išgelbēs,

11. Ir per pagelbą teipogi jųsų maldoje uż mus: idant uż tą dovaną, kuri yra mumyse, nuog daug asabų, nuo daugio būtų darytas dēkavojimas uż mus.

12. Nes tas yra pasigirimas mūsų, liūdyjimas saużinēs mūsų, jog tikrybēje širdies, ir tiesoje Dievo, o ne kūniškoje išmintyje, bet malonēje Dievo gyvenom ant to svieto, o daugiausiai pas jus.

13. Nes ne kitą ką jums rašome, tiktai ką skaitēte ir pażinote. O turiu viltį, jog iki galo pażįsite,

14. Kaipo ir pażinote mus per dalį, jog esme gyriu jųsų, kaipo ir jųs mūsų, dienoje Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

15. Ir su tuo pasitikējimu norējau pirmu ateiti pas jus, idant antrą malonę apturētumēt:

16. Ir per jus eit į Macedoniją, ir vēl iš Macedonijos ateiti pas jus, ir nuo jųsų būti palydētas į żydų żemę.

17. Kad tada tai norējau, ar tuščią dūmą vartojau? Arba ką dūmoju, pagal kūno dūmoju, idant pas mane būtų Yra ir Ne?

18. Bet teisus Dievas, jog kalba mūsų, kuri buvo jųsump, nebuvo anoj Yra ir Ne.

19. Nes sūnus Dievo Jezus Kristus, kursai tarp jųsų per mus yra apsakytas, per mane ir per Silvoną, ir per Timoteušą, tas nebuvo Yra ir Ne: bet Yra aname buvo.

20. Nes kiek tiktai esti pażadējimų Dievo, jame Yra: dēlto ir per jį - Amen Dievui ant garbēs mūsų.

21. O kursai mus patvirtina su jumis Kristuje, ir kuris mus patepē, Dievas:

22. Kursai ir pażenklino mus, ir davē pradotką Dvasios širdyse mūsų.

23. O aš Dievą šaukiu uż liūdytoją ant dūšios mano, jog atleizdamas jums, neatējau daugiaus į Korintą:

24. Ne jog viešpataujam ant tikējimo jųsų: bet esme padētojais linksmybēs jųsų: nes tikējimu stovite.

---

19 e. *Yra aname buvo.* Čia nebuvo netvirtumo Apaštalų moksle, kaip šios dienos atskalūnai kartą sako *yra* ir kitą kartą sako *nēra*. Bet jų mokslas visada buvo tas pats, sutinkantis *Yra* Jezuje Kristuje, vienas *Amen*, tai yra viena *teisybē* jame.

II PERSKYRIMAS.

Duoda išrišimą paleistuvingam žmogui, jam metavonę darant už nusidėjimą.

1. O apdūmojau tai savyje, idant vēl ne su nuliudimu pas jus ateičiau.

2. Nes jei aš nuliudinau jus: o kas yra, kursai mane palinksmintų, netgi tas, kursai nuo manęs yra nuliudintas?

3. O tai jums parašiau, idant, kad ateisiu, neturēčiau nuliudimo ant nuliudimo, iš kurių reikējo man linksmintis: tikēdamasi apie jus visus, jog džiaugsmas mano, yra visų jųsų.

4. Nes iš didžio vargo ir suspaudimo širdies rašiau jums su daugiomis ašaromis: ne idant stotumētes nuliudę: bet idant pažintumēt, kurią meilę turiu gausiaus prieš jus.

5. O jei kas užsmūtnijo, ne mane nuliudino: bet per dalį, idant neapsunkinčiau visus jus.

6. Gana tam, kursai tokiu yra, to pabarimo, kursai nuo daugio yra:

7. Teip juog priešingu būdu labiaus turētumēt atleisti ir palinksminti, idant kartais didesniu nuliudimu, kuris tokis yra, nebūtų prarytas.

8. Togidēl meldžiu jus: idant meilę prieš jį patvirtintumēt:

9. Nes dēl to ir parašiau, idant pažinčiau per mēginimą jųsų, ar visuose daiktuose este paklusni.

10. O kam ką atleidot, ir aš: Nes ir aš ką atleidžiau, jei ką atleidžiau, dēlei jųsų asaboje Kristaus,

11. Idant nebūtumēm apgauti nuo šētono: nes neyra mums nežinomos dūmos jo.

12. O kad atējau į Troadą dēl Evangelijos Kristaus, o durys man buvo atvertos Viešpatyje,

13. Neturējau atilsio dvasioj mano, dēl to, jog neradau Tito brolio mano, bet atsisveikinęs su jais, nukeliavau į Macedoniją.

14. O Dievui dēkavojimas, kursai daro, jog męs pergalime visados Kristuje Jezuje, ir apreiškia kvapą pažinimo savo, per mus visokioj vietoj.

15. Nes esme Kristaus geras kvapas, Dievui tarp tų, kurie išganyti stojas, ir tarp tų, kurie prapuola.

16. Vieniems tiesa kvapas smerties ant smerties: bet ki-

---

10 e. *Ir aš.* Apaštalas čion suteikē atlaidą arba dovaną, ypatoje ir galybe Kristaus paleistuvingam Korintijonui, kurį pirmiaus palikęs buvo metavonei; tas atleidimas buvo dovanojimu dalies liklaikinēs bausmēs, prigulinčios už jo griekus.

16 e. *Kvapas smerties* ir t. t. Apaštalo mokinimas, savo kvepējimu atvedē daugelį į gyvenimą, nors kitiems per jų locną kaltę buvo proga myrio; per jų, iš liuosos valios, pasipriešinimą dieviškam šaukimui.

tiems kvapas gyvenimo ant gyvenimo. O ant to kas teip patogus?

17. Nes neesme, kaipo daug jų perkreipianti žodį Dievo, bet iš tikrybēs, bet kaipo iš Dievo, po akių Dievo Kristuje kalbame.

III PERSKYRIMAS.

Nereikalauja pagyrimo laiškų. Garbē Dievo tarnų Naujame Instatyme.

1. Ar vēl pradedam patįs save girti? arba reikalaujam-gi (kaipo nekurie) gromatų pagiriančių pas jus, arba nuo jųsų?

2. Jųs este gromata mūsų parašyta širdyse mūsų, kurią pažįsta ir skaito visi žmonēs.

3. Parodyti, jog este gromata Kristaus per mus sutaisyta ir parašyta, ne juodylu, bet Dvasia Dievo gyvojo: ne ant toblyčių akmenio, bet ant toblyčių širdies kūno.

4. Ir turime tokią viltį per Kristų Dievop.

5. Ne idant būtumēm išgalinčiais, ką dūmoti patįs iš savęs, kaipo iš savęs: bet išgalējimas mūsų iš Dievo yra.

6. Kursai ir padarē mus patogiais tarnais Naujo Instatymo: ne per literą, bet per Dvasią: nes litera užmuša, o Dvasia atgaivina.

7. O jei tarnavimas smerties literomis išreikštas, ant akmenų šlovēje buvo, teip jog sūnus Izraeliaus negalējo veizdēti ant veido Maižiešiaus, dēl skaistumo veido jo, kuris išnyksta.

8. Kaipgi nedaugiaus tarnavimas Dvasios bus šlovēje?

9. Nes jei tarnavimas prapulties šlovę tur: toli daugiaus tarnavimas teisybēs gausingą šlovę tur.

10. Nes nei pašlovinta yra, kas buvo šlovinta toje dalyje dēl išaugštintos šlovēs.

11. Nes jei kas išsinaikina, yra šlovēje: toli daugiaus kas laikosi, šlovēje yra.

12. Turēdami tada tokią viltį, daug nusitikējimo turime.

13. O nekaipo Maižiešius dēdavo uždangą ant veido savo, idant sūnai Izraeliaus neveizdētų ant veido jo, kas sunaikinama yra.

14. Bet pagadinti yra pajautimai jų. Nes iki šios dienos ta pati uždanga prie skaitymo seno Instatymo laikosi neatidengta (Nes Kristuje nainasi),

15. Bet iki šiai dienai, kad Maižiešius skaitomas yra uždanga padēta yra ant širdies jų.

16. O kad pas Viešpatį atsivers, atimta bus uždanga.

17. O Viešpats yra Dvasia:

---

6 e. *Ne per literą.* Netikrai suprastą ir paimtą be dvasios.

O kur Dvasia Viešpaties, tenai laisvē.

18. O męs visi atidengtu veidu ant šlovēs Viešpaties zerkole veizdēdami, į tągi paveikslą permainyti esme, iš skaistumo į skaistumą, kaipo nuog Dvasios Viešpaties.

IV PERSKYRIMAS.

Teisingumas jo mokinimo: jo suraminimas varguose.

1. Dēlto turēdami tarnavimą, pagal to, kaipo mielaširdystę apturējom, nepaliaujame.

2. Bet atmetam užslēptą gēdą, nevaikščiodami kytrybēje, nei perkreipdami žodį Dievo: bet apreiškimu tiesos, girdamiesi prieš saužinę visų žmonių po veidu Dievo.

3. O jeigu yra uždengta Evangelija mūsų, yra uždengta tuose, kurie pražūsta.

4. Kuriuose Dievas to svieto apjakino dūmas netikinčių, idant jiems nešviestų šviesybē Evangelijos garbēs Kristaus, kuris yra paveikslu Dievo.

5. Nes ne save pačius apsakome, bet Jezų Kristų Viešpatį mūsų, o mus pačius tarnais jųsų per Jezų.

6. Nes Dievas, kursai tarē, idant iš tamsybēs prašvistų šviesybē, tasai prašvito širdyse mūsų, ant apšvietimo pažinties skaistumo Dievo, veide Jezaus Kristaus.

7. O turime tą skarbą molinuose induose: idant išaugštinimas būtų galybēs Dievo, o ne iš mūsų.

8. Visuose daiktuose suspaudimą kenčiame, bet ne esme suspausti: vargyn einame, bet ne esme suvarginti.

9. Persekiojimą kenčiam, bet ne esme apleisti: esmę blokšti žemēn, bet neprapuolame.

10. Visados numarinimą Jezaus su savim kūne mūsų nešiodami: idant ir gyvenimas Jezaus kūnuose mūsų būtų apreikštas.

11. Nesa męs, kurie gyvename, visados išduodami esme ant smerties dēl Jezaus: idant ir gyvenimas Jezaus apreikštas būtų mirštančiame kūne mūsų.

12. Teip tada smertis galybę rodo mumyse, o gyvenimas jumyse.

13. Bet turēdami tą pačią Dvasią tikējimo, kaipo yra parašyta: įtikējau, togidēl kalbējau: ir męs tikime, todēl ir kalbame.

14. Žinodami, jog kursai prikēlē Jezų, ir mus prikels su Jezu, ir pastatys su jumis.

15. Nesa vis dēl jųsų: idant malonē gausinga per dēkavojimą daugiu, gausintųs, ant garbēs Dievo.

16. Dēlto nepailstame: o norint tas, kursai iš viršaus yra, mūsų žmogus pagenda:

vienok tas, kursai yra viduje, atsinaujina nuog dienos iki dienos.

17. Nes tas, kas dabar greitai yra praeinąs ir lengvas vargas mūsų, labai ant augštybēs padaro svarumą amžiną garbēs mumyse,

18. Kad męs neveizdame ant to, kas yra regimas, bet kas neregimas. Nes daiktai, kuriuos regim, yra iki laiko: o kurių neregim, yra amžini.

V PERSKYRIMAS.

Jis nori palikti tą žemišką gyvenimą, idant būti su Kristumi; Jo meilē dēl Korintijonų.

1. Nes žinome, jog jei mūsų žemiški namai to gyvenimo būtų suardyti, jog turime budavonę nuog Dievo, namus nerankomis statytus, amžinus danguose.

2. Nes ir tame dūsaujame, geizdami būt apvilktais gyvenimu mūsų, kuris iš Dangaus yra.

3. Jei tiktai apvilkti, o ne nuogi atrasti būsime.

4. Nes ir kurie esme toje šētroje, dūsaujame apsunkinti, dēlto, jog nenorime būt nuvilkti, bet apvilkti: idant būtų praryta, kas yra smertelna nuog gyvenimo.

5. O kursai mus ant to pritaiso, Dievas, kursai mums davē pradotką Dvasios.

6. Drįsame tada visados, žinodami, jog pakolei esme kūne, keliaujame nuog Viešpaties:

7. (Nes per tikējimą vaikščiojam, o ne per regējimą.)

8. O drįsame, ir gerą norą turime daugiaus nuog kūno keliauti, o būti arti prie Viešpaties.

9. Ir dēlto rūpinamēs, ar atolinti, ar priartinti jam pamēgti:

10. Nes reikia mums visiems pasirodyt prieš Augščiausį Sūdą Kristaus, idant kiekvienas atimtų už darbus savo kūno, kaipo padarē, ar gerą, ar piktą.

11. Žinodami tada baimę Viešpaties, žmones perkalbinējam, bet Dievui regimi esme. O turiu viltį, jog ir saužinēse jųsų žinomi esme.

12. Negiriame vēl save prieš jus, bet duodame jums priežastį, idant girtumētēs iš mūsų: idant turētumēt prieš tuos, kurie girias paviršiui, o ne širdyje.

13. Nes ar išmintį pražudžiame, Dievui: ar esme išmintingi, jumis.

14. Nes meilē Kristaus prispaudžia mus: dūmojančius tai,

10 e. *Už darbus savo kūno.* Ant ypatingo sūdo, tuojaus po mirimui, dūšia būna apdovanota arba perduota pagal tą, ką ji padarē kūne būdama.

jog jei vienas už visus numirē, tada visi numirē.

15. O už visus numirē Kristus: idant ir tie, kurie gyvi yra, jau ne sau gyvi būtų, bet tam, kursai už juos numirē ir prisikēlē.

16. O teip męs nuog šio laiko nei vieno pagal kūno nepažįstame. O jei pažinome Kristų pagal kūno: bet jau dabar nepažįstame.

17. Jei tada koks Kristuje naujas sutvērimas: seni daiktai praējo, štai visi nauji stojosi.

18. O vis iš Dievo, kursai mus su savim suderino per Kristų: ir davē mums tarnavimą suderinimo,

19. Nes Dievas buvo Kristuje svietą su savim suderindamas, nepaskaitydamas jiems nusidējimų jų, ir padējo ant mūsų žodį suderinimo.

20. Vietoj tada Kristaus pasiuntimą pildome, kaipo Dievas per mus draustų: meldžiame vietoj Kristaus, susiderinkit su Dievu.

21. Tą, kursai nepažino nusidējimo, už mus nusidējimus padarē, idant męs stotumēmēs teisybe Dievo jame.

VI PERSKYRIMAS.

Jis juos ragina idant atsakytų Dievo malonei ir nesusidētų su netikinčiais.

1. O padēdami draudame, idant dovanai malonēs Dievo neimtumēt.

2. Nes sako: patogiame laike išklausiau tave ir dienoje išganymo gelbējau tave. Štai dabar laikas patogus, štai dabar diena išganymo.

3. Niekam neduodame nē jokio papiktinimo, idant nebūtų papeiktas tarnavimas mūsų.

4. Bet visuose daiktuose pasirodykim patįs save kaipo tarnai Dievo, didžioje kantrybēje, varguose, reikaluose, suspaudimuose.

5. Mušimuose, kalinēse, maištuose, darbuose, budējimuose, pasninkuose;

6. Čystatoje, moksle, lengvaširdystēje, romybēje, Dvasioje šventojoje, meilēje neapvilančioje;

7. Žodyje tiesos, galybēje Dievo, per ginklus teisybēs po dešinēs ir po kairēs.

8. Per garbę ir apgēdinimą,

---

16 e. *Nei vieno pagal kūną nepažįstame.* Tai yra, męs nežiūrim nei ant vieno pagal jo darbą, gimimą, giminystą arba kitas prigimtas ypatybes, arba dovanas, bet vientik ryšį su Kristumi ir pagal Dievo malonę, Dievuje ir dēl Dievo. Apaštalas priduria, jog iš atžvilgio į patį Kristų jis jau daugiaus nežiūri ant jo pagal kūną, jog jis jo tautietis; jo prisirišimas yra dabar apčystytas nuo visokių tokių žemiškų atžvilgių.

21 e. *Už mūs nusidējimus.* Tai yra *nusidējimo auka*, auka už *nusidējimą*.

per nuotartį ir gerą šlovę: kaipo suvedžiotojai: o teisi, kaipo kurie nepažįstami, o pažįstami:

9. Kaipo mirštanti, o štai esme gyvi: kaipo nukoroti, o nenumarinti:

10. Kaipo nuliudę, bet visados linksmi: kaipo pavargēliai, o daug turtingais daranti: kaipo nieko neturinti, o visi val danti.

11. Burna mūsų atvira yra dēl jųsų, o Korintijonai, širdis mūsų išplatiuta yra.

12. Neeste suspausti mumyse, bet este suspausti viduriuose jųsų.

13. O tą pačią turēdami algą, sakau kaipo sūnams, prasiplatinkit ir jųs.

14. Netraukite jungo su netikinčiais. Nes kokia draugystē teisybēs su neteisybe? Arba kokia draugystē šviesybēs su tamsybēmis?

15. Arba kokis sutikimas Kristaus su Belialu? arba kokia dalis tikinčiam su netikinčiu?

16. O kokia dermē bažnyčios Dievo su balvonais? Nes jųs este bažnyčia Dievo gyvojo, kaipo Dievas sako: juog gyvensiu juose, ir vaikščiosiu tarp jų: ir būsiu jų Dievu, o anie bus mano žmonēs.

17. Togidēl išeikite iš vidaus jų, ir atsiskirkite, sako Viešpats, ir daiktų biaurių nedasilytēkit:

18. O aš jus priimsiu: ir būsiu jums už tēvą. o jųs būsite man už sūnus, ir dukteris, sako Viešpats visagalis.

VII PERSKYRIMAS.

Apaštalo prisirišimas prie Korintijonų, jo pasigērējimas ir džiaugsmas iš jų.

1. Tuos tada pažadējimus turēdami, mieliausieji, apsičystykim nuog visokio sutepimo, kūno ir dvasios, išpildydami pašventimą baimēje Dievo.

2. Priimkite mus. Niekam abidos nepadarēm, nei vieno nepažeidēm, nei vieno neapgavom.

3. Ne ant prapulties jųsų kalbu: nes pirmiaus pasakiau, jog širdyse mūsų este, idant drauge mirtumēm ir drauge gyventumēm.

4. Turiu didį drąsumą pas jus, turiu didį pasigyrimą iš jųsų: pripildytas esmi palinksminimu, labai apstingą turiu džiaugsmą kiekviename varge mūsų.

5. Nes ir kad atējom į Macedoniją, kūnas mūsų nē jokios atilsies neturējo, bet visokį vargą nukentējom: iš viršaus karionēs, o viduje baimēs.

6. Bet kursai linksmina nužemintus, palinksmino mus Dievas per atējimą Crituso.

7. O netiktai per atējimą jo,

bet ir per džiaugsmą, kuriuo palinksmintas yra iš jųsų: apsakydamas mums jųsų troškimą, jųsų verksmą, jųsų rūpestį dēl manęs, teip jog daugiaus prasidžiaugiau.

8. Nes norint jus padariau nuliūdusiais per gromatą, negailiuos: o norint gailēčiaus, regēdamas, jog ana gromata (noris ant valandos) jus nuliūdusiais padarē:

9. Dabar džiaugiuos: ne jog buvote nuliūdę, bet jog nuliūdusiais padaryti este ant pakūtos. Nes nuliūdusiais padaryti este pagal Dievo, idant nējokiame daikte iškados neturētumēt iš mūsų.

10. Nes kursai pagal Dievo nuliūdimas yra, pakūtą daro neatsimainantį ant išganymo, bet nuliūdimas svieto smertį daro.

11. Nes šitai tas pats daiktas, jog jųs buvote nuliūdusiais padaryti pagal Dievo, kaipo didį budrumą jumyse daro: bet ir apsigynimą, ir užsirūstinimą ir baimę, ir troškimą, ir rūpestį, ir atkeršijimą. Visuose daiktuose pasirodēt, idant nebūtumēt sutepti tame reikale.

12. Todēl norint jųsump rašiau, ne dēl to, kursai padarē abidą, nei dēl to, kursai nukentējo: bet dēl parodymo rūpesties mūsų, kurią turime apie jus.

13. Po akimis Dievo: todēl palinksminti esme. O palinksminime mūsų tuo labiaus pasidžiaugiame iš džiaugsmo Titaus, jog atgaivinta yra dvasia jo, nuog jųsų visų.

14. Ir jei kokiame daikte apie jus prieš jį pasigyriau, ne esmi užgēdintas: bet kaipo vis jums tiesoje pasakēm, teipo ir pasigyrimas mūsų, kuris buvo prieš Titų, tiesus pasirodē.

15. O širdis jo tuo labiaus dēl jųsų yra, kad atmina ant paklusnumo jųsų visų: kaipo jį su baime, ir su drebējimu priēmēte.

16. Džiaugiuos, jog visuose daiktuose pasitikiu jumyse.

VIII PERSKYRIMAS.

Ragina gausiai prisidēti pagelbējinui Jeruzalēs beturčių.

1. O apsakome jums, broliai, malonę Dievo, kuri duota yra bažnyčiose Macedonijos:

2. Jog didžiame datyrime vargo, gausumas džiaugsmo jų buvo, ir didžiausia jų ubagystē stojos apstinga bagotystēje tikrybēs jų.

3. Jog pagal išgalējimo liudyjimą jiems duodu, ir daugiaus neg išgalējo liuosanoringi buvo,

4. Su didžiu meldimu prašydami nuog mūsų malonēs ir draugystēs tarnavimo, kuris yra dēl šventųjų.

5. O ne kaipo tikējomēs, bet patys save padavē pirmiausiai Viešpačiui, paskui mums per valią Dievo.

6. Teip, jog meldēme Titų, idant kaip pradējo, teip ir pabaigtų ir pas jus tą geradējystę.

7. Bet kaipo visuose daiktuose apstingi este tikējime, ir kalboje, ir išmanyme, ir visokioje rūpestyje, o dar ir meilēje savo prieš mus, idant ir toj geradējystēj apstingi būtumēt.

8. Nesakau kaipo liepdamas: bet per kitų rūpestį, jųsų teipogi meilēs gerą prigimimą ištirdamas.

9. Nes pažįstate malonę Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, jog dēl jųsų stojos ubagu, būdamas turtingu: idant per jo ubagystę jųs turtingais būtumēt.

10. Ir tame daikte duodu rodą: nes tai jums naudinga yra, kurie netiktai daryti, bet ir norēti pradējote nuog pernykščių metų:

11. Dabar ir darbu išpildykite: idant, kaipo yra veikus noras valios, teipo būtų ir išpildymo iš to, ką turite.

12. Jei tada valia veiki yra, pagal to, ką tur, prijeminga yra, ne pagal to, ko netur.

13. Nes ne idant kiti turētų palengvinimą, o jųs prispaudimą: bet pagal palyginimo.

14. Tame laike jųsų apstumas, tegul užstoja jų neturtą: idant ir jų apstumas būtų dapildymu jųsų neturtų, idant būtų palyginimas kaipo parašyta yra:

15. Kas daug, neturējo apsčiai: o kas maž, neturējo mažiaus.

16. O Dievui dēkui, kursai davē tokį-gi rūpestį apie jus į širdį Titaus.

17. Jog pabaudimą priēmē: bet labiaus rūpestingu būdamas iš savo noro jųsump atējo.

18. Pasiuntēm teipogi su juomi brolį, kurio šlovē yra Evangelijoj po visas bažnyčias.

19. O netiktai, bet ir aprinktas yra nuog bažnyčių už draugą kelionēs mūsų, ant tos malonēs, kuri daroma yra per mus ant garbēs Viešpaties, ir gero noro mūsų.

20. Sergēdamies to, idant kas mūsų nepeiktų dēl tokios skalsybēs, kuri per mus daroma yra.

21. Nes rūpinamēs apie gerą, netiktai po akių Dievo, bet teipogi ir po žmonių.

22. O nusiuntēm teipogi su jais ir brolį mūsų, kurį atradom daug daiktuose tankiai rūpestingą esantį: o dabar daugiaus rūpestingesnį dēl didžio nusitikējimo jumyse,

23. Norint dēl Titaus, kursai yra mano draugu, ir padē-

toju pas jus, norint broliai mūsų Apaštolai bažnyčių šlovē Kristaus.

24. Togidēl išrodymą, kuris yra meilēs jųsų, ir mūsų pasigyrimo iš jųsų, parodykit aniems po veidu bažnyčių.

IX PERSKYRIMAS.

Tolymesnis raginimas aukų dalinimui: jo vaisiai.

1. Nes apie tarnavimą, kursai darosi dēl šventųjų, nereikia man jums rašyti.

2. Nes pažįstu jųsų gerą širdį: dēl kurios giriuos iš jųsų pas macedoniečius: jog ir Achaja gatava yra nuog pernykščių metų, o jųsų akvata daug jų paragino.

3. Ir nusiunčiau brolius: idant kuomi giriamēs iš jųsų, nebūtų išnaikinta tame dalyke, idant (kaipo pasakiau) gatavi būtumēt:

4. Idant kad ateis macedoniečiai su manim, o atras jus negatavus, nebūtumēm užgēdinti męs (o netarsime jųs) tame daikte.

5. Už reikalingą tada daiktą apsūdyjau, melsti brolius, idant pirmiaus eitų jųsump, ir pritaisytų pirm prižadētą geradējystę, idant ana būtų gatava teip, kaipo geradējystē, o ne kaipo godulystē.

6. O tai sakau: kas mažai sēja, mažai ir piaus: o kas palaiminimuose sēja, iš palaiminimų ir piaus:

7. Kiekvienas kaipo nudūmojo širdyje savo: ne iš nuliūdimo, arba iš privertimo: nes linksmą davēją myl Dievas.

8. O galingas yra Dievas padaryt, idant visokia malonē gausintųs jumyse, idant visuose daiktuose visados turēdami visokį išgaējimą, apstingais būtumēt ant visokio gero darbo.

9. Kaipo parašyta yra: išbarstē, davē ubagams: teisybē jo pasiliekt ant amžio amžių.

10. O kursai duoda sēklą sējančiam, duos ir duoną ant valgymo, ir padaugįs sēklą jųsų, ir paskalsįs pagausinimą vaisių teisybēs jųsų.

11. Idant visuose daiktuose būdami turtingi, apstingais būtumēt visokioj tikrybēj, kuri per mus daro dēkavojimą Dievui.

12. Nes išpildymas to tarnavimo, netiktai pripildžia tai, ko nepritenka šventiems, bet ir pasigausina per daugel dēkavojimų Viešpatyje.

13. Kad per parodymą to tarnavimo, garbina Dievą už paklusnumą išpažinimo jųsų Evangelijos Kristaus, ir už tikrybę dalijimo dēl anų, ir dēl visų,

14. Ir maldoje anų už jus,

norinčių jųs dēl malonēs Dievo gausinančios jumyse.

15. Dievui garbē už neišap sakomą dovaną jo.

X PERSKYRIMAS.

Kad sulaikyt dergimus ir pasiryžimus neteisių apaštalų, jis išrodo galybę savo Apaštalystēs.

1. O aš Povilas patsai meldžiu jus per romumą ir malonybę Kristaus, kursai nors po akių esmi lētus tarp jųsų, bet kitur būdamas esmi drąsus prieš juos.

2. O meldžiu jus, idant būdamas su jumis, nebūčiau drąsus tokia drąsybe, kokią išranda ant manęs, jog drąsus esmi prieš nekurius kuriems regisi kaip kad męs pagal kūno vaikščiotumēm.

3. Nes vaikščiodami kūne, ne pagal kūno kariaujame.

4. Nes ginklai karionēs mūsų ne kūniški yra: bet Dievu galingi ant išvertimo tvirtybių, suardo rodas:

5. Ir visokią augštybę išsikelančią prieš pažinimą Dievo ir į nevalią pavelzdami visokį išmanymą ant tarnavimo Kristui,

6. Ir veiku turēdami atkeršyjimą už visokį nepaklusnumą, kad išsipildys paklusnumas jųsų.

7. Ant to, kas yra po akių, veizdēkite. Jei kas tikis būt Kristaus, tegul tai teipojieg savyje dūmoja, jog kaipo jisai yra Kristaus, teip ir męs.

8. Nes ir jei daugiaus kuo girčiaus iš valdžios mūsų, kurią mums davē Viešpats, ant pagerinimo, o ne ant pagadinimo jųsų: negēdēsiuos.

9. O idant neregēčiaus, kaipo būčiau jus baidąs per gromatas.

10. Nes sako, gromatos: tiesa, sunkios yra ir tvirtos: bet pribuvimas kūno silpnas ir kalba papeikiama,

11. Tegul tai dūmoja, kuris tokiu yra, jog kokiais esme žodžiu per gromatas, nebūdami po akių, tokiais, ir būdami po akių darbe.

12. Nes nedręsame drauginti arba lyginti save su nekuriais, kurie patįs save giria: bet patįs save savimi mieruojame, ir patįs save su savim palyginam.

13. O męs negirsimēs per mierą, bet pagal išnešimo mieros, kurią mierą atmieravo mums Dievas, idant atsiektumēm iki jųsų.

14. Nes męs neišsitiesiam kaipo kad neatsiektumēm iki jųsų: nes iki jųsų atējome Evangelijoje Kristaus.

15. Nesigirdami perdaug iš svetimų darbų: bet turēdami viltį, kad pasidaugįs tikējimas jųsų, jog tarp jųsų būsime padi-

dinti pagal mieros mūsų skalsiai,

16. Ant apsakymo Evangelijos ir anose šalyse, kurios yra už jųsų: nesigirdami iš to, kas jau svetimoj mieroj pataisyta yra.

17. Bet kas girias Viešpatyje, tegul girias.

18. Nes nekursai pats save giria, tasai yra datirtas, bet kurį Dievas giria.

XI PERSKYRIMAS.

Jis yra priverstas girti save ir savo darbus, kad Korintijonai nebūtų apgauti neteisių apaštalų.

1. Kad ben maž ką pakęstumēt paikystę mano: bet ir pakęskite mane.

2. Nes karštai jus myliu karšta meile Dievo. Nes jus pažadējau vienam vyrui čystą Paną statyti Kristui.

3. Bet bijaus, idant kaipo žaltys apgavo kytrybe savo Evą: nebūtų teipogi pagadinti pajautimai jųsų, ir neatsitolintų nuo tikrybēs, kuri yra Kristuje.

4. Nes jei tas, kursai ateina, kitą Kristų apsako, kurio neapsakēm, arba kitą gaunate Dvasią, kurios neēmēte, arba kitą Evangeliją, kurios negavote, priderančiai kentētumēt.

5. Nes tikiuos, jog aš nieko mažiaus nedariau, kaip didi Apaštolai.

6. O norint neišpratintas kalboje, bet ne moksle: bet visuose daiktuose pažįstami jums esme.

7. Arba ar nusidējau pats save nužemindamas, idant jųs būtumēt išaugštinti? jog dovanai jums Evangeliją Dievo apsakiau.

8. Kitas bažnyčias apiplēšiau, imdamas algą ant tarnavimo jums.

9. O būdamas pas jus ir kentēdamas neturtą, nei vienam sunkus nebuvau: nes ko man neteko, pridējo broliai, kurie atējo iš Macedonijos: ir visuose daiktuose be apsunkinimo užsilaikiau dēl jųsų, ir užsilaikysiu.

10. Yra tiesa Kristaus manyje, jog tas pasigyrimas nebus atmainytas manyje šalyse Achajos.

11. Dēlko? Ar jog jųsų nemyliu? Dievas žino.

12. O ką darau ir darysiu, idant atskirčiau priežastį tiems, kurie priežasties ješko, idant iš ko girias, būtų atrasti, kaipo ir męs.

13. Nes tokie netikri Apaštolai, yra darbininkais apgau-

---

1 e. *Paikystę mano.* Teip jis vadina išskaitymą savo pagyrimų, ant kurių paprastai kalbant, reikia žiūrēti kaip ant paikystēs ir tuštybēs; nors Apaštalas priverstas buvo tai daryti, dēl gero jam pavestų dūšių.

nančiais, persimainančiais į Apaštolus Kristaus.

14. O nēra ko stebētis: nes pats šētonas persimaino į Aniolą šviesybēs.

15. Ne didis tada yra daik tas, jei tarnai jo persimaino, kaipo būtų tarnais teisybēs, kurių galas bus pagal jų darbų.

16. Vēl sakau (idant kas mane neturētų už neišmintingą: o kitaip priimkite mane kaipo neišmintingą, idant ir aš ben maž kuomi pasigirčiau).

17. Ką kalbu, nekalbu pagal Dievo, bet kaipo neišmintyje, tame pasigyrimo daikte.

18. Kadangi daug jų girias pagal kūno: ir aš girsiuos.

19. Nes noringai nukenčiate neišmintingus: patįs būdami išmintingi.

20. Nes nukenčiate, jei kas jus nevalion verčia, jei kas praryja, jei kas ima, jei kas išsike lia, jei kas jus veidan muša.

21. Kalbu pagal užgēdinimo, kaipo kad męs būtumēm silpnais tame daikte: kokiame daikte kas drąsus yra (neišmin tyje kalbu) ir aš drąsus esmi.

22. Żydai yra, ir aš: Izraelitai yra, ir aš: sēkla Abraomo yra, ir aš:

23. Tarnais Kristaus yra (kaipo mažiaus išmanus sakau) daugiaus aš: Daugiuose darbuose, kalinēse apščiaus, mušimuose per mierą, smertyse tankiai.

24. Nuo żydų gavau penkis kartus po keturias dešimtis mušių be vieno.

25. Tris kartus buvau plaktas rykštēmis, vieną kartą buvau muštas akmenimis, tris kartus su manim laivas sudužo, dieną ir naktį buvau gilybēje marių.

26. Kelionēse tankiai, pražuvose ant upių, pražuvose tarp razbaininkų, pražuvose nuo giminēs, pražuvose nuo pagonų, pražuvose mieste, pražuvose girioje, pražuvose ant marių, pražuvose tarp neteisų brolių:

27. Darbe ir varge, tankiame nemiegojime, bade ir troškime, pasninkavimuose tankiuose, šaltyje ir nuogystēje.

28. Be tų daiktų, kurie iš viršaus yra, prispaudimas manęs kasdieną, rūpestis apie visas bažnyčias.

29. Kas-gi serga, o aš ar nesergu? Kas pasipiktina, o aš ar nedegu?

30. Jei reikia girtis, iš to, kas yra slipnybēs mano, girsiuos.

31. Dievas ir Tēvas Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, kursai yra pagarbintas ant amžių, žino jog nemeluoju.

---

28 e. *Prispaudimas manęs kas dieną*. Darbai kurie užeina, ir spaudžia mane kasdieną.

32. Damaške Storasta šalies Karaliaus Areto, sergējo miestą Damaško, idant mane sugautų:

33. Ir pro langą pintinēje buvau per mūrą nuleistas, ir teip išējau iš rankų jo.

XII PERSKYRIMAS

Jo pagavimai ir apreiškimai. Jo užgavimai veidan nuo šētono. Jo baimē apie Korintijonus.

1. Jei girtis reikia (nedera tiesa) ateisiu regējimump ir ap reiškimump Viešpaties.

2. Pažįstu žmogų Kristuje pirm keturiolikos metų (ar kūne nežinau, ar be kūno nežinau, Dievas žino) jog toksai buvo paimtas iki trečio dangaus.

3. O pažįstu tokį žmogų (ar kūne, arba be kūno nežinau, Dievas žino).

4. Jog buvo paimtas į Rojų: ir girdējo paslēptus žodžius, kurių žmogui nedera kalbēti.

5. Iš tokių daiktų girsiuos: o pats iš savęs nieko nesigirsiu, tiktai iš silpnybių mano.

6. Nes jei ir norēčiau girtis nebūsiu paikas: nes tiesą sakysiu, bet užsilaikau, idant kas nedūmotų apie mane daugiaus kaip tai, ką reg manyje, arba ką gird nuo manęs.

7. O idant didumas apreiškimų neišaugštintų manęs, duotas man yra akstinas kūno mano aniolas šētono, kursai mane veidan muštų.

8. Togidēl tris kartus meldžiau Viešpatį, idant nuo manęs atstotų:

9. Ir tarē man: gana tau malonēs mano: nes galybē pasirodo didesnē silpnybēje. Su noru tada girsiuos iš silpnybių mano idant manyje gyventų galybē Kristaus.

10. Togidēl sau mēgstu silpnybēse mano, apgēdinimuose, neturtuose, persekiojimuose, suspaudimuose dēl Kristaus: nes kad esmi silpnas, tada esmi stipras.

11. Stojaus paiku, jųs mane privertēt. Nes aš nuo jųsų turējau būti pagirtas: nes nieku mažesnis nebuvau už tuos, kurie yra labai didi Apaštolai: norint nieku esmi.

12. Vienok ženklai Apaštolystēs mano padaryti yra tarp jųsų visokioje kantrybēje, ženkluose ir stebūkluose, ir galybēse.

13. Nes kas gi yra, ką mažiaus turētumēt už kitas bažnyčias, negu jog aš pats neapsun-

---

9 e. *Galybē pasirodo didesnē.* Stiprybē ir galybē Dievo daug aiškiaus pasirodo mūsų menkybēje ir silpnybēje, kuo menkesni esame patys iš savęs, tuo galingesnē jo malonē mus prilaikanti ir duodanti mums pergalējimą visokiuose bandymuose ir karionēse.

kinau jųsų. Atleiskite man tą kaltybę.

14. Stai tretį šį kartą pasitaisęs esmi ateiti pas jus: o nebūsiu jums sunkus. Nes nejieškau, kas jųsų yra, bet jųsų. Nes vaikai netur gimdytojams krauti turtus, bet gimdytojai vaikams.

15. O aš labai rodas išduosiu, ir daugiaus dar pats save išduosiu, už dūš as jųsų: norint jus didžiaus mylėdamas, mažiaus mylimas esmi.

16. Bet tegul teip bus: aš jųsų neapsunkinau: bet būdamas kytrus per kytrybę jus sugavau.

17. Ar-gi per nekurį iš tų, kuriuos jųsump siunčiau apgavau jus?

18. Meldžiau Titų ir nusiunčiau su juomi brolį. Ar-gi jus Titus apjieškojo? Ar-gi ne vienokioje Dvasioje vaikščiojom? Ar-gi ne vienomis pēdomis?

19. Seniai dūmojate, jog męs prieš jus išsikalbam? po akių Dievo Kristuje kalbame: o vis mieliausi dēl jųsų pagerinimo.

20. Nes bijaus, idant atējęs nerasčiau kartais jųs, kokių nenoriu, ir jųs neatrastumēt mane, kokio nenorite: idant kartais barnēs, užvydējimai. rūstybēs, vaidai, apkalbējimai, murmējimai, pasipūtimai, maištai nebūtų tarp jųsų:

21. Idant vēl, kad ateisiu, nenužemintų mane Dievas pas jus, ir idant ne gailu man būtų, daugio iš tų, kurie pirmiaus sugriešijo, o nepakūtavojo už nečystatą, ir paleistuvystę, ir begēdystę, kurios dasileido.

XIII PERSKYRIMAS.

Kalba apie nemetavojantį, idant jį patraukti prie metavonēs.

1. Stai tretį šį kartą einu pas jus. Burnoje dviejų arba trijų liūdytojų stovēs visokis žodis.

2. Pasakiau pirm, ir sakau, kaipo tarp jųsų būdamas ir dabar atitolintas, tiems, kurie pirm sugriešijo, ir kitiems visiems, jog jei vēl ateisiu, neperleisiu.

3. Ar jieškote datirimo to, kursai manyje kalba, Kristus? kursai jumyse neyra silpnas, bet yra jumyse galingas.

4. Nes norint nukryžiavotas yra iš silpnybēs, bet gyvas yra iš galybēs Dievo. Nes ir męs jame silpni esme, bet gyvi būsime su juomi iš galybēs Dievo jumyse.

5. Datirkite patįs save, jei este tikējime: datirkite patįs save. Ar-gi patįs savęs nepažįstate, jog Jezus Kristus jumyse yra? negu kartais atmesti este.

6. Bet tikiuos kad pažįsite, jog męs neesme atmesti.

7. O meldžiame Dievą, idant nieko pikto nedarytumēt: ne idant męs datirti pasirodytumēm, bet idant jųs, kas yra gero, darytumēt: o męs būtumēm kaipo atmestais.

8. Nes nieko negalime prieš tiesą: bet už tiesą.

9. Nes džiaugiamēs, jog męs esme silpnais, o jųs este stiprais. To ir meldžiame jųsų tobulybēs.

10. Togidēl tai rašau nebūdamas pas jus, idant atējęs sunkiaus neapsieičiau, pagal valdžios, kurią man davē Viešpats ant pagerinimo, o ne ant pagadinimo.

11. Ant galo, broliai, linksminkitēs, būkit tobulais, persisergēkit, vieną dūmokite, pakajų turēkit: o Dievas pakajaus ir meilēs bus su jumis.

12. Pasisveikinkit šventame pabučiavime. Pasveikina jus visi šventieji.

13. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus ir meilē Dievo, ir draugystē Dvasios Sventosios, tegul bus su jumis visais. Amen.

---

7 e. *Atmestais.* Tai yra be darodymo, neturēdami progos parodyti savo galybę jus baudžiant.

Šv. Povilo Apaštalo Raštas pas Galiatus.

Galiatai, veik po apsakymui jiems Evangelijos šv. Povilo, buvo apgauti kelių neteisių mokintojų iš žydų, verčiančių visus krikščionis, net ir tuos, kurie buvo stabmeldžiais, užlaikyti apipiaustymą ir kitas apeigas įstatymų Maižio. Šiame rašte jis atmeta pavojingą mokslą tų mokintojų ir teipgi jų dergimą jo pasiuntinystės ir apaštalystės. Šio rašto įtalpa didesnėje dalyje yra toji pati, kaip ir rašto pas Rymiečius. Jis buvo parašytas Efeze apie į dvidešimts trečius metus po užžengimui į Dangų mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Peikia Galiatus, juog daleidžia save apgaudinēti naujiems mokintojams; Apaštalo šaukimas.

1. Povilas Apaštolas, ne nuo žmonių, nei per žmogų, bet per Jezų Kristų ir Dievą Tēvą, kursai jį prikēlē iš numirusių,

2. Ir visi broliai, kurie yra su manim, Bažnyčioms Galiacijos.

3. Malonē jums ir pakajus nuo Dievo Tēvo ir Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

4. Kursai atidavē patsai save už nusidējimus mūsų, idant mus ištrauktų nuo dabar esančio amžiaus pikto, pagal valios Dievo ir Tēvo mūsų:

5. Kuriam yra garbē ant amžių amžinųjų: Amen.

6. Stebiuosi, jog teip greitai persikēlēte nuo malonēs to, kursai jus pavadino Kristaus, prie kitos Evangelijos.

7. Kuri neyra kita, tiktai yra nekurie, kurie maišo, ir nor perkreipti Evangeliją Kristaus.

8. Bet norint męs, arba Aniolas iš dangaus apsakytų jums Evangeliją, ne tą, kurią jums apsakēme, tegul bus prakeiktas.

9. Kaipo pirmu pasakēm, ir dabar vēl sakau: Jei kas jums Evangeliją apsakytų prieš tą, kurią priēmēt, tegul bus prakeiktas.

10. Nes dabar žmonēms kalbu, ar Dievui? ar jieškau, idant žmonēms pamēgčiau? jei dar žmonēms pamēgčiau Kristaus tarnu nebūčiau.

11. Nes duodu jums žinią, broliai, jog Evangelija, kuri yra apsakyta nuo manęs, ne yra pagal žmogaus.

12. Nes aš ją ne nuo žmogaus ēmiau, nei išmokau, bet per apreiškimą Jezaus Kristaus.

13. Nes girdējote apie mano gyvenimą kitą kartą kad buvau žydu: jog perdaug persekiojau bažnyčią Dievo ir naikinau ją.

14. Ir dauginausi žydystēje ant daugel man lygų giminēje mano, būdamas didesniu mylētoju padavimų mano tēviškų.

15. Bet kad pamēgo tam, kursai mane atskyrē nuo žyvato motinos mano, ir pavadino per malonę savo.

16. Idant apreikštų sūnų savo manyje, idant jį apsakyčia tarp pagonų: tuojaus nepritariau kūnui ir kraujui,

17. Nei ējau Jeruzolimon pas tuos, kurie pirm manęs buvo Apaštolus: bet ējau į Arabiją, ir vēl sugrįžau į Damašką.

18. Paskui po trijų metų nuējau į Jeruzalem, idant pamatyčiau Petrą, ir trukau pas jį per penkioliką dienų.

19. O kito iš Apaštolų neregējau nē vieno, tiktai Jokūbą brolį Viešpaties.

20. O ką jums rašau; štai po akimis Dievo, jog nemeluoju.

21. Potam atējau į šalis Syrijos ir Cylicijos.

22. O buvau nepažįstamu iš veido bažnyčioms Judejos, kurios buvo Kristuje.

23. Bet tiktai buvo girdēję: jog kursai mus kitą kartą persekiojo, dabar apsako tikējimą, kurį pirma naikino.

24. Ir garbino Dievą manyje.

II PERSKYRIMAS.

Apaštalo mokinimas buvo patvirtintas kitų Apaštalų. Stabmeldžiai netur būti verčiami užlaikyti zokoną.

1. Paskui po metų keturiolikos, vēl nuējau į Jeruzalem su Barnabu, paēmęs ir Titų.

2. O nuējau pagal apreiškimo, ir sulyginau su jais Evangeliją, kurią apsakau tarp pagonų, o ypačiai su tais, kurie regējos kuomi būti: idant kartais veltui nebēgčiau, arba bēgęs nebūčiau.

3. Bet nei Titus, kursai su manim buvo, būdamas pagonu, nebuvo priverstas apsipiaustyti,

4. Bet dēl įvestų neteisių brolių, kurie buvo įēję ištirti liuosybę mūsų, kurią turime Jezuje Kristuje, idant mus į nevalią paverstų.

5. Kuriems po valdžios nei ant valandos nepasidavēm, idant tiesa Evangelijos pas jus būtų.

6. O nuog tų, kurie regējos kuomi būti (kokiais pirmu buvo, niekas man ik to, Dievas ant asabos žmogaus neveizda), nes kurie regējosi kuomi būti, man nieku neprisidējo.

7. Bet priešingu būdu iš-

vydę, jog man patikēta yra Evangelija neapipiaustymo, kaipo ir Petrui apipiaustymo.

8. (Nes kursai Petrui galingai padējo Apaštolystēje apipiaustymo, padējo ir man tarp pagonų.)

9 O kad pažino mylistą, kuri man duota yra, Jokūbas ir Cefas, ir Jonas, kurie regējos būti stulpais, sudavē dešines draugystēs man ir Barnabui: idant męs tarp pagonų, o anie tarp apipiaustymo:

10. Tiktai idant ant ubagų atmintumēm: apie ką ir rūpinaus, idant tai padaryčiau.

11. O kad Cefas atējo į Antijokiją, prieštaravau jam į veidą, jog buvo vertas papeikimo.

12. Nes pirmu neg atējo nekurie nuog Jokūbo, su pagonais valgē: o kad atējo, atsitraukē, ir atsiskyrē bijodamas tų, kurie buvo iš apipiaustymo.

13. Ir veidmainystēj jo padējo kiti žydai, teip jog ir Barnabas buvo įvestas į tą veidmainystę, per anuos.

14. Bet kad išvydau, jog netikrai vaikščiojo pagal tiesos Evangelijos, sakiau Cefui po akimis visų: jei tu būdamas žydu pagoniškai gyveni, o ne žydiškai: kamgi priverti pagonus žydiškai apsieiti?

15. Męs iš prigimimo žydai, o ne iš pagonų griešninkai.

16. Bet žinodami, jog nenusiteisina žmogus iš darbų zokono, tiktai per tikējimą į Jezų Kristų: ir męs į Jezų Kristų tikime, idant būtumēm nuteisinti iš tikējimo Kristaus, o ne iš darbų zokono: todēl, jog nebus nuteisintas iš darbų zokono nē vienas kūnas.

17. O jei jieškodami nuteisinimo Kristuje atsiradom ir patys būti griešninkais: argi Kristus tarnas yra grieko? apsaugok Dieve.

18. Nes jei ką suardžiau, vēl tai atstatau: padarau save peržengtoju.

19. Nes aš per zokoną zoko-

---

7 e. *Evangelija neapipiaustymo.* Mokinimas Evangelijos neapipiaustytų, tai yra stabmeldžių. Šv. Povilas buvo pašauktas nepaprastu būdu būti Apaštalu stabmeldžių: šv. Petras, prie pavedimo sau visos avinyčios (šv. Jon. p. 21, e. 15 ir tt.) turējo ypatingą rūpestį apie žmones apipiaustymo, tai yra, apie žydus.

11 e. *Prieštaravau jam* ir tt. Klaida, kuri čia yra paženklinta šv. Petro apsiējime, buvo tik tam tikras neapsižiūrējimas, jo atsitraukime nuo stabmeldžių stalo, kad neduoti papiktinimo atsivertusiems iš żydų. Tas galējo būti priežastim negerų pasekmių dēl stabmeldžių, kurie būtų galēję mislyt, jog esą priversti susitaikinti su žydų gyvenimu su skriauda jų krikščioniškos liuosybēs. Bet neprieštaravo šv. Povilas jo viršininkystei, nes tokiuose atsitikimuose žemesnis gal, ir kartais tur, su pagarba persergēti savo perdētinį.

nui numiriau, idant Dievui būčiau gyvas: su Kristumi primuštas esmi ant kryžiaus.

20. O gyvas esmi, jau ne aš, bet gyvas yra manyje Kristus. O ką dabar gyvas esmi kūne, gyvas esmi tikėjime Sūnaus Dievo, kursai mane numylėjo, ir išdavē pats save už mane.

21. Neatmetu malonēs Dievo. Nes jei per zokoną teisybē, tada Kristus dovanai numirē.

III PERSKYRIMAS.

Dvasia ir palaiminimas pažadētas Abraomui eina ne per zokoną tik per tikējimą.

1. O neišmintingi Galiatai, kasgi jus apgavo, idant tiesos neklausytumēt, prieš kurių akis Jezus Kristus yra aprašytas, tarp jųsų nukryžiavotas?

2. To tiktai noriu išmokti nuog jųsų: ar iš darbų zokono ēmēte dvasią, ar iš girdējimo vieros?

3. Teipo neišmintingi este, jog pradēję dvasia, dabar kūnu baigiate?

4. Teipgi daug kentējote be priežasties? jei tiktai be priežasties?

5. Kursai tada jums priduoda dvasią, ir daro stebūklus jumyse: iš darbų zokono, ar iš girdējimo vieros?

6. Kaipo parašyta yra: Abraomas įtikējo Dievui, ir paskaityta yra jam už teisybę.

7. Pažinkite tada, jog kurie iš tikējimo yra, tie yra Sūnais Abraomo.

8. O raštas praregēdamas, jog iš tikējimo Dievas nuteisina pagonus, pirm, apsakē Abraomui: jog pašlovintos bus tavyje visos giminēs.

9. Togidēl, kurie iš tikējimo yra, bus palaiminti su tikinčiu Abraomu.

10. Nes kurie norint iš darbų zokono yra, po prakeikimu yra. Nes parašyta yra: prakeiktas kiekvienas, kursai neužsilaikytų visame, kas parašyta yra knygose zokono, idant tai darytų

11. O jog per zokoną niekas neyra nuteisintas pas Dievą, žinoma yra, jog teisus iš vieros gyvas yra.

12. O zokonas neyra iš vieros, bet, kas anuos darytų, juose bus gyvas.

13. Kristus atpirko mus nuog prakeikimo zokono, stojęs už mus prakeikimu, nes parašyta yra: prakeiktas kiekvienas, kursai kaba ant medžio.

14. Idant pagonuose stotųs pašlovinimas Abraomo Kristuje Jezuje, idant pažadējimą dvasios gautumēm per tikējimą.

15. Broliai (būdu žmogaus kalbu), jog žmogaus testamento, kad yra patvirtintas, niekas neatmeta, nei ką prideda.

16. Abraomui apsakyti yra pažadējimai, ir sēklai, jo. Nesako: ir sēkloms, kaipo būtų daug, bet kaipo vienai: ir sēklai tavo, kuri yra Kristus.

17. O tai sakau, testamentą pirmiaus nuog Dievo patvirtintą zokonas, kursai po keturių šimtų ir trijų dešimtų metų duotas yra, neišniekina, ant išnaikinimo pažadējimo.

18. Nes jei tēvainystē iš zokono, jau ne iš pažadējimo. Bet Dievas Abraomui per pažadējimą dovanojo.

19. Kuomi tada zokonas? įstatytas yra dēl peržengimų, pakolei ateitų sēkla, kuriai pažadējo, surēdytas per Aniolus rankoje tarpininko.

20. O tarpininkas neyra vieno: bet Dievas yra vienas.

21. Argi tada zokonas prieš prižadējimus Dievo? apsaugok Dieve. Nes jei būtų duotas zokonas, kursai galētų atgaivinti, tikrai iš zokono būtų teisybē.

22. Bet raštas užrakino vis po grieku, idant pažadējimas iš vieros į Jezų Kristų būtų duotas tikintiems.

23. O pirm to, neg atējo viera, buvome po zokonu sergiami, uždaryti toj vieroj, kuri turējo būti apreikšta.

24. Togidēl zokonas vadovu mūsų buvo Kristuje, idant iš vieros būtumēm nuteisinti.

25. Bet kad atējo viera: jau ne esme po vadovu.

26. Nes visi Sūnais Dievo este per vierą, kuri yra Kristuje Jezuje.

27. Nes kurie tiktai este Kristuje apkrikštyti, Kristumi apsivilkote.

28. Nēra Žydo nei Greko, nēra nelaisvo nei liuoso: nēra vyriško nei moteriškos, nes visi jųs vienu este Kristuje Jezuje.

29. O jei jųs Kristaus: tada sēkla Abraomo este pagal pažadējimo tēvaininiais.

19 e. *Dēl peržengimų.* Kad sulaikyt juos nuo grieko, baime ir grasa. Tp. *Surēdytas per Aniuolus.* Zokonas buvo paduotas per Aniuolus, kalbančius varde ir ypatoje Dievo Maižiui, kuris buvo tarpininku šioje progoje tarp Dievo ir žmonių.

22 e. *Užrakino vis po grieku,* t. y. išreiškē viską esant *po grieku,* nuo kurio jie negal atsiliuosuoti, kaip tik per tikējimą į Jezų Kristų, pažadētą vaisių.

IV PERSKYRIMAS.

Kristus mus išliuosavo iš po Zokono nelaisvēs, męs esame liuosais gimę, sūnųs Abraomo.

1. O sakau: pakolei tēvainis yra vaiku, niekuomi neišsiskiria nuog tarno, būdamas ponu ant viso:

2. Bet yra po apiekūnais ir kavotojais iki laiko uždēto nuog tēvo.

24 e. *Vadovu* t. y. mokintojumi.

28 e. *Nēra žydo* ir t. t. Tai yra nēra atskyrimo žydo ir t.t.

3. Teipo ir męs, kada buvome vaikais, buvome pradžioje mokslo svieto tarnaujanti.

4. Bet kada atējo išsipildymas laiko, nusiuntē Dievas Sūnų savo padarytą iš moteriškēs, padarytą po zokònu:

5. Idant tuos, kurie po zokonu buvo, atpirktų, idant apturētumēm priēmimą už sūnus.

6. O jog este sūnais: nusiuntē Dievas Dvasią Sūnaus savo į širdis jųsų, šaukiančią: Abba, Tēve.

7. O teip jau neyra nevalnin ku, bet sūnu: o jei sūnu: tada ir tēvainiu per Dievą.

8. Bet tuo metu nepažindami Dievo tarnavote tiems, kurie iš prigimimo neyra dievais.

9. O dabar kad pažinote Dievą, o dar labiaus būdami pažinti nuog Dievo: kaipo atsikreipiate vēl prie silpnų ir stokuojančių pradžių mokslo, kurioms išnaujo tarnauti norite?

10. Užlaikote dienas ir mēnesius, ir laikus, ir metus.

11. Bijaus apie jus, idant kartais dovanai nedirbčiau dēl jųsų.

12. Būkite kaipo aš, nes ir aš, kaipo jųs: broliai, meldžiu jus, nieku mane neužrūstinote.

13. O žinote, jog jau seniai silpnybēje kūno jums Evangeliją apsakiau: o gundinimo jųsų kūne mano.

14. Nepaniekinot, ir neatmetēt: bet kaipo Aniolą Dievo, priēmēt mane kaipo Kristų Jezų:

15. Kur tada yra palaiminimas jųsų? Nes liūdyjimą jums duodu, jog jei būtų galimas daiktas, būtumēt akis savo išplēšę ir davę man.

16. Ar tada neprieteliu jųsų stojaus, tiesą jums kalbēdamas?

17. Myl jus negerai: bet nor jus atskirti, idant paskui anų eitumēt.

18. O gero sekite gerame daikte visumet: ir netiktai, kad esmi po akimis jųsų.

19. Sunaičiai mano, kuriuos vēl gimdžiu, kolei Kristus jumyse būtų išreikštas.

20. O norēčiau būti dabar pas jus ir atmainyti balsą mano: dēlto jog abejoju apie jus.

21. Pasakykit man, kurie norite būt po zokonu, ar neskaitēte zokono?

22. Nes parašyta yra: jog Abraomas turējo du sūnu: vie-

---

3 e. *Pradžioje mokslo svieto.* Tai yra pradžioje mokinimo tikējimo, kurį apturēdavo žydai pagal kūną; arba po paveikslais tų kūniškų sutvērimų, vartojamų yvairiose apeigose, aukose ir sakramentuose.

10 e. *Užlaikote dienas* ir tt. Ne kalba apie užlaikymą Viešpaties Dienos, arba kitų krikščioniškų švenčių, bet kad skyrių darē tarp dienų laimingų ir nelaimingų; arba kitų švenčių žydiškų, prie kurių užlaikymo nekurie žydų mokintojai norējo patraukti Galiatus.

ną iš tarnaitēs, o kitą iš liuosos.

23. Bet kursai iš tarnaitēs, pagal kūno užgimē, o kursai iš liuosos, pagal pažadējimo.

24. Kas yra pasakyta per iššimanymą kito daikto. Nes tie yra du testamentai. Vienas ant kalno Sina, gimdžiąs į nevalią: kuris yra Agar.

25. Nes kalnas Sina yra Arabijoje, kursai prilygintas yra tam, kuris dabar yra Jeruzalem, ir tarnauja su sūnumis savo.

26. O ana kuri augštai yra Jeruzalem, liuosa yra: kuri yra motina mūsų.

27. Nes parašyta yra: linksminkis nevaisinga, kuri negimdai: šaukterēk, o šauk, kurį gimdydama nevargsti: nes daug sūnų apleistos, daugiaus nekaip tos, kuri tur vyrą.

28. O męs broliai pagal Izaoko pažadējimo sūnais esme.

29. Bet kaipo anuo metu tas, kuris pagal kūno buvo užgimęs, persekiojo tą, kursai pagal Dvasios: teip ir dabar.

30. Bet ką sako raštas? Išmesk tarnaitę, ir sūnų jos: nes nebus tēvainiu sūnus tarnaitēs su sūnumi liuosos.

31. O teipo broliai, neesme sūnais tarnaitēs, bet liuosos: kuria liuosybe Kristus mus liuosais padarē.

V PERSKYRIMAS.

Ragina juos laikytis savo krikščioniškos liuosybēs. Apie kūno ir dvasios vaisius.

1. Stovēkit, o nenorēkit vēl pasiduoti po jungo tarnavimo.

2. Štai aš Povilas sakau jums, jog jei apsipiaustysit, Kristus jums nieko nepadēs.

3. O apsisakau vēl kiekvienam žmogui apsipiaustančiam, jog kaltas yra visą zokoną pildyti.

4. Išnaikinot savyje Kristų, kurie per zokoną nusiteisinate, išpuolēte iš malonēs.

5. Nesa męs dvasia iš vieros laukiame vilties teisybēs.

6. Nes Kristuje Jezuje nei apipiaustymas ko vertas yra, nei neapipiaustymas: bet viera, kuri per meilę daro.

7. Bēgote gerai: kas-gi jus užturējo, idant nebūtumēt paklusni tiesai?

8. Tasai perkalbējimas neyra nuog to, kursai jus vadina.

9. Truputis raugo visą maišymą užraugia.

10. Aš tikiuos apie jus Viešpatyje, jog nieko kito išmanyt nenorēsite: o tas, kuris gandina jus, apturēs sūdą, kasnorint anas yra.

11. O aš, broliai, jei dar apipiaustymą apsakau: kogidēl dar persekiojimą kenčiu? jau tada išnaikintas yra papiktinimas Kryžiaus.

12. Idant ir atkirsti būtų, kurie jus maišo.

13. Nes jųs broliai, ant liuosybēs este pavadinti: tiktai idant liuosybēs neapverstumēt ant priežasties kūnui: bet per meilę dvasios tarnaukite viens kitam.

14. Nes visas zokonas viename žodžiuje išsipildo: mylēsi artimą tavo kaipo pats save.

15. Bet jei vienas kitą krimtate, ir ēdate: veizdēkite, idant viens nuo kito nebūtumēt suēsti.

16. O sakau: dvasia vaikščiokite, o pageidimų kūno nepildysite:

17. Nes kūnas geidžia prieš dvasią, o dvasia prieš kūną. Nes tie daiktai tarp savęs prieštarauja: idant ne ką tiktai norite, tai darytumēt.

18 O jei dvasia este rēdomi, neeste po zokonu.

19. O darbai kūno regimi yra, kurie yra: paleistuvystē, nečystata, begēda, pasileidimas.

20. Balvonų garbinimas, žavējimai, neprietelystēs, barniai, neapykantos, rustybēs, vaidai, nesutikimai, atsiskyrimai.

21. Pavydējimai, žmogžudystēs, girtavimai, apsirijimai ir tiems lygųs daiktai: apie kuriuos apsakau, kaip ir pirmu apsakiau, jog, kurie tokius daiktus daro, karalystēs Dievo neapturēs.

22. O vaisius dvasios yra: meilē, linksmybē, pakajus, kantrybē, malonybē, geradējystē, lengvaširdystē, neveikumas,

23. Tykybē, tikējimas, romumas, nusiturējimas, čystata. Prieš tokius nēra zokono.

24. O kurie yra Kristaus, kūną savo nukryžiavojo su piktais būdais ir pageidimais.

25. Jei dvasia gyvename, dvasia ir vaikščiokime.

26. Nedarykimēs norinčiais tuščios garbēs, vieni kitus kibindami, vieni kitiems pavydēdami.

VI PERSKYRIMAS.

Ragina prie meilēs, nusižeminimo ir tt. Niekame nesigiria tikt Kristaus Kryžiuje.

1. Broliai, o jei žmogus nusidējime kokiame būtų atrastas, jųs, kurie dvasiški este, tokį pamokykite dvasioje romumo, dabodamas pats save, idant ir tu nebūtumei gundytas.

2. Vienas kito naštas nešiokite, o teip išpildysit zokoną Kristaus.

3. Nes jei kas sau regis, kuomi būti, kad nieku neyra, pats save apgauna.

4. O kiekvienas tegul darbą savo datiria, o teip tiktai pats savyje turēs garbę: o ne kitame.

5. Nes kiekvienas savo naštą nešios.

6. O tegul duoda tas, kursai

yra mokinamas žodžiu, tam, kursai jį mokina, iš visokio turto.

7. Neklyskite: Dievas neduosis iš savęs juoktis.

8. Nes ką žmogus pasēs, tai ir piaus. Nes kas sēja ant kūno savo, iš kūno ir piaus pagendimą: o kas sēja ant dvasios, iš dvasios piaus amžiną gyvenimą.

9. O gerai darydami neperstokime: nes laike savo piausime neperstodami.

10. Togidēl, kolei laiką turime, gerai darykim visiems, o daugiausiai namininkams tikējimo.

11. Veizdēkite kokią jums gromatą parašiau ranka savo.

12. Nes kurie norint pamēgti nor pagal kūno, tie jus priverčia, idant apsipiaustytumēt, tiktai idant persekiojimo Kryžiaus Kristaus nekentētų.

13. Nes nei kurie apsipiausto, nepildo zokono, bet nor, idant jųs apsipiaustytumēt, idant girtųs iš kūno jųsų.

14. O apsaugok Dieve, idant aš girčiaus, neg tiktai iš Kryžiaus Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus: per kurį man svietas yra nukryžiavotas, o aš svietui.

15. Nes Kristuje Jezuje nei apipiaustymas ko vertas yra, nei neapipiaustymas, bet naujas sutvērimas.

16. O kurie tiktai tos teisyklēs turēsis, pakajus ant anų, ir mielaširdystē, ir ant Izraeliaus Dievo.

17. Toliaus tegul man niekas nubodos nedaro: nes aš žymes nešioju Viešpaties Jezaus ant kūno mano.

18. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su dvasia jųsų, broliai. Amen.

Šv. Povilo Raštas pas Efeziečius.

Efezas buvo sostapilis Mažosios Azijos, garsus Dijanos žinyčia, kuriai didžiausia dalis Rytiečių tankiai keliaudavo garbę atiduoti. Šv. Povilas skelbdamas ten Evangeliją pirmą kartą per dvejis metus ir paskui vēl antru syk apie per metus, atvertē daugybę Efeziečių. Šį raštą jis pas juos parašē būdamas kalinēje Ryme ir išsiuntē jį per Tichiką. Jis jame ragina Efeziečius stipriai laikytis tikējimo, kurį priēmē ir persergsti juos ir teipgi kitus iš apielinkinių pylių priešai suktybes (sophismus) piliozopų ir mokslą neteisių mokintojų, kurie pas juos atējo. Tikējimo dalykai patalpinti šiame rašte yra nepaprastai iškilmingi ir todēl labai sunkųs supratimui. Raštas buvo parašytas apie į dvidešimts devynis metus po užžengimui į Dangų mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Didelius palaiminimus apturējome per Kristų. Jis yra visos Bažnyčios galva.

1. Povilas Apaštolas Jezaus Kristaus per valią Dievo, visiems šventiems, kurie yra Efezuje, ir tikintiems Kristuje Jezuje.

2. Malonē jums ir pakajus nuog Dievo Tēvo mūsų, ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

3. Pašlovintas Dievas ir Tēvas Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, kursai mus pašlovino visokiu dvasišku pašlovinimu, dangiškuose daiktuose Kristuje.

4. Kaipo išrinko mus jame pirm sutvērimo svieto, idant būtumēm šventais, ir nesuteptais po akimis jo meilēje.

5. Kursai mus pirm paskyrē ant priēmimo už sūnus per Jezų Kristų dēl savęs, pagal noro valios savo.

6. Ant pagarbinimo šlovēs malonēs savo, per kurią padarē mus meilus numylētame Sūnuje savo.

7. Kuriame turim atpirkimą per kraują jo, atleidimą griekų pagal bagotystēs malonēs jo.

8. Kuri labai apstinga buvo mums visokioje išmintyje ir išmanyme,

9. Idant apreikštų mums paslēptinę valios savo, pagal pasimēgimo savo, kurį padējo aname,

10. Parēdyme pilnumo lai-

---

3 e. *Dangiškuose daiktuose* ar dangiškuose dalykuose.

kų, idant Kristuje vis pataisytų, kas danguose, ir kas ant žemēs yra, aname:

11. Per kurį ir mums teipogi atsitiko, jog pavadinti esme, būdami paskirti pagal įstatymo to, kursai vis daro pagal rodos savo valios:

12. Idant būtumēm ant garbēs šlovēs jo męs, kurie pirm to viltį turējom Kristuje.

13. Kuriame ir jųs išgirdę žodį tiesos (Evangeliją išganymo jųsų) į kurį teipojieg įtikēję paženklinti este Dvasia Šventąja pažadējimo,

14. Kuri yra pradotku tēvainystēs mūsų, ant atpirkimo įgijimo, ant garbēs šlovēs jo.

15. Togidēl ir aš išgirdęs tikējimą jųsų, kuris yra Viešpatyje Jezuje, ir meilę dēl visų šventųjų:

16. Nepaliauju dēkavot už jus, atmindamas ant jųsų maldose mano,

17. Idant Dievas Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, Tēvas šlovēs, duotų jums Dvasią išminties, ir apreiškimo išpažinime jo,

18. Apšviestas akis širdies jųsų, idant pažintumēt, kuri yra viltis pašaukimo jo, ir kurios bagotystēs šlovēs tēvainystēs jo šventuose.

---

14 e. *Ingijimo* t. y. savasties pirkimo.

19. Ir kuris yra išaugštintas didumas galybēs jo ant mūsų, kurie tikime pagal darymo galingos stiprybēs jo.

20. Kurią parodē Kristuje prikēlęs jį iš numirusių, ir pasodinęs po dešinēs savo danguose.

21. Ant visokios kunigaikštystēs ir valdžios, ir galybēs, ir viešpatystēs, ir ant visokio vardo, kuris yra minētas, netiktai šiame amžiuje, bet ir ateinančiame.

22. Ir visus daiktus padavē po kojų jo: ir pastatē jį galva ant visos bažnyčios,

23. Kuri yra kūnu jo, ir pilnumu to, kursai vis visuose išsipildo.

II PERSKYRIMAS.

Visi mūsų turtai per Kristų ateina. Jis yra mūsų ramybē.

1. Ir jųs, kad buvote numirę per peržengimus ir nusidējimus jųsų,

2. Kuriuose pirm vaikščiojote pagal būdo šio svieto, pagal kunigaikščio valdžios to oro, pagal dvasios, kuri dabar valdžią rodo ant sūnų netikējimo.

3. Tarp kurių ir męs visi kitą kartą gyvenome pageidimuose kūno mūsų, darydami norą kūno, ir dūmų ir buvome

iš prigimimo sūnais rustybės, kaipo ir kiti:

4. Bet Dievas, kuris yra bagotas mielaširdystėje, per didžiausią meilę, savo kuria mus numylėjo,

5. Ir kad buvome numirę per griekus, atgaivino mus drauge Kristuje (iš kurio malonės este išganyti).

6. Ir drauge prikėlė, ir drauge pasodino danguose Kristuje Jezuje:

7. Idant parodytų ateinančiuose amžiuose apstingą bagotystę malonės savo, geradėjystėje dėl mūsų Kristuje Jezuje.

8. Ne iš malonės išganyti este per tikėjimą, ir tai ne iš jūsų, nes dovana Dievo yra;

9. Ne iš darbų, idant kas nesigirtų.

10. Nes esme jo sutvērimu, sutverti Kristuje Jezuje ant gerų darbų, kuriuos pritaisē Dievas, idant juose vaikščiotumēm.

11. Togidēl atminkite, jog jūs kitą kartą pagonai kūne, kurie vadinti buvote neapipiaustymu nuog to, kuris vadinamas yra apipiaustymu ant kūno rankomis padarytų:

12. Kurie buvote tuo metu be Kristaus, atitolinti nuog draugystēs Izraeliaus, ir svetimi nuog testamentų, pažadējimo vilties neturēdami, ir be Dievo ant šio svieto.

13. O dabar Kristuje Jezuje jūs, kurie kitą kartą buvote toli, prisiartinot per kraują Kristaus.

14. Nes jis yra pakajus mūsų, kursai iš abiejų padarē vieną, ir vidutinę sieną pertvērimo suardē neprietelystę per kūną savo.

15. Zokono įstatymus prisakymuose suniekindamas: idant iš dviejų vieną naują žmogų sutvertų pats savyje, darydamas pakajų.

16. Ir idant abiejus sujednotų su Dievu viename kūne per kryžių, numarindamas neprietelystes pats savyje.

17. Ir atējęs apsakē pakajų jums, kurie toli buvote, ir pakajų tiems, kurie arti,

18. Nes per jį turim abeji priējimą Tēvop vienoj Dvasioj.

19. Jau tada neeste svečiais ir ateiviais, bet este gyventojais, šventųjų ir namiškiais Dievo:

20. Pastatyti ant pamato Apaštolų ir Pranašų, kur apatinis akmuo sąsparos pats Kristus Jezus.

21. Ant kurio visa budavonē pastatyta auga į bažnyčią šventą Viešpatyje:

22. Ant kurio teipogi ir jūs

---

9 e. *Ne iš darbų*, kaipo iš mūsų pačių nuopelno, arba iš mūsų pačių galybēs, bet kaipo per Dievo malonę.

drauge pastatyti este, ant gyvenimo Dievui Dvasioje.

III PERSKYRIMAS.

Uždenktos paslaptys nuo senų amžių buvo atidenktos Apaštalui, dēl perdavimo jų stabmeldžiams. Jis prašo, idant jie būtų sustiprinti Dievuje.

1. Dēlto aš Povilas kalinis Jezaus Kristaus už jus pagonus.

2. Jei tiktai girdējote apie išdavimo malonēs Dievo, kuri man dēl jųsų yra duota,

3. Jog pagal apreiškimo žinoma yra man paslēptinē, kaipo pirm to trumpai rašiau:

4. Kaipo skaitydami galite suprasti išmanymą mano paslēptinēje Kristaus.

5. Kuri nebuvo pažinta kituose amžiuose nuog sūnų žmonių, kaipo dabar apreikšta yra šventiems Apaštolams jo ir Pranašams Dvasioje.

6. Jog pagonai yra draug tēvainiais ir draugais kūno ir draugdalininkais pažadējimo jo Kristuje Jezuje per Evangeliją:

7. Kurios stojaus tarnu, pagal dovanos malonēs Dievo, kuri duota man yra pagal darymo galybēs jo.

8. Man mažiausiam tarp visų šventųjų duota yra ta malonē, idant tarp pagonų apsakyčiau neištirimas bagotystes Kristaus.

9. O idant apšviesčiau visus, kokia yra urēdyste paslēptinēs uždengtos nuo amžių Dieviep, kursai vis sutvērē;

10. Idant žinoma būtų kunigaikštystēms ir vyresnybēms danguose per bažnyčią, tuleropa išmintis Dievo,

11. Pagal uždējimo amžių, kurį padarē Kristuje Jezuje Viešpatyje músų:

12. Kuriame turime drąsumą, ir priējimą su viltim per vierą jo.

13. Togidēl meldžiu, idant nebūtumēt nuliudę dēl vargų mano už jus, kurie yra šlovē jųsų:

14. Todēl klaupiu ant kelių mano tēvop Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus,

15. Iš kurio visa tēvystē danguose ir ant žemēs vadinasi,

16. Idant jums duotų pagal bagotystēs garbēs savo, idant būtumēt pastiprinti per galybę, per Dvasią jo ant vidutinio žmogaus,

17. Idant Kristus gyventų širdyse jųsų per vierą, įsaknintì meilēje ir patvirtinti.

18. Idant galētumēt suprasti su visais šventais, koks yra platumas, ir ilgumas, ir augštumas, ir gilumas,

---

15 e. *Visa tēvystē.* Arba visa šeimyna. Dievas yra tēvas aniuolų ir žmonių, kas norint šalip jo vadinasi tēvu, teip vadinasi per pasidavimą po Jo tēvyste.

19. Ir pažinti meilę Kristaus pereinančią visokį mokslą, idant būtumēt pripildyti visokiu pilnumu Dievo.

20. O tam, kursai galis yra apščiaus padaryt vis, neg meldžiame, arba išmanome, pagal galybēs, kuri yra daranti mumyse:

21. Tam šlovē bažnyčioje ir Kristuje Jezuje, ant visų giminių amžio amžių. Amen.

IV PERSKYRIMAS.

Jis juos ragina į vienybę; persimainyt į naują žmogų ir sergētis nusidējimo.

1. Meldžiu tada jus aš kalinis Viešpatyje, idant vaikščiotumēt priderančiai pašaukime jųsų, kuriuomi pavadinti este.

2. Su visokiu nusižeminimu ir romumu, su kantrybe, kęzdami viens kitą meilēje,

3. Rūpindamies užlaikyti vienybę Dvasios per ryšį pakajaus.

4. Vienas kūnas ir viena dvasia, kaipo ir pašaukti este vienoje viltyje pavadinimo jųsų.

5. Vienas Viešpats, viena viera, vienas krikštas;

6. Vienas Dievas ir Tēvas visų, kursai yra ant visų ir per visus, ir visuose mumyse.

7. Bet kievienam iš mūsų duota yra malonē pagal mieros dovanojimo Kristaus.

8. Togidēl sako: užžengęs ant augštybēs sugautą nuvedē apkalimą: davē dovanas žmonēms.

9. O tai, jog užžengē, kas yra; tiktai jog pirmu ir nužengē į žemesnes vietas žemēs.

10. Kuris nužengē, tasai yra, kurs ir užžengē augčiaus visų dangų, idant vis pripildytų.

11. Ir tasai pats davē nekuriuos Apaštolus, o nekuriuos Pranašus, o kitus Evangelistas, o kitus piemenis ir mokytojus.

12. Ant sutaisymo šventųjų darbop tarnavimo, ant budavojimo kūno Kristaus.

13. Kolei susieitumēm visi vienybēn vieros ir pažinties Sūnaus Dievo, į vyrą tobulą, į mierą amžiaus pilnumo Kristaus.

14. Idant jau nebūtumēm vaikais siūbuojančiais, ir nebūtumēm pagaunami nuog visokio vējo mokslo per piktybę žmonių, per kytrybę, ant apgavimo paklydime.

15. O darydami tiesą meilēje, idant augtumēm visuose daiktuose jame, kursai yra galva, Kristus:

16. Iš kurio visas kūnas sutaisytas ir sujungtas būdamas

---

11. 13 e. *Davē nekuriuos Apaštalus— kolei susieitumēm visi ir tt.* Čion aiškiai pasakyta, jog Kristus paliko nepertraukiamą ryšį teisiai tikinčiųjų ganytojų ir mokintojų, kad užlaikytų tikinčiuosius vienybēje ir teisybēje.

per visus narius, kurie padeda pagal darymo mieroje kiekvieno sąnario, daro augį kūnui, ant įstatymo save paties meilēje.

17. Tai tada kalbu, ir apsisakau Viešpatyje, idant jau nevaikščiotumēt, kaipo ir pagonai vaikščioja, tuštybēje dūmos savo.

18. Tamsybēmis aptemusį turēdami protą, atolinti nuog gyvenimo Dievo per nežinojimą, kursai yra juose, dēl apjakimo širdies jų,

19. Kurie nutrotyję viltį išganymo, patys save padavē ant begēdystēs, ant darymo visokios nečystatos, ant godulystēs.

20. Bet jųs ne teipo Kristų išmokote.

21. Jei vienok girdējote apie jį, ir jame, išmokyti este, kaipo yra tiesa Jezuje.

22. Idant nuvilktumēt pagal pirmo gyvenimo seną žmogų, kuris gadinasi pagal geidulių klydimo.

23. O atsinaujinkite dvasioje dūmos jųsų,

24. Ir apsivilkite nauju žmogumi, kursai pagal Dievo sutvertas yra teisybēje, ir šventybēje tiesos.

25. Todēl pametę melagystę, kalbēkit kiekvienas tiesą su artimu savo: nes esme viens kito sąnariais.

26. Rūstaukite o ne griešykit: tegul saulē nenusileidžia ant rūstybēs jųsų.

27. Neduokite velniui vietos:

28. Kursai vogē, jau tegul nevagia, bet geriaus tegul dirba, darydamas rankomis savo, kas yra gero, idant turētų iš kur duoti reikalaujančiam.

29. Visokia biauri kalba, tegul neišeina iš burnos jųsų: bei jei kokia gera ant pagerinimo vieros, idant padarytų malonę klausantiems.

30. Ir nesmūtykite Dvasios Sventosios Dievo: kurioje užženklinti este ant dienos atpirkimo.

31. Visokia kartybē, ir rūstybē, ir supykimas, ir rēksmas, ir bliuznyjimas, su visokia piktybe tegul bus attolinta nuog jųsų.

32. Bet būkite vienas prieš kitą maloningi, mielaširdingi, atleizdami kits kitam, kaipo ir Dievas atleido jums Kristuje.

V PERSKYRIMAS.

Paraginimai prie padoro gyvenimo. Savitarpinēs priedermēs vyro ir moters Kristaus ir Bažnyčios paveizdu.

1. Būkite tada sekiotojais Dievo: kaipo mieliausi sūnai:

2. O vaikščiokite meilēje, kaipo ir Kristus numylējo mus, ir išdavē pats save už mus Dievui ant apieros, ir užmušimo ant kvapo meilo.

3. O paleistuvystē ir visokia nečystata, arba godulystē, tegul nebus nei minēta tarp jųsų, kaipo pridera šventiems;

4. Arba biaurybē, arba neišmintinga kalba, arba apjuokimas, kuris reikalump nepri dera: bet labiaus dēkavojimas.

5. Nes tai žinokite išmanydami: jog visokis paleistuvas, arba nečystatninkas, arba godulingas, kas yra tarnavimu balvonams, netur tēvainystēs karalystēje Kristaus ir Dievo.

6. Tegul niekas jus nesuvadžioja, žodžiais niekingais: nes dēl tų daiktų ateina rūstybē Dievo ant sūnų netikējimo.

7. Todēl nenorēkit stotis anų draugais.

8. Nes buvot kitą kartą tamsybe, bet dabar šviesybe Viešpatyje. Kaipo sūnai šviesybēs vaikščiokite:

9. Nes vaisius šviesybēs yra visokioj gerybēj, ir teisybēj, ir tiesoj.

10. Datirdami, kas yra mēgstančio Dievui:

11. O neturēkite draugystēs su nenaudingais darbais tamsybių, bet geriaus drauskite.

12. Nes kas nuog anų slapčiai daros, gēda ir pasakyt.

13. O visi daiktai, kurie draudžiami yra, nuog šviesybēs apsireiškia. Nes vis kas apsireiškia, yra šviesybe.

14. Togidēl sako: kelkis, kursai miegi, o atsikelk iš numirusių, o apšvies tave Kristus.

15. Veizdēkite tada, broliai, kaipo apvaizdei vaikščiotumēt: ne kaipo neišmintingi,

16. Bet kaipo išmintingi: atpirkdami laiką, nes dienos yra piktos.

17. Dēlto nebūkite neišmintingi, bet išmananti, kuri yra valia Dievo.

18. Ir neapsigerkite vynu, kuriame yra nečystata, bet prisipildykite Dvasia Šventąja;

19. Kalbēdami tarp savęs iš Psalmų ir Hymnų, ir giesmių dvasiškų, giedodami, ir garbindami Viešpatį širdyse jųsų.

20. Dēkavodami visados už visus daiktus, vardan Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, Dievui ir Tēvui.

21. Kits kitam pasiduodami baimēje Kristaus.

22. Moterēs tegul bus paduotos vyrams savo, kaipo Viešpačiui.

23. Nes vyras yra galva moterēs, kaipo Kristus yra galva bažnyčios: jisai yra išganytojas kūno jos.

24. Bet kaipo bažnyčia paduota yra Kristui, teipo ir mo-

---

24 e. *Kaip Bažnyčia paduota yra Kristui.* Bažnyčia pagal šv. Povilą visada yra paduota Kristui: ir niekad negal nuo Jo atpulti, bet pasilieka Jam ištikima, nesutepta ir neatmainyta iki svieto galui.

terēs vyrams savo visuose daiktuose.

25. Vyrai mylēkite moteres jųsų, kaipo ir Kristus numylējo bažnyčią, ir pats save išdavē už aną.

26. Idant ją pašvęstų, apčystyjęs aną apmazgojimu vandenio, žodyje gyvenimo,

27. Idant pats sau išstatytų šlovingą bažnyčią neturinčią sutepimo, arba raukšlēs, arba ko kito tokio, bet idant būtų šventa, ir nepatepta.

28. Teip ir vyrai tur mylēti moteres savo, kaipo kūnus savo. Kas myl moterį savo, pats save myl.

29. Nes niekas niekados neturējo neapykantoj kūną savo: bet penia, ir saugoja jį, kaipo ir Kristus bažnyčią.

30. Nes sąnariais esme kūno jo iš kūno jo, ir iš kaulo jo.

31. Dēlto apleis žmogus tēvą ir motiną savo: o prisiskirs moteresp savo: ir bus du viename kūne.

32. Ta paslēptinē yra didžia, o aš sakau, Kristuje ir bažnyčioje.

33. Teipo tada ir kiekvienas iš jųsų tegul myl moterį savo, kaipo pats save: o motē tegul bijos vyro savo.

VI PERSKYRIMAS.

Vaikų ir tarnų priedermēs. Krikščionies ginklas.

1. Vaikai būkite paklusni gimdytojams jųsų Viešpatyje: nes tai yra teisingu daiktu.

2. Šēnavok tēvą tavo, ir motiną tavo, kuris yra pirmas prisakymas su pažadējimu.

3. Idant tau gerai būtų, ir idant ilgai gyventumei ant žemēs.

4. O jųs tēvai nenorēkit į rūstybę vesti vaikus jųsų: bet auginkite juos gramzdyme ir baimēje Viešpaties.

5. Tarnai klausykite ponų pagal kūno su baime, ir drebējimu tikrybēje širdies jųsų, kaipo Kristui.

6. Ne dēl akių tarnaudami, kaipo žmonēms pamēgti norēdami, bet kaipo tarnai Kristaus, darydami valią Dievo iš širdies.

7. Tarnaudami su gera valia, kaipo Viešpačiui, o ne žmonēms:

8. Žinodami, jog kiekvienas, ką tiktai gero padarys, tai atims nuog Viešpaties, ar tai tarnas, ar tai liuosas.

9. Ir jųs ponai teipogi jiems darykite, atleizdami gramzdinimus: žinodami, jog ir anų ir jųsų Viešpats yra danguje: ir nēra pas jį skyriaus asabų.

10. Antgalo, broliai, stip-

rinkitēs Viešpatyje, ir galybēje stiprybēs jo.

11. Apsivilkite šarvais Dievo, idant galētumēt stovēti prieš žabangus velnio,

12. Nes neturime karionēs prieš kūną ir kraują, bet prieš kunigaikščius, ir valdžias, prieš valdytojus svieto šių tamsybių, prieš dvasiškas piktybes po dangumi.

13. Togidēl imkite šarvus Dievo, idant galētumēt atsispirti piktoj dienoj, ir visuose daiktuose tobulais stotis.

14. Stovēkite tada apsijuosę ant strēnų jųsų tiesa, ir apsivilkę pancierumi teisybēs.

15. Ir apsiavę kojas kaipo pasirēdę ant Evangelijos pakajaus:

16. Visuose daiktuose imdami skydą vieros, per kurią galētumēt užgesinti visas ugningas strielas piktojo.

17. Ir imkite šalmą išganymo: ir kalaviją dvasios (kuris yra žodis Dievo)

18. Visokioje maldoje ir prašyme melzdamies visados dvasioje: ir anoje jauzdami be jokio pertraukimo, o su malda už visus šventus.

19. Ir už mane, idant duota būtų man kalba ant atvērimo burnos mano su drąsumu, idant apreikščiau paslēptinę Evangelijos:

20. Dēl kurios pasiuntimą pildau lenciūguose, teip, idant apie ją drąsus būčiau, kaip man prigul, kalbēti.

21. O idant ir jųs žinotumēt, kas su manim dedasi, ir ką darau: vis pasakys jums Tychikus mieliausias brolis ir tikras tarnas Viešpatyje:

22. Kurį nusiunčiau jųsump dēl to paties, idant žinotumēt, kas su mumis dedas, o idant palinksmintų širdis jųsų.

23. Pakajus broliams ir meilē su tikējimu, nuog Dievo Tēvo, ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

24. Malonē su visais, kurie myl Viešpatį mūsų Jezų Kristų be pagendimo. Amen.

---

12 e. *Po dangumi.* Tai yra ant oro, žemiausiose dangaus aplinkinēse, kuriose Dievas daleidžia toms piktoms dvasioms ar nupuolusiems aniuolams vaikščioti.

24 e. *Be pagedimo*; tai yra su čysta ir tobula meile.

Švento Povilo Apaštalo Raštas pas Pilipensus.

Pilipensai buvo pirmi tarp atverstųjų į tikējimą Macedoniečių. Jie dideliai gerbē šv. Povilą ir tarnavo jam kalinēj esant Ryme, siųzdami pašalpas jo reikalams per Epafroditų, per kurį jis ir šį raštą pas juos atsiuntē. Šiame rašte jis giria jųjų meilę, vienybę ir nusižeminimą ir persergsti juos priešai neteisius mokintojus, kuriuos jis vadina šunimis ir Kristaus Kryžiaus priešais. Dēkavoja jiems teipgi už jų geradarybes. Raštas bus rašytas apie dvidešimts devynis metus po užžengimui į Dangų mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Apaštalo dēl Pilipensų meilē.

1. Povilas ir Timoteušas tarnai Jezaus Kristaus visiems šventiems Kristuje Jezuje, kurie yra Filipuose, su Vyskupais ir Dijakonais.

2. Malonē jums ir pakajus nuog Dievo Tēvo mūsų ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

3. Dēkavoju Dievui mano kiekviename atminime ant jųsų.

4. Visados visose maldose mano, už jus visus su linksmybe melzdamasi,

5. Už draugystę jųsų Evangelijoj Kristaus nuog pirmos dienos iki šiolei:

6. Turēdamas viltį apie tą patį, jog kursai pradējo jumyse gerą darbą, pabaigs iki dienos Jezaus Kristaus

7. Kaipo ir dera man, idant tai išmanyčiau apie jus visus, dēl to, jog jus turiu širdyje ir mano kalinēje, ir apsigynime, ir patvirtinime Evangelijos, jog jųs visi este draugais džiaugsmo mano.

8. Nes Dievas yra liūdytojas mano, kaipo jųsų visų geidžiu viduriuose Jezaus Kristaus.

9. Ir prašau to, idant meilē jųsų daugiaus o daugiaus gausintųs pažinime ir visokiame išmanyme:

10. Idant datirtumēt geresnius daiktus, idant būtumēt tikri, ir be pažeidimo ant dienos Kristaus.

11. Pripildyti vaisiu teisybēs per Jezų Kristų ant šlovēs ir garbēs Dievo.

12. O noriu, broliai, idant žinotumēt, jog tai, kas dedas

su manim, išējo labiaus ant padauginimo Evangelijos.

13. Teipo, jog geležiniai mano žinomi Kristuje stojosi po visus namus sūdo, ir kitiems visiems.

14. Ir daugiaus iš brolių Viešpatyje pasitikēdami geležinēms mano, daugiaus drįso kalbēti žodį Dievo be baimēs.

15. Nekurie tiesa ir iš pavydos, ir barnies: o nekurie ir iš geros valios Kristų apsako.

16. Nekurie iš meilēs, žinodami jog įstatytas esmi ant apginimo Evangelijos.

17. O nekurie iš barnēs apsako Kristų, netikrai tikēdamiesi, jog prispaudimą priduo da geležinēms mano.

18. Kągi tada? kad tiktai visokiu būdu, ar per priepuolį, ar per tiesą, Kristus apsakomas būtų, ir tame linksminuos, bet ir linksmįsiuos.

19. Nes žinau, jog tai išeis man ant išganymo, per maldą jųsų, ir per pagelbą Dvasios Jezaus Kristaus,

20. Pagal laukimo, ir vilties mano, jog nē viename daikte nebūsiu užgēdintas, bet su visokiu drąsumu kaipo visados, ir dabar bus pašlovintas Kristus kūne mano, ar per gyvenimą, ar per smertį.

21. Nes gyventi man yra Kristus, o mirti nauda.

22. O jeigu gyvu būti kūne, tas man yra vaisius darbo, o ką aprinkti turēčiau, nežinau.

23. O nuog abiejų suspaustas esmi: geizdamas būti išrištu ir būti su Kristum, tuo toli geriaus.

24. O kūne pasilikti reikalingas daiktas dēl jųsų.

25. O apie tai tikēdamasi žinau, jog pasiliksiu ir pateksiu dēl jųsų visų ant padauginimo jųsų, ir ant linksmybēs vieros:

26. Idant pasigyrimas jųsų apstingas būtų per Kristų Jezų manyje, per mano sugrįžimą vēl pas jus.

27. Tiktai apsieikite vertai Evangelijos Kristaus, idant ar tai atējęs ir regēdamas jus, arba attolintas išgirsčiau apie jus, jog stovite vienoje dvasioje vienširdžiai, drauge dirbdami, apie tikējimą Evangelijos.

28. O nējokiame daikte nesibijodami priešininkų: kas jiems yra priežastis prapuolimo, o jums išganymo: ir tai nuog Dievo:

29. Jog jums dovanota yra dēl Kristaus, netiktai idant į

---

22 e. *Tas man yra* ir tt. Prasmē yra, jog nors jo mirimas dēl Kristaus būtų jo nuopelnas, t. y. dangaus apturējimas, bet jis abejoja, ką jam reikētų išsirinkti, nes ilgiaus būdamas kūne, jis būt naudingesnis dūšioms savo artymų.

aną tikētumēt, bet idant dēl jo ir kentētumēt.

30. Tą pačią karionę turēdami, kokią ir regējote manyje, ir dabar girdējot apie mane.

II PERSKYRIMAS.

Rodija jiems vienybę ir nusižeminimą, ir darbavimąsi apie savo išganymą su baime ir drebējimu.

1. Jei tada koksai palinks minimas Kristuje, jei kokis džiaugsmas, jei kokia draugystē dvasios, jei kokie viduriai pasigailējimo,

2. Pripildykite džiaugsmą mano, idant tą patį dūmotumēt, tą pačią meilę turēdami, vienširdingi, tą patį išmanydami.

3. Nieko per veidą, nei per tuštį pasigyrimą, bet nusižeminime viens kitą turēdami už vyresnį ant savęs.

4. Neveizdēdamas kiekvienas, kas yra savo, bet tai kas kitų.

5. Nes tai savyje dūmokite, ką ir Kristuje Jezuje:

6. Kurs būdamas paveikslu Dievo, nepaskaitē už išplēšimą, jog buvo lygus Dievui.

7. Bet pats save išnaikino, priēmęs paveikslą tarno stojęs prilygintas žmonēms, ir paveikslu rastas kaipo žmogus.

8. Pats save nužemino stojęs paklusnu iki smerties, o smerties kryžiaus.

9. Todēl ir Dievas išaugštino jį, ir dovanojo jam vardą, kuris yra ant visokio vardo.

10. Idant ant vardo Jezaus priklauptų visokias kelis dangiškų, žemiškų, ir po žeme esančių.

11. O idant visokis liežuvis išpažintų, jog Viešpats Jezus Kristus yra garbēje Dievo Tēvo.

12. Dēlto, mieliausi mano (kaipo visados paklusniais buvote), netiktai kaipo man esant, bet toli daugiaus dabar man neesant, su baime, ir drebējimu ant išganymo jųsų dirbkite.

13. Nes Dievas yra, kursai daro jųsimp ir norą, ir išpildymą pagal geros valios.

14. O vis darykite be murmējimų, ir apsileidimų:

15. Idant būtumēt be nutarties, ir tikri sūnai Dievo, be papeikimo viduje piktos ir parverstos giminēs, tarp kurių žibate, kaipo žiburiai ant svieto:

16. Užlaikydami žodžius gyvenimo ant pasigyrimo mano dienoje Kristaus, jog nebēgau dovanai, nei dirbau dykai.

17. Bet norint ir užmuštas

---

7 e. *Pats save išnaikino, exinanivit,* padarē patį save mažos vertēs.

12 e. *Su baime,* prieš klaidų tikējimą, ir nuodēmingą ramybę šios dienos atskalūnų.

būsiu ant apieros, ir ant tarnavimo jųsų tikējimo, džiaugiuos, ir po drauge linksmintis jumis visiemis padedu.

18. O iš to, ir jųs linksminkitēs, ir drauge džiaugkitēs su manim.

19. O tikiuosi Viešpatyje Jezuje, jog Timoteušą greitai siųsiu jųsump: idant ir aš būčiau linksmos širdies, ištyręs, kas dedas su jumis.

20. Nes neturiu nē vieno teip viendūmojančio, kursai iš tikros meilēs rūpintųs apie jus.

21. Nes visi to ješko, kas jų yra, ne kas Jezaus Kristaus.

22. O datyrimą jo pažinkite, jog kaipo sūnus tēvui tarnavo su manim Evangelijoje.

23. Tikiuosi tada, jog tą pas jus siųsiu, kaipo tiktai pamatysiu, kas su manim dedas.

24. Bet tikiuosi Viešpatyje, jog ir pats veikiai jųsump ateisiu.

25. O regējos man reikalingu daiktu siųsti jųsump Epafroditą brolį, ir padētojį, ir draugkareivį mano, o jųsų Apaštolą, ir tarną reikale mano.

26. Nes troško jųsų visų, ir rūpinosi todēl, jog buvot išgirdę sergant jį.

27. Nes ir sirgo mirtinai: bet Dievas susimylējo ant jo, o ne tiktai ant jo, bet teipogi ir ant manęs, idant neturēčiau nuliūdimo ant nuliūdimo.

28. Tuo greičiaus tada nusiunčiau jį, idant aną išvydę vēl linksmintumētēs, o aš būčiau be nuliūdimo.

29 Priimkite tada jį Viešpatyje su visokiu džiaugsmu, o tokius pagarboj turēkite.

30. Nes dēl darbo Kristaus iki smerties prisiartino, atiduodamas dūšią savo, idant dapildytų tai, kas iš jųsų nedateko tarnavimui mano.

III PERSKYRIMAS.

Persergsti juos priešai neteisius mokintojus, velija jiems visko netekti kad tikt Kristų pelnyt.

1. Antgalo, broliai mano, linksminkitēs Viešpatyje. Tuos pačius daiktus man rašyti jums tiesa nesunku, o jums reikalingu.

2. Dabokitēs nuog šunų, dabokitēs nuog piktų darbninkų, dabokitēs nuog supiaustymo.

3. Nes męs esme apipiaustymu, kurie tarnaujame Dievui dvasioje, ir giriamēs Kristuje Jezuje, o ne kūne viltį turime.

4. Noris aš turiu viltį ir kūne. Jei kas kits regis pasitikēti kūne: aš daugiaus.

5 Apipiaustytas ašmoje dienoje, iš giminēs Izrael, iš veislēs Benjamino, żydas iš żydų, pagal zokoną Farizeušas.

6. Pagal karšto geidulio,

persekiotojas bažnyčios Dievo: pagal teisybēs, kuri yra zokone, gyvendamas be papeikimo.

7. Bet kas buvo man už naudą, tai paskaičiau dēl Kristaus už iškadą.

8. Užtikro paskaitau vis už iškadą, dēl didžio pažinimo Jezaus Kristaus Viešpaties mano: dēl kūno vis nuteriojau, ir turiu už mēšlus, idant nupelnyčiau Kristų:

9. Ir būčiau atrastas jameje, neturįs savo teisybēs, kuri yra iš zokono, bet tą, kuri yra iš vieros Kristaus Jezaus, kuri iš Dievo yra teisybe per vierą:

10. Idant pažinčiau jį ir galybę prisikēlimo jo, iš numirusių, ir draugystę kentējimų jo, prilygintas smertei jo.

11. Jei kokiu būdu nubēgčiau ant prisikēlimo, kuris yra iš numirusių.

12. Ne kaipo jau būčiau gavęs, arba jau būčiau tobulas: bet viju, jei kokiu būdu galēčiau nutverti, kame ir nutvertas esmi nuog Jezaus Kristaus.

13. Broliai, aš netariuos sugavęs. Bet vieną tai, kas užpakalyje yra, užmiršdamas, o prie to, kas yra priešakyje, išsitiezdamas.

14. Bēgu iki galo prie užmokesnio ant pašaukimo augščiausio Dievo Kristuje Jezuje.

15. Kurie norint tada esme tobulais, tai dūmokime: o jei ką kitaip dūmojate, ir tai apreikš jums Dievas.

16. Bet vienok ant ko atējome, idant tą patį dūmotumēm, ir tos pačios taisyklēs turētumemēs.

17. Būkite sekiotojais mano broliai: o prisiveizdēkite tiems, kurie teipo vaikščioja, kaipo turite paveikslą műsų.

18. Nes daug jų vaikščioja, apie kuriuos tankiai jums sakiau (o dabar ir verkdamas sakau), neprietelius kryžiaus Kristaus:

19. Kurių pabaiga pražuvimas, kurių Dievu yra pilvas, ir garbe užgēdinime anų, kurie žemiškus myl daiktus.

20. O mūsų pagyvenimas yra danguose, iš kur laukiame ir Išganytojo Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

21. Kuris permainys lētą kūną mūsų ant prilyginimo kūnui skaistumo savo, pagal galybēs, per kurią teipogi gal paversti po savim visus daiktus.

IV PERSKYRIMAS.

Ragina juos prie ištesējimo visame gerame; ir mini apie jų mielaširdingas jam dovanas.

1. O teip, broliai mano mieliausi, ir labai geidžiami linksmybe mano, ir karūna mano. Teipo stovēkite Viešpatyje mieliausi.

2. Evodijos prašau, ir Syn-

tichą meldżiu, idant vienokiai dūmotų Viešpatyje.

3. Teipogi meldżiu ir tave, tikras draugininkai, padēk toms, kurios su manim drauge vargino s Evangelijoj, su Klemensu, ir kitais padētojais mano, kurių vardai yra knygoj żyvato.

4. Linksminkitēs visados Viešpatyje: ir vēl sakau, linksminkitēs.

5. Tikybē jųsų tegul bus żinoma visiems żmonēms: Viešpats arti yra.

6. Nieko nesirūpinkite: bet visokioj maldoj ir prašyme su dēkavojimu, tegul bus jųsų maldos żinomos pas Dievą.

7. O pakajus Dievo, kursai pereina visokią išmintį, tegul saugoja širdis jųsų, ir dūmas jųsų Kristuje Jezuje.

8. Antgalo, broliai, kas norint yra tikro, kas norint vieżlyvo, kas norint teisaus, kas norint švento, kas norint meilingo, kas norint geros šlovēs, jei kuri gerybē, jei kokia garbinga drausmē, apie tai dūmokite.

9. Ir ką išmokote, ir priēmēte, ir girdējot, ir regējot manyje, tai darykit: o Dievas pakajaus bus su jumis.

10. O prasidżiugau labai Viešpatyje, jog kadu tadu pražydote rūpintis, apie mane, kaipo ir rūpinotēs: bet buvote użtrukintais.

11. Nekalbu kaipo dēl neturto, nes aš išmokau perstoti ant to, ką turiu.

12. Moku ir nusiżeminti, moku ir apstingu būti (visur ir

---

8 e. *Ant galo broliai kas norint yra tikro* ir tt. Čion Apaštalas išskaito pirmiausius doros prisakymus, kuriuos jie tur pildyt. *Kas norint yra tikro*: żodżiuose, prižadējimuose, teisiose prisiegose ir tt. jis rodija teisumą mislių, tikrumą širdies. *Kas norint vieżlivo* (kuklaus); šiais żodżiais jis prisako rimtumą apsiējime, kuklumą apsirengime ir padorumą pasielgime. *Kas norint teisaus*: tai yra santaikose su kitais, perkant ar parduodant, pramonēje ar vaizboje būti atviru ir teisiu. *Kas norint švento:* iš šių żodżių galima suprasti, jog tie, kurie yra padarę zokoninkiškus apžadus arba įšventinti į kunigus tur šventą gyvenimą vesti ir čystatą pagal apžadus kokius padarē užlaikyti; bet šie żodżiai pritaikinti prie gyvenančių ant svieto, nurodo padorą gyvenimą, kurį jie tur vesti p gal Dievo prisakymus. *Kas norint meilingo*: tai yra pildyti tuos gerus darbus draugystēje żmonių, kurie pelnija mumis mūsų kaimynų pagarbą ir prielankumą. *Kas norint geros šlovēs*: tai yra, jog per savo pasielgimą ir apsiējimą mums reik stiprinti artimą (jo tikējimą) ir duoti jam gerą paveizdį savo darbais. *Jei kuri gērybē, jei kokia garsinga drausmē:* idant tie kurie klysta regēdami padorumą ir gerą drausmę tikro tikējimo, galētų atsiversti. Ir ant galo, Apaštalas velija ne tik Pilipensams bet ir visiems krikščionims, mislyti apie tuos daiktus: tai yra jų mokintis ir apie juos rūpintis idant Dievo ramybē būtų su jais.

visuose daiktuose išmokytas esmi) ir būti pasotintu ir alkti, ir apsčiai turēti, ir neturtą kentēti.

13. Vis galiu tame, kursai mane pastiprina.

14. Bet vienok gerai padarēte, apveizdēdami vargą mano.

15. O žinote ir jųs, Filipensai, jog pradžioj Evangelijos, kad išējau iš Macedonijos, nei viena bažnyčia su manim nesidalijo skaičiuje davimo ir ēmimo, tiktai jųs vieni.

16. Nes ir į Tesaloniką, kartą ir du nusiuntēt man ant reikmenēs mano.

17. Ne idant jieškočiau dovanos, bet jieškau vaisiaus apstingo ant skaitliaus jųsų.

18. Ir turiu vis, ir gausiai turiu: pilnas esmi, atēmęs nuo Epafrodito, ką atsiuntēt kvapą meilybēs, afierą meilią, ir Dievui pasimēgstančią.

19. O Dievas mano tegul pripildo visokį jųsų norą pagal savo bagotystēs, garbēje Kristuje Jezuje.

20. O Dievui ir tēvui mūsų garbē ant amžių amžinųjų: Amen.

21. Pasveikinkite kiekvieną šventą Kristuje Jezuje.

22. Sveikina jus broliai, kurie su manim yra, sveikina jus visi šventi; o labiausiai, kurie yra iš namų Ciecoriaus.

23. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, su dvasia jųsų. Amen.

Šv. Povilo Raštas pas Koliosensus.

Koliosa buvo Phrigijos miestas netoli Liaodicējos. Abejotinu yra daiktu idant šv. Povilas pats ten būtų mokinęs, žinoma yra, jog Koliosensai buvo atversti Epaphro, Apaštalų mokintinio. Šv. Povilas, didis stabmeldžių Apaštalas, parašē šį Raštą pas Koliosensus būdamas kalinēje Ryme ir apie tą patį laiką, kada jis rašē pas Epheziečius ir Philipensus. Paraginimai ir mokslas jame patalpintas panašus yra į tą, kurį jis išguldē Rašte pas Epheziečius.

I PERSKYRIMAS.

Dēkavoja už malones suteiktas Koliosensams: ir meldžiasi už juos: Kristus yra galva Bažnyčios, ir darytojumi ramybēs per savo kraują: Paulius jo tarnas.

1. Povilas Apaštolas Jezaus Kristaus per valią Dievo ir Timoteušas brolis.

2. Tiems, kurie yra Koliosuose šventiems, ir tikintiems broliams Kristuje Jezuje.

3. Malonē jums ir pakajus nuog Dievo Tēvo mūsų ir Viešpaties Jezaus Kristaus. Dēkavojam Dievui ir Tēvui Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, visados už jus melzdamies.

4. Išgirdę apie tikējimą jųsų į Kristų Jezų, ir apie meilę, kurią turite prieš visus šventus.

5. Dēl vilties, kuri jums yra danguje padēta, kurią girdējote žodyje tiesos Evangelijos:

6. Kuri jųsump atējo, kaipo ir visame sviete yra, ir atneša vaisių, auga kaipo ir jumyse, nuog anos dienos, kurioj girdējot, ir pažinot malonę Dievo tiesoje,

7. Kaipo išmokote nuog Epafro mieliausio draugtarno mūsų, kursai yra tikras dēl jųsų tarnas Jezaus Kristaus.

8. Kursai teipogi apsakē mums meilę jųsų dvasioje.

9. Togidēl ir męs nuog dienos, kurioj išgirdome, nepaliaujame už jus melstis, ir prašyti, idant būtumēt pripildyti pažinimu valios jo, visokioje išmintyje ir išmanyme dvasiškame:

10. Idant vaikščiotumēt vertai Dievui visame pasidabodami: visokiame darbe gerame, vaisių atnešdami, ir augdami pažintyje Dievo.

11. Patvirtinti visokia stiprybe pagal galybēs šviesybēs jo, visokioj kantrybēj, ir lengvaširdystēj su linksmybe.

12. Dēkavodami Dievui Tēvui, kursai mus vertais padarē,

idant būtumēm dalininkais tēvainystēs šventųjų šviesybēje.

13. Kursai mus išgelbējo iš galybēs tamsybių, ir perkēlē į karalystę sūnaus meilēs savo.

14. Kuriame turime atpirkimą per kraują jo, atleidimą griekų.

15. Kuris yra paveikslu Dievo neregimo, pirmgimusis viso sutvērimo.

16. Nes jame yra sutverti visı daiktai danguose, ir ant žemēs regimi ir neregimi, ar tai tronai, ar viešpatystēs, ar kunigaikštystēs, ar valdžios, vis per jį, ir jame sutverta yra.

17. O jisai yra pirm visų, ir visi daiktai jame užsilaiko.

18. Ir jisai yra galva kūno Bažnyčios, kursai yra pradžia, pirmgimusis iš numirusių: idant tarp visų jisai būtų turįs pirmybę:

19. Nes jame pasimēgo, idant jame visas pilnumas gyventų:

20. Ir idant per jį sau suderintų vis, padaręs pakajų per kraują kryžiaus jo, ar kas ant žemēs, arba kas danguose yra.

21. Ir jųs, kurie pirm buvote attolinti, ir neprieteliai išmanymu piktuose darbuose:

22. O dabar suderino kūne kūno savo per smertį, idant jus padarytų šventais ir nepateptais ir nepapeiktais po veidu savo.

23. Jei tiktai užsilaikote vieroje patvirtinti, ir nepajudinti, o nepakrutinti nuog vilties Evangelijos, kurią girdējote, kuri apsakyta yra visam sutvērimui, kuris po dangumi yra, kurios aš Povilas tarnu pastojau.

24. Kuris dabar džiaugiuos suspaudimuose už jus, ir dapildau tai, ko netenka kentējimui Kristaus, kūnę mano, už kūną jo, kuris yra Bažnyčia:

25. Kurio tarnu aš pastojau pagal paskyrimo Dievo, kuris, man duotas yra jųsump, idant išpildyčiau žodį Dievo.

26. Paslēptinę, kuri buvo užslēpta nuog amžių, ir nuog giminių, o dabar apreikšta yra šventiems jo,

27. Kuriems norējo Dievas apreikšti bagotystes garbēs tos paslēptinēs tarp pagonų, kuri yra Kristus, tarp jųsų viltis garbēs.

28. Kurį męs apsakome

---

15 e. *Pirmgimusis.* Kaip Evangelistas aiškina *viengimis* jo Tēvo: teip aiškina šv. Krizostomas *pirm-gimusis* ne pirmas sutvertas, kaipo jis nebuvo sutvertas visai, bet gimęs iš savo Tēvo prieš visus amžius; tai yra lygus amžiuje su Tēvu ir šv. Dvasia.

24 e. *Ko netenka.* Ne tai, kad *ko netektų* Kristaus pačio kentējimuose kaipo *galvos;* bet daug kentējimų da *nedatenka*, arba da ateis jo kūne Bažnyčioje ir jo sąnariuose tikinčiuose.

draudzdami kiekvieną žmogų, ir mokydami kiekvieną žmogų visokioje išmintyje, idant padarytumēm kiekvieną žmogų tobulą Kristuje Jezuje.

29. Kuriame daikte ir dirbu, kariaudamas pagal galybēs jo, kuri manyje tvirtai daro.

II PERSKYRIMAS.

Persergsti priešai melagystes piliozopų ir žydų mokintojų, kurie norētų juos atitraukti nuo Kristaus.

1. Nes noriu idant žinotumēt, kokį rūpestį turiu apie jus, ir apie tuos, kurie yra Liaodicējoj, ir kurie norint neregējo veido mano kūne:

2. Idant palinksmintos būtų širdys jų, susiglaudę meilēje, ir ant visokių bagotysčių pilnumo išmanymo, ant pažinimo paslēptinēs Dievo Tēvo ir Kristaus Jezaus:

3. Kuriame paslēpti yra visi skarbai išminties ir pažinimo.

4. O tai sakau, idant jųsų niekas neapgautų per augštą iškalbą.

5. Nes norint kūnu attolintas esmi, bet dvasia esmi su jumis: džiaugdamasi, ir matydamas rēdą jųsų, ir patvirtinimą tos, kuri yra Kristuje, vieros jųsų.

6. Kaipo tada priēmēt Kristų Jezų Viešpatį, jame vaikščiokite.

7. Inšaknyti, ir pastatyti jame, ir patvirtinti tikējimu, kaipo ir išmokote, gausindamies jame su dēkavojimu.

8. Veizdēkite, idant kas jus neapgautų per proto meilę ir per niekingą privylimą, pagal įstatymo žmonių, pagal elementų svieto, o ne pagal Kristaus.

9. Nes jame gyvena visas pilnumas Dievystēs kūniškai.

10. Ir este jame pripildyti, kursai yra galva visokios kunigaikštystēs ir galybēs.

11. Kuriame ir apipiaustyti este apipiaustymu ne ranka padarytu, per išvilkimą kūno kūniško, bet per apipiaustymą Kristaus.

12. Drauge su juomi palaidoti krikšte, kuriame ir prisikēlēt per tikējimą darbo Dievo, kuris jį prikēlē iš numirusių.

13. Ir jus, kad buvot numirę nusidējimuose, ir neapipiaustyme kūno jųsų, drauge su juomi atgaivino, atleizdamas jums visus nusidējimus.

14. Ištrynęs, kursai prieš mus buvo, parašą dekreto, kuris buvo mums priešingas, ir aną nukēlē iš vidaus, prisegęs jį prie kryžiaus:

15. Ir nuplēšęs kunigaikštystes, ir valdžias išvedē drąsiai ant paveizdo, regimai triumfą darydamas iš jų pats per savē.

16. Tegul tada niekas jį

nesūdyja dēl valgio arba dēl gērimo, arba dēl dalies šventos dienos, arba dēl naujų mēnesių, arba dēl sabatų.

17. Kurie yra šešēlis būsiančių daiktų: o kūnas Kristaus.

18. Tegul jųsų niekas nesuva džioja, norēdamas per pasižeminimą, ir tarnavimą aniolų, ko neregējo vaikščiodamas, pasipūtęs dykai pajautimu kūnu savo,

19. O nesilaikydamas prie galvos, iš kurios visas kūnas per susegimus ir ryšius sudētas, ir drauge suglaustas auga ant pagausinimo Dievui.

20. Jeigu tada numirę este su Kristumi nuog elementų šio svieto: kogi dēl dar kaip gyvendami ant svieto įstatymus darote?

21. Nedasilytēkit, nei ragaukit, nei krutinkit:

22. Kurie visi daiktai genda, per patį vartojimą, pagal prisakymų, ir mokslų žmonių.

23. Kurie tiesa tur paveizdą išmintіes, pramintame tarnavime, ir nusižeminime, ir ne palengvinime kūnui, nei garbēje kokioje ant pasotinimo kūno.

III PERSKYRIMAS.

Jis ragina išsivilkti seną žmogų, ir užsivilkti naują. Priedermēs pačių ir vyrų, vaikų ir tarnų.

1. Jei tada drauge prisikēlēte su Kristumi, jieškokite kas

---

16 e. *Dēl valgio ir tt.* Tur ant mislių žydų užlaikomus skyrius čysto ir nečysto valgio: ir jų švenčių, naujų mēnesių ir subatų, kaipo nerišančių daugiaus naujame įstatyme.

18 e. *Norēdamas* ir tt. Tai yra s u norią, savo išrastą prietaringą garbę, melagingai nuduodančią nusižēminimą, bet ištikro paeinančią iš puikybēs. Tokia buvo garbē, kurią daugel iš piliozopų (prieš kuriuos šv. Povilas kalba) duodavo aniuolams ar šētonams, aukodami jiems, kaipo nešējams išminties tarp Dievo ir žmonių; stengēsi jie tokiu būdu parodyt *nusižeminimą*, tartum Dievas būtų per didelis, kad galima būtų prie Jo kreiptis per žmogų, atidēdami tokiu būdu į šalį tarpininkystę Jezaus Kristaus, kuris yra galva aniolų ir žmonių. Tokis buvo aniolų garbinimas senų eretikų, mokintinių Simono ir Menanderio, kuriuos jie laikē už sutvertojus ir viešpačius šio žemesnio svieto. Tai yra tikra, juog tie, kuriuos čion apaštalas pasmerkia, nepripažino galvos (e. 9), tai yra Jezaus Kristaus, ir jo tarpininkystēs: ir todēl, ką jis čion rašo nepalyti mokslo ir papročio katalikų, trokštančių idant mūsų geri aniolai melstų Dievą už mus per Jezų Kristų. Šv. Jieronimas (Epist. ad Algas) supranta per religiją arba aniolų tarnavimą, žydų tikējimą per aniolus duotą: ir išrodo, jog viskas, kas čion yra pasakyta, yra priešai žydų mokintojus, kurie stengēsi paduoti naujus krikščionis po įstatymais zokono Maižio.

21 e. *Nedasilytēkit* ir tt. Prasmē yra, jog krikščionys neprivalo pasiduoti. teip įstatymams seno Zokono, draudžiant ems dasilytējimo arba ragavimo nečystų daiktų: kaip prietaringiems išradimams eretikų, uždedančių tokius susiaurinimus, po priedanga mokslo, nusižeminimo ar nusimažinimo.

yra augštai, kur Kristus yra sēdįs po dešinēs Dievo.

2. Kas augštai yra dūmokite, ne kas yra ant žemēs.

3. Nes numirēt: ir gyvenimas jųsų paslėptas yra su Kristumi Dieviep.

4. Kada Kristus gyvenimas jųsų pasirodys: tada ir jųs pasirodysite su juomi garbēje.

5. Marinkite tada sąnarius jųsų, kurie yra ant žemēs, paleistuvystę, nečystatą, biaurybę, piktą pageidimą, ir godulystę, kuri yra tarnavimu balvonams.

6. Dēl kurių daiktų atein rūstybē Dievo ant sūnų netikinčių.

7. Kuriuose ir jųs kitą kartą vaikščiojot, kad juose gyvenot.

8. Bet dabar atmeskite ir jųs vis: rūstybę, supykimą, piktybę, bliuznyjimą, gēdišką kalbą iš burnos jųsų.

9. Nemeluokit tarp savęs: nuvilkę nuog savęs seną žmogų su darbais jo,

10. O apsivilkę naują tą kursai atsinaujina ant pažinimo, pagal paveikslo to, kuris jį sutvērē.

11. Kur nēra pagono, ir žydo, apipiaustymo, ir neapipiaustymo, Barbaro, ir Scyto, nevalninko ir valno, bet vis ir visuose Kristus.

12. Apsivilkit tada kaipo išrinkti Dievo šventi, ir numylēti, viduriais mielaširdystēs, malonyste, nusižeminimu, tikyba, kantrybe:

13. Vienas kitą kęzdami, ir kits kitam atleizdami, jei kas tur ant kito apskundimą: kaipo ir Viešpats atleido jums, teipo ir jųs.

14. O ant to viso turēkit meilę, kuri yra ryšiu tobulystēs.

15. O pakajus Kristaus tegul pergal širdyse jųsų, kuriop pavadinti este viename kūne: o dēkavojanti būkite.

16. Žodis Kristaus tegul gyvena jųsimp apstingai, su visokia išminti, mokydami, ir persergēdami patįs save per psalmus, giesmes, ir giedojimus dvasiškus, malonēje giedodami širdyse jųsų Dievui.

17. Vis ką tiktai darote žodyje arba darbe, vis vardan Viešpaties Jezaus Kristaus, dēkavodami Dievui ir Tēvui per jį.

18. Moterēs paduotos būkite vyrams, kaipo reikia, Viešpatyje.

19. Vyrai mylēkit moteres jųsų ir nebūkit kartųs prieš jąs.

20. Vaikai paklusnųs būkit gimdytojams visuose daiktuose: nes tai įtinka Viešpatyje.

21 Tēvai neveskit į supykimą vaikų savo, idant nestotųs mažširdžiais.

22. Tarnai būkite paklusnųs visuose daiktuose, ponams pagal kūno, netarnaudami dēl akių, kaipo tikt žmonēms įtik-

dami, bet tikrybėje širdies bijodamiesi Dievo.

23. Ką tiktai darote darykit iš širdies, kaipo Viešpačiui, o ne žmonēms.

24. Žinodami, jog gausite nuog Viešpaties algą tēvainystēs Viešpačiui Kristui tarnaukite.

25. Nes kas daro abidą, atims tai, ką neteisiai padarē: o nēra skyriaus veidų pas Dievą.

IV PERSKYRIMAS.

Rodyja nuolatą maldą ir išmintį. Yvairi pasveikinimai.

1. Ponai, kas teisingo yra, ir priderančio, tarnams darykit: žinodami, juog ir jųs turite Viešpatį danguje.

2. Maldoje neparstokite, jauzdami anoje su dēkavojimu.

3. Melzdamiesi drauge ir už mus, idant mums Dievas atidarytų duris kalbos, ant apsakymo paslēptinēs Kristaus (dēl kurios ir surištas esmi).

4. Idant ją apreikščiau teip, kaipo man reika kalbēti.

5. Apsieikite išmintyje su tais, kurie yra svetimi, atpirkdami laiką.

6. Kalba jųsų tegul bus visados meilēje, druska pasūdyta, idant žinotumēt, kaipo turite kiekvienam atsakyt.

7. Kas su manim dedas, vis jums apsakys Tychikus mieliausias brolis, ir tikras tarnas ir draugtarnas Viešpatyje.

8. Kurį dēl to paties siunčiau jųsump, idant ištirtų, kas dedas su jumis, ir palinksmintų širdis jųsų,

9. Su Onezimu mieliausiu, ir tikru broliu, kursai yra iš jųsų. Vis kas čia dedas, apsakys jums.

10. Sveikina jus Arystarchus draugkalinis mano, ir Morkus seserēnas Barnabo, apie kurį gavote prisakymus: jei ateitų jųsump, priimkite jį,

11. Ir Jezųs, kursai vadinos Justumi: kurie yra iš apipiaustymo: tie vieni yra padētojais mano, karalystēje Dievo, kurie man buvo palinksminimu.

12. Sveikina jus Epafras, kursai iš jųsų yra tarnas Kristaus Jezaus, visados rūpesningas apie jus maldose, idant stovētumēt tobuli, ir pilni visokioj valioj Dievo.

13. Nes duodu jam liūdyjimą, jog tur didį darbą apie jus, ir apie tuos, kurie yra Liaodicējoj, ir kurie Hierapolyje.

14. Sveikina jus Lukošius gydytojas mieliausias ir Demas.

15. Pasveikinkite brolius, kurie yra Liaodicējoj ir Nimfą, ir surinkimą, kuris yra namuose jo.

16. O kad perskaityta bus pas jus ta gromata, padarykit,

idant būtų skaityta ir bažnyčioje Liaodicenų: o tą, kuri yra pas Leodicenus, idant jūs perskaitytumēt.

17. O pasakykit Archipui: dabok ant tarnavimo, kurį gavai Viešpatyje, idant jį išpildytumei?

18. Pasveikinimas ranka mano Povilo. Atminkite ant apkalimų mano. Malonē su jumis. Amen.

---

16 e. *O tą, kuri yra pas Leodicenus, idant jūs perskaitytumēt.* Koks buvo tas raštas nežinia, ir rašytojai padavē įvairias apie jį nuomones. Kai-kurie aiškina buvus raštą šv. Povilo, parašytą pas Leodicenus, bet dingusį, kurio daugiaus nieks neliko, kaip tik eilē išsireiškimų, surinktų iš kitų šv. Povilo laiškų; bet to negalima laikyti nei už žodį minēto laiško. Kiti mano, juog laiškas mini raštą, išsiųstą Leodicenų pas šv. Povilą, kurį jis nusiuntē Koliosensams dēl perskaitymo. Bet ši nuomonē neišrodo gerai esant pamatuota. Daug teisingiaus išrodo, juog šv. Povilas parašē raštą iš Rymo pas Leodicensus, tame pačiame laike kaip ir pas Koliosensus, lygiai juos mylēdamas, ir prisakē, idant raštas būtų perskaitytas pas Koliosensus dēl jų pamokinimo; ypatingai juog tuodu miestu lygiai buvo lankomu neteisų mokintojų, priešai kuriuos apaštalas rūpinosi juos persergēt, idant nebūtų užkrēstu jų pavojingu mokslu.

Pirmasis Šv. Povilo Raštas pas Tesalioniečius.

Tesalionika buvo Macedonijos sostapilis, kuriame šv. Povilas skelbdamas Evangeliją atvertē nekuriuos žydus ir didelį skaitlių stabmeldžių, bet netikintieji žydai, pavydēdami jam pasekmēs, sukēlē tokį maištą prieš jį, juog jis ir jo draugas Silvanus buvo priverstu pilį apleisti. Paskui, nuējus į Atenus, šv. Povilas išgirdo, juog atsivertę Tesalionikoje, nuo laiko jo išējimo buvo smarkiai persekiojami, ir kad jiems drąsos nepritrūktų, išsiuntē Timotiejų idant juos prilaikytų ir stiprintų jų kentējimuose. Tuom tarpu šv. Povilas nuvyko į Korintą, kur jis parašē šį pirmą laišką o teipgi ir antrą pas Tesalioniečius, abu tuose pačiuose metuose, t. y. devynioliktuose po užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties. Laiko bēgyje, šiuodu jo laišku buvo pirmiausiu parašytu.

I PERSKYRIMAS.

Dēkavoja už malones suteiktas Tesalioniečiams.

1. Povilas ir Silvonas, ir Timoteušas bažnyčiai Tesalioniečių, Dievuje Tēve ir Viešpatyje Jezuje Kristuje.

2. Malonē jums ir pakajus. Dēkavojame Dievui visumet už jus visus: atmindami ant jųsų maldose mūsų be perstojimo,

3. Atmindami ant veikalo jųsų vieros, ir darbo ir meilēs; ir kantrybēs vilties Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, po akių Dievo ir Tēvo mūsų.

4. Žinodami broliai, numylēti nuog Dievo apie išrinkimą jųsų:

5. Jog Evangelija mūsų ne buvo pas jus, tiktai kalboje, bet ir galybēje, ir Dvasioje šventojoje ir didžioj tobulybēj, kaipo žinote, kokiais buvome tarp jųsų dēl jųsų.

6. O jųs stojotēs sekiotojais mūsų ir Viešpaties: priēmę žodį didžiame suspaudime su linksmybe Dvasios šventosios.

7. Teip, jog stojotēs paveikslu visiems tikintiems Macedonijoj ir Achajoj.

8. Nes nuog jųsų yra apskelbtas žodis Viešpaties: netiktai Macedonijoje, ir Achajoje, bet tikējimas jųsų ant kiekvienos vietos atējo, kuris yra į Dievą, teip, jog nereikia mums apie tai nieko sakyti.

9. Nes patįs apie mus apsako, kokį turējom įējimą pas jus:

ir kaipo prisivertēt pas Dievą nuog balvonų, idant tarnautumēt Dievui gyvam ir tikram.

10. Ir lauktumēt Sūnaus jo iš dangaus (kurį prikēlē iš numirusių) Jezaus, kursai mus išgelbējo nuo rustybēs ateinančios.

II PERSKYRIMAS.

Apaštalo teisumas skelbime jiems Evangelijos; ir apie jos jų priēmimą.

1. Nes patįs žinot broliai, apie įējimą mūsų pas jus, jog ne tuščias buvo:

2. Bet pirmu nukentēję ir išgēdinti būdami (kaip žinote) Filipose drąsumą turējom kalbēti jųsump Dievuje mūsų apsakyti jums Evangeliją Dievo su didžiu rūpesčiu.

3. Nes draudimas mūsų ne iš paklydimo, nei iš nečystatos, nei vyliuje.

4. Bet kaipo nuo Dievo datirti buvome, idant mums būtų patikēta Evangelija: teip kalbame, ne kaipo žmonēms pamēgdami, bet Dievui, kursai datiria širdis mūsų.

5. Nes niekados nebuvome kalboj viltavilystēs, kaipo žinote: nei priežastyje godulystēs: Dievas yra liūdytoju:

6. Nei jieškodami nuog žmonių šlovēs, nei nuog jųsų, nei nuog kitų.

7. Galēdami būt jums sunkiais, kaipo Apaštolai Kristaus: bet stojomēs mažutēliai tarp jųsų, kaipo kad žindytoja šildytų sūnus savo:

8. Teipo jųsų trokšdami širdingai, norējome paduoti jums netiktai Evangeliją Dievo, bet ir dūšias savo: jog stojotēs mums mieliausiais,

9. Nes atmenate broliai ant darbo mūsų ir nuvargimo: naktį ir dieną dirbdami, idant nei vieną iš jųsų neapsunkintumēm, apsakēm pas jus Evangeliją Dievo.

10. Jųs este liūdytojai ir Dievas, kaipo šventai ir teisingai ir be nuotarties buvome jums, kurie įtikējot.

11. Kaip žinote, kaipo kiekvieną iš jųsų (kaip tēvas sūnus savo),

12. Melzdami jus, ir palinksmindami apsakēm, idant vaikščiotumēt vertai Dievui, kursai jus pavadino į savo karalystę, ir garbę.

13. Togidēl ir męs dēkavojame Dievui be perstojimo, jog priēmę nuog mūsų žodį girdējimo Dievo, priēmēt jį, nekaipo žodį žmonių, bet (kaip užtiesą yra) kaipo žodį Dievo, kursai dirba jumyse, kurie įtikējote,

14. Nes jųs broliai stojotēs sekiotojais bažnyčių Dievo, kurios yra žemēje žydų Kristuje Jezuje, jog tą patį ir jųs kentē-

jot nuog drauggiminiečių jųsų, kaipo ir anie nuog żydų.

15. Kurie ir Viešpatį Jezų użmušē, ir Pranašus, ir mus persekiojo, ir Dievui neįtinka, ir visiems żmonēms yra priešingi.

16. Użgindami mums, idant nekalbētumēm pagonams, idant būtų išganyti, idant pildytų visados griekus savo, nes atējo ant jų rustybē Dievo iki galo.

17. O męs broliai būdami apleisti nuog jųsų ant trumpo laiko, veidu ne širdżia labiaus skubinamēs regēti veidą jųsų, su didżiu noru.

18. Nes norējom ateiti jųsump, (labiaus aš Povilas) ir vieną, ir antrą kartą: bet sugaišino mus šētonas.

19. Nes kurigi yra viltis mūsų arba linksmybē, arba karūna pasigyrimo? ar-gi ne jųs po akių Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus este ant atējimo jo?

20. Nes jųs este garbē mūsų ir linksmybē.

III PERSKYRIMAS.

Apaštalo rūpestis ir meilē dēl Tesaloniečių.

1. Todēl negalēdami toliaus użsiturēt, pasimēgo mums pasi likti Atenuose vieniems:

2. O nusiuntēm Timoteušą, brolį mūsų ir tarną Dievo Evangelijoje Kristaus, idant jus pastiprintų, ir pagraudentų apie tikējimą jųsų:

3. Idant nei vienas neturētų baimēs tuose varguose, nes patįs żinote, jog ant to esme pastatyti.

4. Nes ir kada buvome pas jus, pranešēm jums, jog turēsim vargus kentēt, kaipo ir stojos, ir żinote.

5. Dēlto ir aš negalēdamas ilgiaus użsiturēt, nusiunčiau, idant dasiżinočiau apie vierą jųsų, idant kartais negundintų jus tasai, kuris gundina, o idant nebūtų dykas darbas mūsų.

6. Bet dabar kad Timoteušas atējo nuog jųsų mūsump, ir apsakē mums vierą ir meilę jųsų, ir jog gerai ant mūsų atmenate visados, geizdami mus regēt, kaipo ir męs, teipogi jųs:

7. Dēl to palinksminti esme broliai iš jųsų kiekviename reikale, ir varge mūsų, per tikējimą jųsų.

8. Nes dabar gyvi esme, jei jųs stovite Viešpatyje.

9. Nes kokį-gi dēkavojimą galime Dievui atiduoti už jus visokiame dżiaugsme, kuriuomi dżiaugiamēs dēl jųsų, po akių Dievo mūsų.

10. Naktį ir dieną didżiaus melzdamies, idant išvystumēm veidą jųsų, ir dapildytumēm

---

16 e. *Idant pildytų visados griekus savo.* Tai yra pripildytų saiką savo griekų, ir paskui apturētų bausmę Dievo teisybēs. Nes atējo ant jų Dievo rūstybē iki galui. Tai yra, tęsēs ant jų iki galui.

tai, ko nedatenka tikējimui jųsų?

11. O pats Dievas ir Tēvas mūsų, ir Viešpats mūsų Jezūs Kristus, tegul taiso, kelią mūsų jųsump.

12. O jus Viešpats tegul padaugina ir tegul pagausina meilę jųsų vieno prieš kitą, ir prieš visus, kaipo ir męs prieš jųsų:

13. Dēl pastiprinimo širdžių jusų be nuotarties šventybēje, po akių Dievo ir tēvo mūsų, atējime Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su visais šventais jo. Amen.

IV PERSKYRIMAS.

Jis juos ragina prie čystatos ir savitarpinēs meilēs; kalba apie prisikēlimą iš numirusiųjų.

1. Toliaus tada broliai prašome jus ir meldžiame Viešpatyje Jezuje, idant, kaipo priēmēt nuog mūsų, kokiu būdu jųs turite vaikščioti, ir Dievui pamēgti, teipo ir vaikščiotumēt, idant tuo daugiaus gausintumētēs.

2. Nes žinote kokius prisakymus jums daviau per Viešpatį Jezų.

3. Nes ta yra valia Dievo pasišventimas jųsų: idant užsiturētumēt nuog paleistuvystēs.

4. Idant mokētų kiekvienas iš jųsų indą savo laikyti šventybēje, ir viežlibystēje:

5. Ne pageidime noro, kaipo ir pagonai, kurie nepažįsta Dievo,

6. O idant niekas nespaustų nei apgautų kokiame reikale brolį savo: nes atkeršytoju yra Viešpats to viso, kaipo pirmu jums pranešēm ir apsakēm.

7. Nes nepavadino mus Dievas ant nečystatos, bet ant pašventimo.

8. O todēl, kuris tai paniekina, nepaniekina žmogų, bet Dievą, kuris teipogi mums davē Dvasią savo šventąją.

9. O apie meilę brolišką nereikia jums rašyti, nes jųs patįs nuog Dievo išmokote, idant mylētumēt viens kitą.

10. Nes tai darote dēl visų brolių visoje Macedonijoje, o meldžiame jus broliai, idant tuo daugiaus gausintumetēs,

11. Ir rūpintumetēs, idant būtumēt romųs, o idant reikalą jųsų pildytumēt, ir rankomis savo dirbtumēt, kaipo jums įsakēm: O idant priderančiai apsieitumēt su tais, kurie yra svetimi, o nieko svetimo negeistumēt.

12. O nenorime, broliai, idant nežinotumēt apie tuos, kurie užmigo, kad nenuliūstumēt, kaipo ir kiti, kurie vilties netur.

13. Nes jei tikime, jog Jezus numirē, ir kēlēsi iš numirusių, teip ir Dievas tuos, kurie užmigo per Jezų, atves su juomi:

14. Nes tai jums sakome žodyje Viešpaties, jog męs, kurie gyvi esme, kurie pasilikome ant atējimo Viešpaties, nepranoksime tų, kurie użmigo.

15. Nes pats Viešpats su įsakymu, ir su balsu Arkaniolo, ir su triūba Dievo nużengs iš dangaus: O numirēliai, kurie yra Kristuje, kelsis pirmi.

16. Paskui męs, kurie gyvi esme, kurie pasiliektame, drauge būsime pagauti su jais debesyse dēl sutikimo Kristaus ant oro, ir teip visados su Viešpačiu būsime.

17. Togidēl linksminkite viens kitą, tais żodżiais.

V PERSKYRIMAS.

Viešpaties diena ateis, kada mažiausiai bus laukiama. Raginimas prie įvairių priedermių.

1. O apie laikus, ir apie valandas, broliai, nereikalaujate, idant jums rašytumēm.

2. Nes patys tikrai żinote, jog diena Viešpaties, kaipo vagis naktyje, teip ateis.

3. Nes kada sakys: pakajus ir ne baimē, tada ant jų ūmai prapuolimas ateis, kaipo sopulys ant turinčios viduriuose: o neišbēgs.

4. O jųs, broliai, ne este tamsybēse, idant jus ana diena kaipo vagis sugautų:

5. Nes visi jųs este sūnais šviesybēs, ir sūnais dienos, neesme nakties, nei tamsybių.

6. Dēlto-gi nemiegokime kaipo ir kiti, bet jauskime, ir būkime negirtais.

7. Nes kurie miegt, naktį miegt: o kurie girtais yra, naktį pasigeria.

8. O męs, kurie esme dienos, būkime be apsigērimo apsivilkę šarvu vieros, ir meilēs ir šalmu vilties išganymo.

9. Nes Dievas nepastatē mus ant rūstybēs, bet ant apturējimo išganymo per Viešpatį mūsų Jezų Kristų,

10. Kursai numirē už mus: idant, ar tai jaučiame, ar miegame, drauge su juomi gyvi būtumēm,

11. Todēl linksminkite kits kitą, ir mokite vienas kitą, kaipo ir darote.

12. O meldžiame jus, broliai, idant pažintumēt tuos, kurie dirba tarp jųsų, ir kurie yra vyresniais ant jųsų Viešpatyje, ir draudžia jus.

13. Idant juos didžiaus mylētumēt dēl jų darbo: pakajų turēkit su jais.

14. O meldžiame jus, broliai, drauskite nerimstančius, linksminkite mažos širdies, priimkite silpnus, būkite lengvos širdies prieš visus.

---

14 e. *Nerimstančius*, tai yra ištvirkusius gyvenančius be regulos.

15. Veizdēkite, idant kas kam piktą už pikto neatiduotų: bet visados, kas yra gero sekiokite tarp savęs, ir prieš visus.

16. Visados džiaugkitēs.

17. Be paliovimo melskitēs.

18. Visuose daiktuose dēkavokite: nes ta yra valia Dievo Kristuje Jezuje dēl jųsų visų.

19. Dvasios negesinkite.

20. Pranašystes už nieką neturēkite.

21. O vis datirkite: kas yra gero turēkities.

22. Nuog visokio paveikslo pikto užsiturēkite.

23. O pats Dievas pakajaus tegul pašvenčia jus visuose daiktuose: idant visa dvasia jųsų, ir dūšia, ir kūnas be kaltēs ant atējimo Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus būtų užlaikytas.

24. Viernas yra, kursai jus pašaukē, kursai teipojieg padarys.

25. Broliai, melskitēs už mus.

26. Pasveikinkit broliùs visus su pabučiavimu šventu.

27. Užprisiekiu jus per Viešpatį, idant ta gromata būtų perskaityta visiems šventiems broliams.

28. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su jumis. Amen.

Antras Švento Povilo Raštas pas Tesalioniečius.

Šiame rašte šv. Povilas ragina (persergsti) Tesalioniećius tesēti Kristaus tikējime ir neabejoti gązdinimų neteisių mokintojų, sakančių, juog Sūdo diena prisiartino, kuomet prieš ją turēsią ateiti daug ženklų ir stebūklų. Jis jiems prisako stipriai laikytis padavimų jo paliktų ar *žodžiu* ar *raštais*; ir rodo, kaip jie, iš būdo jo rašymo, gal būti persitikrinę apie teisingumą jo laiškų·

I PERSKYRIMAS.

Dēkavoja Dievui už jų tikējimą ir ištesējimą ir meldžiasi už jų prisikēlimą visame, kas yra gero.

1. Povilas ir Silvonas ir Timoteušas bažnyčiai Tesalonicensų, Dievuje Tēve mūsų ir Viešpatyje Jezuje Kristuje.

2. Malonē jums ir pakajus nuog Dievo Tēvo mūsų ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

3. Dēkavoti turime Dievui visados už jus, broliai, teip kaipo pridera, jog labai auga tikējimas jųsų, ir dauginas meilē kiekvieno iš jųsų prieš kitus.

4. Teip, jog ir męs patys giriamēs iš jųsų bažnyčiose Dievo, iš jųsų kantrybēs ir tikējimo, ir visuose persekiojimuose jųsų ir prispaudimuose, kuriuos kenčiate.

5. Ant parodymo teisingo sūdo Dievo, idant būtumēt verti paskaitytais būti karalystei Dievo, dēl kurios ir kenčiate,

6. Jei tiktai yra teisingas daiktas pas Dievą, idant atiduotų vargą tiems, kurie jus vargina.

7. O jums, kurie varginti esate, atilsį su mumis apsireiškime Viešpaties Jezaus iš dangaus su aniolais galybēs savo.

8. Liepsnoje ugnies duodančio atkeršyjimą tiems, kurie Dievą nepažįsta, ir kurie nepaklusnųs yra Evangelijai Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus,

9. Kurie koronę atims amžiną pražuvime nuog veido Viešpaties, ir nuog garbēs galybēs jo.

10. Kad ateis, idant būtų pagarbintas šventuose savo, ir stebūklingu stotųs visuose, kurie įtikējo: jog įtikētas buvo liūdyjimas mūsų pas jus anoje dienoje.

11. Dēl ko ir meldžiamēs visados už jus: idant jus Dievas mūsų padarytų vertais pavadinimo savo, ir išpildytų visą valią gerybēs, ir darbą tikējimo galybēje.

12. Idant būtų pagarbintas vardas Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus jųsimp, o jųs jame pagal malonēs Dievo mūsų ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

II PERSKYRIMAS.

Viešpaties diena neateis, kol nusidējimo žmogus nebus apreikštas. Apaštalų padavimai tur būti užlaikomi.

1. O meldžiame jus broliai per atējimą Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, ir mūsų susirinkimą pas jį.

2. Idant ne tuojaus atsikreiptumēt nuog dūmos jųsų, nei būtumēt įbaukštinti, nei per dvasią, nei per kalbą, nei per gromatą kaip būt nuog mūsų siųsta, kaipo arti būtų diena Viešpaties.

3. Tegul jųsų niekas neapgaudinēja nejokiu būdu: nes neateis, jei pirmu neateis atpuolimas, ir nebus apreikštas žmogus grieko, sūnus prapulties.

4. Kursai priešinas ir išsikelia ant viso, kas vadinasi Dievu, arba kas yra garbinto, teipo jog sēsis bažnyčioje Dievo rodydamas save kaipo būtų Dievu.

5. Ar neatmenate, jog kad dar buvau pas jus, tai jums sakiau?

6. O dabar žinote, kas užtrukina, idant būtų apreikštas laike savo.

7. Nes jau paslēptinē neteisybēs pildosi: tiktai idant tas, kursai dabar tur, valdytų, kolei iš vidaus nebus atimtas.

8. O tada bus apreikštas anas piktadējas, kurį Viešpats Jezus užmuš dvasia burnos savo, ir pražudys apreiškimu atējimo savo tą,

9. Kurio atējimas yra pagal darbo šētono, su visokia galybe, ir ženklais, ir stebūklais melagingais.

---

3 e. *Atpuolimas.* Šis atpuolimas senųjų tēvų buvo laikomas už atpuolimą nuo Rymiečių ciecorystēs, kuri turējo būti sugriauta prieš atējimą Antikristo. Galima rasi teip-gi manyti apie atpuolimą daugelio tautų nuo Katalikų Bažnyčios: kas jau iš dalies įvyko per Magometą, Liuterį ir t. t. ir galima daleisti, jog tas atpuolimas būsiąs didesnis Antikristo dienose. *Žmogus grieko.* Reik suprasti apie kokį ypatingą žmogų, kaip galima regēti iš tankaus atkartojimo išvardžio (dalelēs) s. *tas žmogus grieko, tas pražūties sūnus, tas* priešas. Tas viskas tinka prie piktojo ir didžiojo Antikristo, kuris ateis prieš svieto pabaigą.

4 e. *Bažnyčioje.* Ar Jeruzalemo, apie kurią kiti mislija jog bus atstatyta, ar kokioje krikščioniškoje bažnyčioje, kurią jis išvers ant savo locnos garbēs, kaip Mahomedas padarē su Rytiečių bažnyčiomis.

10. Ir su visokiu apvylimu neteisybēs tuose, kurie prapuola: todēl jog meilēs tiesos nepriēmē, idant būtų išganyti. Todēl atsiųs jiems Dievas išpildymą apgavimo, idant tikētų melagystei.

11. Idant būtų apsūdyti visi, kurie neįtikējo tiesai, bet pritarē neteisybei.

12. Bet męs turime Dievui dēkavot visados už jus broliai numylēti nuog Dievo, jog išrinko jus Dievas pirmainiais ant išganymo, per pašventimą Dvasios, ir tikējimą tiesos:

13. In kurį ir pavadino jus, per Evangeliją mūsų, ant apturējimo garbēs Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

14. Todēl broliai stovēkite ir turēkitēs padavimų, kurių išmokote, ar per kalbą, ar per gromatą mūsų.

15. O pats Viešpats mūsų Jezus Kristus, ir Dievas o Tēvas mūsų, kursai mus numylējo, ir davē palinksminimą amžiną, ir viltį gerą per malonę.

16. Tegul graudena širdis jųsų, ir tegul pastiprina visokiame darbe ir kalboje geroje.

---

10 e. *Atsiųs jiems Dievas;* tai yra Dievas daleis jiems būti apgautais per neteisingus setebūklus ir melagingus prajovus ant pabaudimo jų nesilaikymo ir nemylējimo tiesos.

14 e. *Padavimų.* Veizēk juog nerašyti padavimai apaštalų, lygiai tur būti riimti kaip ir jų raštai.

III PERSKYRIMAS.

Prašo jų maldų, ir perspēja juos prieš tinginystą.

1. Ant pabaigos broliai melskitēs už mus, idant žodis Viešpaties platintųs, ir šlovintųs kaipo ir pas jus.

2. Ir idant būtumēm išliuosuoti nuog nerimstančių ir piktų žmonių: nes ne visų yra viera.

3. O viernas yra Dievas, kursai jus pastiprįs, ir apsaugos nuog pikto.

4. O tikimēs apie jus Viešpatyje, jog ką įsakome ir darote, ir darysite.

5. O Viešpats tegul rēdo širdis jųsų meilēje Dievo, ir kantrybēje Kristaus.

6. O apsakome jums broliai vardan Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, idant atsitrauktumēt nuog kiekvieno brolio, ne pagal rēdo vaikščiojančio, o ne pagal padavimo, kurį ēmē nuog mūsų.

7. Nes patįs žinote, kaipo reikia mus sekti: jog nebuvome neromais tarp jųsų.

8. Nei valgēm duonos keno dovanai, bet per darbą ir nuvargimą dieną ir naktį dirbdami, idant nei vieno iš jųsų neapsunkintumēm.

9. Ne kaipo būtumēm valdžios neturinčiais, bet idant jums patįs save už paveikslą duotumēm, idant mus sektumēt.

10. Nes ir kad buvome pas

jus, tai jums apsakēm, jog jei kas nenor dirbti, tegul ir nevalgo.

11. Nes girdējom, jog nekurie tarp jųsų nerimstančiai vaikščioja, nieko nedirbdami, bet nereikalingus daiktus darydami.

12. O tiems, kurie tokiais yra, apsakome ir meldžiame per Viešpatį Jezų Kristų, idant su tylējimu dirbdami savo duoną valgytų.

13. O jųs broliai neperstokite gerai darydami.

14. O jei kas yra žodžiui mūsų nepaklusnus, tą per gromatą paženklinkite, o nemaišykitēs su juomi, idant būtų užgēdintas:

15. O neturēkit už neprietelių, bet bauskite kaipo brolį.

16. O pats Viešpats pakajaus tegul duoda jums pakajų amžiną visokioj vietoj, Viešpats tegul bus su jumis visais.

17. Pasveikinimas ranka mano Povilo: kas yra ženklu kiekvienoj gromatoj, teipo rašau.

18. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su jumis visais. Amen.

Pirmasis Švento Povilo Raštas pas Timoteju.

Šv. Povilas rašo šitą raštą pas savo mylimą Timotejų, buvusį tuomet Ephezo Vyskupu, kad pamokinti jį apie vyskupo priedermes, teip iš atžvilgio į jį patį kaip ir į kitus; ir kad jis gerai būtų ra- aiškintas apie gerą padorumą tų, ant kurių norētų rankas uždēti: *Neuždēk greit rankų nei ant vieno žmogaus.* Jis jam sako teipgi, kaip tur pasielgti su kunigais. Šis raštas buvo parašytas apie į trisdešimts trejus metus po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties; bet kur jis buvo rašytas, nežinia: nuomonē yra, juog tas įvyko Macedonijoje.

I PERSKYRIMAS.

Primena Timotejui apie jo priedermę; ir laimina Dievą už mielaširdystę, kurią jis apturējo.

1. Povilas Apaštolas Jezaus Kristaus pagal prisakymo Dievo Išganytojo mūsų, ir Kristaus Jezaus vilties mūsų.

2. Timoteušui mylimam sūnui vieroje. Malonē, mielaširdystē, ir pakajus nuog Dievo Tēvo, ir Kristaus Jezaus Viešpaties mūsų.

3. Kaipo meldžiau tave, idant pasiliktumei Efeze, kad ējau į Macedoniją, idant apsakytumei nekuriems, idant nemokytų kitoniškai

4. Nei dabotų pasakų: ir nepabaigtų skaičių giminių: kurie daiktai daugiaus klausinējimų atneša, neg pasigerinimo dēl Dievo, kuris yra tikējime.

5. O galas prisakymo yra meilē iš čystos širdies, ir geros saužinēs, ir vieros nepradūmotos.

6. Nuog kurių daiktų, nekurie paklydę atsigręžē prie tuščios kalbos,

7. Norēdami būt zokono mokytojais, neišmanydami nei ką kalba, nei apie ką tvirtina.

8. O žinome jog zokonas yra geras, jei zokonas yra geras, jei kas jį priderančiai vartotų:

9. Žinodamas tai, jog zokonas neyra įstatytas dēl teiso, bet dēl neteisųjų, ir nepaklusnųjų, nezbažnųjų, ir griešnųjų,

---

9 e. *Zokonas neyra* ir tt. Apaštalo nuomone, teisus žmogus daro gerai, ir saugojasi blogo, ne Zokono priverstas ir tikt iš vienos baimēs bausmēs, paskirtos peržengējams, bet iš liuoso noro, iš dorybēs ir Dievo meilēs; ir teip norētų daryti, kad Zokono nebūtų.

piktadėjų, ir susibiaurinančių, tėvžudžių, motinžudžių, žmogžudžių.

10. Dėl paleistuvių, sodomitų, žmogvagių, melagių, ir neteisiai prisiekiančių, ir jei kas kito sveikam pamokslui priešinas,

11. Kuris yra pagal Evangelijos garbės palaiminto Dievo, kuri man patikėta yra.

12. Dėkavoju tam, kursai patvirtino mane, Jezui Kristui Viešpačiui mūsų, jog mane paskaitė už teisingą, pastatydamas ant tarnavimo.

13. Kursai pirmu buvau bliuznytojas, ir persekiotojas, ir užgėdintojas: bet mielaširdystę Dievo apturėjau, jog nežinodamas dariau netikėjime.

14. Bet malonė Viešpaties mūsų buvo labai apstinga su tikėjimu ir meile, kuri yra Kristuje Jezuje.

15. Tikra kalba, ir visokio priėmimo verta: jog Kristus Jezus atėjo ant šio svieto griešnus išganyt, iš kurių aš esmi pirmas.

16. Bet todėl apturėjau mielaširdystę, idant ant manęs pirmiausio parodytų Jezus Kristus visokią kantrybę ant pamokslo tiems, kurie tur įtikėt į jį, ant amžino gyvenimo.

17. O karaliui amžių nesmertelnam, neregimam, vienam pačiam Dievui garbė, ir šlovė ant amžių amžinųjų, Amen.

18. Tą prisakymą duodu tau sūnau Timoteušai, pagal praėjusių pranašysčių apie tave, idant anose kariautumei gerą karionę.

19. Turėdamas tikėjimą ir gerą sąžinę, kurią nekurie atmetę apie vierą ant paskandos atėjo.

20. Iš kurių yra Himeneušas ir Aleksandras: kuriuos padaviau šėtonui, idant išmoktų nebliuznyti.

II PERSKYRIMAS.

Reikia melstis už visus žmones, nes Dievas nori išganymo visų. Moterims neprivalo mokinti.

1. Meldžiu tada pirmiausiai, idant būtų daryti prašymai, maldos, užtarymai, dėkavojimai, už visus žmones:

2. Už karalius, ir visus, kurie vyresnybėje yra, idant romų ir tyką gyvenimą vestumėm, visokiame pabažnume ir viežlybystėj.

3. Nes geras tai yra daiktas ir meilus po veidu Išganytojo mūsų Dievo.

4. Kursai nor, idant visi žmonės būtų išganyti, ir ateitų ant pažinimo tiesos.

5. Nes vienas Dievas, vie-

nas ir tarpininkas Dievo ir žmonių, žmogus Kristus Jezus:

6. Kursai davē pats save ant atpirkimo už visus, ant liūdyjimo laiku savo.

7. Ant ko aš pastatytas esmi apsakytojas ir Apaštolas (tiesą kalbu nemeluoju) mokytojas pagonų tikējime ir tiesoje.

8. Noriu tada, idant vyrai melstųs visokioj vietoj pakeldami čystas rankas be rūstybēs ir barnies.

9. Teipogi ir moteriškēs rūbuose priderančiuose su užsigēdinimu, ir su viežlybumu rēdydamos, o ne su plaukais susuktais, arba su auksu, arba žemčiūgais, arba brangiu rūbu.

10. Bet kaipo pridera moteriškēms išrodančioms pabažnumą per gerus darbus.

11. Moteriškē tesimokia tylējimo su visokiu paklusnumu.

12. O mokyt moteriškei nedaleidžiu, nei valdžios turēti ant vyro, bet būti tylējime.

13. Nes Adomas pirmas sutvertas yra: paskui Jieva.

14. Ir Adomas nebuvo priviltas, bet moteriškē apgauta buvo peržengime.

15. Bet išganyta bus per gimdymą vaikų, jei užsilaikys vieroj, ir meilēj, ir šventybēje su nusiturējimu.

III PERSKYRIMAS.

Kokie žmonēs gal būti į kunigus daleisti; Bažnyčia yra teisybēs stulpas.

1. Tikra kalba: jei kas geidžia vyskupystēs, gero darbo geidžia.

2. Reikia tada, idant vyskupas be nuotarties būtų, vyras vienos moterēs, negirtaujįs, išmintingas, viežlyvas, gēdingas, svečius priimąs, ant mokimo primanus.

3. Ne girtuoklē vyno, ne muštojas, bet tykas, ne vaidingas, ne godulingas.

4. Bet gerai valdąs namus savo, vaikus turįs paklusnume su visokia viežlybyste.

5. O jei kas nemok valdyti

---

5 e. *Vienas tarpininkas.* Kristus yra *vienas* ir *vienintelis išganymo tarpininkas;* Jis save patį atidavē, kaip apaštalas toliaus rašo, *ant atpirkimo už visus.* Jis yra teipogi *vienintelis tarpininkas,* kuris nereikalauja, idant kas jo prašymus pavestų Tēvui. Tai bet nepriešinas mūsų jieškojimui maldų ir užtarymo, teip tikinčiųjų ant žemēs, kaip šventųjų ir aniolų danguje, dēl apturējimo mielaširdystēs, malonēs ir išganymo per Jezų Kristų. Kaip šv. Povilas tankiai troško pagelbos maldų tikinčiųjų, be jokio užgavimo (jokios skriaudos) tarpininkystei Jezaus Kristaus.

2 e. *Vienos moters.* Ne ta yra prasmē, idant kiekvienas vyskupas turētų pačią (ir pats šv. Povilas neturējo), bet jog nei vienas neturētų būti daleistas prie šventimo į vyskupus, kunigus ar dijakonus, kuris daugiau nei sykį buvo vedęs.

namų savo, kaip-gi rūpįsis apie bažnyčią Dievo?

6. Ne naujatikis, idant pasikēlęs į puikybę neįpultų į sūdą velnio.

7. O reikia jam turēti ir gerą liūdyjimą nuo tų, kurie svetimais yra, idant neįpultų į išjuokimą, ir į żabangus velnio.

8. Dijakonai teipojieg gēdingi, ne dvejokio liežiuvio, nepasidavę ant didžio gērimo vyno, nejieškanti biauros uždarbēs.

9. Turēdami paslēptinę vieros čystoje sąužinēje.

10. O tie tegul bus pirmu datirti, ir teip tegul tarnauja, neturēdami ne jokios kaltybēs.

11. Moteriškēs teipojieg gēdingos, neapkalbančios, nepasigeriančios, teisingos visame.

12. Dijakonai tegul bus vyrai vienos moterēs, kurie vaikus savo gerai valdytų, ir namus savo.

13. Nes kurie gerai tarnautų, gaus gerą sau iškēlimą, ir didį pasitikējimą vieroje, kuri yra Kristuje Jezuje.

14. Tai tau rašau, tikēdamas, jog veikei tavęsp ateisiu.

15. O jei užtrukčiau, idant žinotumei kaipo reikia tau apsieiti namuose Dievo, kurie yra Bažnyčia Dievo gyvojo, stulpas ir patvirtinimas tiesos.

16. O aiškiai didē yra paslēptinē mielaširdystēs, kuri apreikšta yra kūne, nuteisinta yra dvasioje, pasirodē Aniolams, apsakyta yra pagonams, įtikēta yra ant svieto, paimta yra augštyn garbēje.

IV PERSKYRIMAS.

Perspēja jį priešai eretikus; ir ragina prie lavinimosi dievobaimingume.

1. O Dvasia aiškiai kalba, jog paskučiausiuose laikuose atstos nekurie nuog vieros, klausydami dvasių paklydimo ir mokslų velnių.

2. Par veidmainystę, melagystę kalbēdami, ir turēdami paženklintą sąužinę savo.

3. Uždrauzdami įžengti moterystēn, užsiturēti nuog valgių,

---

6 e. *Naujatikikis.* Tai yra neseniai krikštytas, naujai atsivertęs.

15 e. *Stulpas ir patvirtinimas tiesos.* Dēlto Bažnyčia Gyvojo Dievo negal niekad laikytis klaidos, arba vesti į ištvirkimą prietarus ar stabmeldystę.

3 e. *Uždrauzdami įžengti moterystēn, užsiturēti nuog valgių* ir tt. Kalba apie Guostirus, Marcijonitus, Eukratikus, Manikajus ir kitus senovēs eretikus, kurie visai pasmerkē moterystę, ir visokį mēsos vartojimą; nes jie tvirtino, jog visokia mēsa, kūnas, nuo pikto ima pradžią. Tuom tarpu Dievo Bažnyčia, toli nuo pasmerkimo moterystēs, laiko ją už šv. Sakramentą: ir niekam jos neuždraudžia, bent tok'ems, kurie per apžadus geresnę dalį pasirinko. Neuždraudžia vartojimo jokios mēsos, nors ne laiko už atsakantį visokį valgį dienose pasninko ir metavonēs.

kuriuos Dievas sutvērē ant valgymo su dēkavojimu, tikintiems, ir tiems, kurie pažino tiesą.

4. Nes visokis sutvērimas Dievo yra geras, o nieko netur būti atmesto, kas su dēkavojimu priimamas yra.

5. Nes pasišvenčia par žodį Dievo, ir par maldą.

6. Tai sakydamas broliams būsi geras tarnas Jezaus Kristaus, užaugintas žodžiuose vieros ir gero mokslo, kurį daējai.

7. O netikusių ir bobų pasakų saugokis: o patsai pratinkis pabažnume.

8. Nes kūniškas pratinimas maž naudingas yra: bet pabažnumas visam yra naudingas, turįs pažadējimą gyvenimo, kuris dabar yra, ir atcinančio.

9. Tikra kalba, ir visokio priēmimo verta.

10. Nes dēl to dirbame, ir piktžodžiaujami esme: jog turime viltį pas Dievą gyvą, kursai yra Išganytoju visų žmonių, o labiausiai tikinčių.

11. Tai prisakyk ir mokyk.

12. Tegul niekas nepaniekina jaunystēs tavo: bet būk paveikslu tikinčių kalboje, apsiējime, meilēje, tikējime, čystatoje.

13. Pakol neateisiu, dabok skaitymo, parsergējimo, ir mokinimo.

14. Nenorēk apleisti malonēs, kuri yra tavyje, kuri yra duota tau per pranašystę su uždējimu rankų kunigystēs.

15. Tai dūmok, tuose daiktuose užsilaikyk: idant žingsniai tavo būtų žinomi visiems.

16. Dabok pats save ir mokslo: turēkis tuose daiktuose. Nes tai darydamas, ir pats save išganysi, ir tuos, kurie klauso tavęs.

V PERSKYRIMAS.

Duoda pamokinimus apie našles; ir kaip jam reik apsieiti su kunigais.

1. Senesnį nebark, bet melsk kaipo tēvą; jaunuosius kaipo brolius:

2. Senas moteriškes kaipo motinas, jaunas kaipo seseris visokioje čystatoje.

3. Našles turēk šlovēje, kurios tikrai yra našlēs.

4. Bej jei kuri našlē tur vaikus, arba vaikų vaikus, tegul mokiasi pirmu namus savo rēdyt, ir lygia dalia atiduoti gimdytojams: nes tai yra meilus daiktas po akių Dievo.

5. O kuri yra tikrai našlē, ir apleista, tegul tur viltį pas Dievą, ir nepaliauna dūsauti ir melstis naktį ir dieną.

6. Nes kuri raskažiuose yra, gyvendama numirusi yra.

7. Ir tai prisakyk, idant būtų be nuotarties.

8. O jei kas apie savuosius,

o labiausiai apie namiškius nesirūpina, užsigynē vieros, ir piktesnis yra už netikintį.

9. Našlē tegul bus aprinkta ne mažiaus kaipo šešiųdešimtų metų, kuri buvo vieno vyro moterimi.

10. Turinti liūdyjimą apie gerus darbus, jei vaikus užaugino, jei svečius priimdavo, jei šventiems kojas mazgodavo, jei vargą kenčiantiems pagalbą darydavo, jei visokį gerą darbą sekiodavo.

11. Bet nuog jaunesnių našlių saugokis: nes išlēpusios Kristuje nor tekēti.

12. Turēdamos apkaltinimą, jog pirmą tikējimą peržengē.

13. O teipogi ir dykaudamos pratinas vaikštinēti nuog namų į namus: o ne tiktai dykaujančios, bet ir liežuvingos, ir žinoti geidančios, kalbančios, ko nereikia.

14. Noriu tada, idant jaunesnēs tekētų, vaikus gimdytų, gaspadinautų, nei jokios priežasties priešininkui neduotų ant piktžodžiavimo.

15. Nes jau nekurios pagrįžo paskui šētono.

16. Jei kursai tikįs tur našles, tegul jų reikalus apveizda, o tegul nebus apsunkintas surinkimas, idant toms, kurios tikrai yra našlēs, ištektų.

17. Kunigai, kurie gerai priveizda, tegul bus turēti už vertus dvejopos garbēs, o labiausiai, kurie dirba žodyję ir pamoksle.

18. Nes sako raštas: Neužriši nasrų jaučiui kulančiam. Ir vertas yra darbininkas algos savo.

19. Prieš kunigą nenorēk priimti apskundimo, neg su dviems arba trims liūdininkais.

20. Nusidējančius bark po akimis visų, idant ir kiti baimę turētų.

21. Apsisakau po akimis Dievo ir Kristaus Jezaus, ir išrinktųjų Aniolų, idant sergētumei tuos daiktus be numažinimo, nieko nedarant prisilenkdamas į antrą šalį.

22. Neuždēk nei ant vieno veikiai rankų, neigi būk dalininku svetimų nusidējimų. Pats save užlaikyk čystą.

23. Negerk dar vandenio, bet gerk po truputį vyno, dēl pilvo tavo, ir tankių tavo neįgalējimų.

24. Nekurių žmonių nusidējimai regimi yra, pirmu, neg į sūdą eina: o paskui kitų seka.

25. Teipogi ir geri darbai regimi yra: o kurie kitoniški yra, negal užsislēpti.

---

12 e. *Pirmą tikējimą*. Savo apžadą per kurį jie patįs save atidavē Kristui.

VI PERSKYRIMAS.

Tarnų priedermēs; godulystēs pavojus; pamokinimai turčiui.

1. Tarnai, kurie norint yra po jungu, tegul paskaito savo ponus vertais visokios garbēs: idant vardas Viešpaties, ir pamokslas nebūtų bliuznytas.

2. O kurie tur ponus tikinčius, tegul nepaniekina, jog broliais yra: bet to labiaus tetarnauja, jog yra tikinčiais ir mylimais, kurie dalininkais yra geradējystēs. Tai mokyk ir drausk.

3. Jei kas kitaip mokina, ir neperstoja ant sveikų žodžių Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, ir ant to pamokslo, kuris yra pagal baimēs Dievo:

4. Didybēs pilnas yra, nieko nemokąs, bet silpnas apie klausimus, ir vaidus žodžių: iš kurių paeina pavydējimai, barnēs, piktžodžiavimai, piktos nuotarties,

5. Vaidai žmonių ant dūmos pagadintų, ir kurie nuteriojo tiesą, betikiančių, jog pabažnumas yra pelnu.

6. Bet didžiu yra pelnu pabažnumas su pakankimu.

7. Nes nieko neatsinešēm ant to svieto: užtiesa, jog nieko ir išnešti negalime.

8. Bet turēdami pasipenējimą, ir kuomi apsidengtumēm, ant to perstokim.

9. Nes kurie nor turtingais pastoti, įpuola į pagundinimą, ir į žabangus velnio, ir į daug pageidimų nenaudingų ir įžeizdų, kurie paskandina žmones į pražuvimą ir prapultį.

10. Nes šaknis viso pikto yra godulystē, kurios nekurie trokšdami, paklydo nuo vieros, ir įsipainiojo į daug sopulių.

11. O tu o žmogau Dievo, sergēkis nuo tų daiktų: o sekiok teisybę, pabažnumą, vierą, meilę, kantrybę, tikybę.

12. Kariauk gerą karionę tikējimo, apturēk amžiną gyvenimą, į kurį esi pavadintas, ir išpažinai gerą išpažinimą po akių daug liūdininkų.

13. Prisakau tau po akimis Dievo, kursai atgaivina visus daiktus, ir po akimis Jezaus Kristaus, kursai po Pontsku Pilotu davē liūdyjimą gerą išpažinimą.

14. Idant užlaikytumei prisakymą be sutepimo, be papeikimo, iki atējimo Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

15. Kurį parodys laike savo palaimintas ir pats vienas galingas, Karalius ant karalių, ir Viešpats ant viešpataujančių.

16. Kuris vienas, tur nesmertelnumą, ir gyvenimą švie-

sybēje neprieinamoje: kurio nei vienas iš žmonių neregējo, bet nei gal regēti, kuriam garbē ir viešpatavimas amžinas, Amen.

17. Bagočiams šio svieto liepk, idant augštai nedūmotų ir neturētų vilties netikrose bagotystēse, bet Dievuje gyvame (kuris duoda mums vis apsčiai ant vartojimo).

18. Idant gerai darytų, ir turtingais pastotų geruose darbuose nuoširdžiai duotų, dalytų.

19. Idant krautų sau gerą pamatą ant ateinančio laiko, idant apturētų tikrą gyvenimą.

20. O Timoteušai sergēk tai, kas tau yra patikēta, saugodamasi nuo piktos naujybēs žodžių, ir susispyrimų, neteisiai vadinto mokslo.

21. Kurį nekurie išpažindami nuo vieros atkrito. Malonē su tavim. Amen.

Antras Šv. Povilo Raštas pas Timoteju.

Šiame laiške kaip ir pirmame vēl mokina ir perspēja Timotejų jo uźduotēs dalykuose; teip-gi primena jam, idant nesusidētų su tais, kurie išklydo iš tikējimo, ir kurių čia Apaštolas aprašo pasielgimo būdą. Rašo toliaus jam apie prisiartinančią savo mirtį, ir trokšta idant jis greit ateitų pas jį. Tai iš tos aplinkybēs pasirodo, juog šv. Povilas parašē šį antrą raštą laike savo paskutinio kalējimo Ryme, ir neilgai prieš savo mirtį.

I PERSKYRIMAS.

Ragina atnaujinti malonę, kurią jis apturējo per savo šventinimą ir nenusiminti kentējimuose, bet tvirtai laikytis sveiko Evangelijos mokslo.

1. Povilas Apaštolas Jezaus Kristaus per valią Dievo, pagal pažadējimą gyvenimo, kuris yra Kristuje Jezuje:

2. Timoteušui mieliausiam sūnui malonē, mielaširdystē, pakajus nuo Dievo Tēvo, ir Kristaus Jezaus Viešpaties mūsų.

3. Dēkavoju Dievui, kuriam tarnauju nuog tēvų čystoje saužinēje, jog be paliovimo atmenu ant tavęs maldose mano, naktį ir dieną,

4. Geizdamas tave regēti, atmindamas ant ašarų tavo, idant pripildytas būčiau linksmybe,

5. Atsimindamas ant tikējimo, kuris yra tavyje neveidmainiškas, kuris ir gyveno pirmu, bobutēje tavo Lojdoje, ir motinoje tavo Eunicēje, o tikrai žinau, jog ir tavyje.

6. Dēl kurios priežasties parsergiu tave, idant atnaujintumei malonę Dievo, kuri yra tavyje, per uždējimą rankų mano.

7. Nes nedavē mums Dievas dvasią baimēs, bet galybēs ir meilēs ir viežlybystēs.

8. Negēdykis tada liūdyjimo Viešpaties mūsų, nei manęs kalinio jo: bet drauge dirbk su Evangelija pagal galybēs Dievo.

9. Kursai mus išgelbējo, ir pavadino šventu pavadimu savo, ne pagal darbų mūsų, bet pagal užsidējimo savo, ir malonēs, kuri mums duota yra Kristuje Jezuje, pirm laikų amžinų.

10. O dabar apreikšta yra

per apšvietimą Išganytojo mūsų Jezaus Kristaus, kursai sunaikino smertį, o apšvietē gyvenimą, ir nesmertelnumą per Evangeliją:

11. Ant kurios aš esmi įstatytas apsakytojas ir Apaštolas, ir mokytojas pagonų.

12. Dēl kurios priežasties teipogi ir tai kenčiu, bet nesigēdžiu. Nes žinau kam įtikējau, ir tikrai žinau, jog galis yra mano paguldimą sergēti iki anos dienos.

13. Turēk paveikslą sveikų žodžių, kuriuos girdējei nuog manęs tikējime ir meilēje Kristuje Jezuje.

14. Sergēk gerą paguldymą per Dvasią šventąją, kuri gyvena mumyse.

15. Žinai tai, jog visi atsikreipē nuog manęs, kurie yra Azijoje, iš kurių yra Figellus, ir Hermogenes.

16. Tegul duoda Viešpats mielaširdystę namamis Onezifforo: jog tankiai atgaivino mane, ir nesigēdējo geležinių mano.

17. Bet atējęs į Rymą, rūpesningai jieškojo manęs, ir rado.

18. Tegul duoda jam Viešpats atrasti mielaširdystę nuog Viešpaties anoj dienoj. O kaipo daug man tarnavo Efeze, geriaus tu žinai.

---

1) e. *Per apšvietimą*; tai yra per šviesų atējimą ir apsireiškimą mūsų Viešpaties.

II PERSKYRIMAS.

Ragina prie rūpestingumo savo priedermēse ir kantrybēs kentējimuose. Pavojus eretikų apgavysčių.

1. Tu tada sūnau mano stiprinkis malonēje, kuri yra Kristuje Jezuje.

2. O ką girdējai nuog manęs per daug liūdininkų, tai prisakyk tikintiems žmonēms, kurie bus sumanųs mokyti ir kitus.

3. Dirbk kaipo geras kareivis Jezaus Kristaus.

4. Ne vienas kariaudamas Dievui nesipainioja į darbus svietiškus: idant pamēgtų tam, kuriam save padavē.

5. Nes ir kursai kariauja pažymētoj vietoj neaptur vainiko, jei tikrai nekariautų.

6. Artojas, kursai dirba, tur pirmiaus vaisių atimti.

7. Išmanyk ką sakau: nes Viešpats duos išmanymą visuose daiktuose.

8. Atmink, jog Jezus Kristus kēlēs iš numirusių iš sēklos Dovido pagal Evangelijos mano,

9. Dēl kurios kenčiu iki apkalimo, kaipo piktadējas, bet žodis Dievo neyra surištas.

10. Todēl vis kenčiu dēl išrinktųjų, idant ir anie apturētų

išganymą, kursai yra Kristuje Jezuje su garbe dangiška.

11. Tikra kalba: nes jei drauge numirēm, ir drauge gyvi būsime.

12. Jei nukentēsim, ir drauge karaliausim: Jei użsigįsim, ir anas mūsų użsigįs,

13. Jei ne likime, jis użsilaiko viernas, negal pats savęs użsigint.

14. Tuos daiktus primink, liūdydamas po akių Viešpaties. Nenorēk spirtis żodżiais: nes niekam nedera, tiktai ant išvertimo klausančių.

15. Rūpinkis labai, idant pasirodytumei Dievui datirtu darbininku nesigēdinčiu, gerai išguldančiu żodį tiesos.

16. O piktų ir tuščių kalbų sergēkis: nes labai pasididina ant nezbażnystēs.

17. Ir kalba jų platinasi kaipo vēżys, iš kurių yra Himeneušas ir Filetus,

18. Kurie nuog tiesos atkrito, sakydami: juog prisikēlimas iš numirusių jau buvo, ir išvertē nekurių tikējimą.

19. Bet stipras stov' fundamentas Dievo, turįs tą pażenklinimą: pażįsta Viešpats, kurie yra jo, ir kiekvienas tegul atstoja nuog neteisybēs, kuris minēja vardą Viešpaties.

20. Bet didżiuose namuose netiktai yra indai iš aukso ir sidabro, bet ir iš medżio ir molio: o nekurie użtikro ant šlovēs, o nekurie ant paniekinimo.

21. Jei kas tada apšišveistų nuog tų daiktų, bus indas ant šlovēs pašvęstas ir naudingas Viešpačiui, parēdytas ant visokio gero reikalo.

22. O jaunystēs pageidimų sergēkis, o sekiok teisybę, vierą, meilę ir pakajų su tais, kurie šaukias pas Viešpatį iš čystos širdies.

23. O paikių, ir be mokslo kalbų sergēkis: żinodamas, jog gimdżia barnes.

24. O tarnui Dievo nereikia vaidytis: bet būti meilingu dēl visų sumanančių mokyti, kantru,

25. Draudančiu su tikybe tuos, kurie priešinas teisybei: Jei kada Dievas jiems duotų pakūtavojimą ant pażinimo tiesos.

26. Ir atsimintų ant żabangų velnio, kursai juos laiko kalinēje pagal noro savo.

III PERSKYRIMAS.

Būdas eretikų paskutinēse dienose; ragina Timotejų prie ištesējimo. Apie didelę naudą Šv. Rašto pażinties.

1. O tai żinok, jog paskučiausiose dienose įstos baisųs laikai.

2. Bus żmonēs patįs save mylintįs, godulingi, puikaujanti, didżiuojantįs, piktżodżiau-

janti, gimdytojams nepaklusni, nemielųs, biaurininkai.

3. Be prigimtos meilēs, nesuderingi, apkalbētojai, neužsiturinti, barningi, be malonybēs

4. Prigautojai, prieštaraujanti, papusti ir daugiaus mylinti raškažius, ne kaipo Dievą.

5. Turinti nekokią parodytinai pabažnystę, bet jos galybēs užsiginanti. Ir tų saugokis.

6. Nes iš tų yra, kurie išsiverčia į namus: ir sugaudytas veda moteriškes griekais apsunkintas, kurios duodasi apgauti visokiais pageidimais;

7. Visados mokydamosi, o niekados ant pažinimo tiesos neateinančios.

8. O kaipo Jannes ir Mambres priešinosi Maižiešiui, teipo ir tie priešinas tiesai, žmonēs pagadinto ūmo, atmesti daiktuose vieros.

9. Bet daugiaus jiems nepasives: nes jų paikystē bus regima visiems, kaipo ir anų buvo.

10. Bet tu atsiekei mano mokslą, būdą apsiējimo, užsiēmimą, tikējimą, lengvaširdystę, meilę, kantrybę,

11. Persekinējimus, kentējimus, kurie mane sutiko Antijochijoj, Ikonijoj, ir Listrose: kokius persekinējimus iškentējau: o iš visų išgelbējo mane Viešpats.

12. Ir visi, kurie nor pabažnai gyventi Kristuje Jezuje, persekiojimus kentēs.

13. O pikti žmonēs ir suvedžiotojai, piktyn eis klajodami, ir į klajojimą įvezdami.

14. O tu laikykis tuose daiktuose, kuriuos išmokai, ir tau yra patikēti: žinodamas nuo ko išmokai.

15. O jog nuo jaunystēs moki raštus šventus, kurie gal tave išmokyti ant išganymo, per tikējimą, kuris yra Kristuje Jezuje.

16. Visas raštas nuo Dievo įkvēptas, yra naudingas ant pamokslo, ant pabarimo, ant draudimo, ant pamokymo teisybēje.

17. Idant žmogus Dievo būtų tobulas ant viso gero darbo išmokytas.

---

8 e. *Jannes ir Mambres.* Karaliaus Pharaoh Magistrai.

16 e. *Visas raštas ir tt.* Kiekviena dalis dieviško Rašto tikrai yra *naudinga* tam tuleropam siekiui. Bet, jei norētum turēti visą krikščionių tikējimo ir gyvenimo regulą, neturētum pasikakinti tais Raštais, kuriuos Timotejus žinojo nuo savo kūdikystēs, tai yra, tik Senu Instatymu; o net ir su Nauju tik instatymu, jeigu neimtumēm prie jo Apaštalų padavimų ir išguldymo Bažnyčios, kurias Apaštalai paliko abejas knygas ir tikrą jų prasmę.

IV PERSKYRIMAS.

Insakymas Timotejui: rašo jam apie prisiartinančią savo mirtį ir trokšta, idant Jis ateitų pas Jį.

1. Apsisakau po akių Dievo, ir Jezaus Kristaus, kursai sudys gyvus ir numirusius per atējimą jo, ir karalystę jo.

2. Apsakinēk žodį, antstok laiku, nelaiku: bark, melsk, drausk su visokia kantrybe ir mokslu.

3. Nes bus laikas, kad neapkęs sveiko pamokslo, bet pagal pageidimų savo surinks sau mokytojus turēdami nieżtančias ausis.

4. O nuog klausymo tiesos atsikreips, o atsivers ant pasakų.

5. Bet tu jausk, visokiuose daiktuose dirbk, daryk darbą Evangelisto, tarnavimą tavo pildyk. Visame būk użsilaikus.

6. Nes aš jau apieravojamas esmi, ir laikas išrišimo mano ateina.

7. Kariavau gerą karionę, tekējimą pabaigiau, vierą užlaikiau.

8. Antgalo, atguldytas man yra vainikas teisybēs, kurį man atiduos Viešpats teisus sūdžia anoj dienoj: o netiktai man, bet ir tiems, kurie myl atējimą jo. Skubinkis veikiai manęsp ateiti.

9. Nes Demas apleido mane, mylēdamas šį svietą, ir nuējo į Tesalioniką.

10. Krescens į Galiaciją, Titus į Dalmaciją.

11. Lukošius pats vienas yra su manim. Morką paimk, ir atvesk su savim: nes man reikalingas yra ant tarnavimo.

12. O Tychiką nusiunčiau į Efezą.

13. Ploščių, kurį palikau Troadoje pas Karpą, ateidamas atnešk su savim, ir knygas, o labiausiai pergaminus.

14. Aleksandras variodaris daugel man pikto padarē: atiduos jam Viešpats pagal darbų jo:

15. Nuo kurio ir tu saugokis nes labai priešinos żodžiams mūsų.

16. Pirmame išsiteisinime mano, nei vieno su manim nebuvo, bet visi mane apleido, tegul nebus jiems paskaityta.

17. Bet Viešpats prie manęs stovējo, ir pastiprino mane, idant per mane apsakymas išsipildytų, o idant išgirstų visi

---

5 e. *Daryk darbą Evangelisto*, t. y. būk rūpestingas Evangelijos skelbējas.

pagonai: ir ištrauktas esmi iš nasrų levo.

18. Išgelbējo mane Viešpats nuog viso pikto darbo: ir užlaikys į dangišką karalystę savo, kuriam garbē ant amžių amžinųjų, Amen.

19. Pasveikink Priską ir Akvilą, ir namus Oneziforo.

20. Erastas pasiliko Korinte. O Trofimą palikau sergantį Milete.

21. Skubinkis ateiti pirm žiemos. Sveikina tave Eubulius, ir Pudens, ir Linus, ir Kliaudija, ir broliai visi.

22. Viešpats Jezus Kristus su tavo dvasia. Malonē su jumis. Amen.

Švento Povilo Raštas pas Titu.

Šv. Povilas apsakęs Evangeliją ant Kreto salos, įšventino savo mylimą mokintinį ir draugą Titų į Vyskupus, ir paliko jį tenai pabaigti darbą, kurį jis pradėjo. Paskui Apaštalas kelionėje į Nikopolį, Makedonijos miestą, parašė šį laišką pas Titų; kuriame įsako jis jam šventinti vyskupus ir kunigus dėl yvairių pilių, nurodydamas jam pirmučiausias ypatybes reikalingas vyskupui, teipgi duoda jam ypatingas rodas apie jo paties pasielgimą su savo avinyčia, ragindamas jį stačiai laikytis drausmės, bet suminkštintos lėtumu. Šis raštas buvo parašytas apie į trisdešimts trejus metus po Užžengimui į Dangų mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Kokius žmones tur šventinti į kunigus. Nekurie žmonės tur būti smarkiai pabausti.

1. Povilas tarnas Dievo, o Apaštolas Jezaus Kristaus, pagal tikėjimo išrinktųjų Dievo, ir pažinimo tiesos, kuri yra pagal garbės Dievo.

2. Ant vilties amžino gyvenimo, kurį prižadėjo, kuris nemeluoja, Dievas, pirm laikų amžinų.

3. O apreiškė laikuose savo, žodį savo per apsakymą, kuris man yra patikėtas pagal prisakymo Išganytojo mūsų Dievo:

4. Titui mylimam sūnui pagal bendro tikėjimo, malonė ir pakajus nuog Dievo Tėvo, ir Jezaus Kristaus Išganytojo mūsų.

5. Dėl to palikau tave Kretoje, idant tai, ko nedatenka, pataisytumei, ir įstatytumei kunigus po miestus, kaipo ir aš tau prisakiau.

6. Jei kas yra be kaltės, vienos moterės vyras, turįs tikinčius vaikus neapkaltintus dėl prašmato, arba nepaklusnus.

7. Nes vyskupas tur būti be kaltybės, kaipo užveizdėtojas Dievo, nesididžiuojąs, ne rūstus, ne girtuoklė vyno, nesimušąs, negeidžiąs biauro pelno.

8. Bet priimąs svečius, meilingos širdies, nepasigėriąs, teisingas, šventas, nusiturįs,

9. Užlaikus tą, kuri yra pagal mokslo, tikrą kalbą, idant galėtų drausti per sveiką pamokslą, ir tuos, kurie prieštarauja, pergalėti.

---

6 e. *Vienos moterės vyras.* Žr. pasergėjimą I Tim. 3 p., 2 e.

10. Nes daug yra nepaklusnų, niekus kalbančių ir suvadžiojančių, o labiausiai, kurie yra iš apipiaustymo.

11. Kuriuos reikia sudrausti, kurie išverčia visus namus, mokydami, ko nereikia, dēl biauro nuopelno.

12. Pasakē nekuris iš anų pačių jų pranašas: Kretenai visados melagiai: piktos bestijos, tingi pilvai.

13. Tas liūdyjimas yra tikras. Dēl kurios priežasties bark juos labai, idant sveiki būtų tikējime.

14. Nesekdami žydiškas pasakas, ir įstatymus žmonių, kurie nuog tiesos atsikreipia.

15. Visi daiktai čysti čystiemis, o suteptiems ir netikintiems nēra nieko čysto, bet suteptas yra, ir ūmas jų ir saužinē.

16. Išpažįsta, jog pažįsta Dievą, bet darbais užsigina, būdami biaurųs ir netikinti, ir ant viso darbo gero neprimanųs.

II PERSKYRIMAS.

Kaip reik mokinti senus ir jaunus. Tarnų priedermēs. Krikščioniški gyvenimo įstatymai.

1. O tu kalbēk kas pridera sveikam pamokslui.

2. Senieji, idant būtų negirtuojanti, gēdingi, išmintingi, sveiki tikējime, meilēje, kantrybēje:

3. Teipogi senos moteriškēs, apdare šventame, neapkalbančios, nedaug vyno gerančios, gero mokinančios.

4. Idant jaunas moteriškes mokytų išminties, idant vyrus savo mylētų ir vaikus savo.

5. Protingos, čystos, negirtuojančios, apie namus rūpinančiosi, maloningos, paklusnos vyrams savo, idant žodis Dievo nebūtų bliužnytas.

6. Jaunuosius teipogi drausk, idant būtų negirtuojanti.

7. Visuose daiktuose pats save duok už paveikslą gerų darbų, pamoksle, tikrybēje, garbingame apsiējime.

8. Žodį sveiką nepapeikiamą, idant tas, kuris yra priešingas, užsigēstų, nieko neturēdamas pikto kalbēt apie mus.

9. Tarnai, idant savo ponams būtų paklusni, visuose daiktuose įtikdami, neprieštaraudami:

10. Neapgaudami, bet visuose daiktuose gerą viernystę rodydami: idant pamokslą Išganytojo mūsų Dievo apgražintų visame.

11. Nes pasirodē malonē Dievo Išganytojo mūsų visiems žmonēms.

12. Mokinanti mus, idant išsižadēję nebaimēs Dievo, ir svietiškų pageidimų viežlybai, ir teisiai, ir nobažnai gyventumēm ant šio svieto.

13. Laukdami palaimintos vilties, ir atējimo garbēs didžio Dievo, ir Išganytojo mūsų Jezaus Kristaus:

14. Kursai pats save išdavē už mus, idant mus atpirktų nuog visokios piktybēs, ir apčystytų sau meilus žmones, sekiotojus gerų darbų.

15. Tai sakyk, ir drausk, ir bark, su visokia valdžia. Tegul tave niekas nepaniekina.

III PERSKYRIMAS.

Kiti pamokinimai ir nurodymai apie gyvenimą ir mokslą.

1. Insakyk jiems, idant būtų kunigaikštystēms ir valdžią turintiems paduoti, ant įsakymo būtų paklusni, ant visokio gero darbo gatavi,

2. Idant niekam nepiktžodžiautų, nei būtų vaidingi, bet tyki, rodydami visokį romumą prieš visus žmones.

3. Nes ir męs kitą kartą buvome neišmintingi, netikinti, klaidžiojanti, tarnaujanti pageidimams, ir raškažēms visokiems, gyvendami piktybēje, ir pavydējime neapkenčiami, vieni kitus nekenčianti.

4. Bet kad pasirodē malonybē ir gērybē Išganytojo mūsų Dievo.

5. Ne iš darbų teisybēs, kuriuos męs darēm, bet pagal mielaširdystēs savo išganē mus per apmazgojimą atsigimimo, ir atnaujinimo Dvasios Šventosios,

6. Kurią išliejo ant mūsų apsčiai per Jezų Kristų Išganytojį mūsų;

7. Idant nuteisinti per malonę jo būtumēm tēvainiais pagal vilties amžino gyvenimo.

8. Tikra kalba yra: o noriu, idant apie tai patvirtintumei, idant storotųs geruose darbuose būti pirmais, kurie tik Dievu Tie daiktai yra geri ir naudingi žmonēms.

9. O paikų klausinējimų iš skaičio giminių, ir vaido, ir barnių apie zokoną sergēkis: nes yra nenaudingos ir tuščios.

10. Žmogaus klystančio vieroj, po pirmo ir antro pabarimo, sergēkis.

11. Žinodamas, jog yra perverstas, kuris tokiu yra, ir griešyja, nes yra per savo sūdą apkaltintas.

12. Kad atsiųsiu pas tave Artemą arba Tychiką, skubinkis ateiti pas mane į Nikopolį: nes tenai užsidējau žiemavot.

13. Zeną rašte mokytą, ir

---

11 e. *Per savo sūdą.* Kiti, kada nusideda, būna sūdyti ir išmesti iš bažnyčios per ištarmę tos pat Bažnyčios ganytojų. Eretikai labiaus nelaimingi, nes bēga iš bažnyčios iš savo valios, ir teip darydami išduoda sūdą ir ištarmę patys ant savo dūšių.

Apollo skubiai pirmu išsiųsk, idant jiems nei jokiame daikte nepritrūktų.

14. O tegul mokiasi, ir mūsiškieji geruose darbuose pirmais būti, aut privalų reikalų, idant nebūtų benaudingi.

15. Sveikina tave visi, kurie yra su manim: pasveikink tuos, kurie myli mus tikējime. Malonē Dievo su jumis visais. Amen.

Šv. Povilo Raštas pas Filemoną.

Filemonas, augštos kilmēs Koliossos valstietis, turējo tarną vardu Onezimą, kuris apvogęs jį išbēgo į Rymą, kur sutiko šv. Povilą, pirmą syk į kalinę paimtą. Apaštalas meiliai jį priēmē ir atvertē prie tikējimo, nes buvo stabmeldžiu. Šv. Povilas siunčia jį atgal pas jo viešpatį su šiuom laišku ir, nors prašo Filemono, idant jam dovanotų, bet apie tai Apaštalas rašo su pritinkančia valdžia ir rimtumu. Jis talpina yvairius naudingus pamokinimus ir pažymi meilę ir žmogiškumą, kuriuos perdētiniai tur dēl savo tarnų turēti.

I PERSKYRIMAS.

Giria tikējimą ir meilę Filemono: ir siunčia jam atgal jo pabēgusį tarną, kurį jis atvertē kalinēje.

1. Povilas kalinis Kristaus Jezaus, ir Timoteušas brolis: Filemonui mylimam o draugdarbininkui mūsų,

2. Ir Appijai seserei mieliausiai, ir Archippui draugkareiviui mūsų, ir surinkimui, kuris namuose yra tavo.

3. Malonē jums ir pakajus nuo Dievo Tēvo, mūsų ir Viešpaties Jezaus Kristaus.

4. Dēkavoju Dievui mano, atmindamas visados ant tavęs maldose mano.

5. Girdēdamas apie tavo meilę ir vierą, kurią turi į Viešpatį Jezų, ir prieš visus šventus:

6. Idant draugystē tikējimo tavo būtų regima pažinime visokio gero darbo, kuris yra jumyse Kristuje Jezuje.

7. Nes turējau didį džiaugsmą ir palinksminimą iš meilēs tavo, jog per tave brolau viduriai šventųjų yra atgaivinti.

8. Togidēl turēdamas didį pasitikējimą Kristuje Jezuje prisakyti tau, kas reikalop prigul:

9. Dēl meilēs beveliju melsti, kad toksai esi, kaipo Povilas senas, o dabar ir kalinis Jezaus Kristaus.

10. Meldžiu tave už sūnų mano Onezimą, kurį pagimdžiau geležiniuose.

11. Kursai kitą kartą tau buvo nenaudingas, o dabar ir man ir tau naudingas.

12. Kurį nusiunčiau tau. O tu priimk jį kaipo vidurius mano:

13. Kurį norējau aš užturēti pas savęs, idant už tave man tarnautų geležiniuose Evangelijos:

14. Bet nenorējau nieko daryti be tavo sumanios, idant geradējystē tavo nebūtų kaipo iš privertimo, bet iš gero noro.

15. Nes gal dēlto atsitolino nuog tavęs ant valandos, idant amżinai jį priimtumei.

16. Jau nekaipo tarną, bet vietoje tarno uż mieliausią brolį, labiausiai man: o kaipo toli daugiaus tau, ir kūne ir Viešpatyje?

17. Jei turi tada mane uż draugininką, priimk jį kaipo mane.

18. O jei tau ką paiškadijo, arba kaltas yra, man tai paskaityk.

19. Aš Povilas parašiau ranka savo: aš atiduosiu, kad netarčiau tau, jog ir tu pats save man kaltas esi.

20. Teipo brolau. Aš iš tavęs tegul turiu naudą Viešpatyje. Atgaivink vidurius mano Viešpatyje.

21. Rašiau tau pasitikēdamas, apie paklusnumą tavo: żinodamas, jog ir daugiaus padarysi, neg kalbu.

22. O tuojaus ir gaspadą man pritaisyk: nes tikiuos, jog per maldas jųsų būsiu jums dovanotas.

23. Sveikina tave Epafras draugkalinis mano Kristuje Jezuje.

24. Morkus, Aristarchas, Demas, ir Lukošius padētojai mano.

25. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su dvasia jųsų. Amen.

Švento Povilo Raštas pas Żydus.

Šv. Povilas parašē šį laišką pas Palestinos krikščionis, kurie, didesnēje dalyje prieš savo atsivertimą būdami žydais, užlaikē ir vardą źydų. Ragina juos rūpestingai atsiversti ir susitvirtinti Kristaus tikējime, aiškiai jiems rodydamas didesnį praklnumą Kristaus kunigystēs už Levitų, ir teipgi Naujo Instatymo už Senąjį. Ragina prie tikējimo Senųjų Tēvų paveizdais, ir ragina prie kantrybēs ir ištesējimo ir pasilikimo broliškoje meilēje. Aišku iš 13 p., juog laiškas buvo rašytas Italijoje, ir turbūt Ryme, apie dvidešimts devintuose metuose po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Dievas kalbējo į senuosius per pranašus, bet dabar per savo sūnų, kuris yra be palyginimo didesnis už aniuolus.

1. Tuleropai ir ne vienokiu būdu Dievas seniai kalbējęs tēvams per Pranašus: ant galo

2. Šiose dienose kalbējo mums per Sūnų, kurį įstatē tēvainiu ant viso, per kurį padarē ir amžius.

3. Kursai kad yra skaistumas garbēs, ir paveikslas Esybēs jo, o nešiodamas visus daiktus žodžiu galybēs savo, padaręs apčystijimą griekų, sēd' po dešinēs didgalybēs ant augštybių.

4. Tuo geresnis pastojęs už Aniolus, kuo prakilnesnį vardą už juos apturējo.

5. Nes kuriam iš Aniolų kuomet sakē: Sūnus mano esi tu, aš šiandieną pagimdžiau tave? Ir vēl: Aš būsiu jam tēvu, o anas man bus sūnumi?

6. O vēl kad įveda pirmgimusį ant apskritumo żemēs, sako: o tegul jam kloniojasi visi Aniolai Dievo.

7. O Aniolams vēl sako: kuris daro Aniolus savo dvasēmis, o tarnais savo ugnies liepsna.

8. O Sūnui: Sostas tavo Dieve ant amžio amžiaus: lazda tiesumo, lazda karalystēs tavo.

9. Numylējai teisybę, o neapkentei neteisybēs: dēlto tave Dieve patepē Dievas tavo aliejumi džiaugsmo daugiaus už drauginiņkus tavo.

10. Ir: Tu Viešpatie ant pradžios nutvirtinai žemę, o dangus yra darbas rankų tavo.

---

3 e. *Paveikslas*, character, tai yra aiškus paveikslas ir tobuliausias panašumas. Tp. *Padaręs apčystyjimą*. Tai yra apčystyjęs mūsų griekus per savo kančią.

11. Anie pražus, o tu pasiliksi, ir visi kaipo rūbas pasęs:

12. Ir kaipo apdarą permainysi juos: ir bus permainyti: bet tu esi tasai pats, ir metai tavo nepasibaigs.

13. O kuriam iš Aniolų kuomet tarē: sēskis po dešinēs mano, iki padēsiu neprietelius tavo pasparu kojų tavo?

14. Ar-gi ne visi yra tarnaujančios dvasios siųstos ant tarnavimo, dēl tų, kurie tēvainystę apturēs išganymo?

II PERSKYRIMAS.

Peržengimas Dievo Sūnaus prisakymų yra didesnio pasmerkimo vertas, nei Senojo Instatymo prisakymų, duotų per aniuolus.

1. Dēlto reikia mums, to labiaus daboti, tai ką girdējome, idant kartais neišplustumēm.

2. Nes jei kalba, kuri ištarta yra per Aniolus, buvo stipra, ir kiekvienas peržengimas ir nepaklusnumas gavo teisų atidavimą užmokesčio,

3. Kaipo męs išbēgsime, jei tokį apleisime išganymą? kuris kad prasidējo būt apsakytas per Viešpatį, nuo tų, kurie girdējo, ant mūsų, patvirtintas yra.

4. Kad Dievas davē liūdyjimą per ženklus, ir stebūklus, ir tuleropas galybes, ir per padalijimą Dvasios Šventosios, pagal savo valios.

5. Nes ne Aniolams padavē Dievas būsiantį apskritumą žemēs, apie kurį kalbame.

6. O liūdyjo nekursai, nekokioj vietoj, tarydamas: kas-gi yra žmogus, jog atmeni ant jo; arba sūnus žmogaus, jog jį aplankai?

7. Pamažinai jį maž ką už Aniolus: garbe ir šlove apkarūnavojai jį, ir pastatei jį ant darbų rankų tavo.

8. Visus daiktus padavei po kojų jo. Nes tame jog padavē jam visus daiktus, nepaliko nieko, kas nebūtų jam paduota. O dabar dar neregime, idant jam vis būtų paduota.

9. Bet tą, kursai maž ką už Aniolus numažintas yra, regime Jezų, dēl nukentējimo smerties, apkarūnavotą garbe ir šlove, idant iš Dievo malonēs už visus ragautų smerties.

10. Nes priderējo tam dēl kurio visi daiktai, ir per kurį visi daiktai, kursai daug sūnų į garbę buvo atvedęs, idant vadą išganymo jų per kentējimą tobulu padarytų.

11. Nes kursai pašvenčia,

---

10 e. *Per kentējimą tobulu padarytų.* Per kentējimą Kristus turējo įeiti į savo garbę. Luk. 24 p., 26 e., kurią čion Apaštalas vadina tobula.

ir kurie yra pašvenčiami, iš vieno visi. Dēl kurios priežasties nesigēdžia vadinti juos broliais, sakydamas:

12. Apsakysiu vardą tavo broliams mano, viduje bažnyčios garbįsiu tave.

13. Ir vēl: aš viltį jame turēsiu. Ir vēl: štai aš ir vaikai mano, kuriuos davē man Dievas.

14. Kadangi tada vaikai buvo dalininkais kūno, ir kraujo, ir anas teipogi buvo tų-gi dalininku: idant per smertį sunaikintų tą, kuris turējo valdžią ant smerties tai yra velnią.

15. Ir išvalnytu tuos kurie dēl baimēs smerties per visą gyvenimą paduoti buvo nevaliai.

16. Nes niekur nepriima Aniolų; bet sēklą Abraomo priima.

17. Per ką turējo būt visame lygus broliams savo, idant stotųs mielaširdingu ir viernu augščiausiu kunigu pas Dievą, idant permaldautų už nusidējimus žmonių.

18. Nes tame, ką pats nukentējo, ir gundintas buvo, galįs yra ir tiems, kurie gundinami yra, pagelbą duoti.

---

16 e. *Niekur nepriima* ir tt. Tai yra, Jis niekad nepriēmē ant savęs aniuolų prigimimo, bet priēmē iš sēklos Abraomo prigimimą.

III PERSKYRIMAS.

Kristus yra daug augštesnis už Maižį, ir dēlto reik mums prie Jo prigulēti per tikējimą ir paklusnumą.

1. Dēlto broliai šventi, pavadinimo dangiško dalininkai paveizdēkit ant Apaštolo, ir augščiausio kunigo išpažinimo mūsų Jezaus:

2. Kuris viernas yra tamui, kursai jį padarē, kaipo ir Maižiešius visuose namuose jo.

3. Nes didesnēs garbēs tas vertu yra paskaitytas, neg Maižiešius, kuo didesnę garbę tur tas kursai pastatē namus, už namus.

4. Nes kiekvieni namai nuo nekurio pastatomi yra: o kursai vis sutvērē, Dievas yra.

5. O Maižiešius tiesa buvo viernas visuose namuose jo, kaipo tarnas, ant liūdyjimo to, kas turējo būti kalbēta.

6. Bet Kristus kaipo sūnus namuose savo: kuriais namais męs esme, jei tiktai pasitikējimą, ir garbę vilties, iki galo, tvirtą užlaikysime.

7. Dēlto kaipo kalba Dvasia Šventoji: šiandieną jei išgirstumēt balsą jo,

8. Nenorēkit-gi užkietinti širdis jųsų, kaipo įkeršdinime dienoj anoj gundinimo girioje.

9. Kur gundino mane tēvai jųsų, datyrē, ir regējo darbus mano,

10. Per keturias dešimtis metų: togidēl rūstinaus ant tos giminēs, ir tariau: visados klaidžioja širdžia. O anie nepažino kelių mano.

11. Kaipo prisiekiau rūstybēje mano: jei įeis į atilsį mano.

12. Veizdēkite broliai, idant kartais nebūtų kuriame iš jūsų piktos širdies netikējimo, ant atstojimo nuog Dievo gyvo:

13. Bet drauskite patįs save kasdieną, pakolei šiandieną vadinama yra: idant kas iš jūsų neužsikietintų per vylių nusidējimo.

14. Nes stojomēs dalininkais Kristaus, jei tiktai pradžią esybēs jo iki galo stiprą užlaikysime.

15. Pakolei sakoma yra: šiandieną jei balsą jo išgirsite, nenorēkit užkietinti širdis jųsų, kaipo aname iškeršdinime.

16. Nes nekurie išgirdę įkeršino, bet nevisi, kurie buvo išēję iš Egipto per Maižiešių.

17. O ant kurių-gi rūstinos per keturias dešimtis metų? ar ne ant tų, kurie buvo sugriešiję, kurių kūnai pražuvo girioje?

18. O kuriems gi prisiekē, jog neįeis į atilsį jo, tiktai tiems, kurie netikinčiais buvo?

19. Ir regime, jog negalējo įeiti dēl netikējimo.

IV PERSKYRIMAS.

Krikščionies poilsis; mums reik įeit į jį per Jezų Kristų.

1. Bijokimēs tada, idant kartais pametę pažadējimą apie įējimą į atilsį jo, nesiregētų kas iš jųsų neesus.

2. Nes ir mums apsakyta yra, kaipo ir jiems: bet jiems nepadējo klausyta kalba, nē suvienyta su tikējimu to, ką girdējo.

3. Nes įeisime į atilsį, kurie įtikējom: kaipo pasakē: kaipo prisiekiau rūstybēje mano: jeigu įeis į atilsį mano: norint darbai nuog uždējimo svieto pabaigti buvo.

4. Nes pasakē nekurioj vietoj apie sekmą dieną teipo: ir atsilsējo Dievas sekmoj dienoj nuo visų darbų savo.

5. O šitoje vēl: jei įeis į atilsį mano.

6. Kad tada atliekti, jog nekurie tur į aną įeit, o tie kuriems pirmu buvo apsakyta, neįējo dēl netikējimo.

7. Vēl nekurie paskiria dieną. Šiandieną, kalbēdamas per Dovidą, po teip ilgo laiko, kaipo augščiaus pasakyta yra: šiandieną jeigu išgirstumēt balsą jo, nenorēkit užkietinti širdis jųsų.

8. Nes jei Jezus jiems būtų

---

8 e. *Jezus*, t. y. Jozua, kuris graikiškai pavadintas Jezus.

davęs atilsį, niekados nebūtų kalbējęs apie kitą paskui dieną.

9. Todēl pasiliekt atilsis żmonēms Dievo.

10. Nes kursai įējo į atilsį jo, tas ir atsilsējo nuog darbų savo, kaipo Dievas nuog savo.

11. Skubinkimēs tada įeiti į aną atilsį, idant kas neįpultų į tą patį paveikslą netikējimo.

12. Nes żodis Dievo yra gyvas ir galįs, ir aštresnis uż kiekvieną kalaviją dviašmeningą: ir perveręs iki perdalijimo dūšios, ir dvasios, teipogi ir sąnarių ir smagenų, ir pażįstąs dūmas, ir norus širdies.

13. O nēra nijokio sutvērimo, neregimo po akių jo, bet visi daiktai yra nuogi, ir atdengti akims to, apie kurį kalbam.

14 Turēdami tada augščiausį kunigą didį, kursai perējo per dangus, Jezų Sūnų Dievo, turēkimēs išpażinimo.

15. Nes neturime augščiausio kunigo, kursai negalētų pasigailēt silpnybių mūsų, bet mēgintą visuose daiktuose ant prilyginimo tikt be grieko.

16. Prisiartinkim tada su pasitikējimu prie sosto malonēs, idant apturētumēm mielaširdystę, ir rastumēm malonę ant pagelbos reikalingos.

V PERSKYRIMAS.

Augšto kunigo priedermē. Kristus yra mūsų augštas kunigas.

1. Nes kiekvienas augščiausias kunigas imtas iš żmonių, įstatomas yra dēl żmonių, tuose daiktuose, kurie Dievop prigul, idant apieravotų dovanas ir apieras uż nusidējimus:

2. Kursai galētų pasigailēti ant tų, kurie nemoka ir klysta, kadangi ir pats apimtas yra silpnybe:

3. O dēl to reikia jam, kaipo uż żmones, teipo ir uż save patį apieravoti uż griekus.

4. O nei vienas neima pats sau garbēs: bet kursai yra pavadintas nuog Dievo, kaipo Aaronas.

5. Teip ir Kristus ne pats save pašlovino, idant stotųs augščiausiu kunigu: bet kursai jam pasakē: Sūnus mano esi tu, aš šiandieną pagimdżiau tave.

6. Kaipo ir kitoje vietoje sako: Tu esi kunigas ant amżių pagal rēdo Melchizedecho.

7. Kursai dienose kūno savo, maldas ir nużemintus prašymus tam, kursai galējo jį gelbēti nuog smerties, su didżiu šauksmu ir ašaromis apieravodamas, buvo išklausytas dēl savo pagarbinimo.

8. O noris buvo Sūnumi Dievo, išmoko iš to, ką nukentējo, paklusnystēs:

9. O tobulingu pastojęs, stojos visiems sau paklusniems prieżastis amżino išganymo.

10. Pramintas nuo Dievo augščiausiu kunigu pagal rēdo Melchizedecho.

11. Apie kurį mums didżia kalba, ir sunki ant išguldymo, kad neišgalinčiais stojotēs ant klausymo.

12. Nes kada turējote būti mokytojais pagal laiko, vēl reikalaujate, idant būtumēt jųs mokyti, kuri yra pirma pradżia prasidējimo kalbų Dievo: ir stojotēs, kuriemis reikia pieno, o nekieto valgio.

13. Nes kiekvienas, kuris yra dalininku pieno, neišmanus yra kalbos teisybēs: nes kūdikiu yra.

14. O tobulu yra kietas valgis: tų kurie per pajunkimą išpratintus tur pajautimus ant išskyrimo gero ir pikto.

VI PERSKYRIMAS.

Perspēja prieš pavojų atpuolimo į apostaziją ir ragina prie kantrybēs ir ištesējimo.

1. Dēlto apleizdami mokslą prasidedantį apie Kristų, imkimēs prie tobulesnių daiktų: neużdēdami vēl fundamento pakūtos iš darbų apmirusių, ir tikējimo į Dievą.

2. Mokslą apie krikštą, ir apie użdējimą rankų, ir apie prisikēlimą iš numirusių, ir sūdą amżiną.

3. Ir tai padarysime, jei daleis Dievas.

4. Nes negalimas yra daiktas, idant tie, kurie vieną kartą yra apšviesti, ir paragavo teipogi dangiškos dovanos, ir dalininkais stojos Dvasios Šventosios.

5. Paragavo teipogi gero żodżio Dievo ir galybių būsiančio amżio,

6. O atpuolē: idant vēl atsinaujintų ant pakūtos, išnaujo patįs sau kryżiavodami Sūnų Dievo, ir ant apjuokimo turēdami.

7. Nes żemē, kuri įgeria lietų tankiai ant savęs ateinantį, ir išduoda żolę reikalingą tiems, kurie ją išdirba gauna pašlovinimą nuo Dievo.

8. Bet kuri išduoda erškiečius, ir usnis, atmesta yra, ir artima prakeikimo, kurios galas ant sudeginimo.

9. O tikimēs apie jus mieliausieji geresnių daiktų, ir išganymo artesnių, nors taipo kalbame.

---

1 e. *Prasidedantį mokslą.* Pradżia krikščioniško mokslo.

4 e. *Nes negalimas yra daiktas.* Prasmē yra, juog negalimas yra daiktas tokiems, kurie po krikštui atpuolē, vēl būti apkrikštytais: ir labai sunku tokiems, kurie nuo tikējimo atpuolē, po apturējimui daug malonių, vēl sugrįżti į laimingą padējimą, iš kurio išpuolē.

10. Nes neyra neteisus Dievas, idant užmirštų ant darbų jųsų, ir ant meilēs, kurią parodēt vardan jo, kurie tarnavote šventiems ir tarnaujate.

11. O geidžiame, idant kiekvienas iš jųsų parodytų, tą patį rūpestį ant išpildymo vilties iki galo.

12. Idant nestotumetēs tingenčiais, bet sekiotojais tų, kurie per tikējimą, ir kantrybę apturēs pažadējimus tēvainystēs.

13. Nes Dievas pažadējęs Abraomui, kada neturējo nei vieno didesnio, per kurį prisiegtų, prisiekē per save patį,

14. Tardamas: jei laimindamas nepalaimįsiu tave, ir padaugindamas nepadaugįsiu tave.

15. O teip ilgai kantriai laukdamas apturējo pažadējimą.

16. Nes žmonēs prisiekia per didesnį už save: o visokio vaido jų galas yra ant patvirtinimo prisiega.

17. Kuriame daikte Dievas norēdamas parodyti labiaus pažadējimą tēvainiams, neatsimainymą rodos savo, prisiegą padarē:

18. Idant per du daiktu neatsimainančiu, kuriuose negal būti, idant Dievas meluotų, turētumēm stipriausį palinksminimą, kurie susibēgome, ant apturējimo paduotos vilties.

19. Kurią turime kaipo inkarą dūšios, tikrą ir tvirtą, ir įeinančią į patį vidų už uždangos,

20. Kur vadovas Jezus dēl mūsų įējo pagal rēdo Melchizedecho, pastojęs augščiausiu kunigu ant amžių.

VII PERSKYRIMAS.

Kristaus kunigystē pagal Melkizedeko rēdą, peraugština Levitų kunigystę ir užbaigia ją ir Zokoną.

1. Nes tas Melchizedech, karalius Salem, kunigas Dievo Augščiausio, kursai sutiko Abraomą, kad grįžo pamušęs karalius, ir pašlovino jam:

2. Kuriam Abraomas atskyrē iš viso ir dešimtines: pirmiausiai, kursai išsiguldo karalius teisybēs: o potam teipogi, ir karalius Salem, tai yra: Karalius pakajaus.

3. Be Tēvo, be motinos, be skaičiaus giminēs, neturēdamas nei pradžios dienų, nei galo gyvenimo: O prilygintas Sūnui Dievo yra kunigu ant amžių.

4. O prisiveizdēkit kaipo tai didis, kuriam ir dešimtinę davē Abraomas Patriarcha, iš geresnių daiktų.

5. O užtikro iš sūnų Levi priimanti kunigystę, tur prisakymą dešimtines imti nuog žmo-

nių pagal zokono, tai yra: nuog brolių savo: norint ir anie išėjo iš strėnų Abraomo.

6. Bet kurio gimimas neyra paskaitytas tarp jų, esme dešimtinēs nuog Abraomo, ir tam, kursai turējo pażadējimus, šlovino.

7. O be visokio prieštaravimo, kas mażesnis yra, pašlovinimą nuog didesnio ima.

8. O vienok čia żmonēs, kurie miršta, ima dešimtines: bet tenai tur liūdyjimą, jog gyvas yra.

9. (O jeigu teip pasakyta būtų) ir Levi, kursai ēmė dešimtines, davē dešimtinę per Abraomą.

10. Nes dar buvo strēnose tēvo, kad sutiko jį Melchizedech.

11. Jei tada tobulybē buvo per kunigystę Levitišką (nes uż jo żmonēs ēmē zokoną), kamgi dar reikējo, idant įstotų kitas kunigas, pagal rēdo Melchizedech, o ne pagal rēdo Aarono būtų vadintas?

12. Nes kad perkelta yra kunigystē, reikia, idant ir zokonas būtų perkeltas.

13. Nes apie kurį tai sakosi, iš kitos yra giminēs, iš kurios niekas netarnavo Altoriui.

14. Nes żinoma yra, jog Viešpats mūsų išējo iš Juda; ku rioj giminēj apie kunigus nieko nepasakē Maiżiešius.

15. O dar labiaus żinoma yra: jei keliasi pagal prilyginimo Melchizedecho kitas kunigas.

16. Kursai ne pagal zokono kūniško prisakymo stojos, bet pagal galybēs gyvenimo nesmertelno.

17. Nes liūdyja: Jog tu esi kunigu ant amżių, pagal rēdo Melchizedecho.

18. Użtikro atmetimas stojas buvusio prisakymo, dēl silpnumo jo, ir nenaudystēs:

19. Nes zokonas nējokio daikto nepadarē tobulu: bet įvedimas geresnēs vilties, per kurią Dievop artinamēs.

20. O kadangi yra ne be prisiegos (nes kiti be prisiegos kunigais stojos:

21. O tas su prisiegą per tą, kursai tarē jam: Prisiekē Viešpats, o nesigailēs: tu esi kunigu ant amżių).

22. Tuo geresnio testamento stojos laidu Jezus.

23. O kitų użtiesa daug stojos kunigais, dēlto, jog smertis nedaleido jiems patekti:

---

23 e. *Daug stojos kunigais* ir tt. Apaštalas pażenklina skyrių tarp augštų Zokono kunigų ir mūsų augštąjį kunigą Jezų Kristų; jie per mirtį atsitraukę, paliko vietą savo įpēdiniams, kuomet mūsų Viešpats Jezus yra kunigas ant visados ir netur įpēdinių; bet gyvena ir vienyjasi ant visados su savo tarnais, naujo testamento kunig ais, visuose jų

24. Bet tas, jog ant amžių pasiliekt, amžiną tur kunigystę,

25. Togidēl gal ir išganyti ant amžių prieinančius per jį patį pas Dievą visados būdamas gyvas, idant užtarytų už mus.

26. Nes priderējo, idant tokį turētumēm augščiausį kunigą, šventą, nekaltą, nepateptą, atskirtą nuog griešnų, ir kuris stojos augštesnis už dangus.

27. Kuris netur reikalo kasdieną, kaipo kunigai, pirmu už nusidējimus savo, potam už žmonių apieravot: nes tai padarē vieną kartą pats save apieravodamas.

28. Nes zokonas įstatē kunigais žmones turinčius silpnybę: bet kalba prisiegos, kuri stojos paskui zokono, Sūnų ant amžių tobulą.

VIII PERSKYRIMAS.

Daugiaus apie augštumą Kristaus kunigystēs ir Naujo Testamento.

1. O trumpai surinkant tuos daiktus, apie kuriuos kalbame. Tokį turime augščiausį kunigą, kursai sēdos po dešinei sosto didžgalybēs danguose

2. Tarnas Šventynēs, ir tikros šētros, kurią įstatē Viešpats, o ne žmogus.

3. Nes kiekvienas augščiausias kunigas įstatomas yra, idant apieravotų dovanas ir apieras: togidēl reikia, idant ir tas turētų nekokį daiktą, kurį apieravotų.

4. Jei tada būtų ant žemēs, nei būtų kunigu, nes būtų, kurie apieravotų dovanas pagal zokono,

5. Kurie paveikslui, ir šešēliui dangiškų daiktų tarnauja. Kaipo Maižiešiui pasakyta yra, kad turējo pabaigti šētrą: veizdēk (sako) vis padaryk pagal paveikslo, kurs tau parodytas yra ant kalno.

6. O dabar tuo geresnį gavo tarnavimą, kuo ir geresnio testamento yra tarpininku, kuris

---

urēdo darbuose. Po antro, juog nei viens Zokono kunigas, anei jie visi sykiu, negalējo padaryti tobulos aukos amžino atpirkimo, kurią mūsų augštasis kunigas Jezus Kristus aukojo sykį ir ant visados.

25 e. *Idant užtarytų už mus.* Kristus, kaipo žmogus, nuolatos užtaria už mus, perstatydamas savo kentējimą savo Tēvui.

4 e. *Jei tada būtų ant žemēs* ir tt. Tai yra, jei ji nebūtų augštesnio padējimo nei Levitų žemiškų kunigų rēda ir neturētų kitokių aukų, ji turētų būti Jo prašalinta iš kunigystēs, sykiu su apeigomis, per Senąjį Įstatymą prisavintomis.

5 e. *Kurie tarnauja* ir tt. Zokono kunigystē ir jos apeigos buvo tam tikru paveikslu ir šešēliu to, ką padarē Kristus savo kariaujančioje ir krikštaujančioje Bažnyčioje, kurios Senojo Įstatymo šētra buvo ženklu.

geresniuose pažadējimuose įstatytas yra.

7. Nes jei anas pirmas būtų buvęs be papeikimo, nebūtų užtiesą jieškota antram vieta.

8. Nes peikdamas anuos sako: štai dienos ateis, sako Viešpats: ir padarysiu ant namų Izraeliaus, ir ant namų Juda naują sandarą.

9. Ne pagal sandaro, kurį padariau sų tēvais jų, dienoje, kurioje nutvēriau ranką jų, idant išvesčiau anuos iš žemēs Egipto: nes anie neužsilaikē sandare mano. O aš apleidau anuos, sako Viešpats.

10. Nes tas yra sandaras, kurį padarysiu namams Izraeliaus po dienų anų, sako Viešpats: duodamas zokoną mano: į dūmas jų, ir ant širdies jų parašysiu aną: ir būsiu jiems Dievu: o anie bus man žmonēmis.

11. Ir nemokys kiekvienas artimą savo, ir kiekvienas brolis savo sakydamas: Pažink Viešpatį. Nes visi pažįs mane nuog mažesnio iki didesnio iš jų.

12. Nes mielaširdingu būsiu ant nusidējimų jų, ir griekų jų jau neatmįsiu.

———

11 e. *Ir nemokįs* ir tt. Teip didelē bus šviesa ir malonē Naujojo Instatymo, juog nereikēs dēti į galvą tikintiems pažintį ir tikējimą į tikrą Dievą, nes jie visi jį žinos.

13. O kad sako nauja: pirmąjį padarē palaiku. O kas sęsta ir karša, arti yra pabaigos.

IX PERSKYRIMAS.

Zokono aukos buvo daug žemesnēs už Kristaus auką.

1. Turējo tiesa ir pirmasis nuteisinimus tarnavimo Dievui ir šventinyčią svietišką.

2. Nes padaryta buvo šētra pirmoji, kurioje buvo liktoriai ir stalas, ir paguldymas duonų, kuris vadinasi šventas.

3. O už antros uždangos, šētra, kuri vadinasi šventa šventųjų:

4. Turinti rūkelnyčią iš aukso, ir skrynią testamento iš visų šalių auksu apvilktą, kurioje aukso indas turįs manną, ir rykštę Aarono, kuri pražydo, ir toblyčias sandaro.

5. O ant viršaus anos buvo Cherubinai garbēs uždengianti vietą numaldimo: apie kuriuos daiktus dabar nereikia skyrium kalbēti.

6. O kad tie daiktai teipo buvo parēdyti, į pirmą šētrą visados įeidavo kunigai išpildanti tarnavimą apierų.

7. Bet į antrą: vieną kartą ant metų pats vienas augščiausias kunigas, ne be kraujo,

———

13 e. *Naują;* dapildyk *sandarą.*

kurį apieravoja už savo ir žmonių nepažintį.

8. Per tai duodama žinią Dvasia Šventoji, jog dar nebuvo apreikštas kelias šventųjų, pakolei dar stovējo pirma šētra.

9. Kas yra paveikslu dabar esančio laiko, pagal kurio apieravojamos yra dovanos ir apieros, kurios negal tobulu padaryti pagal saužinēs tarnaujantį Dievui, tiktai valgiuose ir gērymuose.

10. Ir tuieropuose apmazgojimuose, ir nuteisinimuose kūno, kurie daiktai buvo įstatyti, iki laiko pataisymo.

11. Bet Kristus pasistatęs augščiausiu kunigu ateinančių gerybių, per didesnę ir tobulesnę šētrą ne rankomis padarytą, tai yra, ne šio sutvērimo;

12. Nei per kraują ožių arba veršių, bet per savo paties kraują įējo vieną kartą į Šventinyčią atradęs amžiną atpirkimą.

13. Nes jei kraujas ožių ir jaučių ir pelenai telyčios apšlakinti, pašvenčia suteptus ant apčystijimo kūno:

14. Kaipo toli daugiaus kraujas Kristaus, kuris per Dvasią Šventąją pats save apieravojo Dievui nepateptą, apčystįs saužinę mūsų nuog darbų numirusių, ant tarnavimo Dievui gyvam?

15. Ir togidēl yra tarpininku naujo testamento: idant kad užeis smertis ant atpirkimo anų peržengimų, kurie buvo po pirmu testamentu, apturētų pažadējimą amžinos tēvainystēs tie, kurie pavadinti yra.

16. Nes kur yra testamentas, reikia idant užeitų smertis to, kuris daro testamentą.

17. Nes testamentas per smertį pasitvirtina: nes kitaip dar neyra tvirtas, pakolei gyvas yra, kursai padarē testamentą.

18. Togidēl nei pirmas nebuvo pašvęstas be kraujo.

19. Nes kad Maižiešius perskaitē visus prisakymus zokono visiems žmonēms, paēmęs kraują telių, ir ožių su vandeniu ir su vilna raudona, ir su izopu: pačią teipogi knygą, ir visus žmones apšlēkē.

20. Tardamas: tasai kraujas testamento, kurį jums prisakē Dievas.

21. Teipogi ir šētrą, ir visus indus tarnavimo krauju lygiai apšlēkē.

22. O maž ne visi daiktai pagal zokono kraujuje apmaz-

---

10 e. *Pataisymo.* Tai yra kada Kristus pataisys ir sutvarkys visus daiktus.

12 e. *Amžiną atpirkimą.* Per šitą vieną auką savo kraujo, sykį paaukotą ant kryžiaus, Kristus Mūsų Viešpats užmokējo ir atidavē, sykį už visus visišką užmokesnį ir išpirkimą už visus žmones: ką nei viens kunigas padaryti negalējo.

gojami yra: o be praliejimo kraujo, nēra atleidimo.

23. Reikia tada, idant paveikslai dangiškų daiktų tais daiktais būtų apmazgoti: o patįs daiktai dangiški geresniomis apieromis uż anus.

24. Nes Kristus neįējo į Šventinyčią rankomis padarytą, kuri buvo paveikslu tikrosios: bet į patį dangų, idant pasirodytų dabar po veidu Dievo uż mus:

25. O ne idant tankiai apieravotų pats save, kaipo augščiausias kunigas, kiekvienuose metuose įeina į Šventinyćią su svetimu krauju.

26. Nes būtų reikēję jam tankiai kentēti nuog pradžios svieto: bet dabar prie pabaigos amžių vieną kartą pasirodē ant išnaikinimo nusidējimo per apierą paties savęs.

27. O kaipo žmonēms įstatyta yra vieną kartą mirti, o potam sūdas.

28. Teipo ir Kristus vieną kartą yra apieravotas, idant išnaikintų nusidējimus daugių; antrą kartą be kaltēs pasirodys tiems, kurie jo laukią ant išganymo.

X PERSKYRIMAS.

Dēl neuźteklumo Zokono aukų, Kristus mūsų augštasis kunigas praliejo savo kraują uź mus, aukodamas sykį uź visus mūsų atpirkimo auką. Apaštalas ragina żydus prie ištesējimo.

1. Nes zokonas turēdamas šešēlį būsiančių gerybių, ne patį paveikslą daiktų: kiekvienuose metuose tomis pačiomis apieromis, kurią̨s be perstojimo daro, niekados negal padaryti tobulais prisiartinančius.

2. Kitaipo būtų paliovę apieravoti dēlto, jog daugiaus neturētų nei jokios saužinēs apie grieką, garbintojai Dievo vieną kartą apčystyti.

3. Bet anuose darosi atminimas griekų kiekvienuose metuose.

4. Nes negalimas daiktas, idant krauju jaučių ir ożių išnaikinti būtų nusidējimai.

25 e. *Tankiai apieravotų pats save.* Kristus neatiduos daugiaus savęs ant aukos, tokiu smarkiu, skaudžiu ir kruvinu būdu, ir tam progos negali būti, nes per tą vieną ant kryžiaus auką davē pilną užmokesnį, atpirkimą ir vaistą už visus svieto griekus. Bet tas nekliudo, idant kasd en pats save aukotų šventose paslaptyse nekruvinu būdu, dēl kasdieninio pritaikymo tos vienos išganymo auko, prie mūsų dūšių.

28 e. *Idant išnaikintų.* Tai yra, ištuštintų arba išsemtų iki dugnui per pilną ir tobulą atpirkimą.

2 e. *Kitaipo būtų paliovę.* Jei jos būtų buvę tobulos pačios iš savęs visuose atpirkimo ir atleidimo mieriuose, ka po Kristaus smertis, nebūtų buvę reikalo teip tankiai jas atkartoti: kaip Kristus daugiaus nemiršta už mūsų griekus.

5. Togidēl įeidamas ant svieto sako: apieros ir apieravojimo dovanos nenorējai, bet kūną man prirēdei.

6. Deginimo apieros už grieką, tau nepasimēgo.

7. Tariau tada: štai ateinu: pradžioje knygos parašyta yra apie mane: idant daryčiau Dieve valią tavo.

8. Pirmu pasakęs: Jog apierų ir dēkavojimo ir deginimo apierų už grieką nenorējai, nei tau pasimēgo, kurios pagal zokono apieravojamos yra.

9. Tada tariau: štai ateinu, idant daryčiau Dieve valią tavo: nukelia pirmą, idant pastatytų antrą.

10. Per kurią valią pašvęsti esme per apierą kūno Jezaus Kristaus vieną kartą.

11. O vienok kiekvienas kunigas stov kasdieną tarnaudamas, ir tas-gi pačias apieras tankiai apieravodamas, kurios niekados negal griekus išnaikinti.

12. Bet tas apieravojęs vieną apierą už griekus ant amžių sēd po dešinei Dievo,

13. Ant galo laukdamas kolei neprieteliai jo padēti bus pasparu kojų jo.

14. Nes per vieną apierą, tobulais padarē ant amžių pašvęstus.

15. O duoda liūdyjimą mums ir Dvasia Šventoji. Nes kad pasakē:

16. Tas tada yra sandaras, kurį padarysiu su jais po anų dienų, sako Viešpats: duodamas įstatymus mano širdysna jų, ir įrašysiu dūmose jų anuos:

17. Ir neatmįsiu daugiaus ant griekų ir neteisybių jų.

18. O kur yra atleidimas anų: jau nereikia apieros už grieką.

19. Turēdami tada broliai pasitikējimą ant įējimo šventinyčion per kraują Kristaus.

20. Kurį kelią naują ir gyvą pašventē mums per uždangą, tai yra: kūną savo.

21. Ir kunigą didį ant namų Dievo.

22. Prisiartinkim su tikra širdžia pilnume vieros apšlēkti ant širdžių nuog piktos sąužinēs, ir numazgoti ant kūno čystu vandeniu.

23. Turēkimēs išpažinimo nesisiubojančio vilties mūsų (nes viernas yra, kursai pažadējo)

24. Ir prisiveizdēkim viens ant kito, ragindami ant meilēs ir gerų darbų.

25. Neapleizdami susirinkimo mūsų, kaipo nekurie tur

---

18 e. *Jau nereikia apieros už grieką:* kur yra pilnas griekų atleidimas, kaip krikšte, ten nēr daugiaus reikalo aukos, už grieką jau atleistą: kaip už griekus paskui papildytus, kurie gal būti atleisti tik galybe Kristaus smerties aukos.

pajunkimą, bet linksmindamies, o tuo labiaus, kuo daugiaus išvysite prisiartinančią dieną.

26. Nes jei tyčiomis griešytumēm po apturējimo pażinties tiesos, jau nepasiliekt apiera už griekus:

27. Bet baisus nekoksai laukimas sūdo, ir karštis ugnies, kuri praris priešininkus.

28. Kas zokoną Maiżiešiaus paniekintų, be jokios mielaširdystēs per liūdyjimą dviejų arba trijų liūdytojų miršta.

29. Kaipo betikite toli sunkesnes korones apturēs, kursai Sūnų Dievo sumyniotų, ir kraują sandaro, už nečystą apsūdytų, per kurį buvo pašvęstas, ir dvasią malonēs išniekintų?

30. Nes žinome, kas pasakē: Man atkeršyjimas, o aš atiduosiu. Ir vēl: jog Viešpats sūdys žmones savo:

31. Baisu yra įpulti į rankas Dievo gyvo.

32. O atsiminkite ant senų dienų, kuriose būdami apšviesti didžią karionę vargų iškentējote.

33. Per dalį kad dēl gēdinimo ir vargų visiems paveizdu pastojot: o per dalį, kad draugais stojotēs lygiai apsieinančių.

34. Nes ir su kaliniais drauge varginti buvote, ir išplēšimą turtų jųsų su džiaugsmu priēmēt, žinodami, jog jųs turite danguje geresnį ir tveriantį turtą.

35. Neteriokit tada pasitikējimo jųsų, kursai tur didį užmokestį.

36. Nes kantrybē jums yra reikalinga, idant darydami valią Dievo, apturētumēt pažadējimą.

37. Nes dar nepoilgo labai laiko, kursai tur ateiti, ateis ir neužtruks.

38. O teisus mano iš vieros yra gyvas: o jei atsitrauks, nepasimēgs dūšiai mano.

39. Bet męs neesme sūnais atsitraukimo ant prapulties, bet tikējimo ant užturējimo dūšios.

---

26 e. *Nes jei tyčiomis griešytumēm.* Čion yra kalba apie grieką atstojimo iš liuosos valios nuo žinomos tikējimo teisybēs, nes kaipo negalime išnaujo krikštytis, teip ir galim tikētis apturēti tą gausų griekų atleidimą, kurį Kristus pirko per savo smertį ir kuris mums suteiktas būna tokiu gausiu būdu, kaip krikšte: bet labiaus mums privalo bijotis baisaus Dievo sūdo, nes, atstoję nuo žinomos tiesos tikējimo, retai arba nie kad netur malonēs sugrįžti prie jos.

XI PERSKYRIMAS.

Kas tai yra tikējimas; jo stebūklingi vaisiai ir pasekmingumas išrodyti tēvų paveizdais.

1. O tikējimas yra gruntas tų daiktų, kurių viltį turime, parodymas daiktų neregimų.

2. Nes per tą senieji gavo liūdyjimą.

3. Per tikējimą išmanome, jog amžiai žodžiu Dievo yra padaryti, idant iš neregimų stotųs regimais.

4. Per tikējimą apieravojo Abelius Dievui gausesnę apierą, ne kaipo Kainas, dēl kurios gavo liūdyjimą, jog buvo teisus, nes Dievas liūdyjimą davē apie jo dovanas, ir per tą numiręs dar kalba:

5. Per tikējimą Enochas buvo perkeltas, idant neregētų smerties, ir nebuvo atrastas, nes perkēlē jį Dievas: nes pirm perkēlimo turējo liūdyjimą, jog pamēgo Dievui.

6. O be tikējimo negalimas yra daiktas pamēgti Dievui. Nes prieinančiam Dievop, reikia tikēti, jog yra, o jog yra atiduotoju tiems, kurie jo jieško.

7. Per tikējimą Noe atsakymą apturējęs apie tai, kas dar nebuvo regima, bijodamas ištaisē karablį ant užlaikymo namų savo, per kurį paskandino svietą, ir teisybēs, kuri pagal tikējimo yra, stojos tēvainiu.

8. Per tikējimą, kursai vadinasi Abraomas, paklausē, idant išeitų ant vietos, kurią turējo imti į tēvainystę: ir išējo nežinodamas kur einąs.

9. Per tikējimą gyveno žemēje pažadētoje, kaipo svetimoje gyvendamas šētrose su Izaoku ir Jokūbu draugtēvainiais to paties pažadējimo:

10. Nes laukē miesto pamatus turinčio: kurio darytojas ir išstatytojas Dievas.

11. Per tikējimą ir pati Sara nevaisinga gavo galybę ant priēmimo sēklos, ir ne pagal laiko amžiaus, jog turējo už vierną tą, kuris buvo prižadējęs.

12. Togidēl ir iš vieno užgimē (o tai iš apmirusio) daugybē kaipo žvaigždžių dangaus, ir kaipo smilčių nesuskaitytų, kurios yra krašte marių.

13. Pagal tikējimo numirē tie visi negavę pažadējimų, bet ištolo anuos regēdami, ir sveikindami, ir išpažindami, jog svečiais ir ateiviais yra ant žemēs.

14. Nes kurie tai kalba, rodo jog tēviškēs jieško.

15. Ir jei ant anos būtų atsiminę, iš kurios išējo, užtiesą turējo laiką sugrįžti:

16. Bet dabar geidžia geresnēs, tai yra dangiškos. Togidēl nesigēdžia Dievas vadintis Dievu jų, nes ištaisē jiems miestą.

17. Per tikējimą Abraomas apieravojo Izaoką, kad buvo gundytas, o apieravojo viengimusį, kuris buvo gavęs pažadējimus.

---

8 e. *Kursai vadinasi Abraomas*: arba kursai buvo pavadintas Abraomas.

18. Kuriam buvo pasakyta, jog Izaoke tau bus vadinta sēkla.

19. Tikēdamasi, jog Dievas galįs yra ir iš numirusių prikelti, iš ko jį ir už paveikslą priēmē.

20. Per tikējimą ir apie būsiančius daigtus palaimino Izaokas Jokūbą ir Ezavą.

21. Per tikējimą Jokūbas mirdamas kiekvieną sūnų Juozapo palaimino: ir pasikloniojo viršūnei lazdos jo.

22. Per tikējimą Juozapas mirdamas, apie išējimą sūnų Izraeliaus minējo, ir įsakē apie kaulus savo.

23. Per tikējimą Maižiešių užgimusį gimdytojai jo slēpē per tris mēnesius dēl to, jog regējo gražiu kudikiu, ir nesibijojo įsakymo karaliaus.

24. Per tikējimą Maižiešius užaugęs gynēs būti sūnumi dukterēs Faraono.

25. Geriaus sau aprinkdamas drauge būti vargintu su žmonēmis Dievo, ne kaipo turēti iki laiko pamēgimą grieko,

26. Paskaitydamas už didesnę bagotystę išgēdinimą Kristaus, negi turtus Egipto, nes veizdējo ant užmokesnio.

27. Per tikējimą apleido Egiptą: nesibijodamas rūstybēs karaliaus: nes neregimo, kaipo būt regēdamas lauke.

28. Per tikējimą atprovijo Paschą, ir išliejimą kraujo: idant tas kursai žudē pirmgimusius, nedasilytētų jų.

29. Per tikējimą perējo per Raudonas marias, kaipo per sausą žemę: ko datirdami Egipcijonai praryti yra.

30. Per tikējimą sugriuvo mūrai Jericho, kad per septynias dienas aplink apējo.

31. Per tikējimą Rahab paleistuvē nepražuvo su netikinčiais, kad priēmē peržvalgytojus su romumu.

32. Ir ką daugiaus sakysiu? nes pritruks man laiko apsakinējančiam apie Gedeoną, Baraką, Samsoną, Jeftę, Dovidą, Samuelių, ir Pranašus:

33. Kurie per tikējimą pergalējo karalystes, darē teisybę,

---

19 e. *Už paveikslą;* tai yra, kaipo paveikslas Kristaus užmušto ir vēl grįžtančio į gyvenimą.

21 e. *Ir pasiklōniojo viršūnei lazdos jo.* Apaštalas čion seka seną Graikų Bibliją septyniasdešimčio išguldinētojų (kurie teip išverčia Gen. 47 p. 31 e.) ir priveda tą darbą Jokūbo, atiduodami ir atsakančią garbę viršūnei lazdos arba skietro Juozapo, kaipo paveikslui Kristaus skipetro ir karalystēs ir paveizdan darodymo Jokūbo tikējimo. Bet nekurie vertējai, neprielankus tai atsakančiai garbei, sugadino žodžius išverzdami: *jis atidavē garbę (pasikloniojo) pasirēmęs ant viršūnēs savo lazdos;* tartum toji aplinkybē atsirēmimo ant savo lazdos būtų darodymu Jokūbo tikējimo arba vertu dēlto ypatingo Šv. Dvasios paminējimo.

apturējo pażadējimus, uždarē nasrus levų.

34. Użgesē smarkumą ugnies, išsisergējo ašmenių kalavijo, stipriais stojos iš silpnybēs, sylingais stojos karionēje, karius svetimųjų atgal grąžino.

35. Moteriškēs atēmē prikeltus iš numirusių numirēlius savo. O kiti tąsyti buvo nepriēmę atpirkimo, idant gautų geresnį prisikēlimą.

36. O kiti išjuokimą ir mušimą datyrē, dar ir geležinius ir kalines.

37. Akmenimis mušti buvo, perkirsti, gundyti buvo, nukirtimu kalavijo numirē, klaidžiojo avių ir ożių odose neturtēliai prispausti, nuvarginti.

38. Kurių svietas nebuvo vertas, klaidžiodami po girias, kalnus, ir lindynes, ir urvus žemēs.

39. O tie visi liūdyjimu tikējimo datirti negavo prižadējimą.

40. Jog Dievas ką geresnio dēl mūsų nuveizdējo, idant ne be mūsų stotųs tobulais.

XII PERSKYRIMAS.

Raginimas prie ištesējimo savo kryžiuose. Pavojus apvertimo ant pikto Naujo Testamento malonēs.

1. Togidēl ir męs turēdami tokį ant savęs debesį liūdytojų, palikę visokią sunkybę ir nusidējimą, kuris aplink mus stov, per kantrybę bēgkime ant pażenklintos mums karionēs,

2. Veizdēdami ant vado tikējimo, ir pabaigtojo Jezaus, kursai turēdamas prieš save džiaugsmą kentējo kryžių, paniekinęs išgēdinimą, ir sēd' po dešinei sosto Dievo.

3. Nes atsiminkite ant to, kursai iškentējo tokį prieštaravimą nuog griešninkų prieš save: idant nepailstumēt, silpnais pastoję ant dūšių jųsų.

4. Nes dar iki kraujo nepriešinotēs kariaudami prieš griekią.

5. O użmiršote ant palinksminimo, kursai jums kaipo sūnums sako tarydamas: Sūnau mano nepaniekink draudimo Viešpaties : nei pasilpk kad nuog jo bartas esi.

6. Nes kurį Viešpats myl, baudžia: o plaka kiekvieną sūnų, kurį priima.

7. Drausmēje turēkitēs. Kaipo sūnums jums duodasi Dievas. Nes kursai sūnus, kurio nekorotų tēvas?

8. Bet jei este be drausmēs, kurios visi stojos dalininkais: tada vaikais este iš svetmoterystēs, o ne sūnumis.

9. O dar tēvus kūno mūsų už mokytojus turējom, ir bijojomēs jų: ar gi nebūsime toli daugiaus paklusni Tēvui Dvasių, o gyvęsim?

10. O anie ant laiko nedau-

gio dienų pagal noro savo mus mokē: bet tas ant to, kas yra naudingo dēl apturējimo šventybēs jo.

11. O visokia drausmē dabar regisi, jog neyra džiaugsmu, bet nuliūdimu: bet potam duos pakajingą vaisių teisybēs išmēgintiems per aną.

12. Togidēl nuleistas rankas, ir pailsusius kelius ištieskite.

13. O žingsnius tiesus darykite kojomis jųsų: idant kuris raišdamas nepaklystų, bet geriaus išgydytas būtų.

14. Pakajų laikykit su visais, ir šventybę be kurios niekas neregēs Dievo.

15. Dabodami, idant kas neatstotų nuog malonēs Dievo: idant kokia šaknis kartumo augštyn augdama nepadarytų užkliuties, ir per ją daug suteptais būtų.

16. Idant kas nebūtų paleistuvis, arba niekintojas daiktų šventų, kaipo Ezavas: kursai už vieną valgyklą pardavē pirmgimystę savo.

17. Nes žinokite, jog ir potam kad norējo apturēti tēvainiškai pašlovinimą, atmestas buvo: nes nerado vietos ant pakūtos, noris su ašaromis jos ješkojo.

18. Nes nepriējot prie kalno, kurio gal dasilytēt, ir prie ugnies, kuri gal užsidegti, į viesulą, ir tamsybę, ir vētrą,

19. Ir prie garso triūbos, ir balso žodžių, kurį tie, kurie girdējo, išsimeldē, idant jiems nekalbētų.

20. Nes neišturējo kas sakyta buvo: ir jei galvijas dasilytētų kalno, akmenimis bus užmuštas.

21. O teipo baisiu daiktu buvo, kas buvo regēta. Maižiešius pasakē: išsigandau, ir drebu.

22. Bet priējote prie kalno Sion, ir prie miesto Dievo gyvo, prie dangiškos Jeruzalēs, ir daugybēs daug tūkstančių Aniolų,

23. Ir prie bažnyčios pirmgimusių, kurie surašyti yra danguje, ir prie Dievo sūdžios visų ir dvasių teisųjų tobulų.

24. Ir prie Jezaus tarpininko Naujo testamento, ir apšlēkimo kraujo geriaus kalbančio, neg Abeliaus.

25. Veizdēkit-gi, idant nepaniekintumēt to, kuris kalba. Nes jei anie neišbēgo niekindami tą, kuris ant žemēs kalbējo: toli daugiaus męs, kurie kalbantį mums iš dangaus atkreipiame.

26. Kurio balsas sujudino

---

17 e. *Nerado* ir tt. Tai yra, jis neatrado būdo atvesti savo tēvą į gailestį (metavonę), arba atmainyt jo mislį, dalyke davimo palaiminimo jaunesniam broliui Jokūbui.

tuomet žemę, o dabar prižada sakydamas: Dar vieną kartą; o aš sujudįsiu ne tiktai žemę, bet ir dangų,

27. O tai ką sako: Dar vieną kartą; rodžia perkēlimą judinamų daiktų, kaipo kurie yra padaryti, idant pasiliktų tie daiktai, kurie yra nepajudinami.

28. O teip priimdami nepajudinamą karalystę, turime malonę: per kurią tarnaukime pamēgdami Dievui, su baime, ir nusižeminimu.

29. Nes Dievas mūsų yra ugnimi sudeginančia.

XIII PERSKYRIMAS.

Yvairųs persergējimai ir paraginimai.

1. Meilē broliška tegul laikosi tarp jųsų.

2. O neužmirškite priimti svečius, nes per tai nekurie nežinojo, priimdami Aniolus už svečius.

3. Atminkit ant kalinių, kaipo patįs draugkaliniai, ir ant nuvargintų, kaipo ir patįs kūne būdami.

4. Moterystē viežlyba visame, ir gulta nesudergta. Nes paleistuvus ir svetimoterau-jančius sūdys Dievas.

5. Apsiējimai tegul bus be godulystēs: kad pakaktų tie daiktai, kuriuos turite: nes pats pasakē: nepamesiu tave, nei apleisiu.

6. Teipo, jog drąsiai kalbame: Viešpats man pagelbētoju: ir nesibijosiu ką padarytų man žmogus.

7. Atminkite ant vyresniųjų jųsų, kurie jums kalbējo žodį Dievo: ant kurių galo apsiējimo veizdēdami sekite tikējimą.

8. Jezus Kristus vakar ir šiandieną tas pats ir ant amžių.

9. Pamokslais tuleropais, ir svetimais nesiduokit suvadžioti. Nes geriausias daiktas yra patvirtinti širdį per malonę, ne per valgius: kurie nepadējo tiems, kurie anuos vartojo.

10. Turime altorių, iš kurio valgyti netur valdžios, kurie tarnauja šētrai.

11. Nes kurių galvijų kraują įneša už grieką šventinyčion augščiausias kunigas, tų kūnai sudeginami yra už abazo.

---

4 e. *Moterystē viežlyba visame.* Tai yra, visuose daiktuose prigulinčiuose prie moterystēs stono. Yra tai persergējimas pačiuotiems žmonēms nelaužyti šventybēs jų stono kokiomis noirnt liuosavalybēmis ar ištvirkimais jam priešingais. Iš tų žodžių bet neišeina, juog visoms ypatoms privalo pačiuotis, kad net ir žodį *omnibus* išverstų *visose ypatose,* vietoje *visuose daiktuose:* nes jei tai būtų prisakymas, šv. Povilas pats būtų jį peržengęs, nevezdams niekad pačios. Tuom labiaus tie, kurie jau padarē apžadą Dievui panystēje gyventi, jei stengtųsi vesti, užtrauktų ant savęs patįs savo pasmerkimą. 1. Tim. p, 5. 12 e.

12. Dēlto ır Jezus, idant pašvęstų žmones per savo kraują, nukentējo už bromos.

13. Išeikim tada pas jį už abazo, nešiodami užgēdinımą jo.

14. Nes neturim čia tveranžio miesto, bet būsianžio ješkome.

15. Per jį tada apieravokime visados Dievui apierą garbēs, tai yra, vaisių lūpų išpažįstančiu vardui jo.

16. O geradējystēs, ir daliji mo viens kitam neužmirškite, nes tokiomis apieromis maldaujasi Dievas.

17. Būkit paklusni vyresniems jųsų, ir būkite jiems paduotais. Nes anie jaučia, kaipo kurie už dūšias jųsų tur skaičių atiduoti, idant tai darytų su džiaugsmu, o nedūsaudami: nes tai jums nepridera.

18. Melskitēs už mus: nes pasitikime, jog turime gerą sažinę norēdami visame gerai apsieiti.

19. O to labiaus meldžiu jus, idant tai darytumēt, kad tuo veikiaus būčiau jums sugrąžintas.

20. O Dievas pakajaus, kursai išvedē iš numirusių didį piemenį avių, per kraują amžino sandaro Viešpatį mūsų Jezų Kristų.

21. Tegul patogina jus ant viso gero, idant darytumēt jo valią, darydamas jumyse, kas jam pasimēgtų, per Jezų Kristų: kuriam yra garbē ant amžių amžinųjų. Amen.

22. O meldžiu jus broliai, idant už gero priimtumēt žodį palinksminimo. Nes jums labai trumpai rašiau.

23. Žinokite, jog Timoteušas brolis mūsų išleistas: su kuriuomi (jei veikiaus ateis) pamatysiu jus.

24. Pasveikinkite visus vyresnius jųsų, ir visus šventuosius. Sveikina jus broliai iš Valakų.

25. Malonē su jumis visais. Amen.

---

13 e. *Išeikim tada pas jį už abazo, nešiodami užgēdinimą jo.* Tai yra nešdami jo kryžių. Yra tai paraginimas noriai su Kristumi kentēti užgēdinimus, persekiojimus, o net ir mirtį, jei norime dalyvauti gerybēje jo kentējimo žmonių atpirkimui.

Katalikiškas šv. Apaštolo Jokubo Raštas.

Šis Raštas yra pavadintas Katalikišku arba Visatiniu, kaip pirma du šv. Petro Laišku, pirmasis šv. Jono Laiškas ir šv. Judo vienas, nes jie buvo parašyti ne kokiems atskyriems žmonēms arba pavienei ypatai, bet apskritai visiems tikintiems. Šis Laiškas buvo parašytas šv. Apaštolo Jokūbo, pavadinto Mažesniuoju, kuris teipogi mūsų Viešpaties Broliu vadinosi, būdamas Jo giminaičiu (nes žydai artimus gimines vadindavo broliais). Jis buvo pirmas miesto Jeruzalem vyskupas. Šiame Laiške yra patalpinta daug tikējimo ir doros prisakymų, o ypatingai, juog tikējimas be gerų darbų negal žmogaus išganyti ir juog tikras mokslas suteiktas būna tik iš viršaus. Penktame perskyrime jis apskelbia Sakramentą ligonių patepimo. Laiškas buvo parašytas artimame prieš Apaštalo nukentējimą laike, apie dvidešimtais aštuntais metais po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Kentējimų nauda. Malda su tikējimu. Dievas yra davējas viso gero, bet ne pikto. Mums privalo būti tingiais ant pykimo ir netik klausytojais, bet ir darytojais žodžio. Apie liežuvio sulaikymą ir gryną tikējimą.

1. Jokūbas Dievo, ir Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus tarnas, dvylikai giminių, kurios yra išskaidyme, sveikatą.

2. Paskaitykit už visokį džiaugsmą broliai mano, kad įpulsite į tuleropus pagundinimus.

3. Žinodami, jog ištyrimas tikējimo jųsų daro kantrybę.

4. O kantrybē tur tobulą darbą: idant būtumēt tobuli, ir pilni, nieko nestokuojanti.

5. O jei kas iš jųsų reikalauja išminties, tegul meldžia nuog Dievo, kursai duoda visiems apsčiai, o neišmētinēja: o bus jam duota.

6. O tegul meldžiasi tikējime nieko neabejodamas: nes kursai abejoja, lygus yra vilnioms marių, kurios nuog vējo susijudina, ir priešais blaškomos yra.

7. Tegul žmogus anas netikiasi, idant ką gautų nuog Viešpaties.

8. Vyras dvejokios dūmos,

---

2 e. *In tuleropus pagundinimus.* Žodis *pagundinimas*, šiame laiške kartais yra vartojamas vietoje *bandymas* prispaudimai ir persekiojimai, kaip ir šioje vietoje; kitais kartais ženklina gundymą, vyliojimą ir traukimą kitų į nusidējimą.

nestov tvirtai visuose keliuose savo.

9. O brolis nusižeminąs tesigiria paaugštinime savo.

10. O turtingas nusižemini me savo, nes praeis kaipo žiedas žolės.

11. Nes saulė užtekėjo su karščiu, ir sudžiovino žolę, ir žiedas jos nukrito, ir pražuvo gražumas veido jo: teipo ir turtingas keliuose savo pavys.

12. Palaimintas vyras, kursai ištur pagundinimą: nes kad bus datirtas, gaus vainiką gyvenimo, kurį pažadėjo Dievas mylintiems save.

13. Nei vienas, kad gundinamas yra, tenesako, jog nuo Dievo gundytas yra: nes Dievas neyra gundytojas piktųjų: o pats nei vieną negundina.

14. Bet kiekvienas gundinamas yra nuog savo paties pageidimų patrauktas, ir prijunkintas.

15. Potam pageidimas, kad prasidės, gimdžia grieką: o griekas, kad bus papildytas, gimdžia smertį.

16. Neklyskite tada broliai mano mieliausi.

17. Visokis geras davimas, ir visokia tobula dovana, iš augšto yra, nužengianti nuog tėvo šviesybių, pas kurį nėra atmainos, nei užtemimo persimainymo.

18. Nes iš gero noro pagimdė mus žodžiu tiesos, idant būtumėm nekokia pradžia sutvėrimo jo.

19. Žinot broliai mano mieliausi: o tegul kiekvienas žmogus bus greitas ant klausymo: o neveikus ant kalbėjimo ir tingus ant rūstybės.

20. Nes rūstybė vyro, nedaro teisybės Dievo.

21. Togidėl atmetę visokią biaurybę, ir apstumą piktybės, priimkite su tikyba žodį įskeltą, kuris gal išganyti dūšias jūsų.

22. O būkite darytojais žodžio, o ne klausytojais tiktai, apgaudami patįs save.

23. Nes jei kas yra klausytoju žodžio, o nedarytoju: tas lygus bus vyrui prisiveizdančiam zerkole veidui prigimimo savo.

24. Nes apžvelgė pats save, ir paėjo ir tuojaus užmiršo, kokiu buvo.

25. Bet kas gerai perveizdėtų zokoną tobulos liuosybės, ir jame užsilaikytų, nebūdamas klausytoju užmirštančiu, bet darytoju darbo: tas bus palaimintas darbe savo.

26. Jei kam regisi, jog yra nobažnas, nenuramdąs liežuvio savo, bet apgaunąs širdį savo: to nobažnystė yra tuščia.

27. Garbinimas Dievo čystas

---

18 e. *Nekokia pradžia*, tai yra pirmieji jo sutvērimų vaisiai.

ir nepateptas pas Dievą ir Tėvą tas yra: aplankyt siratas ir našles varge jų, o save užlaikyt nesuteptu nuog šio svieto.

II PERSKYRIMAS.

Priešai atsižiūrėjimą ant ypatų. Pavojus peržengimo vieno punkto Zokono. Tikėjimas be darbų yra numiręs.

1. Broliai mano neturėkite tikėjimo, jog garbė Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, būtų skyriuje asabų.

2. Nes jei įeitų į surinkimą jųsų vyras turįs aukso žiedą skaistame rūbe, o įeitų ir ubagas blogame apdare,

3. Ir veizdėtumėt ant to, kursai apsivilko skaistu rūbu, ir tartumėt jam: tu sėskis čia gerai: o ubagui tartumėt: tu stovėk ten, arba sėskis po pasparu kojų mano.

4. Ar-gi nesūdyjat patįs tarp savęs, ir netapote sūdžiomis piktų dūmų.

5. Klausykit gi broliai mano mieliausi: ar-gi neaprinko Dievas ubagus ant to svieto, bagotais tikėjime, ir tėvainiais karalystės, kurią pažadėjo Dievas mylintiems jį?

6. O jųs paniekinote ubagą. Ar ne bagočiai per galybę prispaudžia jus: ir tie patįs į sūdus jus netraukia?

7. Ar ne anie bliuznija gerą vardą, kuris pašauktas yra ant jųsų?

8. Vienok, jei zokoną karališką išpyldote pagal rašto: mylėsi artymą tavo, kaipo pats save: gerai darote:

9. O jei asabas perskiriate: grieką darotę, ir barami este nuog zokono, kaipo peržengtojai.

10. O jei kas norint užlaikytų visą zokoną, o viename daikte nusidėtų, stojos viso kaltas.

11. Nes kuris pasakė: nesvetimoterauk: pasakė teipogi:

---

1 e. *Skyriuje asabų.* Žodžių prasmė yra, juog tikėjimo dalykuose, Sakramentų aikvojimas, ir kiti dvasiški veikalai Dievo bažnyčioje, netur būti su atsižiūrėjimu ant ypatų, bet juogei dūšia beturčio tur būti lygiai godojama kaip ir turtingojo dūšia. Žr. Deut. I p., 17 e.

10 e. *Viso kaltas*, tai yra, jis teip stojas peržengtoju Zokono, juog užlaikymas visų kitų punktų nepadės jam prie išganymo, nes jis niekina Zokono instatytoją ir sulaužo perdėm didelį ir visatinį meilės prisakymą kad ir vienu mirtinu grieku. Visi Zokono įstatymai tur būti laikomi kaipo vienas pilnas zokonas: arba kaip perlaužimu vienos grendies būtų perlaužta visa grendinė arba cielybė zokono susidedanti iš surinkimo prisakymų. Dėlto kaltininkas priešai vieną kokį prisakymą, užtraukia amžiną bausmę; nors bausmės pragare bus didesnės tiems, kurie buvo didesniais kaltininkais, kaipo didesnis užmokesnis bus danguje tiems, kurie gyveno su didesniu šventumu ir tobulybe.

neužmušk. O jei nesvetmoterautumei, bet užmuštumei, stojais peržengtoju zokono.

12. Teipo kalbēkite, ir teipo darykite, kaipo tie, kurie tur būt sūdyti per zokoną valnystēs.

13. Nes sūdas be susimylējimo tam, kursai susimylējimą nedarē, o mielaširdystē praeina sūdą.

14. Ką padēs broliai mano, jei kas sakytų, jog tur vierą, o darbų neturētų? ar-gi gal jį viera išganyt?

15. O jei brolis ir sesuo būtų nuogi, ir reikalautų valgio kasdieniško,

16. O tartų jiems nekursai iš jųsų: eikite pakajuje susišildykit ir pasisotinkit: o neduotumēt jiems, ko reikalauja dēl kūno, ką padēs.

17. Teipo ir viera, jei neturētų darbų, apmirusi yra pati savyje.

18. Bet sakys kas: tu turi vierą; o aš turiu darbus: parodyk man vierą tavo be darbų, o aš tau parodysiu vierą mano iš darbų.

19. Tu tiki, jog vienas yra Dievas: gerai darai: ir velniai tik ir dreba.

20. O nori žinot o žmogau niekingas, jog viera be darbų yra apmirusi?

21. Abraomas tēvas mūsų ar ne iš darbų nuteisintas yra apieravodamas Izaoką sūnų savo ant altoriaus.

22. Regi jog viera drauge dirbo su darbais jo: o iš darbų viera išsipildē

23. Ir išsipildē raštas, kuris sako: įtikējo Abraomas Dievui, ir paskaityta jam yra už teisybę, ir vadintas yra prieteliumi Dievo.

24. Regite, jog iš darbų nuteisinamas yra žmogus: o ne iš vieros tiktai?

25. Teip ir Rahab paleistuvē, ar ne iš darbų nuteisinta yra, priimdama paslus, ir kitu keliu išleizdama.

26. Nes kaipo kūnas be dvasios yra numiręs, teipo ir viera be darbų yra numirusi.

III PERSKYRIMAS.

Apie liežuvio nedorybę. Apie skyrių terp žemiško ir dangiško mokslo.

1. Tegul daug iš jusų neapsiima būt mokytojais broliai mano, žinodami, jog sunkesnį sūdą gausite.

2. Nes daug daiktuose nusidējame visi. Jei kursai žodžiuje nenusideda: tas yra tobulas vyras: gal teipogi visą kūną pavaldyti žąslais.

3. O jei arkliams dedame nasruosna žąslus, idant paklusnais mums būtų, ir visą kūną jų valdome.

4. Stai ir laivai būdami di-

deli, ir kad anuos baisųs vējai varo, nuog mažiausio rudelio pavaldomi yra, kur tikt noras valdančio geidžia.

5. Teipo ir liežuvis mažas, tiesa yra sąnarys, bet didžius daiktus iškelia. Štai kaipo maža ugnis, kaip didžią girią sudegina!

6. Ir liežuvis ugnimi yra, visotime neteisybēs. Liežuvis yra pastatytas tarp sąnarių mūsų, kuris biaurina visą kūną ir uždega ratą užgimimo mūsų uždegtas nuog pragaro.

7. Nes visokis prigimimas žvērių, ir paukščių, ir slankiojančių, ir kitų nuvaldomas yra, ir nuvaldytas yra nuog prigimimo žmogiško.

8. Bet liežuvio nei vienas iš žmonių negal nuvaldyt: nenuramdoma piktybē, pilna smer tiškų nuodų.

9. Per jį garbiname Dievą ir Tēvą, ir par jį keikiame žmones, kurie ant paveikslo Dievo yra sutverti.

10. Iš tos pačios burnos išeina pagarbinimas, ir keikimas. Nereikia broliai mano, idant tai teipo būtų.

11. Ar išleidžia šaltinis iš tos pačios skylēs saldų ir kartų vandenį?

12 Ar gal broliai mano, fygos medis išduoti uogas vyno; arba vyno medis fygas? teipo nei sūrus vanduo, gal saldų padaryti.

13. Kas išmintingas ir mokytas tarp jųsų? tegul parodo iš gero apsiējimo darbą savo tikybēje išminties.

14. Bet jei turite kartu pavydējimą, ir barnies būtų širdyse jųsų: nenorēkite girtis ir būti melagiais prieš tiesą.

15. Nes ta išmintis neyra iš augšto nužengianti; bet žemiška, kūniška, velniška.

16. Nes kur užvydējimas ir barnis, ten netvirtybē ir visokis piktas darbas.

17. Bet kuri yra iš augšto išmintis, pirmiaus tiesa yra čysta, paskui pakajinga, romi, priimanti mokslą, geriems pritarianti, pilna mielaširdystēs, ir vaisių gerų, nesūdyjanti, be veidmainystēs.

18. O vaisius teisybēs sējamas yra pakajuje darantiems pakajų.

IV PERSKYRIMAS.

Apie nedorybę, kuri išeina iš pasidavimo pageidimui ir svieto prietelystēs. Persergējimas priešai puikybę, apkalbą ir tt.

1. Iš kur karionēs ir vaidai tarp jųsų? ar ne iš to? iš pageidimų jųsų, kurie kariauja sąnariuose jųsų?

2. Geidžiate, o neturite: užmušate, ir pavydite: o negalite apturēti: vaidijatēs ir kariau-

jate, o neturite todēl, jog nemeldžiate.

3. Meldžiate, o negaunate, todēl, jog negerai meldžiate: idant pageidimuose jųsų perleistumēt.

4. Svetmoteraujanti, nežinot, jog prietelystē to svieto, yra neprietelystē Dievo? Kas norint tada norētų būt prieteliumi to svieto, stojasi neprieteliumi Dievo.

5. Ar betikite, jog dykai sako raštas: su pavydējimu geidžia dvasia, kuri gyvena jumyse?

6. Bet didesnē duota malonē. Todēl sako: Dievas prieštarauja didžiuojantiems, o nusižeminantiems duoda malonę.

7. Būkite tada paklusni Dievui, o spirkitēs prieš velnią, o pabēgs nuo jųsų.

8. Prisiartinkit pas Dievą: o prisiartįs pas jus. Apiprauskite rankas griešninkai: ir apčystikite širdis dvejokio umo.

9. Varginkitēs, gailēkite ir raudokite, juokas jųsų tegul persimaino į verksmą, o linksmybē į nuliūdimą.

10. Nusižeminkit po akių Viešpaties, o išaugštįs jus.

11. Neapkalbēkite viens kitą broliai. Kursai apkalba brolį, arba kursai sūdyja brolį savo, apkalba zokoną ir sūdyja zokoną. O jei sūdyji zokoną, neesi darytoju zokono, bet sūdžia.

12. Vienas yra davējas zokono, ir sūdžia, kursai gal pražudyt, ir išganyt.

13. O tu kas esi, kursai sūdyji artimą? štai dabar kurie kalbate: šiandieną arba rytoj eisime į tą miestą, ir pabūsime ten per metus, ir prekiausim, ir pelnysim.

14. Kurie nežinote, kas bus rytoj.

15. Nes kas-gi yra gyvenimas jųsų? garas yra pasirodąs ant mažo laiko. O potam išnyks. Vietoj to, ką turētumēt kalbēti: jei Viešpats norēs: ir jei būsime gyvi, padarysim tai, arba tai.

16. O dabar giriatēs paikybēje jųsų. Visokis toksai gyrius piktas yra.

17. Mokančiam tada gerai daryt, o nedarančiam, yra jam griekas.

V. PERSKYRIMAS.

Bēda turtingam, kuris prispaudžia beturtį. Raginimas prie kantrybēs ir apsisergējimo prisiegavime; apie ligonių patepimą, nuodēmių išpažintį, ir karštumą maldoje.

1. Nugi dabar bagočiai verkite raudodami ant vargų jųsų, kurie ateis ant jųsų.

2. Bagotystē jųsų supuvo: o rūbus jųsų kandis suēdē.

3. Auksas ir sidabras jųsų surūdijo: o rūdis jų bus jums ant liūdyjimo, ir suēs kūnus jų-

sų kaipo ugnis. Surinkote sau skarbus rūstybēs paskučiausiose dienose.

4. Stai užmokestis darbininkų, kurie piovē laukus jųsų, kuris yra nuog jųsų užturētas, šaukia: ir šauksmas jų įējo į ausis Viešpaties Sabbaoth.

5. Puotavote ant žemēs, ir prabangose išpenējot širdis jųsų ant dienos užmušimo.

6. Apsūdyjote ir užmušēt teisų, o nesipriešino jums.

7. Togidēl kantriais būkite broliai iki atējimo Viešpaties. Stai artojas laukia brangio vaisiaus žemēs kantriai kentēdamas, kolei apturētų rytmetinį ir vakarinį:

8. Dēlto-gi ir jųs būkite kantrųs, ir patvirtinkite širdis jųsų: nes prisiartino atējimas Viešpaties.

9. Nedūsaukite broliai, vieni prieš kitus, idant nebūtumēt sūdyti. Stai sūdžia stov pas duris.

10. Broliai imkite paveikslą pabaigos vargingos suspaudimo, ir kantrybēs Pranašus, kurie kalbējo vardan Viešpaties.

11. Stai už palaimintus turime tuos, kurie iškentējo. Apie kantrybę Jobo girdējote, ir galą Viešpaties regējote, jog mielaširdingas yra Viešpats ir susimilstąs.

12. O pirm visų daiktų broliai mano neprisiekit nei per dangų, nei per žemę, nei kita kokia norint prisiega. Bet kalba jųsų tegul bus: yra, yra: ne, ne: idant neįpultumēt į sūdą.

13. Nuliūdo kas iš jųsų? tesimeldžia. Linksmos širdies yra? tegiesta.

14. Serga kas tarp jųsų? tegul atveda kunigus bažnyčios, ir tesimeldžia ant jo, patepdami jį aliejum vardan Viešpaties.

15. O malda vieros pasveikįs ligonį, ir palengvįs jam Viešpats: o jei griekuose būtų bus jam atleisti.

16. Išpažinkite tada vieni kitiems nusidējimus jųsų, ir melskitēs vieni už kitus, idant būtumēt pasveikinti: nes daug gal malda teisojo visadinē.

17. Elijošius buvo žmogus

---

14 e. *Tegul atveda* ir tt. Šitai patvirtinimas apie askutinio Patepimo Sakramentą, juog kiekvienas užgynimas jo įstatymo būtų priešai aiškiausius šv. Rašto žodžius.

16 e. *Išpažinkite tada vieni kitiems nusidējimus jųsų.* Tai yra Bažnyčios kunigams, kuriuos 14 e. jisai įsakē pašaukti ir atvesti pas ligonį, tuom labiaus, juog nusidējimų išpažinimas prieš ypatas neturinčias išrišimo valdžios, būtų be naudos. Iš to prisakymas, juog męs turim išpažinti griekus žmonēms Dievo paskirtiems. ir kurie per šventimą ir suteikimą valdžios apturējo galybę atleisti Jo vardan nusidējimus.

lygus mums, vargams paduotas: o meldēs malda, idant nelytų ant żemēs, ir nelijo per trejus metus, ir šešius mēnesius.

18. Ir meldēsi vēl: o dangus nuleido lietų, ir išdavē żemē vaisių savo.

19. Broliai mano, jei kas iš jųsų paklystų nuog tiesos, o atverstų jį kas:

20. Tur żinoti, jog kuris atverstų griešninką nuog paklydimo kelio jo, išgelbēs dūšią jo nuog smerties, ir apdengs daugybę nusidējimų.

Pirmasis šv. Petro Apaštalo Raštas.

Pirmasis šv. Petro laiškas, nors trumpas, bet daug savyje talpina mokslo, dalykuose Tikējimo, Vilties ir Meilēs, su yvairiais pamokinimais ypatoms kokio norint stono ir padējimo. Apaštalas įsako pasidavimą valdimierams ir viršininkams ir ragina visus prie vedimo padoro gyvenimo, sekant Viešpatį Kristų. Šis laiškas yra parašytas su tokiu apaštališku rimtumu, ir augščiausios valdžios apsireiškimu, kokiu jo rašytojas, Apaštalų kunigaikštis, jo Viešpaties ir Mokintojo Jezaus Kristaus buvo apdovanotas. Jis parašē jį Ryme, kurį per prilyginimą Babilionu vadina, apie penkioliktais metais po mūsų Viešpaties į Dangų Užžengimui.

I PERSKYRIMAS.

Dēkavoja Dievui už pašaukimą mūs' į tikrą tikējimą ir į amžiną gyvenimą, į kurį mums reik įeiti per daug kentējimų. Ragina prie šventybēs gyvenimo, veizint į Dievo šventybę ir mūsų atpirkimą per Kristaus kraują.

1. Petras Apaštolas Jezaus Kristaus išrinktiems, ateiviams iš išskaidymo, Ponto, Galiacijos, Kapadocijos, Azijos ir Bitynijos.

2. Pagal parregējimą Dievo Tēvo, ant pašventimo Dvasios, ant paklusnumo, ir apšlēkimo kraujo Jezaus Kristaus. Malonē jums ir pakajus tegul pasigausina.

3. Palaimintas Dievas ir Tēvas Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus, kursai pagal didžios mielaširdystēs savo, atgimdē mus ant vilties gyvos per prisikēlimą iš numirusių Jezaus Kristaus.

4. Ant tēvainystēs nepagendančios, ir nepateptos; ir nepavystančios danguose užlaikytos dēl jųsų,

5. Kurie per galybę Dievo sergēti este per tikējimą ant išganymo parēdyto, idant būtų apreikštas paskučiausiame laike

6. Iš ko linksmįsitēs per mažą valandą, dabar jei reikia būti nuliūdusiais tuleropnose paguudinimuose.

7. Idant datyrimas tikējimo jųsų toli brangesnis už auksą (kuris per ugnį mēginamas yra) būtų atrastas ant garbēs, ir šlovēs, ir pašlovinimo apsireiškime Jezaus Kristaus.

8 Kurio norints neregējote, o mylite: į kurį dabar teipo-gi neregēdami jo, tikite, o tikēda-

mi linksmįsitēs džiaugsmu neišpasakytu ir garbingu:

9. Apturēdami galą tikējimo jųsų, išganymą dūšių.

10. Apie kurį išganymą jieškojo ir datirdinējo Pranašai, kurie pranašavo apie ateisiančią ant jųsų malonę:

11. Datirdami ant kurio arba ant kokio laiko anuose Dvasia Kristaus, apsakydama pirmu apie tuos kentējimus, kurie yra Kristuje, ir apie paskui ateisiančias šloves:

12. Kuriems apreikšta yra, jog ne patįs sau, bet mums tarnavo tais daiktais, kurie dabar jums yra apsakyti per tuos, kurie jums apsakē Evangeliją per Dvasią Šventąją nusiųstą iš dangaus, ant kurios geiždia veizdēti Aniolai.

13. Togidēl perjuosę strēnas umo jųsų, negirtuojančiais būdami tobulai turēkit viltį apie malonę, kuri jums duodama yra per apreiškimą Jezaus Kristaus.

14. Kaipo sūnai paklusnumo neprisilygindami pirmiems pageidimams nežinojimo jųsų.

15. Bet pagal ano, kuris pavadino jus, Švento: ir jųs būkite šventais visokiame apsiējime.

16. Nes parašyta yra: būkite šventais, nes aš esmi šventas;

17. O jei vadinate tēvu tą, kursai be skyriaus asabų sūdyja pagal darbų kiekvieno, laikykitēs su baime per laiką pagyvenimo jųsų.

18. Žinodami, jog nepragaištančiais daiktais aukso arba sidabro este atpirkti, nuog niekingo gyvenimo jųsų, pagal padavimo tēvų:

19. Bet brangiu krauju kaipo nekalto, ir nepatepto avinēlio Kristaus.

20. Parregēto tiesa pirm uždējimo svieto: bet apreikšto dēl jųsų paskučiausiuose laikuose.

21. Kurie per aną tikinčiais este į Dievą, kursai jį prikēlē iš numirusių, ir davē jam garbę, idant tikējimas ir viltis jųsų Dievuje būtų.

22. Apčystyję dūšias jųsų paklusnume meilēs, broliškoje meilēje iš tikros širdies vieni kitus didžiaus mylēkite.

23. Atgimdyti ne iš gendančios sēklos, bet nepragaištančios per žodį gyvo Dievo, ir patenkančio ant amžių.

24. Kadangi visokis kūnas kaip žolē: o visokia garbē jo kaipo žiedas žolēs: nudžiūvo žolē, ir žiedas jos nukrito.

25. Bet žodis Viešpaties patenka ant amžių. O tas yra žodis, kuris jums yra apsakytas.

II PERSKYRIMAS.

Reik mums atsižadēti visokio apgavimo ir eiti prie Kristaus gyvojo akmens; esant Jo žmonēmis būti Jo vertais, pasiduodant perdētiniams ir kantriai nukenčiant kentējimus.

1. Atmetę tada visokią piktybę, ir visokį vylių, ir veidmainystes, ir užvydējimus, ir visokią apkalbą.

2. Kaipo dabar užgimę kudikēliai išmintingo be vyliaus pieno geiskite, idant per jį užaugtumēt ant išganymo.

3. Jei vienok ragavote, jog saldus yra Viešpats.

4. Prie kurio prieidami gyvo akmenio nors nuog žmonių atmesto, bet nuog Dievo išrinkto ir pašlovinto.

5. Ir jųs kaipo gyvi akmenįs, ant jo budavokitēs, dvasiški namai, šventa kunigystē, ant apieravojimo, dvasiškų apierų meilių Dievui per Jezų Kristų.

6. Dēl to yra rašte: Štai padedu Sione akmenį didžiausį kampinį, išrinktą, brangų: o kas įtikēs į aną, nebus užgēdintas.

7. Jums tada tikintiems šlovē: o netikintiems akmuo, kurį atmetē budavojanti, tas pastojo galva kertēs.

8. Ir akmenimi pasižeidimo, ir uola pasipyktinimo tiems, kurie pažeidžia žodžiu, ir netik, ant ko ir padēti yra.

9. O jųs giminē išrinkta, karališka kunigystē, giminē šventa, žmonēs nupelnyti: idant apsakytumēt gerybes to, kursai pavadino jus iš tamsybių į stebūklingą šviesybę savo.

10. Kurie pirm to ne žmonēs: o dabar žmonēs Dievo: kurie pirm to neapturējo mielaširdystę, o dabar apturējo mielaširdystę.

11. Mieliausi meldžiu jus kaipo ateivius ir keleivius, idant užsiturētumēt nuog pageidimų kūniškų, kurie kariauja prieš dūšią.

12. Turēdami apsiējimą jųsų gerą, tarp pagonų, idant tuose daiktuose, kuriuose jus apkalba kaipo piktadējus, prisiveizdēdami ant gerų darbų jųsų, garbintų Dievą dienoje aplankymo.

13. Būkite tada paduoti visokiam žmogiškam sutvērimui dēl Dievo: ar tai karaliui, kaipo prakilniausiam.

14. Ar tai kunigaikščiams, kaipo siųstiems nuog jo, ant atkeršyjimo piktadējų, o ant garbēs gerųjų.

15. Nes teip yra valia Dievo, idant gerai darydami nutildytumēt neišmanymą paikių žmonių.

16. Kaipo liuosi, o ne kaipo turēdami liuosumą už uždangą

piktybēs, bet kaipo tarnai Dievo.

17. Visus šēnavokite: brolystę mylēkite: Dievo bijokitēs: karalių šlovinkite.

18. Tarnai būkite paklusni ponams visokioje baimēje, ne tiktai geriems ir tykiems, bet ir nelabiems.

19. Nes tai yra malonē, jei kas dēl saužinēs Dievuje iškenčia vargus kentēdamas neteisiai.

20. Nes koks tai yra gyrius, jei nusidedami, o veidan mušti būdami kenčiate? bet jei darydami gerai kantriai iškenčiate, tai yra malonē pas Dievą.

21. Nes ant to pašaukti este: nes ir Kristus kentējo už mus palikdamas jums paveikslą, idant sektumēt pēdas jo.

22 Kursai nusidējimo nepadarē, nei atrastas buvo vylius burnoje jo.

23. Kursai, kad jam piktžodžiauta buvo, nepiktžodžiavo: kad kentējo, negrumzdē: bet pasidavē neteisiai sūdyjančiam.

24. Kursai pats ant savo kūno nešiojo kaltybes mūsų, ant medžio: idant numirę griekams gyventumēm teisybei: kurio mēlynēmis išgydyti este

25. Nes buvote kaipo avys paklydusios, bet dabar atgrąžinti este pas piemenį ir vyskupą dūšių jųsų.

III PERSKYRIMAS.

Kaip pačios tur gyventi su vyrais, kokių papuošimų jos tur ješkoti. Raginimas prie yvairių dorybių.

1. Teipogi ir moterēs paduotos tegul bus vyrams savo: idant ir jei kurie netik' žodžiui, per pagyvenimą su moterimis, be žodžio būtų pajieškoti,

2. Pamatę viežlybą pagyvenimą jųsų baimēje.

3. Kurių tegul nebus paviršutinis taisymas plaukų, ir apsidējimas aukso, arba išsirēdymas apdare rūbų.

4. Bet kuris yra paslēptas širdyje žmogaus: nepagadinime romos, ir tykios dvasios, kuri yra po akimis Dievo turtinga.

5. Nes teip kitą kartą ir šventos moteriškēs turinčios viltį Dievuje, rēdēsi būdamos paduotos vyrams savo.

6 Kaipo Sara buvo paklusna Abraomui, vadindama jį ponu: kurios este dukterimis, gerai darydamos, o nesibijodamos nejokio išgąsčio.

7. Teipojieg vyrai drauge gyvendami pagal išminties kaipo silpnesniam indui moteriškam priduodami šlovę kaipo ir draugtēvainēms malonēs gyvenimo: idant nebūtų pertrauktos maldos jųsų.

8. O ant galo visi vienos dūmos, draug kęstančiais, bro-

lystę mylinčiais, meilingais, romiais, nusiżeminančiais.

9. Pikto uż piktą neatiduodami, arba keikimą uż keikimą, bet priešingu būdu šlovindami: nes ant to pavadinti este, idant apturētumēt palaiminimą uż tēvainystę.

10. Nes kas nor mylēti gyvenimą, ir regēti geras dienas, tegul amdo savo liežuvį nuog pikto, ir burna jo tegul nekalba vyliaus.

11. Tegul atsitolina nuog pikto, o tegul daro gerą, tegul jieško pakajaus, o tegul jį sekia.

12. Nes akys Viešpaties ant teisiųjų. O ausys jo ant maldų jų: bet veidas Viešpaties ant piktai darančių.

13. Ir kas yra, kursai jums piktai darytų, jei gero sekiotojais būsite?

14. Bet ir jei ką kenčiate dēl teisybēs: palaiminti. O nesibijokit gandinimo jų, nei išsigąskite,

15. Bet švęskite Viešpatį Kristų širdyse jųsų. Visados būdami gatavi ant gana padarymo kiekvienam jieškančiam nuog jųsų atsakymo apie tą viltį, kuri jumyse yra.

16. Bet su romumu ir baime, turēdami gerą saużinę: idant tuose daiktuose, kuriuose jus apkalba, użsigēdētų tie, kurie peikia gerą pagyvenimą jųsų Kristuje.

17. Nes geriau kentēti gerai darant (jei būtų valia Dievo) neg piktai darant.

18. Nes ir Kristus vieną kartą numirē už mūsų nusidējimus, teisus už neteisius, idant mus apieravotų Dievui, noris numarintas ant kūno, bet atgaivintas pagal dvasios.

19. Kurioje ir tomis dvasioms, kurios buvo kalinēje nuējęs apsakē.

20. Kurios kitą kartą netikinčios buvo, kada laukē kantrybēs Dievo, dienose Noe, kad budavojo karablį, kuriame ne daug, tai yra, aštuonios dūšios użlaikytos buvo per vandenį.

21. Kuriam krikštas lygio

---

19 e. *Dvasioms, kurios buvo kalinēje.* Štai čion darodymas trečios vietos arba vidutiniojo dūšių stono; nes tosios dvasios kalinēje, pas kurią Kristus atējo skelbti Evangeliją, po savo mirimui, nebuvo danguje ir ne prakeiktųjų pragare, nes dangus ne kalinē ir Kristus nējo garsinti Evangeliją pasmerktiemsiems.

21 e. *Kuriam krikštas* ir tt. Krikštas yra pavadintas lygaus paveikslo su vandeniu, per kurį Nojus buvo išgelbētas, nes vienas buvo paveikslu kito. Ibid. *Neapčystyjimas biaurybių* ir tt. Vis tiek ką pasakyti, juog krikštas netur savo įtekmēs išganymo dalyke, per apiplovimą kūno nevalumų, bet per apiplovimą sąžinēs nuo grieko, jei prie to prisideda atsakantis prisitaisymas priimančio sulyg atsakymų ant uźduotų tuomet klausimų dalyke tikējimo, atsiżadējimo šetono su visais jo darbais, ir paklusnumo Dievo prisakymams.

paveikslo, ir jus dabar išgano: neapčystyjimas biaurybių kūno, bet išpažinimas geros sąužinės prieš Dievą per prisikėlimą iš numirusių Jezaus Kristaus,

22. Kursai yra po dešinės Dievo, sunaikinęs smertį, idant gyvenimo amžino tėvainiais stotumėmės: nuėjęs dangun pavaldavęs sau Aniolus, ir vyresnybes, ir galybes.

IV PERSKYRIMAS.

Raginimas pamesti grieką; viską daryti Dievui ant garbės; būti pasiryžusiais kentėti dėl Kristaus.

1. Kad tada Kristus nukentėjo kūne, ir jūs ta pačia dūma apsišarvokite: nes kuris kentėjo kūne, perstojo nuo griekų:

2. Idant jau ne pageidimams žmonių, bet valiai Dievo, atlaiką meto kūne gyventų.

3. Nes gana yra praėjusio laiko ant išpildymo noro pagoniško tiems, kurie vaikščiojo biaurybėse, pageidimuose, girtuoklystėse, apsirijimuose, apsigėrimuose, ir biauriuose balvonų garbinimuose.

4. Kuriame daikte stebėjasi, jog jūs nesusibėgate prie to paties sumaišymo biaurybės bliuždydami.

5. Kurie atiduos skaičių tam, kursai gatavas yra sūdyti gyvus ir numirusius.

6. Nes dėl to ir numirusiems yra apsakyta Evangelija: idant būtų sūdyti pagal žmonių ant kūno, o gyventų pagal Dievo dvasioje.

7. Bet galas viso prisiartino: būkite tada išmintingi, ir jauskite maldose.

8. O pirm viso turėkit vieni prieš kitus tarp savęs meilę nepaliaujančią: nes meilė uždengia daugybę nusidėjimų.

9. Būkite svečių prijiemingi tarp savęs be murmėjimo.

10. Kiekvienas kaipo gavo malonę, parodydami aną vienas kitam, kaipo geri užveizdėtojai tuleropos malonės Dievo.

11. Jei kas kalba, kaipo žodžius Dievo: jei kas tarnauja, kaipo pagal pagalėjimo, kurį duoda Dievas: idant visuose daiktuose būtų pagarbintas Dievas per Jezų Kristų: kuriam yra garbė ir viešpatavimas ant amžių amžinųjų: Amen.

12. Mieliausi nebūkite nežinančiais, kad per karštybę, kuri jus sutinka ant datyrimo, kaip būt koks naujas daiktas jums prisitikęs:

13. Bet linksminkitės būdami drauginininkais kentėjimo Kristaus, idant ir apsireiškime garbės jo džiaugdamiesi linksmintumėtės.

14. Jei jūs užgėdinami est

dēl vardo Kristaus, palaiminti būsite: nes kas yra garbēs, šlovēs, ir galybēs Dievo, ir kuri yra jo Dvasia ant jųsų atsiilsta.

15. O niekas iš jųsų tegul nekenčia kaipo żmogżudis, arba vagis, arba piktburnis, arba svetimogeidżiąs.

16. Bet jei kaipo krikščionis: tenesigēdżia, o tegul garbina Dievą tame varde.

17. Nes laikas yra, idant prasidētų sūdas nuog namų Dievo. O jei pirmu nuog mūsų: koks-gi galas tų, kurie netiki Evangelijai Dievo.

18. O jei teisus vos bus išganytas, bedievis ir griešninkas kur pasirodys?

19. O teip ir tie, kurie kenčia pagal valios Dievo, tegul paduoda dūšias savo viernam Sutvertojui geruose darbuose.

V PERSKYRIMAS.

1. Vyresnius tada, kurie tarp jųsų yra, meldżiu, draugvyresnis, ir liūdytojas kentējimų Kristaus: kursai ir anos garbēs, kuri ateisiančiame laike tur apsireikšti dalininkas.

2. Ganykite būrelį Dievo, kuris tarp jųsų yra, priveizdēdami ne su privertimu, bet iš liuoso noro, pagal Dievo: nei dēl biauro pelno, bet iš gero noro.

3. Nei kaipo viešpataudami ant kunigų, bet būdami paveikslu gardo iš širdies.

4. O kad pasirodys kunigaikštis piemenų, apturēsite nevystantį garbēs vainiką.

5. Teipogi jaunesni būkite paduoti vyresniems. O visi nusiżeminimą rodykit vienas kitam, nes Dievas prieštarauja išsikelantiems, o nusiżeminantiems duoda malonę.

6. Nusiżeminkit tada po sylinga ranka Dievo, idant jus išaugštintų laike aplankymo.

7. Visą rūpestį jųsų sudēdami ant jo, nes Jis tur rūpestį apie jus.

8. Būkite blaivais, o jauskit: nes priešingininkas jųsų velnias, kaipo levas rēkiantis aplinkui vaikščioja ieškodamas, kurį prarytų.

9. Kuriam atsispirkite stipri tikējime: żinodami, jog tas pats suspaudimas prisitinka broliams jųsų, kurie ant svieto yra.

10. O Dievas visokios malonēs, kursai pavadino mus ant amżinos garbēs savo Kristuje Jezuje, maż nukentējusius pats

---

18 e. *Vos bus išganytas*, tai yra per daug darbo ir sunkenybių, ir per daug pavojų, kurie mus apsiaučia: pagundas svieto, šētono ir mūs' pačių ištvirkusį prigimimą.

padarys tobulais, patvirtįs ir pastiprįs.

11. Jam garbē, ir valdžia ant amžių amžinųjų: Amen.

12. Per Sylvoną jums vierną brolį kaip regisi rašiau trumpai: melzdamas ir liūdydamas, jog ta yra tikra malonē Dievo, kurioje stovite.

13. Sveikina jus bažnyčia, kuri yra Babilione drauge surinkta, ir Morkus sūnus mano.

14. Pasveikinkit vienas kitą pabučiavime šventame. Malonē jums visiems, kurie este Kristuje Jezuje. Amen.

Antras šv. Petro Apaštalo Raštas.

Šv. Petras rašo šiame laiške (3 p.): *Šitai tą antrą gromatą pas jus rašau;* ir pirma (1 p., 14 e.): *Žinodamas, jog veikus yra nudėjimas šetros mano.* Tai parodo, juog laiškas buvo rašytas labai trumpame laike prieš jo kentėjimą, tai yra apie trisdešimtais penktais metais po mūsų Viešpaties į Dangų užžengimui. Šiame laiške Apaštalų kunigaikštis ragina tikinčiuosius atsiminti apie dideles dovanas, kurias jie apturėjo nuo Dievo ir suvienyt visas kitas dorybes su savo tikējimu. Perspėja juos priešai neteisingus mokytojus, aprašinėdamas jų darbus ir pranešdamas apie jų bausmes. Jis aprašo sunaikinimą šio svieto per ugnį ir apie sūdo dieną.

I PERSKYRIMAS.

Ragina suvienyt visas kitas dorybes su savo tikėjimu, kad savo išganymą užtikrint.

1. Simonas Petras tarnas ir Apaštolas Jezaus Kristaus, tiems, kurie su mumis lygią apturėjo vierą per teisybę Dievo mūsų, ir Išganytojo Jezaus Kristaus.

2. Malonē ir pakajus jums tegul pasidaugina pažinime Dievo, ir Jezaus Kristaus Viešpaties mūsų.

3. Kaipo vis mums nuog dieviškos jo galybēs dovanota yra ant gyvenimo, ir Dievo garbinimo, per pąžinimą to, kursai mus pavadino per savo šlovę ir gerybę.

4. Per kurį didžiausius ir brangius pažadėjimus mums dovanojo: idant per anuos stotumētēs dalininkais dieviško prigimimo: atsitolinę nuog to, kuris ant svieto yra, pragaištančio pageidimo.

5. O jųs visokį rūpestį pridēdami, priduokite tikējime jųsų gerybę, o gerybēje žinojimą:

6. O žinojime užsiturējimą, o užsiturējime kantrybę, o kantrybēje Dievo garbinimą.

7. O Dievo garbinime brolišką meilę, o broliškoje meilēje mylējimą.

8. Nes jei tai pas jus randasi, ir apsčiai yra, pastatys jus netuščius nei be vaisiaus, pažinime Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

9. Nes kas tų daiktų netur, aklas yra, ir rankomis čiupinējąs, užmiršęs ant apčystyjimo senų griekų savo.

10. Togidēl broliai labiaus rūpinkitēs, idant per gerus darbus pavadinimą ir išrinkimą

jųsų patvirtintumēt: nes tai darydami niekados nesugriešysite.

11. Nes teipo apsčiai bus jums duotas įējimas į amžiną karalystę Viešpaties mūsų ir Išganytojo Jezaus Kristaus.

12. Togidēl pradēsiu jus visados perserginēti apie tuos daiktus, ir norint žinančius, ir pastiprintus jus dabartinēje tiesoje.

13. Ir regis man teisus daiktas pakolei esmi šiame gyvenime, idant jus budinčiau per graudenimą.

14. Žinodamas jog veikus yra nudējimas šētros mano, kaipo ir Viešpats mūsų Jezus Kristus apreiškē man.

15. O rūpįsiuos ir tankiai turēti jus po smerties mano, idant ant tų daiktų atmintumēt.

16. Nes ne sekdami pasakas viltavyliai sutaisytas, apsakēm jums galybę ir atējimą Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus: bet akimis prisiveizdēję jo didumui

17. Nes gavo nuo Dievo Tēvo šlovę, ir garbę, kad ant jo nusileido toksai balsas nuog daug galingos garbēs: Tasai yra sūnus mano mielas, kuriame sau pamēgau, jo klausykite.

18. O tą balsą męs girdējome atneštą iš dangaus, kad buvom su juomi ant kalno švento.

19. Ir turime stipresnę pranašų kalbą, kurios dabodami, kaipo žvakēs tamsioje vietoje žibančios, gerai darote kolei praauštų diena ir užtekētų aušros žvaigždē širdyse jųsų.

20. Žinodami tai pirmiausiai, jog visa pranašystē rašto, nedaros per savo paties išguldymą.

21. Nes niekados iš noro žmogaus atnešta neyra pranašystē: bet Dvasia Šventąja įkvēpti kalbējo šventi Dievo žmonēs.

II PERSKYRIMAS.

Perspēja priešai neteisius mokintojus ir pranešа apie jų bausmę.

1. Bet buvo ir neteisi pranašai tarp žmonių, kaipo ir tarp jųsų bus melagingi mokytojai, kurie įves atsiskyrimus prapuolimo, ir užsigis to Viešpaties

---

20 e. *Pranašystē Rašto nedaros per savo paties išguldymą.* Tai aiškiai rodo, juog Raštas negal būti išguldomas ypatišku nusprendimu arba dvasia, nes kiekviena Rašto dalis buvo parašyta žmonių šv. Dvasios įkvēptų, ir kaipo tokia Bažnyčios apgarsinta; todēl negalima jų kitaip aiškinti, kaip tiktai Dievo Dvasioje, kurią Jis paliko, ir prižadējo būti su savo Bažnyčia, idant ją vesti visokioje teisybēje iki pabaigai svieto. Nekurie gal mums pasakyti, juog daug iš mūs' teoliogų išguldinēja Raštą: gal jie teip daryti, bet jie tai daro visada su pasidavimu Bažnyčios nutarimui ir ne kitaip.

1 e. *Atskyrimus prapuolimo,* tai yra erezijas, išganymą ardančias.

kuris anuos atpirko: atvezdami ant savęs greitą prapuolimą.

2. O daug jų sekios palaidas anų: per kuriuos kelias tiesos bus bliužnytas.

3. O per godulystę pramanytais žodžiais prekiaus jumis: kuriems sūdas jau seniai nepaliauja, ir prapuolimas jų nesnaudžia.

4. Nes jei Dievas Aniolams, kurie sugriešyjo, nepraleido, bet virvēmis pekliškomis nutranktus į pragarą, padavē ant mūkų, idant būtų užlaikyti ant sūdo.

5. Ir pirmutiniam svietui nepraleido: bet Noe patį ašmą apsakytojį teisybēs užlaikē, atvedęs tvaną ant svieto piktųjų.

6. Ir miestus Sodomitų, ir Gomoriečių į pelenus pavertęs išvertimu pražudē: palikdamas paveikslą tiems, kurie be baimēs Dievo gyventi turējo:

7. O teisų Lotą prispaustą nuog biaurio sudergimo ir ne čystō apsiējimo išgelbējo.

8. Nes regējimu ir girdējimu teisus buvo, gyvendamas tarp tų, kurie nuog dienos iki dienai vargino teisingą dūšią piktais darbais.

9. Moka Viešpats dievobaimingus iš pagundinimo išgelbēti: o neteisius ant dienos sūdo užlaikyti dēl korojimo.

10. O labiausia tuos, kurie paskui kūno pageidimuose paleistuvystēs, vaikščioja, o vyresnybę nieku verčia drąsųs, sau įtinkanti: nebijo įvesti atskyrimus bliužnydami.

11. Kur Aniolai galybe ir valdžia didesni būdami nepakelia prieš anuos sūdo prakeikimo.

12. O tie kaipo neišmintingi galvijai, iš prigimimo ant sugavimo, ir ant prapulties, bliužnydami tai, ko nežino, prapuolime savo prapuls.

13. Atimdami užmokestį neteisybēs, turēdami už raškažį dienos pasigerējimus, smarves ir biaurybes, aptekę raškažiuose, puotavimuose savo, biauriai apsieinanti su jumis.

14. Akis turēdami pilnas svetmoterystēs, ir nepaliaujančio nusidējimo. Privylbindami dūšias netvirtas, turēdami širdį išpratintą godulystēje, sūnai prakeikimo:

15. Pamezdami tiesų kelią, paklydo sekdami kelius Balaam

---

11 e. *Nepakelia prieš anuos sūdo prakeikimo ir tt.* Tai yra nevartoja išniekinimo arba prakeikimo ištarmēs, net ir kovose su piktomis dvasiomis. Žr. Šv. Judą e. 9.

13 e. *Dienos pasigerējimus,* tai yra pasigerējimus šio svieto, kuriuose jie padeda visą savo laimę.

iš Bozoro, kursai mylējo nuopelną neteisybēs.

16. Bet turējo pabarimą už neišmintį savo: jungą nešiojąs, neprakalbąs galvijas, kalbēdamas balsu žmogaus uždraudē neišmintį pranašo.

17. Tie yra šaltiniai be vandenio ir debesys nuo vētrų gainioti, kuriems debesys tamsybių užlaikytas yra.

18. Nes kalbēdami tuščias didybes privyibindina per pageidimus kūno paleistuvingo, tuos kurie maž atsitraukia nuog vaikščiojančių paklydime.

19. Prižadēdami jiems liuosybę, kad patįs nevalninkais yra pasileidimo: nes kas nuog ko yra pergalētas, to ir nevalninku yra.

20. Nes jei atsitolinę nuo biaurybių sv eto, per pažinimą Viešpaties mūsų ir Išganytojo Jezaus Kristaus, o tomis pačiomis vēl susipainioję pergalēti būtų: stojos jiems paskučiausi daiktai, piktesni neg pirmieji.

21. Nes geriaus aniems būtų nepažinti kelią teisybēs, neg kad pažinę atgal grįžtų nuog to, kursai jiems paduotas yra, švento prisakymo.

22 Nes jiems atsitiko pagal ano tikro priežodžio: šuo, kuris sugriž prie išvēmimo savo; ir kiaulē nuplauta į volyklą purvo.

III PERSKYRIMAS.

Priešai išjuokējus, užginančius antrą Kristaus atējimą, apreiškia staigų svieto sunaikinimą; ragina prie gyvenimo šventybēs.

1. Štai tą antrą gromatą pas jus mieliausi rašau, kuriose budinu tikras dūmas jųsų per graudinimą:

2 O idant atmintumēt ant to: ką pirmu apsakiau ant žodžių šventų Pranašų ir Apaštolų jųsų ant prisakymų Viešpaties ir Išganytojo.

3. Tai pirmiaus žinodami, jog paskučiausiose dienose ateis su apgavimu išjuoktojai vaikščiojanti pagal savo pageidimų.

4. Kalbēdami: kur yra prižadējimas arba atējimas jo? Nes nuog to laiko, kaipo tēvai užmigo, vis vienaip užsilaiko nuog pradžios sutvērimo.

5. Nes tyčiomis norēdami to nežino, jog dangus pirmu buvo ir žemē su vandeniu, ir per vandenį stojos žodžiu Dievo.

6. Per kuriuos svietas, kuris aname laike paskandintas vandenimi pražuvo.

7. Bet dangus, kuris dabar yra, ir žemē, tuomi pačiu žodžiu pastatyti yra, ugnei užlaikyti, ant dienos sūdo ir prapulties piktų žmonių.

8. O tas vienas daiktas tegul bus jums mieliausi žinomas, jog viena diena pas Viešpatį,

kaipo tūkstantis metų, o tūkstantis metų kaipo viena diena.

9. Nesivēluoja Viešpats su pažadējimu savo, kaipo nekurie betikia: bet kantriai apsieina su jumis nenorēdamas, idant kurie prapultų, bet idant visi ant pakūtos prisiverstų.

10. O diena Viešpaties ateis, kaipo vagis: kurioje dangus su didžiu trenksmu praeis, o elementai nuog karščio sutirps, o žemē ir daiktai, kurie ant jos yra, bus sudeginti.

11. Kad tada tie visi daiktai bus sugadinti, kokiais jums reikia būti šventuose užsilaikymuose, ir pabažnystēse:

12. Laukdami ir skubindamies ant atējimo dienos Viešpaties, per kurį dangus degdamas suirs, ir elementai nuog karščio ugnies sutirps?

13. Bet naujų dangų ir naujos žemēs pagal pažadējimo jo laukiame, kuriose teisybē gyvena.

14. Togidēl mieliausi tų daiktų laukdami rūpinkitēs, idant nesuteptı ir nepapeikti nuog jo atrasti būtumēt pakajuje.

15. O kantrybę Viešpaties mūsų turēkite už išganymą, kaipo ir mieliausis brolis mūsų Povilas pagal duotos sau išminties, pas jus rašē:

16. Kaipo ir visose gromatose, kalbēdamas anose apie tai, kuriose yra nekurie daiktai sunki ant išmanymo, kuriuos nemokyti, ir nenustabdyti perverčia, kaipo ir kitus raštus, ant savo pačių prapultıes.

17. Jųs tada broliai pirm to persergēti būdami dabokite, idant apgauti, per klajojimą neišmintingų neišpultumēt iš tvirtybēs savo.

18. Bet augkite malonēje ir pažintyje Viešpaties mūsų ir Išganytojo Jezaus Kristaus. Jam garbē ir dabar ir iki dienos amžiaus: Amen.

Pirmas šv. Jono Apaštalo Raštas.

Ta pati dieviškos meilės ir mielaširdystės sriovė link artymo, kuri perdėm per Evangeliją, mylimojo mokintinio ir Evangelisto šv. Jono parašyta atsiranda teipgi ir jo Laiškuose. Jis patvirtina dvi pirmučiausi mūsų tikėjimo paslapti: Paslaptį Dievo Trejybės ir paslaptį Įsikūnijimo Jezaus Kristaus Dievo Sūnaus. Augštumą ir prakilnumą evangeliško mokslo jis išreiškia šiais žodžiais: *O tą prisakymą turime nuo Dievo: idant kuris myl Dievą, mylėtų ir brolį savo,* (Persk. 4 e. 21.) ir vėl: *Nes tai yra meilė Dievo, idant prisakymus Jo užlaikytum: o prisakymai Jo nesunkųs yra.* (Persk. 5 e. 3.) Parodo toliaus kaip atskirti Dievo kudikius nuo velnio kudikių: pažymi tuos, kurie turėtų vadintis Antikristais: aprašo biaurumą ir sunkumą grieko. Ant galo parodo, kaip griešninkas gal atleidimo tikėtis. Tas Laiškas buvo parašytas, sulyg Baronijaus apskaitymą, šešiasdešimtais šeštais metais po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS.

Išreiškia ką jis regėjo ir girdėjo apie Kristų (kuris yra gyvenimas amžinas) dėlei to, idant galėtume turėti draugystę su Dievu, ir viską gerą per Jį; bet tik teip, jei mes išpažįsime savo nusidėjimus.

1. Kas buvo iš pradžios, ką girdėjom, ką regėjom akimis mūsų, ką matėm, ir rankos mūsų dasilytėjo, apie žodį gyvenimo:

2. Ir gyvenimas apreikštas yra, ir regėjom, ir liūdyjame, ir apsakome jums amžiną gyvenimą, kuris buvo pas Tėvą, ir apsireiškė mums.

3. Ką regėjom ir girdėjom, apsakome jums, idant ir jųs turėtumėt su mumis draugystę: o draugystė mūsų būtu su Tėvu ir Sūnumi jo Jezumi Kristumi.

4. O tai jums rašome, idant džiaugtumėtės, o džiaugsmas jųsų būtų pilnas.

5. O tai yra apsakymas, kurį girdėjom nuog jo, ir apsakome jums: jog Dievas yra šviesybė, o nėra jame nejokios tamsybės.

6. Jei sakytumėm, jog turime draugystę su juomi, o vaikščiotumėm tamsybėse, meluojame, ir nedarome tiesos.

7. Bet jei šviesybėje vaikščiojame, kaipo ir Jis yra šviesybėje, turim draugystę tarp savęs, o kraujas Jezaus Kristaus

Sūnaus jo apčystyja mus nuog visokio nusidējimo.

8. Jei sakytumēm, jog grieko neturime; patis save apgauname, o nēra mumyse tiesos.

9. Jei išpažintumēm griekus mūsų: viernas yra ir teisus, idant mums atleistų griekus mūsų, ir apčystytų mus nuog visokios piktybēs.

10. Jei sakytumēm, jog nenusidējom: darome jį melagiu ir žodžio jo mūsimp nēra.

II PERSKYRIMAS.

Kristus yra mūsų Užtarējas; privalo mums užlaikyti Jo prisakymus ir vienas kitą mylēti. Nereik mums mylēti svietą anei klausyti naujų mokintojų; bet gyventi per Dievo Dvasią Bažnyčioje.

1. Sūneliai mano tai jums rašau, idant negriešytumēt. Bet ir jei kas nusidētų, turime užtarytojį pas Tēvą, Jezų Kristų teisų.

2. O jis yra permaldavimu už griekus mūsų: o ne tiktai už mūsų, bet ir už viso svieto.

3. O per tai žinome, jog jį pažinome, jei prisakymus jo užlaikome.

4. Kas sako, jog jį pažįsta, o neužlaiko prisakymus jo, melagiu yra, o nēra jame tiesos.

5. Bet kas užlaiko žodį jo, tikrai jame meilē Dievo tobula yra, ir per tai žinome, jog jame esme.

6. Kas sako, jog jame gyvena, reikia, kaipo Jis vaikščiojo, ir jam vaikščioti.

7. Mieliausi nerašau jums naujo prisakymo, bet seną prisakymą, kurį turējot nuog pradžios: senas prisakymas yra žodis, kurį girdējote.

8. Vēl rašau jums naują prisakymą, kursai yra tikras ir jame, ir jumyse: jog tamsybēs praējo, o tikra šviesybē jau šviečia.

9. Kas sako, jog yra šviesybēje, o neapkenčia brolio savo, iki šiolei, yra tamsybēse.

10. Kas myl brolį savo, šviesybēje gyvena, o nēra jame papiktinimo.

11. Bet kursai neapkenčia brolio savo, tamsybēse yra, ir tamsybēse vaikščioja, o nežino kur eina, nes tamsybēs apjakino akis jo.

12. Rašau jums sūneliai, jog atsileidžia jums griekai dēl vardo jo.

13. Rašau jums tēvai, jog

---

3 e. *Jį pažinome, jei prisakymus Jo užlaikome.* Kalba čion Apaštalas apie praktišką pažintį per meilę ir prisirišimą, kas galima darodyti per užlaikymą Jo prisakymų; be ko męs negalētume pritinkančiai, kaip reikētų, pasakyti, juog pažįstame Dievą.

8 e. *Naują prisakymą.* Tai yra meilēs prisakymą, kuris pirma buvo duotas Sename Zokone, bet buvo atnaujintas ir išplētotas Kristaus. Žr. šv. Jonas, 13 p., 33 e.

pažinote tą, kursai yra nuog pradžios. Rašau jums jaunikaičiai, jog pargalējote piktąjį.

14. Rašau jums vaikeliai, jog pažinote tēvą. Rašau jums jaunieji, jog stiprais este, o žodis Dievo gyvena jumyse, ir pargalējote piktąjį.

15. Nemylēkit svieto, nei tų daiktų, kurie yra ant svieto. Jei kas myl svietą, nēra meilēs Tēvo jame.

16. Nes vis, kas yra ant svieto, yra pageidimas kūno, ir pageidimas akių, ir puikystē gyvenimo: kuri neyra iš Tēvo, bet iš svieto yra.

17. O svietas praeina ir pageidimas jo. Bet kursai daro valią Dievo, gyvena ant amžių.

18. Sūneliai paskučiausia valanda yra: o kaipo girdējote, jog Antikristus eina, ir dabar daug stojos Antikristų, iš kur žinome, jog paskučiausia yra valanda.

19. Iš mūsų išējo, bet nebuvo iš mūsų. Nes jei būtų buvę iš mūsų, užtikro su mumis būtų pasilikę: bet idant pasirodytų, jog ne visi yra iš mūsų.

20. Bet jūs patepimą gavote nuog Šventojo, ir žinote visus daiktus.

21. Nerašiau jums kaipo nežinantiems tiesos, bet kaipo ją pažįstantiems: o jog visokia melagystē neyra iš tiesos.

22. Kas yra melagis, jeigu ne tas, kursai gina, jog Jezus yra Kristus? tasai yra Antikristus, kuris gina Tēvą ir Sūnų.

23. Kiekvienas, kuris užsigina Sūnaus, ir Tēvo netur: kas išpažįsta Sūnų, ir Tēvą tur.

24. Jūs ką girdējote nuog pradžios, tegul jumyse būna. Jei jumyse laikytųs, ką girdējot iš pradžios, ir jūs Sūnuje ir Tēvuje pasiliksite.

25. O tas yra pažadējimas, kurį Jis mums prižadējo, gyvenimas amžinas.

26. Tai parašiau jums apie tuos, kurie jus suvadžioja.

27. O patepimas, kurį jūs ēmēt nuog jo, tegul jumyse pa-

---

18 e. *Paskučiausia valanda.* Tai yra— paskutinis svieto amžius. Tp. *Daug stojos Antikristų.* Tai yra daug eretikų, priešų Kristaus ir Jo Bažnyčios ir pranokējų didžiojo Antikristo.

19 e. *Nebuvo iš mūsų.* Tai yra, jie nebuvo stiprųs, ištesųs, tikri krikščionys; kitaip jie būtų pasilikę Bažnyčioje.

20 e. *Patepimą gavote nuog Šventojo.* Tai yra malonę ir mokslą nuog šv. Dvasios. Tp. *Žinote visus daiktus.* Tikri vaikai Dievo Bažnyčios, būdami vienybēje, po vadovyste savo teisių ganytojų, tur dalyvumą malonēje šv. Dvasios, prižadētos Bažnyčiai ir jos ganytojams, ir tu Bažnyčioje visą reikalingą apšvietimą ir pamokinimą, teip juog nereikalauja jo ješkoti kur kitur, nes jį galima rasti vien tik toje draugystēje, kurios jie yra sąnariais.

siliekt. O nereikalaujate, idant kas jus mokintų: bet kaipo patepimas jo mokia jus apie visus daiktus, ir tikras yra, o neyra melas O kaipo išmokē jus, laikykitēs jame.

28. Ir dabar sūneliai laikykitēs aname: idant kad pasirodys, turētumēm pasitikējimą, o nebūtumēm užgēdinti nuog jo atējime jo.

29. Jei žinote, jog teisus yra: žinokite jog ir kiekvienas, kuris daro teisybę, iš jo užgimē.

III PERSKYRIMAS.

Apie Dievo meilę link mūsų; kaip męs galime atskirti Dievo sūnus nuo sūnų velnio Apie savitarpinę meilę ir apie sąžinēs grynumą.

1. Veizdēkite kokią meilę davē mums Tēvas, jog vadina mēs sūnumis Dievo, ir esme. Togidēl nepažįsta mūsų svietas jog ano nepažįsta.

2. Mieliausi dabar esme sūnumis Dievo: o dar neapsireiškē kuomi būsime. Žinome, jog kad apsireikš lygųs jam būsime: nes jį regēsime, kaipo yra.

3. O kiekvienas, kursai tur tą viltį jame pasišvenčia, kaipo ir jis šventas yra.

4. Kiekvienas, kuris daro grieką, ir neteisybę daro: o griekas yra neteisybē.

5. O žinote, jog jis apsireiškē, idant išnaikintų nusidējimus mūsų: o grieko nēra jame.

6. Kiekvienas, kuris jame gyvena, negriešyja: o kiekvienas, kursai griešyja, neregējo jo, nei pažino jo.

7. Sūneliai tegul jųsų nei vienas nesuvadžioja: kas daro teisybę yra teisus: kaipo ir jis teisus yra.

8. Kuris daro grieką, iš velnio yra: nes nuog pradžios velnias griešyja. Ant to apsireiškē Sūnus Dievo, idant suardytų darbus velnio.

9 Kiekvienas, kuris užgimē iš Dievo, nedaro grieką: nes sēkla jo jame užsilaiko: ir negal griešyt, nes iš Dievo užgimē.

10. Per tai pažįstami yra sūnųs Dievo, ir sūnųs velnio. Kiekvienas, kursai yra neteisus,

---

27 e. *Nereikalaujate* ir tt. Jųs nereikalaujate, kad būtute mokinti tokių vyrų, kurie po priedanga suteikimo jums daugiaus mokslo stengiasi jus apgauti (26 e.), kadangi jųs esate užtektinai išmokinti ir turite visą mokslą ir pažintį Bažnyčioje su patępimu šv. Dvasios: kurių šie nauji mokintojai neapturējo.

6 e. *Negriešyja.* Tai yra mirtinai. Žr. 1 p., 8 e.

9 e. *Nedaro grieką:* tai yra, kol jis užlaiko savyje malonēs sēklą, ir tą dievišką gimimą, per kurį jis gimęs yra iš Dievo. Bet tada jis gal išpulti iš to laimingo padējimo, kada apverčia ant pikto savo liuosą valią, kaip matyt iš žodžių pas Rym. 11 p., 10—22 e, 1 Kor. 9 p., 27 e., 10 p., 12 e.; Phil. 2 p., 12 e., Apr. 3 p., 11 e.

neyra iš Dievo, ir kuris nemyl' brolio savo.

11. Nes tas yra apsakymas, kurį girdējot nuog pradžios, idant viens kitą mylētumēt.

12. Ne kaipo Kainas kuris iš piktojo buvo, ir užmušč brolį savo: o dēlko-gi užmušē jį? jog darbai jo buvo pikti: o brolio jo teisųs.

13. Nestebēkitēs broliai, jei jųsų svietas neapkenčia.

14. Męs žinome, jog parkelti esme iš smerties į gyvenimą, nes mylime brolius. Kuris nemyl', pasiliekt smertyje.

15. Kiekvienas, kursai neapkenčia brolio savo, žmogžudys yra. O žinote, jog kiekvienas žmogžudys netur gyvenimo amžino savyje tverančio.

16. Tame pažinome meilę Dievo, jog jis dūšią savo paguldē už mus: ir męs turime padēti dūšias už brolius.

17. Kas turētų turtą to svieto, o regētų brolį savo reikalaujantį, o uždarytų vidurius savo prieš jį, kaip-gi jame laikos meilē Dievo.

18. Sūneliai mano, nemylēkime žodžiu, nei liežuviu: bet darbu ir tiesa.

19. Per tai pažįstame, jog iš tiesos esme: ir po akimis jo nuramdysime širdis mūsų.

20. Nes jei mus kaltintų širdis mūsų, Dievas didesnis yra, neg širdis mūsų, ir pažįsta visus daiktus.

21. Mieliausi, jei širdis mūsų nekaltintų mus, pasitikējimą turime pas Dievą.

22. Ir ko norint melstumēm, gausim nuog jo: nes prisakymus jo užlaikome, ir tai, kas jam mēgsta darome.

23. O tas yra prisakymas jo: Idant tikētumēm vardan Sūnaus jo Jezaus Kristaus: ir mylētumēm viens kitą, kaipo mums prisakē.

24. O kas užlaiko prisakymus jo, aname gyvena, o jis jame: o per tai pažįstame, jog gyvena mumyse iš Dvasios, kurią mums davē.

IV PERSKYRIMAS.

Kokios dvasios yra iš Dievo, o kokios ne. Mums reik viens kitą mylēti, nes Dievas numylējo mus.

1. Mieliausi ne kiekvienai dvasiai tikēkite, bet datirkite dvasias, jei iš Dievo būtų: nes daug neteisių pranašų išējo ant svieto.

2. Per tai pažinama yra

---

1 e. *Datirkite dvasias.* Tai yra, ištyrinējant ar jų mokinimas prielankus yra įstatymams katalikų tikējimo ir Bažnyčios mokslui. Nes kaip sako 6 e., *Kas pažįsta Dievą, klauso mūsų* (Bažnyčios ganytojų). *Iš to pažįstame dvasią tiesos ir dvasią paklydimo.*

dvasia Dievo: kiekviena dvasia, kuri išpażįsta, jog Jezus Kristus kūne atējo, iš Dievo yra.

3. O kiekviena dvasia, kuri perskiria Jezų, neyra iš Dievo: o tas yra Antikristumi, apie kurį girdējot, jog eina, ir jau dabar yra ant svieto.

4. Jųs iš Dievo este sūneliai ir pergalējot jį: nes didesnis yra tas, kuris yra jumyse, neg kuris ant svieto:

5. Anie yra iš svieto, togidēl kalba apie svietą, o svietas jų klauso.

6. Męs iš Dievo esme. Kas pażįsta Dievą, klauso mūsų: kas neyra iš Dievo, neklauso mūsų, iš to pażįstame dvasią tiesos, ir dvasią paklydimo.

7. Mieliausi mylēkim vienas kitą: nes meilē iš Dievo yra. Ir kiekvienas, kuris myl, iš Dievo użgimē, ir pażįsta Dievą.

8. Kuris nemyl, nepażįsta Dievo: nes Dievas yra meilē.

9. Tame apsireiškē meilē Dievo mumyse, jog vienaitį Sūnų savo nusiuntē Dievas ant svieto, idant gyvi būtumēm per aną.

10. Tame yra meilē: ne jog męs numylējom Dievą, bet jog jis pirmas numylējo mus, ir nusiuntē Sūnų savo, dēl numaldavimo uż griekus mūsų.

11. Mieliausi, jei mus Dievas teip numylējo: ir męs turime viens kitą mylēti.

12. Nei vienas niekados Dievo neregējo. Jei mylime vienas kitą: Dievas mumyse gyvena, o meilē jo yra mumyse tobula.

13. Iš to pażįstame, jog jame gyvename, o jis mumyse: jog iš Dvasios savo davē mums.

14. O męs regējom ir liūdyjam, jog Tēvas nusiuntē Sūnų savo uż Išganytojį svieto.

15. Kasnorint išpażintų, jog Jezus yra Sūnumi Dievo, Dievas jame gyvena, o jis Dievuje.

16. Ir męs pażinom ir įtikējom meilei, kurią tur Dievas ant mūsų. Dievas yra meilē: o kas gyvena meilēje, Dievuje gyvena, o Dievas jame.

17. Per tai išsipildo meilē Dievo su mumis, idant pasitikējimą turētumēm dienoje sūdo: jog kaipo jis yra, ir męs esme ant to svieto.

---

2 e. *Kiekviena dvasia, kuri išpażįsta* ir tt. Ne tai, kad išpažinimas šito vien punkto tikējimo būtų kiekviename laike ir kiekviename atsitikime užtenkančiu: bet juog pagal tą laiką, ir tą krikščioniškojo mokslo dalį, kuri tuomet ypatingai turējo būti išpažinta, mokinama ir laikoma priešai tų dienų eretikus, buvo tikriausias ženklas per kurį teisingi mokintojai galējo būti atskirti nuo neteisingų.

3 e. *Kuri perskiria Jezų.* Tai yra arba užginant Jo žmogystę arba Jo dievystę. Tp. *Jau dabar yra ant svieto.* Ne savo ypatoje, bet savo dvasioje ir savo pranokējuose.

18. Nēra baimēs meilēje: bet tobula meilē laukan varo baimę: nes baimē tur suspaudimą, o kas bijos neyra tobulas meilēje

19. Męs tada mylēkime Dievą, jog Dievas pirmiaus mus numylējo.

20. Jei kas tartų, jog myl Dievą, o neapkęstų brolio savo, melagiu yra. Nes kas nemyl brolio savo, kurį mato, kaip gal mylēti Dievą, kurio nemato?

21. O tą prisakymą turime nuog Dievo: idant kuris myl Dievą, mylētų ir brolį savo.

V PERSKYRIMAS.

Apie tuos, kurie iš Dievo užgimē, ir apie tikrą meilę. Medis, kuris duoda liūdyjimą apie Kristų. Apie tikējimą Jo vardan, ir apie grieką, kuris yra arba nēra ant smerties.

1. Kiekvienas, kuris tik, jog Jezus yra Kristumi, iš Dievo užgimē. O kiekvienas, kuris myl tą, kursai pagimdē, myl ir tą, kuris iš jo užgimē.

2. Iš to pažįstame, jog mylime sūnus Dievo, kad mylime Dievą, ir prisakymus jo užlaikom.

3. Nes tai yra meilē Dievo, idant prisakymus jo užlaikytumēm: o prisakymai jo nesunkųs yra.

4. Nes vis, kas gimē iš Dievo, pagal svietą: o tas yra pergalējimas, kursai pergal svietą, viera mūsų.

5. Kas-gi yra, kuris pergal svietą, tiktai kuris tik, jog Jezus yra Sūnumi Dievo?

6. Tas yra, kursai atējo per vandenį, ir kraują, Jezus Kristus: netikt per vandenį, bet per vandenį ir kraują. O Dvasia yra, kuri liūdyja, jog Kristus yra tiesa.

---

18 e. *Nēra baimēs meilēje* ir 11. Tobula meilē išveja žmonių baimę, kaip ir visą sumišimo baimę, kuri daro žmones nepasitikinčiais arba nusiminusiais apie Dievo malonę: ir tą rųšį vergiškos baimēs, per kurią labiaus bijosi bausmēs už grieką ne užrūstymo Dievo. Bet ji neišvaro išganingos Dievo sūdo baimēs, teip tankiai paminētos Rašte: nei tos baimēs ir drebējimo, su kuriuomi mums privalo dirbti ant išganymo. Phil. 2 p., 12 e.

1 e. *Iš Dievo užgimē;* tai yra, išteisintas yra, ir stojosi Dievo kūdikiu per Krikštą: jeigu tik tikējimas į šitas pamatines krikščioniško tikējimo teisybes, esti sujungtas su kitomis išlygomis prie išteisinimo reikalingomis, kaip abelnas tikējimas į tą, ką Dievas apreiškē ir prižadējo, viltis, meilē, metavonē, ir tikras pasirįžimas užlaikyti šv. Dievo Zokoną ir prisakymus.

4 e. *Viera mūsų,* ne grynai žodžiuose arba negyvas tikējimas, *bet viera kuri per meilę daro.* Gal. 5 p., 6 e

6 e. *Atējo per vandenį ir kraują.* Kaipo Tēvas, Žodis ir šv. Dvasia visi duoda liūdyjimą apie Kristaus dievystę; teip dvasia, kurią Jis išdavē, šaukdamas didžiu balsu ant kryžiaus; ir vanduo ir kraujas, kuris išējo iš jo šono, duoda liūdyjimą apie jo žmogystę ir *yra vienu,* tai yra, tas viskas sutinka viename liūdyjime.

7. Nes trįs yra, kurie liūdyjimą duoda danguje: Tēvas, Žodis ir Dvasia Šventoji, o tie trįs yra vienu.

8. O trįs yra, kurie liūdijimą duoda ant žemēs: dvasia, ir vanduo, ir kraujas: o tie trįs yra vienu.

9. Jei liūdyjimą żmonių priimame, liūdyjimas Dievo yra didesnis: nes tas yra liūdyjimas Dievo, kursai didesnis yra, jog liūdyja apie Sūnų savo.

10. Kursai tik į Sūnų Dievo, tur liūdyjimą Dievo savyje. Kas netik Sūnui, daro jį melagiu: jog netik liūdyjimui, kuriuomi liūdyjo Dievas apie Sūnų savo.

11. O tas yra liūdyjimas, jog Dievas davē mums amżiną gyvenimą. O tas gyvenimas yra Sūnuje jo.

12. Kursai tur Sūnų, tur gyvenimą, kas netur Sūnaus, netur gyvenimo.

13. Tai jums rašau: idant żinotumēt, jog turite amżiną gyvenimą, kurie tikite vardan Sūnaus Dievo.

14. O tas yra pasitikējimas, kurį turime prie jo: jog ko tiktai melstumēm pagal valios jo, išklauso mus.

15. O żinome, jog išklauso mus, ko tiktai melstumēm: żinome, jog turime prašymus, kurių meldżiame nuog jo:

16. Kas żino, jog brolis jo nusideda grieku ne ant smerties,

---

10 e. *Kas nētik Sūnui* ir tt. Atmezdamas tikējimą į liūdyjimą duotą trijų dieviškų ypatų, juog Jezus buvo Mesija ir tikras Dievo Sūnus, per kurį żmonēs gyvenimą amżiną apturi, prižadētą visiems, kurie priima jo mokslą. Jame męs turime teipgi tą gyvą pasitikējimą, juog nuo Jo apturēsime viską, ko tik prašysim, sulyg jo valia, jei prašome kas yra mums gero su ištesējimu, ir kokiu būdu privalo; ir tą męs żinom, ir turim datyrimą, apturēję tą ko jau prašēme.

16 e. *Grieku ne ant smerties* ir tt. Sunku spręsti, ką šv. Jonas vadina čion *grieku ne ant smerties* ir *grieku ant smerties*. Skyrius negal būti tas pats kaip tarp griekų vadinamų *atleistinais* ir *mirtinais*; nes sako, jeigu żmogus melstųsi už brolį, kuris dasileidżia grieko *ne ant smerties duotas bus jam gyvenimas:* dēlto toks turējo netekti pirma malonēs gyvenimo ir stojos kaltu kaip tai paprastai vadina, grieko mirtino. Ir kada kalba apie grieką, kuris yra *ant smerties*, ir priduoda tuos żodżius: *nesakau, idant kas melstųs uż jį*, negalima daleisti, idant šv. Jonas sakytų tai apie kiekvieną mirtiną grieką, bet apie nekuriuos tik biaurus griekus, kurie labai retai būna atleidżiami, nes tokie prasikaltēliai labai retai metavonę daro. *Per grieką* tad, *kuris yra ant smerties*, išguldinētojai paprastai supranta nelabą nuo tikējimo ir nuo żinomos teisybēs atstojimą, kada griešninkas užkietintas savo locna nedēkingyste tampa kurčiu ant visų persergējimų: nieko savo dūšios išganymui nenor daryti, bet eina iki paskutinei nepakūtai. Bet šv. Jonas nesako, jog toks griekas, niekad nebūna atleistas, arba negal būti atleistas, bet sako tik, *nesakau, idant kas melstųs uż jį* dēl atleidimo jam; tai yra, nors męs turime melstis už visus grieš-

tegul meldžias, ir duotas jam gyvenimas, griešyjančiam ne ant smerties. Yra griekas ant smerties: ne sakau, idant kas melstųs už jį:

17. Visokia piktybē yra grieku: o yra griekas ant smerties.

18. Žinome, jog kiekvienas kursai užgimē iš Dievo negriešyja: bet gimdymas Dievo užlaiko jį: o piktasis nedasilyčia jo.

19. Žinome jog iš Dievo esme: o visas svietas piktamui yra paduotas.

20. Ir žinome jog atējo Sūnus Dievo ir davē mums išmintį idant pažintumēm tikrą Dievą o būtumēm tikrame Sūnuje jo. Tas yra tikras Dievas ir amžinas gyvenimas.

21. Sūneliai saugokitēs nuo balvonų. Amen.

---

ninkus, bet negal žmonēs melstis už tokius griešninkus su tokiu pasitikējimu, jog apturēs visada, ką meldžia, kaip sako šv. Jonas e. 14-oje šio perskyrimo.

Kokį norint išaiškinimą šių žodžių męs imtume, mūsų tikējimas mus mokina, juog *Dievas nenori smerties* nei vieno griešninko, *bet kad atsiverstų ir gyventų*. Ezech. 33 p., 11 e. Nes, nors žmonių *griekai būtų raudoni kaip škarlatas, bus išbaltinti kaip sniegas*. Izajija 3 p., 18 e. Toji *yra Dievo valia*, idant *kiekvienas ateitų į pažinimą tiesos ir būtų išganytas*. Nēra teip didelio nusidējimo, kurio Dievas nenorētų atleisti, ir Bažnyčioje savo paliko galybę atleisti sunkiausius griekus, teip juog nei vienas griešninkas negal nustoti vilties atleidimo, ir nei viens nusidējēlis negal pražūti kaip tik per savo kaltę. Tp. *Griekas ant smerties*. Kai-kurie tą supranta apie paskutinę nepakūtą arba apie smertį mirtiname grieke: tasai vien yra griekas, kuris niekad negal būti atleistas. Bet, reik daleisti, juog po šiuomi vardu supranta teipgi grieką atsižadējimo tikējimo ir nekuriuos kitus biaurius griekus, kurie retai ir sunkiai būna atleidžiami: ir dēlto mažai ragina melstis už tokius griešninkus ir laukti geros pasekmēs savo prašymo.

19 e. *Visas svietas piktumui yra paduotas*, t. y. didelē svieto dalis. Gal teipgi ženklint, po vienu piktu, tai yra velniu, kuris yra kitur pavadintas kunigaikštis šio svieto, arba visų piktų. Jon. 12 p., 31 e.

20 e. *Būtumēm tikrame Jo Sūnuje. Tas yra* arba *šis yra tikras Dievas ir amžinas gyvenimas*. Šie žodžiai yra aiškiu darodymu Kristaus dievystēs, ir tokioje prasmēje buvo senų tēvų vartojami.

21 e. *Saugokities balvonų*. Persergējimas naujai atsivertusiems krikščioniems, kad nesusidētų su stabmeldžiais ir neįpultų į stabmeldystēs nedorybę, kuri būtų *grieku ant smerties* čion šv. Jono paminētu.

Antrasis šv. Jono Apaštalo Raštas.

Apaštalas pagiria Elektą ir jos šeimyną už jų tvirtumą tikrame tikējime ir ragina juos prie ištesējimo idant nepražudytų užmokesnio savo darbų. Ragina juos mylēti viens kitą, bet su eretikais neturēti draugystēs, o net jų nei nesveikint. Nors šis laiškas parašytas į atskirą ypatą, bet jo pamokinimai gal būti naudingi ir kitiems ypatingai tiems, kurie dēlei giminystēs ryšių ar gyvenimo padējimo pavojuje išklydimo atsiranda.

Ragina teisingai elgtis, mylēti viens kitą ir sergētis neteisių mokintojų.

1. Vyresnis išrinktai poniai ir vaikams jos kuriuos aš myliu tiesoje o ne aš vienas bet ir visi kurie pažino tiesą.

2. Dēl tiesos kuri užsilaiko mumyse ir bus su mumis ant amžių.

3. Tegul bus su jumis malonē mielaširdystē pakajus nuo Dievo tēvo ir nuo Kristaus Jezaus Sūnaus Tēvo tiesoje ir meilēje.

4. Prasidžiugau labai jog radau nekuriuos iš vaikų tavo vaikščiojančius tiesoje kaipo gavome prisakymą nuog Tēvo.

5. O dabar meldžiu tave poni nekaipo rašydamas tau naują prisakymą bet kurį turējom nuog pradžios idant mylētumēm vienas kitą.

6. O ta yra meilē idant vaikščiotumēm pagal prisakymų jo. Nes tas yra prisakymas idant kaipo girdējote nuog pradžios aname vaikščiotumēt.

7. Nes daug suvadžiotojų išējo ant svieto, kurie neišpažįsta jog Jezus Kristus atējo kūne: tas yra suvadžiotojas ir Antikristus.

8. Dabokite patįs save idant nepragaišintumēt, ką uždirbote: bet idant pilną užmokestį gautumēt.

9. Kiekvienas kuris atsitolina ir neužsilaiko moksle Kristaus, netur Dievo: kas užsilaiko moksle tas ir Tēvą ir Sūnų tur.

10. Jei kas ateina pas jus o neatneša to mokslo nepriimkit

---

1 e. *Vyresnis*, tai yra vyresnis Vyskupas, šv. Jonas, vienintelis tik iš dvylikos Apaštalų tuomet gyvas. *Išrinktai poniai* — (Elektai). Kai kurie mano, jog Elekta galējo būti vardas šeimynos ar atskyros Bažnyčios, bet diduomenēs nuomone yra tai tikras vardas žmonos teip plačiai žinomos iš savo padorumo ir mielaširdingumo, jog užsipelnijo šį Laišką nuo šv. Jono.

jo namuosna, nei sakykite jam sveikas.

11. Nes kas sako jam: sveikas, dalininkų yra piktų darbų jo.

12. Turēdamas jums daugiaus rašyti, nenorējau per popierą ir juodylą: nes tikiuos pas jus būti, ir iš burnos į burną kalbēti, idant linksmybē jųsų pilna būtų.

13. Sveikina tave vaikai seseries tavo išrinktos.

---

10 e. *Nei sakykite jam sveikas.* Tas yra persergējimas visiems, kad apsaugoti tikinčiuosius nuo pavojaus iš susidējimo su atstojusiais nuo tikro tikējimo, ir tokiais, kurie mokina melagingą mokslą. Bet tas neuždraudžia mielaširdingų darbų link visų žmonių, ir kad męs ir melstumēs ir trokštumēm išganymo kiekvieno, net ir savo neprietelių.

Trečiasis šv. Jono Apaštalo Raštas.

Šv. Jonas giria Gajų ir jo teisingą pasielgimą ir jo mielaširdingumą, skundžiasi ant pikto pasielgimo Diotrepheso ir duoda gerą liūdyjimą Demetrijui.

1. Vyresnis mieliausiam Gajui, kurį aš myliu tiesoje.

2. Mieliausis, meldžiuos, idant visuose daiktuose gerai tau pasivestų, ir idant sveikas būtumei, kaipo gerai pasiveda dūšiai tavo.

3. Labai prasidžiugau, kad atējo broliai, ir davē liūdyjimą tiesai tavo, kaipo tu vaikščioji tiesoje.

4. Didesnēs už tą linksmybēs neturiu, kaipo, idant girdēčiau, jog sūnus mano tiesoje vaikščioja.

5. Mieliausis; viernai darai, ką tikt darai dēl brolių, o tai dēl ateivių.

6. Kurie liūdyjimą davē meilei tavo po akimis surinkimo: kuriuos, gerai darydamas, nuvesi priderančiai Dievop.

7. Nes dēl vardo jo, išējo nieko neimdami, nuog pagonų.

8. Męs tada turime tokius priimti, idant būtumēm draugdarbininkais tiesos.

9. Būčiau gal rašęs bažnyčiai: bet tas, kuris myl turēti pirmystę tarp anų, Diotrefes, nepriima mųs

10. Todēl jei ateisiu, primįsiu jam darbus jo, kuriuos daro: piktais žodžiais niekus kalbēdamas ant mūsų: o kaipo neg na jam būtų to, nei pats nepriima brolių, ir tiems, kurie priima, uždraudžia, ir išmeta iš bažnyčios.

11. Mieliausis, nesekiok pikto, bet kas yra gero. Kas gerai daro, iš Dievo yra: kas piktai daro, neregējo Dievo.

12. Demetriušui visi duoda liūdyjimą ir pati tiesa: bet ir męs liūdyjimą duodame: o žinai, kad liūdyjimas mūsų yra tikras.

---

7 e. *Nieko neimdami nuog pagonų.* Tie Evangelijos tarnai yra pagirti šv. Jono, kurie nieko neēmē nuog pagonų, kad nesirodytų jiems, jog juos mokina dēl pinigų.

9 e. *Diotrephes, kuris myl ir tt.* Šis žmogus rods turējo savo rankose valdžią bet nebuvo prietelius tikinčiųjų: dēlto ši laiško dalis galējo būti nekaipo jo persergējimas nuo Apaštalo.

13. Daug turējau tau rašyti; bet nenorējau per juodylą, ir plunksna tau rašyti.

14. Bet tikiuos tave veikiai regēti, o iš burnos į burną pasikalbēsim. Pakajus tau. Sveikina tave prieteliai. Pasveikink prietelius vardais.

Visumeniškas šv. Judo Apaštalo Raštas.

Šv. Judas, kuris šį Laišką parašē, buvo vienas iš dvylikos Apaštalų ir brolis šv. Jokūbo Mažesniojo. Laikas, kuriame rašē yra nežinomas, galima tik manyti iš e. 17, juog mažai arba nei vieno iš Apaštalų tuomet ne buvo gyvo išskyrus patį šv. Joną. Šv. Apaštalas stoja šitame laiške priešai erezijas ir nelabus papročius Simonijonų, Nikolaitų ir Gnostikų ir tt. aprašinēja juos ir jų vadus smarkiais vardais ir tt. Ragina tikinčiuosius tvirtai kariauti už tikējimą, pirmiaus jiems paduotą ir sergētis eretikų.

1. Judas tarnas Jezaus Kristaus, o brolis Jokūbo, tiems, kurie yra Dievuje Tēve numylēti Jezuje Kristuje užlaikyti ir pavadinti.

2. Mielaširdystē jums ir pakajus, ir meilē tegul išsipildo.

3. Mieliausi, visokį rūpestį darydamas, idant rašyčiau jums apie draugą išganymą jųsų, reikalą turējau rašyti jums: melzdamas, idant kariautumēt už vierą vieną kartą šventiems paduotą.

4. Nes įsivogē nekurie žmonēs (kurie seniai ant to sūdo paženklinti yra) Dievo nebaimingi, Dievo mūsų malonę apverčia ant paleistuvystēs, užsigina paties viešpataujančio, ir Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

5. O noriu jums priminti žinantiems vis vieną kartą, jog Jezus išgelbējęs žmones iš žemēs Egipto, vēl tuos, kurie neįtikējo, pražudē.

6. O Aniolus, kurie neužlaikē iškēlimo savo, bet gyvenimą savo apleido, ant sūdo didžios dienos amžinuose ryšiuose tamsybēje užlaikē.

7. Kaipo Sodoma ir Gomora, ir miestai aplink esantieji, lygiu būdu pasileidę, ir eidami paskui kito kūno, stojos paveikslu, kentēdami koronę amžinos ugnies.

8. Teip ir tie, kūną biaurina, o vyresnybę paniekina, ir galybę bliužnija.

---

6 e. *Iškēlimo savo*, tai yra padējime kuriame pirmiausia buvo sutverti, jų gimimo garbēs.

8 e. *Galybę bliužnija*. Piktai kalba apie tuos, kurie yra galybēje, ir bliužnija priešai Dievo majestotą.

9. Kad Mikolas Arkaniolas vaidydamasi su velniu spyrēs apie kūną Maižiešiaus, nedrįso pakelti sūdo bliužnijimo: bet tarē: tegul prisako tau Viešpats.

10. O tie, ko tiktai nežino, bliužnija: o ką tiktai iš prigimimo, kaip nebyliai galvijai žino, tuose daiktuose gadinasi.

11. Bēda jiems, jog leidžiasi keliu Kaino: o apgavimu Balaamo dēl užmokesčio pasileido, o prieštaravimu Kores prapuolē.

12. Tie yra biaurētuvai ant susisēdimų savo draug valgydami be baimēs, patįs save sotindami debesys be vandenio, kurie nuog vējo priešais blaškomi yra, medžiai rudenio nevaisingi, du kartu numirę, išrauti,

13. Vilnys smarkios marių, išputojančios savo gēdingus daiktus, žvaigždēs klaidžiojančios, kurioms užlaikyta yra vētra tamsybių ant amžių.

14. O ir apie tuos pranašavo sekmas nuog Adomo Enochas, sakydamas: Štai atējo Viešpats su tūkstančiais šventųjų savo.

15. Idant darytų sūdą prieš visus, ir bartų visus Dievą nesibijančius, už visus darbus jų piktus, kuriuos nezbažni darē, ir už visus piktžodžiavimus, kuriuos kalbējo prieš Dievą nezbažni griešninkai.

16. Tie yra murmētojai skundžianti pagal pageidimų savo vaikščiojanti, o burna jų kalba puikystēs žodžius, stebēdamis ant asabų, dēl naudos.

17. Bet jųs mieliausi atminkite, ant žodžiu, kuriuos pirm apsakē Apaštolai Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

18. Kurie jums sakē, jog

---

9 e. *Vaidydamasi apie kūną ir tt.* Tas vaidimasi, kurio nēr paminēto Šv. Rašte, buvo pradžioje žinomas iš apreiškimo ir užsilaikē iš padavimo. Vaidimosi proga kaip yra manoma buvo toji, jog šētonas norējo, kad kūnas Maižio būtų pakavotas tokioje vietoje ir tokiu būdu, kad žydai atidavinētų jam dievišką garbę. 5 p. *Tegul prisako tau* arba *Tegul pabaria tave.*

11 e. *Leidosi keliu ir tt.* Eretikai seka Kaino kelią, žudydami dūšias savo brolių; ir kelią Balaamo, darydami papiktinimą prieš Dievo žmones, dēlei savo ypatiškų siekių; ir kelią Kore ar Korah, priešindamiesi valdytojams, Dievo Bažnyčios įstatytiems.

14 e. *Pranašavo.* Tas pranašavimas buvo žinomas ar iš padavimo, ar iš kokios knygos nuo to laiko pražuvusio.

17 e. *Bet jųs mieliausi atminkite ir tt.* Ragina dabar tikinčiuosius tvirtai tesēti tikējime ar daryme to, ką girdējo nuo Apaštalų, kurie pranešē teipgi, juog paskesniuose laikuose (paskutiniame laike) bus neteisi mokintojai išniekindami ir išjuokdami visas apreikštas teisybes, atsidavę pageidimams ir lēbavimams, kurie atsiskiria patys nuo katalikų vienybēs per erezijas ir atskalas. Kūniški žmonēs išvesti iš kelio ir pavergti kūno smaguriais.

paskučiausiame laike ateis apjuoktojai pagal pageidimų savo vaikščiojanti nezbažnystēse.

19. Tie yra, kurie atskiria patįs save, kūniški neturinti Dvasios.

20. Bet jųs mieliausi, pasibudavodami patįs save ant tikējimo švenčiausios vieros jųsu, melzdamies Dvasioje Sventojoje.

21. Užlaikykite patįs save meilēje Dievo, laukdami mielaširdystēs Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus ant amžino gyvenimo.

22. O vienus apsūdytus korokite:

23. O kitus užlaikykite ištraukdami iš ugnies. O ant kitų susimilkite baimēje, turēdami neapykantoje ir aną, kuris kūniškas yra, suteptą rūbą.

24. O tam, kuris gal jus užlaikyti nuog nusidējimo, ir pastatyti po akių savo garbēs, nesuteptus su džiaugsmu atējime Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus.

25. Vienam Dievui Išganytojui mūsų per Jezų Kristų Viešpatį mūsų garbē ir daug galybē, valdžia, ir vyresnybē pirm viso amžiaus, ir dabar, ir ant visų amžinųjų amžių. Amen.

20, 21 e. *Pasibudavodami patys save ant tikējimo švenčiausios vieros jųsų.* Statydami savo darbais dvasišką namą, paremtą pirmiausiai ant tikējimo, paskui ant Dievo meilēs, toliaus ant vilties, nes laukiate mielaširdystēs Dievo ir užmokesnio amžino gyvenimo: su tuomi ant galo vienydami didelę maldos priederytę.

22, 23 e *O vienus apsūdytus korokite.* Duoda jiems kito į pamokinimą pildyt mielaširdystę, uždēdamas priedermę atversti savo artimą, ką darydami susitiktų su trejopos rųšies ypatomis užkietējusiomis savo klaidose ir nusidējimuose; apie tokias galima sakyt, juog jau *apsūdytos* ir pasmerktos yra, ir tokios tur būti smarkiai sudraustos, *korokit*, jei galima, pertikrintus apie jų klaidą, po 2-a. Kaslink kitų; rūpinkitēs išgelbēti juos, *ištraukdami*, kaip būtų, *iš ugnies*, iš pražūties, kurios pavojuje stovi. Po 3-čia. Ant kitų *susimylēkite baimēje*, jei jųs juos matote per nežinojimą ar silpnybę esant pavojuje būti įtraukiais į spąstus tų eretikų: su tais jums reik pasielgti mandagiau ir meiliau su mielaširdingu sąjausmu, *turēdami neapykantoje* visad ir mokindami kitus neapkęsti *kūnišką rūbą, kuris yra suteptas*, jų kūniškus ir nedorus pasielgimus, kurie sutepa sykiu ir dušią ir kūną.

24, 25 e. *O tam kuris ir tt.* Šv. Judas užbaigia savo Laišką atidavimu Dievui garbēs ir malda Vienam Dievui mūsų Išganytojui, kuris gal ženklinti arba Dievą Tēvą, arba Dievą kaipo lygiai tinkantį visoms trims ypatoms, kurios lygiai buvo priežastimi Kristaus Insikūnijimo ir žmogaus išganymo per Jezų Kristų mūsų Viešpatį, kuris būdamas Dievu nuo amžių, priēmē ant savęs mūsų žmogišką prigimimą, idant galētų būti mūsų Atpirkēju.

Apreiškimas šv. Jono Apaštalo.

Pirmame, antrame ir trečiame perskyrime šitų knygų yra patalpinti pamokinimai ir persergėjimai, kuriuos buvo šv. Jonui įsakyta parašyti septynių Azijos Bažnyčių vyskupams. Sekančiuose iki galui perskyrimuose patalpintos yra pranašystēs dalykų įvyksiančiųjų Kristaus Bažnyčioje, ypatingai prie svieto pabaigos, Antikristo laike. Ši knyga buvo graikiškai parašy a, ant atmos salos, kur šv. Jonas buvo ištremtas ciecoriaus Domicijono, apie šešiasdešimtais ketvirtais metais po Užžengimui į Dangų Mūsų Viešpaties.

I PERSKYRIMAS

Šv. Jonui įsakyta parašyti septynioms Azijos bažnyčioms; būdas apsireiškimo jam Kristaus.

1. Apreiškimas Jezaus Kristaus, kurį jam davē Dievas, idant apreikštų tarnams savo, kas nusiduoti turējo veikiai: ir apreiškē, nusiuntęs per Aniolą savo tarnui savo Jonui.

2. Kursai davē liūdyjimą žodžiui Dievo, ir liūdyjimą Jezaus Kristaus, ką tiktai regējo.

1 e. *Kas nusiduoti turējo veikiai,* ir vēl pasakyta 3 e., *laikas arti yra.* Šito negalima manyti apie visus Apreiškime daiktus, kur yra paminēta teipgi Sūdo diena, ir dangaus garbē prie galo svieto. Juog kai-kurie dalykai turējo įvykti tuojaus, aišku iš to, kas yra pasakyta Septynioms Bažnyčioms, 2 ir 3 p. Ar, juog praneštas persekiojimas turējo įvykti veikiai. Ar juog šie žodžiai ženklina, kad kiekvienas laikas yra trumpas ir juog nuo Kristaus atējimo męs dabar esame paskutiniame amžiuje ar paskutinēje valandoje.

3. Palaimintas, kursai skaito, ir klauso žodžių pranašystēs tos: ir užlaiko tai, kas toje yra parašyta: nes laikas arti yra.

4. Jonas septynioms bažnyčioms, kurios yra Azijoje. Malonē jums, ir pakajus nuog to, kuris yra, ir kuris buvo, ir kuris ateis, ir nuog septynių dvasių, kurios yra po veidu Sosto Jo,

5. Ir nuog Jezaus Kristaus, kursai yra viernas liūdytojas, pirmgimis numirusių, ir kunigaikštis karalių žemēs: kursai mus numylējo ir numazgojo mus nuog grieko mūsų krauju savo.

6. Ir padarē mus karalyste ir kunigais Dievui ir Tēvui savam: jam garbē, ir valdžia ant amžių amžinųjų: Amen.

7. Štai ateina su debesiais ir išvys jį visokia akis, ir kurie jį perdūrē, ir raudos jo visos giminēs žemēs: teip, Amen.

8. Aš esmi Alfa ir Omega, pradžia ir galas, sako Viešpats Dievas, kuris yra, ir kuris buvo, ir kuris ateis, visagalis.

9. Aš Jonas brolis jūsų, ir draugininkas varguose, ir karalystėje, ir kantrybėje dēl Kristaus Jezaus, buvau ant salos, kuri vadinasi Patmos: dēl žodžio Dievo, ir liūdyjimo Jezaus.

10. Buvau dvasioje dienoje Viešpaties, ir girdējau už savęs didį balsą kaipo triūbos,

11. Kalbančios: ką regi parašyk knygoje: ir nusiųsk septynioms bažnyčioms, kurios yra Azijoje, Efezui, ir Smirnai, ir Pergamui, ir Tijatyrai, ir Sardui, ir Filadelfijai, ir Laodicējai.

12 Ir atsigręžiau, idant regēčiau balsą, kuris kalbējo su manim: O atsigręžęs pamačiau septynis liktorius aukso.

13. O viduje septynių liktorių aukso lygų sūnui žmogaus, apvilktą ilgu rūbu ir perjuostą ant krūtų juosta aukso.

14. O galva jo ir plaukai buvo balti, kaipo vilna balta, ir kaipo sniegas. O akys jo, kaipo liepsna ugnies.

15. O kojos jo lygios skaistvariui, kaipo pečiuje žēruojančiam, o balsas jo kaipo balsas daugio vandenių.

16. O turējo savo dešinēje septynias žvaigždes, o iš burnos jo kalavijas iš abiejų šalių aštras išējo: o veidas jo, kaipo saulē, kad šviečia savo galybēje.

17. O kad jį pamačiau puoliau po kojų jo kaipo apmiręs. Ir uždējo dešinę savo ant manęs, tardamas: Nesibijok; aš esmi pirmas ir paskučiausias,

18. Ir gyvas, ir buvau numiręs: o štai esmi gyvas ant amžių amžinųjų, ir turiu raktus smerties ir pragaro.

19. Parašyk tada, ką regējai, ir kas yra, ir kas tur nusiduoti paskui.

20. Paslēptinē septynių žvaigždžių, kurias regējai dešinēje mano, ir septynių liktorių aukso: septynių žvaigždžių, yra Aniolai septynių bažnyčių: o septynių liktorių, yra septynios bažnyčios.

8 e. *Aš esmi Alpha ir Omega.* Tokie yra vardai pirmos ir paskutinēs raidēs Grekų abecēlēs ir ženklina tą patį, kas toliaus seka: *pradžia ir galas:* pirma priežastis ir paskutinis galas visų esybių: *kuris yra, ir kuris buvo, ir kuris ateis: Visagalis.* Tie žodžiai ženklina vien tikrą Dievą ir čion pritaikinti yra prie mūsų Viešpaties ir Išganytojaus Jezaus Kristaus, kuris ateis vēl sūdyt gyvus ir numirusius.

II PERSKYRIMAS.

Nurodymai, ką rašyti aniuolams ar vyskupams Efezo, Smirnos, Pergamo ir Thyatyros.

1. Aniolui Efezo bažnyčios parašyk: Tai sako, kuris tur septynias žvaigždes dešinēje sa-

vo, kuris vaikščioja viduje septynių liktorių aukso.

2. Žinau darbus tavo ir procę, ir kantrybę tavo: O jog negali kęsti piktųjų: ir datyrei tų, kurie sakosi būti Apaštolais, o neyra, ir radai juos melagiais

3. Ir turi kantrybę, ir iškentējai dēl vardo mano, o nepailsai.

4. Bet turiu prieš tave, jog pirmąją meilę tavo apleidai.

5. Atmink tada iš kur išpuolei, ir daryk pakūtą, o daryk pirmuosius darbus: o jei ne, ateisiu tau, o pajudįsiu liktorių tavo iš vietos savo, jei nedarysi pakūtos.

6. Bet tai turi, jog neapkenti darbų Nikolaitų, kurių ir aš neapkenčiu.

7. Kas tur ausį, tegul klauso, ką sako dvasia bažnyčioms: pergalinčiam duosiu valgyt iš medžio gyvenimo, kursai yra Rojuje Dievo mano.

8. O Aniolui bažnyčios Smirno parašyk: Tai sako pirmas ir paskučiausias, kursai buvo numiręs, ir gyvas yra.

9. Žinau vargą tavo, ir ubagystę tavo, bet bagotas esi ir bliužnijamas esi nuog tų, kurie sakosi būti žydais, o neyra, bet yra surinkimu šētono.

10. Nieko to nebijok, ką turi kentēti: Štai velnias tur įmesti nekuriuos iš jųsų į kalinę, idant būtumēt gundyti: ir turēsite vargą per dešimtį dienų. Būk viernas iki smerties: o duosiu tau vainiką gyvenimo.

11. Kas tur ausį teklauso, ką Dvasia sako bažnyčioms. Kas pergalēs, nebus pažeistas nuog antros smerties.

12. O Aniolui bažnyčios Pergamo parašyk: Tai sako tas, kuris tur kalaviją iš abiejų šalių aštrą.

13. Žinau kur gyveni, kur yra sostas šētono: Ir turisi vardo mano, ir neužsigynei vieros mano. Ir anose dienose Antipas liūdytojas mano tikrasis, kuris užmuštas yra pas jus, kur šētonas gyvena.

14. Bet turiu maž ką prieš tave, juog tenai turi tuos, kurie turisi mokslo Balaamo, kuris mokia Balaaką, idant darytų papiktinimą po akimis sūnų Izraeliaus, idant valgytų, ir paleistuvystę pildytų.

15. Teipogi ir tu turi užlaikančius mokslą Nikolaitų.

16. Lygiu būdu daryk pakūtą: bet jei ne, veikiai tau ateisiu ir kariausiu su jais kalaviju burnos mano.

17. Kas tur ausį, tegul klauso, ką dvasia sako bažnyčioms. Pergalinčiam duosiu manną paslēptą, ir duosiu jam akmenēlį baltą: o ant akmenēlio, vardą naują parašytą, kurio

niekas nepažįsta, tiktai kursai priima.

18. O Aniolui Tijatyro bažnyčios parašyk: Tai sako Sūnus Dievo, kursai tur akis kaipo liepsna ugnies, o kojos jo lygios skaistvariui.

19. Pažįstu darbus tavo, ir tikėjimą, ir meilę tavo, ir tarnavimą, ir kantrybę tavo, ir darbus tavo paskutinius, kurių daugiaus neg pirmųjų.

20. Bet turiu truputį prieš tave: Jog moteriškei Jezabel, kuri sakosi būt pranašēja, daleidi mokyti ir suvadžioti tarnus mano, idant palaidautų ir valgytų daiktus balvonams pažadētus.

21. Ir daviau jai laiką, idant pakūtą darytų, o nenor pakūtavoti už paleistuvystę savo.

22. Stai pamesiu ją ant lovos, o kurie svetimoteriauja su ja, varge bus didžiausiame, jei nepakūtavos už darbus savo.

23. O sūnus jos smerčia užmušiu: ir pažįs visos bažnyčios, jog aš esmi, kuris ištiriu inkstus, ir širdis: ir duosiu kiekvienam iš jųsų pagal darbų jo. O jums sakau,

24. Ir kitiems, kurie Tijatyre este: Kurie tiktai netur to mokslo, ir kurie nepažino gilybių šētono, kaipo sako: neuždēsiu ant jųsų kitos naštos.

25. Vienok tai ką turite, laikykit kolei ateisiu.

26. O kas pergalētų, ir užlaikytų iki galo darbus mano, duosiu jam valdžią ant pagonų;

27. Ir valdys anuos lazda geležine, o kaipo indas puodžiaus bus sutrupinti,

28. Kaipo ir aš ēmiau nuog tēvo mano: ir duosiu jam žvaigždę aušros.

29. Kas turi ausį, teklauso, ką dvasia sako bažnyčioms.

III PERSKYRIMAS.

Nurodymai ką rašyti vyskupams Sardos, Philadelphijos ir Laodicējos.

1. Aniolui bažnyčios Sardo parašyk: Tai sako, kuris tur septynias dvasias Dievo, ir žvaigždes septynias: Pažįstu darbus tavo, jog turi vardą, jog gyvas esi, bet esi numiręs.

2. Būk budrus, o pastiprink kitus, kurie mirti turējo. Nes nerandu darbų tavo pilnų po akimis Dievo mano.

3. Atmink tada, kaipo ēmei ir girdējai, o užlaikyk, ir pakūtą daryk. Jeigi tada nejausi, ateisiu pas tave kaipo vagis, o

---

26 e. *Valdžią ant pagonų.* Tie žodžiai parodo, juog šventiejie, kurie yra su Kristumi Mūsų Viešpačiu Danguje, apturi nuo Jo valdžią ant tautų ir viešpatysčių kaipo globējai; ir ateis su Juomi prie svieto pabaigos išpildyt Jo valią priešai tuos, kurie neužlaikē Jo prisakymų.

nežinosi kurioje valandoje ateisiu pas tave.

4. Bet maž turi vardų Sarde, kurie nesutepē rūbų savo: ir vaikščios su manim baltuose rūbuose, jog verti yra.

5. Kas pergalēs, teip bus apvilktas rūbais baltais, ir neištrįsiu vardo jo iš knygos gyvenimo, ir išpąžįsiu vardą jo, prieš tēvą mano, ir prieš Aniolus jo.

6. Kas tur ausį, teklauso, ką Dvasia sako bažnyčioms.

7. O Aniolui Filadelfijos bažnyčios, parašyk: Tai sako Sventas ir Tikras, kursai tur raktą Dovido: kursai atidaro, o niekas neuždaro: uždaro, o niekas neatidaro:

8. Žinau darbus tavo. Stai daviau po akimis tavo duris atidarytas, kurių niekas negal uždaryti: jog ne didę turi galybę, ir užlaikei žodį mano, ir neužsigynei vardo mano.

9. Stai duosiu iš iškalos šētono, kurie sakosi žydais būti, o neyra, bet meluoja: štai padarysiu jiems, idant ateitų ir nusižemintų po kojų tavo; ir pažįs, jog aš tave numylējau.

10. Jog užlaikei žodį kantrybēs mano, ir aš tave užlaikysiu nuog valandos pagundinimo, kuri tur ateiti ant viso svieto, gundyti gyvenančius ant žemēs.

11. Stai ateinu veikiai: laikyk, ką turi, idant niekas neatimtų vainiko tavo.

12. Kas pergalēs, padarysiu jį stulpu bažnyčioje Dievo mano, o daugiaus laukan iš jos neišeis, ir parašysiu ant jo vardą Dievo mano, ir vardą miesto Dievo mano, naujos Jeruzalēs, kuri nužengia iš Dangaus nuog Dievo mano, ir vardą mano naują.

13. Kas tur ausį, teklauso, ką Dvasia sako bažnyčioms.

14. O Aniolui Laodicējos bažnyčios parašyk: Tai sako: Amen, liūdytojas teisus, ir tikras, kuris yra pradžia sutvērimo Dievo.

15. Žinau darbus tavo, jog neesi nei šaltas, nei karštas: o idant būtumei šaltas arba karštas;

16. Bet jog drungnas esi, o nei šaltas, nei karštas, pradēsiu tave išmetinēti iš burnos mano,

17. Jog sakai: Kad esmi turtingas, ir prabagotējęs o nieko nereikalauju: o nežinai jog tu esi varguolis ir pavargēlis ir ubagas ir aklas ir nuogas.

18. Rodyju tau idant nuog manęs pirktumei auksą ugnyje išmēgintą, idant prabagotētu-

---

14 e. *Amen*, tai yra teisingas, Teisybē pati: Žodis ir Dievo Sūnus, Tp. *Pradžia*, t. y. pačiopradžia (pradžiopradžia), šaltinis ir veikmi priežastis viso sutvērimo.

mei ir rūbais baltais apsivilktumei, ir idant nepasirodytų gēda nuogystēs tavo, o patepk akis tavo mostimi, idant regētumei.

19. Aš kuriuos myliu, baru, ir plaku. Būk tada karštas, o pakūtavok.

20. Štai stoviu prie durių ir tunskinu: jei kas išgirstų balsą mano, ir atvertų man duris, įeisiu pas jį, ir večērią valgysiu su juomi, o jis su manim.

21. Kas pergalēs, duosiu jam sēdēti su savim ant sosto mano: Kaipo ir aš pergalējau, ir sēdaus su tēvu mano ant sosto jo.

22. Kas tur ausį, teklauso, ką Dvasia sako bažnyčioms.

IV PERSKYRIMAS.

Regējimas Dievo sosto, dvidešimts keturių vyresniųjų ir keturių gyvų sutvērimų.

1. Potam regējau, o štai durys atviros danguje, o balsas pirmas, kurį girdējau, kaipo triūbos kalbančios su manim, sakąs: Užžen k šenai, o parodysiu tau, kas tur stotis potam.

2 O tuojaus buvau Dvasioje: o štai sostas buvo pastatytas danguje, o ant sosto sēdis,

3. O kuris sēdējo, lygus buvo ant paveizdos akmeniui Jaspido ir Sardino: o aplink sosto buvo juosta dangaus lygi paveizdai Smaragdo.

4. O aplink sosto dvidešimt ir keturi sostai, o ant sostų dvidešimti ir keturi vyresnieji sēdinti apvilkti baltais rūbais, o ant galvų jų aukso karūnos.

5. O iš sosto ējo žaibai, ir balsai, ir graudinimai: o septynios liampos degančios ties sosto, kurios yra septynios Dvasios Dievo.

6. O ties sosto kaipo marios stiklinēs lygios krištalui: o viduj sosto ir aplink sosto, keturi žvēriai pilni akių iš priešakio ir užpakalio.

7. O žvēris pirmas lygus levui, o antras žvēris lygus veršiui, o trečias žvēris turįs veidą kaipo žmogaus, o ketvirtas žvēris lygus ereliui lekiojančiam.

8. O keturi žvērys, kiekvienas iš jų turējo po šešius sparnus: o aplinkui, ir vidui pilni yra akių: o neturējo atilsio dieną ir naktį, sakydami: Šventas, Šventas, Šventas, Viešpats Dievas visagalis, kuris buvo, ir kuris yra, ir kuris tur ateit.

9. O kad anie žvērys davē garbę, ir šlovę ir dēkavojimą sedinčiam ant sosto gyvenančiam ant amžių amžinųjų,

10. Puldinējo dvidešimts ir keturi vyresnieji prieš sēdintį ant sosto, ir kloniojos gyvenančiam ant amžių amžinųjų, ir metē karūnas savo prieš sostą kalbēdami:

11. Vertas esi Viešpatie Dieve mūsų imti garbę ir šlovę, ir galybę: nes tu sutvērei visus daiktus, ir dēl tavo valios buvo, ir sutverti yra.

V. PERSKYRIMAS.

Knyga uždaryta septyniomis žymēmis ir atidaryta Avinēlio, kuris todēl ima garbę ir godonę nuo visų.

1. Ir regējau po dešinēs sēdinčio ant sosto knygą parašytą iš vidaus, ir išviršaus užženklintą septyniomis pečētimis.

2. Ir regējau Aniolą stiprą šaukiantį didžiu balsu: Kas yra vertas atverti knygą, ir atimti pečētis jos.

3. O niekas negalējo, nei danguje, nei ant žemēs, nei po žeme atverti knygos, nei veizdēti į ją.

4. O aš labai verkiau, juog niekas neatsirado vertas atverti knygą, nei aną veizdēti.

5. O vienas iš senųjų man pasakē: Neverk, štai pargalējo levas iš giminēs Juda, šaknis Dovido, idant atvertų knygą, ir atimtų septynias jos pečētis.

6. Ir regējau: o štai viduj sosto ir keturių žvērių, ir viduj senųjų avinēlį stovintį kaipo užmuštą turintį septynius ragus, ir septynias akis: kurios yra septynios Dvasios Dievo, siųstos ant visos žemēs.

7. Ir atējo, ir paēmē knygą iš dešinēs sēdinčio ant sosto.

8. O kada atvērē knygą, keturi žvērys ir dvidešimts keturi senieji puolē prieš avinēlį, turēdami kiekvienas cytaras, ir rūkilnyčias aukso pilnas kvēpiančių daiktų, kurie ženklina maldas šventųjų.

9. Ir giedojo naują giesmę, sakydami: Vertas esi Viešpatie imti knygą, ir atverti pečētis jos, jog esi užmuštas, ir atpirkai mus Dievui par kraują tavo iš visokios veislēs, ir liežuvio, ir žmonių ir giminēs.

10. Ir padarei mus Dievui mūsų karalyste, ir kunigais: ir karaliausim ant žemēs.

11. Ir regējau, ir girdējau balsą daugio Aniolų aplink sostą, ir žvērių ir senųjų: o buvo skaičius jų tūkstantis tūkstančių,

12. Sakančių didžiu balsu: Vertas yra Avinēlis, kuris yra užmuštas, imti galybę ir Dievystę, ir išmintį, ir stiprybę, ir šlovę, ir garbę, ir pašlovinimą.

13. O visokį sutvērimą, kuris yra ant dangaus, ir ant žemēs, ir po žeme, ir kas yra mariose, ir kas anose: visus girdējau sakančius: Sēdinčiam ant sosto ir Avinēliui pašlovini-

---

8 e. *Maldas Šventųjų.* Čion męs matome, juog Šventiejie Danguje aukoja Kristui maldas tikinčiųjų ant žemēs.

mas, ir šlovē, ir garbē, ir valdžia ant amžių amžinųjų.

14. O keturi žvērys sakē: Amen. O dvidešimts keturi senieji puolē ant veidų savo: ir kloniojos gyvenančiam ant amžių amžinųjų.

VI PERSKYRIMAS.

Apie tą, kas po atidarymui šešių žymių seka.

1. Ir regējau, jog atvērē Avinēlis vieną iš septynių pečēčių, ir girdējau vieną, iš keturių žvērių sakantį, kaipo balsą griausmo: Ateik, o veizdēk.

2. Ir išvydau: o štai arklys baltas, o kuris ant jo sēdējo turējo kilpinį, ir duotas jam buvo vainikas, ir išējo pargalēdamas idant pargalētų.

3. O kad atvērē antrą pečētį, girdējau antrą žvērį sakantį: Ateik, o veizdēk.

4. Ir išējo kitas arklys raudas: o kuris ant jo sēdējo duota yra jam, idant atimtų pakajų nuo žemēs, o idant viens kitą užmuštų: ir duotas jam buvo kalavijas didis.

5. O kad atvērē trečią pečētį, girdējau trečią žvērį sakantį: Ateik, o veizdēk. O štai arklys juodas: o kuris ant jo sēdējo, turējo svirtes rankoj savo.

6. Ir girdējau kaipo balsą viduj keturių žvērių sakančių: Saikas kviečių už grašį, o trįs saikai miežių už grašį, o vyno ir alyvos nepažeisk.

7. O kad atvērē ketvirtą pečētį, girdējau balsą ketvirto žvērio sakančio: Ateik, o veizdēk.

8. O štai palšas arklys, o kuris ant jo sēdējo, vardas jo smertis, o pekla ējo paskui jo, ir duota jam yra valdžia, ant keturių dalių žemēs, idant užmuštų kalaviju, badu, ir smerčiu, ir bestijomis žemēs.

9. O kad atvērē penktą pečētį, regējau po Altoriu dūšias užmuštų dēl žodžio Dievo, ir dēl liūdyjimo, kurį turējo,

10. Ir šaukē didžiu balsu sakydami: kolei-gi Viešpatie (Šventas ir tikras) nesūdyji ir nedarai atkeršyjimo kraujo mū-

---

2 e. *Baltas arklys.* Tas, kuris sēdējo ant balto arklio, yra Kristus einantis paduot svietą po savo evangelija. Kiti arkliai, kurie seka, perstato sūdą ir bausmę, kurie turējo krist ant Kristaus ir Jo Baźnyčios priešų: raudonas arklys ženklina karę; juodas arklys — badą; ir palšas arklys, kurio raiteliu smertis, bausmes ir marą.

9 e. *Po altorium.* Kristus, kaipo žmogus, yra tas altorius, po kuriuomi kankintinių dūšios gyvena danguje, kaip jųjų kūnai padēti čion po mūsų altoriais.

10 e. *Nedarai atkeršyjimo kraujo mūsų.* Jie to meldžia ne iš neapykantos savo nepritelių, bet iš uolumo Dievo

sų ant tų, kurie gyvena ant žemēs?

11. Ir buvo duoti anoms kiekvienai balti rūbai: ir pasakyta yra joms, idant atsiilsētų dar mažą laiką, kolei prisipildytų draugtarnai jų, ir broliai jų, kurie tur būt užmušti, kaipo ir anie.

12. Ir regējau, kad atvērē šeštą pečētį: o štai stojos didis sudrebējimas žemēs, ir saulē stojos juoda kaipo maišas ašačių: ir mēnuo visas stojos kaipo kraujas.

13. O žvaigždēs iš dangaus nupuolē ant žemēs, kaipo fygų medis numeta neišnokusias fygas savo, kad nuog didžio vējo pakrēstos yra.

14. O dangus atstojo kaipo knyga suvyniota: ir visokis kalnas, ir salos iš savo vietų pajudintos yra.

15. O karaliai žemēs, ir kunigaikščiai, ir pulkavedžiai, ir bagočiai, ir galiūnai, ir kiekvienas nevalninkas, ir liuosas pasislēpē po lindynes, ir uolas kalnų.

16. Ir kalbējo kalnams, ir uoloms: Kriskite ant mūsų, ir uždenkite mus nuog veido sēdinčio ant sosto ir nuog rūstybēs Avinēlio.

17. Nes atējo diena didē rūstybēs jų: o kas galēs pastovēti?

VII PERSKYRIMAS.

Skaitlius tų, kurie buvo pažymēti ženklu gyvojo Dievo; ir apvilkti baltais rūbais.

1. Potam regējau keturius Aniolus stovinčius ant keturių kampų žemēs, turinčius keturis vējus žemēs, idant nepūstų ant žemēs, nei ant marių, nei ant kokio medžio.

2. Ir regējau antrą Aniolą užžengiantį nuog saulēs užtekējimo, turintį pečētį Dievo gyvojo: ir šaukē didžiu balsu keturiump Aniolump, kuriems duota yra iškadyt žemei ir marioms.

3. Sakydamas: nenorēkit iškadyt žemei ir marioms, nei medžiams, kolei paženklįsim tarnus Dievo mūsų ant kaktų jų.

4. Ir girdējau skaičių paženklintų, šimtą keturias dešimtis keturius tūkstančius paženklintų, iš kiekvienos giminēs sūnų Izraeliaus.

5. Iš giminēs Juda, dvylika tūkstančių paženklinti: iš giminēs Ruben, dvylika tūkstančių paženklinti: iš giminēs Gad, dvylika tūkstančių paženklinti.

6. Iš giminēs Asser, dvylika tūkstančių paženklinti. Iš giminēs Neftali, dvylika tūkstančių paženklinti: iš giminēs

---

garbēs, ir troškimo idant Dievas paskubintų visatinį sūdą, ir pilną visų savo išrinktųjų laimę.

Manasse, dvylika tūkstančių pažėnklinti.

7. Iš giminēs Simeon, dvylika tūkstančių pažėnklinti: Iš giminēs Levi, dvylika tūkstančių pažėnklinti: Iš giminēs Issachar, dvylika tūkstančių pažėnklinti.

8. Iš giminēs Zabulon, dvylika tūkstančių pažėnklinti: Iš giminēs Joseph, dvylika tūkstančių pažėnklinti: Iš giminēs Benjamin, dvylika tūkstančių pažėnklinti.

9. Paskui to regējau didę minią kurios niekas negalējo suskaityti, iš visų giminių ir veislių, ir žmonių, ir liežuvių: stovinčius prieš sostą, ir prieš veidą Avinēlio, apvilktus baltais rūbais, o palmos rankose jų.

10. Ir šaukē balsu didžiu sakydami: išganymas Dievui mūsų, kursai sēd' ant sosto, ir Avinēliui.

11. O visi Aniolai stovējo aplink sostą, ir senus, ir keturius žvērius, ir puolē prieš sostą ant veidų savo, ir pasikloniojo Dievui.

12. Tardami: Amen. Pašlovinimas ir garbē, ir išmintis, ir dēkavojimas, šlovē ir galybē, ir stiprybē, Dievui mūsų ant amžių amžinųjų. Amen

13. Ir atsakē vienas iš senųjų, ir tarē man: Tie, kurie apvilkti yra rūbais baltais, kurie yra? ir iš kur atējo?

14. Ir tariau jam: Viešpatie mano, tu žinai. Ir pasakē man. Tie yra, kurie atējo iš suspaudimo didžio, ir apmazgojo rūbus savo, ir išbaltino anuos kraujuje Avinēlio,

15. Todēl yra prieš sostą Dievo, ir tarnauja Jam dieną ir naktį bažnyčioj jo, o kuris sēd' ant sosto, gyvęs ant jų.

16. Neišalks, nei trokš daugiaus, nei ant jų saulē užpuls ir nei jokia karštybē.

17. Nes Avinēlis, kursai yra viduj sosto, rēdys juos, ir nuves juos prie gyvo vandenio šaltinio, ir nušluostys Dievas visokią ašarą nuog akių jų.

VIII PERSKYRIMAS.

Septinta žymē atidaryta: aniolai su septyniomis triūbomis.

1. O kad atvērē sekmą pečētį stojos nutylimas danguje, kaipo būt par pusę valandos.

2. Ir išvydau septynius Aniolus stovinčius po akimis Dievo: o duotos yra jiems septynios triūbos.

3. O antras Aniolas atējo ir stojos pas Altorių turēdamas rūkelnyčią aukso: ir buvo jam duota daug rūkylų, idant atiduotų iš maldų visų šventųjų ant Altoriaus aukso, kursai yra prieš sostą Dievo.

4. Ir užžengē dūmas rūkylų

iš maldų šventųjų iš rankos Aniolo pas Dievą.

5. Ir paēmē Aniolas rūkelnyčią ir pripildē ją ugnimi nuog Altoriaus, ir metē ant žemēs, ir stojos griausmai, ir balsai, ir žaibai, ir drebējimas žemēs didis.

6. O septyni Aniolai, kurie turējo septynias triūbas pasitaisę, idant triūbytų.

7. Ir pirmas Aniolas užtriūbyjo, ir stojos kruša ir ugnis, sumaišytos su krauju, ir numestos buvo ant žemēs, ir trečia dalis žemēs sudegē, ir trečia dalis medžių sudegē, ir visokia žolē žalia sudegē.

8. Ir antras Aniolas užtriūbyjo, o kaipo didis kalnas ugnimi liepsnodamas įmestas yra į marias, ir trečia dalis marių pavirto į kraują.

9. Ir padvēsē trečia dalis sutvērimų tų, kurie turējo gyvastis mariose, ir trečia dalis laivų prapuolē.

10. Ir trečias Aniolas užtriūbyjo: ir nupuolē iš dangaus žvaigždē didē, deganti kaipo sakų žvakē, ir nupuolē ant trečios dalies upių ir ant šaltinių vandenių.

11. O vardas žvaigždēs vadinamas yra Metile: ir trečia dalis vandenių pavirto į metiles: o daug žmonių numirē, nuog vandenių, jog kartųs stojos.

12. Ir ketvirtas Aniolas užtriūbyjo: ir buvo ištikta trečia dalis saulēs, ir trečia dalis mēnesio, ir trečia dalis žvaigždžių: teipo jog trečia dalis jų aptemo, ir dienos trečia dalis nešvietē, ir nakties teipojieg.

13. Ir regējau, ir išgirdējau balsą vieno erelio lekiančio, per vidų dangaus sakančio didžiu balsu: Bēda, bēda, bēda gyvenantiems ant žemēs, nuog kitų balsų trijų Aniolų, kurie turējo užtriūbyti.

IX PERSKYRIMAS.

Skieriai išeina iš šulinio prapulties: regējimas raitelių armijos.

1. Ir penktas Aniolas užtriūbyjo, ir regējau žvaigždę jog nupuolē iš dangaus ant žemēs, o buvo duotas jai raktas šulinio prapulties.

2. Ir atvērē šulinį prapulties: ir išējo dūmas iš šulinio, kaipo dūmas pečiaus didžio: ir aptemo saulē, ir oras nuog dūmo šulinio.

---

1 e. *Žvaigždę juog nupuolē.* Tas gal ženklint nupuolimą ir atstojimą nuo tikro tikējimo didelio ir mokinto vyro. Arba atpuolimą į paklydimą ir atsiskyrimą nuo tikējimo visos tautos, neturinčios Dievo žymēs ant savo kaktos. Tp. *Ir buvo duotas jai raktas šulinio prapulties.* Tai yra *aniolui*, o ne *nupuolusiai žvaigždei.* Šitam aniolui buvo duota valdžia, paženklinta čion per raktą, atidarymo pragaro.

3. Ir išējo iš dūmo šulinio skieriai ant žemēs: ir duota buvo jiems valdžia, kaipo tur valdžią kurkliai žemēs.

4. Ir užsakyta jiems buvo, idant negadintų žolēs žemēs, nei jokio medžio: kaip tiktai žmones, kurie netur ženklo Dievo ant kaktų savo.

5. O duota jiems buvo, idant jų neužmuštų: bet idant būtų kankinti per penkis mēnesius: o kankinimas jų, kaipo kankinimas kurklių, kad žmogų įkanda.

6. O anose dienose žmonēs smerties ješkos, o neras jos: ir norēs numirti, o smertis pabēgs nuog jų.

7. O prilyginimas skierių lygus arkliams gataviems ant karionēs: o ant galvų jų kaipo vainikai lygųs auksui, o veidai jų kaipo veidai žmonių.

8. O turējo plaukus, kaipo plaukai moteriškių, o dantys jų buvo kaipo dantys levų.

9. O turējo serdokus, kaipo serdokus geležinius, o balsas sparnų jų, kaipo balsas vežimų daugio arklių bēgančių ant karionēs.

10. Ir turējo uodegas lygias kurkliams, ir buvo gyliai uodegose jų, o galybē jų iškadyt žmonēms per penkis mēnesius. O turējo ant savęs,

11. Karalių Aniolą prapultics, kuriam vardas žydiškai Abadon, o grekiškai Apollyon, lotyniškai turįs vardą Exterminans.

12. Bēda viena praējo, o štai ateina dar dvi bēdos potam.

13. Ir šeštas Aniolas užtriūbyjo: ir girdējau balsą vieną iš keturių kampų aukso Altoriaus, kuris yra prieš akis Dievo,

14. Sakantį šeštam Aniolui, kuris turējo triūbą: išrišk keturis Aniolus, kurie pririšti yra didžioje upēje Eufrato.

15. Ir išrišti yra keturi Aniolai, kurie gatavi buvo ant valandos, ir dienos, ir mēnesio, ir metų, idant išmuštų trečią dalį žmonių.

16. O skaičius kareivių raitininkų du šimtu milijonų. O girdējau skaičių jų.

---

3 e. *Ir išējo iš dūmo šulinio skieriai.* Jais galējo būti velniai Antikristo laike, turēdami paveikslą skierių, bet didelių ir baisių, kaip jie čion aprašyti. Arba jie galēs būti tikrį skieriai, tik nepaprasto didumo ir baisaus išrodymo, kokių prieš tai nebuvo regēti ant žemēs, išsiųsti idant kankintų tuos, kurie netur ženklo (ar žymēs) Dievo ant savo kaktų. Kiti išguldinētojai per skierius supranta eretikus, ypatingai tuos, kurie išējo iš žydų, ir su jais užgynę Dievystę Jezaus Kristaus; kaip Theodotus, Praxéas, Noctus, Paulius iš Samozatos, Sabellius, Arius ir k. Tie buvo dideliais priešais krikščionių tikējimo; jie kankino ir užnuodyjo žmonių dūšias, gildami kaipo skorpijonai, nuodais savo erezijų

17. Ir teipog regējau arklius regējime: o kurie ant jų sēdējo, turējo pancerius ugninius, ir iš hyacinto, ir iš sieros, o arklių galvos buvo kaipo galvos levų: o iš nasrų jų išeina ugnis ir dūmas, ir siera.

18. O nuog tų trijų varginimų užmušta yra trečia dalis žmonių, nuog ugnies, ir nuog dūmo, ir nuog sieros, kurios ējo iš nasrų jų.

19. Nes stiprybē arklių nasruose jų yra, ir uodegose jų. Nes uodegos jų lygios žalčiams, turinčios galvas: o tomis iškadyja.

20. O kiti žmonēs, kurie ne buvo užmušti tais varginimais, nei pakūtos darē už darbus rankų savo, idant neklonioti̧s velniams, ir balvonams aukso, ir sidabro, ir vario, ir akmenio, ir medžio, kuri negal nei regēti, nei girdēti, nei vaikščioti.

21. Ir nedarē pakūtos už žmogžudystes savo, nei už ciustus savo, nei už paleistuvystę savo, nei už vagystes savo.

X PERSKYRIMAS.

Galingo aniolo šauksmas: jis duoda Jonui knygą valgyti.

1. Ir regējau kitą Aniolą stiprą nužengiantį iš dangaus, debesimi apvilktą, o ant galvos jo dangaus juostą, o veidas jo buvo kaipo saulē, o kojos jo kaipo stulpai ugnies;

2. O turējo rankoje savo knygelę atvertą: ir pastatē dešinę savo koją ant marių, o kairę ant žemēs.

3. Ir sušuko didžiu balsu, kaipo kad levas rēkia. O kad sušuko, iškalbējo septyni perkūnai balsus savo.

4. O kad septyni perkūnai iškalbējo balsus savo, aš norējau rašyti: ir išgirdau balsą iš dangaus man sakantį: uženklink, ką iškalbējo septyni perkūnai: o to nerašyk.

5. O Aniolas, kurį regējau stovintį ant marių, ir ant žemēs, pakēlē ranką savo į dangų.

6. Ir prisiekē per gyvenantį ant amžių amžinųjų, kursai sutvērē dangų, ir tai, kas jame yra: ir žemę, ir tai, kas ant anos yra: ir marias, ir tai, kas anose yra: Jog daugiaus laiko nebus.

7. Bet dienose balso Aniolo sekmojo, kad pradēs trūbyti, išsipildys paslēptinē Dievo, kaipo apsakē per tarnus savo pranašus.

8. Ir girdējau balsą iš dangaus vēl kalbantį su manimi, ir tariantį: Eik ir imk knygą at-

---

7 e. *Kaipo apsakē*, žodis į žodį, *apskelbē Evangeliją*, ženklina *gerus daiktus*, pritinkančius Evangelijai, apie galutinę Kristaus pergalę ir apie amžiną gyvenimą, kuris bus užmokesniu lyglaikinių kentējimų kankintinių ir ištikimų Dievo tarnų.

virą iš rankos Aniolo, stovinčio ant jūrių ir ant žemēs.

9. Ir nuējau pas Aniolą, sakydamas jam, idant duotų man knygą: Ir tarē man: Imk knygą, o suvalgyk ją: ir padarys kartumą pilve tavo, bet nasruose tavo bus saldi, kaip medus.

10. Ir paēmiau knygą iš ranką Aniolo, ir suvalgiau ją, ir buvo nasruose mano, kaipo medus, saldi: o kad ją suvalgiau, pilvas mano stojos kartus.

11. Ir tarē man: Reikia tau vēl pranašauti pagonams, ir giminēms, ir liežuviams, ir daug karaliams.

XI PERSKYRIMAS.

Insakyta jam mieruoti bažnyčią: du liūdytoju.

1. Ir buvo man duota nendrē lygi lazdai, ir buvo man pasakyta: kelkis o išmieruok bažnyčią Dievo, ir Altorių, ir kurie meldžiasi anoje.

2. O priesienį, kuris yra prieš bažnyčią, atmesk šalin, o nemieruok jo: Nes duotas yra pagonams, o miestas šventas bus myniotas per keturias dešimtis ir du mēnesiu.

3. Ir duosiu dviem liūdininkams mano, ir pranašaus per tūkstantį du šimtu ir šešias dešimtis dienų, apsivilkę maišais.

4. Tie yra du medžiu alyvos, ir du liktoriu stovinčiu po veidu Viešpaties žemēs.

5. O jei kas norētų jiems iškadyt: išeis ugnis iš burnos jų, ir prarys neprietelius jų: o jei kas norētų aniems iškadyt, tas teip tur būti užmuštas.

6. Tie tur valdžią užrakinti dangų, idant nelytų dienose pranašystēs jų: ir tur valdžią ant vandenių permainyti anuos į kraują, ir ištikti žemę visokiu varginimu, kiek kartų norētų.

7. O kad pabaigs liūdyjimą savo: bestija, kuri išeina iš prapulties, pakels prieš juos karionę, ir pergalēs juos, ir užmuš juos.

8. O kūnai jų gulēs ant ulyčių miesto didžio, kursai yra dvasiškai vadinamas Sodoma ir Egiptas, kur ir Viešpats jų yra nukryžiavotas.

9. Ir matys iš giminių, ir iš žmonių, ir liežuvių ir iš pagonų, kūnus jų per tris dienas, ir pusę: o kūnus jų nedaleis dēti į grabus.

10. O gyvenanti ant žemēs džiaugsis iš jų ir linksmįsis: ir dovanas viens kitam siųs, jog tuodu pranašu vargino tuos, kurie gyvena ant žemēs.

11. O po trijų dienų ir pusēs, dvasia gyvenimo nuog Dievo, įējo į anuos. Ir stojos ant kojų savo, ir baimē didē užpuolē ant tų, kurie ant jų veizdējo.

---

3 e. *Dviem liūdininkams mano.* Paprastai supranta Enoką ir Eliją.

12. Ir girdējo balsą didį, iš dangaus, jiems sakantį: Užžengkite čionai. Ir užžengē ant dangaus debesyje: ir veizdējo ant jų neprieteliai anų.

13. O anoj valandoj stojos didis drebējimas žemēs: ir dešimta dalis miesto pagriuvo: ir užmušti buvo per drebējimą žemēs, septyni tūkstančiai vardų žmonių: o kiti nusigando, ir davē garbę Dievui dangaus.

14. Bēda antra praējo: o štai trečia bēda ateis veikiai.

15. Ir užtriūbyjo sekmas Aniolas: ir radosi balsai didi danguje, sakanti: Karalystē to svieto stojos Viešpaties mūsų ir Kristaus jo, ir karaliaus ant amžių amžinųjų Amen.

16. O dvidešimt keturi senieji, kurie po veidu Dievo sēdējo, ant sostų savo, puolē ant veidų savo ir pasikloniojo Dievui, tardami:

17. Dēkavojam tau, Viešpatie Dieve visagalis, kursai esi, ir kursai buvai, ir kursai turi ateiti: jog ēmei didę tavo galybę ir karaliavai.

18. Ir užsirūstino pagonai, ir atējo rūstybē tavo, ir laikas numirusių, idant būtų sūdyti, ir idant atiduotumei užmokestį tarnams tavo, pranašams ir šventiems, ir bijantiems vardo tavo, mažiems, ir didiems, ir idant išnaikintumei tuos, kurie pagadino žemę.

19. Ir atverta yra bažnyčia Dievo danguje: ir regēta buvo skrynē testamento jo bažnyčioje jo, ir stojos žaibai, ir balsai, ir drebējimai žemēs ir kruša didē.

XII PERSKYRIMAS.

Regējimas moteriškēs apvilktos saule; ir apie didelį smaką jos persekiotoją.

1. Ir pasirodē ženklas didis ant dangaus: Moteriškē apvilkta saule, o mēnuo po kojomis jos, o ant galvos jos karūna iš žvaigždžių dvylikos.

2. O būdama neščia, šaukē gimdydama, ir varginosi, idant pagimdytų.

3. Ir pasirodē kitas ženklas ant dangaus; o štai didis rudas smakas, turįs septynias galvas, ir dešimtį ragų: o ant galvų jo septyni vainikai:

4. O uodega jo traukē dalį trečią žvaigdžių dangaus, ir numetē jąs ant žemēs, o smakas stovējo prieš moteriškę, kuri

---

1 e. *Moteriškē.* Dievo Baźnyčia. Tą galima, per panašumą (alliuziją), pritaikinti teipgi prie šv. Panos. Bažnyčia yra apvilkta saule, tai yra Kristumi; ji tur mēnulį, tai yra atmainomus daiktus svieto, po savo kojomis; ir dvylika žvaigždžių, kuriomis ji yra apvainikuota, yra dvylika Apaštalų: ji yra darbe ir varge, kada gimdo savo vaikus ir Kristų juose tarp prispaudimų ir persekiojimų.

turējo pagimdyti, idant kad pagimdys, sūnų jos prarytų.

5. Ir pagimdē sūnų vyrišką, kursai turējo valdyti visus pagonus lazda geležine: ir pagautas yra sūnus jos Dievop ir pas sostą jo.

6. O moteriškē pabēgo į girią, kur turējo vietą nuog Dievo prirēdytą, idant tenai penētų ją per tūsktantį du šimtu šešias dešimtis dienų.

7. Ir stojos didē karionē ant dangaus. Mikolas ir Aniolai jo kariavo su smaku: o smakas kariavo, ir aniolai jo.

8. Ir negalējo, nei jų vieta daugiaus atrasta yra danguje.

9. Ir nustumtas yra smakas, anas didis žaltys senasis, kursai vadinasi velniu, ir šētonu, kuris suvadžioja visą Svietą, ir numestas yra ant žemēs ir aniolai jo su juomi yra numesti.

10. Ir girdējau balsą didį kalbantį danguje: Dabar stojos išganymas, ir galybē, ir karalystē Dievo mūsų, ir valdžia Kristaus jo: jog numestas yra apskųstojas brolių mūsų, kuris juos skundē dieną ir naktį po veidu Dievo mūsų.

11. O anie pergalējo jį dēl kraujo Avinēlio, ir dēl žodžio liūdyjimo savo, o nemylējo dūšių savo iki smerties.

12. Dēlto linksminkitēs, dangųs ir kurie juose gyvenate. Bēda žemei, ir marioms, nes nužengē velnias jųsump, turēdamas didelę rūstybę, žinodamas, jog mažą laiką tur.

13. O kad regējo smakas, jog buvo numestas ant žemēs, persekiojo moteriškę, kuri pagimdē vyrišką.

14. Ir duoti buvo moteriškei du sparnu erelio didžio, idant lēktų į girią ant vietos savo, kur yra penējama per laiką, ir per laikus, ir per pusę laiko, nuog veido žalčio.

15. Ir išleido žaltys iš nasrų savo, paskui moteriškēs vandenį kaipo upę, idant padarytų, kad ją upē pagautų.

16. Ir pagelbējo žemē moteriškę, ir atvērē žemē nasrus savo, ir prarijo upę, kurią išleido smakas iš nasrų savo.

17. Ir užsirūstino smakas ant moteriškēs: ir nuējo, idant kariautų su kitais iš sēklos jos, kurie užlaiko prisakymus Dievo, ir tur liūdyjimą Jezaus Kristaus.

18. Ir apsistojo ant smilčių marių.

XIII PERSKYRIMAS.

Apie bestiją su septyniomis galvomis; ir apie antrą bestiją.

1. Ir regējau bestiją išeinančią iš marių, turinčią septynias galvas, ir dešimtį ragų, o ant

---

1 e. *Bestiją.* Toji pirma bestija su septyniomis galvomis ir dešimčiu ragų

ragų jos dešimtis vainikų, o ant galvų jos vardai bliužnyjimo.

2. O bestija, kurią regējau, lygi buvo lušiui, o kojos jos kaipo kojos meškos, o nasrai jos kaipo nasrai levo. Ir davē jai smakas galybę savo ir valdžią didę.

3. O regējau vieną iš galvų jos kaipo ant smerties užmuštą: o rona smerties jos išgydyta yra. Ir stebējos visa žemē paskui bestijos.

4. Ir kloniojos smakui, kuris davē valdžią bestijai: ir kloniojosi bestijai tardami: kasgi lygus bestijai? o kas galēs su ja kariauti.

5. Ir duoti jai yra nasrai kalbanti didžius daiktus, ir bliužnijimus: ir duota jai yra valdžia daryti par keturias dešimtis ir du mēnesiu.

6. Ir atvērē nasrus savo ant bliužnyjimo prieš Dievą, idant bliužnytų vardą jo, ir šētrą jo, ir tuos, kurie danguje gyvena.

7. Ir duota yra jai kariauti su šventais, ir pargalēti anuos. Ir duota yra jai valdžia ant kiekvienos veislēs ir žmonių, ir liežuvių ir giminēs.

8. Ir kloniojos jai visi, kurie gyvena ant žemēs: kurių vardai neyra parašyti knygose gyvenimo Avinēlio, kursai užmuštas yra nuog pradžios svieto.

9. Jei kas tur ausį teklauso.

10. Kas veda į kalējimą, eis į kalējimą, kas kalaviju užmuša tur būti kalaviju užmuštas. Čia yra kantrybē ir viera šventųjų.

11. Ir regējau antrą bestiją išeinančią iš žemēs, o turējo du ragu lygius Avinēliui, ir kalbējo kaipo smakas.

12. Ir darē visą valdžią pirmosios bestijos akyse jos ir padarē, jog žemē ir gyvenantieji ant jos kloniojos bestijai pirmai, kurios įžeidimas smertelnas išgydytas buvo.

13. Ir padarē didžius stebū-

---

gal yra visa draugija netikinčių, priešų ir persekiotojų Dievo žmonių, nuo pradžios iki svieto pabaigai. Septynios galvos yra septyni karaliai, tai yra, septynios vyriausios karalybēs ar viešpatybēs, kurios tyroniškai spaudē ar spaus Dievo žmones; iš tų penkios tuomet buvo jau, t. y. Aigipto, Assirijos, Persų ir Graikų viešpatybēs: viena buvo tame pat laike, t. y. Rymo viešpatybē: o septinta ir vyriausia būsima, t. y. Didis Antikristas ir jo viešpatybē. Dešimtis ragų gal būti imti už mažesnius persekiotojus.

3 e. *Vieną iš galvų* ir tt. Tuli ją ima už mirtiną žaizdą, kurią stabmeldystē Rymo viešpatystēs (pažymēta per šeštą galvą), apturējo nuo Konstantino; kuri buvo išgydyta vēl Julijano Apostatos.

6 e. *Ir šētrą Jo.* Tai yra, Jo bažnyčią ir Jo šventuosius.

8 e. *Kursai užmuštas yra nuo pradžios svieto.* Pranokiančiame žinojime Dievo; ir teip, kaipo kiekviena mielaširdystē ir malonē nuo pradžios, buvo duodama iš atžvilgio ant Jo mirties ir kančios.

kius, jog ir ugnis iš dangaus nusileido ant žemēs po akimis žmonių,

14. Ir apgavo gyvenančius ant žemēs dēl ženklų, kurie duoti jai yra, idant darytų akyse bestijos: kalbēdama gyvenantiems ant žemēs, idant darytų paveikslą bestijos, kuri tur roną nuog kalavijo, ir atgyjo.

15. Ir duota jai buvo, idant duotų dvasią paveikslui bestijos, o idant kalbētų paveikslas bestijos: ir darytų, idant, kurie tiktai nekloniotųs paveikslui bestijos, būtų užmušti.

16. Ir padarys, jog visi maži ir didi, ir turtingi, ir pavargēliai, ir liuosi, ir nevalninkai, turējo žymę ant rankos dešinēs savo, arba ant kaktų savo,

17. O idant niekas negalētų pirkti nei parduoti, tiktai kuris tur žymę arba vardą bestijos arba skaičių vardo jos.

18. Čia yra išmintis. Kas tur išmintį tegul suskaito skaičių bestijos Nes skaičius yra žmogaus: o skaičius jo šeši šimtai šešios dešimtįs šeši.

XIV PERSKYRIMAS.

Apie avinēlį ir apie panas, kurios jį seka; apie ištarmes (sūdus), kurie kris ant piktųjų.

1. Ir regējau, o štai Avinēlis stovējo ant kalno Sion, o su juomi šimtas keturios dešimtįs keturi tūkstančiai turinti vardą jo, ir vardą tēvo jo parašytą ant kaktų savo.

2. Ir girdējau balsą iš dangaus, kaipo balsą daugio vandenių, ir kaipo balsą perkūno didžio: o balsas, kurį girdējau, kaipo skambininkų cytros skambinančių ant cytrų savo.

3. O giedojo kaipo naują giesmę prieš sostą ir prieš keturius žvēris, ir prieš senus: o niekas negalējo giesmēs giedoti, tiktai anie šimtas keturios dešimtįs keturi tūkstančiai, kurie yra iš žemēs pirkti.

4. Tie yra, kurie su moteriškēmis nesusitepē: Nes panos yra. Tie eina paskui Avinēlio, kur norint eitų. Tie yra pirkti iš žmonių pirmonēs Dievui ir Avinēliui.

5. O burnose jų neatsirado melagystē: nes yra be sutepimo prieš sostą Dievo.

6. Ir regējau antrą Aniolą lekiantį par vidų dangaus turintį Evangeliją amžiną, idant ją apsakytų sēdintiems ant žemēs, ir visai giminei ir veislei, ir liežuviui ir žmonēms:

7. Kalbēdamas didžiu balsu: Bijokitēs Viešpaties ir duokite jam šlovę, nes atējo valanda sūdo jo: o kloniokitēs tam, kuris padarē dangų ir žemę, marias ir versmes vandenių.

---

18 e. *Šeši šimtai šešiosdešimtys šeši.* Skaitlinēs raidēs šio vardo darys tokį skaičių.

8. O kitas Aniolas ējo paskui jo sakydamas: Sugriuvo, sugriuvo Babilionija ana didē: kuri vynu rūstybēs, paleistuvystēs savo apgirdē visas gimines.

9. O trečias Aniolas sekē juos kalbēdamas didžiu balsu: Jei kas kloniotųs bestijai ir paveik slui jos, ir jei priimtų pažymējimą ant kaktos savo, arba ant rankos savo:

10. Ir tas gers vyną rūstybēs Dievo, kurs yra sumaišytas su tikru vynu, kielike rūstybēs jo: ir bus kankintas ugnimi ir siera po akimis Aniolų šventųjų, ir po veidu Avinēlio.

11. O dūmas mūkų jų užžengs ant amžių amžinųjų: nei turēs atilsio dieną ir naktį, kurie kloniojos bestijai, ir paveikslui jos, ir jei kas priēmē ženklą vardo jos.

12. Čionai yra kantrybē šventųjų, kurie užlaiko prisakymus Dievo, ir vierą Jezaus.

13. Ir išgirdau balsą iš dangaus sakantį man: Parašyk: Palaiminti numirusi, kurie Viešpatyje miršta. Nuog to laiko jau sako dvasia, idant atsilsētų nuog darbų savo, nes darbai jų seka juos.

14. Ir regējau, o štai debesys baltas ir ant debesio sēdintį lygų sūnui žmogaus, turintį ant galvos savo aukso karūną, o rankoj savo aštrų piautuvą.

15. O antras Aniolas išējo iš bažnyčios šaukdamas didžiu balsu sēdinčiam ant debesio: Užleisk savo piautuvą, o piauk, nes atējo valanda piūtēs, nes prispējo piūtis žemēs.

16. Ir užleido, kursai sēdējo ant debesio, piautuvą savo ant žemēs, ir nupiauta yra žemē.

17. O kitas Aniolas išējo iš bažnyčios, kuri yra danguje, turēdamas ir tas aštrų piautuvą.

18. Ir kitas Aniolas išējo iš Altoriaus, kuris turējo valdžią ant ugnies: ir sušuko didžiu balsu ant to, kuris turējo piautuvą aštrų tardamas: Užleisk piautuvą tavo aštrų, o rink kekes vynyčios žemēs. Nes išsirpusios yra uogos jos.

19. Ir užleido Aniolas piautuvą savo aštrų ant žemēs, ir surinko kekes vynyčios žemēs, ir įmetē į kodį rūstybēs Dievo didelį.

---

8 e. *Babilionija.* Per Babilioniją gal būti labai teisingai paimtas visas apskritai piktas svietas, kurį nori Dievas bausti ir suardyti po trumpam laikui šio mirtingo gyvenimo; arba gal ji ženklinti kiekvieną didelį miestą, kuriame baisųs griekai ir melagystēs kasdien pildomos būna, ir kada saikas jos nedorybių yra pilnas, bausmēs jos kaltēms lygios išsilieja ant jos. Gal būti teipgi koks miestas čion aprašytas, kuris bus, ir bus teip sugriautas prie svieto pabaigos.

13 e. *Kurie Viešpatyje miršta.* Reik suprasti apie kankintinius, kurie miršta dēl Viešpaties.

20. Ir mindytas buvo kodis už miesto, ir išējo kraujas iš kodžio iki žąslų arklių, per tūkstantį ir šešius šimtus varstų.

XV PERSKYRIMAS.

Tie, kurie pergalējo bestiją, garbina Dievą. Apie septynis aniolus su septyniomis taurēmis.

1. Ir regējau antrą ženklą ant dangaus didį ir stebūklingą: Septynius Aniolus turinčius septynius prispaudimus paskučiausius. Nes per jąs yra pabaigta rūstybē Dievo.

2. Ir regējau kaipo marias stiklines sumaišytas su ugnimi, o tuos, kurie pergalējo bestiją, ir paveikslą jos, ir skaičių vardo jos stovinčius ant marių stiklinių turinčius cytras Dievo.

3. Ir giedojančius giesmę Maižiešiaus tarno Dievo, ir giesmę Avinēlio, tardami: Didi ir stebūklingi yra darbai tavo, Viešpatie Dieve visagalis, teisųs ir tikri yra keliai tavo karaliau amžių.

4. Kasgi tave nesibijos Viešpatie o negarbįs vardą tavo? Nes pats vienas maloningas esi: nes visos giminēs ateis, ir pasiklonios po akimis tavo, nes tavo sūdai pasirodē.

5. O potam regējau, o štai atverta yra bažnyčia šētros liūdyjimo danguje.

6. Ir išējo septyni Aniolai turinti septynias korones, iš bažnyčios apvilkti drobe čysta, ir skaista, ir perjuosti ant krūtų aukso juostomis.

7. O vienas iš keturių žvērių davē septyniems Aniolams septynius indus aukso, pilnus rūstybēs Dievo gyvenančio ant amžių amžinųjų.

8. Ir prisipildē bažnyčia dūmu nuog majestoto Dievo, ir nuog galybēs jo: o niekas negalējo įeiti į bažnyčią, kolei pasibaigē septynios koronēs septynių Aniolų.

XVI PERSKYRIMAS.

Septynios taurēs išlietos: bausmēs, kurios jąs seka.

1. Ir girdējau didį balsą iš bažnyčios kalbantį septyniems Aniolams: eikite, o išliekite septynias taures rūstybēs Dievo ant žemēs.

2. Ir išējo pirmas, ir išliejo taurę savo ant žemēs, ir stojos pikta iškadijanti pažeida ant žmonių, kurie turējo ženklą bestijos, ir ant tų, kurie kloniojos paveikslui jos.

3. Ir išliejo antras Aniolas taurę savo ant marių, ir stojos kraujas, kaipo numirusio: ir kiekviena dvasia gyva numirē mariose.

4. Ir išliejo trečias taurę savo ant upių, ir ant šaltinių vandenių, ir stojos kraujas.

5. Ir girdējau Aniolą vandenių sakantį: Teisus esi Viešpatie, kuris esi, ir kuris buvai šventas, kuris tai apsūdyjai.

6. Jog kraują šventųjų ir pranašų išliejo, ir davei jiems kraują gerti: nes to verti buvo.

7. Ir girdējau antrą nuog Altoriaus kalbantį: teip Viešpatie Dieve visagalis, tikri ir teisųs sūdai tavo.

8. Ir ketvirtas Aniolas išliejo taurę savo ant saulēs, ir duota jam yra varginti żmones karščiu ir ugnimi.

9. Ir buvo deginti żmonēs didżiu karščiu, ir bliużnyjo vardą Dievo, kuris turi valdżią ant tų koronių, nei darē pakūtos, idant jam garbę duotų.

10. Ir išliejo penktas Aniolas taurę savo ant sosto bestijos: ir stojos karalystē jos aptemusi, ir krimto lieżuvius savo iš sopulio.

11. Ir bliużnyjo Dievą dangaus, dēl sopulių, ir ronų savo, o nepakūtavojo uż darbus savo.

12. Ir išliejo šeštas Aniolas taurę savo ant anos didżios upēs Eufrates: ir išdżiovino vandenį jos, idant pataisytas būtų kelias karaliams nuog użtekējimo saulēs.

13. Ir regējau iš nasrų smako, ir iš nasrų bestijos, ir iš nasrų neteisio pranašo tris nečystas dvasias lygias varlēms.

14. Nes yra dvasios velnių darančios żenklus, ir išeina pas karalius visos żemēs surinkt juos ant karionēs ant dienos didżios visagalinčio Dievo.

15. Stai ateinu kaipo vagis: Palaimintas, kursai jaučia ir sergia rūbų savo, idant nevaikščiotų nuogas, ir regima būtų gēda jo.

16. Ir surinks juos ant vietos, kuri vadinasi żydiškai Armagedon.

17. Ir išliejo sekmas Aniolas savo taurę ant oro, ir išējo balsas didis iš bażnyčios nuog sosto kalbąs: stojosi.

18. Ir stojos żaibai, ir balsai, ir perkūnai, ir stojos didis drebējimas żemēs, kokio niekados nebuvo nuog laiko, kaip żmonēs yra ant żemēs: toksai drebējimas żemēs, teipo didis.

19. Ir stojos miestas didis ant trijų dalių: ir miestai pagonų sugriuvo, ir Babilion didis atējo ant atminties po akimis Dievo, idant jam duotų kieliką vyno degančios rūstybēs jo.

20. Ir kiekviena sala pabēgo, ir kalnai neatsirado.

21. Ir didē kruša kaipo šimtas svarų nupuolē iš dangaus ant żmonių: ir bliużnyjo żmonēs Dievą dēl koronēs krušos: nes labai didē buvo.

---

16 e. *Armagedon*, tai yra plēšikų kalnas.

XVII PERSKYRIMAS.

Aprašymas didelēs paleistuvēs, ir bestijos, ant kurios ji sēdi.

1. Ir atējo vienas iš septynių Aniolų, kurie turējo septynias taures, ir kalbējo su manim tardamas. Ateik, parodysiu tau apsūdyjimą didžios paleistuvēs, kuri šēd ant daugių vandenių.

2. Su kuria palaidavo karaliai žemēs, ir apsigērē vynu paleistuvystēs jos, kurie gyvena ant žemēs.

3. Ir nunešē mane dvasioje į girią. Ir regējau moteriškę sēdinčią ant raudonos bestijos, pilną vardų bliužnyjimo, turinčią septynias galvas, ir dešimtį ragų.

4. O moteriškē buvo apvilkta purpura ir karmazinu, ir apauksinta auksu, ir brangiu akmenimi, ir žemčiugais, turinti rankose savo aukso indelį pilną biaurybēs ir nečystatos palaidavimo jos.

5. O ant kaktos jos vardas parašytas, paslēptinē: Babilion didelis motina palaidavimų ir biaurybių žemēs.

6. Ir regējau moteriškę girtą krauju šventųjų, ir krauju mūčelninkų Jezaus. Ir stebējaus, pamatęs ją didžiu stebējimu.

7. Ir tarē man Aniolas: kodēl stebies? Aš tau pasakysiu paslēptinę moteriškēs, ir bestijos, kuri ją nešioja, kuri tur septynias galvas ir dešimtį ragų.

8. Bestija, kurią regējai, buvo, o neyra, o tur išeiti iš bedugnēs, o eis ant pražuvimo: ir stebēsis gyvenanti ant žemēs (kurių vardai neyra parašyti knygose gyvenimo nuog uždējimo svieto) regēdami bestiją, kuri buvo, o neyra.

9. O čionai yra protas, kuris tur išmintį: Septynios galvos, yra septyni kalnai, ant kurių moteriškē sēd, ir karaliai yra septyni.

10. Penki jų nupuolē, vienas

---

5 e. *Paslēptinē*, tai yra paslaptis, nes kas seka apie vardą ir titulą didelēs paleistuvēs, reik imti dvasiškoje prasmēje. Tp. *Babilionija*, ar, tai apskritai velnių miestas; arba jei tą vietą reik suprasti apie atskirą miestą, tai pagonų Rymas, kuris tuomet ir per tris šimtus metų persekiojo Bažnyčią ir buvo vyriausiu sostu viešpatystēs ir stabmeldijos.

8 e. *Bestija, kurią regējai.* Bestija, kuri prilaiko Babilioniją, gal ženklint valdžią velnio: kuris buvo o neyra, būdamas daug aprybotas Kristaus atējimu, bet vēl ištemps savo pajiegas laike Antikristo. Septynios galvos tos bestijos yra septyni kalnai ar viešpatystēs, įrankiai jos smarkavimo; iš kurių penki tuomet puolē, kaip viršui 13 p., 1 e. Bestija pati, yra pasakyta, ašma o yra iš septynių; nes jie visi veikia po velniu, ir jo pakurstymais, teip juog visa jos valdžia yra jame, bet teip, juog jis daro nekaipo aštuntą viešpatystę, atskyrą nuo jų visų.

yra, o antras dar neatējo: o kad ateis, trumpą laiką tur pabūti.

11. O bestija, kuri buvo, o neyra: o ta yra ašma, o yra iš septynių, o eina ant prapuolimo.

12. O dešimtis ragų, kuriuos regējai, yra dešimtis karalių, kurie karalystēs dar neēmē, bet gaus valdžią kaipo karaliai ant vienos valandos, paskui bestijos.

13. Tie tur vieną rodą, ir galybę, ir valdžią savo bestijai atduos.

14. Tie su Avinēliu kariaus, o Avinēlis juos pergalēs: jog yra Viešpats ant Viešpačių, ir karalius ant karalių, ir kurie su juomi yra, pavadinti, išrinkti, ir vierni.

15. Ir tarē man: vandenys. kuriuos regējai, kur paleistuvē sēd: yra žmonēs, ir giminēs, ir liežuviai.

16. O dešimtis ragų, kuriuos regējai ant bestijos: tie neapykantoj turēs paleistuvę, ir padarys ją išpūstytą, ir nuogą, ir kūną jos valgįs, o pačią ugnimi sudegįs.

17. Nes Dievas davē į širdis jų, idant darytų, kas jam mēgsta: idant duotų karalystę savo bestijai, kolei išsipildytų žodžiai Dievo.

18. O moteriškē, kurią regējai, yra didis miestas, kuris tur karalystę ant karalių žemēs.

XVIII PERSKYRIMAS.

Babilionijos nupuolimas: karaliai ir prekējai apraudoja ją.

1. O potam regējau kitą Aniolą nužengiantį iš dangaus, turintį didę galybę: ir apšvito žemē nuog garbēs jo.

2. Ir sušuko stiprybēje tarydamas: Sugriuvo, sugriuvo Babilion didis: ir stojos gyvenimu velnių, ir sargyba kiekvienos dvasios nečystos, ir sargyba visokio paukščio nečysto ir nekenčiamo.

3. Nes iš vyno rūstybēs palaidavimo jos gērē visos giminēs: o karaliai žemēs darē su ja paleistuvystę: ir prekējai žemēs iš prašmatingų raškažių jos turtingais stojos.

4. Ir girdējau kitą balsą: iš dangaus kalbantį. Išeikite iš ano žmonēs mano: idant nebūtumēt dalininkais griekų jo, o negautumēt jo koronēs.

5. Nes atējo griekai jo iki dangaus, ir atsiminē Viešpats ant neteisybių jo.

6. Atiduokit jam kaipo ir

---

12 e. *Dešimtis karalių.* Dešimtis mažesnių karalysčių, priešų teipgi Kristaus Bažnyčios: kurie, betgi, stosis įrankiais Dievo teisybēs Babilionijos pabaudimui. Kai-kurie juos ima už Gothus, Vandalius, Hunnus ir kitas barbarų tautas, kurios sugriovē Rymo viešpatystę.

anas jums atiduodavo: o padvejinkit dvejopai atiduokit pagal darbų jo: taurę, kurią pildavo pripildykite jam dvejopai.

7. Kaipo daug išsikėlė ir raškažiuose buvo, tiek jam duokite kančios ir raudojimo: jog kalba širdyje savo, sėdžiu karaliene: o neesmi našlė, ir raudojimo nematysiu.

8. Todėl vienoj dienoj ateis koronės jo, smertis ir raudojimas, ir badas, ir ugnimi bus sudegintas: Nes stipras yra Dievas, kuris jį apsūdįs.

9. Ir verks, ir raudos ant jo karaliai žemės, kurie su juo nečystatą darė, ir raškažiuose gyveno, kad išvys dūmą uždegimo jo.

10. Ištolo stovėdami dėl baimės mūkos jo tardami: bėda, bėda, miestas anas didis Babilionas, miestas anas stipras: jog vienoj valandoj atėjo sūdas tavo.

11. O prekėjai žemės verks, ir raudos ant jo, jog tavorų jų niekas daugiaus nepirks.

12. Tavoro aukso ir sidabro, ir brangio akmenio, ir žemčiūgų, ir drobės plonos, ir purpuros, ir šilkų, ir karmazino, ir visokio medžio Thyino, ir visokio indo iš kaulų elefanto ir visokio indo iš akmenio brangaus, ir iš vario, ir iš geležies, ir iš marmuro.

13. Ir cynamono, ir kvepiančių daiktų, ir mosties, ir kodylos, ir vyno, ir alyvos, ir miltų čystų, ir kviečių, ir galvijų, ir avių, ir arklių, ir vežimų, ir nevalninkų, ir dūšių žmonių.

14. Ir obaliai pageidimo dūšios tavo, atstojo nuog tavęs, ir visi daiktai riebųs, ir žibantieji prapuolė nuog tavęs, o tų daiktų daugiaus neatras.

15. Prekėjai tų daiktų, kurie stojos turtingais nuog jo, ištolo stovės dėl baimės kentėjimų, jo verkdami ir raudodami.

16. O sakydami: Bėda, bėda, miestas anas didis, kuris buvo apvilktas plona drobe, ir purpura, ir karmazinu, ir buvo auksu apauksintas, ir akmeniu brangiu ir žemčiūgais.

17. Jog vienoj valandoj išnaikinti yra teip didi turtai: ir kiekvienas stirnikas, ir kiekvienas, kuris ant ežerų iriasi, ir irtojai, ir kurie ant marių dirba, ištolo stovėjo.

18. Ir sušuko regėdami vietą uždegimo jo, tardami: Kuris-gi lygus tam didžiam miestui?

19. Ir kratė dulkes ant galvų savo, o šaukė verkdami, ir raudodami, tarydami: Bėda, bėda, miestas anas didis, kuriame bagotais pastojo visi, kurie turėjo laivus ant marių iš brangybių jo: jog vienoj valandoj išnaikintas yra.

20. Prasilinksmink ant jo

dangau, ir šventi Apaštolai, ir Pranašai: nes Dievas apsūdyjo sūdą jųsų ant jo.

21. Ir pakēlē vienas stipras Aniolas didį kaipo melnyčios akmenį, ir įmetē į marias, tardamas: teip umai bus įmestas Babilions miestas anas didis, ir jau daugiaus nebus atrastas.

22. Ir balsas cytros skambininkų, ir giedotojų, ir vamzdininkų, ir patriūbočių daugiaus tavyje nebus girdētas: ir visokis amatninkas visokio amato nebus daugiaus atrastas tavyje, ir balsas melnyčios nebus daugiaus girdētas tavyje.

23. Ir šviesybē žvakēs nežibēs daugiaus tavyje, ir balsas jaunikio ir jaunosios nebus daugiaus girdētas tavyje: jog prekējai tavo buvo kunigaikščiai žemēs, jog per žinystes tavo paklydo visos giminēs.

24. Ir jame atrastas yra kraujas Pranašų, ir šventųjų, ir visų, kurie yra užmušti ant žemēs.

XIX PERSKYRIMAS.

Šventiejie garbina Dievą už jo sūdus ant didžios paleistuvēs; Kristaus pergalē ant bestijos ir žemēs karalių.

1. Potam girdējau kaipo balsą minių didžių danguje kalbančių: Alleliuja. Išganymas ir garbē, ir galybē Dievui mūsų yra:

2. Nes tikri yra ir teisųs sūdai jo, kuris apsūdyjo paleistuvę didę, kuri pagadino žemę palaidavimu savo, ir padarē atkeršyjimą kraujo tarnų savo, iš rankų jos.

3. O vēl tarē: Alleliuja. O dūmas jo užžengē ant amžių amžinųjų.

4. Ir parpuolē dvidešimti keturi senieji, ir keturi žvēriai, ir pasikloniojo Dievui sēdinčiam ant sosto, tardami: Amen: Alleliuja.

5. Ir išējo balsas iš sosto, sakąs: Duokit garbę Dievui mūsų visi jo tarnai, ir kurie jo bijotēs maži ir didi.

6. Ir girdējau, kaipo balsą didžios minios, ir kaipo balsą daugio vandenių, ir kaipo balsą didžių perkūnų kalbančių: Alleliuja, jog karaliavo Viešpats mūsų Dievas visagalis.

7. Džiaugkimēs, ir linksminkimēs: ir duokim jam garbę: jog atējo svodba Avinēlio, o motē jo prisirēdē.

8. Ir duota yra jai, idant apsivilktų drobe šviesa ir skaista. Nes drobē yra nusiteisinimai šventųjų.

9. Ir tarē man: Parašyk: Palaiminti, kurie yra pakviesti ant večerēs svodbos Avinēlio. Ir tarē man: Tie žodžiai Dievo yra tikri.

10. Ir parpuoliau po kojų jo, idant pasikloniočiau jam. Ir tarē man: Veizdēk, idant nedarytumei: esmi draugtarnas tavo, ir broliu tavo, turinčiu liūdyjimą Jezaus. Dievui kloniokis. Nes liūdyjimas Jezaus yra dvasia pranašystēs.

11. Ir regējau dangų atvirą, o štai arklys baltas: o kuris sēdējo ant jo, vadinosi Viernas ir Tikras, sūdyja su teisybe, ir kariauja.

12. O akys jo kaipo liepsna ugnies, o ant galvos jo daug karūnų, turįs vardą parašytą, kurio niekas nežino, tikt patsai.

13. O apdarytas buvo rūbu sušlakytu krauju: o vardas jo vadinamas yra: Žodis Dievo.

14. O kariai, kurie yra danguje, sekē paskui jo ant baltų arklių, apvilkti drobe plona balta, ir čysta.

15. O iš burnos jo išeina kalavijas iš abiejų pusių skudrus: idant juomi muštų gimines. O jisai valdys anas lazda geležine: ir jisai mina spaustuvę vyno narsumo rūstybēs Dievo visagalinčio.

16. O tur ant rūbų, ir ant strēnų savo parašytą: Karalius ant karalių, ir Viešpats ant viešpačių.

17. Ir regējau vieną Aniolą stovintį saulēje, ir sušuko didžiu balsu, tardamas visiems paukščiams, kurie lekiojo per vidų dangaus: Ateikit, ir susirinkit ant didžios večerēs Dievo.

18. Idant valgytumēt kūnus karalių, ir kūnus pulkavedžių, ir kūnus galiūnų, ir kūnus arklių, ir sēdinčių ant jų, ir kūnus visų liuosų, ir nevalninkų, ir mažų, ir didžių.

19. Ir regējau bestiją, ir karalius žemēs, ir karius jų surinktus, idant kariautų su tuomi, kuris sēdējo ant arklio, ir su kariais jo.

20. Ir sugauta yra bestija, o su ja neteisus pranašas: kuris darē stebūklus po akimis jos, kuriais išvadžiojo tuos, kurie priēmē ženklą bestijos, ir kurie kloniojos paveikslui jos. Tuodu abudu įmesti buvo gyvi į ežerą ugnies degančios siera.

---

10 e. *Ir parpuoliau* ir tt. Šv. Augustinas (l. 20 Contra Faust. c. 21) yra nuomonēs, juog tas Aniolas apsireiškē teip iškilmingu būdu, juog šv. Jonas paēmē jį už Dievą; ir todēl norējo atiduoti jam dievišką garbę; jei aniolas nebūtų jo sulaikęs, sakydamas, juog jis yra jo draugtarnu. Šv. Grigalius (hom. 8 in Evang.) tečiaus mislija, juog godonē šv. Jono išreikšta, nebuvo dieviška garbē, bet kitokia, kuri galējo teisiai būti atiduota; neveizint bet ant to buvo aniolo sulaikyta, iš atžvilgio ant garbēs, į kurią pakeltas buvo mūsų žmogiškas prigimimas, per įsikūnyjimą Dievo Sūnaus, ir prakilnumą šv. Jono, apaštalo, pranašo ir kankintinio.

21. O kiti užmušti yra kalaviju sēdinčio ant arklio, kuris išeina iš burnos jo: o visi paukščiai yra pasotinti kūnais jų.

XX PERSKYRIMAS.

Šētonas surištas ant tūkstančio metų: kankintinių dūšios viešpatauja su Kristumi po pirmam prisikēlimui. Paskutiniai šētono pasikēsinimai priešai Bažnyčią: paskutinis sūdas.

1. Ir regējau Aniolą nužengiantį iš dangaus, turintį raktą prapulties, ir lenciūgą didį rankoje savo.

2. Ir sugavo smaką, žaltį seną, kursai yra velnias ir šētonas, ir surišo jį ant tūkstančio metų;

3. Ir įmetē jį į prapultį, ir užrakino, ir užpečētyjo iš viršaus ant jo, idant nesuvadžiotų daugiaus gimines, kolei išsipildytų tūkstantis metų: o potam tur būti išrištas ant trumpo laiko.

4. Ir regējau sostus, ir susēdo ant jų, o duotas jiems yra sūdas: ir dūšias nukirstųjų dēl liūdyjimo Jezaus, ir dēl žodžio Dievo: ir kurie nekloniojos bestijai, nei paveikslui jos, ir nepriēmē žymę jos, ant kaktų, arba ant rankų savo, ir gyveno, ir karaliavo su Kristumi tūkstantį metų.

5. Kiti iš numirusių nebuvo gyvi, ikikolei išsipildē tūkstantis metų. Tas yra pirmas prikēlimas iš numirusių.

6. Palaimintas ir šventas, kuris tur dalį pirmame iš numirusių prikēlime: ant tų antra smertis valdžios netur, bet bus kunigais Dievo ir Kristaus, ir su juomi tūkstantį metų karaliaus.

7. O kad pasibaigs tūkstantis metų, bus išrištas šētonas, iš apkalimo savo, ir išeis, ir suvadžios gimines, kurios yra ant keturių kampų žemēs, Gog ir Magog, ir surinks anuos ant kalionēs, kurių skaičius yra kaipo smiltįs marių.

8. Ir užžengē ant platumo žemēs, ir apgulē abazą šventųjų, ir miestą numylētą.

9. Ir nužengē ugnis nuog Dievo iš dangaus, ir prarijo juos: o velnias, kuris anuos suvadžiojo, įmestas yra į ežerą ugnies ir sieros: kur ir bestija,

10. Ir neteisųs pranašai bus kankinti dieną ir naktį ant amžių amžinųjų.

---

2 e. *Ir surišo jį* ir tt. Valdžia šētono buvo labai aprybota Kristaus kančia ant tūkstančio metų, tai yra ant viso Naujojo Instatymo laiko: bet ypatingai nuo laiko suardymo *Babilionijos* arba pagonų Rymo iki naujų pasikēsinimų *Gogo* ir *Magogo* priešai Bažnyčią, prie svieto pabaigos. Tēsant tam laikui kankintinių ir šventųjų dūšios gyvena ir viešpatauja su Kristumi danguose *pirmame prikēlime iš numirusių*, tai yra dūšių ant garbingo gyvenimo, kaipo kitas prisikēlimas bus kūnų dienoje visatinio sūdo.

11. Ir regējau sostą didį baltą, ir sēdintį ant jo, nuog kurio veido pabēgo żemē ir dangus, o vieta jiems atrasta nebuvo.

12. Ir regējau numirusius, didżius ir mażus stovinčius po veidu sosto, o knygos atvertos yra: ir kita knyga atverta yra kuri yra gyvenimo: ir apsūdyti buvo numirēliai iš to, kas parašyta buvo anose knygose pagal darbų jų.

13. Ir išdavē marios numirusius, kurie anose buvo: ir smertis, ir pekla, išdavē numirusius savo, kurie anose buvo: ir buvo sūdyti kiekvienas pagal darbų savo.

14. O pekla ir smertis įmesti buvo į eżerą ugnies. Ta yra smertis antra.

15. Ir kuris nesirado parašytas knygoje gyvenimo, įmestas yra į eżerą ugnies.

XXI PERSKYRIMAS.

Naujojo Jeruzalem aprašymas.

1. Ir regējau dangų naują ir żemę naują. Nes pirmas dangus ir pirma żemē praējo, o marių daugiaus nebuvo.

2. O aš Jonas regējau šventą miestą Jeruzalem naują, nużengiantį iš dangaus nuog Dievo parēdytą, kaipo jaunąją aprēdytą vyrui savam.

3. Ir girdējau balsą didį iš sosto kalbantį: štai šētra Dievo su żmonēmis: ir gyvęs su jais. O anie bus żmonēmis jo: o pats Dievas su jais bus Dievu jų:

4. Ir apšluostys Dievas visokią ašarą nuog akių jų: o smerties daugiaus nebus, nei verksmo, nei rēksmo, nei sopulio, daugiaus nebus: nes pirmi daiktai praējo.

5. Ir tarē, kuris sēdējo ant sosto: Štai naujus darau visus daiktus. Ir tarē man: Parašyk, jog tie żodżiai yra labai vierni ir tikri.

6. Ir tarē man: Stojosi. Aš esmi Alfa, ir Omega, pradżia ir galas. Aš trokštančiam duosiu dovanai iš šaltinio gyvo vandenio.

7. Kas pergalēs, apturēs tai, ir būsiu jam Dievu, ir anas bus man sūnumi.

8. Bet baukštiems ir netikintiems, ir prakeiktiems, ir żmogżudżiams, ir paleistuvams, ir żavētininkams, ir kloniojantiems balvonams, ir visiems melagiams, dalis jų bus eżere degančiame ugnimi ir siera: kas yra antra smertis.

9. Ir atējo vienas iš septynių Aniolų; kurie turējo septynias taures pripildytas septyniomis koronēmis paskučiausiomis, ir kalbējo su manim tardamas:

---

1 e. *Pirmas dangus ir pirma żemē praējo*, tapo atmainyti ne savo esybēje, bet savo kokybēse (ypatybēse).

Eikš, o parodysiu tau jaunąją, moterę Avinēlio.

10. Ir nunešē mane dvasioje ant kalno didžio ir augšto: ir parodē man miestą šventą Jeruzalem, nužengiantį iš dangaus nuog Dievo.

11. Turıntį šviesybę Dievo: o šviesybē jo lygi akmeniui brangiam, kaipo akmeniui Jaspido, kaipo krištolas.

12. O turējo mūrą dideli, ir augštą, turintį dvyliką bromų, o ant bromų dvylika Aniolų ir vardus parašytus, kurie yra vardai dvylikos giminių sūnų Izraelaus.

13. Nuog saulētekio bromos trįs: ir nuog pusiaunaktıes bromos trįs, ir nuog pusiaudienio bromos trįs, ir nuog saulēleidžio bromos trįs.

14. O mūras miesto turējo dvyliką pamatų: o ant jų dvylika vardų dvylikos Apaštalų Avinēlio.

15. O kuris kalbējo su manim, turējo mierą nendrinę auk so, idant pamierotų miestą, ir bromas jo, ir mūrą.

16. O miestas ketvirtuotai pastatytas yra, o ilgumas jo toksai yra, kaipo ir platumas: ir išmieravo miestą nendre aukso ant dvylikos tūkstančių varstų: o ilgumas, ir augštumas, ir platumas jo lygus yra.

17. Ir išmieravo mūrą jo, šimtą keturias dešimtis, keturias uolaktes, pagal mieros žmogaus, kuri yra Aniolo.

18. O buvo budavonē mūro jo, iš akmenio Jaspiso: o pats miestas auksas tikras, lygus stiklui čystam.

19. O pamatai mūro miesto išdabinti visokiu akmeniu brangiu. Pirmas pamatas Jaspis: antras Safiras: trečias Chalcedonas: ketvirtas Smaragdas:

20. Penktas Sardoniks: šeštas Sardius: sekmas Chrizolitas: ašmas Berillus: devintas Topazius: dešimtas Chrizoprazas, vienuoliktas Jacyntas, dvyliktas Ametistas.

21. O dvyliką bromų yra dvylika žemčiūgų, kiekviena ypačiai: o kiekviena broma buvo iš vieno žemčiūgo: o ulyčia miesto auksas čystas, kaip stiklas perregiamas.

22. O bažnyčios neregējau jame: nes Viešpats Dievas visagalis yra bažnyčia jo, ir Avinēlis.

23. O miestas nereikalauja saulēs, nei mēnesio, idant aname žibētų: nes šviesybē Dievo apšvietē jį, o žvakē jo yra Avinēlis.

24. O pagonai vaikščios šviesybēje jo: o karaliai žemēs garbę savo, ir šlovę atneš į aną.

---

17 e. *Pagal mieros žmogaus*, t. y. sulyg žmogaus mierą aniolo vartojamą ši, rods, yra tikra prasmē tų žodžių.

25. O bromos jo nebus užtvertos per dieną: nes nakties ten nebus.

26. Ir atneš į aną šlovę ir garbę pagonų.

27. Neįeis į aną nieko nečysto, arba darančio biaurinybę, ir melagystę, tiktai kurie yra parašyti knygose gyvenimo Avinėlio.

XXII PERSKYRIMAS.

Vanduo ir medis gyvenimo. Užbaiga.

1. Ir parodė man upę vandenio gyvenimo, skaistą kaipo krištolas, ištekančią iš sosto Dievo ir Avinėlio.

2. Viduj ulyčios jo ir iš abiejų šalių upės medis gyvenimo, atnešąs vaisių dvyliką, per kiekvieną mėnesį išduodąs vaisių savo, o lapai medžio ant išgydyjimo pagonų.

3. Ir nebus daugiaus nėjokio prakeikimo: bet sostas Dievo ir Avinėlio bus aname, o tarnai jo tarnaus jam.

4. Ir regės veidą jo: ir vardą jo ant kaktų jų.

5. Ir nakties daugiaus nebus: o nereikalaus šviesybės žvakės, nei šviesybės saulės, nes Viešpats Dievas apšvies anuos, ir karaliaus ant amžių amžinųjų.

6. Ir tarė man: Tie žodžiai yra teisiausi ir tikri. O Viešpats Dievas dvasių pranašų nusiuntė Aniolą savo, idant parodytų tarnams savo, kas tur stotis neužilgo.

7. O štai ateimi veikiai. Palaimintas, kuris užlaiko žodžius pranašystės knygos tos.

8. O aš Jonas, kuris girdėjau, ir regėjau, tuos daiktus; o kad girdėjau, ir regėjau, parpuoliau, idant pasikloniočiau po kojų Aniolo, kuris man tai parodė.

9. Ir tarė man: Veizdėk, idant nedarytumei: nes esmi draugtarnas tavo ir broliu tavo pranašu, ir tų, kurie užlaiko žodžius pranašystės knygos tos: Dievui kloniokis.

10. Ir tarė man: neženklink žodžių pranašystės knygos tos, nes laikas arti yra.

---

10 e. *Nes laikas arti yra.* Tai yra prilyginus prie amžinasties kiekvienas laikas ir žemiški daiktai nyksta ir trumpai tęsa. Kas link laiko, kada didžiausios pranašystės įvyks, neturim tikrumo, kaipo matyt iš yvairių nuomonių senųjų tėvų ir paskesnių išguldinėtojų. Daug kitų yra nuomonės, juog didžiuma daiktų, nuo ketvirto perskyrimo iki galui, neįvyksianti kaip tik trumpame laike prieš svieto pabaigą. Kiti yra nuomonės, juog didesnė dalis jų, o ypatingai nupuolimas piktos Babilionijos, įvyks prie sunaikinimo stabmeldystės, per sugriovimą pagonų Rymo, ir jo persekiotojų pagoniškų ciecorių. Tokios nuomonės yra Alcazar, savo ilgame komentorijuje, mokintas Bossuetas, vyskupas Meaux, savo traktate ant šių knygų, ir P. Alleman, savo patėmyjimuose ant

11. Kas iškadyja, tegul dar iškadyja: o kas yra biaurybēse, tegul dar biaurinasi: o kas yra teisus, tegul dar nusiteisina: o šventas, tegul dar pasišvenčia.

12. Štai ateimi veikiai, o užmokestis mano yra su manim, idant atiduočiau kiekvienam pagal darbų jo.

13. Aš esmi Alfa, ir Omega, pirmas ir paskutinis, pradžia ir galas.

14. Palaiminti, kurie mazgoja rūbus savo kraujuje Avinēlio: idant valdžia jų būtų ant medžio gyvenimo, o idant įeitų per bromas į miestą.

15. Ant lauko šunys ir žyniai, ir begēdžiai, ir žmogžudžiai, ir balvonų garbintojai, ir kiekvienas, kursai myl, ir daro melagystę.

16. Aš Jezus nusiunčiau Aniolą mano, idant apie tai jums liūdytų bažnyčiose. Aš esmi šaknis ir giminē Dovido, žvaigždē žibanti, ir rytmetinē.

17. O dvasia ir jaunoji sako: Ateik. O kas gird, tegul sako: Ateik. O kas trokšta, tegul ateina: O kas nor, tegul ima vandenį gyvenimo dovanai.

18. Nes apsisakau kiekvienam klausančiam žodžius pranašystēs knygos tos: Jei kas pridētų prie to: pridēs Dievas jam korones parašytas toje knygoje.

19. O jei kas numažintų iš žodžių knygos pranašystēs tos, atims Dievas dalį jo, iš knygos gyvenimo, ir iš miesto švento, ir iš tų, kurie yra parašyti toje knygoje.

20. Sako, kuris liūdyjimą duoda apie tuos daiktus: Užtikro ateisiu veikiai: Amen. Ateik, Viešpatie Jezau.

21. Malonē Viešpaties mūsų Jezaus Kristaus su jumis visais. Amen.

Apreiškimo tom. 12, kuris savo įžangoje sako, juog tas didesnēje dalyje gali būti laikyta kaipo nuomonē prilaikoma mokintų vyrų. Kiti mano, juog mislia šv. Jono buvo dvasišku būdu, per panašumus ir prilyginimus, išrodyti pasikēsinimus ir persekiojimus piktų priešai Dievo tarnus, bausmes, kurios trumpame laike krisią ant Babilionijos, tai yra ant visų piktų apskritai: amžina laimē ir užmokesnis, kurį Dievas sutaisē padoriems gyventojams Jeruzalem, tai yra savo tikriems tarnams, po jų trumpų bandymų ir vargų to žemiško gyvenimo. Tuom tarpu męs sutinkam daug naudingų pamokinimų ir persergējimų, kuriuos lengvai galima suprast; bet neturime tikrumo, jei tas pranašystes męs norime pritaikinti prie atskyrų atsitikimų: nes kaip šv. Jieronimas sako, Apreiškimas tiek tur paslapčių kiek žodžių, arba tiesiog paslaptis kiekviename žodyje. Apocalypsis Joannis tot habet Sacramenta quot verba — parum dixi in verbis singulis multiplices latent intelligentiae. Ep. ad Paulin. t. 4, 574 p., Edit. Benedict.

11 e. *Tegul dar iškadyja.* Tai neyra paraginimas arba daleidimas ant grieko, bet tik paminējimas, juog kaip norint toli piktas savo piktybēse nueis, jo kelias veik pasibaigs, ir tada sutiks atsakančias bausmes.